

PÉCS Megyei Jogú Város Önkormányzata

**AZ EURÓPA KULTURÁLIS
FŐVÁROSA - PÉCS, 2010
TÁRGYÚ EU TÁMOGATÁSRA
SZÁMOT TARTÓ PROJEKT
ELŐKÉSZÍTÉSE**

**NAGY KIÁLLÍTÓTÉR
(MÚZEUMUTCA)**

**MEGVALÓSÍTHATÓSÁGI
TANULMÁNY**

2008. DECEMBER 19.

TARTALOMJEGYZÉK

Ez a dokumentum magába foglalja az eredeti struktúra szerint megvalósíthatósági tanulmány, részletes költség-haszon elemzés és környezeti hatásösszefoglaló címen meghatározott dokumentumokat.

I. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ, A TANULMÁNY EREDMÉNYEINEK ÖSSZEFOGLALÁSA	687
I.1. FELSŐVEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	687
I.2. A PROJEKT CÉLJAINAK BEMUTATÁSA.....	690
I.3. A PROJEKT HELYSZÍNE	692
I.4. PÁLYÁZÓ SZERVEZET / KEDVEZMÉNYEZETT ÉS TÁMOGATÁSBAN RÉSZESÜLŐ PARTNER.....	692
I.5. A BERUHÁZÁS ÁLTAL LEHETŐVÉ VÁLÓ FUNKCIÓK, TEVÉKENYSÉGEK LEÍRÁSA	692
I.6. A VIZSGÁLT MEGVALÓSÍTÁSI ALTERNATÍVÁK ÉS A PREFERÁLT ALTERNATÍVA KIVÁLASZTÁSÁNAK INDOKLÁSA	694
I.7. TULAJDONVISZONYOK	700
I.8. AZ ÜZEMELTETÉS ÉS MŰKÖDTETÉS SZERVEZETI ÉS JOGI KÉRDÉSEI.....	700
I.9. BERUHÁZÁSI KÖLTSÉGEK, TÁMOGATÁSI INTENZITÁS ÉS SAJÁT FORRÁS IGÉNY	702
I.10. A PROJEKT ÜTEMEZÉSE	704
I.11. ÉVES BEVÉTELEK, MŰKÖDÉSI KÖLTSÉGEK ÉS FENNTARTÁSI TÁMOGATÁSI IGÉNY.....	705
II. A PROJEKTGAZDA BEMUTATÁSA	707
II.1. A PROJEKTGAZDA ÁLTALÁNOS BEMUTATÁSA, KORÁBBI FEJLESZTÉSEI.....	707
II.1.1. Alapadatok.....	707
II.1.2. Szervezeti felépítés	708
II.1.3. Döntéshozatali rend	709
II.1.4. Költségvetési helyzet.....	709
II.1.5. Jelentősebb projekttapasztalatok.....	712
II.1.6. A már megvalósult projektek részletesebb ismertetése	713
II.2. A PROJEKT ELHELYEZÉSE A PROJEKTGAZDA STRATÉGIÁJÁBAN	715
II.2.1. Nemzetközi egyezmények, dokumentumok	715

II.2.2. Országos és regionális szintű dokumentumok	716
II.2.3. Illeszkedés a megyei stratégiai célokhoz	718
II.2.4. Városi szintű stratégiai dokumentumok és jogszabályok	721
II.2.5. A Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága szervezeti dokumentumai	726
II.3. AZ EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREK ÉS AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS FORMÁJÁNAK BEMUTATÁSA	727
II.3.1. Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata (konzorciumi tag).....	727
II.3.2. A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht.	733
II.3.3. Az együttműködés formájának bemutatása	740
II.3.4. További partnerek bevonása a projekt előkészítése, megvalósítása és fenntartása során	746
II.4. A PROJEKT MENEDZSMENT SZERVEZET BEMUTATÁSA	743
II.4.1. A menedzsment szervezet feladat-átadási megállapodása	743
II.4.2. Finanszírozás	744
II.4.3. Struktúra és működés.....	745
II.4.4. A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) projekt menedzsmentjének bemutatása	758
II.4.5. A projekt menedzsment belső és külső kapcsolatai	760
II.4.6. A menedzsmentszervezet üzleti terve.....	763
II.4.7. Külső menedzsment-szolgáltatás igénybe vétele a projektmegvalósítás során.....	767
III. A PROJEKT HÁTTERE.....	763
III.1. GAZDASÁGI- TÁRSADALMI- KÖRNYEZETI ALAPADATOK.....	763
III.1.1. A régió földrajzi jellemzői, tér- és települési szerkezete	763
III.1.2. Területi fejlettség, jövedelmi viszonyok	764
III.1.3. Gazdasági folyamatok	765
III.1.4. A 2008. évi globális gazdasági recesszió várható hatásai	766
III.2. SZAKTERÜLET BEMUTATÁSA	767
III.2.1. A projekt által érintett szakterület meghatározása	767
III.2.2. A projekthez kapcsolódó szakmapolitikai háttér.....	769
III.2.3. Nemzetközi példák áttekintése	770
III.2.4. Hazai példák áttekintése	773
III.2.5. Hasznosítható tapasztalatok összefoglalása.....	782
IV. FEJLESZTÉSI IGÉNY MEGALAPOZÁSA.....	784

IV.1. HELYZETÉRTÉKELÉS.....	784
IV.1.1. A projekt kialakításával kapcsolatos folyamatok és a megszületett döntések összefoglalása.....	784
IV.1.2. A fejlesztési terület bemutatása.....	789
IV.1.3. A tervezett tevékenységek jelenlegi helyzete.....	801
IV.1.4. A BMMI jelenlegi helyzete.....	808
IV.1.5. SWOT analízis	832
IV.1.6. A fejlesztési igények azonosítása, a fejlesztés indoklása	833
IV.2. KERESLET-KÍNÁLAT ELEMZÉSE.....	836
IV.2.1. Keresletelemzés	837
IV.2.2. Kínálatelemzés	857/3
IV.2.3. Szezonalitás.....	862
IV.2.4. A kereslet-kínálat elemzés főbb megállapításai	864
IV.3. PROJEKT CÉLKITŰZÉSEI, ELVÁRT EREDMÉNYEK, HATÁSOK	865
IV.3.1. Hosszú távú célkitűzések	868
IV.3.2. Konkrét, rövid távú célok.....	868
IV.3.3. A kulcsprojekt várható térségi kihatásai	869
IV.3.4. A projekttől elvárt számszerűsíthető célok, indikátorok	871
IV.4. CÉLCSOPORT BEMUTATÁSA	878
IV.4.1. A kulcsprojekt előkészítésében és megvalósítása kapcsán érintett, érdekelt partnerek.....	878
IV.4.2. A célcsoport lehetséges felosztása	884
IV.5. KORLÁTOZÓ TÉNYEZŐK FELMÉRÉSE	889
V. MEGOLDÁSI ALTERNATÍVÁK FELVÁZOLÁSA ÉS ELEMZÉSE	891
V.1. A MEGFELELŐ ALTERNATÍVA KIVÁLASZTÁSI MÓDSZERE	891
V.1.1. Szűrési szempontok.....	891
V.1.2. Kiválasztás módszere és szempontjai.....	892
V.1.3. Feltételezések	894
V.2. MEGVALÓSÍTHATÓ VÁLTOZATOK MEGHATÁROZÁSA	897
V.2.1. Az értékelendő alternatívák kiválasztása.....	899
V.2.2. Elhelyezési lehetőségek a Zsolnay Kulturális Negyed területén	901
V.3. „0” MEGOLDÁS – PROJEKT MEGVALÓSÍTÁSA NÉLKÜLI VÁLTOZAT	904
V.3.1. Műszaki és szakmai leírás, feltételek.....	904

V.3.2. Üzemeltetési feltételek előrejelzése.....	906
V.3.3. Pénzügyi feltételek és társadalmi hasznok előrejelzése.....	914
V.4. „A” MEGOLDÁS	918
V.4.1. Műszaki és szakmai leírás, feltételek.....	919
V.4.2. Üzemeltetési feltételek előrejelzése.....	928
V.4.3. Pénzügyi és gazdasági mérőszámok előrejelzése	931
V.5. „B” MEGVALÓSÍTHATÓ ALTERNATÍVA.....	934
V.5.1. Műszaki és szakmai leírás, feltételek.....	934
V.5.2. Üzemeltetési feltételek előrejelzése.....	937
V.5.3. Pénzügyi és gazdasági mérőszámok előrejelzése	938
V.6. LEGMEGFELELŐBB ALTERNATÍVA KIVÁLASZTÁSA	941
VI. A MEGVALÓSÍTÁSI JAVASLAT KIDOLGOZÁSA	944
VI.1. MŰSZAKI TARTALOM RÉSZLETES LEÍRÁSA	944
VI.1.1. A BMMI igazgatási épületének felújítása	945
VI.1.2. A Schaár épület felújítása.....	947
VI.1.3. A jelenlegi MMK I. épület felújítása.....	947
VI.1.4. A Múzeum Galéria épületének felújítása	950
VI.1.5. A Vasarely Múzeum telke nyugati épületének felújítása	953
VI.1.6. A Vasarely Múzeum épületének felújítása.....	955
VI.1.7. Az ún. Régi Vármegyeháza felújítása és bővítése.....	958
VI.1.8. „Múzeumkert” kialakítása.....	971
VI.1.9. A Káptalan utca és a Papnövelde utca rekonstrukciója.....	973
VI.1.10. A beruházást érintő közlekedési változások és intézkedések bemutatása	975/1
VI.2. RÉSZLETES MŰKÖDÉSI, MŰKÖDTETÉSI JAVASLAT	978/4
VI.2.1. Az üzemeltetés személyi és technikai feltételei	976
VI.2.2. A létrejött termék bemutatása, nyújtott szolgáltatások.....	988
VI.2.3. A működéssel szemben elvárt hatás objektív meghatározása	995
VI.3. MARKETING TERV	1001
VI.3.1. A szolgáltatások bemutatása	1002
VI.3.2. Árképzés.....	1008
VI.3.3. Értékesítés	1013
VI.3.4. Marketing költségek és feladatok.....	1019

VI.4. CSELEKVÉSI ÜTEMTERV	1020
VI.4.1. GANTT diagram	1021
VI.4.2. A műszaki megvalósítás ütemezése	1023
VI.4.3. Pénzügyi ütemezés	1027
VI.5. A PROJEKT KÖRNYEZETI HATÁSAINAK ELEMZÉSE	1027
VI.5.1. Jogszabályi és tervezési háttér	1027
VI.5.2. A jelenlegi állapot bemutatása	1032
VI.5.3. Várható környezeti hatások	1049
VI.5.4. Környezetvédelmi intézkedések	1055
VI.5.5. Monitoring	1057
VI.6. ESÉLYEGYENLŐSÉGI SZEMPONTOK ÉRVÉNYESÍTÉSE	1059
VI.6.1. Elvárások és célcsoportok	1059
VI.6.2. Mozgásában korlátozott látogatók fogadásának szempontjai és eszközei	1060
VI.6.3. Látássérültek fogadásának szempontjai és eszközei	1062
VI.6.4. Hallássérültek fogadásának szempontjai és eszközei	1064
VI.6.5. Az akadálymentesítés jogszabályi háttére	1064
VII. PÉNZÜGYI ELEMZÉS	1065
VII.1. BERUHÁZÁSI KÖLTSÉGEK BECSLÉSE	1065
VII.1.1. Egyes költségtételek bemutatása	1066
VII.1.2. A beruházás finanszírozási terve	1068
VII.2. MŰKÖDÉSI KÖLTSÉG	1069
VII.3. MARADVÁNYÉRTÉK	1071
VII.4. PÉNZÜGYI KÖLTSÉGEK ÖSSZEGZÉSE	1072
VII.5. PÉNZÜGYI BEVÉTELEK BECSLÉSE	1076
VII.6. A PROJEKT PÉNZÜGYI TELJESÍTMÉNYMUTATÓI	1077
VII.7. A MEGÍTÉLHETŐ TÁMOGATÁSI ÖSSZEG MEGHATÁROZÁSA	1077
VII.7.1. A támogatási jogosultság vizsgálata	1077
VII.7.2. Pénzügyi fenntarthatóság vizsgálata	1078
VII.7.3. A megítélhető támogatási összeg meghatározása a projektre	1079
VIII. KÖZGAZDASÁGI KÖLTSÉG-HASZON ELEMZÉS	1082

VIII.1. TÁRSADALMI HATÁSOK SZÁMSZERŰSÍTÉSE	1082
VIII.2. A KÖZGAZDASÁGI KÖLTSÉGEK ÉS HASZNOK PÉNZBENI KIFEJEZÉSE.....	1082
IX. ÉRZÉKENYSÉG ÉS KOCKÁZATELEMZÉS	1087
IX.1. ÉRZÉKENYSÉGVIZSGÁLAT	1087
IX.2. KOCKÁZATELEMZÉS.....	1087
IX.2.1. A projekt előkészítése során felmerülő kockázatok	1087
IX.2.2. A projekt megvalósítása során felmerülő kockázatok.....	1088
IX.2.3. A projekt működtetése során felmerülő kockázatok	1091
IX.2.4. A kockázatok összefoglalása és lehetséges kezelése.....	1090
X. KOMMUNIKÁCIÓS TERV	1095
X.1. A CÉLCSOPORTOK KOMMUNIKÁCIÓS SZEMPONTÚ ELEMZÉSE.....	1095
X.2. TÁJÉKOZTATÁS ÉS NYILVÁNOSSÁG	1098
X.2.1. Jogszabályi követelmények	1098
X.2.2. Tájékoztatás és nyilvánosság a Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) beruházás során	1100
X.3. PR	1103
X.4. IMAGE, KÜLSŐ MEGJELENÉS.....	1107
X.5. KOMMUNIKÁCIÓS ÜTEMTERV	1109
X.6. KOMMUNIKÁCIÓS KÖLTSÉGEK	1109
X.7. ESZA TEVÉKENYSÉGEK	1110
X.7.1. „Pécsi Múzeumok Éjszakája” programsorozat.....	1111
X.7.2. „Art-design menedzser” képzés.....	1112
X.7.3. Idegen nyelvi képzés múzeumi dolgozók részére.....	1115
X.7.4. Pannon Ifjúsági Alkotótábor.....	1117
X.7.5. Kommunikációs és ESZA tevékenységek kapcsolódásai.....	1120
X.7.6. ESZA tevékenységek költségei	1121
XI. POTENCIÁLIS BEFEKTETŐK BEVONÁSI LEHETŐSÉGEI.....	1122
XII. MELLÉKLETEK	1130
XII.1. A FEJLESZTÉSEK ELHELYEZKEDÉSÉT BEMUTATÓ ÁBRA.....	1130
XII.2. FELHASZNÁLT DOKUMENTUMOK	1131

XII.3. INTERJÚK LISTÁJA.....	1134
XII.4. A MENEDZSMENTSZERVEZET TAGJAINAK SZAKMAI ÖNÉLETRAJZAI	1136
XII.5. LOGIKAI KERETMÁTRIX.....	1141
XII.6. MEGVALÓSÍTÁSI KÖLTSÉGEK PARTNERENKÉNTI ÉS ÉVENKÉNTI RÉSZLETEZÉSE	1142
XII.7. PÉNZÜGYI ÜTEMEZÉS	1143
XII.8. MŰKÖDÉSI BEVÉTELEK ÉS KIADÁSOK	1143
XII.9. NÉHÁNY HAZAI MÚZEUM ÁRKÉPZÉSE	1146
XII.10. NÉHÁNY KÜLFÖLDI MÚZEUM ÁRKÉPZÉSE.....	1147
XII.11. NÉHÁNY PÉLDAÉRTÉKŰ KÜLFÖLDI MÚZEUM BEMUTATÁSA.....	1148
XII.11.1. Musee d' Art Moderne, Luxemburg	1148
XII.11.2. Boijmans van Beuningen, Rotterdam, Hollandia.....	1151
XII.11.3. A Kortárs Művészet Múzeuma, Antwerpen, Belgium.....	1154
XII.12. JELENTŐSEBB PÉCSI ALKOTÓMŰVÉSZEK.....	1159
XII.13. PÉCS CIVIL- ÉS MAGÁNTULAJDONBAN LÉVŐ GALÉRIÁI.....	1164
XII.14. A PROJEKT MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ KAPCSOLÓDÓ ELJÁRÁSOK ÜTEMEZÉSE	1168
XII.14.1. Engedélyeztetési folyamat	1168
XII.14.2. A támogatás megszerzésének folyamata.....	1175
XII.14.3. Közbeszerzési eljárások.....	1175
XII.15. PÉCS VÁROS LAKOSSÁGÁNAK ÉS CIVIL SZERVEZETEINEK BEVONÁSA A PROJEKT TERVEZÉSE SORÁN	1183
XII.16. VÁLSÁGKOMMUNIKÁCIÓS TERV	1192
XII.17. VONATKOZÓ JOGSZABÁLYOK	1199
XII.18. ÁFA-VISSZAIGÉNYLÉS FELTÉTELEINEK MEGTEREMTÉSE	1202
XII.18.1. Jogszabályi háttér.....	1202
XII.18.2. Megállapítások és konklúzió.....	1203
XII.19. A MENEDZSMENTSZERVEZET 2008. ÉVI ÜZLETI TERVE.....	1205/2

I. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ, A TANULMÁNY EREDMÉNYEINEK ÖSSZEFOGLALÁSA

I.1. FELSŐVEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Jelen megvalósíthatósági tanulmány az ugyanezen tárgyban 2007 decemberére elkészített, majd 2008. áprilisban átdolgozott megvalósíthatósági tanulmány frissített változata, amely a tanulmány lezárása óta eltelt 11 hónap tükrében újraértékeli a különböző megvalósítási alternatívákat.

A **projekt célja** az ország legjelentősebb Budapesten kívüli **múzeumi intézményrendszerének megújítása**, az ingatlanoknak a kiemelkedően értékes gyűjteményekhez méltó felújítása és bővítése, **a működtetés fenntarthatóbbá tétele** és az itt található, egyedülálló **képző- és iparművészeti értékek minél szélesebb körben történő megismertetése**.

A beruházás keretében megújul és bővül az ország egyedülálló múzeumi integrációjának, a pécsi Múzeumutcának a legjelentősebb épülete, az ún. Régi Vármegyeháza. Az épületben rugalmasan bővíthető időszakos kiállítási terület is helyet kap, amely **alkalmassá teszi majd Pécsset** olyan nagy volumenű és **jelentős látogatottságra számot tartó időszaki és vándorkiállítások befogadására is**, amelyekre korábban nem volt lehetőség. A kulcsprojekt új, méltó helyre költözteti Pécs egyik legrangosabb kiállítását, az ország (Magyar Nemzeti Galéria utáni) legrangosabb modern magyar képzőművészeti gyűjteményét, és korszerű kiállítási helyet biztosít több, jelenleg raktáron lévő tárlatnak (pl. Amerigo Tot gyűjtemény). Emellett a Káptalan utca felújításával és épületrekonstrukciók segítségével helyezi méltó és korszerű környezetbe a város több, ugyancsak népszerű képzőművészeti kiállítását (pl. Vasarely Múzeum).

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt **pályázó konzorciumának vezetője a Baranya Megyei Önkormányzat (BMÖ), támogatásban részesülő partnerei pedig Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata (PMJV), és a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. (Pécs2010 Kht.)** lesznek.

A projekt **fő tartalmi elemeinek** összefoglalása:

- Megtörténik **hét múzeum-épület felújítása** (összesen **4955 nm nettó alapterülettel**).
- Megvalósul az ún. régi vármegyeháza **északi mélyudvarának üvegszerkezetű beépítése** (mintegy **834 nm-rel növelve** az épület nettó alapterületét). Az épület a felújítás és bővítés után mintegy 1760 négyzetméternyi kiállító területtel fog rendelkezni, kb. 960 nm-rel növelve a jelenlegi összes kiállító területet. Az ebből időszakos kiállítóterként hasznosítható, 422-700 nm között rugalmasan alakítható térrésszel megvalósul a **Pécsett eddig hiányzó, korszerű, nagyméretű időszakos kiállítótér**, amely évi 2-3 „sztárkiállítás” mellett további 3-5 jelentős időszakos kiállításnak adhat otthont 2010-től kezdődően. Az épület új tereivel és meglévő adottságaival (pl. Díszterem) a legkülönbözőbb **rendezvények megtartására** is alkalmassá válik.
- Megtörténik a **Káptalan utca** és a hozzá kapcsolódó parkok felújítása és utcabútorzatának kialakítása, a **múzeumkertek rekonstrukciója és nagyközönség előtti megnyitása**.

A projekt bruttó, elszámolható összköltsége **1,757 milliárd forint**, amely teljes egészében elszámolható a Dél-Dunántúli Operatív Program támogatásának terhére. Ezen felül 38,19 millió Ft visszaigényelhető áfa terheli a beruházási költségeket. A projekt megvalósításához **BMÖ, PMJV, valamint a Pécs2010 Kht. 218,93, 41,92 illetve 5,77 millió forint** saját erőt kell biztosítson. Tekintettel arra, hogy BMÖ és PMJV erőforrásait várhatóan kiegészíti majd az ÖM önerő támogatása (amely forrásra ugyanakkor a Pécs2010 Kht. nem jogosult), **a ténylegesen fizetendő saját hozzájárulás 146,79, 28,11 illetve 5,77 millió Ft** lesz. A támogatási intenzitás 84,83%¹ (figyelmen kívül hagyva az ÖM támogatást).

A kivitelezés várható kezdő időpontja 2009. április, A műszaki átadás-átvétel időpontja a Káptalan utcai épületek, a múzeumkertek és közterületek esetében **2009. december**, míg a Papnövelde utcai épület esetében **2010. február**. Az felújított létesítmények **megnyitása**

¹ A számítások az itt megadott 2 tizedesjegyre kerekített értéknél a támogatási intenzitás pontosabb értékével készültek. A mutató további tizedes jegyekkel kiírva: 84,826904474%.

2010. januárban, a legutoljára elkészülő Régi Vármegyeháza esetében **2010. március végén** várható. A projekt ütemezése figyelembe veszi a téli időszak időjárási kockázatait, és az EKF-év intenzívebb idegenforgalmi szezonjának várható kezdetét is.

Az új létesítmény **üzemeltetésére a Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága** kap megbízást. Az üzemeltetőt jelentős szervezetfejlesztési lépések (**önálló Marketing Igazgatóság létrehozása, létszámfejlesztés és átcsoportosítás, rendszeres marketing-továbbképzés**) készítik fel a kibővült feladatkörre, az eddig ellátatlan, vagy javítandó funkciók (marketing, kulturális menedzsment, rendezvényszervezés és pályázatírás) hatékony ellátására.

A projekt **komplex marketing-kommunikációs tevékenységet** is megvalósít, amelynek célja a látogatószám növelése, és a múzeumok sokrétű hasznosítását lehetővé tevő szakmai és gazdasági kapcsolatok mellett azok szolgáltatás-orientált átalakítása, végső soron pedig az, hogy a múzeumok a pécsi mindennapok és a kulturális életnek ne csak fontos, **nélkülözhetetlen résztvevőjévé, színhelyévé és programszervező erejévé** váljanak.

A projekt tartalmát további, a múzeumok felkészültségét és civil kapcsolatrendszerét javító események –**képzések, alkotótábor, és egy, a 2010-es évadot felvezető rendezvénysorozat** – teszik teljessé.

A Múzeumutca intézményeinek 2010-re becsült összes látogatottsága meghaladja a 296 000 főt. 2007-ben ugyanezen intézmények összes látogatóinak száma 149.451 fő² volt, vagyis az emelkedés több mint 98 százalékos.

A működési bevételek és kiadások **egyenlege a vizsgált 30 éves időszak legnagyobb része alatt pozitív**, beleértve a 2010-es évet is, amikor az **EKF-program biztosítja a programok bruttó 50 millió forintos keretét**. A fejlesztési különbözeten alapuló pénzügyi elemzési módszert alkalmazva (a projektet a projekt nélküli állapottal összehasonlítva) a projekt becsült nettó kumulált pénzügyi pénzárama csak 2034-től (működési egyenlege 2030-tól) válik kisebb mértékben negatívvá. Ez azt is jelenti, hogy a fejlesztés a jelenlegi fenntartói

² A látogatók számát a BMMI adataiból képeztük, de kiszűrtük belőle a kimutatásban többszörösen figyelembe vett látogatásokat. Az adat csak a képzőművészeti és iparművészeti múzeumok látogatottságát tartalmazza. A BMMI összes látogatójának száma (a duplikációk kiszűrése után) 163.844 fő volt 2007-ben.

szerepvállalás (inflációval korrigált) szintje mellett, további fejlesztések nélkül is hosszabb távon fenntarthatóvá teszi a BMMI működését.

A projekt **társadalmi hasznossága kiemelkedő**. A projekten kívül jelentkező hasznokat számszerűsítve (pl. nem helyi látogatók projekten kívüli, térségben maradó költségei, munkahelyteremtés hozadéka, vagyonhatás) 4,660 milliárd forintot meghaladó közgazdasági nettó jelenérték adódik.

I.2. A PROJEKT CÉLJAINAK BEMUTATÁSA

Az Európa Kulturális Fővárosa cím (továbbiakban EKF) elnyerésével Pécs 2010-ben **kiemelkedő lehetőséget kap kulturális életének és kulturális fejlődésének bemutatására**, így fokozva ismertségét, javítva imázsát Európa-szerte.

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt célul tűzi ki a múzeumok **szolgáltatás-orientált átalakítását**, a **gazdálkodási és kultúraszervezési funkció kiegyenlített fejlesztését**, és egy **hosszútávon fenntartható**, a helyi, országos és nemzetközi képzőművészeti körforgásba, kulturális eseménynaptárba és a pécsi mindennapokba beágyazott **intézményi működés biztosítását**.

A projekt a város múzeumait olyan nemzetközi színvonalú, korszerű infrastruktúrával ellátott létesítményekké formálja, amelyek **alkalmassá teszik Pécs**et rangos **gyűjteményeinek az eddigénél több látogatót vonzó bemutatására**, és nagy volumenű, **jelentős látogatottságú időszaki és vándorkiállítások befogadására**. A kulcsprojekt a látogatók koordinációjában és kiszolgálásában kulcsszerepet ellátó múzeumi fogadóteret hoz létre, méltó helyre költözteti az ország (Magyar Nemzeti Galéria utáni) legrangosabb modern magyar képzőművészeti gyűjteményét, valamint a jelenleg csak egy szűk kiállítás keretében bemutatott Martyn Ferenc Gyűjteményt. Emellett épületrekonstrukciók segítségével helyezi korszerű környezetbe a város több, ugyancsak népszerű képzőművészeti kiállítását (pl. Vasarely Múzeum, Amerigo Tot gyűjtemény).

A beruházás nyomán Pécs egyik legfontosabb **kulturális és építészeti attrakciója, az ún. Múzeumutca teljesen megújult színvonalon**, több szolgáltatással, a látogatók előtt megnyíló múzeumkertekkel, megújuló parkokkal, és teljesen felfrissült utcaképpel szolgálja a helyben lakók és az ide látogatók igényeit, valamint Pécs kulturális turisztikai pozícióinak javítását.

A javasolt indikátorok paramétereit az alábbi táblázat foglalja össze (vastaggal jelölve a kötelezően előírt és választható indikátorokat):

<i>Indikátor megnevezése</i>	<i>Indikátor típusa</i>	<i>Mértékegység</i>	<i>Kündülési érték</i>	<i>Minimálisan elvárt célérték</i>	<i>Célérték elérésének időpontja</i>	<i>Mutató forrása, gyakorisága</i>
Évente megrendezett időszakos kiállítások és rendezvények együttes száma a felújított és bővített Régi Vármegyeházában ³	eredmény	db	0	14	2010. december	kedvezményezett jelentései – évente
Kulturális fejlesztések hatására kulturális programokon fizető résztvevők számának növekedése	eredmény	fő	149.451	239.122	2010. december	kedvezményezett jelentései, jegyeladások összesítése – évente
Egy látogatóra eső átlagos bevétel (pályázatok nélkül)	hatás	Ft	208	312	2010. december	kedvezményezett jelentései – évente
Kulturális szolgáltatásokkal való elégedettség	hatás	%	n.a.	75	2010. december	felmérés – évente
Kulturális fejlesztések által közvetlenül létrehozott munkahelyek száma	eredmény	fő	83	90	2010. december	kedvezményezett jelentései – évente
Alkalmazott kulturális menedzsment / marketing szakemberek száma	eredmény	fő	3	6	2010. december	kedvezményezett jelentései – évente
Fejlesztéssel érintett épületek, építmények száma	kimenet	db	0	7	2010. június	megvalósulási tervek, műszaki átadás, kedvezményezett jelentései – egyszeri
Fejlesztéssel érintett, történelmi kulturális örökséget jelentő épületek száma	kimenet	db	0	7	2010. június	megvalósulási tervek, műszaki átadás, kedvezményezett jelentései – egyszeri
A fejlesztéssel létrejövő új épület, épületrész nagysága	kimenet	nm	0	834	2010. június	megvalósulási tervek, műszaki átadás, kedvezményezett jelentései – egyszeri
Felújított zöldfelületek nagysága	kimenet	nm	0	5.711	2010. június	megvalósulási tervek, műszaki átadás, kedvezményezett jelentései – egyszeri
Akadálymentesített épületek száma	kimenet	db	0	3	2010. június	megvalósulási tervek, műszaki átadás, kedvezményezett jelentései – egyszeri
A képző- és iparművészeti kiállítások átlagos nyári nyitvatartási ideje	eredmény	óra/hét	32	48	2010. június	kedvezményezett jelentései – évente
Népszerűsítő és marketing akciók száma	kimenet	db	0	13	2010. június	kedvezményezett jelentése – egyszeri
A 2009-2010-ben megrendezett ESZA-típusú rendezvények résztvevőinek száma	kimenet	fő	0	6.060	2010. június	kedvezményezett jelentése – egyszeri
Az új, interaktív honlap éves látogatóinak száma	kimenet	fő	0	10.000	2010. június	kedvezményezett jelentése – egyszeri

³ A mutató értéke összesíti az adott évben megrendezésre kerülő időszakos kiállítások és rendezvények számát. A 2010-es évben várhatóan 3-4 (köztük kiemelkedően nagy látogatottságú) időszakos kiállítással, és nagyobb számú rendezvénnyel, a további években 6-9 időszakos kiállítással és további rendezvényekkel számolunk.

I.3. A PROJEKT HELYSZÍNE

A projekt helyszíne a pécsi történelmi belváros északi részén található **Káptalan utca** és **Papnövelde utca**. A projekt során felújításra kerülő ingatlanok a Káptalan u. 3., 4. és 5. illetve a Papnövelde u. 5. szám alatt találhatók, és a BMÖ tulajdonát képezik.

I.4. PÁLYÁZÓ SZERVEZET / KEDVEZMÉNYEZETT ÉS TÁMOGATÁSBAN

RÉSZESÜLŐ PARTNER

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt **pályázó konzorciumának vezetője a BMÖ**, amely jelenleg is fenntartója a Baranya megyei múzeumoknak, az ország Budapesten kívüli legjelentősebb múzeumi hálózatának. **Támogatásban részesülő partnerei PMJV és a Pécs2010 Kht.** Míg előbbi szerepe a közterek megújítása lesz, utóbbi biztosítja majd a projektmenedzsmentet (BMÖ-vel közösen), és az ún. ESZA-típusú programok végrehajtását.

I.5. A BERUHÁZÁS ÁLTAL LEHETŐVÉ VÁLÓ FUNKCIÓK, TEVÉKENYSÉGEK

LEÍRÁSA

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt megvalósításával megújul, és az alábbi elemekkel kibővül Pécs múzeumi infrastruktúrájának meghatározó része:

- Az eddiginél több, összességében érdekesebb **állandó kiállítás** megvalósítása új környezetben, a képzőművészeti értékekhez méltó vonzerővel.
- Új, jelentős **időszakos kiállító terület** kialakítása, amelynek nagysága kb. 422-700 nm között változtatható, 2010-től évi 2-3 „sztárkiállítás” mellett további 3-5 jelentős időszakos kiállítás megrendezését lehetővé téve.
- A Régi Vármegyeháza kiállítóterei és egyéb funkcionális terei alkalmanként **rendezvényhelyszíneként** is hasznosíthatók lesznek.
- A megújuló Múzeumutca központi szerepet betöltő múzeumépületében **múzeumi**

fogadótér funkciók kerülnek elhelyezésre.

- A megújuló, korszerű gépészettel, biztonságtechnikával és műtárgytároló bútorzattal ellátott **műtárgyraktár** az eddiginél sokkal jobb, és a törvényi kötelezettségeket is kielégítő elhelyezést biztosít a BMMI közgyűjteményének elhelyezésére.
- Az új épületrésszel bővülő **adminisztrációs területek** az eddiginél jobb feltételeket biztosítanak a muzeológiai kutatómunkához, és a nemzetközi szakmai programokba történő bekapcsolódáshoz.
- A látványában megújult épületegyüttes, közterületek és a látogatók előtt megnyíló, ugyancsak felújításra kerülő múzeumkertek fontos **szociális teret** biztosítanak a helyben lakók és a városba látogatók számára.

Az infrastrukturális fejlesztések mellett **jelentősen átalakul a múzeumokat üzemeltető BMMI szervezete** is, hogy megfeleljen a kibővülő szolgáltatás támasztotta kihívásoknak.

A projekt keretében **képzések, alkotótábor, és egy, a 2010-es évadot felvezető rendezvénysorozat** került megrendezésre. A programok helyszínválasztása igazodik a felújítások miatt adott időszakban nyitva tartó múzeumépületek köréhez, és esetenként, részben vagy egészében külső partnereknél kerülnek megrendezésre. A fejlesztések mellett folytatott komplex marketing-kommunikációs tevékenység legfontosabb fennmaradó eredményei:

- Megújuló arculat; korszerű, sokrétű szolgáltatást nyújtó internet honlap (digitális látványtár, multimédiás tehetséggondozás, digitális rendezvényszervezés, online jegyvásárlás funkciókkal);
- Igényes bemutatkozó kiadvány, promóciós ajándéktárgy létrehozása;
- Egységes épületfeliratok és tájékoztató táblák rendszerének kialakítása.

I.6. A VIZSGÁLT MEGVALÓSÍTÁSI ALTERNATÍVÁK ÉS A PREFERÁLT ALTERNATÍVA KIVÁLASZTÁSÁNAK INDOKLÁSA

A fenti funkció-együttes megvalósítására több projektalternatíva keretében is mód nyílhat. A pénzügyi-gazdaságossági szempontok mellett a társadalmi hatásokat, a város kultúrpolitikai stratégiáját is szem előtt tartó **több szempontú alternatívelemzéssel** vizsgáltuk, hogy a megvalósítható megoldási lehetőségek közül mely szolgálja leginkább, leghatékonyabban a kitűzött célok elérését, beruházás eredményeinek hosszú távú fenntartását.

Az általános szakmai követelmények teljesítése mellett az értékelési szempontok az alábbiak voltak:

- Elszámolható összköltség
- Időbeni kockázat
- Látogatottság
- Pénzügyi fenntarthatóság
- Intézményi és működési kockázatok

A beruházásnak számos elvi alternatíváját számításba véve az alábbi két **megvalósítható alternatíva** került elemzésre, és összevetésre a beruházás nélküli helyzettel:

- **„A” változat:** A Káptalan utcában minden, a látogatottság és vonzerő optimalizálása, a kiállítási kínálat megújítása érdekében szükséges beavatkozás megvalósul. Emellett megtörténik a Papnövelde 5. alatti Régi Vármegyeháza teljes rekonstrukciója, és bővítése, lehetővé téve új, a fenntarthatóságot megalapozó funkciók integrálását (időszakos kiállítótér, múzeumi fogadótér).
- **„B” változat:** A Káptalan utcában csak az épületek állagmegóvása és külső megjelenése szempontjából elengedhetetlen beavatkozások történnek meg. Megvalósul ugyanakkor a Papnövelde 5. alatti Régi Vármegyeháza teljes

rekonstrukciója, és bővítése, az „A” változatban bemutatott tartalommal.

E két megvalósítható alternatíva elemzése azért is volt célszerű, mert megmutatta, hogy a szolgáltatásminőség és a funkcionalitás területén célzott nagyságrendi előrelépéshez elengedhetetlen Papnövelde utcai projekt (a Régi Vármegyeháza felújítása és bővítése), illetve az EKF-évre tervezett közterületi fejlesztésekkel harmonizáló közterület- és múzeumkert-rekonstrukció mellett **van-e tényleges hozzáadott értéke** a Káptalan utcai múzeumépületek belső infrastruktúrájának felújításának („A” változat), vagy elegendő lenne azokat csak külső megjelenésükben igazítani a kulturális főváros frekvenciált turisztikai célpontjától elvárt utcaképhez („B” változat).

Az alternatívák több szempontú értékelését a fenti szempontrendszer alapján az alábbi összegző táblázat tartalmazza (a legjobb változatot a legmagasabb pontszámot elért verzió jelenti):

Szempontok	Mutató tartalma	„A”	„B”
Elszámolható összköltség	A projekt összes elszámolható költsége (bruttó, m Ft)	1 757,24	1 401,51
Időbeni kockázat	A kivitelezés időtartama (nap)	250	250
Látogatottság	Az érintett létesítmények 2010-es évben várt összes látogatója (fő)	296 558	271 558
Pénzügyi fenntarthatóság	Nettó kumulált pénzügyi pénzáram a 30. évben (m Ft)	1 450,19	476,85
Intézményi és működési kockázatok	Programköltségvetés 2011-ben (m Ft)	35	15
Pontszámok		„A”	„B”
Elszámolható összköltség		4	5
Időbeni kockázat		5	5
Látogatottság		5	4
Pénzügyi fenntarthatóság		5	2
Intézményi és működési kockázatok		5	3
Összes pontszám		25	19

Ezen szempontok alapján, a vizsgált alternatívák közül az „A” **megoldás kiválasztása indokolt**. A „B” változat beruházási költsége (a szűkebb műszaki tartalom miatt) kedvezőbb, és időbeli kockázatok tekintetében nem mutatkozik különbség. Ugyanakkor az „A” változat minden más szempont alapján kedvezőbb megoldást nyújt a projekt megvalósítására. Időbeli kockázatok tekintetében nem mutatkozik különbség a két vizsgált változat között, de az „A” változat minden más szempont alapján kedvezőbb megoldást nyújt a projekt megvalósítására. A két változat **elsősorban a pénzügyi fenntarthatóság tekintetében különbözik** lényegesen egymástól: míg az „A” **változat hosszabb távon is önfenntartó lehet**, addig a 'B' változat jelentős további fenntartói támogatás nélkül nem tartható fenn pénzügyileg. A 'B' változat látogatottsági mutatói is kedvezőtlenebbek, az általa nyújtott szolgáltatások köre pedig szűkebb. Az intézményi és működési kockázatok tekintetében egyetlen lényeges különbség mutatkozik a két változat között: jelentős működési kockázatot hordoz magában, hogy - a rossz pénzügyi mutatókból adódóan - a 'B' változat esetében rendkívül korlátozott a 2010. utáni évek programköltségvetése, amelynek célja éppen új programok előkészítése és ezzel a látogatottság növelése lenne.

Az „A” változat szerinti beruházás részletes paraméterei:

A BMMI igazgatási épületének felújítása

A háromszintes (pince, földszint, 1. emelet) álló, összesen 715 nm alapterületű épület a tervezett működési rendszerben kizárólag adminisztratív funkciót lát majd el, látogatóforgalmat nem bonyolít. Itt kerül elhelyezésre a BMMI igazgatósága. Az épület külső megjelenése megújul, illeszkedve az egységes és nívósan megújuló utcaképhe. A beruházás műszaki tartalma: Homlokzat felújítás; tető javítása.

A Schaár épület felújítása

Az egyszintes, 401 nm-es épület a funkciónak továbbra is kiválóan megfelel. Jelen projekt keretében csak kisebb karbantartási beavatkozások és a tetőhéjzat javítása történik.

A jelenlegi MMK I. épület felújítása

A négy szintből (pince, földszint, 1. emelet, tetőtér) álló, összesen 706 nm alapterületű épületből elköltözik majd a Modern Magyar Képtár I. kiállítása, amelynek új helye a Régi Vármegyeházában lesz, ahol végre egy helyen kerül kiállításra a teljes tárlat. Az épület továbbra is állandó kiállításoknak ad majd otthont: itt kerül kialakításra a Martyn Ferenc gyűjtemény jelenleginél bővebb állandó kiállítása, az Endre Nemes, az Amerigo Tot kiállítás és a nemzetközi modern művészeti gyűjtemény kiállítása. A teljes rekonstrukció elemei:

- Gépészet teljes rekonstrukciója
- Elektromos munkák
- Homlokzat felújítás
- Tető javítása
- Belső festés és burkolatok felújítása
- Építőmesteri munkák
- Belsőépítészet
- Gyengeáram
- Akadálymentesítés

A Múzeum Galéria épületének felújítása

Az egyszintes (földszint, padlás), 201 nm-es épület általában kisebb időszakos kiállítások fogadására szolgál, jelenlegi funkciója és belső elrendezése a továbbiakban sem változik. Átfogó rekonstrukciójának műszaki tartalma:

- Gépészet
- Elektromos munkák
- Tető felújítása
- Homlokzat felújítás
- Belső építőmesteri és szakipari munkák
- Belsőépítészet
- Akadálymentesítés

A Vasarely Múzeum telke nyugati épületének felújítása

Az egyszintes (földszint, padlás), 184 nm-es alapterületű épület (amelynek műszaki állapota a legrosszabb a projekt által érintett épületek között) a BMÖ elképzelései szerint a későbbiekben részben kiállítási funkciót kapna, és befogadná a Központi Bányászati Múzeum föld feletti bányászattörténeti kiállítását. Jelen projekt keretében belső átalakítások nem történnek, de az épület külső megjelenését a minimálisan szükséges rekonstrukciók (homlokzat és tetőrekonstrukció) illeszti a Múzeumutca elvárt színvonalához.

A Vasarely Múzeum épületének felújítása

Az épület háromszintes (pince, földszint, 1. emelet), összesen 515 nm alapterülettel, alatta 1340 nm-es mélypince található. A Vasarely Múzeum a Múzeumutca jelenlegi kiállítási kínálatának a Zsolnay Múzeum melletti legnépszerűbb, látogatottság szempontjából legfontosabb eleme. Korszerűsítése, vonzerejének minőségi kiállítási környezettel történő fenntartása elengedhetetlen. Az épületen szükséges beavatkozások köre:

- Homlokzat felújítás
- Tetőrekonstrukció
- Belső szakipari munkák
- Elektromos munkák
- Gépészet
- Emelőlap beépítése
- Belsőépítészet
- Gyengeáram
- Akadálymentesítés

Az ún. Régi Vármegyeháza felújítása és bővítése

Az épületegyüttes a bővített értelemben vett Múzeumutca legnagyobb, legimpozánsabb építészeti eleme. Az épület a felújítást és látványos, acélszerkezetű, üvegfalás bővítést követően a megújult, és meghosszabbított Múzeumutca új központja, kiindulópontja és legfontosabb kulturális attrakciója lesz.

Az épületen az alábbi funkcionális beavatkozások valósulnak meg:

- A **pincszinten** megtörténik az épület megfelelő védelme érdekében szükséges épületszigetelés. A területen gépészeti berendezések és kevésbé érzékeny raktározási funkciók is elhelyezésre kerülnek.
- A **földszinten** megvalósul az északi oldali bővítés földszinti része. A nyugati tömb és a mélyudvar üvegszerkezetű beépítésének ezen szintjére kerül a műtárgyraktár és a multifunkcionális kiállítótér, míg a keleti tömb földszintjén állandó kiállítótér kerül kialakításra (a XX. századi magyar állandó kiállításának kezdő periódusa, illetve a klasszikus avantgárdot bemutató gyűjtemény).
- Az **első emelet** kialakítása során megépül a mélyudvar üvegszerkezetű beépítésének emeleti része. A teljes szint kiállítótéri funkciót kap: itt kerül elhelyezésre a XX. századi magyar képzőművészet állandó kiállításának legjelentősebb része.
- A **második emelet** kialakítása során megépül a mélyudvar üvegszerkezetű beépítésének első emelet feletti galériaszintje, amely egyúttal a múzeumi fogadótér helyszíne is. Itt kerül kialakításra az új, északi oldali főbejárat. A keleti tömb ezen szintjén időszakos kiállítótéri funkciók kerülnek kialakításra, míg a nyugati szárny második emeletén munka- és kutatószobák, adattár és könyvtár létesül.

Az épületben korszerű, megújuló energiát hasznosító geotermikus hűtési-fűtési rendszer kerül kialakításra. Ennek költségvetését jelen projekt nem tartalmazza, azt BMÖ saját forrásaiból valósítja meg projekten kívüli elemként.

„Múzeumkert” kialakítása

A múzeumok kertjeinek megújítása, rendezése segítségével a látogatók, és a nagyközönség számára nyitott parkok jöhetnek létre, amelyek a múzeumi környezetbe integrálva kulturális attrakcióként is funkcionálnak. Egy olyan angolkert típusú „múzeumkert” teremődik így meg, mely egyedülálló a városban. Az udvarok közterületként való megfogalmazása a múzeumépületek, a Múzeumutca integrációját célozza, melyet szabadtéri múzeumként működő szoborpark is erősítene.

A Káptalan utca és a Papnövelde utca rekonstrukciója

A projektelelem fő célja, hogy minőségi, egységes, rendezett zöldfelületekkel tagolt, vonzó környezetet biztosítson a Múzeumutca megújuló kiállításainak, épületeinek és kertjeinek. Az útszakasz felújításának további céljai: a múzeumok akadálymentes megközelítésének biztosítása; a meghosszabbodó Múzeumutca egységes vizuális megjelenésének biztosítása; a Régi Vármegyeháza múzeumi szövetbe történő integrálására.

I.7. TULAJDONVISZONYOK

A Káptalan utca felújításra kerülő múzeumépületei és a Régi Vármegyeháza BMÖ, az utca, és az ahhoz kapcsolódó, ugyancsak felújításra kerülő közterületek PMJV tulajdonát képezik. A tulajdoni viszonyok rendezettek, azokat a beruházás nem módosítja.

I.8. AZ ÜZEMELTETÉS ÉS MŰKÖDTETÉS SZERVEZETI ÉS JOGI KÉRDÉSEI

A fenntartás és üzemeltetés fentiekben megfogalmazott céljaiból adódóan a Múzeumutca létesítményeinek alkalmasnak kell lenniük komplex, a hagyományos múzeumi szolgáltatásoknál bővebb szolgáltatási kör (komfortérzet-növelő szolgáltatások, információs és vásárlási lehetőségek, vállalkozásoknak nyújtott szolgáltatások, pl. rendezvényhelyszín biztosítása, stb.) befogadására is. További változás, hogy a múzeumlátogatók igényeinek megfelelően felújított kiállítások **több látogatót** vonzanak, így a jelenleg szokatlanul korlátozott **nyitvatartási időket is normalizálni kell.**

A beruházással érintett épületek és közterületek üzemeltető szervezete a projekt megvalósítása során, és azt követően sem változik: A meglévő, és a projekt keretében rekonstrukcióra kerülő múzeumépületek **továbbra is a BMMI hatáskörében maradnak**, a beruházás által érintett közterületek üzemeltetését pedig továbbra is a **feladatkört megfelelő minőségben ellátni képes PVV Zrt. hatáskörében célszerű hagyni.**

Mivel jelenlegi állapotában a BMMI nem teljesen alkalmas a felújított és bővített létesítmények üzemeltetésével kapcsolatos minden feladatkörre, a projekt során jelentősen átalakul a BMMI marketing, kommunikációs és kulturális menedzsment tevékenysége:

- **Önálló Marketing Igazgatóság** jön létre, amely felelős a szakmai program marketing-szemponitú továbbfejlesztéséért, a szakmai program megvalósításával kapcsolatos marketing-feladatok ellátásáért, valamint az ingatlanok gazdaságossági alapú, optimális kihasználtságáért.
- **Létszámfejlesztés**, (szükség esetén átképzéssel járó) **belső átcsoportosítás**, valamint **egyes feladatok** (korlátozott) **kiszervezése** biztosítja a képzett és sokirányú marketing-kompetenciával rendelkező humán erőforrás biztosítását, és a jelentősen bővülő kiállítás-portfólió működtetését.
- Az egyes szakmai osztályok vezetői, és más, a látogatottságot, kihasználtságot munkája során érdemben befolyásolni képes munkatársak **rendszeres marketingképzésen** vesznek részt.

A projekt megvalósítása során jelentős **marketing-kommunikációs tevékenység** folyik a 2010-es év sikere, és a további évek megfelelő látogatottsága érdekében, melynek elemei:

- A beruházás látványtervvel ellátott információs tábláinak kihelyezése
- Sajtótájékoztatók, sajtómegjelenések
- Ötletpályázat két épület elnevezésére

- Interaktív honlap tervezése, beüzemelése
- TV-szpotok készítése
- Komplex arculat-tervezés
- Promóciós ajándéktárgyak tervezése, legyártása
- Igényes bemutatkozó kiadvány tervezése, nyomtatása
- Egységes épületfeliratok és tájékoztató táblák rendszerének kialakítása
- Ünnepeles megnyitó
- Promóciós szakmai tanulmányút potenciális partnerek és szponzorok részére

A felsorolt tevékenységek mellett a projekt tartalmaz a múzeumok látogatottságát növelő, a 2010-es programokat felvezető, és a pécsi (baranyai) múzeumi alkalmazottak kulturális menedzsment- és idegen nyelvismeretét fejlesztő **programokat** (ún. ESZA-típusú tevékenységeket) is:

- „Pécsi Múzeumok Éjszakája” felvezető programsorozat;
- „Art-design menedzser” képzés múzeumi szakemberek számára;
- Idegen nyelvi képzés múzeumi dolgozók részére;
- Pannon Ifjúsági Alkotótábor fiatal pécsi tehetségek számára.

I.9. BERUHÁZÁSI KÖLTSÉGEK, TÁMOGATÁSI INTENZITÁS ÉS SAJÁT FORRÁS IGÉNY

A projekt alábbi költségvetése csak az **elszámolható költségeket tartalmazza**. A nem elszámolható költségeket (pályázati anyag készítése, tervpályázat lebonyolítása és a nyertes tervek megvásárlása, összesen bruttó 93,9 millió Ft értékben) PMJV a Nemzeti Fejlesztési Ügynökségtől kapott EKF-előkészítő támogatásból finanszírozza.

Projekt bruttó költségvetési tételei	Költség (m Ft)
Előkészítési költségek	73,39
Menedzsment költségek	34,74
Építési költségek	1 405,03
<i>Vasarely Múzeum</i>	105,48
<i>MMK I.</i>	152,16
<i>Múzeum Galéria</i>	29,52
<i>BMMI Igazgatóság</i>	16,50
<i>Schaár-épület</i>	1,97
<i>Vasarely Múzeum melléképülete</i>	16,60
<i>Közterületek</i>	128,92
<i>Múzeumkertek</i>	51,09
<i>Régi Vármegyeháza</i>	902,80
Eszközbeszerzés	110,00
Szakmai szolgáltatások költségei	155,55
Adminisztratív költségek	1,02
Telekvásárlás költsége	0,00
Nyilvánosság biztosítása	15,70
Összes bruttó költség	1 795,44
<i>Visszaigényelhető áfa</i>	38,19
Összes elszámolható költség	1 757,25
<i>DDOP támogatás (84,83 %)</i>	1 490,62
Összes saját erő	266,63
<i>ÖM önerő támogatás</i>	85,96
Összes saját hozzájárulás	180,67

Az együttműködő partnerek közül BMÖ élhet áfa-visszaigényléssel, a saját költségeit terhelő áfa tekintetében, és a teljes beruházáson belül az időszakos kiállító funkció megvalósításának arányában (amely számításaink szerint 13,87%⁴). Ez tehát azt jelenti, hogy az összes BMÖ-re jutó költségvetési tételt terhelő áfa 13,87%-a visszaigényelhető, a fennmaradó része pedig elszámolható a pályázatban. BMÖ áfa-elszámolása így a következőképpen alakul:

⁴ A mutató több tizedes jeggyel megadva: 13,869407497%.

BMÖ áfa-elszámolása	Összeg (m Ft)
Összes tétel nettó költsége	1 233 319 258,33
Visszaigényelhető áfa	33 750 324,05
Elszámolható áfa	209 593 337,61
Elszámolható összeg	1 442 912 595,95

A projekt összes bruttó költsége 1,795 milliárd Ft, amelyből 38,19 millió Ft áfa visszaigényelhető. A beruházás bruttó elszámolható költsége így **1,757 milliárd Ft**. A felújításokra, bővítésre jutó építési költség (bruttó 1,405 milliárd Ft) kerete alapján a Káptalan utcai, különböző mértékben felújításra kerülő épületek **fajlagos beruházási költsége átlagosan bruttó 115,9 ezer Ft**. A teljes rekonstrukcióra és bővítésre kerülő Papnövelde utcai épület ugyanezen mutatója **bruttó 291,4 ezer Ft** (a kibővített alapterületre vetítve).

A projekt bruttó elszámolható költségeire a **DDOP 84,83 % támogatást** biztosít. BMÖ és PMJV saját elszámolható projektrészének 5 százaléka erejéig pályázaton elnyerhető **önerő-kiegészítésre** is számíthat az Önkormányzati Minisztériumtól. A partnerek projektrésze és a megvalósításhoz szükséges saját ereje ezért az alábbiak szerint alakul (adatok millió Ft-ban):

Partnerenkénti összesítés	Elszámolható összeg	Támogatás	Saját erő		
		84,83%	ÖM Önerő Alap	Saját hozzájárulás	Saját erő összesen
BMÖ összesen	1 442,91	1 223,98	72,15	146,79	218,93
PMJV összesen	276,30	234,38	13,82	28,11	41,92
Pécs2010 Kht. összesen	38,03	32,26	0,00	5,77	5,77
Projekt összesen	1 757,25	1 490,62	85,96	180,67	266,63

I.10. A PROJEKT ÜTEMEZÉSE

A projekt ütemezésének legfontosabb adatai a következők:

- A projektindítás időpontja: **2008. július 30.**
- A beruházás (kivitelezés) kezdő időpontja: **2009. április**
- A beruházás (kivitelezés) befejezésének (műszaki átadás-átvétel) időpontja: **2009. december** a Káptalan utcai épületek, a múzeumkertek és közterületek esetében, illetve **2010. február** a Papnövelde utcai épület esetében.
- A kivitelezés teljes időtartama a műszaki átadás-átvételig: **9 hónap** a Káptalan utcai épületek, a múzeumkertek és közterületek esetében, illetve **11 hónap** a Papnövelde utcai épület esetében.
- A projekt lezárása és elszámolás a támogató szervezet felé: **2010. június**

A beruházás tervezett ütemezését a VI.4.1. pont alatti GANTT diagram mutatja.

I.11. ÉVES BEVÉTELEK, MŰKÖDÉSI KÖLTSÉGEK ÉS FENNTARTÁSI TÁMOGATÁSI IGÉNY

A 2006-2007-es tényadatokat, és a következő évek (hatékony programkialakítás és marketing-tevékenységet feltételező) **becsült látogatószámát** az alábbi táblázat mutatja:

Kiállítóhely	2006 tény	2007 tény	2008	2009	2010	2011
Időszakos kiállítások	0	0	0	0	55 000	41 250
Csontváry Múzeum	51 554	41 658	43 324	32 060	59 540	52 395
Vasarely Múzeum	40 215	30 406	31 622	23 400	43 458	38 243
Zsolnay Múzeum	36 338	48 668	64 728	67 318	87 513	77 011
MMK XX. sz.-i Állandó. Kiállítás I.	5 811	6 105	6 349	4 698	8 726	7 679
MMK XX. sz.-i Állandó. Kiállítás II.	2 755	3 680	3 827	2 832	5 260	4 629
Schaár Erzsébet: Utca (ingyenes)	2 840	3 209	3 337	2 470	4 586	4 036
Amerigo Tot Múzeum	0	0	0	0	5 000	4 400
Endre Nemes, Zlatko Prica	0	0	0	0	5 000	4 400
Múzeum Galéria	0	15 725	16 354	12 102	22 475	19 778
Összesen	139 513	149 451	169 543	144 880	296 558	253 821

Az **üzemeltetési bevételek és kiadások** alakulását az alábbi táblázat mutatja (millió Ft):

Bevételi és kiadási tételek	2010	2011	2012	2013	2014
Összes bruttó bevétel	369,63	231,32	238,49	245,40	252,03
<i>Jegybevétel</i>	<i>234,34</i>	<i>143,47</i>	<i>147,91</i>	<i>152,20</i>	<i>156,31</i>
<i>Normatív támogatás</i>	<i>126,05</i>	<i>78,34</i>	<i>80,76</i>	<i>83,11</i>	<i>85,35</i>
<i>Egyéb - bérleti díjak</i>	<i>9,24</i>	<i>9,51</i>	<i>9,81</i>	<i>10,09</i>	<i>10,37</i>
Összes változó költség	177,14	62,80	65,83	67,74	69,57
<i>Fűtésdíj, változó</i>	<i>6,57</i>	<i>6,77</i>	<i>6,98</i>	<i>7,18</i>	<i>7,37</i>
<i>Áramdíj, változó</i>	<i>14,41</i>	<i>14,84</i>	<i>15,30</i>	<i>15,74</i>	<i>16,17</i>
<i>Víz- és csatornadíj</i>	<i>5,48</i>	<i>5,49</i>	<i>5,66</i>	<i>5,82</i>	<i>5,98</i>
<i>Szemétszállítás díja</i>	<i>0,69</i>	<i>0,71</i>	<i>0,73</i>	<i>0,75</i>	<i>0,77</i>
<i>Programköltség</i>	<i>150,00</i>	<i>35,00</i>	<i>37,17</i>	<i>38,25</i>	<i>39,28</i>
Állandó költség	86,45	90,78	95,50	100,14	105,13
<i>Fűtésdíj, alapidíj</i>	<i>4,28</i>	<i>4,41</i>	<i>4,54</i>	<i>4,67</i>	<i>4,80</i>
<i>Áramdíj, alapidíj</i>	<i>0,27</i>	<i>0,28</i>	<i>0,29</i>	<i>0,30</i>	<i>0,31</i>
<i>Karbantartási költség</i>	<i>15,00</i>	<i>15,45</i>	<i>15,93</i>	<i>16,39</i>	<i>16,83</i>
<i>Béreköltség</i>	<i>63,11</i>	<i>66,64</i>	<i>70,51</i>	<i>74,31</i>	<i>78,48</i>
<i>Általános költségek (állandó)</i>	<i>3,79</i>	<i>4,00</i>	<i>4,23</i>	<i>4,46</i>	<i>4,71</i>
Összes nettó költség	263,59	153,58	161,33	167,88	174,69
<i>Áfa</i>	<i>52,72</i>	<i>30,72</i>	<i>32,27</i>	<i>33,58</i>	<i>34,94</i>
Összes bruttó költség	316,31	184,29	193,60	201,45	209,63
Működési egyenleg	53,33	47,02	44,89	43,95	42,40

A projekt a 2010-es évben **kiugró, 369,63 millió Ft-os bevételt** produkál (BMÖ közművelődési normatívájának BMMI-re jutó részét, és a 2010-es év programjainak 50 millió Ft-os EKF finanszírozását is beleértve), amely 2011-re 231,32 millió Ft-ra esik vissza, de onnan kezdve nominálisan folyamatos emelkedést mutat (inflációval korrigálva). A projekt kumulált pénzügyi pénzárama csak nagyon lassan csökken, 2034-től válik negatívvá (abban az évben a költségek 1,82 millió Ft-tal haladják meg a bevételeket, majd a működési egyenleg a további években évente 5-6 millió Ft-tal romlik tovább). A projekt létesítményeinek működési egyenlege is csak 2030-tól válik negatívvá. Ez az általános tendencia csak azokban az években nem érvényesül, amikor jelentős pótlási költség terheli az egyenleget, a számítások ugyanis ezeket a berendezések esetében kilencévente, egy összegben vették figyelembe.

II. A PROJEKTGAZDA BEMUTATÁSA

II.1. A PROJEKTGAZDA ÁLTALÁNOS BEMUTATÁSA, KORÁBBI FEJLESZTÉSEI

A pályázó konzorcium vezetője, így a projekt gazdája a **Baranya Megyei Önkormányzat**.

II.1.1. Alapadatok

Pályázó neve	Baranya Megyei Önkormányzat
Pályázó jogi státusza	megyei önkormányzat
Pályázó címe	7621 Pécs, Széchenyi tér 9.
Pályázó elérhetőségei	
Telefon:	72/500-400
Fax:	72/500-469
E-mail	elnok@baranya.hu
Honlap:	www.baranya.hu
Pályázó képviselője	Hargitai János, a közgyűlés elnöke
Pályázó képviselőjének elérhetőségei	
Telefon:	72/500-401
Mobiltelefon:	-
Fax:	72/210-600
E-mail	hargitai.janos@baranya.hu
Pályázó kapcsolattartója	Pintér-Szekeres Krisztina
Pályázó kapcsolattartójának elérhetőségei	
Telefon:	72/500-456
Mobiltelefon:	30/425-5158
Fax:	72/500-435
E-mail	szekeres.krisztina@baranya.hu

II.1.2. Szervezeti felépítés

A Baranya Megyei Önkormányzat (BMÖ) jogi személyként működik, feladatait és hatáskörét fő szerve a közgyűlés látja el. A **képviselőtestület** tagjainak száma 40 fő. A testület 29 tagját a megye 10.000 vagy ennél kevesebb lakosú települések választókerületében, további 11 tagját a 10.000-nél több lakosú települések választókerületében, listán választják. A képviselők jogai és kötelezettségei azonosak, akik a megye egészéért vállalt felelősséggel képviselik választóik érdekeit. A megyei önkormányzatot a **megyei közgyűlés elnöke** képviseli, de a közgyűlés főbb tisztségviselői közé tartozik még a **megyei közgyűlés alelnöke** is, akiket a közgyűlés saját tagjai sorából titkos szavazással választ. A közgyűlés alelnöke a közgyűlés elnökének helyettese, aki a közgyűlés elnökének irányításával a közgyűlés által meghatározott ágazati munkamegosztás szerint látja el feladatait, az elnök távollétében az általa meghatározott módon gyakorolja a közgyűlés elnökének feladatát és hatáskörét.

A megyei testületek és tisztségviselők munkáját a **megyei önkormányzati hivatal** segíti, melynek feladata a döntések szakmai előkészítése, valamint végrehajtásának szervezése és ellenőrzése. A hivatalt - a közgyűlés döntései szerint és saját önkormányzati jogkörében - a közgyűlés elnöke irányítja. A hivatal vezetője a közgyűlés által határozatlan időre kinevezett **megyei főjegyző**. A főjegyző szakmailag felelős a Hivatal működéséért, feladatait az önkormányzati törvényben és más jogszabályban, továbbá a Szervezeti és Működési Szabályzatban és annak mellékletét képező ügyrendben foglaltak szerint látja el. A főjegyző helyettese az **aljegyző**.

A közgyűlés **6 állandó bizottságból**, továbbá Pécs Megyei Jogú Várossal közös Egyeztető Bizottságból álló bizottsági szervezetet hozott létre. A bizottságok létszáma legalább 3, legfeljebb 10 fő képviselő, amelyek kiegészülnek a közgyűlés által választott külső bizottsági tagokkal. A bizottságok működési rendjére a közgyűlés működési szabályai az irányadók. A Baranya Megyei Önkormányzat bizottságai a következők:

1. Egészségügyi, Szociális és Gyermekevédelmi Bizottság
2. Jogi és ügyrendi Bizottság

3. Költségvetési, Gazdasági és Foglalkoztatási Bizottság
4. Művelődési, Kisebbségi, Ifjúsági és Sport Bizottság
5. Pénzügyi Bizottság
6. Területfejlesztési, Idegengergalmi és Informatikai Bizottság
- +1. Egyeztető Bizottság

A Baranya Megyei Önkormányzathoz jelenleg 3 (cigány, horvát, német) területi kisebbségi önkormányzat tartozik, emellett számos intézményt tart fenn (lásd később), alapítványokat működtet és támogat, s mintegy tucatnyi gazdasági- és közhasznú társaság működésében vállal jelentős szerepet részesedésével.

II.1.3. Döntéshozatali rend

A közgyűlés középtávú célkitűzéseit a választási ciklus időtartamára szóló ciklusprogram határozza meg. A közgyűlés a munkaprogramon alapuló éves munkaterv szerint működik. A megyei közgyűlés szükség szerint, de évente legalább 6 ülést tart. A közgyűlés az annak alapjául szolgáló ok, körülmény felmerülése esetén rendkívüli, illetve soron kívüli ülést tart.

A közgyűlés ülései nyilvánosak. Az ülésről készült jegyzőkönyv a főjegyző hivatali helyiségében és a Baranya Megyei Könyvtárban az ülést követő 15 nap elteltével megtekinthető. A közgyűlés saját hatáskörében rendeleteket alkot és határozatokat hoz, melyeket időszakosan megjelentet az önkormányzat közlönyében, emellett saját működésére vonatkozóan szervezeti működési szabályzatot alkot. A közgyűlés évente legalább egy alkalommal közmeghallgatást tart, amelyen az állampolgárok és a helyben érdekelt szervezetek képviselői közérdekű kérdést és javaslatot tehetnek. A közmeghallgatás helyét, idejét és tárgyát a meghallgatást megelőző legalább nyolc nappal az Önkormányzat Hivatala a helyi sajtóban közzéteszi.

II.1.4. Költségvetési helyzet

A Baranya Megyei Önkormányzat 2007. évi költségvetésének nagysága (módosított előirányzata) 16,5 milliárd forint, a felhalmozási kiadások aránya 15,5%. A hiány 1,2

milliárd forint, melynek fele folyamatos működési bevételeinek és kiadásainak különbözete, fele pedig az adósságszolgálat (a hitelekhez kapcsolódó törlesztés és kamat).

Az önkormányzat fenntartásában 21 intézmény (1 egészségügyi, 5 szociális, 8 oktatási, 1 gyermekvédelmi, 5 kulturális, 1 egyéb) működik. Összes költségvetésük 11,4 milliárd forint, az önkormányzat költségvetésének 69%-a. Ebből az OEP finanszírozású Baranya Megyei Kórház 4,8 milliárd forintot képvisel. Az önkormányzat és intézményei által foglalkoztatottak száma 2612 fő.

A megyei önkormányzat teljes vagyonának értéke 14,85 milliárd forint, melyből 11,9 milliárd forint saját forrásból (saját tőke, tartalékok) finanszírozott.

Az önkormányzatok kiadásait a forrásszabályozás következtében a bevételek nagysága, struktúrája határozza meg. A Baranya Megyei Önkormányzat - hitellel együtt számolt - bevételei nominálisan 2006-ig, reálértéken 2005-ig mutattak növekedést, azóta a források csökkenésével kell számolni.

A bevételek nagy részét, kb. 2/3-át a központi költségvetésből származó források (állami hozzájárulások és az egészségügyi intézmények működési finanszírozását jelentő OEP támogatás) teszik ki. A Baranya Megyei Önkormányzat működési célú finanszírozásában az állami szerepvállalás csökkenése a 2004-2007. években közelíti a 900 millió forintot. A központi források jelentős nominális csökkenésének hatása tovább halmozódik azzal, hogy nem kezeli a kiadási oldalon érvényesülő növekményeket, mint például az infláció (ár-és közüzemi díjemelkedések) és a közalkalmazottakat és köztisztviselőket megillető bérnövekmények hatását.

A bevételek kb. 1/5-e a saját, működési és felhalmozási célú bevétel. Az önkormányzat legjelentősebb saját forrása az illetékbevétel, mely 2007-ben a működési célú saját bevételek több mint 52%-át tette ki, elérte a 1,7 milliárd forintot.

A gazdaság reálfolyamatai következtében a megyei önkormányzat feladat-ellátási struktúrájában erős determinizmusok érvényesülnek. Költségvetésének 69%-át az

intézményi feladatellátáshoz kapcsolódó kiadások teszik ki, a személyi jellegű kifizetések aránya 63% körüli, a dologié kb. 33%, és ennek is döntő része a közvetlen üzemeléshez kapcsolódik. A Baranya Megyei Önkormányzatot is érintik az egészségügy finanszírozásának problémái.

Az intézmények által ellátott feladatok működési finanszírozásában 2007-ben az állam 74%-os részarányt vállalt, a hiányzó 26%-ot az önkormányzatnak saját bevételeiből kellett biztosítania.

A csökkenő bevételek és a feladat-ellátási struktúra determinált kiadásai következtében az önkormányzat folyamatosan idegen forrás, azaz hitel felvételére kényszerül.

A felhalmozási célú kiadások a költségvetési kiadásokon belül nőttek, miközben a felhalmozási célú bevételek az összes költségvetési bevételhez viszonyítva lényegében nem változtak. A felhalmozási célú bevételeket az önkormányzat fejlesztési hitelekkel pótolta. Fejlesztési hitelállománya 2002-től jelenősen emelkedett.

A működési célú hitel tendenciája is átlagosan növekvő, alakulása jellegénél fogva (és a különböző típusú, rulírozó és folyószámla hitelek igénybevétele miatt is) hullámzó. 2004 óta növekedésének dinamikája nőtt. Az adósságszolgálat a hiány alakulása következtében szintén nő.

Az elmúlt években – gazdasági programjában is deklaráltan - az önkormányzat kitörési pontként kezelte a külső források bevonását. Jellemző volt az intézmények és a Hivatal esetében is a hazai pályázatokon és a csatlakozást követően az európai uniós pályázatokon való aktív részvétel.

Tizenegy Európai Uniós támogatással megvalósuló projekt bonyolítása van folyamatban, 2007-es költségvetési előirányzatuk 258 millió forint. Az Európa Kulturális Fővárosa-Pécs, 2010 programban a Baranya Megyei Önkormányzat 2 projektben, a Nagy Kiállítótér és a Dél- Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont megvalósításában vesz részt.

Az elmúlt időszakban az önkormányzat fejlesztési céljainak megvalósításához összesen

1,4 milliárd forint címzett támogatást nyert. Ez három nagy beruházás fedezetére szolgált:

- a Zsolnay Múzeum rekonstrukciója,
- a Baranya Megyei Kórház „A” épület rekonstrukciója,
- és a Baranya Megyei Önkormányzat Radnóti Miklós Szakközép-és Szakiskolája, Kollégiuma Mohács tornaterem és tanműhely rekonstrukciója

A Baranya Megyei Önkormányzat a költségvetési egyensúlyra törekvés, a pénzügyi helyzet javítása, a költségtakarékosság érdekében, a változó feltételrendszerhez folyamatosan igyekezett alkalmazkodni. A struktúrát érintő átalakítások mellett fokozatos és átfogó, minden „szereplőt” érintő takarékoság valósult meg, valamint érvényesült egy erőteljes bevétel bővítési törekvés.

Mindezek eredményeként, összességében, a Baranya Megyei Önkormányzatnál a kötelező feladatok zavartalan, folyamatos ellátása, az intézmények működőképessége biztosított.

II.1.5. Jelentősebb projekttapasztalatok

A BMÖ vezetésével vagy közreműködésével a közelmúltban megvalósult jelentősebb projektek:

Projekt megnevezése	Projekt összköltségvetése (e Ft)	BMÖ részese (e Ft)
„Dráva-medence komplex ökoturisztikai fejlesztése Dráva I.”	539 120	33 697
„Dráva-medence komplex ökoturisztikai fejlesztése Dráva II.”	345 639	17 758
„Dráva-medence komplex ökoturisztikai fejlesztése Dráva III.”	166 725	73 586
„Baranya Paktum” Partnerség a baranyai foglalkoztatási helyzet javításáért”	46 992	27 988
„@cces: az Információs társadalom fejlesztési stratégiaalkotási	51 956	35 125

Projekt megnevezése	Projekt összköltségvetése (e Ft)	BMÖ részesedése (e Ft)
projektje”		
„Támasz-pont”: hajléktalan személyek nappali ellátó rendszerének fejlesztése”	254 300	247 300
„Komplex Kulturális Együttműködés Eszék, Eszék-Baranya, Pécs és Baranya között”	52 185	33 799
MATRIOSCA-AAP	213 500	12 500
„Minőség Módszertan Európai és Történelmi Városok Térségek Fenntartható Fejlődésért”, 'QUALICITIES'	280 317	21 223
„Egészségügyi Klaszter Hálózat”	377 750	19 645
Társadalmi változás=Esély, 2005 EQUAL	244 996	12 990
„Mecsek Gyöngyszemei a Jakab hegytől a Völgységi patakig”	919 620	155 868
„Pécs Világöröksége, turisztikai vonzerő fejlesztése”	1 543 500	50 269
„Az ezeréves Pécsi Püspökség kulturális és történelmi örökségének megőrzése”	388 828	58 850
Összesen:	602 328	483 241

II.1.6. A már megvalósult projektek részletesebb ismertetése

Dél-Dunántúli Regionális Operatív Program – „Dráva-medence komplex ökoturisztikai fejlesztése Dráva I., II., III.,”

A Baranya Megyei Önkormányzat a csurgói, nagyatádi, barcsi, sellyei, siklósi kistérséghez tartozó önkormányzatokkal, a Somogy Megyei Önkormányzattal, valamint a Duna-Dráva Nemzeti Parkkal közösen pályázatot nyújtott be a ROP 1.1. Turisztikai vonzerők fejlesztése c. intézkedésre „A Dráva medence komplex ökoturisztikai fejlesztése” címen.

A projekt egy nemzetközi és regionális jelentőségű ökoturisztikai fejlesztés, amely hazánk legérintetlenebb folyójának, a Drávának és természeti értékekben gazdag környezetének a környezeti értékeit védő, azt nem károsító turizmusba integrálását célozza meg.

A projektek megvalósítása 2006. március 27-én kezdődött és 2008. március 27-én fejeződött be

Dél-Dunántúli Regionális Operatív Program – ”Baranya Paktum” Partnerség a baranyai foglalkoztatási helyzet javításáért” c. projekt

Célja, Baranya megye foglalkoztatási szintjének növelése és a munkanélküliség mérséklése volt. Ezen belül közvetlen cél a Paktum partneri hálózatának létrehozása; a működési feltételek biztosítása; a szükséges dokumentumok elkészítése; a foglalkoztatási helyzet megismerése; a Baranya megye középtávú foglalkoztatási és képzési stratégiájának elkészítése társadalmi egyetértés mellett.

A projekt időtartama: 2005. június 2- 2007. május 31.

INTERREG III A – „@cces: az Információs társadalom fejlesztési stratégiaalkotási projektje” c. projekt

A projekt magába foglalja a kommunikációs és információtechnológiai infrastruktúra teljes körű felmérését a partnerség tagjai körében, részletes stratégiák megalkotását az információs társadalom régiókban való kiszélesítése érdekében, valamint konkrét fejlesztési programok előkészítését. A projekt időtartama: 2006. 05. 01. – 2007. 08. 31.

Humán Erőforrás Fejlesztés Operatív Program (HEFOP) –,”Támasz-pont”: hajléktalan személyek nappali ellátó rendszerének fejlesztése” c. projekt

Célja a gazdasági-társadalmi és szociális egyenlőtlenségek csökkentése a Dél-Dunántúli régióban a hajléktalan populáció szegregációjának mérséklésével, a célcsoport munkaerő piaci re-integrációjának és társadalmi integrációjának

segítésével.

Projekt időtartama: 2006. 03. 13 - 2008. 03. 31

INTERREG III A SLO-HU-CRO - „Komplex Kulturális Együttműködés Eszék, Eszék-Baranya, Pécs és Baranya között”c. projekt

Célja, hogy a történelmi Baranya megye egyedülálló kulturális turisztikai értékei, idegenforgalmi szolgáltatásai, vonzerői továbbfejlesztésre kerüljenek, illetve az egységes rendszerbe – közös marketing-tevékenységbe – történő integrálásukkal növeljük a térség turisztikai ismertségét, vonzerőit, új turisztikai desztinációt is létrehozva ezáltal.

A projekt időtartama: A projekt 2006. március 1. - 2007. augusztus 31

II.2. A PROJEKT ELHELYEZÉSE A PROJEKTGAZDA STRATÉGIÁJÁBAN

A kulcsprojekt fő célkitűzése a kiállítások látogatottságának növelése. A pályázó Baranya Megyei Önkormányzat ezen célkitűzése (illetve ezzel összefüggő részletes célrendszere) összhangban áll a tervi környezetet jelentő nemzetközi, hazai, valamint városi és megyei stratégiai dokumentummal. Közösségi szinten több EK határozat, országos szinten pedig az Oktatási és Kulturális Minisztérium stratégiája valamint az Új Magyarország Fejlesztési Terv az irányadó. A kulcsprojekt javaslata emellett Pécs Megyei Jogú Város koncepcióit is figyelembe vette, és összhangban áll a Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága szervezeti dokumentumaival is.

II.2.1. Nemzetközi egyezmények, dokumentumok

Pécs, Essen és Isztambul városát a *2006/796/EC határozat* jelölte ki 2010 európai kulturális fővárosainak.

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt – az EKF program egészéhez hasonlóan – illeszkedik a *Kultúra program (2007–2013)* létrehozásáról szóló *1855/2006/EK határozat* céljaihoz. A kulcsprojekt keretében megvalósuló kulturális örökség-védelem, a

közművelődési funkciók erősítése hozzájárul a polgárok uniós elkötelezettségének elmélyítéséhez, a közös kulturális értékek megismerésén keresztül. A Kultúra program (2007-2013) céljainak gyakorlati megvalósítását segíti elő az „Európa kulturális fővárosa eseménysorozat 2007-2019” közösségi kezdeményezésére vonatkozó **1622/2006/EK határozat** is, eszközt biztosítva olyan eseménysorozatok megrendezéséhez, amelyek az Európai Unió polgárai közös kulturális térséghez tartozásának erősítését célozzák. A kulcsprojekt egyértelműen hozzájárul a kulturális sokszínűség bemutatásához, a művészeti alkotások nemzetek közötti áramlásának ösztönzéséhez.

A kulcsprojekt a kulturális ipar fejlesztésével, valamint a turizmusból származó bevételek növelésével járul hozzá a **lisszaboni stratégia** fő céljainak megvalósulásához.

II.2.2. Országos és regionális szintű dokumentumok

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt közvetlenül kapcsolódik az **Oktatási és Kulturális Minisztérium kulturális modernizációs stratégiájához** (Dr. Hiller István: A kulturális modernizáció irányai, 2006. december 13.), amelyben az EKF program önálló prioritásként nevesítésre is került. E prioritás fő elemei a következők:

- IV/1. Az Európa Kulturális Fővárosa program kormányzati feltételrendszerének és kulturális fejlesztési stratégiájának folyamatos koordinációja
- IV/2. Együttműködés a Nemzeti Fejlesztési Ügynökséggel, állandó kapcsolattartás a program pécsi irányítótestületével
- IV/3. A program megjelenítése, kommunikációjának elősegítése a külföldi magyar kulturális intézetek és a magyarországi turisztikai intézmények bevonásával
- IV/4. A program promóciója, a programmal kapcsolatos egyéb nemzetközi kooperációk, projektek ösztönzése, támogatása
- IV/5. A nemzetközi sikerhez szükséges kommunikáció kormányzati elősegítése

Ugyancsak szorosan kapcsolódik a Nagy Kiállítótér létrehozása az ún. **Alfa Programhoz**,

az OKM múzeumi modernizációt szolgáló programjához, amelynek egyik célja a helyi önkormányzatok által fenntartott múzeumok látogatóbarát fejlesztése, kultúraközvetítő módszereik és infrastruktúrájuk korszerűsítése. Ahogy az említett kulturális modernizációs stratégia fogalmaz, a múzeumok „nyitott és „látogatóbarát”, akadálymentesített intézményekként felszereltségük, fogadóképességük nagymértékű javulásával, közösségi szerepüket, népszerűségüket erősítve aktívabban kapcsolódhatnak a képesség- és kompetenciafejlesztésbe, a nem-formális és informális, egész életen át tartó tanulás folyamatába”. Az Alfa programon belül a következő prioritások érintik a kulcsprojektet:

2. Nemzetközi nagy kiállítások hazai és külföldi bemutatása
3. A vidéki múzeumok modernizációja
4. Állományvédelmi alprogram
5. "Múzeumok Mindenkinek" (új múzeumpedagógiai, közművelődési fejlesztések támogatása, ösztönzése, koordinálása)

Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata városfejlesztési elképzelései az *Új Magyarország Fejlesztési Tervvel* összhangban születtek meg, egyfelől specifikus célként határozva meg a kultúra fejlesztését és a magas minőségű, megőrzött környezet biztosítását, másfelől pedig részcélként azonosítva többek között a következőket:

- *Kultúra:*
 - Európa Kulturális Fővárosa – Pécs, 2010 program
 - a kulturális értékek megőrzése és a kulturális örökség összetartó erejének mozgósítása
 - a kulturális örökségben rejlő potenciál maximális kihasználása
 - a város kulturális, tudományos és történelmi örökségének felhasználása a kohézió és az értékközpontú gondolkodás erősítésében

- *Magas minőségű, megőrzött környezet:*
 - épített környezet: városkép; örökségvédelem; rendezettség, tiszta funkcionalitás; funkciók közti harmónia
- *Versenyképesség (specifikus cél):*
 - innovatív tudásalapú gazdaság megteremtése: Pécs Pólus Program;
 - adottságok, erőforrások fejlesztése és kihasználása: műemlékek és kulturális örökség gazdasági hasznosítása

A Nagy Kiállítótér létrehozása a *Dél-Dunántúli Regionális Operatív Program* 4. prioritásában (EKF program), a 4.1.3 konstrukcióban, nevesített projektként kapott helyet, és maximálisan illeszkedik az operatív program céljaihoz.

II.2.3. Illeszkedés a megyei stratégiai célokhoz

A Baranya Megyei Önkormányzat jelen választási ciklusra megfogalmazott ciklusprogramja, a **Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének Középtávú Munka- és Gazdasági Programja (2007-2010)** leszögezi, hogy Baranya megye **szellemi életében meghatározóak a megyei önkormányzat fenntartásában működő kulturális intézmények**. A dokumentum bemutatja a Pécs egyik legfontosabb kulturális vonzerejének számító Zsolnay Múzeum felújítását, amelyet a megyei önkormányzat hajtott végre 400 milliós címzett támogatással. A munkálatok 2007 második felében fejeződtek be, amikortól egy látványában megújult Zsolnay kiállítás áll az érdeklődők rendelkezésére. A dokumentum kiemeli, hogy kulturális területen az elmúlt időszak tapasztalatai alapján felerősödött a kulturális összefogás a többcélú kistérségi társulásokkal. Erre igen jó példa a Csorba Győző Megyei Könyvtár mozgókönyvtári szolgáltatása, a Baranya Megyei Kulturális és Idegenforgalmi Központ kulturális tanácsadó-segítő szerepe, a kistérségi, települési rendezvények (Szent István Napi Megyei Ünnepsz, a Mediterrán Ősz, a Határon Túli Magyarok Fesztiválja, Lugio Napok) színvonalasabbá tétele.

A dokumentum ugyanakkor szól arról a sajnálatos tényről is, hogy az elmúlt időszakban a **kulturális intézmények pénzügyi kondícióit nem sikerült javítani**. Az elvonások a személyi állomány csökkenésével jártak, a szakmai munkához szükséges feltételeket elsősorban pályázati úton teremtik meg, amelyhez az önkormányzat a szükséges önrész biztosításával próbál támogatást nyújtani. Nem sikerült előrelépni a Baranya Megyei Múzeumok Igazgatóságánál a szervezeti és az ingatlanstruktúra átalakításában, a jelenlegi rendszer költségeinek csökkentésében sem, így **jelenleg a korszerű múzeumi feladatellátás feltételei nem biztosítottak**.

A dokumentumban megfogalmazott középtávú stratégia több eleme is közvetlenül kapcsolódik a Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekthez:

- gazdálkodási stratégia;
- területrendezéssel, idegenforgalommal és területfejlesztéssel kapcsolatos stratégiai elképzelések;
- humánszolgáltatási stratégia.

A Ciklusprogram keretében bemutatott **Gazdálkodási Stratégia** célul tűzi ki az önkormányzati feladatellátásban a célszerű, hatékony, költségtakarékos struktúra kialakítását, a meglévő adottságok maximális kihasználásával, a kötelező feladatok elsődlegessége mellett. A megvalósítás során a ciklus végére meg kívánja teremteni a működési egyensúlyt.

A stratégiában prioritást élvez egy racionálisabb és hatékonyabb intézményi szerkezet kialakítása a működőképesség megőrzésével, az egyes ágazatokon belül pedig a kiemelt szakmai projektek előkészítése, megvalósítása. **Hangsúlyos eleme a stratégiának az EKF Projekthez kapcsolódó kulturális ipar fejlesztése**. A program két megyei projektje - Nagy Kiállítótér, Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont - megvalósítása az ágazat átrendeződésének jelentős lépése lesz.

A múzeumi ingatlanokat érintő beruházás nagy érdeklődésre számot tartó kiállítások befogadására alkalmas kiállítótérrel gazdagítja a várost, lehetővé teszi, hogy a Modern

Magyar Képtár gyűjteménye korszerű műtárgyvédelmi s kiállítási körülmények közé kerüljön, és **összességében minőségi változást eredményez a megyei múzeumi ingatlan-struktúrában.**

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt a megye Gazdálkodási Stratégiájának több pontjához is illeszkedik:

- olyan szakmai és pénzügyi elemzést foglal magában, amelyek szükségesek a célul kitűzött intézményi átalakítás, fejlesztés irányainak meghatározásához;
- olyan beruházást eredményez, amelyhez a megyei önkormányzat költségvetésében biztosítja a szükséges önerőt (ehhez a Harkányi Gyógyfürdő Zrt-ben lévő részvénytársaságjának értékesítéséből származó bevételből - az EKF önerjét is magában foglaló - céltartalékot használja fel elsősorban);
- törekszik a bevételek növelésére, a működési kiadások lehetőség szerinti racionalizálására.

A Ciklusprogram **területrendezéssel, idegenforgalommal és területfejlesztéssel foglalkozó fejezete** célul tűzi ki a turisztikai területen a **hatékony megyei turizmusmarketing megalapozását**. Kijelenti, hogy a megye és Pécs város önkormányzata ezen a téren egymásra van utalva, ami szoros intézményesült együttműködést kíván a két féltől. Az arányosságra törekedve, a cél egy stabil turizmusmarketing szervezet megteremtése, amely a térségi szereplőket összefogva képes hatékony termékfejlesztésre, összehangolt promócióra (kiadvány-politika, vásárokon való részvétel, stb.). A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt fontos színhelye lehet a turisztikai marketing-együttműködésnek.

A **Humánszolgáltatási Stratégia** elemei között a ciklusprogram célul tűzi ki, hogy **Pécs alkalmassá váljon nagy volumenű és értékű, jelentős keresletre számot tartó időszakos és vándorkiállítások befogadására, valamint megoldódjék a nemzetközi rangú Modern Magyar Képtár gyűjteményének méltó, a műtárgyvédelmi követelményeknek és a látogatói igényeknek megfelelő elhelyezése, bemutatása. A**

funkcionálisan kapcsolódó átalakítás és új fejlesztés eredményezzen minőségi változást a város, a megye, a tágabb régió kiállítási életében (művészeti szolgáltatásaiban) és korrigálja az e tekintetben a főváros és a vidék között mutatkozó aránytalan erőviszonyokat. A beruházás legyen alkalmas más, nem a képzőművészethez kötődő múzeumi tárlatok fogadására is.

A humánszolgáltatási stratégia további fontos, a múzeumi intézményrendszert érintő elemei:

- a Régészeti Múzeum jelenlegi, Pécs, Széchenyi tér 12. szám alatti épületének átalakítása, funkcióbővítése, más múzeumi kiállítóterek integrálása;
- a megyei múzeum raktározási problémáinak megoldása egy központi műtárgyvédelmi raktár létrehozásával.

Az infrastrukturális átalakításokkal párhuzamosan a stratégia megcélozza a megyei múzeum szakmai szervezetének átalakítását is, igazodva az elérni kívánt új helyzethez.

II.2.4. Városi szintű stratégiai dokumentumok és jogszabályok

A 2002 szeptemberében elkészült *városfejlesztési koncepció* - többek között - fejlesztési alapcélként határozza meg, hogy Pécs:

- regionális centrum szerepet töltsön be kulturális téren,
- szellemi, kulturális, történelmi értékei, sajátos atmoszférája által váljék vonzóvá, és
- az európai normáknak megfelelő, jól lakható, rendezett, igényes környezetet nyújtson.

A Nagy Kiállítótér kialakítása a városfejlesztési koncepcióban meghatározott stratégiai célok és alprogramok közül elsősorban a következőkhöz köthető:

- *I. fejlesztési cél, A tudásigényes gazdaság erősítése, 3. Idegenforgalom fejlesztése:*
A turizmus fejlesztése kapcsán a kulturális turizmus ugyan csak ún.

- örökségturizmusként (múzeumok, műemlékek, tradicionális ipar stb.) van nevesítve a célterületek között, kiemelésre került ugyanakkor a turizmusmarketing, amelynek fejlesztése ugyancsak elengedhetetlen a múzeumtca látogatottságának és jövedelemtermelő képességének javítása érdekében.
- *IV. fejlesztési cél, A humán infrastruktúra fejlesztése, 15. Közművelődés, a művészeti élet további erősítése* - a városfejlesztési koncepció e téren több olyan célt határoz meg, amelyhez a Nagy Kiállítótér létrehozása közvetlenül kapcsolódik:
 - a kulturális, művészeti élet hagyományos értékeinek megőrzése, ezzel egy időben az új tendenciák felerősítése
 - a megkezdett vagy elhatározott kulturális beruházások megvalósításával a kínálat bővítése, a minőség javítása. Fesztiválok, nagy rendezvények színvonalas feltételrendszerének biztosítása.
 - kulturális kapcsolatok erősítése, kiépítése a szűkebb és tágabb régióban, valamint a testvérvárosi, nemzetközi kapcsolatok területén
 - *V. fejlesztési cél: A települési környezet javítása, 19. A városi zöldfelületi rendszer fejlesztése:*
 - A meglévő zöldterületek fenntartási tervének elkészítése, végrehajtása
 - Új zöldterületek, parkok, rekreációs területek kialakítása
 - A parkok, játszóterek, szökőkutak és csobogók tervszerű és rendszeres felújítása
 - Az intézmények és civil szervezetek bevonása a zöldfelületek és közterületek karbantartásába

A városfejlesztési koncepcióban ugyan az egyes utcák nem kerültek nevesítésre, de a program egyik célkitűzése „a belvárosban és környékén a közösség számára

használható zöldfelületek mennyiségének növelése”.

- VII. fejlesztési cél, Kulturális, művészeti értékek védelme, 24. Műemléki, építészeti értékvédelem
- VII. fejlesztési cél, Kulturális, művészeti értékek védelme, 25. Régészeti emlékek védelme és bemutatása: A belső területen a történeti Belváros, a római kori emlékek, a középkori város emlékei, a hódoltságkori emlékek feltárása, védelme, helyreállítása
- VII. fejlesztési cél, Kulturális, művészeti értékek védelme, 26. Köztéri műalkotások gyarapítása és megóvása:
 - Köztéri alkotások leltára, állapotfelvétele
 - A felújítási teendők felmérése
 - folyamatos karbantartás, megóvás

Kapcsolódhat továbbá a Nagy Kiállítótér létrehozása és a múzeumutca egyéb kulturális létesítményeinek (a Baranya Megyei Múzeumok Igazgatóságának létesítményei, szabadtéri színpad) esetleges profilváltozása, funkcióinak és területi elhelyezkedésének változása a városfejlesztési koncepció IV. fejlesztési célja (A humán infrastruktúra fejlesztése) 14. programjában (Városi közintézmények rekonstrukciója) megfogalmazottakhoz, a Pécs Megyei Jogú Város által fenntartott közintézmények funkcióinak újragondolásához. Amint a koncepció készítői a városi önkormányzat igazgatási, oktatási, egészségügyi, közművelődési stb. intézményeire vonatkozóan megfogalmazták, „átgondolandó, hogy a funkció a jelenlegi helyén és formában teljesíthető-e a leghatékonyabban... .. Esetenként megvizsgálandó, hogy más szervezetekkel közösen nem lehetne-e ugyanazt a funkciót magasabb szakmai szinten hatékonyabban ellátni”. A program megvalósításának lehetséges szereplői között meg is jelennek „a város hasonló szolgáltatásokat nyújtó egyéb intézményei”.

Pécs Megyei Jogú Város önkormányzatának kulturális stratégiája a közelmúltban

készült el, és kiemelt figyelmet szentel az Európa Kulturális Fővárosa rendezvénysorozathoz kötődő fejlesztéseknek, köztük a Nagy Kiállítótér létrehozásának is. A stratégia által meghatározott prioritások egyike a *képzőművészeti muzeológia és mecenatúra fejlesztése*. Amint a dokumentum fogalmaz, „Pécs itthon és külföldön legjelentősebb, legismertebb, bizonyos szempontból legexportképesebb és komoly bevételt is hozó kulturális ágazata a tágan értett képzőművészet, illetve a város képzőművészeti múzeumainak és galériáinak a füzére”. A városi stratégia készítője ugyanakkor egyértelmű aggályát fejezi ki a Nagy Kiállítótér hosszabb távú (2010 utáni), a megyei önkormányzat általi fenntartása kapcsán. A városi kulturális stratégiában meghatározott, a múzeumutcahoz köthető célkitűzések a következők:

- a versenyképesség megőrzése, az egyedülálló múzeumi gyűjtemények bemutatása és kiállítások szervezése érdekében a Nagy Kiállítótér létrehozása, s ehhez kapcsolódóan a megye és a város közötti azonnali együttműködési tárgyalások és hosszú távú tervezés. A stratégia készítője felveti a koncepcióegyeztetés, a közös üzemeltetés és közös pályázatok lehetőségét is;
- a szakmai kritériumoknak megfelelő, saját (a városi önkormányzat által fenntartott és gyarapított) kortárs művészeti gyűjtemény kialakítása - a kortárs gyűjteményrészekkel és megfelelő tudományos fedezettel rendelkező városi, illetve megyei intézményekkel - beleértve a Nagy Kiállítóteret is – történő fokozatos integráció útján
- külföldi kapcsolatok (pl. a kiterjedt testvérvárosi kapcsolatrendszer) ápolása, a város múzeumi anyagának és kortárs művészeti produkciójának exportja érdekében

A múzeumutca egyes részleteivel (pl. a Zsolnay Múzeum épülete /a város legrégebbi, a XIV. században épült lakóháza/, a Janáky István által tervezett 5 sz., posztmodern ház, a 18342 hrsz. ingatlan, amelyen a kapott tájékoztatás szerint a római Sopianae temetője vár feltárássra) az *örökségvédelem* – műemléki, építészeti értékvédelem, régészeti emlékek

védelme és bemutatása - prioritásához is közvetlenül kapcsolódik.

A Nagy Kiállítótér létrehozása – az EKF program többi elemével együtt - **Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzatának a 2007-2010-es évekre vonatkozó gazdasági programjában**, a III. Az életminőség fejlesztése prioritásnál is nevesítésre kerül, a prioritás megvalósítása szempontjából kulcsfontosságú fejlesztésként. A gazdasági program készítői szerint „a kulturális főváros program eredményeként európai szinten is versenyképes kulturális-turisztikai klaszter alakul ki a régióban”.

Az előbbi megállapításból is nyilvánvalóan, a fejlesztéshez kapcsolódhat a gazdasági program I. Gazdaságfejlesztés prioritása, az ÚMFT-ben nevesített *Életminőség Pólusa* Projekt megvalósítása is (a Hét versenyképességi pólus zászlóshajó program részeként). A pólusprojekt egyik kulcseleme a kulturális ipari klaszter létrehozása. A gazdasági program szerint „a pólus kulturális ipari projektjei üzleti vállalkozásokként veszik körül az EKF kiemelt beruházásait”.

A kulcsprojekt jól megfeleltethető **Pécs Megyei Jogú Város Hosszú- és Középtávú Stratégiája** (2007) céljainak is. E dokumentum kiemelt prioritása, hogy Pécs dinamikusán fejlődő, versenyképes várossá, eurorégiós kulturális központtá váljék. A város egyedi arculatát alapvetően meghatározó, a város nemzetközi jelenlétét folyamatosan fenntartó és erősítő kulturális-közművelődési rendszer fejlesztésében a kiemelkedő hagyományokkal rendelkező pécsi múzeumrendszer fejlesztése elsődleges szerepet játszik. Az integrált városfejlesztési stratégia és a tervezett projekt kapcsolódásait az alábbi táblázat szemlélteti:

Céltípusok	Pécs céljai	A kulcsprojekt céljai
Hosszú távú célok	Pécs dinamikusán fejlődő, versenyképes várossá, eurorégiós kulturális központtá válik	<ul style="list-style-type: none"> Alkalmassá tenni Pécsot kiemelkedő időszakos kiállítások fogadására A BMMI nemzetközi szakmai kapcsolatrendszerének fejlesztése
	Pécs népességszámát stabilizáló, lakosainak magas életminőséget nyújtó várossá válik	<ul style="list-style-type: none"> Korszerű múzeumpedagógiai eszközök alkalmazása Kiállítások vonzerejének és látogatottságának növelése

Céltípusok	Pécs céljai	A kulcsprojekt céljai
Középtávú célok	Egyedi arculatú, versenyképes, innovatív város	<ul style="list-style-type: none"> kulturális ipari KKV-k bevonása az EKF program megvalósításába, versenyképességük javítása szponzorációs tevékenység javítása Kiemelkedő építészeti értéket képviselő épület megvalósítása
	A fiatalok számára vonzó város	<ul style="list-style-type: none"> Változatos kiállítási program, vonzó kísérőrendezvényekkel Kiemelt rendezvények helyszíne
	Magas minőségű környezetet, szolgáltatásokat és szociális biztonságot biztosító város	<ul style="list-style-type: none"> Múzeumkertek közcélú fejlesztése

II.2.5. A Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága szervezeti dokumentumai

A Nagy Kiállítótér létrehozása a *Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága Középtávú Fejlesztési Tervének* 2007-ben elkészült *tervezetében*, különösen annak ingatlanracionalizálási és műtárgyvédelmi koncepcióiban is kulcselemként jelenik meg. Mindezt – s egyáltalán a fejlesztési terven belül az ingatlanracionalizálási koncepció súlyát – magyarázza, hogy a BMMI több évtizede rendkívül széttagolt ingatlanállományban (összesen 16 ingatlanon) végzi tevékenységét, s legnagyobb részét a Nagy Kiállítótér megépítésétől, valamint a Régészeti Osztály épületének (Széchenyi tér 12.) felújításától teszik függővé a gyűjtemények, osztályok racionálisabb, koncentráltabb, költséghatékonyabb elhelyezését, fenntartását, a korszerű muzeológiai, műtárgyvédelmi követelmények teljesítését.

II.3. AZ EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREK ÉS AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS FORMÁJÁNAK BEMUTATÁSA

II.3.1. Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata (konzorciumi tag)

II.3.1.1. Alapadatok

Pályázó neve	Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata
Pályázó jogi státusza	Megyei Jogú Önkormányzat
Pályázó címe	7621 Pécs, Széchenyi tér 1.
Pályázó elérhetőségei	
Telefon:	72/533-800
Fax:	72/224-193
E-mail	pappj@ph.pecs.hu
Honlap:	www.pecs.hu
Pályázó képviselője	Tasnádi Péter, polgármester
Pályázó képviselőjének elérhetőségei	7621 Pécs, Széchenyi tér 1.
Telefon:	72/533-807
Mobiltelefon:	-
Fax:	72/212-049
E-mail	tasnadi.peter@ph.pecs.hu
Pályázó kapcsolattartója	Egry Dóra
Pályázó kapcsolattartójának elérhetőségei	
Telefon:	72/514-801
Mobiltelefon:	30/469-0916
Fax:	72/514-810
E-mail	egry.dora@pecs2010.hu

II.3.1.2. A Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzatának szervezeti felépítése

Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata jogi személyként működik, feladatait és hatáskörét a képviselő testülete, a Pécs Megyei Jogú Város Közgyűlése látja el. A közgyűlés tagjainak száma 41 fő. Az önkormányzati jogokat a Közgyűlés gyakorolja. A

Közgyűlés ellátja a törvényben megállapított és az önként vállalt feladat- és hatásköröket. A Közgyűlés egyes hatásköreit a polgármesterre és a bizottságaira, részönkormányzataira, kisebbségi önkormányzataira és - a törvényben meghatározottak szerint - társulásaira ruházhatja. E hatáskör gyakorlásához utasítást adhat, e hatáskört visszavonhatja. Az átruházott hatásköröket a címzettek nem ruházhatják tovább, azok gyakorlásáról legkésőbb az átruházott hatáskör teljesítését követő 30 napon belül írásban beszámolni kötelesek, a Közgyűlés átruházott hatáskörök gyakorlásáról szóló beszámolójában.

A Közgyűlés döntéseinek előkészítésére, a döntések végrehajtásának szervezésére, ellenőrzésére állandó, vagy ideiglenes bizottságokat hozhat létre. Jelenleg az alábbi állandó bizottságok működnek:

- Önkormányzati Bizottság
- Költségvetési Bizottság
- Pénzügyi Bizottság
- Gazdasági Bizottság
- Városfejlesztési Bizottság
- Kommunális Bizottság
- Oktatási Bizottság
- Kulturális Bizottság
- Népjóléti Bizottság
- Társadalmi Kapcsolatok Bizottsága

Az állandó bizottságok albizottságokat hozhatnak létre, szakmai koncepciók, vélemények, javaslatok, állásfoglalások kialakítása s azok végrehajtásának szervezése, ellenőrzése céljára. A Közgyűlés konkrét feladat ellátására ideiglenes bizottságot hozhat létre.

Pécs város közigazgatás területén német, horvát, cigány, szerb, görög, lengyel, bolgár, ukrán, ruszin kisebbségi önkormányzatok működnek.

A Közyűlés hivatala Pécs Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala, mely jogi személyként működő önálló költségvetési szerv. A Polgármesteri Hivatal belső szervezeti felépítését, ügyfélfogadási rendjét a Közyűlés a polgármester előterjesztése alapján külön állapítja meg. A Polgármesteri Hivatal szervezeti felépítését általános és részletes feladatait, valamint működési rendjét az ügyrend tartalmazza, amelyet a címzetes főjegyző ad ki és a polgármester hagy jóvá. Feladata az önkormányzat működésével, gazdálkodásával, a beruházások és felújítások koordinálásával, valamint az államigazgatási ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátása. A Polgármesteri Hivatalt a jegyző vezeti, jelen esetben címzetes főjegyzői beosztásban.

II.3.1.3. Pécs Megyei Jogú Város döntéshozatali rendje

A Közyűlés működése és döntéshozatali rendje részletesen szabályozott a Szervezeti és Működési Szabályzatban, így itt kizárólag röviden a rendes eljárásra vonatkozóan foglaljuk össze azt.

A polgármester - megválasztását követő hat hónapon belül- a Közyűlés megbízatásának időtartamára gazdasági programot terjeszt a Közyűlés elé. A gazdasági program végrehajtására a Közyűlés éves ülés- és munkatervet készít. A Közyűlés a munkatervében meghatározott számú, de évente legalább 6 ülést tart. A Közyűlés rendes ülésének napirendi pontjaira a polgármester az Önkormányzati Bizottsággal egyeztetve tesz javaslatot. A napirendet a Közyűlés állapítja meg. A Közyűlés napirendi pontjának előterjesztője a polgármester, alpolgármester, a bizottság, az albizottság, a tanácsnok, a képviselő, a jegyző, az aljegyző és a polgármesteri hivatal főosztály besorolású szervezeti egysége lehet. Az előterjesztések lehetnek: a rendelet-tervezetek, határozati javaslatok, beszámolók, tájékoztatók. Az egyszerű szótöbbséggel hozott határozat elfogadásához a jelenlévő képviselők több mint a felének igen szavazata szükséges. Kiemelt fontosságú

témákban a határozathozatalhoz a megválasztott képviselők több mint a felének a szavazata szükséges. A Közgyűlés minden üléséről a tanácskozás lényegét, valamint a hozott határozatokat, rendeleteket rögzítő írásos jegyzőkönyv készül, melyet az ülést követő 15 napon belül a jegyző köteles megküldeni a Dél-Dunántúli Regionális Közigazgatási Hivatal Baranya Megyei Kirendeltsége Vezetőjének illetve meg kell küldeni a városi és megyei könyvtár olvasóterme számára is.

A polgármester várospolitikai fórumot illetve városrészi tanácskozást hívhat össze olyan jelentőségű kérdésekben, amelyben az önkormányzat testületének döntési illetve felterjesztési, felszólalási joga van.

II.3.1.4. Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzatának költségvetési helyzete

Pécs MJV Önkormányzatának 2007. évi költségvetési bevételeinek és kiadásainak megoszlását az alábbi táblázat mutatja:

Önkormányzati költségvetés	Megoszlás
Költségvetési bevételek: 37.145.726 eFt	
Önkormányzatok sajátos működési bevétele – Illetékek; helyi adók; átengedett-megosztott központi adók; bírságok, pótlékok, egyéb sajátos bevételek (lakbér bevétel)	38%
Támogatások – OEP finanszírozás	35%
Felhalmozási és tőke jellegű bevételek	9%
Hosszúlejáratú felhalmozási hitelek	8%
Intézményi működési bevételek – Önkormányzat által bérbe adott ingatlanok bérleti díjai	7%
Működési hitel	3%
Költségvetési kiadások: 40.666.140 eFt	
Személyi juttatások	39%
Dologi és egyéb folyó kiadások	24%
Munkaadókat terhelő járulékok	13%
Felújítás, felhalmozási kiadások	9%
Tartalékok	7%
Pénzeszköz átadás, egyéb támogatások	6%
Hitelek, kölcsönök törlesztése	2%

Forrás: PMJV Önkormányzat költségvetési szerkezete, intézményei, városi adatszolgáltatás

Az önkormányzatok legjelentősebb, legmeghatározóbb működési költségvetési bevételi eleme a központi költségvetésből származó állami támogatások és hozzájárulások. A működési, költségvetési és az összesített kiadások körében továbbra is a legnagyobb részarányt a személyi juttatások, a munkaadókat terhelő járulékok, valamint a dologi és egyéb folyó kiadások jelentik, amelyek együttesen az összkiadás 76%-át teszik ki.

A város jelentős hiányt halmozott fel az elmúlt években. A legnagyobb terhet az intézményi hálózat, illetve annak működtetése okozza. Ezt az Önkormányzat létszámleépítéssel kívánja orvosolni, hiszen a működési kiadások 80%-át a személyi juttatások és azok járulékai teszik ki. Így első lépésként az oktatási szférában hajtanak végre leépítéseket, ugyanis a demográfiai helyzetből adódóan az intézmények ellátottainak száma csökkenő tendenciát mutat. Végleges megoldást ugyanakkor csak az intézményi struktúra átalakítása jelenthetne.

A kiadások racionalizálása érdekében az Önkormányzat különböző intézményi összevonásokat hajt végre, annak érdekében, hogy az intézmények strukturális átalakításával hatékonyabb, gazdaságosabb rendszer jöjjön létre. A PH Pécs Holding Városi Vagyonkezelő Zrt megalakításával kialakult az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok egységes vállalatirányítási rendszere. A fejlesztés célja a feladatellátás javítása volt, azaz a részben vagy egészében városi tulajdonú társaságok működtetésének eredményességének javítása. A Pécs Holding Zrt. a jogelődjének számító PVV Zrt. tevékenységeit is folytatja.

II.3.1.5. Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzatának jelentősebb projekt tapasztalatai

Projekt megnevezése, célja	Beruházás nagysága	A finanszírozás forrása	A projekt menedzselése	A projekt eredményei, fenntarthatósága
<p>„Pécs sérülékeny vízbázisának védelme és szennyvízcsatorna-hálózatának bővítése”</p> <p>ISPA/Kohéziós Alap projekt</p>	<p>Nettó: 31.740.871EUR (szennyvízhálózat) + Nettó 1,5 Mrd Ft (ivóvízhálózat)</p>	<p>Szennyvízhálózat: ISPA tám: 52% Kp-i kgtvetés tám: 38% Önkorm. önrész: 10%</p> <p>Ivóvízhálózat: Címzett tám: 35% Önkorm. önrész:65%</p>	<p>Közreműködő szerv: Körny.védelmi és Vízügyi Min. Fejlesztési Ig. Irányító hatóság: Nemzeti Fejl.Ügynökség</p>	<p><u>I. építési ütem:</u> 33km szennyvíz gerincvezeték (2009 db bekötés) 19km ivóvíz vezeték (1081 db bekötés) 22 db megfigyelő kút, térinformatikai alapú adatkezelési rsz.</p>
<p>Apáczai Csere János Nevelési Központ, Pécs Apáczai Csere János körtér 1sz. alatti épületeinek rekonstrukciója, valamint a mozgássérültek akadálymentes közlekedését segítő fejlesztés</p>	<p>Bruttó: 1.564.475.820 Ft</p>	<p>Címzett támog.: 1.031.850.000Ft</p> <p>Saját erő: 532.625.820Ft</p>	<p>Városfejlesztési Főosztály Beruházási Csoportja</p>	<p><u>Intézményi férőhelyek nőttek:</u> Óvodai férőhelyek száma 560-ra Iskolai tantermek száma:54-re Középfokú okt. tantermek száma:25-re Kollégiumi férőhelyek: 306-ra Konyha,étterem adagszáma: 3000-re</p>

II.3.2. A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht.

II.3.2.1. Alapadatok

Pályázó neve	Pécs2010 Menedzsment Központ Közhasznú Társaság
Pályázó jogi státusza	közhasznú társaság
Pályázó címe	7621 Pécs, Mária u. 9.
Pályázó elérhetőségei	
Telefon:	72/514-820
Fax:	72/522-949
E-mail	info@pecs2010.hu
Honlap:	www.pecs2010.hu
Pályázó képviselője	Ruzsa Csaba, ügyvezető igazgató
Pályázó képviselőjének elérhetőségei	Pécs2010 Menedzsment Központ Kht.
Telefon:	72/514-801
Mobiltelefon:	-
Fax:	72/522-949
E-mail	ruzsa.csaba@pecs2010.hu
Pályázó kapcsolattartója	Egry Dóra
Pályázó kapcsolattartójának elérhetőségei	Pécs 2010 Menedzsment Központ Kht.
Telefon:	72/514-801
Mobiltelefon:	30/469-0916
Fax:	72/514-810
E-mail	egry.dora@pecs2010.hu

II.3.2.2. A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. története és szervezeti felépítése

1999-ben alakult meg a Pécs2010 Menedzsment Központ jogelődje, a Regionális Európai Információs és Oktatási Központ Kht. A Központ neve 2002-ben Európa Centrum Kht-ra módosult. A Kht. hamar bekapcsolódik a Kulturális Főváros program szellemi előkészítési folyamatába: 2003 októberében kétnapos civil konferenciát rendez az Európa Házban, amely ajánlásokat fogalmaz meg a pécsi Európa Kulturális Fővárosa pályázat számára.

Az Európa Centrum Kht. 2005 januárjában kapott megbízást a pécsi pályázati központ kialakítására, menedzselésére. 2007-ben a Kht. jogutódjaként létrejön a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht., és megkezdődik a jelenlegi szervezeti struktúra kialakítása.

A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht.-nak a társasági szerződésben rögzített közhasznú céljai a következők:

- Baranya megye és a dél-dunántúli régió európai integrációjának elősegítése, a megye lakosságának tájékoztatása és képzése az Európai Unió ismeretek mind szélesebb körű elsajátítására.
- A társaság pályázatokat készít, amelyekkel állami, alapítványi és EU-pénzforrások elnyerését teszi lehetővé a régió európai integrációs feltételeinek fejlesztésére, támogatására.

A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. közhasznú tevékenységei

- Tudományos kutatás
- Nevelés, oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés
- Kulturális tevékenység
- Euroatlanti integráció elősegítése
- Közhasznú szervezetek számára biztosított szolgáltatások

Pécs MJV Önkormányzata az EKF programmal kapcsolatban feladatátadási szerződést kötött a Pécs 2010 Kht-val, amely szerint:

„A „Pécs2010 – Európa Kulturális Fővárosa” program fejlesztési elemeinek az NFÜ-URB-01/2006. számú támogatási szerződésben foglalt teljes körű előkészítését, valamint a megvalósuló projektek menedzsmentjét és lebonyolítását Megbízóval szoros együttműködésben megszervezza és végrehajtsa,

A „Pécs2010 – Európa Kulturális Fővárosa” program kulturális elemeinek teljes körű előkészítését, valamint a pécsi költségvetési finanszírozású kulturális események menedzsmentjét és lebonyolítását Megbízóval szoros együttműködésben megszervezza és végrehajtsa, a Közgyűlés 497/2007. (11.08) sz. határozata értelmében a kulturális támogatási pályázatokat lebonyolítsa.”⁵

⁵ Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. közötti Feladatátadási megállapodás

A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. közhasznú tevékenységein túl üzletszerű gazdasági tevékenységeket is folytathat a könyvkiadástól a hírügynökségi tevékenységig közel harminc területen.

A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. 2008. november 1.-i, módosított és egységes szerkezetbe foglalt Szervezeti és Működési Szabályzata szerint a Társaságnak a társasági és cégjog szerinti egyszemélyi felelős vezetője az Ügyvezető Igazgató. Az Ügyvezető Igazgató megbízatása a Társasági Szerződésben meghatározott módon - a Taggyűlés megbízásával - keletkezik. Felette a munkáltatói jogokat az Alapító gyakorolja.

Az ügyvezetést felügyelőbizottság ellenőrzi, mely az ügyvezető igazgatótól jelentést, felvilágosítást kérhet, a könyvekbe és iratokba betekinthez. A felügyelőbizottság évente legalább egyszer ülésezik, tagjainak száma 5 fő, elnökét saját tagjai közül maga választja meg. A felügyelőbizottság akkor határozatképes, ha a tagjainak legalább 2/3-a, de legalább 4 tag jelen van. Határozatait egyszerű többséggel hozza.

Ezen túl az ügyvezetést könyvvizsgáló ellenőrzi, akinek szintén joga van betekinteni a társaság könyveibe, megvizsgálhatja és ellenőrizheti a Társaság pénztárát, bankszámláit, szerződéseit, jelen lehet a felügyelőbizottság ülésein.

A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. alkalmazotti létszáma jelenleg 61 fő, ebből az EKF programmal közvetlenül foglalkozók száma megközelítően 45-50 fő.

A Kht. szervezeti felépítése szerint az ügyvezető igazgató közvetlen alárendeltségében működő vezetők:

- Jogi vezető
- Belső ellenőr
- Nemzetközi kapcsolatok vezetője
- HR-munkatárs

A Társaság ügyvezető igazgató felügyelete alá tartozó igazgatói a következők:

- Fejlesztési igazgató
- Pénzügyi igazgató

- Kommunikációs és marketing igazgató
- Kulturális igazgató

Az ügyvezetői és igazgatói szint alatt a szervezet az alábbi beosztások alkotják:

- Igazgató helyettes: Az igazgató alárendeltségében, nagyobb egységek, részlegek felett felügyeletet gyakorló, az igazgatót feladataiban helyettesítő középvezető;
- Munkatárs: Az adott munkaterületen belül, önálló feladat elvégzéséért, és annak végrehajtásáért egyedileg felelős munkavállaló;
- Titkárnő: Titkársági feladatkörben munkát teljesítő munkatárs;
- Asszisztens: Munkatárs, vagy menedzser munkáját segítő munkavállaló;
- Egyéb: gondnok, recepciós, takarító és egyéb technikai kiegészítő feladatkört betöltő munkatársak.

II.3.2.3. A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. döntéshozatali rendje

A társasági szerződés rögzíti a taggyűlés döntéshozatali rendjét. A döntéshozatal három témában (éves üzleti terv, közhasznúsági jelentés, tagok kötelezettségvállalása) egyhangú szavazással dönt más, a Kht. működését jelentősen befolyásoló, a társasági szerződésben rögzített kérdésekben $\frac{3}{4}$ -es szótöbbséggel, egyébként egyszerű többséggel dönt.

A társaság operatív működésének irányítója és döntéshozója az ügyvezető igazgató. A Szervezeti és Működési Szabályzat szerint a Társaság koncentrált döntéshozatalban, az egyszemélyi felelős vezetés és döntéshozatal elve szerint végzi feladatait. Feladatokat a munkaköri leírás, a közvetlen szó- és írásbeli vezetői iránymutatások, a központi ügyvezetői, és írásbeli vezetői iránymutatások, a vezetői értekezletek jegyzőkönyvei, az Alapító által hozott határozatok, és a Társaság felügyelőbizottságának döntései tűzhetnek ki.

II.3.2.4. A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. költségvetési helyzete

A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. költségvetési helyzetét a 2007. év egyszerűsített éves beszámolója alapján foglaltuk össze.

A társaság eszközeinek értéke jelentős növekedést mutat: míg 2006-ban 40 millió Ft volt, a

2007 végi érték 203 millió Ft, ebben a befektetett eszközök és forgóeszközök aránya 21%-79%.

A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. eredmény-kimutatása szerinti pénzügyi helyzet az alábbi:

Tétel	2006. (eFT)	2007. (eFt)
Értékesítés nettó árbevétele	19.308	6.596
Aktivált saját teljesítmények értéke	0	0
Egyéb bevételek	173.550	409.239
Anyag jellegű ráfordítások	121.845	124.925
Személyi jellegű ráfordítások	57.483	199.536
Értécsökkenési leírás	10.256	12.847
Egyéb ráfordítások	1.067	74.598
Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	2.207	3.929
Pénzügyi műveletek bevételei	139	207
Pénzügyi műveletek ráfordításai	526	695
Pénzügyi műveletek eredménye	-387	-488
Szokásos vállalkozási eredmény	1.820	3.441
Rendkívüli bevételek	2.804	265
Rendkívüli ráfordítások		9
Rendkívüli eredmény	2.804	256
Adózás előtti eredmény	4.624	3.697
Adófizetési kötelezettség	77	10
Adózott eredmény	4.547	3.687
Mérleg szerinti eredmény	4.547	3.687

A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. bevételei az elmúlt évben több mint kétszeresére nőttek, különösen a támogatásként kapott egyéb bevételek tekintetében. A költségek közül a jelentős létszámfejlesztésből adódóan a személyi jellegű ráfordítások és a kulturális támogatásokból adódó egyéb ráfordítások növekedtek. A társaság évről évre szerény, de pozitív eredménnyel zár.

II.3.2.5. A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. korábbi projekt tapasztalatai

A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. illetve jogelődje által végrehajtott projektek 2005-2006-os évben.

Kiíró	Projekt megnevezés	Betöltött szerep	Elnyert összeg	Időszak ill. elszámolás
DDRFT	„Pécs 2010 Európa Kulturális Fővárosa” a TV-ben	pályázó	1 500 000 Ft	2005. 04. – 2005. 12.
Európai Bizottság	PRINCE kistérségi tájékoztatási projekt: „Baranya az európai uniós ügyekben legtájékozottabb magyar megye	pályázó	–	2005. 07. 01. - 2006. 05. 01.
MK KüM Biztonságpolitikai és Non-Proliferációs Főosztály	"Kontinensek - Globalizáció - Biztonság" Biztonságpolitikai konferencia 2005. október- december	pályázó	1 200 000 Ft	2005. 08. – 2006. 04.
NFT ROP	KÖSZI (Karrier-Önmegvalósítás-Szakmai kompetencia-Innovativitás) Pályakezdő Regionális Oktatási és Fejlesztési program (PROF)	partner	6 076 260 Ft	2005. 06. 02. - 2007. 05. 31.
MK KüM Biztonságpolitikai és Non-Proliferációs Főosztály	"Globális biztonsági kihívások – közép-európai szerepvállalások" Biztonságpolitikai konferencia 2006. április	pályázó	2 500 000 Ft	2006. 04. – 2006. 10.
Európai Bizottság – Miniszterelnöki Hivatal	A Europe Direct információs hálózat létrehozása és fenntartása Magyarországon Éves egyedi működési támogatás	pályázó	–	2005. 03.01 -2005.12.31.

DDRFT	"EKF - Pécs, 2010" magyar és idegen nyelvű marketingeszközök elkészítése	gesztor	1 000 000 Ft	–
Európai Bizottság	Europe Direct információs hálózat információs egységeinek fenntartása 2006 év	gesztor	24000 EUR	2007.04.30.
Országos Foglalkoztatási Közalapítvány OFA	Szakmai felkészülés az Európa Kulturális Fővárosa szerepre	szervező	1 654 400 Ft	2007.08.15.
Honvédelmi Minisztérium	Honvédelmi és NATO feladatok népszerűsítése	pályázó	2 000 000 Ft	2006. 12. 31.

II.3.2.6. A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. jelentősebb folyamatban lévő fejlesztései

Az Európa Kulturális Fővárosa – Pécs, 2010 programmal kapcsolatos menedzsment feladatokat a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. látja el. A fejlesztési divízió végzi a tervpályázatok előkészítését, lebonyolítását. Feladata továbbá a Pécs2010 Konzorciummal való kapcsolattartás koordinálása, a támogatási szerződéshez kapcsolódó kifizetési kérelmek elkészítése. Az egyre sokasodó feladatok ellátásához a meglévő 6 fő kevés volt. 2007 októbere óta folyamatos a felvétel a fejlesztési divízióhoz. A cél, hogy mindegyik kulcsprojekt önálló szakmai team-mel rendelkezzen.

A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. felelős az NFÜ-URB-01/2006 támogatási szerződésben foglalt feladatok ellátásáért, ezek többek között:

- Tervpályázatok előkészítése, lebonyolítása
- Tervezői szerződéskötések előkészítése, a szerződéskötéshez szükséges eljárás lebonyolítása, kapcsolattartás a tervezőkkel, a tervezési munka koordinálása, engedélyezési eljárások intézése
- A „Tanácsadói tender” lebonyolítása, koordinálása, teljes körű adminisztrációja
- Az EU-s pályázati dokumentáció előkészítése, benyújtása
- Kapcsolattartás az érintett hatóságokkal, többek között a Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökséggel, az Oktatási- és Kulturális Minisztériummal, a Nemzeti Fejlesztési Ügynökséggel, a Magyar Államkincstárral.
- Az engedélyezési tervdokumentáció készítésének ellenőrzése, kapcsolattartás a tervezőkkel.

II.3.3. Az együttműködés formájának bemutatása

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt megvalósításában, az érintett projektelemek fenntartásában és finanszírozásában a Baranya Megyei Önkormányzat és Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata vesz részt. A Pécs2010 Kht., mint a Konzorciumi Tagok menedzsment szervezete, és mint az ESZA típusú tevékenységek lebonyolítója vesz részt a folyamatokban.

Mind a Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése, mind Pécs Megyei Jogú Város

Önkormányzatának Közgyűlése 2008 decemberében tervezi közgyűlési határozattal elfogadni a kulcsprojekt megvalósíthatósági tanulmányát. A projekt sikeres megvalósítása érdekében a felek Konzorciumi Együtműködési Megállapodást is előkészítettek, amelyet jelen tanulmány véglegesítésével párhuzamosan írnak alá. A megállapodás a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség által elvárt minimális tartalom felül rögzíteni fogja az együttműködés rendjét, a feladatokat és felelősöket, a közbeszerzési eljárások lefolytatásának rendjét, valamint az érintett ingatlanok tulajdoni és használati viszonyait is.

A megállapodás szerint a Konzorcium az alábbiak szerint fog működni:

- A Konzorcium Tagjai maguk közül a BMÖ Tagot választották a Konzorcium vezetőjévé (továbbiakban: Vezető), mely döntést jelen Konzorciumi Együtműködési Megállapodással megerősítenek.
- A Vezető a Projekt megvalósítása, valamint a Konzorcium fenntartása és megfelelő működtetése érdekében koordinálja a Konzorcium működését. A Konzorcium a Vezető operatív, a Konzorcium vezetésével és koordinálásával kapcsolatos rendszeres munkáját ellátó, egyes feladatait – a Vezető irányítása alapján - végző, a Támogatóval és a Közreműködő Szervezettel, valamint a Tagokkal kapcsolatot tartó operatív szervezetként a Pécs2010 Kht-t jelöli ki.
- A Tagok a Projekt előkészítése során kötelesek együttműködni, a jelen Megállapodásban, illetve a Projektben vállalt kötelezettségeik teljesítését kölcsönösen elősegíteni, a teljesítéshez szükséges minden információt megadni.
- A Megállapodás aláírása kifejezi a Tagok azon szándékát is, hogy a Projekt lezárását követően, a Projektben kifejezett célok megvalósítása érdekében, a pályázatban és a támogatási szerződésben leírtaknak megfelelően a fenntartási időszakban is együttműködnek, és az addig elért eredmények további folyamatos fenntartását saját anyagi eszközeikkel is biztosítják.
- A Tagok a Megállapodás aláírásával a Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló 1959. évi IV. törvény 219. §-a és 222. §-a alapján meghatalmazzák a Vezetőt, hogy a támogatási szerződést, és annak esetleges módosításait, a Projekt előrehaladási jelentéseket, a kifizetési kérelmeket nevükben és helyettük aláírja.

- Az előzőekben nem szereplő egyéb nyilatkozatok megtétele előtt a Vezető köteles biztosítani, hogy a Tagok a nyilatkozat tartalmát megismerjék és elfogadják olyan időben, hogy a nyilatkozatot a Közreműködő Szervezet, jogszabályban vagy a támogatási szerződésben meghatározott határidőben megkapja.
- Amennyiben a támogatási szerződés módosítása szükségessé válik, a módosítás Közreműködő Szervezettől történő kérelmezését megelőzően a Tagok egyeztetni kötelesek egymással. A Vezető köteles biztosítani, hogy a Tagok a Közreműködő Szervezet által küldött támogatási szerződés módosításának tervezetét elfogadják, és az aláírt szerződést a Közreműködő Szervezet részére Vezető a támogatási szerződésben meghatározott időpontig visszaküldi.
- A Vezető a Megállapodás aláírásával kötelezettséget vállal arra, hogy a Közreműködő Szervezettel megkötött támogatási szerződés másolatát és annak esetleges módosításait a támogatási szerződés mindkét fél által aláírt példányának kézhezvételét követő 5 munkanapon belül megküldi a Tagoknak.
- A Vezető kötelezi magát arra, hogy a Közreműködő Szervezetnek, a Támogatónak, és a Projekt megvalósításának ellenőrzésére jogszabály és a támogatási szerződés alapján jogosult szervezeteknek a Projekt megvalósításával kapcsolatos bármilyen közléséről a Tagokat tájékoztatja.
- Amennyiben az Irányító Hatóság, a Közreműködő Szervezet vagy a Támogató a Projekttel kapcsolatban tájékoztatást kér a Pécs2010 Kht-tól, a Pécs2010 Kht. felhívására a Tagok kötelesek a Projekt keretében általuk vállalt tevékenységről a megfelelő információt olyan határidőben megadni, hogy a Pécs2010 Kht. az Irányító Hatóság, a Közreműködő Szervezet vagy a Támogató által megszabott határidőben a kért tájékoztatást megadhassa. A Pécs2010 Kht. az általa összeállított tájékoztatókat egyidejűleg a Tagoknak is megküldi.
- A Konzorcium a létesítmények jogerős hatósági használatbavételi engedélyének kézhezvétele után a tényleges üzembe helyezést követő 10. év december 31-vel szűnik meg, minden külön intézkedés vagy jognyilatkozat nélkül, azzal, hogy a Vezető a megszűnés tényéről, a megszűnést követő 30 napon belül írásban tájékoztatja a Tagokat.

A tagok megállapodásban rögzített jogai és kötelezettségei valamint vállalásai a következők:

- A tagok a Megvalósíthatósági Tanulmány cselekvési és pénzügyi ütemtervével összhangban vállalják a rájuk háruló projektelemek finanszírozásához szükséges saját hozzájárulás biztosítását. A Tagok a 281/2006 (XII.23.) Kormányrendelet 58-59§-aiban meghatározottak értelmében biztosíték nyújtására nem kötelesek.
- A tagok egyéb feladatként vállalják, hogy elfogadják és benyújtják a projekt pályázati dokumentációját. BMÖ és PMJV vállalja, hogy 2009 során ÖTM önerő-pályázatot nyújt be. BMÖ vállalja, hogy nyertesség esetén megkötí a támogatási szerződést.
- A megállapodás keretében PMJVÖ a Nemzeti Fejlesztési Ügynökséggel kötött, NFÜ – URB -01/2006. számú támogatási szerződés keretében nyújtott támogatás segítségével elkészített építési engedélyezési tervdokumentáció feletti rendelkezés jogát átadja BMÖ-nek.
- Tagok elfogadják, hogy a BMÖ illetve PMJV által, az egyes projektelemekre megrendelt egyéb tervek (kiviteli szintű tendertervek, megbízási követelmények) költségei elszámolásra kerüljenek a projektben.
- A Projekt előrehaladásáról és eredményeiről szóló Projekt előrehaladási jelentéseket, záró jelentést és Projekt fenntartási jelentést, valamint a támogatás igényléséhez szükséges kifizetési kérelmeket a Konzorcium nevében a Pécs2010 Kht-val állítja össze, és BMÖ aláírása után elküldi a Közreműködő Szervezetnek. BMÖ a Közreműködő Szervezet által átutalt támogatás megfelelő részét öt munkanapon belül utalja át a Tagok részére.
- A Konzorcium fenntartása és megfelelő működtetése a Vezető kötelezettsége. Az ennek elmulasztásából eredő károkért a Támogató és a Közreműködő Szervezet irányában a Vezető tartozik felelősséggel. A Konzorcium fenntartása és megfelelő működtetése körében a Vezető a támogatási szerződésben meghatározott cél elérése érdekében összehangolja a Tagok tevékenységét és szervezi a Konzorcium munkáját. Ez a rendelkezés nem érinti a Tagok jelen Megállapodás alapján vállalt kötelezettségeikért való, egymással szemben fennálló felelősségét.

- A Tagok az általuk vállalt feladatok maradéktalan teljesítéséért felelnek.

A kapcsolattartás módja és azzal összefüggő feltételek:

- A Konzorcium Tagjai – titoktartási kötelezettség mellett - teljes betekintési joggal rendelkeznek a Nagy Kiállítótér- Múzeumutca projekthez kapcsolódó valamennyi dokumentációba. Betekintési jogukhoz kapcsolódóan a dokumentumok elkészítéséhez, és a végső döntések előkészítéséhez javaslattevési és döntési jogkörrel rendelkeznek.
- A Tagok haladéktalanul kötelesek tájékoztatni egymást az általuk vállalt feladatok előrehaladásáról, valamint ha a Projekt keretében általuk vállalt feladat megvalósítása akadályba ütközik, meghiúsul, vagy késedelmet szenved, illetve bármely olyan körülményről, amely a Projekt megvalósítását befolyásolja.
- A Konzorcium működésével kapcsolatos operatív és adminisztratív teendőket, valamint a folyamatos egyeztetést a Közreműködő Szervezettel, az Irányító Hatósággal és a kormányzat szakmailag illetékes szerveivel a Pécs2010 Kht. látja el.
- A Pécs2010 Kht. köteles szakmai tudásával támogatni a Konzorcium működését és köteles minden szakmai segítséget megadni a Tagoknak.
- A Konzorcium tagjai hetente üléseznek. Az egyeztetés összehívása, a napirendi pontokat tartalmazó meghívó kiküldése, a jegyzőkönyvvezetés a Pécs2010 Kht. feladata. Az egyeztetésekről készült, a Tagok által hitelesített jegyzőkönyvek a Konzorciumi Együtműködési Megállapodás mellékleteivé válnak.
- A Tagok jóváhagyásával a Konzorcium ülésezési rendje, gyakorisága eltérhet. Rendkívüli ülés megtartását bármelyik Tag kezdeményezheti a BMÖ-nél.
- A Pécs2010 Kht. a hetente történő egyeztetéseken köteles a Konzorciumnak beszámolni az addig elért eredményekről, a felmerült problémákról és a Projekt az ütemezés szerinti előrehaladásának pillanatnyi állásáról. A tagok az ülésen kötelesek minden olyan információt a Konzorcium tudomására hozni, mely a Projekt megvalósítása szempontjából releváns. Az ülések közti időszakban minden, előbb körülírt információt kötelesek a Pécs2010 Kht-nak eljuttatni.

- A Konzorcium ülésein állásfoglalásokat, döntéseket fogalmaz meg a Nagy Kiállítótér-Múzeumutca projekt előrehaladásával kapcsolatban, amelyek önállóan nem publikusak, arról csak a Tagok egyetértésével adható és jelentethető meg bármilyen információ.
- Az állásfoglalások, döntések meghozatalakor a Konzorcium tagjai konszenzusos döntéshozatalra törekednek, ennek hiányában az egyszerű többség szabályai szerint megszavazott állásfoglalás tekintendő döntésnek.

A konzorcium képviselete az alábbiak szerint történik:

- BMÖ a Konzorciumot az Irányító Hatóság, a Közreműködő Szervezet és a Támogató felé valamint más, harmadik személyek felé a Tagok eltérő eseti megállapodásának hiányában, a Pécs2010 Kht.-n keresztül képviseli.
- Jogszabály alapján ellenőrzésre jogosult szervek felé a Tag törvényes képviselője a Tagot önállóan képviselheti. Az ellenőrzésről köteles a Pécs2010 Kht.-t értesíteni, aki a Tag székhelyén vagy telephelyén lefolytatott helyszíni ellenőrzés során jelen lehet.
- Amennyiben a Projekttel kapcsolatban harmadik személyek bármely Tagtól tájékoztatást kérnek, a Tag erről előzetesen, a tájékoztatás megadása előtt értesíti a Pécs2010 Kht.-t.

Emellett a megállapodás rögzíti a Konzorcium tagjait, a megállapodás előzményeit és körülményeit, a felépítmény és beszerzett eszközök illetve más dolgok tulajdonjogát, a közbeszerzési eljárások lebonyolításával kapcsolatos megállapodásokat, a Konzorciumi tagság megszűnésének feltételeit és a tagok egyéb megállapodásait.

Látható tehát, hogy **a partnerek közötti munkamegosztás és feladatlehatárolás világos és egyértelmű.** A saját projektelemének megvalósításáért ki-ki saját maga felel, de az esetleges nehézségekről, válsághelyzetről a többi partnert haladéktalanul tájékoztatnia kell. Ilyen esetekben a konzorciumi ülés konszenzusos vagy – annak hiányában – többségi döntése kötelező minden partnerre nézve.

Válsághelyzet esetén a partnerek a IX.2 Kockázatelemzés fejezetben bemutatott intézkedéseket követik. Az ilyen helyzetek kommunikációja során a fenti megállapodások mellett a mellékletben bemutatott Válságkommunikációs terv is irányadó.

II.3.4. További partnerek bevonása a projekt előkészítése, megvalósítása és fenntartása során

A projekt előkészítése, megvalósítása és fenntartása során az alábbi partnerek közreműködésére kerül sor:

- **Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága (BMMI):** A konzorcium egyik legfontosabb partnere, az előkészítés szakaszában a projekt szakmai-múzeumi programjának felelőse, amely a megvalósítás és a fenntartás során is kulcsszerepet kap, mint a múzeumépületek üzemeltetője.
- **PMJVÖ Városfejlesztési Főosztály:** A projekt előkészítési és megvalósítási szakaszában kulcsszerepet játszó partner.
- **Pécs Holding Városi Vagyonkezelő Zrt.:** A projekt által érintett közterületek vagyonkezelője.
- A Pécs2010 EKF kulturális és művészeti programban való részvételről Pécs városával együttműködési megállapodást kötött, **dél-dunántúli EKF partnervárosok:** Sellye, Siófok, Szigetvár, Villány, Szentlőrinc, Székesfehérvár, Siklós, Pécsvárad, Nagyatád, Marcali, Komló, Kadarkút, Dunaföldvár, Dombóvár, Csurgó, Bátaszék, Balatonföldvár, Nagybajom, Barcs, Baja, Bóly, Balatonboglár, Sásd, Paks, Szekszárd, Harkány, Tab, Mohács, Bonyhád, Keszthely, Nagykanizsa, Fonyód.

Az EKF partnervárosok számára – a megállapodás értelmében – Pécs lehetőséget biztosít az EKF programban való részvételre, és biztosít számukra minden ehhez szükséges információt és szakmai segítséget. A partnervárosok saját lehetőségeik és kulturális kínálatuknak megfelelően vesznek részt a programban, és működnek közre annak minél szélesebb kommunikációjában.

A partnervárosok mintegy félszáz programmal kapcsolódnak az EKF programhoz, beruházásaik és programjaik megvalósításához pedig pályázati támogatást is nyerhettek. Ennek keretében (az első fordulás döntés alapján) kilenc nyertes pályázó valósíthatja meg kulturális intézmény-fejlesztéseit, melyek során 7 új, kulturális funkciójú épület jön létre, további öt megújul. Ezekben összesen 53 kulturális esemény valósul meg 2010-ben, amelyekre abban az évben több mint 160 ezer fizető

látogatót várnak. Az összességében 4,2 milliárd forintos fejlesztések 2,8 milliárdos uniós támogatással jönnek létre:

- Kaposváron több funkciós kulturális és alternatív közösségi tér jön létre;
- Szigetváron a Városi Könyvtár és a Török-ház épülete újul meg;
- Szekszárd belvárosában egy 21. századi infrastruktúrát biztosító multikulturális centrumot építenek ki;
- Komlón a 28 éves Közösségek Háza és a 24 éves Színház épületének rekonstrukciója valósul meg;
- Marcaliban bővítik a Helytörténeti Múzeumot és környezetét teszik látogatóbaráttá;
- Siklóson a Térségi Könyvtár és Ismeretközpont kialakítása érdekében fejlesztik a jelenlegi Szolgáltató Ház épületét;
- Sellyén a volt mozi felújításával egy közművelődési és felnőttképzési szolgáltatásokat nyújtó Közösségi Ház jön létre;
- Mohácson a Kanizsai Dorottya Múzeum költözik egy új 1226 m² alapterületű épületbe;
- Dombóváron a jelenleg is kulturális központként funkcionáló Művelődési Ház teljes körű rekonstrukciójára kerül sor.

A mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeum új épületének beruházása közvetlen jelentőséggel is bír a Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojektre, hiszen ennek fenntartója a BMÖ, szakmai vezetése pedig a BMMI szervezetébe integráltan történik. Így az EKF-program keretében nem csak a pécsi múzeumi infrastruktúra újul meg gyökeresen, de hasonló beruházás a megye más településén is történik. A közös irányítás alatt álló múzeumok a jövőben is folytatni fogják szoros együttműködésüket, de a javuló infrastrukturális körülmények között az eddiginél hatékonyabban, több látogató elérésével.

- A kiállítások előkészítésében, megvalósításában résztvevő **tudományos szervezetek**:
 - MTA Művészettörténeti Kutatóintézete (közös kiadvány megjelentetése, közös

- programok előkészítése)
- ELTE Művészettörténeti Intézet Doktori Iskolája (kutatók bevonása, műtárgyanyag összegyűjtése, dokumentációk felkutatása) MTA RKK Dél-Dunántúli Intézete (tárművészeti programok kapcsolódási lehetőségeinek feltárása)
 - PTE (oktatók és hallgatók bevonása a tárművészeti programok előkészítésébe és megvalósításába)
 - Pécsi Pedagógiai Intézet (kihelyezett iskolai tanórák lebonyolítása) – tervezett kapcsolatfelvétel
- A kiállítások előkészítésében, megvalósításában résztvevő **hazai múzeumok** (rendelkezésre álló műtárgyanyag áttekintése, műtárgykölcsönzés korábbi együttműködésre alapozva):
 - Magyar Nemzeti Galéria
 - Szépművészeti Múzeum
 - Petőfi Irodalmi Múzeum
 - Jelentősebb vidéki múzeumok
 - A kiállítások előkészítésében, megvalósításában résztvevő **külföldi múzeumok**
 - Modern Művészetek Múzeuma, Cerét (műtárgykölcsönzés)
 - Matisse Múzeum, Dijon (műtárgykölcsönzés)
 - Picasso Múzeum, Párizs (műtárgykölcsönzés)
 - Pompidou Központ, Párizs (műtárgykölcsönzés)
 - Bauhaus Archiv, Berlin (műtárgykölcsönzés, az EKF évet követően a pécsi Bauhaus kiállítás bemutatása Berlinben)
 - Nagyváradi Múzeum (a Nyolcak kiállítás témájához kapcsolódó művészettörténeti kutatások)
 - Aradi Múzeum (a Nyolcak kiállítás témájához kapcsolódó művészettörténeti kutatások)

- Kolozsvári Múzeum (a Nyolcak kiállítás témájához kapcsolódó művészettörténeti kutatások)
- A jelen **Megvalósíthatósági Tanulmány elkészítése folyamán számos konzultációt folytattunk**, amelyek alkalmasak voltak a partnerek és érintettek széles körében a vélemények, igények feltérképezésére (amelyeket aztán a projekt tervezésekor figyelembe vettünk). Az összes, a Megvalósíthatósági Tanulmány elkészítése folyamán megtartott konzultáció listáját a XII.3 melléklet tartalmazza.

II.4. A PROJEKT MENEDZSMENT SZERVEZET BEMUTATÁSA

II.4.1. A menedzsment szervezet feladat-átadási megállapodása

Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése (továbbiakban Önkormányzat) 2007. december 13-án döntött úgy, hogy a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht-val (továbbiakban Pécs2010 Kht.) feladat-átadási megállapodást köt, ezzel együtt el is fogadta a megállapodás szövegét.

Az Önkormányzat a saját feladatkörébe tartozó településfejlesztési feladatok közül – melyek kétségkívül közfeladatok, noha a közfeladat fogalma a magyar jogban nem kellően definiált – az elhatározott kulturális alapú városfejlesztés eszközeként szolgáló, a város 2010 évi Európa Kulturális Fővárosa címéhez és az annak keretében lebonyolítandó kulturális programsorozathoz kapcsolódó „Pécs2010 - Európa Kulturális Fővárosa” program fejlesztési elemeinek az NFÜ-URB-01/2006. számú támogatási szerződésben foglalt teljes körű előkészítését, valamint a megvalósuló projektek menedzsmentjét és lebonyolítását a Pécs2010 Kht-nak átadta.

Felek megállapodtak abban, hogy ezen feladatok költségének finanszírozása úgy fog történni, hogy a fejlesztési projektenként megkötendő, az Európai Unió források lehívhatóságának szabályait tartalmazó támogatási szerződésekben a Pécs2010 Kht. társpályázó konzorciumi partnerként, támogatásban részesülő kedvezményezettként kerül megnevezésre, így a feladat-átadási megállapodás szerint az átadott feladatok finanszírozásának elveit szerződő Felek a következőképpen állapították meg:

- a Pécs2010 Kht-t illeti meg a fejlesztési projektenként megkötendő támogatási szerződésekben rögzített, a Pécs2010 Kht. feladatait képező tevékenységek maradéktalan ellátásához szükséges menedzsment díj,
- amennyiben a menedzsment díj nem nyújt fedezetet a kötelezettségek teljes körére, úgy Felek a Pécs2010 Kht. - összehasonlító adatokkal alátámasztott - előterjesztése alapján alakítják ki a további feladat-finanszírozás megoldásait.

A fenti szövegből világosan kitűnik, hogy már a megállapodás szerint is kizárt a menedzsment feladatok önkormányzati finanszírozása, hiszen az önkormányzati finanszírozás csak pótlólagosan, a konzorciumi szerződésekben meghatározott feladatokat meghaladó, az

Önkormányzat által külön delegált feladatok ellátásának fedezeteként kerülhet szóba.

Az Önkormányzat az akkor még többségi tulajdonában álló Pécs2010 Kht-t azért bízta meg egyes közfeladatainak ellátásával, mivel nem állt szándékában a feladatok elvégzésére közbeszerzési eljárásban vállalkozót kiválasztani, hanem saját feladatkörben, kizárólag a feladat végrehajtását átadva kívánta saját fejlesztési tevékenységét elvégezni, azzal, hogy időközben a Pécs2010 Kht. egyszemélyes tulajdonosává vált, a tulajdonostársak kivásárlásával.

Abban az esetben, ha a feladat-átadási megállapodás helyét és szerepét kizárólag az a jogviszony venné át, amelyet a konzorciumi megállapodások keletkeztetnek az Önkormányzat és a Pécs2010 Kht. között, megítélésünk szerint annak jogalapja esne ki, hogy miként végezheti közbeszerzés nélkül a menedzsment feladatokat a Pécs2010 Kht.

Amennyiben a konzorciumi szerződés és a feladat-átadási megállapodás összevetése után azt lehetne megállapítani, hogy valamely feladat ellátása nem került szerződéses szabályozásra, az valóban szabályozási és értelmezési problémát okozhatna, azonban az esetleges többszörös, ámde egybehangzó, ugyanazon szerződő partnerek közötti szabályozás a szerződések értelmezése és végrehajtása tekintetében semmiféle eljárási problémát nem vethet fel.

II.4.2. Finanszírozás

A Pécs2010 Kht. a tárgyévet megelőző év végén eljuttatja tárgyévre vonatkozó pénzügyi tervét a tulajdonos Pécs M. J. Város Önkormányzatnak, melyben részletezi a tárgyévben felmerülő költségeit, illetve az erre igényelt pénzeszköz-átadást. Az Önkormányzat ez alapján állítja össze a tárgyévre vonatkozó pénzeszköz-átadást összegét, melyet a Közgyűlés hagy jóvá a 2009. évi Költségvetése részeként, tárgyév február-március folyamán. A tárgyév első két hónapjában a működési költségek finanszírozására a tavalyi átadás időarányos részét kapja meg a Társaság, illetve az előző évben átadott, éven túlnyúló forrásokból gazdálkodik. A közgyűlési határozat alapján az adott részfeladatra Pénzeszköz-átadási Megállapodást kötnek a Társasággal, ezt követi a forrás folyósítása, általában időarányosan, havi rendszerességgel. A pénzeszköz-átadásban foglalt cél szerint kell Társaságnak a forrást felhasználni (általában tárgyév december 31-ig), majd azzal tárgyévet követő év általában március 31-ig elszámolni. A cél lehet: működési költségek, bérek és személyi költségek, eszközbeszerzések, kulturális

programok finanszírozása, marketing és kommunikációs költségek stb. A felhasználást pénzügyi szempontból az Önkormányzat Ellenőrzési Osztálya a számlák és számviteli dokumentumok áttekintésével ellenőrzi, szakmai szempontból pedig a Humán Főosztály, illetve a Tisztségviselői Kabinet.

A fent hivatkozott döntéssel kapcsolatban a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. (a továbbiakban: Társaság) az alábbi megjegyzéseket, kiegészítéseket teszi:

1. A Társaság üzleti terve adott pénzügyi évre, a tárgyév január 01. és december 31. közötti időszakára készül. A 2008-as üzleti tervben a Társaságnál még nem szerepelt forrástervezés az EKF - kulcsprojektek megvalósítása tárgyában, ám *a kulcsprojektek nevesítésre kerültek az üzleti terv (ÜT) 1. számú mellékletében: meghatározásra kerültek a projektekkel kapcsolatos tervezési, benyújtási, támogatási szerződés – kötési és kivitelezési időpontok.*

A jelen megvalósíthatósági tanulmány készítésének időpontjában már tényadat, hogy **2008-ban az egyes kulcsprojektekre nem történik forráslehívás, következésképpen ebben az évben az üzleti terv illetően módosítása nem indokolt.**

A Társaság a 2009. évi üzleti tervben természetesen már a támogatási szerződések (ennek hiányában benyújtott projektek) alapján meghatározott, az EKF-kulcsprojektekkel kapcsolatos bevétel- és kiadásnövekményt is az üzemi (társasági) működés részeként tervezi. Ugyancsak a 2009-es ÜT-ben kerül nevesítésre és rögzítésre a kulcsprojektekkel kapcsolatos 2011-ig szóló pénzügyi tervezés.

A Társaság üzleti tervéről a Társaság Taggyűlése dönt. Figyelemmel arra, hogy a Taggyűlés az üzleti tervet évenként fogadja el, és a tervezett, valamint jelenlegi valós helyzet között nincs olyan mértékű eltérés, amely indokolná az ÜT haladéktalan módosítását, az EKF-kulcsprojektekkel kapcsolatos bevételi és kiadási tervadatokat a 2009-es üzleti tervben rögzítjük.

2. A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. a kulcsprojektekhez biztosított saját forrását önállóan, számlapénzen bocsátja rendelkezésre.

II.4.3. Struktúra és működés

A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. a projektek megvalósításához szükséges tapasztalattal és szakértelemmel rendelkező vezetőket, munkatársakat alkalmaz. A Kht. a

projektmenedzsment feladatok ellátására kulcsprojektenként projekt-teamet hoz létre:

1. Összességében az öt kulcsprojekt megvalósításához 20 fő teljes munkaidejű státusz biztosítása szükséges a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht-nál, valamint 10-12 részmunkaidős státusz biztosítása elengedhetetlen.
2. Általánosságban 90-100 millió Ft forrás szükséges a menedzsment bér- és járulékainak finanszírozásához, melyet kiegészítenek a kiszervezett tevékenységek vállalkozói díjai.

A társaság részletes, a munkatársak feladat- és felelősségi körét részletesen meghatározó, a projektmenedzsment-feladatok ellátását, koordinációját, ellenőrzését, szakmai támogatását magas minőségi szinten lehetővé tevő SzMSz-szel (Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. módosított és egységes szerkezetbe foglalt **Szervezeti és Működési Szabályzata**, 2008. november) rendelkezik. A szervezetnek ugyanakkor részletesen kidolgozott **Válságkommunikációs Terve** is van, az esetleges válsághelyzetek esetében követendő – a projektek megvalósítását és a felmerülő problémák megelőzését szem előtt tartó – kommunikációs magatartásról. A Tervet mellékletben csatoltuk a jelen tanulmányhoz.

Az egyes munkatársak SzMSz szerinti feladatai jelenleg a következők:

1. Fejlesztési igazgató

A Fejlesztési igazgató feladata a fejlesztési projektekhez, illetve az EKF-hez kapcsolódó európai uniós pályázatok előkészítése, a pályázatokhoz kapcsolódó valamennyi koordinációs, előkészítési, egyeztetési és kapcsolattartási feladatkör ellátása, mindezeknek lebonyolítása, adminisztrációja. Az igazgató feladata a megvalósítás szakaszában projektvezetői feladatok ellátása, valamint a megvalósuló fejlesztések koordinálása, az előrehaladások nyomonkövetése.

A projektek megvalósítása során a fejlesztési igazgató feladata az összes projekt közötti koordináció megteremtése, valamennyi projektekhez kapcsolódóan a támogatókkal (IH, KSZ), a projektgazdákkal (PMJV, BMÖ, PTE) való kapcsolattartás, a támogatási szerződésben foglalt kötelezettségek teljesítésének érvényesítése. Munkájában szorosan együttműködik helyettesével, a fejlesztési igazgatóhelyetessel.

Feladatkörben eljárva felelős:

- A Társaság, a támogatottak és a támogató szervezetek közötti szerződések előkészítéséért, és azok tartalmának karbantartásáért, a szükséges módosítások kezdeményezéséért,
- a kapcsolódó közbeszerzési eljárások és tenderek megszervezéséért, a jogszabályoknak megfelelő meghirdetéséért és az eljárások lebonyolításáért, az eredmény meghirdetéséért, a szerződések megkötéséért és azok végrehajtásáért.
- a kapcsolattartásért a tanácsadói, tervpályázati és egyéb tendereken nyertes szakértőkkel, a vállalt határidők betartatása, a szakértői vélemények opponáltatása és a szükséges módosítások elkészítésének megkövetelése,
- A vezetői szintű kapcsolattartásért valamennyi tender / eljárás nyertes vállalkozásának vezetőjével (tervezők, szállítók, kivitelezők), a szerződésekben vállalt feladatok teljesítésének monitoringjáért, ellenőrzéséért, és a vállalt határidők betartatásáért,
- Az uniós támogatási pályázatok elkészítéséért, a támogatási szerződések megkötéséhez előírt feladatok teljesítéséért, a támogatási szerződések megkötéséért,
- A pályázatok megvalósítása során a projekt-teamek irányításáért a TSZ-ben foglalt kötelezettségek érvényre juttatásáért,
- A fenti feladatok ellátásához kapcsolódó vállalkozói, közreműködői szerződések előkészítéséért, és az abban foglalt vállalások betartásáért.
- az elnyert támogatásokhoz kapcsolódó pályázatok megvalósításáért,
- a fenti feladatok ellátásához kapcsolódó alvállalkozói, közreműködői szerződések előkészítéséért, és az abban foglalt vállalások betartatásáért.
- a Közreműködő Szervezet és Irányító Hatóság megfelelő tájékoztatását biztosítani,
- az Önkormányzat munkáját segíteni, az EKF projekthez kapcsolódó előterjesztéseket határidőben elkészíteni,

- Felelős továbbá az uniós és hazai hatósági ellenőrzések követelményeinek megismertetéséért a munkaszervezet egységeivel, az ellenőrzési követelményeknek megfelelő iratgyűjtési, rendszerezési, számviteli nyilvántartási és archiválási szabályok kialakításában való irányító közreműködésért, és a rendszer működtetésének időszakos ellenőrzéséért.

Kommunikációs kérdésekben általános és eseti konzultációs kötelezettsége áll fenn a Kommunikációs és Marketingigazgatóval.

Akitől utasítást kaphat, aki felé beszámolási kötelezettsége van: Ügyvezető igazgató.

Akivel együttműködik: különösen a Fejlesztési Igazgatóhelyettes, Közbeszerzési szakértő, Jogi vezető, Pénzügyi Igazgató, Kommunikációs és Marketingigazgató, valamint a szervezet egésze.

1.2. Fejlesztési igazgató-helyettes

A fejlesztési igazgatóhelyettes a fejlesztési igazgató teljes felhatalmazású helyettese.

Feladatkörében eljárva általános feladata a fejlesztési igazgató munkájának segítése, szervezési, koordinációs feladatok ellátása, illetve az igazgatóval történt munkamegosztásnak megfelelően valamennyi feladat ellátása. Az igazgatóhelyettes feladata a megvalósítás szakaszában projektvezetői feladatok ellátása, valamint a megvalósuló fejlesztések koordinálása, az előrehaladások nyomonkövetése. Feladata a fejlesztési divízió mindennapi munkájának megszervezése.

Feladatkörben eljárva felelős:

- kapcsolattartásért az érintett szervezetekkel és azok képviselőivel, azok folyamatos tájékoztatásáért a projekt állásáról,
- az előrehaladás nyomon követéséért, az előrehaladási jelentések meghatározott időszakokban történő elkészítéséért,
- A kulcsprojektek lebonyolítására létrehozásra kerülő projekt teamek munkájának szervezéséért, a szervezeti egységen belüli munka koordinációjáért.

- A jogi vezetővel és a szakirányú tanácsadókkal együttműködésben a megvalósítási szakasz során valamennyi eljárás koordinációjáért, lebonyolításáért.
- A pályázatok kidolgozásának előkészítése és koordinálása a Társaság szervezetén belül, és az érintett tulajdonosokhoz kapcsolódóan.
- a tervpályázatok előkészítéséért, azok szakszerű megjelenéséért és lebonyolításáért,
- a divízió munkájának megszervezéséért, a munkatársak ellenőrzéséért, a megfelelő adminisztráció megvalósulásáért.
- az Európa Kulturális fővárosa program építészeti projektjeinek az előkészítéséért, illetve
- ehhez kapcsolódóan a tervpályázatok, tervezési folyamatok szakmai koordinálásáért,
- a pályázatok kidolgozásának előkészítéséért és koordinálásáért a Társaság. szervezetén belül,
- az építészeti fejlesztésekkel kapcsolatos tervpályázatok koordinációjáért,
- a kapcsolódó közbeszerzési eljárások és tenderek megszervezéséért, a jogszabályoknak megfelelő meghirdetéséért és az eljárások lebonyolításáért, az eredmény meghirdetéséért,
- a DDOP-2008-4.1.3. pályázathoz kapcsolódó támogatási szerződésben foglaltak határidőben történő teljesítéséért,
- az előrehaladási jelentések és kifizetési kérelmek határidőben történő benyújtásáért,
- Felelős továbbá az uniós és hazai hatósági ellenőrzési követelményeknek megfelelő iratgyűjtési, rendszerezési, számviteli nyilvántartási és archiválási szabályok betartásáért, és a rendszer működtetésének időszakos ellenőrzéséért.

Akitől utasítást kaphat, aki felé beszámolási kötelezettsége van: Ügyvezető igazgató,

Fejlesztési igazgató.

Akivel együttműködik: különösen a Közbeszerzési szakértő, Jogi vezető, Pénzügyi Igazgató, Kommunikációs és Marketingigazgató, valamint a szervezet egésze.

2. Közbeszerzési referens – fejlesztési jogász

A közbeszerzési referens feladata a Fejlesztési Divízió tevékenységéhez kapcsolódó, valamint a szervezet és az EKF fejlesztési projektjeinek működésével összefüggő közbeszerzési eljárásainak előkészítése, ellenőrzése, minőségbiztosítása, kapcsolattartás az érintett hatóságokkal.

Feladatkörben eljárva felelős:

- A Fejlesztési terület uniós és hazai pályázati jogi szabályozásának naprakész megismeréséért, a Fejlesztési Divízió és a Jogi vezető figyelmének felhívásáért a jogi környezet változására,
- A felmerülő közbeszerzési eljárások előkészítéséért,
- A Fejlesztési Divízió közbeszerzéssel kapcsolatos előkészítő levelezési bejelentési feladatainak teljes körű előkészítéséért,
- Részvétel valamennyi közbeszerzési eljárás teljes dokumentációjának előkészítésében-elkészítésében, a külső jogi-közbeszerzési tanácsadókkal való együttműködés operatív ügyintézése,
- A felkészülés a közbeszerzési értékhatárok nyilvántartására, kezdeményező és felelős közreműködés a közbeszerzési tervek elkészítésében, a közbeszerzési eljárások lebonyolításában,
- A közbeszerzési anyagok minőségbiztosításáért a 16/2006 MeH-PM kormányrendeletben valamint a DDOP-2008.4.1.3. tervezési felhívás és útmutatóban foglaltaknak megfelelően. ,
- Az érintett szervezetekkel (DDRFÜ, NFÜ, EKKE stb.) való kapcsolattartásért,
- A közbeszerzési tanácsadókkal való napi kapcsolattartásért,
- A közbeszerzési eljárások megfelelő szintű dokumentálásért:

- Az ajánlattételi felhívás és egyéb felhívások, hirdetések megküldéséért a Közbeszerzési Értesítőnek
- A Bíráló Bizottság munkájának megszervezéséért
- A bírálati ülések lebonyolításáért
- Az eredményhirdetések megszervezéséért,
- A szerződések előkészítéséért
- Az eljárás jogszerű lefolytatásáért.
- A Társaság közbeszerzési tervében foglalt teljesülésének havi szintű ellenőrzése, erről beszámoló elkészítése a Társaság vezetése számára, jelzési felelősség bármilyen számottevő eltérés felmerülése esetén. Számottevőnek minősül, a tervhez képest, annak bármely időarányos adata tekintetében a 10 % mértéket a kerekítés általános szabályai szerint elérő, bármely előjelű (akár megtakarítás, akár túllépés irányába mutató) eltérés
- A Társaság közbeszerzési eljárásait szabályozó külön utasításában foglalt feladatok ellátása.
- A divízió munkájához kapcsolódó szerződések nyomonkövetéséért, valamint a szerződés-nyomonkövető rendszer működtetéséért.

Akitől utasítást kaphat, aki felé beszámolási kötelezettsége van: Ügyvezető igazgató, Fejlesztési igazgató, Fejlesztési igazgató helyettes, jogi vezető.

Akivel együttműködik: különösen a Jogi vezető, Pénzügyi Igazgató, beruházás-vezető, projektmenedzser valamint a szervezet egésze

3. Építészeti koordinátor

Az építészeti koordinátor látja el az EKF program keretében megvalósuló fejlesztési projektek építészeti szempontú felügyeletét és irányítását.

Feladatköre:

- a beruházások előkészítése során valamennyi a Társaság szervezetében, vagy megbízásában dolgozó építész munkájának koordinálása, valamennyi tervezési program építészeti-funkcionális véleményezése, felügyelete-vezetése;
- a tervpályázatok befejeződése után építész-szakmai szempontból koordinálja a nyertes tervezőkkel való szerződéskötést, érvényesíti a nemzetközi építész szakmai standardokat valamennyi szerződésben;
- az EKF program szintjén hivatalos kapcsolattartó az építési hatóságok felé, kiemelve Pécs MJV főépítészével, valamint a Baranya Megyei Önkormányzat érintett szervezeti egységeivel való kapcsolattartást,
- részt vesz az EKF beruházások kötelező tervtanácsi bemutatásain és ott képviseli a Társaságot és az építészeti minőség érdekeit;
- az európai építészeti standardoknak megfelelően megfogalmazza és alakítja Pécs város építészeti arculatát az Európa Kulturális Fővárosa program beruházási elemeinek, illetve a Pécssett 2010-ig megvalósuló egyéb fejlesztéseknek a kontextusában;
- a tervpályázatok építész-szakmai lebonyolítása során hivatalos kapcsolattartó a Dél-Dunántúli Építészkamara és a Magyar Építészkamara felé;
- az Ügyvezető igazgató és kommunikációs igazgató iránymutatása alapján hozzájárul az EKF beruházások építész-szakmai kommunikációjához;
- megszervezi és működteti a Társaság építészeti konzultációs testület munkáját, vezeti annak üléseit, megfogalmazza állásfoglalásait, megszervezi és működteti a nemzetközi építészeti konzultációs testület munkáját.
- feladatellátás a megvalósítási fázisban: a beruházások megkezdését követően alapvető szakmai kommunikációs és koordinációs feladatkörét megtartja, feladatellátása során szakértőként támogatja a konkrét beruházások lebonyolításáért felelős szervezeti egység vezetőjét, illetve a közbeszerzési eljárásokon kiválasztásra kerülő mérnök-műszaki ellenőröket. A kulcsprojektek kivitelezése során munkáját a Beruházási Koordinátorral együttműködésben látja el.

Akitől utasítást kaphat, aki felé beszámolási kötelezettsége van: az Ügyvezető igazgató, Fejlesztési igazgató, Fejlesztési igazgató helyettes.

4. Beruházás-vezető(k)

A beruházás-vezető feladata a fejlesztési igazgató és a fejlesztési igazgatóhelyettes utasításai alapján a kulcsprojektek építési folyamatának vezetése, a projektek fizikai megvalósításához kapcsolódó tevékenységek koordinációja, irányítása, ellenőrzése.

Ennek keretében a beruházás-vezető különösen felelős az alábbiakért:

- Az előkészítési szakasz keretében értékeli a tervezői munka keretében elkészülő tenderterveket, a megbízói követelményeket, a mennyiségi kimutatásokat, a konszignált árazott költségvetéseket mérnöki-műszaki szempontból. Amennyiben hibát, eltérést talál, akkor azt jelzi mind a fejlesztési igazgató és fejlesztési igazgatóhelyettes, valamint a tervezők felé.
- Az épületek megvalósítására kiírandó közbeszerzési dokumentáció műszaki tartalmának elkészítése
- Az épületekhez kapcsolódó eszközbeszerzések megvalósítására kiírandó közbeszerzési dokumentáció műszaki tartalmának elkészítése,
- A beruházás lebonyolítása, műszaki vezetése a megrendelő oldaláról, melynek keretében valamennyi vonatkozó szerződés műszaki-technológiai előírásának tartalmának a betartásáért,
- A kivitelezőkkel, a FIDIC-mérnök műszaki ellenőrrel és a tervezővel folytatott kapcsolattartásért, ennek dokumentálásáért,
- a FIDIC mérnök munkájának ellenőrzése, a különféle építési szabályok, szabványok betartásáért;
- a tervezői szakfelügyelet irányításáért, nyomonkövetésért,
- a kivitelezési közbeszerzési eljárások keretében egyrészt a műszaki paraméterek-követelmények érvényesítéséért, illetve az eljárások lebonyolítása ennek érvényre juttatásáért.

- A megvalósítás során a megfelelő műszaki szempontú adminisztráció elkészítésért,
- A TSZ-ben foglalt műszaki szempontú előrehaladási jelentések elkészítésért.

Akitől utasítást kaphat, aki felé beszámolási kötelezettsége van: az Ügyvezető igazgató, Fejlesztési igazgató, Fejlesztési igazgató helyettes.

Akivel együttműködik: különösen a Közbeszerzési referens, Jogi vezető, Pénzügyi Igazgató, műszaki menedzser, projektmenedzser, projektasszisztens valamint a szervezet egésze.

4.1 Műszaki menedzser

A műszaki menedzser feladata a beruházás-vezető munkájának segítése, a fejlesztési projektek műszaki szempontú megvalósulásának nyomonkövetése.

Feladatkörében eljárva felelős:

- Az előkészítése szakaszban a tervpályázatok lebonyolításában való részvételért, a szakmai zsűri munkájának segítéséért,
- A tervezőkkel történő kapcsolattartásért, az egyeztetések, találkozók megszervezésért, a megbeszélések, egyeztetések adminisztrálásáért,
- A beruházás-vezető munkájának segítéséért, a közbeszerzési dokumentációk műszaki tartalmának elkészítése közben,
- A beruházás-vezető munkájának segítése a megrendelő oldaláról történő műszaki ellenőrzések lebonyolítása során,
- A FIDIC mérnökkel történő kapcsolattartásért, az egyeztetések, találkozók megszervezésért, a megbeszélések, egyeztetések adminisztrálásáért,
- A szakhatóságokkal történő kapcsolattartásért,
- A különféle építési szabályok, szabványok nyilvántartásáért, a jogszabályok változásának nyomonkövetéséért,
- A TSZ-ben foglalt műszaki szempontú előrehaladási jelentések elkészítésében való segédkezésért.

Akitől utasítást kaphat, aki felé beszámolási kötelezettsége van: az Ügyvezető igazgató, Fejlesztési igazgató, Fejlesztési igazgató helyettes.

Akivel együttműködik: különösen a Közbeszerzési referens, beruházás-vezető, projektmenedzser, projektasszisztens, valamint a szervezet egésze.

5. Projektmenedzser(ek)

A projekt menedzser feladata a Fejlesztési Igazgató és Fejlesztési igazgató helyettes munkájának segítése. Feladata a DDOP-2008-4.1.3. keretében megvalósuló fejlesztési projektek menedzselése, a projekt-team munkájának koordinálása.

Feladatkörében eljárva felelős:

- Az építészeti fejlesztésekkel, tervpályázatokkal kapcsolatos feladatokban való részvétel,
- A tervpályázatokon nyertes építésekkel kapcsolattartás, számukra a kért adatszolgáltatás biztosítása, az egyeztetéseken való részvétel, az egyeztetések megszervezése,
- A pályázatok kidolgozásának előkészítése a Társaság. szervezetén belül, és az érintett tulajdonosokhoz kapcsolódóan,
- Az EKF program beruházási projektjeinek az előkészítése és lebonyolítása, illetve ehhez kapcsolódóan valamennyi eljárás (tárgyalások, jelentések készítése) operatív ügyintézés, magas szintű adminisztrációja,
- A pályázatok benyújtásától kezdődően a vezetők iránymutatása alapján valamennyi az IH és a KSZ által kért feladat operatív teljesítéséért-végrehajtásáért
- A projektekhez kapcsolódó előrehaladási jelentések operatív elkészítéséért, az azokhoz szükséges adatok-információk beszerzéséért,
- A projektekhez kapcsolódó projektdosszié elkészítéséért, aktualizálásért,
- Közbeszerzési eljárásokban való részvétel,
- Prezentációk, összefoglalók készítése,

- A munkáltató utasítása alapján részt vesz az EKF program valamennyi projektjének előkészítésében, a pályázati dokumentáció elkészítésében.

Akitől utasítást kaphat, aki felé beszámolási kötelezettsége van: Ügyvezető igazgató, Fejlesztési igazgató, Fejlesztési igazgató helyettes.

Akivel együttműködik: különösen a Közbeszerzési referens, Jogi vezető, Pénzügyi Igazgató, Kommunikációs és Marketingigazgató, beruházás-vezető, műszaki menedzser, projektasszisztens, valamint a szervezet egésze.

6. Fejlesztési projekt-asszisztens(ek)

A Projekt-asszisztens felelős a rábízott projekt dokumentációinak az EU és egyéb ellenőrzési követelményeknek megfelelő rendszerezéséért, teljes körű nyilvántartásáért és archiválásáért. Felelős továbbá a projekt-életciklus adott szakaszára jellemző külső és belső feladatok és azok határidőinek nyilvántartásáért és a megfelelő felhívások elkészítéséért, a felelősökhöz történő eljuttatásáért.

Feladatköre részletesen:

- A kijelölt beruházási programhoz kapcsolódó előkészítési feladatok ellátása, ezen belül:
- Hivatalos dokumentumok kezelése-iktatása, levelezések előkészítése, határidők nyilvántartása, határidők betartására figyelmeztető felhívások elkészítése, beérkező vélemények összegzése és értékelésre előkészítése, kapcsolattartás, a teljes dokumentáció EU konform archiválási rendjének kialakítása és fenntartása;
- A projektekhez kapcsolódó teljes archiválás elvégzése, emlékeztetők készítése a projekt keretében lefolytatásra kerülő valamennyi egyeztetésről, megbeszélésről
- A pályázatok kidolgozásának előkészítése a Kht. szervezetén belül, és az érintett tulajdonosokhoz kapcsolódóan,
- részvétel az EKF tervezése-előkészítése során azoknak az intézkedéseknek és pályázati lehetőségeknek a feltárásában, azonosításában, melyek

hasznosításával az építészeti projektek kidolgozhatók és benyújtható pályázatokká alakíthatók,

- prezentációk, bemutatók, összefoglalók készítése,
- a munkáltató utasítása alapján részvétel az EKF program valamennyi projektjének előkészítésében, a pályázati dokumentációk elkészítésében.

Akitől utasítást kaphat, aki felé beszámolási kötelezettsége van: Ügyvezető igazgató, Fejlesztési igazgató, Fejlesztési igazgató helyettes.

Akivel együttműködik: különösen a Közbeszerzési referens, beruházás-vezető, műszaki menedzser, projektmenedzser valamint a szervezet egésze.

A fenti pozíciók közül a Fejlesztési igazgató, a Fejlesztési Igazgató-helyettes, valamint a Közbeszerzési referens – fejlesztési jogász (összesen három fő) az **EKF kulcsberuházásainak projektvezetői feladatait** is ellátják.

A Nagy Kiállítótér projektmenedzsment szervezete a Kht. fenti feladatkörökben dolgozó munkatársaiból kerül összeállításra, kiegészülve a pályázó konzorciumot vezető Baranya Megyei Önkormányzat kijelölt munkatársaival. A szűken értelmezett projekt team mellett az abban részt nem vevő, de fentebb ismertetett funkcióknak is van szakmai támogató, illetve ellenőrző-koordináló szerepe:

- A projekt team szakmai támogatást kaphat a Kht. speciális tudásanyaggal rendelkező munkatársaiktól (pl. közbeszerzési referens – fejlesztési jogász, építész koordinátor);
- A projekt team munkáját, a határidők betartását a Kht. vezetői (fejlesztési igazgató és helyettese) rendszeresen ellenőrzik.

II.4.4. A Nagy Kiállítóter (Múzeumutca) projekt menedzsmentjének bemutatása

A projekt menedzsment szervezetet alapvetően a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. előző pontban ismertetett feladatkörben dolgozó munkatársai és a pályázó konzorciumot vezető Baranya Megyei Önkormányzat kijelölt munkatársai alkotják. A megvalósításában kulcsszerepet játszó szakértőket és feladatkörüket az alábbi táblázat, szakmai profilját a táblázat alatti bekezdések mutatják be. A szakértők teljes szakmai önéletrajzát a melléklet tartalmazza.

A Nagy Kiállítóter (Múzeumutca) kulcsprojekt kapcsán kialakításra kerülő projekt team				
Projektben betöltött feladat	Projektvezető	Beruházásvezető	Projektmenedzserek, pénzügyi szakértő	Projekt asszisztens
Név	Egry Dóra	(kiválasztás alatt)	Vincze Erika	Litter Éva
Feladatleírás	<p>Az európai uniós pályázat megvalósításának vezetése, irányítása</p> <p>Kapcsolattartás a KSZ-szel, IH-val, valamennyi alvállalkozóval</p> <p>A projekt team vezetése</p> <p>A támogatási szerződésben foglalt valamennyi feladat, kötelezettség végrehajtása, ellenőrzése</p>	<p>A beruházás lebonyolítása, műszaki vezetése a megrendelő oldaláról</p> <p>Kapcsolattartás a kivitelezőkkel, a műszaki ellenőrrel, a tervezőkkel</p> <p>A FIDIC mérnök munkájának ellenőrzése</p> <p>Tervezői szakfelügyelet irányítása, nyomonkövetése</p> <p>Részvétel a kivitelezési közbeszerzés lebonyolításában</p>	<p>A projekt teljes adminisztratív és pénzügyi lebonyolítása, valamennyi jelentés, pénzügyi dokumentum elkészítése</p> <p>Pénzügyi menedzsment: pénzügyi beszámolók – fizetési kérelmek elkészítése</p> <p>Valamennyi teljesítéshez kapcsolódó számla elszámolhatóság szempontból történő ellenőrzése, illetve valamennyi olyan feladat elvégzése, ami nem az Önkormányzat számlakezelési és egyéb belső kifizetési eljárásaihoz kapcsolódik</p>	<p>A teljes projekt dokumentálása: archiválás, iktatás, levelezés operatív bonyolítása</p> <p>A pályázathoz kapcsolódó valamennyi dokumentum elkészítésének valamennyi technikai feladatának elvégzése</p> <p>Emlékeztetők készítése</p> <p>Egyeztetések összehívása</p>

Egry Dóra

1980-ban született, német, angol, olasz nyelvismerettel rendelkezik. Okleveles közgazdász diplomáját a Pécsi Tudományegyetem, Közgazdaságtudományi Karán szerezte meg 2004-ben. Majd 2006-ban e kar Regionális Politika és Gazdaságtan Doktori Iskolájába iratkozott be. Jelenleg fejlesztési divízió irodavezetőként a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht.-nél dolgozik. Több helyen szerzett már tapasztalatot, pl. a Pécs Fejlesztési Kft.-nél, vagy az MSB Consult Kft.-nél. Szakmai tapasztalatokra legutóbb 2007 májusától „Az Európa Kulturális Fővárosa program” tervpályázatainak, közbeszerzéseinek koordinálása, lebonyolítása során, a korábbi években pedig a Dombóvári Szent Lukács rehabilitációs Központ projektmenedzseri feladatainak ellátása, valamint a Bábaapáti Gróf Apponyi Kúria PHARE ORPHEUS programból megvalósuló fejlesztés teljeskörű lebonyolítása, projektmenedzseri tevékenységek ellátása során tett szert.

Vincze Erika

1963-ban született, német és angol nyelvismerettel rendelkezik. Okleveles közgazda diplomáját a Janus Pannonius Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Karán szerezte meg 1985-ben. 2008-ban projektfinanszírozási és jogi szaktanfolyamokat végzett a CIB Zrt.-nél. Jelenleg pénzügyi asszisztensként a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. fejlesztési divíziójánál dolgozik. Több helyen szerzett már tapasztalatot, pl. a K&H Bank Zrt.-nél, a CIB Bank Zrt.-nél, vagy korábban Pécs Megyei Jogú Város Tanácsánál, illetve a Baranya Megyei Közgyűlés Hivatalában. Szakmai tapasztalatokra legutóbb 2008-ban projektfinanszírozási vállalati üzletkötőként, előtte hosszú ideig hitelkockázati kontrollerként tett szert. 1986-1989 között közreműködött Pécs város 2000. évig szóló stratégiai tervének összeállításában, kidolgozásában, menedzselésében, ágazati beruházások előkészítésében és lebonyolításában.

Litter Éva

1984-ben született, német és angol nyelvismerettel rendelkezik. Okleveles közgazdász diplomáját a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Karán szerezte meg 2007-ben. Jelenleg projekt asszisztensként a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. fejlesztési divíziójánál dolgozik. Egyetemi tanulmányai közben gyakornoki feladatokat látott el a Magyar Országgyűlés Hivatalában, a Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt.-nél, és dolgozott az AEGEE Európai Hallgatók Egyesülete szervezőjeként is.

II.4.5. A projekt menedzsment belső és külső kapcsolatai

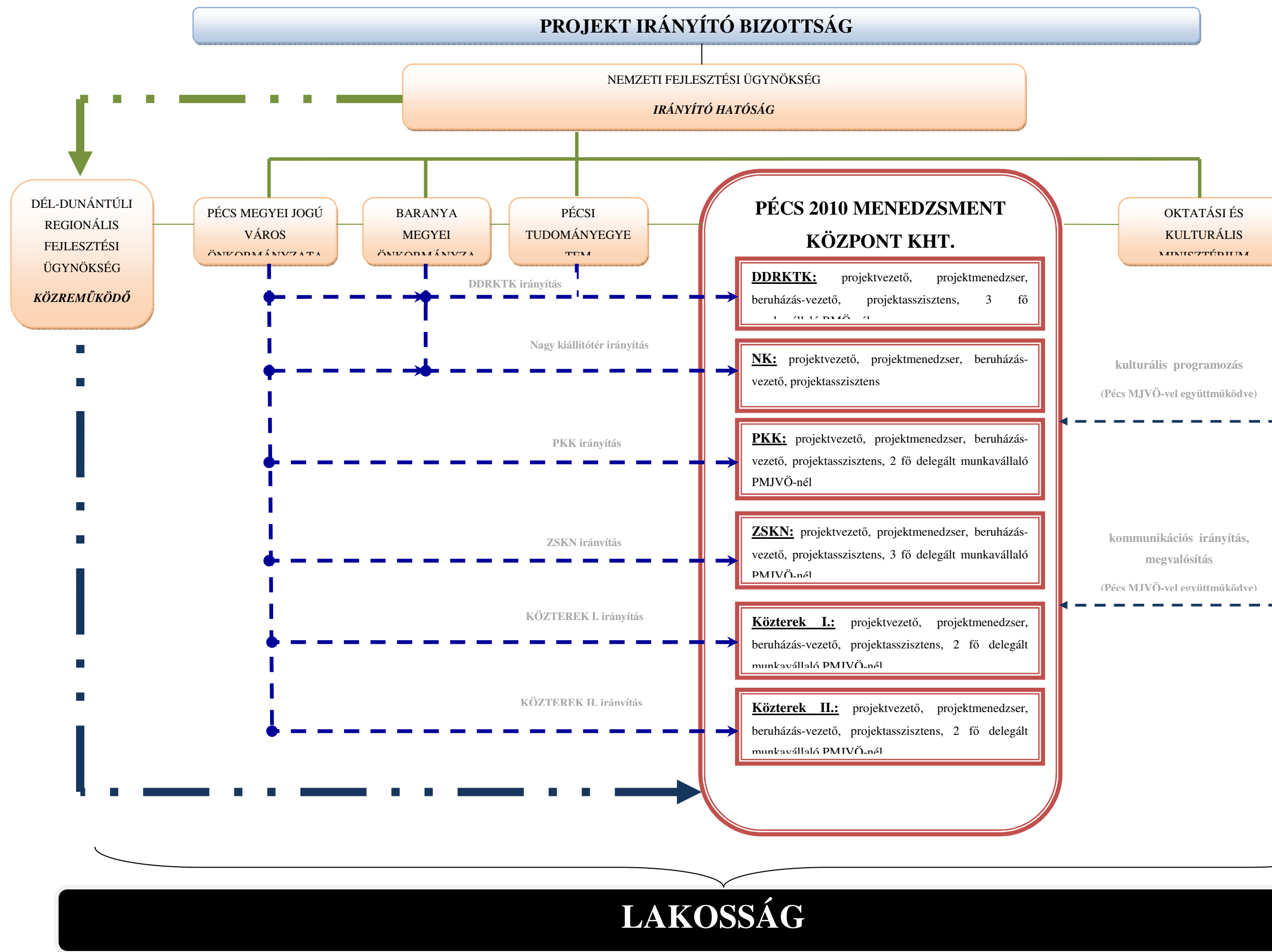
A Nagy Kiállítótér projektmenedzsment szervezete a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. előzőekben bemutatott munkatársaiból kerül összeállításra, kiegészülve a pályázó konzorciumot vezető Baranya Megyei Önkormányzat kijelölt munkatársaival. A szűken értelmezett projekt team mellett a Kht. munkatársai közül a team-ben részt nem vevő, de fentebb ismertetett funkciót ellátó személyeknek is van szakmai támogató, illetve ellenőrző-koordináló szerepe:

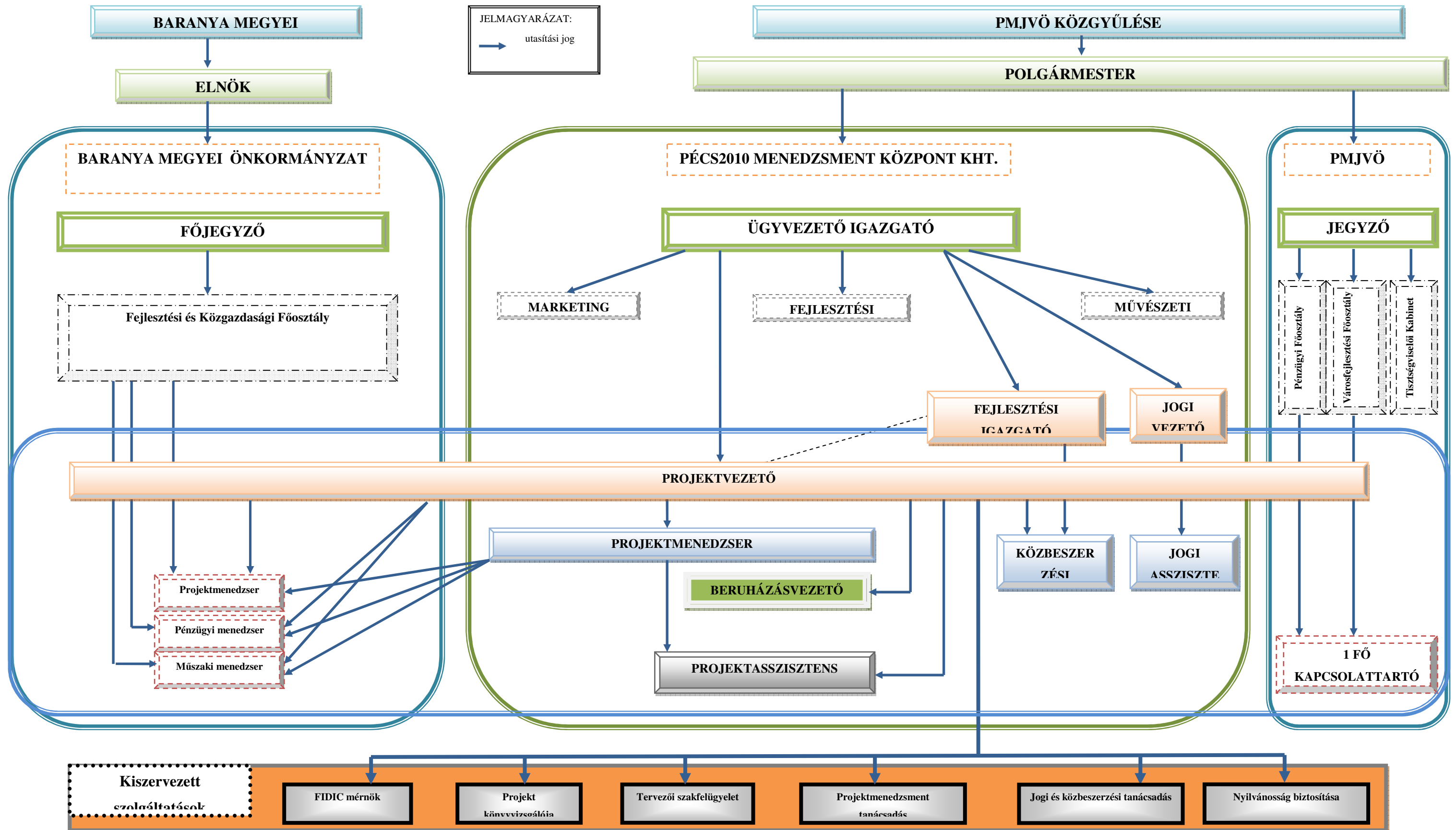
- A projekt team szakmai támogatást kaphat a Kht. speciális tudásanyaggal rendelkező munkatársaitól (pl. közbeszerzési referens – fejlesztési jogász, építész koordinátor);
- A projekt team munkáját, a határidők betartását a Kht. vezetői (fejlesztési igazgató és helyettese) rendszeresen ellenőrzik.

A projekt team vezetője a projektvezető, aki a projektirányításba bevont többi szakember munkáját koordinálja, felel a belső információáramlásért, és kapcsolatot tart a külső partnerekkel, felettes szervekkel.

A Projekt team külső kapcsolatai tekintve a Projekt Irányító Bizottság, a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség és Közreműködő Szervezete, a Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség koordinációja alá tartozik. Ugyanakkor integrált része a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht.-nak, és szorosan együttműködik BMÖ-vel és PMJV Önkormányzatával.

A projektmenedzsment szervezet belső felépítését, illetve a menedzsment szervezet külső kapcsolatait az alábbi két diagram ábrázolja:

II.4.6. A menedzsmentszervezet üzleti terve

A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. üzleti terve adott pénzügyi évre, a tárgyév január 01. és december 31. közötti időszakára készül. A Pécs2010 Kht. a tárgyévet megelőző év végén eljuttatja tárgyévre vonatkozó pénzügyi tervét a tulajdonos Pécs M. J. Város Önkormányzatnak, melyben részletezi a tárgyévben felmerülő költségeit, illetve az erre igényelt pénzeszköz-átadást. Az Önkormányzat ez alapján állítja össze a tárgyévre vonatkozó pénzeszköz-átadást összegét. A 2009-re vonatkozó tételeket PMJV Önkormányzatának Közgyűlése hagyta jóvá a 2009. évi Költségvetése részeként, 2009. február 12-én. A tárgyév első két hónapjában a működési költségek finanszírozására a tavalyi átadás időarányos részét kapja meg a Pécs2010 Kht., és az előző évben átadott, éven túlnyúló forrásokból gazdálkodik.

A közgyűlési határozat alapján az adott részfeladatra Pénzeszköz-átadási Megállapodást kötnek a Kht.-val, ezt követi a forrás folyósítása, általában időarányosan, havi rendszerességgel. A pénzeszköz-átadásban foglalt cél szerint kell a Kht.-nak a forrást felhasználnia (általában tárgyév december 31-ig), majd azzal tárgyévet követő év elején (általában március 31-ig) elszámolni. A cél lehet működési költségek, bérek és személyi költségek, eszközbeszerzések, kulturális programok finanszírozása, marketing és kommunikációs költségek fedezése, stb. A felhasználást pénzügyi szempontból az Önkormányzat Ellenőrzési Osztálya a számlák és számviteli dokumentumok áttekintésével ellenőrzi, szakmai szempontból pedig a Humán Főosztály, illetve a Tisztségviselői Kabinet.

Tekintettel arra, hogy a jelen tanulmány készítésekor még tart a fent vázolt folyamat, a társaság legutóbbi, elfogadott üzleti terve a 2008. évi üzleti terv. Ebben még nem szerepelt forrástervezés az EKF - kulcsprojektek megvalósítása tárgyában, ám a kulcsprojektek nevesítésre kerültek az üzleti terv (ÜT) 1. számú mellékletében: meghatározásra kerültek a projektekkel kapcsolatos tervezési, benyújtási, támogatási szerződés – kötési és kivitelezési időpontok.

A 2009. évi üzleti tervben a támogatási szerződések (ennek hiányában benyújtott projektek) alapján meghatározott, az EKF-kulcsprojektekkel kapcsolatos bevétel- és kiadásnövekmény az üzemi (társasági) működés részeként kerül majd betervezésre. Ugyancsak a 2009-es üzleti tervben kerül nevesítésre és rögzítésre a kulcsprojektekkel kapcsolatos, 2011-ig szóló pénzügyi tervezés.

II.4.6.1. A 2008. évi üzleti terv ismertetése

A Pécs2010 Kht. legutóbbi, elfogadott üzleti terve a 2008. évi üzleti terv (amelyet a jelen Megvalósíthatósági Tanulmány melléklete tartalmaz). Az alábbi fejezetek kiegészítő jellegű információkat tartalmaznak az üzleti tervről, és igazolni kívánják, hogy a menedzsment szervezet (az üzleti terv készítésekor ismert állapotok szerint) érdemben számolt azokkal a változásokkal, amelyeket az EKF-kulcsprojektek és ehhez kapcsolódó egyéb tevékenységek eredményeznek az üzemi működésben.

II.4.6.1.1 Ráfordítások

Az Üzleti Terv már a ráfordításoknál számol a kulcsprojektek révén megnövekedő pénzforgalommal: e téren elsősorban személyi jellegű ráfordítások, továbbá humánpolitikai és marketing hatékonyság növelése került részletesen ismertetésre.

- A kommunikációs és marketing ráfordításoknál az üzleti terv a Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata és az OKM között létrejött kommunikációs és programtámogatási szerződést emeli ki, amelynek célja többek között, hogy elősegítse az EKF kulcsprojektek társadalmi megismertetését, elfogadtatását, a közvélemény tájékoztatását.
- A személyi jellegű ráfordításoknál a Pécs2010 Kht. számolt azzal, hogy az egyes kulcsprojektekhez önálló munkacsoportok tartoznak majd (fejlesztési projektasszisztensek, projektmenedzserek, mérnökasszisztensek, jogi munkatársak), továbbá a nyilvánosság növekvő érdeklődése miatt a művészeti divízió munkatársainak létszámbővítése is szükségessé válik. A kapcsolódó kimutatás az üzleti terv 2.1. pontjában található.
- Az anyagjellegű ráfordítások (2.2) tervezett növekménye mintegy 181,8 millió Ft, ami elsősorban a) az üzemeltetéssel-adminisztrációval, b) megbízási-alvállalkozói díjakkal, c) kommunikációs-marketingköltségek növekményével magyarázható. Az anyagjellegű ráfordítások között mindhárom költségblockk expanziója annak tudható be, hogy az üzleti terv készítésének időpontjában már láthatóak az EKF - kulcsprojektek konkrétabb előkészítési munkái (mint például a tervezési előkészítés, intenzívebb marketing, kiterjedtebb együttműködési kapcsolatok).

- Elkülönülő, de ugyancsak az EKF-hez tartozó ráfordítási csoportot jelentenek a kulturális programtámogatások, melyeket a Társaság átvállalt feladatkörben végzett (2.5.)
- A pénzügyi műveletek ráfordításai (2.6.) fejezetben ismertetésre került, hogy az egyes kifizetések pontos határideje külső okok miatt nem tervezhető (EKF-hez kapcsolódó kifizetési engedményezések). Mindez belső finanszírozási igény felmerülését jelenti, melynek megoldására a Társaság a hitelügyletek kiterjesztését tervezte (folyószámlahitel, támogatás-megelőlegezési hitel).

II.4.6.1.2 Bevételek

A 3. fejezet első bekezdésében az üzleti terv ismerteti, hogy a korábbi évekhez képest a bevételi szerkezet átrendeződik. Ennek egyik alapja, hogy az előzetes elképzelések szerint az EKF-kulcsprojektek menedzsment szervezete (így támogatásban részesülő partnere) a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht.

- Az értékesítésből származó bevételek között az EKF-hez kapcsolódó reklámtárgyak eladása, valamint a menedzsment központ épülethelységeinek bérbeadása került tervezésre (utóbbinál elsősorban a kulturális főváros programhoz kapcsolódó rendezvények, egyéb szakmai programok jelennek meg).
- A Társaság az egyéb bevételek között tervezte a vissza nem térítendő támogatásokat, melyek szignifikáns részét az EKF-fel kapcsolatos bevételek jelentik (kivétel ez alól az Amerikai Kuckó és az Európai Információs Pont működtetésére tervezett) támogatások.
- A 3.2.1. pontban az üzleti terv már tételesen számol azzal, hogy a korábbiakban eltervezett módon, a menedzsment költségek jelentős részét a kapott támogatások terhére (kulcsprojekt-specifikusan) számolja el.
- A marketing és kulturális programtámogatás költségek támogatási forrása a Pécs megyei Jogú Város Önkormányzata és az OKM között létrejött megállapodás.

II.4.6.1.3 Likviditás biztosítása, hitelügyletek

A fent ismertetett költségek és bevételek időbeli eltolódása likvidrést okozhat a Pécs2010 Kht. üzemi működésében. Ennek megelőzése érdekében a Kht. egyrészt emelte a folyószámla-hitelkeretet (10 millió Ft-tal), emellett új forrásként tervezi igénybe venni az ún. támogatás-megelőlegező hitelt.

Az üzleti terv alapján elmondható, hogy a Társaság minden évben módszeres, folyamatosan kontrollált, racionalizált gazdálkodást tervez.

II.4.6.1.4 Összegzés

A Pécs2010 Kht. számolt a 2008-tól (az EKF-menedzsment szerep kapcsán) megnövekedő feladat- és költségteherrel, ezt azonosíthatóan az üzleti tervbe is építette. Az egyes növekményeket a tervezett mérleg és eredménykimutatás tartalmazza, továbbá az üzleti terv 1. melléklete külön részletezi az egyes kulcsprojektek tervezéskor ismert ütemtervét.

II.4.6.2. A menedzsmentszervezet hosszú távú finanszírozásának alátámasztása

Amint azt a II.3.2.2 fejezetben már ismertettük, Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése (továbbiakban Önkormányzat) 2007. december 13-án döntött úgy, hogy a Pécs2010 Kht.-val feladatátadási megállapodást köt, ezzel együtt el is fogadta a megállapodás szövegét.

Az Önkormányzat a saját feladatkörébe tartozó településfejlesztési feladatok közül – melyek kétségtelenül közfeladatok, noha a közfeladat fogalma a magyar jogban nem kellően definiált – az elhatározott kulturális alapú városfejlesztés eszközeként szolgáló, a város 2010 évi Európa Kulturális Fővárosa címéhez és az annak keretében lebonyolítandó kulturális programsorozathoz kapcsolódó „Pécs2010 - Európa Kulturális Fővárosa” program fejlesztési elemeinek az NFÜ-URB-01/2006. számú támogatási szerződésben foglalt teljes körű előkészítését, valamint a megvalósuló projektek menedzsmentjét és lebonyolítását a Pécs2010 Kht-nak átadta.

Felek megállapodtak abban, hogy **ezen feladatok költségének finanszírozása úgy fog történni, hogy a fejlesztési projektenként megköthető, az Európai Unió források lehívhatóságának szabályait tartalmazó támogatási szerződésekben a Pécs2010 Kht.**

társpályázó konzorciumi partnerként, támogatásban részesülő kedvezményezettként kerül megnevezésre, így a feladat-átadási megállapodás szerint az átadott feladatok finanszírozásának elveit szerződő Felek a következőképpen állapították meg:

- a Pécs2010 Kht-t illeti meg a fejlesztési projektenként megkötendő támogatási szerződésekben rögzített, a Pécs2010 Kht. feladatait képező tevékenységek maradéktalan ellátásához szükséges menedzsment díj,
- amennyiben a menedzsment díj nem nyújt fedezetet a kötelezettségek teljes körére, úgy Felek a Pécs2010 Kht. - összehasonlító adatokkal alátámasztott - előterjesztése alapján alakítják ki a további feladat-finanszírozás megoldásait.

A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. a kulcsprojektekhez biztosított saját forrását önállóan, számlapénzen bocsátja rendelkezésre.

II.4.7. Külső menedzsment-szolgáltatás igénybe vétele a projektmegvalósítás során

A projekt kedvezményezettje, és a megvalósításának felelőse a BMÖ, amely a végrehajtás és a működtetés során további partnerekkel működik együtt a célok elérése érdekében. A BMÖ támogatásban részesülő konzorciumi partnerei a PMJV Önkormányzata a Pécs2010 Kht., amely utóbbi projektmenedzsment szervezetként vesz részt a beruházás megvalósításában.

Az EKF Program beruházási elemeinek finanszírozása jelentős részben az Európai Unió által Magyarország számára biztosított fejlesztési forrásokból és a Magyar Költségvetésből történik. További költségvetési forrásokat használhat fel az EKF Program Művészeti Programok és Kommunikáció komponense. Ezért a városi szint mellett hangsúlyosan megjelenik az országos, kormányzati szint is a Program felügyeletében.

Az előkészítési, egyeztetési, irányítási és lebonyolítási feladatok jelentős részét a PMJVÖ az általa létrehozott Pécs2010 Kht-nak adta át Feladatátadási Megállapodás keretében.

A kapcsolódó tulajdonosi jogokkal és köteleességekkel, a szabályozási feladatokkal és finanszírozással kapcsolatos kérdésekkel az Önkormányzati Hivatalok megfelelő szervezeti egységei foglalkoznak.

Azokra a feladatokra, amelyek speciális szakértelmet és tapasztalatot követelnek meg, vagy csak eseti jelleggel merülnek fel, - kiemelve itt különösen a múzeumi szakmaiságot és

szakértelmet - a BMÖ külső szakértőt von be.

Mind a BMÖ, mind Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata, valamint a Pécs2010 Kht. rendelkezik a projekt megvalósításához szükséges szakemberekkel. Viszont a projekt jellege, szakmailag indokolja, hogy a menedzsmentszervezet rendelkezzen külső tanácsadóval, amely folyamatosan nyomon követi az előrehaladást, minőségbiztosítja az elkészült anyagokat.

Az öt projektre vonatkozóan közbeszerzési eljárás keretében kívánunk leszerződni a megfelelő szolgáltatóval a támogatási szerződés megvalósításához és a (pénzügyi és szakmai) jelentéstételekhez kapcsolódó minőségbiztosításra és monitoringra, amely részletesen az alábbi feladatokat foglalja magában:

- pénzügyi és szakmai jelentések benyújtás előtti ellenőrzése, minőségbiztosítása;
- pénzügyi monitoring ellátása valamennyi projektre, a projektmenedzserek munkájának külső támogatásával;
- általános monitoring a támogatási szerződésben foglalt feladatok ellátásáról, előrehaladásáról;
- a beruházásokhoz kapcsolódó belső nyilvántartási rendszerek és szabályzatok kialakítása;
- a nyilvántartások kezelését támogató informatikai megoldás kialakítása;
- a beruházások jelenlegi dokumentációs rendszerének továbbfejlesztése;
- a kialakított rendszerek betanítása Támogatási Szerződésekben kedvezményezett szervezetek munkatársai számára;
- projektmenedzsment minőségbiztosítás;
- a projektmenedzsment által előkészített dokumentációk, jelentések minőségbiztosítása;
- pótlólagos szakértői és projektmenedzsment kapacitás biztosítása.

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojektre jutó külső menedzsmentszolgáltatás költségét beterveztük.

III. A PROJEKT HÁTTERE

III.1. GAZDASÁGI- TÁRSADALMI- KÖRNYEZETI ALAPADATOK

III.1.1. A régió földrajzi jellemzői, tér- és települési szerkezete

A dél-dunántúli régió Magyarország dél-nyugati részén, a Duna, a Dráva (mely egyúttal a természetes határt jelenti Horvátországgal) és a Balaton közé ékelődő területet foglalja magába. 14.169 km²-es területe, ahol a 2008. elején 960 ezren éltek, 67,7 fő/km²-es népsűrűségével az ország legritkábban lakott térsége. A régió központja Pécs, a 156 ezer lakosú nagyváros, Kaposvár és Szekszárd a régió társközpontjai. A régió központja Pécs, a 160 ezer lakosú nagyváros, Kaposvár és Szekszárd a régió társközpontjai. Ezekben a városokban futnak össze a térség gazdasági-kulturális életének szálai. A Dél-Dunántúl felszíne változatos, környezeti minősége általában kedvező. Az egykor domináns bányászat az elmúlt évtizedben visszaszorult a régióban, jelentős gazdasági visszaesést okozva Pécs térségében.

A terület felszíni és felszínalatti vizekben, illetve hévízforrásokban gazdag, jelentősebb vízmennyiséget a Duna és a Dráva szállít. Legjelentősebb állóvíz a – több régióhoz is tartozó – Balaton, amely Közép-Európa legnagyobb tava. A tó lankás déli – sekély vizű – partja tartozik a régióhoz, kitűnő adottságokat biztosítva a turizmus fejlesztéséhez. A tájegység fontos természeti értékeit jelentik az itt található országos és helyi jelentőségű védett természeti területek. Legjelentősebbnek a több mint 49 ezer hektárra kiterjedő Duna- Dráva Nemzeti Park tekinthető. A Kis-Balaton térségében átnyúlik a régió területére a Balatonfelvidéki Nemzeti Park. A régiót a védett természeti területek mellett a nemzetközileg is híres gyógy- és termálvizek, illetve a kiemelkedően fontos történelmi-építészeti emlékek is gazdagítják.

A dél-dunántúli régió közigazgatásilag Baranya, Somogy és Tolna megyékre, valamint 24 kistérségre tagolódik. A megyék székhelyei és egyben a régió legjelentősebb megyei jogú városai Pécs, Kaposvár és Szekszárd. A régió településszerkezete kedvezőtlen, arra egyrészt a városhálózat fejletlensége, másrészt az aprófalvak- és kistelepülések nagy aránya jellemző. A régió 653 településből álló településhálózatának csaknem háromnegyedét aprófalvak alkotják, azokban él a lakosság 20%-a. Az aprófalvak közül 342-ben az 500 főt sem éri el a lakosság

száma. Az aprófalvas településszerkezetet rendszerint kedvezőtlen gazdaságföldrajzi környezetben találjuk. A kimondottan aprófalvas Baranyában a községek közel 70%-a 500 lakos alatti törpefalu (Tolnában 28%, Somogyban 44%.) A régió városai között is dominálnak a kisebb méretű települések.

Kaposvár, Pécs és Szekszárd valós térségi központi funkciókat betöltő települések, amelyek mindegyikében megindult az agglomerálódás és a szuburbanizációs folyamat. A régió városhálózatának gerincét a tizenkét 10-30 ezer fő közötti lakosságú város adja. A régióban a tízezer főnél kisebb népességű városok ellátó intézményrendszere erősen hiányos, a nem mindennapos szolgáltatásokat az ott élők kénytelenek másutt igénybe venni. E városok saját települési infrastruktúrájának kiépítettsége is elmarad a nagyobb városok színvonalától. Mindezek mellett a térségben még jelenleg is vannak városhiányos területek, ilyenek Tolna megye középső részének vidékei, a Zselicség, az Ormánság vagy a Somogyi dombvidék. A városhiányos területek nagyrészt megegyeznek az aprófalvas területekkel.

III.1.2. Területi fejlettség, jövedelmi viszonyok

Egyértelmű összefüggés mutatkozik a régió belüli fejlettségi különbségek és a régió településszerkezete között. A 2007-ben elfogadott szabályozás (64311/2004 2007. sz. Kormányrendelet) szerint a régió 24 kistérsége közül 18 hátrányos helyzetű, közülük pedig 9 a leghátrányosabb helyzetűek csoportjába tartozik. Két kistérség pedig a rendelet átmenetileg kedvezményezett kategóriába sorol. Ez azt jelenti, hogy a régió lakosságának majdnem fele (47,5%) hátrányos helyzetű térségben él, ezen belül a leghátrányosabb helyzetű térségekben a népesség közel 20%-a él. Ez utóbbi arány csak két régióban magasabb – Észak-Alföldön (40%), Észak-Magyarországon (37,6%).

Pécs gazdasági-szolgáltatási-oktatási-kulturális dominanciája – a város méreténél fogva – annak ellenére megkérdőjelezhetetlen, hogy környezetére gyakorolt kisugárzása csökken: az Országos Területfejlesztési Konceptió (OTK) megállapításai szerint a Pécsset övező agglomerálódó térség mérete jelentősen zsugorodott, ami jelzi, hogy fejlesztendő a város és környezetének gazdasági-társadalmi együttműködése. A fejlett területekre a relatíve kedvező, az országos átlagtól azonban kissé elmaradó foglalkoztatottsági és jövedelmi viszonyok jellemzőek.

A régió vidékies, aprófalvas térségeinek leszakadása folytatódott az elmúlt időszakban.

Magas, néhol 30%-ot elérő munkanélküliséggel, alacsony foglalkoztatottsággal, elvándorlással küzdő elzárt, nehezen megközelíthető zárványterületek alakultak ki a régióban. Nagy a romák aránya a pécsi volt bányászkolóniák és munkásnegyedek területén (különösen a város keleti felében), ahol sokszor a legalapvetőbb szolgáltatások és infrastrukturális feltételek sem adták a tisztas életkörülmények biztosításához.

A dél-dunántúli régióban 2008. elején az egy állandó lakosra jutó személyi jövedelemadó-alapot képező jövedelem az alkalmazásban állók havi átlagos bruttó keresete 164 347 Ft, volt, az országos átlag 83,8%-a (2004-ben 82%, -a volt, (2000-ben 81,5% volt,) ami jelentős elmaradást mutat a két fejlettebb dunántúli régióhoz képest.

A megyeszékhellyel és környékével nem igazán vehetik fel a versenyt a régió egyéb térségei. A gazdaság valamely területén erős szereppel rendelkező területek lakosságának jövedelmi helyzete kedvezőbb. Településtípusonként vizsgálva a városok (ezen belül is kiemelten a megyeszékhelyek) sokkal kedvezőbb adottságokkal bírnak a községeknél, amelyek közül csak azok mutatói előnyösebbek, ahol valamely nagyváros közelségének kedvező hatása érvényesül. A régiós átlagtól jóval alacsonyabb jövedelmi szintek egybeesnek a perifériális, jellemzően aprófalvas településszerkezetű hátrányos helyzetű térségekkel. Itt az adófizetőkénti illetve az állandó lakosonkénti személyi jövedelemadó-alapok 15–30%-kal, a befizetett adók 30–50%-kal voltak az átlag alatt. Az alacsonyabb jövedelmek az aprófalvas jelleggel, gyenge ipari kapacitással, munkahelyek hiányával, valamint az infrastrukturális elmaradottsággal függnek össze. E térségek központjai gyenge gazdasági húzóerővel rendelkeznek.

III.1.3. Gazdasági folyamatok

Az egy főre jutó bruttó hazai termék (GDP) adatait tekintve a dél-dunántúli régió pozíciója több mint 10%-kal romlott az országos átlaghoz képest 1994 és 2003 között folyamatosan romlik. 1994-ben a régió az országos átlag 83,65%-át érte el, ez az adat 2003-ben már csak 71,58% volt, 2007-ben pedig 68%. A különbség rövidebb stagnálást leszámítva folyamatosan növekedett ebben az időszakban. A régió fejlettségi szintje a másik két dunántúli régióhoz képest még jelentősebb leszakadást mutat. A rendszerváltást követően – elsősorban a bányászat leépülésével - a gazdasági szerkezet lényegesen átalakult. Az ipar háttérbe szorulásával párhuzamosan erősödött a szolgáltatási szektor teljesítménye, de a nehézipar

visszaszorulását nem tudta ellensúlyozni a magas hozzáadott értéket előállító ipari ágazatok megjelenése. A szolgáltatási szektor erős pozíciója régiós összehasonlításban is kiemelkedő, a rangsorban csak a közép-magyarországi régió előzi meg.

Az elmúlt 10 évben a Dél-Dunántúlon az országos átlaghoz képest kevesebb új gazdasági szervezet alakult. Az alacsonyabb növekedési ütem ellenére a Dél-Dunántúlon a szervezetsűrűség magasabb, közel azonos értéket mutat a másik két dunántúli régióval, és erősen meghaladta az ország keleti régióiban regisztrált értékeket. Az egyéni vállalkozások aránya meghaladja az országost, ezek jelentős számban önfoglalkoztató mikrovállalkozások.

III.1.4. A 2008. évi globális gazdasági recesszió várható hatásai

A 2008. évben tapasztalt, az Egyesült Államok hitelpiaci válságából kiinduló, jelenlegi is tartó, és várhatóan elhúzódó globális gazdasági visszaesés minden bizonnyal a kultúrában és a kulturális fogyasztásban is éreztetni fogja hatását. A gazdaság teljesítőképességének csökkenése következtében az emberek a fogyasztásukat átgondolva először a „luxusfogyasztásukat fogják visszaszorítani”. Ezen kategóriába tartozik maga a kulturális fogyasztás is.

Az amerikai piacon ez a tendencia már most éreztetni hatását. Egy a német „Tegesspiegel” megjelent cikk szerint az amerikai kultúra egyenesen veszélyben van. (forrás: <http://www.tagesspiegel.de/kultur/;art772,2643746>). Az amerikai múzeumok bevételeinek két forrása ugyanis elapadni látszik: egyfelől azon pénzüzetek, melyek igen erős szponzorációs tevékenységükkel támogatták a kultúrát ebben a helyzetben a saját túlélésükre koncentrálnak, másfelől a látogatószám is csökkenni kezdett.

Azonban a gazdasági válság következtében a kultúra más dimenzióban látszik megújulni. Az emberek a válság következtében a pénzüzetekben elveszítették a bizalmukat és a befektetéseik kezelését nem szívesen bízzák ezen intézményekre, valamint az ingatlanpiac megrendült helyzete miatt is új befektetési lehetőségek után tekintenek. Az emberek bizalma alapvetően rendült meg a hagyományos befektetési formákban.

A „Menedzsmentfórumon” 2008. október 23-án megjelent cikke szerint a műkincs lehet az a befektetési forma, amely a jövőben megoldást jelenthet befektetési szempontból (forrás: http://www.mfor.hu/cikkek/A_valsg_fellenditette_a_mukincs_kereskedelmet.htm). Egy a

2008. október 20-án Köln- ben megrendezett Múzeumok jövőjét vizsgáló szimpózium keretében (<http://www.museenkoeln.de/ausstellungen/zukunft.pdf>) is megállapították a múzeumi szakemberek, hogy a jövőben nem fog megoldást jelenteni a múzeumoknak, ha csupán a látogatószámra alapozzák bevételeiket. A szolgáltatások olyan szinergikus portfólióját szükséges kialakítani, amely nagyobb fenntarthatóságot jelenthet a múzeum számára, és a lehető legtöbb értékesíthető, gazdasági funkciót tartalmazza.

III.2. SZAKTERÜLET BEMUTATÁSA

III.2.1. A projekt által érintett szakterület meghatározása

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt múzeumi létesítmények felújítását, bővítését célozza. A megújuló és bővítésre kerülő létesítmény-együttes alapvetően két fő funkciót lát el: állandó kiállítási teret nyújt a BMMI rangos gyűjteményeinek méltó elhelyezéséhez; ugyanakkor a városban jelenleg nem biztosított méretű és színvonalú időszakos kiállítóteret létesít rangos, nagy látogatószámot megmozgató vándorkiállítások sikeres megrendezése érdekében. E fő funkciókat számos járulékos funkció egészíti ki (pl. ajándékbolt, látogatóközpont, gyermekfoglalkoztató, kávézó, étterem, műtárgyraktár, igazgatási és adminisztrációs funkciók.)

A fő funkciókból eredően a projekt alapvetően kétféle szakterületet érint: a **múzeumüzemeltetést** és a **kiállítás-szervezést**. E két tevékenység jelentős mértékben összefügg egymással, sőt, mint azt a releváns nemzetközi és hazai példák áttekintése során látni fogjuk, el sem választhatók egymástól. Ugyanakkor másfajta feladatellátást jelentenek és eltérő szemléletmódot követelnek meg:

- A múzeumüzemeltetés örökségvédelmi és önkormányzati jogszabályok által szabályozott tevékenység, amely elsősorban az értékek gyűjtését, feldolgozását, megőrzését célozza, ezzel egyidőben ellátva a gyűjtemények nagyközönség érdeklődésére számot tartó részének nyilvános bemutatását is. A múzeumok szakmai programjuk alapján meghatározott kutatási tevékenységet folytatnak, eredményeiket a szakmai közönség elé tárják, esetenként kiállításaikban is érzékeltetik.

A közgyűjtemények (ilyen a BMMI XX. századi magyar gyűjteménye is) kezelésére törvényi előírások vonatkoznak. A **múzeum törvényi kötelezettségéből eredő**

feladata a gyűjtemény őrzése (megfelelő műtárgyraktározási, restaurálási feltételek biztosítása), **gyarapítása**, a gyűjtemény szélesebb közönséget érdeklő válogatásának **kiállítása**, a gyűjteménnyel összefüggő művészettörténeti **feldolgozás, kutatás**, illetve ezen tudományos tevékenységek feltételeinek biztosítása.

- A kiállítás-szervezésre nem vonatkoznak specifikus jogszabályi követelmények. Egy kiállítótér nem rendelkezik saját gyűjteménnyel, hanem befogadó jellegű intézmény, amely képes és alkalmas vándorkiállítások bemutatására. Működése sokkal inkább bevétel-orientált, mint egy múzeumé (még akkor is, ha nyereséges működtetésről ilyen esetben sem beszélhetünk).
- Releváns nemzetközi és hazai példákat vizsgálva azt mondhatjuk, hogy elismert, sikeres múzeum ma már nem létezik kiállítótér (galéria, műcsarnok) nélkül. A két funkció integrálása nemcsak gazdasági értelemben segít kiegyensúlyozni a múzeumüzemeltetés jelentős költséggel járó kötelező feladatait. Egy múzeum kutatási tevékenységének szakmai eredményeit, a múzeum nemzetközi kapcsolatrendszerét és szakmai presztízsét legjobban egy jól üzemeltetett kiállítótérrel lehet kihasználni: a szakmai programot követő, a saját kutatásokra alapuló, egy témát (életmű, művészettörténeti korszak, stb.) látványosan feldolgozó időszakos kiállításokkal, melyek legértékesebb műtárgyait éppen a sikeres nemzetközi kapcsolatépítésnek köszönhetően kapja kölcsön az intézmény.

A modern múzeumi létesítmények minőségi időtöltésre, kultúrára épülő „poszt-indusztriális” szolgáltató gazdaságra támaszkodnak. A sikeres múzeumok teljes mértékben ügyfélcentrikusak, a kultúrát, mint közszolgáltatást kínálják. Az alapvető kiegészítő szolgáltatásokon (pl. kávézó, könyvtár) túl „kulturális teret” (találkozó- és szabadidős helyszíneket) biztosítanak, amellyel mindenki (fiatalok, idősek, magyarul nem beszélők, látássérültek, kerekesszékesek, stb.) által hozzáférhető, és jól szegmentálható piacot tárnak fel.

Egy sikeres múzeum már sosem önmagában áll: a szabadidős kultúrafogyasztás, a minőségi turizmus vagy konferencia-szervezés komplex kínálatra épül, ahol az ügyfél és kísérő családtagjai szabadon választhatnak a nagy hozzáadott értékű szolgáltatások széles skálájáról (múzeum, koncert, fürdő, kísérőrendezvények, stb.)

Mindezek miatt egy korszerű múzeumi létesítmény üzemeltetése ezért nem nélkülözheti a megfelelő szakmai felkészültséggel és tapasztalattal, kapacitással és eszközháttérrel rendelkező **kulturális menedzseri** szakterületet.

III.2.2. A projekthez kapcsolódó szakmapolitikai háttér

A Múzeumok Nemzetközi Tanácsa (International Council of Museums, ICOM) és a Holland Kultúra Tanácsa az európai társadalmi, gazdasági és kulturális trendekből kiindulva az alábbi múzeumi trendeket állapította meg:

- A jelenlegi ütemben folytatódik az új múzeumok alapítása és a meglévők fejlesztése a (kulturális és történelmi) turizmus fellendítése érdekében. A világban mindenhol felismerték, hogy a múzeumok elengedhetetlenek a kulturális örökség megőrzéséhez, különösen mert folyamatos igény tapasztalható az intézményi és magánfelhasználók részéről.
- A múzeumok egyre inkább partnerséget alakítanak ki más kulturális szervezetekkel, vállalkozásokkal és oktatási intézményekkel. Ez a múzeumok további diverzifikációját eredményezi.
- A múzeumok jelentős része – a fejlődő igényeknek megfelelően – specializálódik, új múzeumi szakmákat hívva életre, és új szolgáltatásokat téve szükségessé.
- Az info-kommunikációs technológia fejlődése, és az info-kommunikációs megoldásokat egyre inkább igénylő múzeumlátogatók folyamatos hatással vannak a múzeumokra a marketing, a kiállítások, gyűjtemények, a megőrzés/konzerválás valamint a gyűjteményekhez való hozzáférés (e-múzeumok, virtuális látogatás), az új múzeumi szakmák és szolgáltatások terén.
- Imázs-építés: a múzeumoknak egyre élesebb versenyben kell helytállniuk, más szórakozási formákkal és más múzeumokkal kell felvenniük a versenyt, miközben a látogatók egyre kevesebb szabadidővel rendelkeznek, és egyre különbözőbbek.
- A privatizáció és a múzeumok gazdasági fenntarthatóságára vonatkozó elvárások a jövőben is fenyegetik a tudományos igényességet, és az etikus megközelítést.
- A kulturális sokszínűség népszerűsítését és megőrzését szolgáló programok, amelyek célközönségévé egyre inkább a fiatalok és a kisebbségek válnak, szorosabbra fűzik a múzeumok, iskolák és a helyi közösség közötti kapcsolatot.

- Az „élményipar” arra ösztönzi a múzeumokat, hogy gyűjteményeiket élményszerűen mutassák be. Gyűjtemények egyszerű prezentálása helyett a múzeumoknak élményeket és érzelmeket kell közvetíteniük.
- A múzeumok egyre inkább a városok köztereivé válnak, formálják a városról kialakult képet, a város kultúráját és identitását. Éppen ezért a múzeumok épületének a város képét kell tükröznie, kifejeznie. Tetszetősnek, különlegesnek, másnak kell lenniük.
- A növekvő piaci igények következtében megnő a kulturális és természeti kincsek illegális kereskedelme.

III.2.3. Nemzetközi példák áttekintése

Az európai turizmusban egyre nagyobb figyelmet kapnak a gazdag kulturális, történelmi hagyományokkal rendelkező városok. Ebben a körben a közép-kelet európai, még sokak által fel nem fedezett nagyvárosok különösen értékes, rejtett potenciállal rendelkeznek. Ez a tendencia számos kulturális célú beruházást alapozott meg. Ezek között szép számmal találunk olyan intézményeket, amelyek egy vagy több szempontból példaértékűek lehetnek a pécsi Nagy Kiállítótér számára, bár részletes és egységes szerkezetű adatok beszerzése az üzleti titoktartás, vagy más tényezők miatt nem lehetséges. Megjegyzendő ugyanakkor, hogy egy modern múzeumi beruházás minden esetben olyan mértékben egyedi, és az adott fizikai, építészeti, gazdasági, kulturális környezetbe illesztett fejlesztés, hogy közvetlen analógiákat szinte lehetetlen találni, a pécsi Nagy Kiállítótér elképzelés szempontjából inkább jó ötleteket és elkerülendő tévutakat találhatunk:

- Egyértelműen pozitív példának tekinthető a bécsi *Kunsthalle* működése, sűrűn váltakozó időszaki kiállításával, kulturális rendezvényeivel.
- A bécsi *MAK* (Kortárs és Iparművészeti Múzeum) művészettörténeti értelmező szándékkal előkészített kiállításai a nagyközönség érdeklődése mellett komoly szakmai elismerést aratnak.
- A frankfurti *Schirn Kunsthalle* Európa egyik legelismertebb galériája. Egyszerre legalább két-három különböző, tematikus, társművészeti ágakat összekapcsoló kiállítást tart, így érve el az érdeklődők legkülönbözőbb csoportjait.
- A bregenzi *Kunsthau*s kitűnő példa egy jól működő fesztiválváros magas kihasználtságú

összművészeti intézményére, illetve a gazdasági szereplők és kulturális intézmények kölcsönösen előnyös szponzori kapcsolatára.

- A párizsi *Musée National des Arts et Traditions Populaires* (Nemzeti Népművészeti és Folklór Múzeum) a korszerű múzeumpedagógiai eszköztár megfelelő alkalmazására, és a folyamatosan megújított állandó kiállításokra mutat kiemelkedő példát.
- A Kansas City-i *Nelson-Atkins Museum of Art* (Nelson-Atkins Képzőművészeti Múzeum) megvalósult példája a fényáteresztő polikarbonát-borítással készült múzeumi épületegyüttesnek.

Nelson-Atkins Museum of Art
forrás: www.stevenholl.com

A Steven Holl sztárépítész tervezte, modern fehér téglatest alakú épület a múzeumkomplexum keleti részén nyúlik el, hetven százalékkal növelve a teljes kiállítóteret, és kiválóan ellenpontozva a Nelson-Atkins Művészeti Múzeum 1933-ban elkészült eredeti kiállítócsarnokát. Az új épületrész dupla rétegű üvegfala lencseként szórja a fényt és ezzel teremt játékos kapcsolatot az építmény és környezete között.

- 2011-re rendkívül egyedi kortárs művészeti múzeummal lesz gazdagabb Riga. Akárcsak a világhírű londoni Tate Modern esetében, Rigában is egy felhagyott ipari épület adja az alapot.

Rigai Szépművészeti Múzeum látványterve
www.oma.eu

Rem Koolhaas és építész irodája, az OMA (Office for Metropolitan Architecture) kortárs művészeti múzeumra vonatkozó terveit 2006-ban mutatta be a lett kultuszminisztérium. Ezek alapján 2011-re épül fel régit és újat ötvöző kortárs kiállítótér, mely nem csak a felvonultatott építészeti megoldások miatt érdekes, hanem azért is, mert Lettországból az elmúlt száz évben egyáltalán nem épült hasonló funkciójú épület. Talán pont ezen évszázados „teher” játszott szerepet abban, hogy a lettek egy igazán innovatív komplexum tervét szerették volna viszont látni.

- Bár építése már 1999-ben megkezdődött, mégsem készült el 2004-re, az athéni olimpia idejére a 85 millió euróra tervezett és várhatóan 129 millió euróból megvalósuló új Akropolisz Múzeum. A különleges helyszín (a görög főváros fölött magasodó ókori templomdomb, az Akropolisz), a helyben végzett ásatások gazdag leletanyaga azonban garantálja a kiemelkedő nemzetközi érdeklődést a 2008 tavaszra tervezett megnyitót követően.

Új Akropolisz Múzeum, Athén
www.archaeology.org

- Szakmai körökben biztosra veszik, hogy hamarosan megállapodás születik a Guggenheim Alapítvány budapesti múzeumáról. A tervek szerint az évek óta üresen álló, 1912-ben épült, és a dísztermében található Lotz Károly freskóról is híres Andrassy úti Párisi Nagy Áruház (későbbi nevén Divatcsarnok) - adna helyet a múzeumnak. Egy budapesti Guggenheim Múzeum hatalmas presztízst jelenthetne Magyarország és a magyar múzeumi szakma számára, hiszen Budapesttel bővíthetne a New York, Las Vegas, Bilbao, Berlin, Velence névsor.

Guggenheim Múzeum, New York
www.ny.com

Párisi Nagy Áruház, Budapest
www.epulettar.hu

Számos példát láthatunk kiállítótér (múzeum, multi-kulturális központ) építésére a korábbi európai Kulturális Fővárosok körében is:

- Egy felmérés szerint az 1990-1995 közötti EKF programok (*Glasgow, Dublin, Madrid, Antwerpen, Lisszabon, Luxemburg*) esetében az új beruházások hosszú távon átlagosan 51,5 %-kal növelték a múzeumlátogatások számát.
- A *Lille 2004* program keretében a várt látogatók többszöröse érkezett a helyszínre, a Rubens kiállítást 300 ezer látogató tekintette meg.
- *Nagyszeben* (2007) beruházási projektjei elsősorban a meglévő értékek, intézmények rekonstrukciójára fókuszált (köztük a Brukenthal Múzeummal).
- Negatív példaként említhető a 2003-as EKF program keretében megvalósított *graz-i Kunsthaus*, amelynek az EKF program évét követően sokat hanyatlott a kihasználtsága.

Három, jól hasznosítható tapasztalatokkal szolgáló külföldi példát részletesen is elemeztünk, amelyet mellékletben csatoltunk:

- Musee d'Art Moderne, Luxemburg
- Boijmans van Beuningen, Rotterdam, Hollandia
- A Kortárs Művészet Múzeuma, Antwerpen, Belgium

III.2.4. Hazai példák áttekintése

A hazai múzeumi gyakorlatban egyelőre kevés olyan példát találunk, amelyek figyelembe vehetők a Nagy Kiállítótér létrehozása és működtetése kapcsán. Mindenképpen mintaadóak a budapesti országos múzeumok (Magyar Nemzeti Galéria, Szépművészeti Múzeum,

Műcsarnok), de pozitív példaként említhető a Debrecenben közelmúltban megnyílt Kölcsey Központ is.

A *Műcsarnok* ugyan 1895-ben épült, tehát az építési beruházás lebonyolítása során legfeljebb 1991-94 között végrehajtott nagyszabású rekonstrukciója okán vehető alapul, menedzsmentje, látogatottsága és elért árbevétele ellenben példaértékű az elmúlt években. Az intézmény nem rendelkezik saját gyűjteménnyel, időszaki tárlatokon mutatja be a hazai és nemzetközi kortárs képzőművészet legjavát, összesen 2.300 nm alapterületen. Az intézmény számos társművészeti rendezvénynek (drámastúdió, filmklub, gyermekstúdió, koncertek, színházi és táncestek, kiadói és irodalmi estek), valamint konferenciáknak, aukcióknak ad helyet, rendszeresen vagy eseti jelleggel. Az intézmény gazdasági sikerét mutatja, hogy 2007. szeptember elsejével költségvetési intézményből non-profit gazdasági társasággá alakul át.

Modem, Debrecen
www.debrecen.hu

A debreceni *Kölcsey Központ* 13.000 nm alapterülettel, rendkívül igényes építészeti kialakítással, 2006 februárjában épült meg konferenciaközpontként és kulturális rendezvények - színházi előadások, komoly- és könnyűzenei koncertek, kiállítások - helyszínéül. A Központ ad helyet a MODEM Modern Debreceni Művészeti Galériának is, amely Közép-Európa legnagyobb egybefüggő kiállítótermével büszkélkedhet. A Galéria 4.650 négyzetméter alapterületű, több mint 3.500 négyzetméter kiállítótérrel rendelkezik. A galéria állandó kiállításának alapját az Antal-Lusztig-gyűjtemény képezi. Az elmúlt másfél évben az intézmény több nagyszabású kiállításnak adott otthont.

További hazai, pozitív példaként említhető az 1985-ben megnyílt *Szombathelyi Képtár*. A Képtár 1995-ig a megyei múzeumi szervezethez tartozott, utána önállóvá lett. Országos gyűjtőkörű múzeum, mely évente 15-20 időszaki kiállítást rendez. A Képtár 2.000

négyszázötven négyzetméter kiállítótérrel rendelkezik. Jól felszerelt festményrestaurátor műhely, 10.000 kötetes szakkönyvtár és adattár, valamint konferencia- és vetítőterem, gyermekfoglalkoztató tartozik még az intézményhez. Az intézmény jellegét a XX. századi magyar művészet alkotásai határozzák meg. A kiállítások szakmai háttérét tudományos kutatómunka biztosítja, melynek tárgya a régebbi és kortárs magyar művészet illetve a kortárs nemzetközi művészet.

A *Magyar Nemzeti Galéria* speciális elhelyezkedése (budavári királyi palota, jellemzően gyalogos megközelítés) miatt úttörő módon baba-mama szobával és gyermekfoglalkoztatóval áll a családos látogatók rendelkezésére, jól bővítve ezzel a potenciális múzeumlátogatók körét.

Mindenekelőtt a *Magyar Nemzeti Galéria*, a *Szépművészeti Múzeum* és a *Műcsarnok* egyes, az elmúlt években szervezett kiállításainak sikere (de ide sorolható a debreceni Leonardo de Vinci, vagy a pécsi Munkácsy kiállítás is), és a *Múzeumok Éjszakája* rendezvény népszerűsége mutatja, hogy amennyiben országos reklámkampánnyal támogatnak egy kiállítást vagy muzeológiai rendezvénysorozatot, az jelentős tömegeket képes megmozgatni, számottevő bevételekhez juttatva a szervező intézményt.

III.2.4.1. Szépművészeti Múzeum, Budapest

A Szépművészeti Múzeum épülete a Műcsarnokkal, a Hősök terén álló Millenniumi Emlékművel és az odavezető Andrássy úttal együtt a Világörökség része. A Hősök terét két oldalról reprezentatív módon keretezi a Szépművészeti Múzeum épülete, a magyarországi eklektikus építészet utolsóként elkészült reprezentatív darabja, vele szemben pedig a Műcsarnok neoreneszánsz palotája. A Szépművészeti Múzeum 1906-ban elkészült historizáló stílusú épületben látható **páratlanul gazdag múzeumi anyag** felöleli az ókori kultúrák, az európai képzőművészet valamennyi korszakát és stílusirányzatát. Grafikai gyűjteménye egyike a leggazdagabbaknak Európában. A múzeumban **nagyszabású időszak kiállításokat** is rendeznek.

Szépművészeti Múzeum, Budapest
www.szepmuveszeti.hu

Az épület **műemléki védettség alatt áll**, mint a Hősök tere műemléki együttesének tagja, szerepel az állam kizárólagos tulajdonában tartandó műemlékek és műemléki együttesek jegyzékében. Fő tulajdonosa Budapest Főváros Önkormányzata, további tulajdonosai: Magyar Állam, Magyar Alkotóművészi Közalapítvány, Budapest-Zugló Önkormányzata. A Kincstári Vagyoni Igazgatóság kezelői jogot gyakorol. A Szépművészeti Múzeum kincstári körbe tartozó, önállóan gazdálkodó, teljes gazdálkodási jogkörrel rendelkező központi költségvetési szerv, intézmény felügyeleti szerve az Oktatási és Kulturális Minisztérium.

A múzeum Magyarország egyik első számú látogatói célpontja:

Év	Összes látogató	Ebből ingyenes
2000	245.842	103.277
2001	235.982	108.574
2002	215.961	107.003
2003	288.695	154.692
2004	509.678	211.473
2005	373.604	195.284
2006	611.292	297.405
2007	461.390 ⁶	n.a.

Megfigyelhető, hogy az ingyenes látogatók folyamatosan az összes látogató közel felét teszik

⁶ Az év első öt hónapjának adata

ki, tehát a népszerű időszak, egyedi kiállításokkal párhuzamosan mindig nő az állandó kiállítások látogatóinak száma is. Megfigyelhető, hogy **a látogatottság a Monet kiállításakor (2004) ugrott meg, amely hosszú távra megalapozta az érdeklődést.** Ezt a múzeum új **kommunikációs teamje** folyamatos munkával kíván fenntartani, fokozni. A látogatottság növekedése nem az ingyenességnek, hanem a jó kiállítási programnak köszönhető, amit igazol a fizetős jegyeknél megfigyelhető növekedés aránya is.

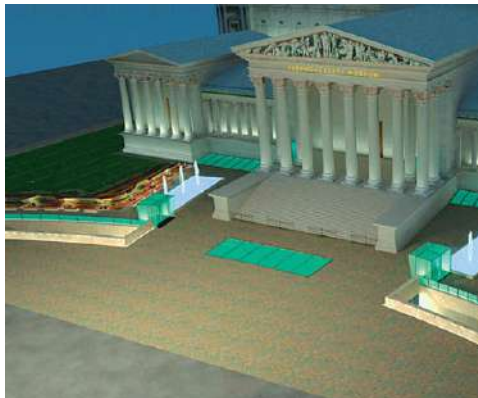
Az időszakos kiállítások a klasszikus idegenforgalmi szezon meghosszabbítására is alkalmasak. Különösen nagyra tekinthető a szezon széthúzása, illetve a téli szezon megerősítése, ha figyelembe vesszük, hogy a legnagyobb megugrást adó nagykiállítások – Monet, van Gogh - egyaránt télen vonzott kiugró számú látogatót, köztük jelentős számban külföldieket is.

A Szépművészeti Múzeum főigazgatója 2004. decembere óta dr. Baán László. Igazgatói programja az eddigi tudományközpontú, zárt múzeum gyakorlatától gyökeresen eltérő célokat fogalmaz meg. Legfontosabb jellemzője a nyitás, nyitás a közönség, Európa híres múzeumai, a gazdasági szféra felé. A magas szakmai és tudományos színvonal megtartásával a múzeum arra törekszik, hogy a magyar közönséggel megszerettesse a múzeumot, melyet immáron nem csak műtárgyakat őrző és kiállító helyként értelmez, hanem a szabadidő eltöltésének, az élményszerzésnek és tanulásnak elsődleges helyszínét a fővárosban, a régióban és az országban.

A múzeum minden csütörtökön este 22.00 óráig tart nyitva, és Jazz Szalonnal, tárlatvezetésekkel, különleges programokkal várja a látogatókat. Az egyes gyűjtemények gyermekfoglalkozásokat is tartanak. Az Állatkerti út felől mozgáskorlátozottak is tudják látogatni a múzeumot. A múzeum könyvtára nyilvános.

Az épület folyamatos rekonstrukciója során a múzeumot 1993-ban mélyföldszinti termekkel bővítették. Itt kapott helyet az Egyiptomi gyűjtemény 1995-1996-ban épült új kiállítása, a XX. századi festmények és szobrok tárlata, a dór udvar alatti teremben pedig időszaki bemutatókra alkalmas terek születtek. Elmondható ugyanakkor, hogy a múzeumokkal és múzeumépületekkel szemben támasztott követelményeknek a Szépművészeti Múzeum ma már nem felel meg teljes mértékben. Ezt kívánja orvosolni **a következő évek egyik legnagyobb kulturális beruházásaként 2010-ig megvalósuló új, térszint alatti épületrész.**

Az uniós forrásból támogatott kiemelt projekt **bruttó költségvetése 3,9 milliárd forint**, amelynek mintegy 15 százalékát a múzeum biztosítja. A költségvetésből bruttó 2,4 Milliárd Ft az építési költség, további mintegy bruttó 1 milliárd Ft az eszközbeszerzés keretösszege.

Tervezett bővítés látványterve
www.hetivalasz.hu

A mintegy **4000 négyzetméteres beruházás** során a Szépművészeti Múzeum előtt fekvő járdaszívet alatt bővítik az intézményt egy, illetve két szinten. A bővítőműben a tervek szerint megtalálhatók lesznek mindazok a funkciók és szolgáltatások, amelyek nélkül elképzelhetetlen egy XXI. századi, nagy európai múzeum:

- Turisztikai Múzeumi Látogatóközponti funkciók:
 - Fogadótér, pihenőhelyekkel és mosdókkal
 - Információs pultok, prospektusokkal és személyes segítséggel
 - Értékesítő pontok (Budapest kártya, jegyértékesítés a különféle programhelyszínekre pl. színház, koncert, fesztiválok, sportrendezvények)
 - Várostarténeti bemutató, a főváros kulturális életének, látnivalóinak tematikus ismertetésével, interaktív elemekkel (belépődíjas kiállításként is megvalósítható)
 - Vendéglátóegység, ajándékbolt (kizárólag minőségi termékekkel)
 - Garantált városnéző programok szervezése, illetve közvetítése
- Múzeumi és általános funkciók:
 - időszakos kiállítások
 - intenzív, kreatív foglalkozások
 - látogatói kényelmi és információszolgáltatási funkciók

- o múzeumi ajándékbolt

Maga a beruházás 2008-2009-ben kezdődik, az átadást 2010-re tervezik. Az intézményt az építkezés ideje alatt zavartalanul lehet látogatni, sőt, a tervek szerint a föld alatt zajló munkálatokat **a látogatók is figyelemmel kísérhetik**. Az épület megnagyobbításának tanulmányterveit és alapkoncepcióját Szécsy Zsolt építész vezetésével a Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat (az egykori Állami Műemlék-helyreállítási és Restaurálási Központ) munkatársai készítették. Ebben az ütemben az építkezés a múzeum alatti járdasziget széléig terjed, műszakilag azonban nem lesz akadálya annak, hogy idővel a múzeum folytathassa a föld alatti bővítést.

A **projekt megvalósítását** – projektgazdaként – **a Szépművészeti Múzeum koordinálja**, a megvalósításhoz kapcsolódó feladatok közvetlenül a múzeum szervezeténél jelennek meg. A projektet nagyobb részben belső – erre a célra felvenni kívánt – projektvezetőkből kiépítésre kerülő projekt irodával, valamint külsős, projektirányításban és minőségbiztosításban már jelentős tapasztalatot szerzett további szakértőkkel kívánják irányítani.

III.2.4.2. Szombathelyi képtár

A Szombathelyi Képtár a Vas Megyei Múzeumok Igazgatósága szervezeti keretéből lépett ki egy sajátos helyzetbe, amelyben a megye és Szombathely városa fele-fele arányban biztosítja a működéséhez a támogatást. Ez évi 100 millió forint, melyhez feltételként 5 millió forint éves saját működési bevételi forrás került előírásra.

Szombathelyi képtár
keptar.szombathely.hu

A Szombathelyi Képtár szakalkalmazottainak száma 13 fő:

- 3 művészettörténész
- 2 gyűjteménykezelő
- 1 szervező
- 1 könyvtáros
- 1 adattáros
- 2 kiállításrendező technikus
- 1 restaurátor
- 1 grafikus kiadványtervező, szerverüzemeltető
- 1 titkárnő

Az ő munkájukat 15 egyéb munkatárs segíti:

- 1 gondnok
- 2 gazdasági munkatárs
- 5 teremőr
- 2 éjszakai portás
- 1 információ-pult üzemeltető
- 1 pénztáros
- 3 takarító

A Szombathelyi Képtár képzőművészeti gyűjteménye 5.800 tétel. Kiállítótere 2.000 négyzetméter, mely az állandó (1.500 nm) és az időszakos kiállítások helyszínéül szolgál. Látogatószáma általában évi 7-10.000 fő, amely 2006-ban a Munkácsy kiállítás miatt 20.000 fő fölé emelkedett. A Képtár évente 10-15 kisebb-nagyobb kiállítást rendez. Gyűjteménygyarapítási kerete nincs, működési, dologi kerete kb. 45-50 millió Ft (vagyis a teljes költségvetés mintegy 45 %-a).

III.2.4.3. Ludwig Múzeum - Kortárs Művészeti Múzeum, Budapest

Ludwig Múzeum, Budapest
www.ludwigmuseum.hu

A Ludwig Múzeum - Kortárs Művészeti Múzeum fenntartója az Oktatási és Kulturális Minisztérium. Bevételei a következő számokkal jellemezhetők:

- Támogatás: 354,5 millió Ft (2005); 380 millió Ft (2006)
 - ebből bér és járulékai: 170 millió Ft (2005), 230 millió Ft (2006)
- Működési bevétel: 17 millió Ft (2005), 27 millió Ft (2006)

A Ludwig Múzeum munkatársi létszáma 2006-ban 64 fő volt:

- 6 művészettörténész
- 2 gyűjteménykezelő
- 6 kiállításrendező
- 3 múzeumpedagógus
- 4 marketinges
- 2 könyvtáros
- 1 adattáros
- 1 restaurátor
- 1 rendezvényszervező
- 1 hangtechnikus
- 1 világítástechnikus
- 2 kiállítás és látogatószervező
- 1 információs pult-üzemeltető
- 14 teremőr

- Ezen kívül gazdasági osztály és kiegészítő funkciók.
- A takarítás, az őrző-védő szolgálat és az épületüzemeltetés a Művészetek Háza központi üzemeltetése keretében történik.

A Ludwig Múzeum képzőművészeti gyűjteménye 400 tétel. Kiállítótere kb. 3.000 négyzetméter, mely az állandó és az időszakos kiállításoknak ad helyet. Az időszakos kiállítások száma 2006-ban 12 volt. A múzeum látogatószáma:

2005 (összes)	2005 (fizető)	2006 (összes)	2006 (fizető)
53.800	13.600	56.800	13.600

A múzeum gyűjteménygyarapítási kerete évi 24 millió forint, amely kiegészül a Ludwig Alapítvány által biztosított műtárgyvásárlásokkal (az alapítvány külföldi művészek anyagából vásárol). Működési, dologi kerete mintegy 200 millió Ft (2006), a teljes költségvetés kb. 45 %-a.

III.2.5. Hasznosítható tapasztalatok összefoglalása

A múzeumok világában megfigyelhető trendek, a tervezett pécsi létesítmény lehetséges célcsoportjai, az előkészítés, beruházás és fenntartás kockázatai és egyéb kérdései vizsgálatát követően az alábbiakkal egészíthetjük ki a helyzetfeltárás során megfogalmazott következtetéseket:

- Elengedhetetlen az informatikai módszerek alkalmazása a múzeumi gyűjtemények bemutatása során, a szélesebb közönség megnyerése és a hatékonyabb helykihasználás érdekében.
- A látogatottság növelése érdekében változatos programokat szükséges szervezni, sűrű időszaki kiállítási programra, és folyamatosan megújuló állandó kiállításra van szükség.
- A múzeumok fenntarthatósága (támogatások, a következő generációkkal való kapcsolatépítés) érdekében fontos szerepe van az oktatásnak, partnerség kialakítása szükséges a közoktatási és felsőoktatási intézményekkel, és az egész életen át tartó tanulás speciális szervezeteivel.

- Az előkészítő szakasz kezdetétől szükséges a múzeumok sajátosságainak kiemelése a marketing és promóciós tevékenységekben.
- Az épületeket alkalmassá kell tenni a legkülönbözőbb célokra való használatra: fogadások, estélyek, konferenciák, termékbemutatók, stb.
- Szakmai partnerség kialakítása szükséges a hatékony gyűjtemény- és tapasztalatcsere érdekében.
- Széleskörű járulékos funkciókkal kell elérni, hogy a lehetséges célcsoportok lehető legszélesebb köre érezze vonzónak a kiállítás-látogatást.

IV. FEJLESZTÉSI IGÉNY MEGALAPOZÁSA

IV.1. HELYZETÉRTÉKELÉS

IV.1.1. A projekt kialakításával kapcsolatos folyamatok és a megszületett döntések összefoglalása

IV.1.1.1. A kulcsprojekt előzményei

Az Európa kulturális városa programot 1985-ben indította el az Európai Unió Tanácsa. 1999-ben keresztelték át a programot az Európa Kulturális Fővárosa névre. A címet az Európai Unió ítéli oda egy évre egy, vagy több városnak. Ez alatt az idő alatt az adott város lehetőséget kap kulturális életének és kulturális fejlődésének bemutatására, így fokozva ismertségét, javítva imázsát Európa-szerte.

A 2010-es kulturális fővárosok egyikét Magyarország városai közül választották ki. A 2004. év végéig pályázó tizenegy magyar város közül Eger, Miskolc, Pécs, valamint Budapest, Debrecen, Győr és Sopron került be a második körbe, melyek közül 2005. október 9-én, végül Pécs nyerte el az EKF-címet. A második helyezett Miskolc, a harmadik Debrecen lett. Pécs EKF „tagtársa” a németországi Essen, valamint nem EU-tag városként Isztambul lesz 2010-ben.

A Magyar Köztársaság 2006. évi költségvetéséről szóló 2005. évi CLIII. Törvény 50 § értelmében, a Kormány 1067/2005. (VI.30.) Korm. Határozat alapján az „Európa Kulturális Fővárosa – Pécs, 2010” projekt 1,0 milliárd forint vissza nem térítendő támogatást kapott az előkészítési költségek részleges finanszírozására (111 millió forintos önerő mellett). Ez magában foglalja az öt kulcsprojekt részletes megvalósíthatósági tanulmányának kidolgozására, környezeti hatásvizsgálatainak, komplex költség-haszon elemzéseinek elkészítésére, az építési engedélyezési tervdokumentáció kidolgozására, a támogatási kérelem és projektdokumentáció kidolgozására, valamint a komplex megvalósíthatósági tanulmány elkészítésére irányuló szakértői munkáknak, a közbeszerzési eljárások lefolytatásának, a projekt megvalósításához szükséges intézményi és szervezeti háttérnek a finanszírozását.

A Pécsi EKF-program a 2010-es (és az azt megelőző évek) számos kulturális rendezvénye

mellett öt kulcsberuházás megvalósítására irányul, melyek a következők:

- 1) Zsolnay Kulturális Negyed kialakítása
- 2) Pécsi Konferencia- és Koncertközpont megépítése
- 3) „Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont” információs központ és integrált könyvtár megépítése
- 4) Az ún. Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) megépítése
- 5) Közterek és parkok újjáélesztése

IV.1.1.2. A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt előkészítése

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt keretében – a kiindulási elképzelések szerint – olyan új, nemzetközi színvonalú, korszerű infrastruktúrával ellátott kiállítótér jönne létre, amely alkalmas nagy volumenű – nagyméretű kiállítási tárgyakat is magukban foglaló, és jelentős látogatottságra számot tartó időszakai és vándorkiállítások befogadására. Az eredeti koncepció szerint létrejövő **Nagy Kiállítótér** emellett helyet adott volna a BMMI nemzetközi rangú Modern Magyar Képtárának, illetve teljes képzőművészeti gyűjteményének, a műtárgyvédelem követelményeinek és a látogatók igényeinek megfelelően biztosítva a gyűjtemény elhelyezését és bemutatását.

A Modern Magyar Képtár gyűjteményei jelenleg a város két különböző pontján (Káptalan u. 4., ill. Papnövelde u. 5.) tekinthetők meg. A tervezett új létesítményben a teljes gyűjtemény bemutatathatóvá vált volna. Az időszakai és vándorkiállításokon túl a Nagy Kiállítótér épülete irodáknak, raktáraknak, restaurátor műhelyeknek is otthont adott volna.

A tervezett projekt a Nagy Kiállítótér megépítésén túl a **múzeumutca** (a Káptalan utca) **rekonstrukcióját** – épületek rekonstrukcióját, köztér-rekonstrukciót - is magában foglalta. A Nagy Kiállítótér létrehozására kijelölt terület ugyanis a Káptalan u. 4. sz. melletti, 18341. hrsz. alatti Szabadtéri Színpad területe. A megépítendő kiállítótér elhelyezkedéséből és profiljából adódóan részévé vált volna Pécs egyik elsőszámúnak mondható kulturális turisztikai vonzerejének, a múzeumutcának, számottevően bővítve a város turisztikai magterületét.

IV.1.1.3. *Helyszínváltzatok*

A kulcsprojekt előkészítése során (Pécs EKF-pályázatától kezdve egészen az építészeti tervpályázati dokumentáció 2006-os elkészítéséig) a Nagy Kiállítótér megépítése a Papnövelde u. 5. számú műemlék épület (az ún. Régi Vármegyeháza) rekonstrukciójának bővítményeként szerepelt. E változat 3686 nm ingatlanrekonstrukciót (beleértve 691 nm meglévő tetőtér felújítását, valamint 430 nm új tetőtér-beépítést) és egy 1130 nm alapterületű ellátó galéria (a Nagy Kiállítótér) megépítését foglalta magában. A tervpályázat kiírását megelőzően azonban a projekt érdekeltjei között konszenzus alakult ki arról, hogy ez a projektváltozat nem ideális:

- Az előzetes geotechnikai vizsgálat olyan kemény kőzetet valószínűsített a lemélyítendő területen, amelynek kitermelése jelentősen növelte volna a beruházási költségeket, ugyanakkor veszélyeztetve a környező műemlék-épületeket.
- A Régi Vármegyeháza udvara alá csak szűkösen lehetne beépíteni az új funkciók miatt szükséges mélyszinteket.
- A barokk/szecessziós épület közvetlen közelében túlságosan kontrasztos hatást keltett volna egy modern architektúrájú épület.
- Az ingatlan némileg elkülönült volna a múzeumutca többi attrakciójától.

A fenti szempontok figyelembevételével került sor az eredeti helyszín feladására, és egy új helyszín (Káptalan u. 4, Szabadtéri Színpad) kiválasztására. Ez a változat sok szempontból megfelelőbbnek tűnt: az előzetes geotechnikai vizsgálat sokkal kevesebb kemény kőzetet mutatott ki; a terület elégséges méretű volt egy 2980 nm bruttó alapterületű, 4 szintes létesítmény befogadására; emellett az ingatlan a múzeumutca központi helyén helyezkedett el.

A helyszín módosítása ugyanakkor problémákat is okozott:

- Az ingatlan Pécs MJV tulajdonában volt. A tiszta beruházási helyzet érdekében a terület tulajdonjogát rendezni kellett volna.
- Az ingatlan területén feltáratlan római kori temető volt valószínűsíthető. Az előzetes feltárás (örökségvédelmi hatástanulmány, próbafeltárás 420 nm-es kutatóárokkaival, megelőző feltárás 3000 nm-en) költségigénye közel 300 millió Ft-ot tett volna ki.

Emellett ez a megoldás nagyfokú hivatali rugalmasságot követelt volna meg az építési engedélyezésben érintett hatóságoktól, hiszen az építési engedélyezési tervdokumentációt a régészeti feltárás előtt kellett volna jóváhagyni. További probléma volt, hogy amennyiben el nem szállítható régészeti emlékek (pl. temető esetén szarkofágok, stb.) bukkannak volna fel, akkor a kiviteli tervet (és így a tényleges építészeti kialakítást) menet közben kellett volna módosítani.

- Az ezen változat szerint megüresedő Régi Vármegyeháza megfelelő hasznosítása nem volt megoldott.
- A pályázatelőkészítési folyamat 2007-2008-as csúszásával a beruházás 2010-es EKF programévre történő megvalósíthatósága gyakorlatilag ellehetetlenült.

A jelen változat mindezeket a fentebb összefoglalt problémákat, megfontolásokat tekintetbe véve egy, lényegében a jelenlegi épületállományra alapuló fejlesztést fogalmaz meg, az alábbi sarokpontokkal:

- Felújításra kerülnek a Káptalan utca múzeumépületei, felújításra és bővítésre kerül a Régi Vármegyeháza.
- A múzeum-együttes súlypontja a Papnövelde utcába kerül, a Régi Vármegyeháza központi szerepének, kiemelkedő vonzerőjének megteremtésével: jelentős méretű időszakos kiállítótér jön létre, valamint múzeumi fogadótér létesül.
- A Múzeumutca meghosszabbítását, a Régi Vármegyeháza eddiginél szerveesebb integrálását utcafelújítás, köztér-rekonstrukció és egységes tájékoztató-rendszer is segíti.
- A Zsolnay Kulturális Negyed területén kialakításra kerül egy, az eredeti elképzeléseknek megfelelő méretű kiállítótérként is használható létesítmény.

A beruházásokat ugyanakkor jelen projektváltozat keretében az üzemeltető szervezet átfogó fejlesztése, sokrétű marketing és kommunikációs tevékenység, és több képzésből, alkotótáborból és felvezető eseményből álló programsorozat egészíti ki.

IV.1.1.4. Az eredeti tervpályázat tartalma és eredménye

A 2007. június 18-i határidővel kiírt, még a Szabadtéri Színpad telkére tervezett önálló épület megvalósítását célzó építészeti tervpályázat az alábbi **funkciókat** nevesítette az új létesítmény tervezett fő részeiként:

- Nagy Kiállítótér – időszaki kiállítás: nagy belmagasságú, kb. 1.100 nm alapterületű helyiség, szekcionálható, leválasztható terekkel;
- Modern Magyar Képtár kiállítóterülete: kb. 1.400 nm alapterületű, szekcionálható tér;
- központi fogadótér: kb. 350 nm alapterületű helyiség, a látogatók kiszolgálására;
- irodák, irattár, adattári raktár, szakkönyvtár, előadóterem, fotószoza és számítógépes szerver helyiség, elektronikai vezérlő terem (összesen kb. 588 nm);
- mútárgyraktár: kb. 1.010 nm alapterülettel;
- restaurátor műhelyek, grafikus és kiállítás-rendezők munkahelye: kb. 165 nm alapterülettel, restaurálás, kiállítás-rendezés céljaira;
- gépészeti tér: kb. 400 nm alapterülettel.

A **múzeumutca rekonstrukciójának alábbi fő elemei** szerepelnek a tervpályázati dokumentációban:

- Káptalan u. 3. Vasarely Múzeum és a telek nyugati telekhatárán elhelyezkedő épület felújítása
- Káptalan u. 4.: mindhárom épület felújítása, kertészeti rendezés
- Káptalan u. 5.: felújítás (a Schaár Erzsébet "Utcá"-ját bemutató épület változatlan formában marad)
- Káptalan utca burkolati felújítása, „múzeumkert” kialakítása
- kb. 120 fő befogadására alkalmas szabadtéri színpad kialakítása
- Eszperantó park és Aranyos-kút környéke kertészeti átrendezése

A kulcsprojekt előkészítése során megtörtént a tervpályázat lebonyolítása, a nyertes ajánlattevő kiválasztása. Pécs MJV Önkormányzata a nyertes pályamű alkotóival kötött

szerződést 2008 második felében a beruházás építési engedélyezési tervdokumentációjának elkészítésére. Megjegyzendő ugyanakkor, hogy a tervezői szerződés tartalma jelentősen módosult a tervpályázat tartalmához képest. Emellett a projekt egyik, a tervpályázathoz képest új elemének (a Régi Vármegyeháza rekonstrukciójának és bővítésének) megtervezésére BMÖ ettől független tervezési szerződést kötött.

Nyertes tervpályázat: kávézó, utcai homlokzat
forrás: Körte Építéstudió

A nyertes pályamű szerint nagyjából térszín alatt elhelyezett, nagyméretű szintekkel történt volna meg a Nagy Kiállítótér különböző funkcióinak elhelyezése. A négyszintes épület két alsó szintje a terveken összefüggő, átjárható volt, a felső szint épületei közötti kertek pedig – az utcával kiegészülve – szabadtéri kiállításként vették körül az épületeket. A kiállító épületek körüli kertek különböző hangulatú részekből, többségükben épített zöldfelületekből, padokkal, szobrokkal, kő- és kavicskertekkel díszített elemekből álltak.

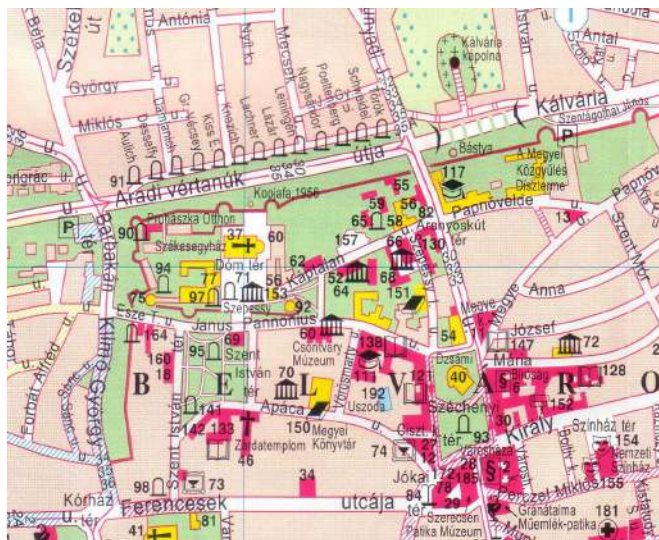
Az épület bejárata megnyitotta volna a jelenleg látványában elzárt belső kertet az utca felől, fogadóépülete pedig elosztóterként szolgált volna mind a múzeum, mind a kert, mind pedig az akkori elképzelések szerint létesítendő, a jelenlegit kiváltó, kisebb kapacitású szabadtéri színpad látogatói számára.

IV.1.2. A fejlesztési terület bemutatása

IV.1.2.1. A fejlesztési terület környezete

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt területe a Mecsek hegység lábánál, Pécsi medence É-i határán helyezkedik el, a pécsi belváros É-i részén, a városfalon belül, a Káptalan utca 5. – Papnövelde utca 5. közötti szakaszon, a Dóm tér vonalában, attól keletre húzódik.

A Káptalan utca és a folytatásában elhelyezkedő Papnövelde utca kelet-nyugati irányú. Közvetlenül kapcsolódik a Szent István térhez, Eszperantó Parkhoz, Északi Várfal Sétányhoz, és mintegy 2 perc sétára van a Széchenyi tértől. A Káptalan utcai szakasz forgalomtól elzárt terület, gépjárművel csak engedéllyel közelíthető meg.

A terület jelenlegi környezete

A projektterület erősen beépített, városi, műemléki környezetben van. Ez a városrész, az Aradi vértanúk útjától kiindulva a Széchenyi térig egyedülálló történelmi érdekességeket és esztétikai élményt kínál az arra járóknak.

A Káptalan utca tengelyét nyugati irányban meghosszabbítva a Városhallal párhuzamosan Pécs legfontosabb látnivalóinak jelentős része fűzhető fel egyetlen, mintegy 500 méteres egyenes mentén: a Barbakán, a Székesegyház monumentális épülete, az ókeresztény emlékek felülről belátható tömbjei után a múzeumok többségének helyet adó középkori káptalanépületek találhatóak.

A pécsi városhall keletkezésére nincs pontos adatunk; az azonban biztos, hogy a XIII. század második felében - azaz a tatárjárás után - legalábbis a püspökség területét várfal övezte. Az egész várost körülölelő városhall viszont összességében nagyobb területet kerített körbe, mint a korabeli Bács.

A pécsi városfal

A **barbakán** - keskeny nyakon ülő, kerek kaputorony, mely oldalsó bejárata azt a célt szolgálta, hogy a kapun betörni igyekvő ellenséget a védők oldalról támadhassák - építése talán Kinizsi Pál délvidéki kapitánysága idejéhez köthető.

Barbakán-kert

A valószínűleg I. (Orseolo) Péter által - talán egy ókeresztény épület helyén - alapított templomépület (a **Pécsi Székesegyház**) végleges alaprajzi elrendezését csak a XII. században nyerte el, amikor kimagasló művészi fokon készült, román kori kőfaragványokkal is díszítették a székesegyházat. A gótika idején a belső teret boltozattal látták el, melyet többször is átépítettek, a templomhajók mellé pedig fokozatosan egyre több oldalkápolnát toldottak (a Mária, a Jézus Szíve és a Corpus Christi kápolnákat).

Ebben az állapotában érte meg az épület a török hódoltságot, amikor a hódító szultánról, Nagy Szulejmánról elnevezett mecsetet rendeztek be a délnyugati (Corpus Christi) kápolnában. A török alatt az épület raktárként is szolgált, ami nem kedvezett az állagmegóvásnak, a figurális díszítményeket pedig - az iszlám parancsa szerint - módszeresen tönkretették. További

rongálódás érte a templomot a II. Zrínyi Miklós-féle bombázáskor 1664-ben, majd a felszabadító harcok alatt 1686-ban is. Kisebbségi javítgatások és barokk kiegészítések után az épület állaga a XIX. század elejére kritikussá vált.

Ekkor kapta megbízatását Pollack Mihály, aki a homlokzatot részben neogótikus, részben klasszicizáló stílusban átépítette, és egyben felhúzta a szentély déli oldala mellé az utolsó (Szt. Mór) kápolnát. A székesegyház fő szerkezetéhez azonban nem nyúlt, így az elkövetkező évtizedekben a boltozatok miatti oldalnyomás következtében az tovább romlott.

Mai formáját 1882-1891 között nyerte el, amikor is a teljes felújítás már nem várható magára, és Dulánszky Nándor püspök megbízására (sírja a főoltár alatt, az altemplomban látható) - az altemplom és a tornyok alsó része kivételével - az egész templomot szinte az alapokig lebontották, és Friedrich von Schmidt, bécsi építész tervei alapján, idealizált megoldásként "újjáépítették" az elképzelt "összszékesegyházat". Mintának a közép- és észak-itáliai, galériás megoldású romanikát választották, ellentétben az épület délnémet területekre jellemző, négytornyos alaprajzi elrendezésével.

Pécsi Székesegyház

Az **Ókeresztény Mauzóleum** 1975-ben, a volt vízlépcső helyén került elő, amikor a pécsiek által kedvelt, de műszakilag elavult nevezetességet elbontották. Az 1975-76-ban történt feltárást rekonstrukció és a falfestmények restaurálása követte, amelynek eredményeként ma látogatható ez a Kr. u. IV. század végén épült egyszerű, egyhajós, keletre tájolt kis ókeresztény épület. A templomként funkcionáló felépítmény alatt sírkamrát rejt a föld, amelynek keleti és északi falait díszítette falfestményekkel a korabeli festő. Az oroszlánok vermébe vetett Dániel próféta, Ádám és Éva paradicsomkerti jelenete elevenednek meg a

falakon.

Ókeresztény Mauzóleum

Dániel az oroszlánok védelmében (falfestmény)

IV.1.2.2. A pécsi múzeumutca kialakulása

Bár az első pécsi múzeum 1904-ben nyitotta meg kapuit, a város inkább az 1970-es években vált Magyarország első számú Budapesten kívüli múzeumi központjává. Ekkor kerültek Pécsre a mai múzeumi kínálat gerincét alkotó gyűjtemények, és létesült a mai múzeumok nagyobbik része. Ennek a fejlesztésnek szakmai atyja Takács Gyula, a Megyei Tanács kulturális vezetője volt, élvezve Aczél György (országgyűlési képviselő, művelődésügyi miniszter-helyettes, Országos Közművelődési Tanács elnöke) hathatós politikai támogatását.

Ebben az időszakban vált a történelmi belváros északi szélén, a középkori városfallal párhuzamosan futó (jellemzően középkori kanonokházakból – köztük a város legrégebbi, feltehetően 1324 előtt épült lakóépületéből – álló) Káptalan utcából az a ma is ismert múzeumutca, amelynek egyedülálló módon szinte minden épülete egy-egy kiállítási helyszínt kínál.

Ma a gépjármű forgalomtól elzárt Káptalan utcában (és a tengelyében elhelyezkedő Papnövelde utcában) egymás szomszédságában található a XX. századi gyűjtemény (Káptalan

u. 4 és Papnövelde u. 5.), az Amerigo Tot Kiállítás (jelenleg zárva) és a Zsolnay Kerámia Kiállítás (Káptalan u. 2.), a Vasarely Múzeum (Victor Vasarely gyűjteménye, Káptalan u. 3.), a Reneszánsz Kötár és a Modern Magyar Képtár Martyn Gyűjteménye (Káptalan u. 4.), a Nemes Endre Múzeum (Káptalan u. 5., jelenleg zárva), Schaár Erzsébet "Utcá"-ja (a Káptalan u. 5. sz. épületben kiállított sokalakos kompozíció), egy utcányira (Janus Pannonius u. 11.) pedig a Csontváry Múzeum.

Az utca közvetlen környéke tovább bővelkedik a látnivalókban: a Káptalan utca közvetlen nyugati folytatásában található az ókeresztény sírkamrák, a dóm és a Dómmúzeum, további két perc sétával pedig ugyanazon a tengelyen elérhető a Barbakán.

A múzeumok közé ékelt Káptalan u. 4. számú telek ad otthont a kb. 500 fős kapacitású Szabadtéri Színpadnak.

IV.1.2.3. Közlekedési kapcsolatok, közlekedésfejlesztés

A fejlesztési területen a **Közlekedésfejlesztési Konceptió** a belvárosban nem tervezi új út megnyitását. A Rákóczi úton forgalomcsillapítást tervez (ld. alábbi ábrán fekete-sárga vonallal jelölve), a vasútállomás felé kétirányú buszközlekedést (szaggatott piros vonal) irányoz elő:

A **gyalogos forgalom** megnövekedése miatt indokolt a Belváros utcái járdáinak felújítása és az akadálymentesítés.

A Káptalan utca területe jelenleg részben akadálymentesített, azaz a kapuk előtt és autóbéjáróknál rámpa van kialakítva. A járófelület burkolata vegyes macskakő, aszfalt, térkő. A járófelület állapota a felújított részeken jó, egyébként az aszfalt felület repedezett, törött, foltozott, állapota közepes.

A gyalogos kapcsolatok javítása érdekében általánosan a következő fejlesztésekre van szükség:

- Az utcabútorzat fejlesztése, akadálymentesítés a teljes területen;
- A fentihez részben kapcsolódva az utcák, járdák burkolat-felújítása;
- Tájékoztató, útba igazító táblák, turista információk kihelyezése (látnivalók, tömegközlekedési megállók, stb.);
- A leendő helyszínekhez összefüggő biztonságos gyalogos útvonal vezessen, lehetőség szerint a közúti forgalomtól elválasztva.

A belvárosi helyszínek gyalogos megközelíthetősége jelenleg is jó. A Káptalan és Papnövelde utcán a jelenleg teljesen hiányzó utcabútorzat fejlesztése és akadálymentesítés szükséges. A Közlekedési Koncepció a Széchenyi tér felé a kapcsolatot a Szepessy utca fejlesztésével javasolja kialakítani.

A Múzeumutca keresztezi a Hunyadi utcát, ezért itt megoldást kell találni a kedvezőbb gyalogos körülmények megteremtéséhez, amit a növekvő gyalogosság megkövetel (ma keskeny a járda, mellette busz és gépjármű forgalom), ez azért is fontos, mert az Eszperantó park is felújításra kerül, és ha nincs jó megközelíthetősége, kiesik a forgalomból.

A Múzeumutca jelenleg, **gépkocsival** az Aradi vértanúk útjáról vagy a Kálvária útról, észak felől közelíthető meg, ahol parkolási lehetőség is van. A megnövekedett turistaforgalom parkolási igényeit ugyanakkor ez a két utca csak szűkösen tudja kiszolgálni, ezért további kapacitások létesítése lenne célszerű.

A közlekedésfejlesztési koncepció szerint parkolóhelyek biztosítása a belvárosi helyszínek közelében elsősorban mélygarázsokkal oldható meg, ehhez meg kell találni a megfelelő helyszíneket, amelyek illeszkednek az EKF helyszínekhez, hosszú távon is jó kihasználtság várható a környék vonzereje miatt (a tapasztalatok szerint 300-400 méternél hosszabb gyaloglás esetén érzékelhetően csökken egy-egy turisztikai attrakció látogatottsága).

A tömegközlekedési megállók a Hunyadi utcán keresztül jól megközelíthetők, ugyanakkor a komfortérzet javítása érdekében javasolt a járdák kiszélesítése (a jelenlegi sávszélesség ezt lehetővé teszi). Hasonlóan javasolt kialakítani az Irgalmasok utcáját a Rákóczi út és a Széchenyi tér között.

A tömegközlekedési szolgáltatás mennyiségi mutatói jelenleg is jók, feladat a szolgáltatás minőségének javítása. A kis forgalmú időszakokban a menetrend tartásával sincs probléma, a tervezett csomóponti előnyben részesítésekkel a pontosság tovább növelhető.

Az egyes rendezvények kiszolgálása elsősorban operatív (forgalomszervezési) feladatokat fog jelenteni, csúcsidőn kívüli időszakokban a rendezvények jelentős utasforgalmi igényt generálhatnak. Növelni kell valószínűleg pl. az éjszakai járatok számát és szolgáltatási területét. A Pécsi Közlekedési Zrt. tájékoztatása szerint a szolgáltató rendelkezésre álló kapacitása elegendő a csúcsidőn kívüli többlet igények kielégítésére.

A Pannon Volán utasforgalmára várhatóan nem lesz a rendezvényeknek jelentős hatása. Elsősorban a városkörnyéken élők számára lesz szükség többlet szolgáltatásokra, előre láthatóan az éjszakai haza jutás lehetőségét kell megteremteni a felmerülő igényeknek megfelelően. A turisták számára a helyközi forgalom elsősorban a városkörnyéki szálláshelyek eléréséhez szükséges, ilyen szempontból a lakossági igényekkel azonos elvárásoknak kell megfelelni. Plusz követelmény elsősorban a jó minőségű utastájékoztatás megvalósítása, ezen a téren a Volán lemaradása jelentős.

Az utastájékoztatás jelentős fejlesztésre szorul városszerte: a közúti forgalom számára útba igazító táblák és a parkolási lehetőségeket mutató táblák/kijelzők; a tömegközlekedési utasok számára: eljutási lehetőségek az egyes helyszínek, fontos célpontok között, átszállási kapcsolatok, utazási lehetőségek kijelzése, megállóhelyi információk; gyalogos forgalom számára: turista rávezetés. A tájékoztatásra szükség van idegen nyelve(ke)n is, legalább írásos tájékoztatók formájában (angol, német, francia stb. nyelvű térképek, menetrendek járművön, megállóknak, városszerte, turista információs pontok, stb.). A tájékoztatási rendszert jelentős mértékben fejlesztik majd a Közterek és parkok újjáélesztése kulcsprojekt keretében végzett ezirányú fejlesztések

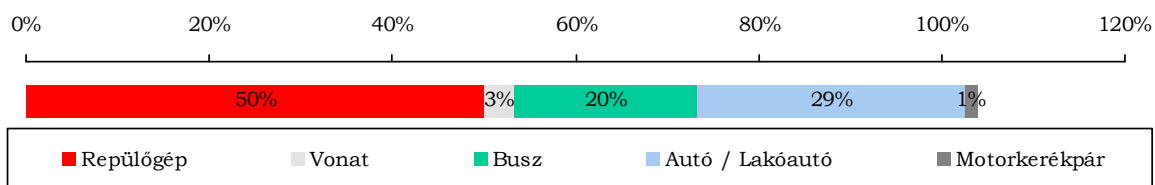
A belváros északi részére tervezett rendezvény-helyszínek korlátozott forgalmú belvárosi utcákban helyezkednek el. A helyszínek megközelítésének biztosítását személygépjárművel

(látogatók számára) nem javasoljuk, a belvároson kívül a várfalnál rendelkezésre álló parkolók használhatók.

A vasúton vagy autóbusszal a városba érkezők a belváros északi területeit gyalog 15-20 perces gyaloglással elérhetik, illetve köszönhetően a belváros jelenlegi jó tömegközlekedési kapcsolatának, ezek a helyszínek több helyi autóbusz-viszonylattal is elérhetők. Legközelebbi megállóhelyek: a Boldogságház megálló (csak észak felé, 30-as, 32-es és 33-as autóbusz) és az Alagút (30-as, 34-es és 35-ös viszonylat), de a Széchenyi tér felől is 2-300 méteres gyaloglással megközelíthető. A közös követési idő napközben és este – figyelembe véve, hogy a turistaforgalom jellemzően nem a hivatásforgalmi csúcsórákban, hanem az esti időszakban történik – 8-10 perc,

A Múzeumutca **kerékpáros** megközelítése – ugyan a helyszín környezetében a kis forgalmú utcákon közlekedve problémamentes, de – a külső városrészek felől az infrastrukturális hiányosságok miatt kedvezőtlen. Hiányoznak emellett a biztonságos tárolást lehetővé tevő kerékpártárolók.

A **repülőgéppel való megközelítés** esetében érdemes megvizsgálnunk *Nagyszében, 2007* Európa Kulturális Fővárosa tapasztalatait. A nagyszébeni programsorozatra érkező turisták fele (kérdőzs felmérés szerint) repülőgéppel érkezett. Érdemes lehet tehát a pécs-pogányi repülőtérré, mint a turizmust erősítő lehetőségre tekinteni.

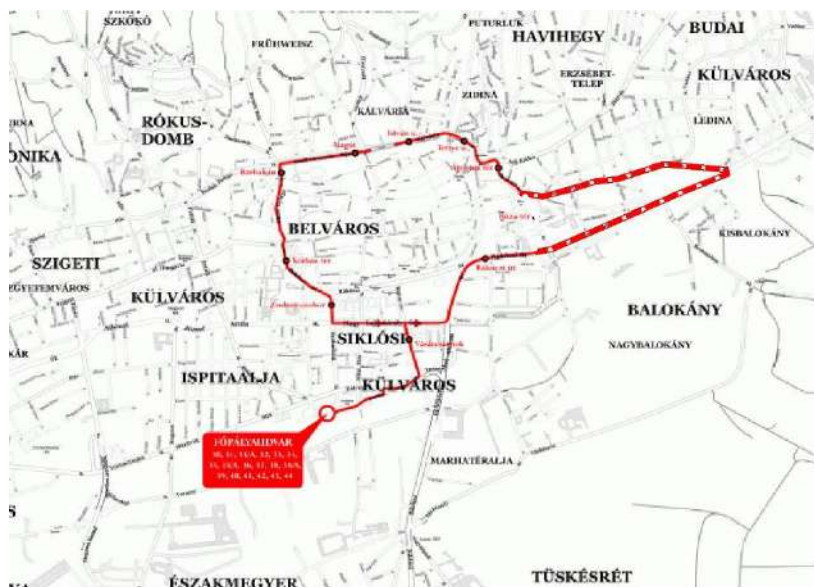

„Milyen módon, milyen közlekedési eszközzel érkezett Nagyszébenbe?”
Kérdőíves kutatás eredménye

Az EKF éve alatt meg kell oldani a repülőtér közforgalmú kapcsolatainak biztosítását, rugalmas menetrend szerint közlekedve az érkező charter vagy adott esetben a menetrend-szerinti járatok fel/leszállási idejéhez igazodva.

Javasolt a rendezvénysorozat idejére a jelenlegi 44-es viszonylat útvonalának kismértékű módosítása a rendezvényhelyszínek összekapcsolására, a menetrendet a pillanatnyi igényekhez igazítva. Fontos ez esetben természetesen a megfelelő tájékoztatás, mely a helyi

lakosságnak az eredeti vonalhoz képest beálló változásokat, a turisták számára pedig idegen nyelveken, térképpel bemutatja a lehetőségeket.

A 44-es autóbusz járat javasolt útvonal változtatása (a PK ZRt. viszonylati térképe felhasználásával)

IV.1.2.4. A helyszín általános adatai, tulajdonviszonyai és építéshatósági helyzet

A beruházás az alábbi ingatlanokat érintik:

- Káptalan u. 5. északi főépület (BMMI igazgatási épület), hrsz.: 18359/1, teljes nettó alapterület: 715 nm
- Káptalan u. 5. keleti épület (Schaár-épület), hrsz.: 18358, teljes nettó alapterület: 401 nm
- Káptalan u. 4. nyugati oldali főépület (MMK I.), hrsz.: 18307, teljes nettó alapterület: 675 nm
- Káptalan u. 4. északi épület (Múzeum Galéria), hrsz.: 18340, teljes nettó alapterület: 201 nm
- Káptalan u. 3. keleti épület (Vasarely Múzeum), hrsz.: 18356, teljes nettó alapterület: 515 nm
- Papnövelde u. 5. főépület, hrsz.: 17683, teljes nettó alapterület: 3098 nm (ebből

tervezett bővítés: 834 nm)

- „Múzeumkert”, hrsz.: 18340, 18356, 18358, 18359/1, 18359/2, teljes terület: kb. 7614 nm
- Káptalan u. 5-Papnövelde u. 5. közötti útszakasz⁷, Eszperantó park, Aranyos-kút, teljes terület: kb. 5506 nm (ebből utcafelület: kb. 4366 nm)

Míg a közterületek (a fenti felsorolás utolsó pontja) Pécs MJV Önkormányzata tulajdonát képezik, addig az összes érintett múzeumépület és kertjeik a Baranya Megyei Önkormányzat tulajdonában állnak. Az érintett elemek tulajdonjoga a beruházást követően sem változik. Ennek megfelelően a beruházás kapcsán nincs tisztázatlan tulajdoni helyzet, nincsenek rendezendő tulajdonjogi kérdések.

A fejlesztés nem jár megüresedő épülettel. Minden a beruházásban érintett épület jelenlegi funkciója szerint fog tovább működni, tulajdonosuk azokat a jövőben sem kívánja értékesíteni, vagy használatukat megváltoztatni.

Az ingatlanok összközművesek, a fejlesztések többlet igényei a városi ellátó hálózatokról biztosíthatóak.

Az ingatlanokra vonatkozó szabályozási előírásokat az önkormányzat 31/2006. (IX. 30.) rendelete tartalmazza, mely alapján a következő főbb beépítési paraméterek az irányadók:

- Övezeti besorolás: Vk- 1000XX(B)
- Beépítési mód: Központi vegyes zóna, adottságtól függő beépítési módú,
- Beépíthetőség max.: sajátos előírásként meghatározott
- Építménymagasság: sajátos előírásként meghatározott
- Min. zöldfelület: nincs meghatározva,
- Min. telekméret: nincs meghatározva.

⁷ A projektem része a Káptalan utca északi térfalának rekonstrukciója is, amely a 18341 hrsz.-ú telken található.

IV.1.2.5. A helyszín műszaki jellemzői

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) beruházási területe a Mecsek hegység lábánál, a Pécsi medence északi határán helyezkedik el, a pécsi belváros északi részén, a városfalon belül.

- *Környezet:* Műemléki környezet. Északon az Aradi Vértanúk útja és a történelmi városfal, keleten a Székesegyház műemlékegyüttese határolja. Műemléki környezetben a beruházás szomszédos épületeinek megerősítése szükséges.
- *Geológiai viszonyok:* A terület északi határán tektonikus törésvonal található. A felszínt a hegylábi sávnak megfelelően a hegyről legördült laza üledék és antropogén feltöltés alkotja. Alatta a Mecsek hegység prekambriumi kőzetei és a Pécsi-medencét feltöltő neogén (miocén és pannóniai korú) kőzetek találkozásánál – a 2007. márciusi előzetes geotechnikai szakvélemény készítése során lemélyített 11 db fúrás adatai alapján – a földtani rétegsor nagyon változatos földtani viszonyokat mutat, melyek meghatározzák a talajvíz mozgását.

A prekambriumi kőzet (fillit v. agyagpala) az északi határon, az Aradi Vértanúk útja vonalán 3-5 m-es mélységben már megtalálható kemény kőzet, de keleti irányban lehúzódik és a Székesegyház közelében is megtalálható. A kőzet elterjedésének nyomvonalja ÉK-DNy irányú, kb. a Káptalan utca vonalával párhuzamos, az utca északi oldalától 72-75 m-re található. A fillit közvetlenül érintkezik a pannon homokkal, tehát a terület az antropogén feltöltés és a kőzettörmelék alatt meghatározóan homok, kisebb, nagyobb meszes homokkő szikla zárványokkal. A rétegek elhelyezkedése nem párhuzamos a felszínnel, a fillit réteg az Aradi Vértanúk útjától délre 1-2 m-re mintegy 80-90 fokos szögben meredeken lejt, amely meredekséget a feltöltődések jelentősen mérséklék.

A fillit réteget vízzáró réteg követi, melynek megbontása esetén a hidrogeológiai viszonyok megváltoznak, a rétegvizek, a talajvíz mozgása megindul, talajmechanikai átrendeződést okozhat a környező épületek alatt, pl. a székesegyház alatt is, ha nincs megfelelően kiképezve a vízelvezető rendszer, pl. övárkok kialakításával.

- *Felszín:* A Káptalan és Pappnövelde utca északi oldali telkei telek lejtése É-D irányban 12-14 m, K-Ny irányban 2-5 m.

- *Építési szabályozás:* A területre Pécs MJV többször módosított 29/2004. (11.26.) számú Önkormányzati rendeletével jóváhagyott, hatályos Szabályozási terve és helyi építési szabályzata irányadó.

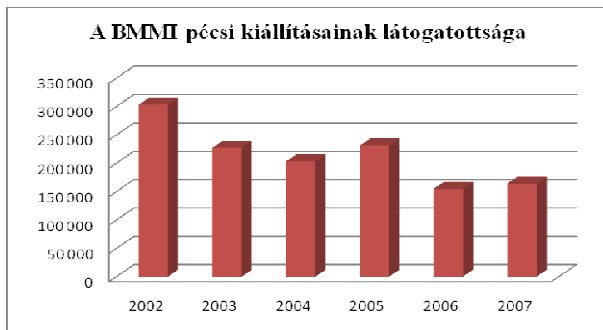
IV.1.3. A tervezett tevékenységek jelenlegi helyzete

2007-ben a BMMI pécsi kiállítóhelyeinek összes látogatója 163.844 fő⁸ volt. A teljes árat fizetők aránya 22,92%, kedvezményes árat fizetett a látogatók 39,08 százaléka. A BMMI becslése szerint a külföldi látogatók aránya 15-20%. A BMMI egyes kiállítóhelyeinek látogatottsága jelentős eltéréseket mutat:

- Az évi összes látogató 73,68 százalékát (120.732 fő) mindösszesen három kiállítóhely⁹ vonzotta, ezek látogatóinak száma és aránya a következő
 - Csontváry Múzeum: 41.658 fő (25,42%)
 - Vasarely Múzeum: 30.406 fő (18,55%)
 - Zsolnay Múzeum: 48.668 fő (29,70%)
- Lényegesen alacsonyabb volt a Modern Magyar Képtár XX. századi gyűjteménye két helyszínének látogatottsága: 9.785 fő (5,97%)
- A többi, egész évben nyitva tartó kiállítóhely (Természettudományi Múzeum, Régészeti Múzeum, Várostarténeti Múzeum, Néprajzi Múzeum, Schaár Erzsébet: Utca – ez utóbbi bármely más kiállítás belépőjegyével látogatható) egyike sem meg az 5 ezer fős látogatószámot.

⁸ A látogatószámot úgy képeztük, hogy a BMMI saját kimutatásából kiszűrtük az egy jeggyel megtekinthető kiállítások okozta duplikációkat.

⁹ Egy 2005-ben elvégzett felmérés (<http://www.echopecs.hu/index.php?id=694>) szerint is e három múzeum a legismertebb a turisták körében.

Forrás: saját szerkesztés

Az elmúlt évek látogatottságát vizsgálva egy romló általános tendencia mutatkozik, de azon belül sajátos különbségek is láthatók. **2005-ben** az általános tendencia ellenére is 13,8%-os javulást mutatott a látogatottság. Abban az évben szinte minden kiállítóhely látogatottsága meghaladta az ötezer főt.

A legnagyobb visszaesés **2006-ban** történt, ekkor a látogatottság az előző év 66,89 százalékára esett, de még a kevésbé kiugró 2004-es adathoz viszonyítva is 23,88 százalékos az eltérés. Ekkor a kiállítóhelyeknek egy jelentős része (a korábban a Zsolnay kiállítással együtt megtekinthető Amerigo Tot Múzeum, az Endre Nemes Múzeum, a Zlatko Prica kiállítás zárva tartott. Önmagában a látogatottság 10 százalékos eséséért felelős A Későrómai sírkápolna, Római sírkamrák és az Ókeresztény Mauzóleum felújítás miatti bezárása önmagában is a látogatottság 10 százalékos visszaesését okozta. Az egyik legvonzóbb kiállítás, a Zsolnay Múzeum ugyanakkor ideiglenes helyen, a Múzeum Galériában volt megtekinthető, így időszakos kiállítások megrendezésére nem volt lehetőség.

A legutóbbi, **2007-es** esztendő szerénynek látszó 5,96 százalékos javulást eredményezett, ez az adat azonban az általános tendencia ismeretében mindenképpen biztató. A változás fő összetevői az alábbiak voltak:

- Szeptemberi 29-én megnyílt a felújított Zsolnay Múzeum, így a kiállítás méltó körülmények közé költözhetett vissza. A megnyitás PR-értéke is növelte a látogatói érdeklődést. Tekintettel arra, hogy a megnyitás csak az év utolsó 3 hónapját érintette, várható, hogy 2008-ban tovább emelkedik a Zsolnay Múzeum látogatottsága.
- 2007-ben kiemelkedően sikeres volt szakmai események és időszaki kiállítások megszervezésében (15.725 látogató, 9,60%). A változás jól mutatja, hogy vonzó kiállítási programmal az időszakos rendezvények a látogatottság növelésének motorja

lehetnek.

- Továbbra is zárva tartott az Amerigo Tot Múzeum, a Nemes Endre és a Zlatko Prica kiállítás. Ezek a helyhiány miatt zárva tartó kiállítások további növekedési potenciált rejtnek.
- A Későrómai sírkápolna, Római sírkamrák és az Ókeresztény Mauzóleum működtetése 2007-ben véglegesen a Pécs/Sopianae Örökség Kht.-hoz került.

Látható a fenti adatokból, hogy a **BMMI egyes közismert egyedi életmű-gyűjteményei és a világörökségi helyszínek – amennyiben látogathatók – jóval több érdeklődőt vonzottak az elmúlt néhány évben, mint a Modern Magyar Képtár** mégoly egyedülálló **XX. századi gyűjteménye** (az utóbbiban megtekinthető Martyn Ferenc-gyűjtemény a kevésbé ismert életmű-gyűjtemények közé sorolható).

A BMMI ingatlanállománya szétagolt, ami egyre nehezebben viselhető terheket ró a szervezetre és a fenntartó megyei önkormányzatra. A szervezet 2007-ben elkészült középtávú fejlesztési tervének tervezete szerint „a minimálisra csökkentett szakmai és teremőri állomány és az ezzel egyenes arányban csökkentett nyitvatartási idő” több kiállításnál jelentősen „korlátozza a látogatói számot”.

A BMMI három, kiemelkedően ismert és látogatott kiállítása jelenlegi helyzetét az alábbiak szerint foglalhatjuk össze:

- A **Csontváry Múzeum** a Káptalan utcával párhuzamosan futó Janus Pannonius utcában található. Az épületet a BMMI a Pécsi Katolikus Egyházmegyétől bérlí, földszintjén kávézó és szórakozóhely (Dante Café), emeletén pedig a kiállítás található, mintegy 640 nm alapterületen. Az épület helyenként 9 métert elérő belmagasságával alkalmas a legnagyobb méretű (620 * 380 cm) Csontváry képek elhelyezésére is, és korszerű klimatechnológiával rendelkezik. A kb. 30 műtárgy legnagyobb része a Magyar Állam tulajdona, kezelője a Magyar Nemzeti Galéria, amely tízéves szerződéses periódusokban ruházza át a kezelői jogokat a BMMI-re, a jelenlegi szerződésalapján 2014-ig. A kiállítás jelenlegi körülményei nem optimálisak: A bérbeadóval rendszeresek a nézeteltérések. A földszinti szórakozóhely zavaróan hat a potenciális látogatók egy részére, biztonsági szempontból megkérdőjelezhető,

ugyanakkor a keletkező füst, pára is kedvezőtlenül hathat az emeleten kiállított műtárgyakra. A kiállítás mozgásában korlátozott érdeklődőket nem tud fogadni.

Csontváry: A magányos cédrus
www.pecs.hu

- A **Zsolnay Múzeum** megyei tulajdonban lévő épülete (Káptalan u. 2, a város legrégebbi épülete) mintegy 450 millió Ft összköltséggel lebonyolított, teljes rekonstrukción esett át, és 2007 szeptemberében nyitott újra a felújított helyszínen. A felújítás hosszabb időre megnyugtatóan rendezte a kiállítás sorsát. Hiányzik még a megfelelő, épületen kívüli információs táblarendszer, de ez a probléma amúgy sem az egyes múzeumi létesítmények szintjén kezelendő.

Vázák a Zsolnay múzeumban
www.pecs.hu

Vasarely művek a Vasarely múzeumban
www.pecs.hu

- A **Vasarely Múzeum** a Káptalan u. 3. szám alatt található, megyei tulajdonban lévő épületben tekinthető meg. Bár az épületet Vasarely szülőházaként ismerik, információink szerint nem az. Ugyanakkor a pécsi születésű Victor Vasarely saját maga tervezte erre a helyszínre a jelenleg is látható kiállítást, ami fokozza annak kulturális értékét és turisztikai vonzerejét. Az épület homlokzati felújítást, belső átalakításokat, a világítási rendszer jelentős korszerűsítését, klímaberendezés telepítését és akadálymentesítést igényel ahhoz, hogy a 2010-es év programját megfelelő színvonalon szolgálhassa.

A BMMI művészettörténeti értékét tekintve legfontosabb része a **Modern Magyar Képtár XX. századi gyűjteménye**, amely a Magyar Nemzeti Galéria után Magyarország legjelentősebb XX. századi közgyűjteménye. A gyűjteményből rendezett kiállítás jelenleg két helyszínen, összesen mintegy 1.500 nm alapterületen látogatható. Éves látogatószáma azonban kritikusan alacsony (2006-ban összesen 9.785 fő). Ennek két okát érzékelhetjük:

- A modern művészetek nem tartoznak a kultúrafogyasztók szélesebb rétegeit érdeklő témák közé. A gyűjtemény elnevezése ebből a szempontból talán nem szerencsés, hiszen nagyon jelentős (és a kortárs művészeknél lényegesen közismertebb) 1870-1950 közötti alkotók és alkotások is megtekinthetők a kiállításokon, olyan nevekkel, amelyek önmagukban több látogatót vonzanának, mint egy nevében „modern” gyűjtemény.
- Legalább ilyen fontos, hogy a kiállítások elavult színvonalon, felújításra szoruló kiállítótérekben kaptak helyet, amely nem jelent különösebb vonzerőt a látogatók számára. Ide tartozik az a körülmény is, hogy a kiállítás II. fele a Papnövelde utca 5

szám alatt található, néhány száz méterre a többi múzeumépülettől, emelkedő tetején, nem megfelelő kitáblázással. Ezek a körülmények jelentősen rontják a látogatottságot.

A XX. századi gyűjtemény kiállításairól elmondható, hogy korszerű létesítményben való elhelyezése önmagában jelentősen javítaná az érdeklődést, ugrásszerű változáshoz azonban specifikus vonzerővel történő integrálása szükséges (pl. időszakos „sztárkiállítások”, vagy jelentős látogatottságú állandó kiállítás ugyanabban az épületben).

A Modern Magyar Képtár XX. századi gyűjteményének közel 13.000 művet számláló állománya legnagyobb része – a múzeumi gyakorlatnak megfelelően – a **műtárgyraktárban** került elhelyezésre. Ennek jelenlegi helye a múzeumutca folytatásában fekvő Papnövelde utca 5. számú épülete, az ún. Régi Vármegyeháza, amely a megye tulajdonát képezi, és 2001-ben homlokzati rekonstrukción és tetőcserén esett át. A műtárgyraktár a 2.264 nm nettó alapterületű épület első emeletén található, mintegy 800 nm-en. (A földszinten jelenleg göngyölegek és bútorok raktározása folyik, a második szinten pedig a XX. századi gyűjtemény II. része tekinthető meg.)

Ahogy azt az érintett szakterületek bemutatásánál összefoglaltuk, **a közgyűjtemények** (ilyen a BMMI XX. századi magyar gyűjteménye is) **kezelésére törvényi előírások vonatkoznak** (A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény. **A múzeum törvényi kötelezettségéből eredő feladata több más feladat** (gyarapítás, kiállítás, művészettörténeti feldolgozás, kutatás) mellett **a gyűjtemény őrzése. Ehhez megfelelő műtárgyraktározási, restaurálási feltételeket kell biztosítani.**

A közgyűjtemény elhelyezésére az épület jelen állapotában és berendezésével szinte minden szempontból **alkalmatlan**: A forgalmi értéken 5-10 milliárd Ft közé becsülhető gyűjtemény darabjai polcokon állnak, szorosan egymásnak döntve, így a kutatási, műtárgyrendezési tevékenység során rendszeresen sérülnek. Az épület pinceszintje erősen vizesedik, belső felújításra szorul, az első emeletén a világításon kívül semmilyen gépészettel nem rendelkezik, a raktározás hőmérséklet-szabályozása, pára- és pormentesítése nem megoldott. Az épület kialakítása (hosszanti folyosóról nyíló, kisméretű, eredetileg hivatali rendeltetésű helyiségek) megnehezíti korszerű, műtárgyvédelmi szempontból megfelelő műtárgyraktári berendezés (görgön kihúzható nagyméretű - minimum 3*3 méteres, a műtárgyak felakasztására alkalmas rácsos táblák) kialakítását.

A Régi Vármegyeháza szomszédos, homlokzati felújításon átesett épületében **restaurátorműhely** üzemel. A műhely alapterülete megfelelő, de a tér nem tagolható megfelelően, a speciális vegyszeres kezeléssel járó, és ezért leválasztott térben, külön levegőelszívással végzendő munkafázisok körülményei nem megoldottak. A műhely elektromos fűtése megterheli a múzeum szűkös rezsiköltség-keretét. Az elkülönített épület műtárgyvédelmi, biztonsági szempontból nem optimális, hiszen rendszeresen kell a szabad ég alatt szállítani a műtárgyakat.

A BMMI-nek jelenleg **nincs nagyobb méretű időszakos kiállítótere**. A város legnagyobb ilyen létesítménye a Pécsi Galéria, 350 nm-es alapterülettel, de a látogatófogadó- és kiszolgáló funkciók hiánya miatt az sem kifejezetten alkalmas rangos vándorkiállítások fogadására.

Pécs jelenlegi **turisztikai értékesítési rendszere** a sokszereplős turisztikai intézményrendszer, a feladatok nem megfelelő szintű koordinációja miatt elaprózódott. A városi értékesítési tevékenység meglehetősen szűk körű, a magánszféra és a város jellemzően egymástól függetlenül végzi azt.

- A városi marketingtevékenység jellemzően kiadványok megjelentetésére szorítkozik.
- Baranya Megyei Tourinform Iroda végez korlátozott értékesítési tevékenységet (pl. jegyértékesítés).
- A város utazási irodái jellemzően kiutaztatással foglalkoznak, a beutaztatásban hiány érződik.
- A városi honlapon rendelkezésre állnak ugyan turisztikai információk, online értékesítésre azonban nincs lehetőség.

Összességében elmondható, hogy nagy szükség lenne a **fenti hiányokat egyszerre betöltő**, vagy azoknak legalább egy részét biztosító **turisztikai látogatóközpont**ra.

Külön érdemes szót ejtenünk arról a projektről, amely várhatóan jelen fejlesztéssel párhuzamosan valósulhat meg: A **Baranya megyei Régészeti Múzeum rekonstrukciója és új funkciókkal való bővítése** című, mintegy 1,067 milliárd Ft költségvetéssel tervezett projekt szerepel a Magyar Kormány által támogatásra kiválasztott projektek listáján. Tervezett tartalma:

- A Baranya Megyei Önkormányzat fenntartásában működő Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága Régészeti Múzeum történelmi, védett műemlék épületének teljes rekonstrukciója.
- Az épület teljes külső és belső felújítása, belső tereinek átalakítása a kiállítótér bővítésével, az épület többcélúvá alakítása további funkciók kialakításával.
- Új, modern multifunkcionális elemek kerülnek beépítésre, így lehetővé válik különféle rendezvények (pl. szemináriumok, szakmai konferenciák, tapasztalatcserék) szervezése.
- A partnerek közreműködésével akkreditált kézműves képzések indulnak, valamint a megszerzett tudást, a gyakorlatban is alkalmazhatják a szakemberek a történelmi épületekre vonatkozó karbantartási szolgáltatások bevezetésén keresztül.
- Az új múzeum épület innovatív felhasználásával a kulturális örökség elérhetővé válik a múzeumi látogatók, kézművesek, ingatlantulajdonosok számára.

A két projekt által megvalósuló fejlesztés kimagasló szinergikus együttműködéssel lenne üzemeltethető. A Régészeti Múzeum rendkívül gazdag, és sokrétű, de szegényes körülmények között kiállított tárlatai szolgáltatás minőségében felzárkózhatnak a jelen projekt által megújított képzőművészeti és a korábban felújított iparművészeti kiállításokhoz, újabb elemmel bővítve Pécs minőségi múzeumi kínálatát. Ez feltétlenül hozzájárulna az összes látogató növeléséhez, és mindkét oldalon pótlólagos eredményhez vezetne.

IV.1.4. A BMMI jelenlegi helyzete

IV.1.4.1. A BMMI helye az önkormányzati szervezetben

A Baranya Megyei Önkormányzat számos **intézményt** működtet, melyek a következő nagyobb tevékenységi csoportokra oszthatók:

- Egészségügyi intézmények
- Szociális intézmények
- Közoktatási intézmények
- Baranya Megyei Önkormányzat Gazdasági Igazgatósága és

- Kulturális- közművelődési intézmények.

A Megyei Önkormányzat **kulturális - közművelődési tevékenységgel** foglalkozó intézményei az alábbiak:

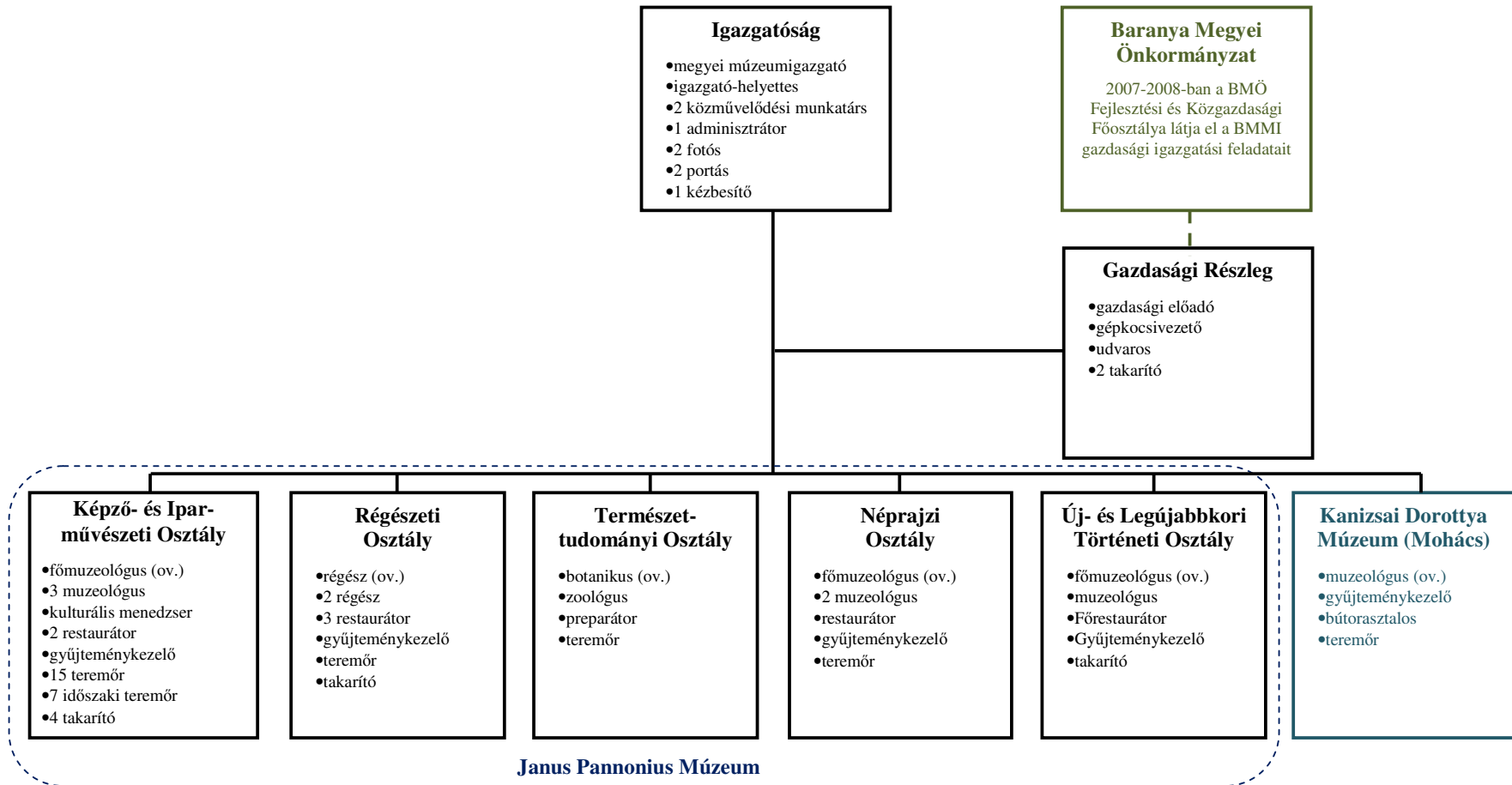
- Csorba Győző Megyei Könyvtár
- Baranya Megyei Levéltár
- Baranya Megyei Kulturális és Idegenforgalmi Központ
- Művészetek és Irodalom Háza és
- **Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága (továbbiakban: BMMI).**

A BMMI olyan, a megyei önkormányzat által fenntartott közgyűjteményi intézmény, amely gyűjti, nyilvántartja, védi, szakszerűen megőrzi, tudományosan feldolgozza, publikálja és kiállításokon vagy más módon bemutatja a természettudományi, régészeti, néprajzi, történeti, képző- és iparművészeti muzeális értékeket. Az intézmény gazdaságilag részben önálló, előirányzatai felett részjogkörrel rendelkező költségvetési szerv. Az intézmény 2008-as engedélyezett létszáma 95,5 fő, ebből a szakmai létszám 43 fő. (Az alkalmazottak tényleges száma eközben 83 fő, a részmunkaidős foglalkoztatás figyelembe vételével kb. 60 főnyi teljes munkaidős egyenértékkel.) A BMMI két alapintézménye a Janus Pannonius Múzeum (Pécs) és a Kanizsai Dorottya Múzeum (Mohács).

A BMMI a birtokában lévő gyűjtemények nagyságrendje és kiállításainak száma alapján az ország legnagyobb Budapesten kívüli múzeumi szervezete, mivel a több, mint 700.000 darabból álló gyűjtemény-együttes (amelyből a képzőművészeti gyűjtemény közel 13.000 darabos) bizonyos részei nemcsak hazai, de nemzetközi viszonylatban is meghatározó szerepet játszanak. A BMMI fő feladatai közé tartoznak az egyes szakterületek gyűjteményének gyarapítása, az állományban lévő kulturális javak megőrzése, gondozása, tudományos feldolgozása és közművelődési hasznosítása. A múzeumi publikáció legspecifikusabb területe a kiállítás, emellett rendszeres periodikák, évkönyvek és kiállításokhoz kapcsolódó katalógusok megjelentetése. A BMMI gondozásában lévő múzeumok évtizedek óta rossz állagú és nagyszámú műemlék ingatlannal rendelkezik, infrastrukturális helyzetük általában véve stagnál, szakmai programokat kizárólag pályázati forrásokból tud finanszírozni, mindez a múzeumfejlesztési tevékenységet kiszámíthatatlanná

és tervezhetetlenné teszi. A pályázaton elnyert pénzeszközök és az egyéb megszerzett támogatások nyújtanak lehetőséget szakmai munka végzésére, kiállítások rendezésére, ásatásokra, műtárgyak vásárlására, műtárgyvédelemre és különböző kiadványok és periodikák megjelentetésére.

A BMMI szervezeti felépítését az alábbi diagram mutatja. Az egyes szervezeti egységeken belül jelöltük a jelenleg alkalmazásban lévő, aktív munkaerő-állományt is. A BMMI teljes munkaidős alkalmazotti létszáma nem egyezik meg az itt felsorolt létszámmal, tekintettel az inaktív (szülési szabadságon, GYED-en lévő) munkatársakra és a nem teljes munkaidőben foglalkoztatottakra. Nem tüntettük fel a megbízással dolgozó személyeket sem.

A BMMI múzeumi tevékenységeit öt szakmai osztályba és plusz egy szervezeti egységbe tömörítve szervezi, melyek főbb tevékenységei a következők:

- **Képző- és Iparművészeti Osztály:** Gyűjteményei és kiállításai országos és nemzetközi jelentőségűek. Az osztály dolgozói szakmai zsűrik tagjai, külföldi tanulmányutakon és konferenciákon vesznek részt, azonban gyűjteményeik bemutatása csak részben megoldott.
- **Régészeti Osztály:** Fő feladata a gyűjteményfejlesztés és terepmunka keretében a baranyai régészeti emlékek feltérképezése, feltárása, leletmentése, nyilvántartásba vétele, restaurálása és válogatása. További tevékenységük a tananyaghoz kapcsolódó tárlatvezetések, óraadás a Pécsi Tudományegyetemen (továbbiakban PTE), konzultáció és kutatási segédlet nyújtása tudományos dolgozatokhoz.
- **Természettudományi Osztály:** feladata a BMMI természettudományos gyűjteményeinek fejlesztése és terepmunka. Az osztály alkalmazottai bekapcsolódnak az erdei iskolák programjaiba, táborokat szerveznek, ismeretterjesztő előadásokat tartanak, szakértői elemzéseket és véleményeket készítenek, s publikálják az eredményeiket.
- **Néprajzi Osztály:** Feladatai közé tartozik a folyamatos gyűjteményfejlesztés, terepmunka, leltározás és dokumentálás, előadások tartása, lektorálás, szakértői véleményezés, illetve a megyében élő népcsoportok hagyományainak és tárgyi emlékeinek összegyűjtése. További feladat a PTE oktatási munkájában való aktív részvétel, illetve a tudományos – ismeretterjesztő előadások tartása.
- **Új- és Legújabbkori Történelmi Osztály:** Az osztály tagjai rendszeresen publikálnak, konferenciákon vesznek részt, közművelődési pályázatokat pályáznak, s segítséget nyújtanak egyetemi és középiskolai tanulmányok elkészítéséhez.
- **Kanizsai Dorottya Múzeum, Mohács (további szervezeti egység):** A múzeum országos gyűjtőkörű, kiemelten a baranyai horvátok, szerbek és szlovénok néprajzi anyagaival, illetve helytörténelmi gyűjtéssel foglalkozik.

A **Képző- és Iparművészeti Osztálynak** két fő gyűjteményi egysége van:

- A képzőművészeti gyűjtemény (Modern Magyar Képtár), melynek kiállításai:

- MMK XX. századi gyűjtemény
- MMK Csontváry Múzeum
- MMK Vasarely Múzeum
- MMK Amerigo Tot Múzeum
- MMK Endre Nemes Múzeum
- MMK Martyn Ferenc Múzeum
- MMK Zlatko Prica Állandó Kiállítás
- MMK Pierre Székely: Kőkert
- MMK Schaár Erzsébet: Utca

Schaár Erzsébet: Utca
www.pecs.hu

- Az iparművészeti gyűjtemény, melynek kiállításai.
 - Zsolnay Múzeum
 - Gádor István Múzeum (Siklós)

A **Képző- és Iparművészeti Osztály** emellett szakmai felügyeletet gyakorol, illetve kihelyezett műtárgyanyagot tart fenn az alábbi, Baranya megyei kiállítóhelyek esetében:

- Bakóca, Falumúzeum (Sáfrány Géza emlékkiállítás)
- Boldogasszonyfa, Falumúzeum (Hoffer János emlékkiállítás)
- Bóly, Falumúzeum (Fejezetek Bóly történetéből és néprajzából c. kiállítás)
- Bóly-Békáspuszta, Szakgyűjtemény (a Bólyi Mezőgazdasági Kombinát területének termeléstörténete)

- Dunaszekcső, Faluház (helytörténeti gyűjtemény, Halász Ferenc régészeti gyűjtemény)
- Ibafa, Pipamúzeum
- Kásád, Sokác tájház (helytörténeti gyűjtemény)
- Komló, Városi Helytörténeti Múzeum, Természettudományi Kiállítás
- Magyaregregy, Honismereti Faluház (Arnold ház)
- Magyaregregy-Márévár, Vármúzeum (történeti kiállítás, Kelet- Mecsek természeti képei c. kiállítás)
- Magyarlukafa, Tájház (működő néprajzi és kézműves műhely, nincs állandó kiállítása)
- Mecseknádasd, Német Nemzetiségi Tájház (Népi kismesterségek Baranya németségének köréből c. kiállítás)
- Mohács, Helytörténeti jelentőségű bemutató (Mohács Népei c. kiállítás)
- Mohács, Emlékszoba (Schneider Lajos zenekutató)
- Nagytótfalu, Iskolatörténeti gyűjtemény és tájház
- Orfű, Vízialom (vízialom és őrléstörténeti kiállítás, Mekényesi szárazmalom)
- Ófalu, Német Nemzetiségi Tájház
- Patapoklosi, Szigetvári János tájház
- Pécs, Jakováli Hasszán Múzeum
- Pécs, Szerecsen Patikamúzeum
- Pécsvárad, Vármúzeum (vártörténeti kiállítás, Kígyós Sándor emlékkiállítás, kőtár)
- Pécsvárad, Nemes Endre-Nágel Lajos emlékszoba
- Sellye, Kiss Géza Ormánsági Múzeum (Ormánság Népművészete c. kiállítás, Talpashár, gazdasági épületek)
- Siklós, Vármúzeum (Gádor István kerámia kiállítás, Kőtár-vártörténeti kiállítás, A kesztyűs mesterség és a kesztyűdivat története c. kiállítás)

- Pécsi Múzeumok Ejszakaja araja Somberek, Falumúzeum (helytörténeti gyűjtemény)
- Szentlőrinc, Brandtner-Koncz gyűjtemény
- Szigetvár: Zrínyi Miklós Múzeum - Török ház
- Vajszló, Kodolányi János Emlékmúzeum (Kodolányi János munkássága és Ormánság a magyar irodalomban c. kiállítás)
- Zengővárkony, Fülep Lajos Emlékszoba
- Zengővárkony, Tájház (helytörténeti gyűjtemény)
- Zengővárkony, Míves Tojás Gyűjtemény
- Zók, Helytörténeti jelentőségű bemutató (6000 éves "Zók kultúra" régészeti leletei c. kiállítás)

A BMMI szakmai munkáját Tudományos és Tanácsadó Testület segítené, de ismereteink szerint ez a testület – bár fontos szerepet játszhatna a múzeum tevékenységeinek továbbfejlesztésében, a gyakorlatban jelenleg nem működik.

IV.1.4.2. A BMMI helye a Megyei Önkormányzat döntéshozatali folyamataiban

A Baranya Megyei Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 3/2007. (III. 24.) Kgy. rendelet 4. szakasza 1. bekezdésének g. pontja kimondja, hogy a megyei közgyűlés önként vállalt feladatai közé tartozik a kulturális és művészeti értékek létrehozásának és bemutatásának támogatása, illetve közreműködés a kulturális hátrányok csökkentésében. A **Baranya Megyei Önkormányzat Művelődési, Kisebbségi, Ifjúsági és Sport Bizottsága** - más bizottságokkal együttműködve - foglalkozik a közművelődési intézményekkel kapcsolatos ügyek, javaslatok, döntések előkészítésével (36. szakasz 1. pont). Ez a testület hagyja jóvá a közművelődési intézmények – így a BMMI – SzMSz-eit és éves munkaterveit, továbbképzési ütemterveit. Mindezek mellett a **Baranya Megyei Önkormányzat Hivatalának** főbb feladatai között a 6/d. alpontban kifejtve az is szerepel, hogy a hivatal **Humánszolgáltatási Főosztálya** segíti ezen közművelődési intézmények szakmai feladatainak ellátását, szervezeteik együttműködését, valamint a **stratégiai jellegű kulturális fejlesztések és beruházások szakmai feladatainak ellátását**, mely utóbbi feladat kiemelkedően fontos a Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt szempontjából.

Az intézmény **éves munkaterve** a szakmai osztályok munkatervein alapul. Az osztályok vezetői által benyújtott terveket az igazgató fogadja el, aki döntése előtt konzultál a múzeum vezető testületével. Az intézmény egészét érintő kérdéseket vezetői értekezleten vitatják meg, ahol az osztályvezetőkön kívül az igazgatóhelyettesek, valamint a tudományos titkár vesz részt.

Beruházások, felújítások esetén az igényel a fenntartó felé a BMMI igazgatója lép fel az osztályokról érkezett javaslatok figyelembevételével. A felújításról, beruházásról a BMÖ Közgyűlése az éves költségvetés tárgyalása során dönt. (A múzeum előírt feladata a rövid távú ingatlan-felújítási terv/javaslat ötévenkénti elkészítése és benyújtása a fenntartónak. Ennek ütemezéséről, elfogadásáról a fenntartó dönt.)

A **szakmai osztályok** az elfogadott éves munkatervük alapján dolgoznak.

Az **osztályvezető** felel az osztály teljes vertikumának szakmai működéséért, így a gyűjteményezésért, a kiállítási és egyéb programokért, a kiállítások működéséért.

A **muzeológusok** egyéni munkatervük alapján végzik tudományos munkájukat. Tevékenységüket az osztályvezető hagyja jóvá és ellenőrzi. Az osztályon folyó munka tervező és ellenőrző fóruma az osztályértekezlet.

A költségvetés felemássága – szakmai működésre nincs intézményi keret – miatt az adott osztály pályázati sikeressége határozza meg a szakmai munkát. A muzeológusok által kidolgozott pályázatokat (gyűjteménygyarapítás, kiállítások, publikációk, restaurálás, állományvédelem) az osztályvezető véleményezi, majd hivatalosan az intézmény vezetője nyújtja be a gazdasági igazgató ellenjegyzésével.

Az osztályok nem végeznek önálló gazdálkodási tevékenységet. Szakmai munkájuk pénzügyi eredménye csak közvetve – az intézmény egyik szervezeti egységéként - van hatással tevékenységükre.

Szakmai pályázatok esetében a döntéshozatali idő - a pályázati határidők szorossága miatt - néhány hét, rendkívüli esetekben, sürgős külföldi vagy hazai kiállítási igény, kölcsönzés esetén pár nap. Nagyobb volumenű, beruházási célú, önrészt igénylő pályázatok esetében több hónap az átfutási idő.

IV.1.4.3. A BMMI helye az önkormányzati költségvetésben

A közművelődési intézmények költségvetési pozíciója a Megyei Önkormányzat 11/2008 (IX.25.) (az év közben a BMMI előnyére többször módosított) Kgy. rendelete alapján:

Közművelődési Intézmények (2008)	Tervezett bevétel (eFt)	Tervezett bevétel (%)	Tervezett kiadás (eFt)	Tervezett kiadás (%)
Csorba Győző Megyei Könyvtár	146.933	14,8	146.933	14,8
Baranya Megyei Levéltár	130.548	13,1	130.548	13,1
Baranya Megyei Kulturális és Idegenforgalmi Központ	102.289	10,3	102.289	10,3
Művészetek és Irodalom Háza	65.036	6,5	65.036	6,5
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága (BMMI)	550.201	55,3	550.201	55,3
Összesen:	995.007	100	995.007	100

A Baranya Megyei Közgyűlés közművelődési intézményeinek tervezett bevételei és kiadásai
Forrás: www.baranya.hu

A közművelődési intézményekre fordított Megyei Önkormányzati fenntartói támogatás (0,505 milliárd Ft) a megye intézményi fenntartói támogatásának (6,05 milliárd Ft) mintegy 8,3 százaléka, a teljes költségvetésnek (18,26 milliárd Ft) pedig mintegy 2,8 százaléka.

Fontos hozzátenni, hogy a Megyei Önkormányzat költségvetése többször is módosításra került, minek következtében a BMMI pénzügyi kereteinek súlya több mint kétszeresére nőtt az intézményeken és a teljes költségvetésen belül is.

Az intézmény fenntartásának 2007. évi kiadásai 1.992.012 eFt-ot tettek ki¹⁰. E kiadásokon belül a személyi jellegű kiadások 279.097 eFt, míg a dologi jellegű kiadások előirányzata 1.358.132 eFt volt. Az intézmény kiadásait kisebb részt a megyei önkormányzat fenntartói támogatásából (178.577 eFt) fedezi, míg működési bevételei 344.944 eFt-ot tettek ki.

Összehasonlítás céljából az alábbi táblázatban bemutatjuk a város kulturális intézményei bevételeinek 2007. évi alakulását, amelyből jól látható egyfelől a város sokszínű kulturális

¹⁰ A BMMI 2007. évi költségvetése azért ilyen kiugróan magas, mert tartalmazza az M6-os autópálya régészeti feltárásokra kapott támogatásokat is.

támogatáspolitikája, illetve a képzőművészeti intézmény aránya, és bevételtermelő képessége:

	Összes bevétel (e Ft)	Ebből működési bevételek		Ebből támogatásértékű bevételek	
		e Ft	Arány	e Ft	Arány
Apáczai Művelődési Központ	2 208 682	232 449	10,52%	1 950 859	88,33%
Pécs MJV Városi Könyvtár	156 369	2 737	1,75%	150 080	95,98%
Pécsi Galéria és Vizuális Művészeti Műhely	49 776	4 901	9,85%	42 950	86,29%
Pécsi Kulturális Központ	259 623	112 138	43,19%	133 664	51,48%
Pécsi Nemzeti Színház	907 177	193 741	21,36%	709 357	78,19%
Bóbita Bábszínház	73 375	16 866	22,99%	54 179	73,84%
Pécsi Horvát Színház	150 731	52 615	34,91%	94 916	62,97%
Pannon Filharmonikusok	531 158	55 133	10,38%	474 112	89,26%
Pécsi Ifjúsági Központ	177 924	59 325	33,34%	115 033	64,65%
Összesen:	4 514 815	729 905	16,17%	3 725 150	82,51%

Pécs MJV kulturális intézményeinek bevételmegoszlása, 2007
Forrás: Pécs MJV Önkormányzata, 2007. évi zárszámadása

IV.1.4.4. A BMMI gazdálkodása

A BMMI elmúlt években meghatározott költségvetését az alábbi táblázat mutatja¹¹:

Tétel	Altétel	2005	2006	2007	2008
Működési bevételek	Alaptevékenység bevételei	116 000	116 000	50 000	235 000
	Egyéb bevételek	67 390 000	91 699 000	64 670 000	83 277 000
Támogatások	Fenntartói támogatás	216 080 000	161 651 000	147 003 000	178 577 000
Támogatás értékű bevételek	Működési célú				88 759 000
Véglegesen átvett pénzeszközök	Működési célú	4 860 000	10 680 000		40 033 000
	Felhalmozási célú	4 000 000	5 280 000		1 115 000
Bevételek összesen		292 446 000	269 426 000	211 723 000	391 996 000
Kiadások	Személyi juttatások:	162 458 000	165 623 000	132 829 000	159 969 000
	Járadékok	54 234 000	53 586 000	42 968 000	47 206 000
	Dologi kiadások	48 835 000	39 537 000	35 926 000	161 801 000
	Egyéb működési célú kiadások				283 276 000
	Felújítási kiadások	12 544 000	10 680 000	0	235 000
	Beruházások	16 875 000	0	0	2 322 000
Kiadások összesen		294 946 000	269 426 000	211 723 000	654 809 000

A BMMI költségvetése, 2005-2008 (Ft)
Forrás: BMMI

¹¹ A költségvetés nem tartalmazza a nem tervezhető tételeket (autópálya-előkészítéssel, más fejlesztésekkel kapcsolatos régészeti munkák, illetve pályázatok bevételei és kiadásai).

Látható, hogy miközben a tervezett bevételek hektikusan változnak, és a 2008-ra tervezett fenntartói támogatás a 2005-ös adatnak mindössze 82,64 százaléka, addig kiadási oldalról az intézmény (leszámítva a 2008-as év néhány egyszeri tételének hatását) folyamatosan csökkentésre kényszerül. Ennek eredménye, hogy felújításra, beruházásra 2007-2008-ban szinte elhanyagolható összeg jut, és a 2008-ra tervezett személyi jellegű költségek összege is jelentősen csökkent (2007-ben 81,13 %, 2008-ban 95,61 % a 2005-ös adathoz viszonyítva), ami – figyelembe véve az elmúlt évek inflációját – jelentős létszámcsökkenést mutat.

Gazdálkodási tételek	Összeg (Ft)
Régészeti bevételek (feltárás, ásatás, szakfelügyelet, megfigyelés)	90 745 732
Régészeti bevételek (autópálya-előkészítés)	1 303 204 670
Pályázatok bevételei	39 251 702
Múzeumi belépőjegy, jogdíj	34 077 662
Kiadvány bevétel	9 126 757
Bérleti díj bevétel	2 230 714
Egyéb (alk. tér, szolgáltatás, pénzügyi bevétel, stb.)	299 508 880
Költségvetési támogatás	178 577 054
Összes bevétel	1 956 723 171
Régészeti kiadások (feltárás, ásatás, szakfelügyelet, megfigyelés)	63 821 533
Régészeti kiadások (autópálya-előkészítés)	1 354 224 040
Pályázati kiadások	43 225 428
Intézményi kiadások	547 762 233
Összes kiadás	2 009 033 234

A BMMI tényleges gazdálkodási adatai, 2007

Forrás: BMMI

A 2007-es év tényleges gazdálkodást vizsgálva látható, hogy az előre nem vagy nehezen tervezhető tételek (autópálya-előkészítéssel és más fejlesztésekkel kapcsolatos régészeti munkák bevételei és kiadásai, pályázatokkal kapcsolatos bevételek és kiadások) jelentősen módosítják mind a bevételi, mind a kiadási oldalt, de nem javítják az intézmény gazdálkodási egyenlegét.

A fenntartási költségek nem fedezik a fejlesztések, kiállítás-szervezések költségeit, így azokat pályázati, támogatói források fedezik. Ezekkel, és az utóbbi időszak jelentős, autópálya-beruházáshoz kapcsolódó ásatás-megbízásaival a BMMI éves teljes költségvetése átlagosan 800-1.000 millió Ft-ra nőtt.

A BMMI osztályai évek óta nem rendelkeznek szakmai dologi költségkerettel. E keretből az

alábbi fő tevékenységeket kellene elvégezni:

- gyűjteményfejlesztés
- állagvédelem, restaurálás
- könyvtár- és adattár-gyarapítás
- kiállításrendezés
- könyv, katalógus kiadása
- kutatás, utazás, kommunikáció

A felsorolt, *törvény ereje által kötelező múzeumi alapfeladatok* ellátása jelenleg a pályázati eredményességtől - elsősorban NKA, OKM pályázati forrásai - függ.

Az intézmény bevételeinek kicsi, de – több más tétellel ellentétben - jól tervezhető összetevője a jegyárbevétel. Az egyes kiállítások és a napijegy elmúlt években tapasztalt teljesesárú¹² értékeit az alábbi táblázat mutatja:

Kiállítás	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Természettudományi Múzeum	-	300	300	300	350	350
Néprajzi Múzeum	150	300	300	300	350	350
Régészeti Múzeum	150	300	300	300	350	350
Várostörténeti Múzeum	150	300	300	300	350	350
MMK Martyn Múzeum	200	400	400	400	zárva	zárva
MMK XX. sz-i Állandó Kiállítás	150				460	460
Múzeum Galéria (időszaki kiállítások)		eseti	eseti	eseti	-	eseti
MMK Csontváry Múzeum	300	600	600	600	700	700
MMK Vasarely Múzeum	300	600	600	600	600	600
Zsolnay Múzeum	350	700	700	700	600	700
MMK Amerigo Tot Múzeum					zárva	zárva
MMK Nemes Endre Múzeum,	300	400	400	400	zárva	zárva
MMK Schaár:”Utca”					ingyenes ¹³	ingyenes
Napijegy	1000	1700	1700	1700	1950	1950

A BMMI pécsi kiállításain alkalmazott teljesesárú belépőjegyárak, 2003-2008 (Ft)

Forrás: BMMI

¹² A gyermekek, diákok és nyugdíjasok kedvezményes belépőjegye minden esetben a felnőtt jegyár 50 százaléka.

¹³ A kiállítás az adott napon bármelyik másik kiállításra megváltott jeggyel meglátogatható.

Az átlagos, jellemző jegyárakat többféle módon is közelíthetjük:

Kiállítás	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Átlagos jegyár	228	433	433	433	418	429
Egy látogatóra jutó jegyárbevétel	143	147	118	165	208	na.
Súlyozott teljesárú jegyár	295	608	578	586	595	na.

A BMMI pécsi belépőjegyeinek átlagai, 2003-2008 (Ft)

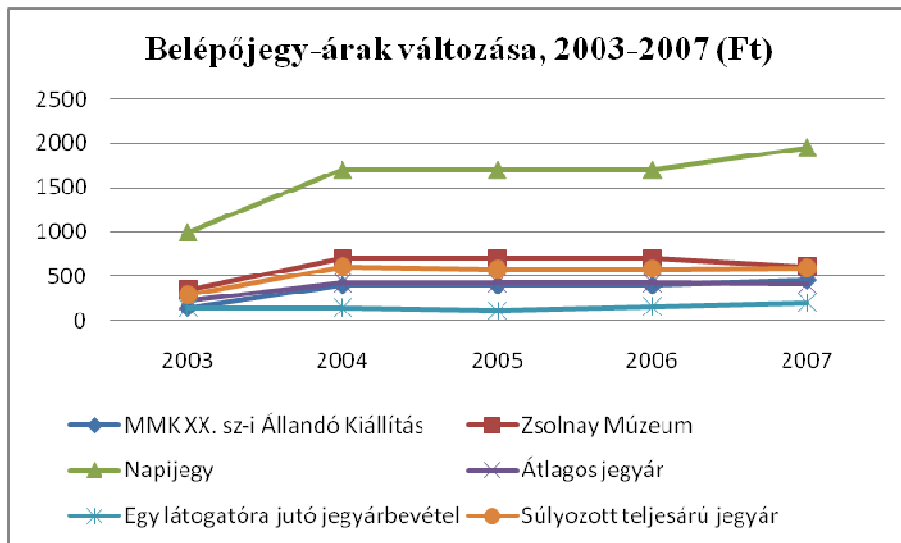
Forrás: saját szerkesztés

A **jegyárak számtani átlaga** (átlagos jegyár) azt mutatja, hogy a belépőjegy-árlista éves változtatásakor az üzemeltető milyen árpolitikát alkalmazott. Látható, hogy egy, a 2004-es évben bekövetkezett nagyarányú áremeléstől eltekintve az elmúlt években nem emelkedtek a jegyárak (leszámítva a Zsolnay Múzeum belépőjegyének 100 Ft-os emelését a felújítást követően). Figyelemre méltó az a tény is, hogy historikus adatokat vizsgálva látható, hogy a 2004. évit megelőző utolsó áremelésre 2000-ben került sor. Az üzemeltető tehát konzervatív árpolitikát folytat, igyekszik elodázní az infláció, és a költségnövekedés miatt kényszerű áremeléseket.

Az **egy látogatóra jutó jegyárbevétel** a gazdasági hasznosítás mértékét mutatja. Látható, hogy 2003-tól szinte folyamatosan sikerült növelni a mutató értékét, eltekintve a 2005. év visszaesésétől. (Ebben az évben a kiugróan magas látogatottság a szokásosnál magasabb részarányú ingyenes és kedvezményes belépéssel párosult.)

A **súlyozott teljesárú jegyár** olyan mutató, amely igyekszik megfelelő súllyal figyelembe venni a kisebb és nagyobb látogatottságú múzeumok belépőjegyét. A kalkulációnál fel kellett tételeznünk, hogy az egyes múzeumok esetében azonos a teljesárú/kedvezményes/ingyenes belépőjegyek aránya, hiszen ilyen bontás múzeumonként nem áll rendelkezésre. A kalkuláció azt mutatja, hogy a súlyozott teljesárú jegyár (vagyis az adott évben a teljesárú belépőjegyek értékesítésekor fizetett átlagár) 2004 óta szinte változatlan, 600 Ft körül mozog.

Az alábbi grafikon ábrázolja a három mutató elmúlt néhány évi alakulását, egyúttal mutatva három jellemző belépőjegy alakulását is: egy kiemelkedő látogatosságu (Zsolnay Múzeum), egy alacsony látogatosságu múzeum (MMK XX. Századi Gyűjtemény) és az adott évben érvényes napijegy esetében.

Forrás: saját szerkesztés

IV.1.4.5. A BMMI humán erőforrásai

A BMMI 2008-as engedélyezett létszáma 95,5 fő, ebből a szakmai létszám 43 fő. (Az alkalmazottak tényleges száma eközben 83 fő, a részmunkaidős foglalkoztatás figyelembe vételével kb. 60 főnyi teljes munkaidős egyenértékkel.) A **Képző- és Iparművészeti Osztály** által működtetett kiállítóhelyek/múzeumok humán erőforrás-ellátottsága a következő:

- Iparművészeti Gyűjtemény
 - Zsolnay Múzeum (Káptalan utca 2.): jegypénztáros-kiadványos, 5 teremőr, 1 (6 órás) takarító
Megjegyzés: A Zsolnay Gyűjtemény, valamint a művészeti ági kapcsolódás miatt ide sorolt iparművészeti gyűjtemény szakmai felelőse 1 művészettörténész, akinek a munkáját 1 gyűjteménykezelő/ raktáros segíti.
- Modern Magyar Képtár gyűjteménye, kiállításai (múzeumi)
 - MMK XX. századi Állandó Kiállítás I.–II. (Káptalan utca 4., Papnövelde utca 5.): 5+2 teremőr, 1 (4 órás) takarító
 - Megjegyzés: ideiglenesen a Káptalan u. 4.-ben került redukált terjedelemben kiállításra a Káptalan u. 6. sz. épület átadása miatt a Martyn Ferenc Múzeum anyaga.

- MMK Schaár Erzsébet „Utca” (Káptalan u. 5.): zárva, megtekintését a Káptalan u. 4.-ben kell kérni, az ottani egyik teremőr kíséretében.
- MMK Endre Nemes Múzeum, MMK Zlatko Prica Állandó Kiállítás (Káptalan u. 5.) ideiglenesen zárva .
- MMK Csontváry Múzeum (Janus Pannonius u. 11.): jegypénztáros, kiadvány-árúsító, 4 teremőr; takarítás: 2 órás túlmunkával az egyik teremőr.
- MMK Vasarely Múzeum (Káptalan utca 3.): jegypénztáros-kiadványos, 5 teremőr
- MMK Amerigo Tot Múzeum: korábban a Káptalan u. 2.-ben, az épület felújítását követően a kiállítóhely funkciója megváltozott, a művek jelenleg raktárban vannak (tervezett új helye: Káptalan u. 4., a fotóműhely helyén).

A Modern Magyar Képtár gyűjteményeinek (közel 13.000 leltári tételt képező műtárgy) szakmai irányítása, kezelése és őrzése a Képző- és Iparművészeti Osztály 2 művészettörténész-muzeológusa, 1 gyűjteménykezelő-muzeológusa, 2 festmény-restaurátora, 1 múzeumpedagógus-kulturális menedzsere feladata (a teremőrökön kívül). Az elmúlt 5 évben, változatlan, illetve bővülő feladatkör mellett 6 fővel csökkent a szakalkalmazotti létszám, így az az öt évvel korábbinak mintegy a fele.

A Képző- és Iparművészeti Osztály művészettörténészei, restaurátorai 30 éves muzeológusi, szakmai gyakorlattal rendelkeznek. A gyűjteménykezelők is 20 éve a múzeum alkalmazottai. Kb. 10 év múlva az Osztály jelenlegi szakmai állományának majd egésze nyugdíjkorba lép. A teremőrök s a takarítók meghatározó része nyugdíjas, szerződéses alkalmazott. Jelentős százalékuk sok éve áll a múzeum alkalmazásában.

A **többi szakmai osztály** személyi állományát nem ismertetjük ilyen részletesen, mert az általuk üzemeltetett múzeumokat a jelen projekt nem érinti. Az osztályok általános összetétele a BMMI szervezeti felépítését mutató ábrában megtalálható.

IV.1.4.6. A szolgáltatásnyújtás elemei, azok rendelkezésre állása és minősége

A BMMI jelenleg szinte kizárólag múzeumi szolgáltatásokat - természettudományi, régészeti, néprajzi, történeti, képző- és iparművészeti muzeális értékek gyűjtése, nyilvántartása, védelme, szakszerű megőrzése, tudományos feldolgozása, publikálása, kiállításokon vagy más módon történő bemutatása – nyújt. Az EKF program keretében, illetve a kulcsprojekt

eredményeinek fenntartásához kapcsolódva tervezett újabb szolgáltatások (pl. rendezvények helyszínének biztosítása, múzeumi fogadótér, aukciók rendezése) kezdeményei egyáltalán nem vagy csak rendkívül korlátozott formában (pl. ajándéktárgyak árusítása) léteznek. A hagyományos múzeumi szolgáltatások színvonala is sok esetben kívánnivalót hagy maga után: az intézmény működésének jelenlegi infrastrukturális feltételei és humán erőforrásai mind a mennyiség, mind a minőség tekintetében jelentősen korlátozzák a fenti muzeális értékek szakszerű megőrzésének, védelmének és bemutatásának tevékenységét, s részben ezzel összefüggően, a múzeumi anyag gazdagsága ellenére annak őrzése és bemutatása több évtizeddel ezelőtti színvonalon történik.

A szolgáltatásnyújtás 2007-es, számszerű adatait az alábbi táblázat mutatja:

Intézményi, gyűjteményi adatok	2007
Felsőfokú végzettségű szakalkalmazottak (fő)	28
Egyéb alkalmazottak (fő)	62
Tudományos fokozatok	2
Tárgyi gyűjteményi anyag gyarapodása	78678
Könyvtári gyűjtemény gyarapodása	428
Konzervált, restaurált, preparált műtárgyak száma	1478
Tisztított műtárgyak száma	105355
Kutatói publikációk (katalógus, periodika, stb.)	52
Médiamegjelenések (sajtó, tv, rádió, internet, stb.)	157
Konferenciák	2
Előadások	26
Múzeumpedagógia (múzeumi órák, kézműves foglalkozások)	98
Rendezvények (vetélkedő)	2
Rendezvények (tárlatvezetések)	158
Egyéb rendezvények (fogadások, táborok, stb.)	21
Állandó kiállítások száma (Pécsett)	13
Állandó kiállítások száma (Pécsen kívül)	1
Időszaki kiállítások száma (saját épületben)	25
Időszaki kiállítások száma (külső helyszínen)	18
Időszaki kiállítások száma (külföldön)	5

IV.1.4.6.1 Állandó kiállítások

A BMMI állandó kiállításai jelenleg az alábbi, **szokatlanul rövid nyitvatartási idővel** működnek:

- 10.00-16.00 óráig (szünnap: hétfő): Zsolnay Kerámia Kiállítás; Vasarely Múzeum; Modern Magyar Képtár I. (Martyn Gyűjtemény, itt kérhető Schaár Erzsébet: "Utca" c. művének megtekintése is); Reneszánsz Kötár; Csontváry Múzeum.
- 10.00-14.00 óráig (szünnap: vasárnap és hétfő): Régészeti Múzeum; Várostarténeti Múzeum; Természettudományi Múzeum; Néprajzi Múzeum; Modern Magyar Képtár II.

Helyhiány miatt a következő képzőművészeti kiállítások tartanak zárva:

- MMK Amerigo Tot Múzeum
- MMK Endre Nemes Múzeum
- MMK Martyn Ferenc Múzeum
- MMK Zlatko Prica Állandó Kiállítás

IV.1.4.6.2 Időszakos kiállítások, rendezvények

Bár a BMMI-nek jelenleg nincs nagyobb méretű **időszakos kiállítótére**, mindig is aktív időszakos kiállítási és rendezvényprogramot bonyolított. Ez a 2007-es évben kiemelkedő látogatottságban is megmutatkozott. A **BMMI által rendezett, ill. fogadott időszaki kiállítások** 2007-ben az alábbiak voltak:

Természettudományi Osztály

- Időszaki kiállítások:
 - Grin Igor: „Erdők, ligetek, vízpartok a körösök vidékén” c. fotókiállítás (2006. november 3. – 2007. február 15.)
 - Válogatás a baranyai természetfotósok képeiből /10 fotós 50 képe (2007. február 16. – május 7.)
 - Egy kis Múzeumi sokszínűség – Dél-Dunántúl lepkéi – Bodoni Enikő emlékkiállítás – Észak madarai – Hüttler Béla fotói (2007. május 11.- június 23.)
 - Variációk hat lábra – a Magyar Természettudományi Múzeum rovargyűjteményeiből (2007. június 28. – november 17.)

- A szakállas baglyok földjén (2007. november 29.-től)
- Külső helyszínen rendezett kiállítások:
 - Pécsi Tudományegyetem, FEFI – „Tarka tojásvilág” Néprajzi-, Régészeti- és a Természettudományi Osztály közös kiállítása (2007. március)
 - Magyar Posta Zrt.- Pécsi Postapalota: Rovarok bélyegeken, Bélyegmúzeummal közösen (2007. július 3 – augusztus 3.)
 - Mecseki Erdei Iskola – Bemutató és oktató rovargyűjteményi anyag (2007. októbertől – folyamatosan)
 - Erdei életkép és a Pécsi mamut csontjai kiállításrész – Mecsextrém Park, Pécs – folyamatosan
 - Rovarkiállítás – Szálka község faluházában folyamatosan

Régészeti Osztály

- Időszaki kiállítások:
 - Időszaki kiállítás az M6 autópálya Baranya megyei szakaszán és az M60 autópálya 0+000 – 30+200 km szakaszán kezdett megelőző régészeti feltárások leletanyagából: „Úton vagyunk” – PTE FEEK 2007. november 6. – december 7.
 - „Úton vagyunk” – Múzeum Galéria 2007. december 14. – 2008. március 29.
 - „Oinoche edények Szajkról” – kamarakiállítás, Pécs, Széchenyi tér 12.
 - „Temető az út alatt” – kamarakiállítás, Pécs, Széchenyi tér 12.
 - „Légirégészeti kutatások Baranya megyében” - Pécs, Árkád 2007. január 30.– 2007. február 06., fotó és poszter kiállítás: Pécs, Széchenyi tér 12., Pécs, Horvát Művelődési Központ, Pécs, Gandhi Gimnázium, Kozármisleny (2007. március)

Új- és legújabbkori Történelmi Osztály

- Időszaki kiállítások:
 - Szertárak titkai c. kiállítás 2007.okt.15-dec.22.
 - A Pécs története 1686-1948. c. állandó kiállítás egy részében időszakos karácsonyi

tárlat

- Vendégkiállítások fogadása:
- Dr. Tóth Géza Emlékkiállítás 2007.febr.23- április 30.
- Németek Magyarországon, magyarok Németországban 2007. márc.28-jún. 15.
- Töredékek a városi régészeti leletmentésekből. 2007. márc.28.- aug.15.
- „Magángyűjtemények ritkaságai – A képfestő, klumpakészítő, mézesbábos és gyertyaöntő mesterség emlékei” c. tárlat, 2007. márc.28.- jún.17.

Néprajzi Osztály

- Időszaki kiállítások:
 - Németek Magyarországon – magyarok Németországban. Európai életutak (Pécs, Várostarténeti Múzeum épületében, 2007. március 28 – június 17, társrendezés)
 - Vendégkiállítások fogadása.
 - „Petró apó. Egy hanti halász élete” 2007. február 9. - 2007. május 20.
 - Templom a múzeumban, kiállítás a templomban – Guzsalyas-terem, 2007. június 1.- szeptember 1.
 - Horvát népviseletek a nagyvilágban – Guzsalyas, 2007. szeptember 6.- december 31.)
- Külső helyszínen rendezett kiállítások:
 - Fényképek a JPM Néprajzi Osztályának anyagából – Horvát Klub, 2007. január 10.- február 2.)
 - Húsvét (2007. április 30 – május 30.)PTE-FEEK, Pécs)
 - Mecseknádasdi borkultúra emlékei (2007. augusztustól Mecseknádasd)
 - Baranyai fehérbor (2007. szeptember, Szófia)
 - A kenyér napja (2007. október, Eszék)
 - Égetett szuvenír – Pécsvárad, 2007. február 9.-május 30.)

- Égetett szuvenír –Nagyatád, 2007. július 27. - október 30.)
- Kortárs ruha-tér-kép (társrendezés, Budapest, Néprajzi Múzeum 2007. december-2008 március 31.)
- Fényképek a JPM Néprajzi Osztály anyagából (2007. nov.10. -december 1.) (Budapest Flamenco Hotel, Orsz. Horvát Önkorm.)

Kanizsai Dorottya Múzeum (Mohács)

- Időszaki kiállítások:
 - Korkép/kórkép, 1945-1956. – Válogatás a KDM plakát és újsággyűjteményéből: 2007. okt. 19 – 2008. április.
 - Vendégkiállítások fogadása:
 - Mario Romulić horvát fotóművész „Színes Baranya” c. fotókiállítása: 2007. júl. 5 – aug. 31.
 - Petrás Mária keramikus művész kerámia kiállítása: 2007. szept. 6 – okt. 7.
 - Külső helyszínen rendezett kiállítások:
 - „Mohácsi tamburások és tambura zenekarok” c. kiállítás a Schneider Lajos Alapfokú Művészeti Iskolában (Mohács): 2007 máj. 27 – jún. 5.

Képző- és Iparművészeti Osztály

- Időszaki kiállítások:
 - XX. Országos Kisplasztikai Biennále, 2007. március 25.- április 25.
 - Monori Sebestyén 2005-ben I. díjas OKB művész alkotásai az Országos Kisplasztikai Biennálén, Pécs, 2007. március 25.- április 25.
 - Kicsiny Balázs: Winterreise (Téli utazás) kiállítás, 2007. május 17.- november 5.
 - Claire Vasarely kiállítás, 2007. október 3. – november 5.
 - Új szerzeményi kiállítás, 2007. november 8. – december 9.
 - Jürgen Noltensmeier kiállítás, 2007. november 8. – december 9.
 - Természet és technika. Az újraértelmezett Moholy-Nagy 1916-1923. 2007.

december 21. – március 31.

- Vendégkiállítások fogadása:
 - Országos Kortárs Fotóművészet Biennále, 2007. szeptember 21.- október 14.
 - Külső helyszínen rendezett kiállítások:
 - „Victor Vasarely” kiállítás /75 db/, Kunst Museum, Bayreuth, 2007. február 4. és 2007. április 22.
 - „Victor Vasarely” kiállítás /55 db/, Bruckental Museum Sibiu (Nagyszeben), 2007. március 14.- 2007. április 22.
 - „Magyar avantgárd grafika” kiállítás /39db/, Künstlermuseum Heikendorf, 2007. július 7. - szeptember 20.
 - „Victor Vasarely” kiállítás /95 db/, Olomouci Művészeti Múzeum, 2007. november 15. -2008. január 28.
 - „Magyar avantgárd” kiállítás /70 db/, Prica Galerija Samobor, 2007. november 30. és 2008. február 10.
 - „Szegefű, rózsá, tulipán” Orientalizmus a Zsolnay kerámián c. kiállítás /44 db/, Művészetek és Irodalom Háza, 2007. október 10. – 2007. november 15.

IV.1.4.6.3 Tudományos tevékenység

A BMMI 2007-es **tudományos tevékenységét** jól példázza, hogy ebben az évben 14 munkatárs összesen 52 publikációt készített. Az intézmény 2 jelentős konferenciát szervezett, munkatársai 26 szakmai előadást tartottak. A 2007-es év kiadványai az alábbiak voltak:

- A BMMI saját kiadványai, 2007
 - Sárkány József, A Vasarely Múzeum Gyűjteménye (magyar-angol)
 - Sárkány József, XX. Kispasztikai Biennále Pécs, 2007 (magyar-angol)
 - Pásztor Andrea, Szertárak titkai (magyar)
- A BMMI közreműködésével készült kiadványok, 2007
 - Kovács Orsolya, Zsolnay (Eszék, horvát-magyar-angol)

- Sárkány József, Magyar avantgard (Samobor, horvát-angol)
- Sárkány József, Vasarely kiállítási katalogus (Olomouc, angol)
- Sárkány József, Vasarely kiállítási katalogus (Milánó, angol-olasz)
- Sárkány József, Viktor Vasarley (német)
- dr. Botár Olivér, Természet és technika, Az újraértelmezett Moholy-Nagy 1916-1923 (Vince Kiadó, magyar)
- Egyéb kiadványok:
 - 2008-as Vasarely naptár (Mohn Media GmbH)
 - 2008-as Csontváry, Vasarely naptár (Goma Zrt.)
 - Zsolnay Múzeum, Modern Magyar Képtár leporello

IV.1.4.6.4 Műtárgyvédelem

A **műtárgyvédelem** területén, a központi állományvédelmi feladatok keretében 2007-ben összeállításra került az Állományvédelmi Bizottság 2004-2006 évben az intézménynek nyújtott támogatás szöveges és képanyaga (a Bizottság számára). Megtörtént a múzeumi osztályok és a Kanizsai Dorottya Múzeum archív besorolású üvegnegatív, cellulóz-nitrát/acetát film anyagának számszerű, valamint állapot felmérése. Az intézmény a tárgycsoport (12.000 db üvegnegatív, 15.500 db filmkocka) tárolási feltételeinek javítására jelenleg pályázati forrást keres. A BMMI részt vett egy, a mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeum korszerűbb elhelyezésére irányuló, egy új néprajzi és helytörténeti múzeum létrehozását célzó koncepció elkészítésében is. Az évben jelentős tárgyi gyűjtemény gyarapítás történt, és nagyszámú műtárgy került tisztításra, konzerválásra, preparálásra vagy restaurálásra. A komplett restaurálásra került műtárgyak 2007-es megoszlása a következő volt:

- 82 db kerámia (Régészeti Osztály)
- 527 db fém, üveg, csont tárgy (Régészeti Osztály)
- 50 db plakát (Kanizsai Dorottya Múzeum)
- 50 db textiltárgy (Új- és Legújabb kori Történeti Osztály)

- 1 db ékszer (Új- és Legújabb kori Történelmi Osztály)
- 9 db fa tárgy (Új- és Legújabb kori Történelmi Osztály)
- 28 db üvegnegatív (Új- és Legújabb kori Történelmi Osztály)
- 4 db rajz (Új- és Legújabb kori Történelmi Osztály)
- 13 db plakát (Új- és Legújabb kori Történelmi Osztály)
- 1 db textil (Kanizsai Dorottya Múzeum)
- 1 db textil (Néprajzi Osztály)
- 1 db gabonatóró épület (Néprajzi Osztály)
- 59 néprajzi bútor (Néprajzi Osztály)
- 28 db festmény (Képző és Iparművészeti Osztály)
- Kacsás kút (Zsolnay kiáll.) (Képző és Iparművészeti Osztály)
- Máriafalvi oltár (Zsolnay kiáll.) (Képző és Iparművészeti Osztály)
- 3 db csillár (Zsolnay kiáll.) (Képző és Iparművészeti Osztály)
- 47 db építészeti kerámia (Zsolnay kiáll.) (Képző és Iparművészeti Osztály)
- 8 db díszkerámia (Zsolnay kiáll.) (Képző és Iparművészeti Osztály)

IV.1.5. SWOT analízis

Erősségek:	Gyengeségek:
<ul style="list-style-type: none"> • Az ország második legjelentősebb modern magyar közgyűjteménye (a Magyar Nemzeti Galéria után); • Egyedülálló életműgyűjtemények, a magyar képzőművészet kiemelkedő alkotóitól; • Európai viszonylatban is ritka múzeumegyüttes; • A történelmi belváros építészeti, régészeti értékei; • A világörökségi helyszínek közelsége; • Laza beépítésű telkek (műemléki védeltséget élvező telkek középkori eredetű elrendezése); • A város kortárs művészeti kapacitásai; • Magasan képzett szakemberek a projekt megvalósításának lehetséges szereplőinél; • Kiemelkedő múzeumi, művészettörténeti szakmai kapacitás, folyamatos, szerteágazó tudományos kutatómunka és szakmai kapcsolatrendszer; • Konszenzus a megyei és városi önkormányzat között a projekt megvalósítását és annak jelentőségét illetően; • Kulturális ipari kis- és középvállalkozások kiépült hálózata; • Élénk nemzetközi (pl. testvérvárosi) kapcsolatok. • Az egyetlen, a történelmi belvárosban elhelyezkedő EKF kulcsprojekt¹⁴, amely alkalmassá tehető belvárosi látogatóközpont funkció betöltésére; • A releváns külföldi és hazai példák egyértelműen igazolják, hogy a hatékony múzeumi működés legfontosabb eszköze korszerű, nagy befogadóképességű kiállítóterek létesítése. 	<ul style="list-style-type: none"> • A Modern Magyar Képtár jelenlegi elhelyezése (két helyszínen); • Az egyedülállóan értékes XX. századi magyar képzőművészeti gyűjtemény rossz raktározási feltételei; • Jelentős időszakos kiállítások megrendezésére alkalmas terek hiánya; • A fenntartó megyei önkormányzat szűkös pénzügyi erőforrásai; • A megyei közgyűjtemények fenntartásának romló pénzügyi, tárgyi, humán feltételei (az utóbbin belül mindenképp: kulturális menedzsment szakemberek hiánya); • A csökkenő fenntartói támogatás nyomán a BMMI humán erőforrásai lecsökkentek, így jelen formájában nem alkalmas összetett, turisztikai és marketing szakterületeket is tartalmazó feladatkörök ellátására; • A fenntartó megyei önkormányzat hosszabb távon bizonytalan jog- és hatásköre; • Korszerű múzeumpedagógiai eszközök hiánya; • Megfelelő marketing hiánya; • Egyes (elsősorban megyei fenntartású) közgyűjtemények alacsony látogatottsága; • A városi önkormányzat korlátozott pénzügyi, humán erőforrásai; • Párhuzamosságok a kulturális intézmények fejlesztésében, átgondolatlan kulturális fejlesztések (elsősorban a városi fenntartású intézmények esetében); • A városi fenntartású közgyűjtemények (Városi Képtár, Pécsi Galéria) kérdéses helyzete; • Gyenge szponzorációs tevékenység; • Kulturális ipari kis- és középvállalkozások gyenge tőkeereje.
Lehetőségek:	Veszélyek:
<ul style="list-style-type: none"> • Pécs regionális kulturális központtá nyilvánítása; • Különböző fenntartású közgyűjtemények és kiállítóterek integrációja, közös fenntartása; • Életminőség Pólusa Projekt megvalósítása; • Az EKF hatására számottevően javul a kulturális ipar jövedelemtermelő képessége, növekednek a kulturális turizmusból származó bevételek; • Jelentősen javul a város megközelíthetősége; • A globális gazdasági visszaesés miatt a befektetők bizalma megrendül a hagyományos befektetési területekben, és felértékelődik a műtárgyak, mint befektetési eszközök kereskedelme; • Szponzorok számának jelentős emelkedése, szponzorációból származó bevételek számottevő növekedése; • Nemzetközi kapcsolatok továbbfejlődése; • Egyéb turisztikai ágazatok fejlődése 	<ul style="list-style-type: none"> • A megyei önkormányzat középtávon elveszítheti jog- és hatáskörét a Nagy Kiállítótér fenntartására; • A megyei önkormányzat romló pénzügyi helyzete miatt olyan létesítmény-összevonásra kényszerül, amelynek során az időszakos kiállítótér helybe már meglévő állandó kiállítások költöznek, így a város megint korszerű kiállítótér nélkül marad; • Nem állnak rendelkezésre megfelelő források a projekt fenntartására (létesítmények fenntartása, európai színvonalú szolgáltatások biztosítása); • A kiválasztott területen vagy annak szomszédságában várhatóan szükséges régészeti feltárások megakadályozzák a projekt határidőre történő befejezését; • A kiválasztásra kerülő változat esetén nem egységesedik, integrálódik optimális mértékben a pécsi kiállítási infrastruktúra; • Konkurens fejlesztések számottevően csökkenthetik a létesítmények látogatottságát, ronthatják azok jövedelemtermelő képességét, ha ugyanazon keresletre irányulnak; • A régió gazdasági helyzete tovább romlik, veszélyeztetve egyrészt a szponzorációt és a kulturális ipar vállalkozásainak fennmaradását, rontva másrészt a térség életminőségét; • Az egyetlen színvonalú magángalériák rontják a város és egyúttal a Nagy Kiállítótér imázsát.

¹⁴ Eltekintve a Közterek és közparkok kulcsprojekttől, amelynek természetesen vannak a történelmi belvárost érintő, de nem épület-jellegű beruházásai.

IV.1.6. A fejlesztési igények azonosítása, a fejlesztés indoklása

IV.1.6.1. Új múzeumi funkció megvalósítása

Az áttekintett hazai és nemzetközi példák, a múzeumi szakmai tendenciák, és a hagyományos múzeumi tevékenység nehéz pénzügyi fenntarthatósága mind azt mutatják, hogy a hagyományos múzeumi tevékenységek (gyűjtemények őrzése és gyarapítása, feldolgozása, kutatása és bemutatása) kiegészítendőek gazdaságilag jól hasznosítható elemekkel. Ezek legfontosabb tényezője a vonzó, nagy tömegeket megmozgató, nagy volumenű időszakos kiállítási program. Ehhez meg kell teremteni a Pécsset jelenleg hiányzó infrastruktúrát.

A kulcsprojekt **központi eleme egy nagy, rangos időszakos kiállítások befogadására is alkalmas kiállítási tér megvalósítása.** Az, hogy Pécsnek szüksége van nagyméretű kiállítótérre, nem új keletű gondolat, és az EKF programtól függetlenül is igaz: már a 70-es évek elején születtek elképzelések egy korszerű létesítmény megépítésére a Szabadtéri Színpaddal szemben, a Káptalan utcában található sportpálya területén. A szinteltolós épületet Breuer Marcell tervezte volna, és éppen az ő váratlan halála miatt maradt máig megvalósulatlan az elképzelés.

A 2007. június 18-i határidővel kiírt építészeti tervpályázat komplex funkcionalitású, új múzeumi létesítmény megvalósítását célozta. Bár a projekt továbbfejlesztése során az önálló, új épületként megvalósuló Nagy Kiállítótér terve elvetésre került, **az időszakos kiállítási funkció meglévő épületek átalakításával történő megvalósítása továbbra is kulcseleme a projektnek.** További fontos, a kiindulási elképzelésből megmaradt funkciók:

- Modern Magyar Képtár XX. századi gyűjteményének integrált állandó kiállítása;
- A fennálló törvényi kötelezettségeket kielégítő, korszerű műtárgyraktározási feltételek megteremtése;
- Hatékony igazgatási, adminisztrációs és kutatási feladatvégzés feltételeinek megteremtése.

IV.1.6.2. A „múzeumutca” rekonstrukciója

A Múzeumutca kiállításainak jelenlegi állapotáról és működéséről elmondható, hogy a mai napig komoly vonzerőt jelent a helyszín hagyományos presztízse, az országosan egyedülálló

múzeumi integráció. Ugyancsak vonzó elem az ingatlanok elhelyezkedése és építészeti minősége: a Múzeumutca a pécsi történelmi belváros egyik legértékesebb utcaképét képviseli, hagyományos beépítéssel, korhű állapotban fennmaradt, részben középkori eredetű kanonoki házakkal (köztük a város legrégebbi lakóépületével), és a tengelyében elhelyezkedő, közismert és látogatott székesegyházzal, illetve római kori látványosságokkal. További vonzerő az itt (vagy közvetlen közelben) megtekinthető három, „húzónévvel” fémjelzett presztízs-kiállítás (Csontváry, Vasarely, Zsolnay).

A kiállítások szolgáltatási minősége ugyanakkor lassan már évtizedek óta erodálódik. A pusztuló épületbelsők között kiállított, a korszerű múzeumpedagógiai élményelemeket nélkülöző kiállítások nem versenyképesek az újonnan létesült kiállítóhelyek kínálatával.

Az időszakos kiállítótér helyszínválasztása mögötti gondolatmenet a 70-es évek óta változatlan: kihasználni a Káptalan utca sűrített múzeumi kínálatában rejlő egyedülálló adottságokat. Ehhez azonban pótolni kell a sok esetben több évtizedes épület-felújítási, épületkorszerűsítési és kiállítás-megújítási lemaradást. **A múzeumutca rekonstrukciója az alábbi fő elemeket** tartalmazza (jelölve a tervpályázati dokumentációhoz viszonyított eltéréseket):

- Káptalan u. 3. Vasarely Múzeum és a telek nyugati telekhatárán elhelyezkedő épület külső felújítása. (Nem kerül kialakításra ugyanakkor a múzeumutca egészét szolgáló látogatói központ - jegyárusítás, információ-szolgáltatás, emléktárgyak árusítása, mosdóhelyiségek, baba-mama szoba – funkcióegyüttes.)
- Káptalan u. 4.: A jelenlegi MMK I. épület teljes felújítása, a Múzeum Galéria és a keleti épület külső felújítása.
- Káptalan u. 5.: A jelenlegi igazgatósági épület és a Schaár-épület külső felújítása.
- Káptalan utca burkolati felújítása, „múzeumkert” kialakítása. (Ugyanakkor a Szabadtéri Színpad fennmaradása miatt értelemszerűen szükségtelenné válik az azt pótló, kb. 120 fő befogadására alkalmas új szabadtéri színpad kialakítása.)
- Eszperantó park és Aranyos-kút környéke kertészeti rendezése

Megjegyzendő, hogy egy másik projekt keretében (megyei címzett támogatás biztosította forrásból, mintegy 450 millió Ft költségvetéssel, 2006-2007-ben) megvalósult a Zsolnay

Múzeum épületének (Káptalan u. 2.) teljes rekonstrukciója, és 2007. szeptemberben megnyílt a felújított, bővített állandó kiállítás. Az Amerigo Tot állandó kiállítás, amely eddig ugyancsak az épületben volt megtekinthető, a tervek szerint a Káptalan u. 4. sz. ingatlan főépületében kerül majd elhelyezésre a felújításokat követően.

Bár az önálló Nagy Kiállítótér épületének elmaradása a tervpályázat eredeti tartalmát némileg módosította, a projektnek továbbra is lényegi eleme az összes látogatófunkciót ellátó épület szükséges szintű rekonstrukciója, és kiállítási szolgáltatásainak fejlesztése, valamint a múzeumutca építészeti minőségének, közterületi látványának és funkcionalitásának javítása (beleértve a látogatófunkciót el nem látó épületek külső felújítását, az utcaburkolatokat és utcabútorokat, valamint a kapcsolódó zöldterületeket is).

IV.1.6.3. Városlátogatók fogadóhelyének megteremtése

A Nagy Kiállítótér kiválasztott helyszíne nemcsak a város múzeumi kínálatának áll a középpontjában. Az utca közvetlen környékén található Pécs elsőszámú, nem képzőművészeti vonzerői is: a Káptalan utca közvetlen nyugati folytatásában található az ókeresztény sírkamrák, a dóm és a Dómmúzeum, további 2 perc sétával pedig ugyanazon a tengelyen elérhető a Barbakán. Déli irányban 300 méterre áll az emblemikus Gázi Kászim Dzsámi. Elengedhetetlen, hogy a Múzeumutca épületegyüttese kiaknázza az elhelyezkedésében rejlő extra idegenforgalmi potenciált. Mint az EKF program egyetlen, a történelmi belvárosban található attrakciója, megfelelő szolgáltatások biztosítása esetén (pl. parkolás, gyermekmegőrzés, vendéglátás, üzlet, ajándékbolt, stb.) hangsúlyos kiinduló- és végponttá válhat a városlátogató turisták jelentős része számára, lényegesen emelve a várható árbevételt.

Egy megfelelően üzemeltetett turisztikai látogatóközpont az általános információs szolgáltatásnál sokkal többet nyújthat a látogatóknak, így sokkal közvetlenebb és hatékonyabb módon növelheti a város látnivalóinak látogatottságát, idegenforgalmi szolgáltatásainak igénybevételét. Megfelelő személyi és anyagi feltételek biztosítása esetén alkalmas lehet az alábbi feladatok ellátására:

- Kapcsolatrendszer kiépítése turisztikai szolgáltatók, információs irodák, képviseltek és értékesítők széles körével;

- Csomagajánlatok szervezése és kiajánlása, regionális turisztikai együttműködés és határmenti turizmus ösztönzése;
- Partnerek ösztönzése a nagyobb arányú értékesítésre (pl. szakmai tanulmányutak szervezése; ingyenes kiadványok biztosítása; közös marketingakciók koordinációja; kölcsönös ajánlási rendszerek kezdeményezése);
- Hozzáférés biztosítása országos és nemzetközi adatbázisokhoz;
- Üdülési csekk bevezetésének és használatának ösztönzése;
- Turisztikai kártyarendszerek kialakítása és terjesztése;
- Online értékesítés szervezése, üzemeltetése;
- Kiemelt partnerek kezelése (pl. Magyar Turizmus Zrt külképviselői a fő küldőterületeken; Pécs testvérvárosai; EKF-helyszínek; kulturális rendezvények visszatérő szponzorai).

Fontos megjegyezni, hogy a projekt keretében nem törekszünk komplex, a pécsi történelmi belváros északi szektorát teljes egészében kiszolgáló látogatóközpont kialakítására, hiszen az fenntarthatatlan terhet róna a múzeumi intézményrendszerre. A kialakítani tervezett **múzeumi fogadótér** elsősorban a múzeumok látogatottságának növelését célozza.

IV.2. KERESLET-KÍNÁLAT ELEMZÉSE

A kulcsprojekt kereslet-kínálati viszonyainak elemzése során áttekintettük az adott fejlesztés által létrehozott szolgáltatások iránti **igényeket**, illetve **piaci viszonyokat**. Az elemzések eredményeként kapott információk nagyon fontos alapadatokat jelentenek a látogatószámok, bevételek, költségek, jól kihasználható kapacitások tekintetében, ezért külön hangsúlyt helyezünk az **óvatosság elvének betartására és következetesen ellenőrizzük** megállapításainkat. A kulcsprojekt szintű elemzés szerves kapcsolatban van a **komplex megvalósíthatósági tanulmány** keretében végzett kereslet-kínálat elemzéssel, onnan részben alapadatokat kap, részben adatokat szolgáltat. Az egyes fejlesztések **multiplikáló hatásának** elemzése elsősorban a komplex megvalósíthatósági tanulmány feladata.

IV.2.1. Keresletelemzés

A keresletelemzés fő célja, hogy meghatározza a tervezett szolgáltatások potenciális fogyasztóit, feltárja azok jellegzetességeit és meghatározza azokat fő folyamatokat és eszközöket, amelyek hatnak rájuk. Az elemzés legfontosabb része a Konzorcium megbízásából végzett Synovate felmérés, melynek tárgya több specifikus minta (pl. 1600 turista, pécsi és kistérségi lakos) volt.

A primer felmérés során kiemelt eleme volt adatgyűjtésünknek a Synovate Piackutató Kft. által végzett, 2007 nyarán készült specifikus **kérdőíves felmérés** is. A felmérés során *1000 belföldi turistát, 150 külföldi (nagyszombeni) turistát, 150 pécsi és térségi vállalkozást, valamint 300 pécsi és kistérségi lakost kérdeztünk meg* az egyes kulcsprojektek, így a Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) társadalmi elfogadottságát és támogatottságát, várható keresleti-kínálati viszonyait feltérképezve.

A kérdőíves felmérés kvantitatív kutatási módszer, amely objektív, számszerűsíthető és statisztikai eszközökkel feldolgozható eredményeket ad. A kérdőíves megkérdezés alapvetően 4 csoportra terjedt ki:

- a.) Belföldi turisták kérdőíves megkérdezése (telefonos)
- b.) Nagyszombenbe látogató külföldi turisták kérdőíves megkérdezése (személyes)
- c.) Lakosság kérdőíves megkérdezése (telefonos)
- d.) Pécsi vállalkozások kérdőíves megkérdezése (telefonos)

A megkérdezés az a.), c.) és d.) szegmensekben reprezentatív volt, azaz véletlen kiválasztással kerültek be az alanyok a mintába: a reprezentativitás feltétele ugyanis a véletlen mintavétel, míg az eredmények megbízhatóságát a megfelelő mintanagysággal biztosíthatjuk. Több szegmens esetében szakértői rétegzett mintavétel volt indokolt a megkérdezésből eredő esetleges torzítások kiküszöbölésére (adott kvótán belül véletlen mintavétellel).

a.) Belföldi turisták kérdőíves megkérdezése

- Célunk a helyzetfeltárás, különös tekintettel a turizmusfejlesztési (és városmarketing) stratégia, a keresleti-kínálati elemzés alátámasztása, valamint a kulcsprojektek látogatottságának előrejelzése, árképzésének megalapozása volt.

- Fő témakörök: belföldi turisták kulturális utazási szokásai, Pécs ismertsége és imázsa (versenytársakkal összehasonlítva), az EKF ismertsége és imázsa, vendégek igényeinek és elvárásainak feltárása, kiemelt vonzerők értékelése, öt kulcsprojekt várható látogatottsága, árképzési lehetőségei, tervezett fejlesztések turisztikai pozícióra gyakorolt hatása, stb.
- Módszer: telefonos kérdőíves megkérdezés (CATI) – kérdőív hossza kb. 25 perc
- Megkérdezettek köre: országos reprezentatív mintavétel (belföldi lakosság)
 - Szűrőkritériumok: a szűrőkritériumok célja az volt, hogy a megkérdezésben olyan válaszadók vegyenek részt, akik valóban potenciális látogatók lehetnek Pécs és a fejlesztések szempontjából.
 - legalább évente egyszer elutazik (bel- vagy külföldön) 1 napnál hosszabb időre (és ő hozza meg, vagy legalább részt vesz az utazási döntésekben);
 - belföldi utazást nem utasítja el;
 - kulturális értékek iránt legalább minimális szinten érdeklődik.
 - Kvóták: belföldi lakosság kormegoszlása, nemek szerinti összetétele, valamint a régiók lakosságszáma alapján *rétegzett mintavétel* volt indokolt a megkérdezésből eredő esetleges torzítások kiküszöbölésére (adott kvótán belül véletlen mintavétellel).
- Mintanagyság: 1000 fő

b.) Nagyszebenbe látogató külföldi turisták kérdőíves megkérdezése

- Célunk a helyzetfeltárás, különös tekintettel a turizmusfejlesztési (és városmarketing) stratégia, a keresleti–kínálati elemzés alátámasztása, valamint a kulcsprojektek látogatottságának előrejelzése, árképzésének megalapozása, termékfejlesztési szükségleteinek meghatározása volt a Nagyszebenbe látogató turisták tapasztalatainak, igényeinek feltárásával.
- Fő témakörök: az EKF program ismertségének és imázsának elemzése, Nagyszeben vendégforgalmának változása az EKF program hatására, a külföldi turisták EKF-városokkal szemben támasztott igényei és elvárásai a konkrét tapasztalatok illetve az

elvárt teljesítmény szempontjából.

- Módszer: személyes kérdőíves megkérdezés – kérdőív hossza kb. 20 perc
- Megkérdezettek köre: Nagyszébenbe látogató külföldi (nem magyar) turisták
 - Szűrőkritériumok: a szűrőkritériumok célja az volt, hogy a megkérdezésben olyan válaszadók vegyenek részt, akik valóban potenciális látogatók lehetnek Pécs és a fejlesztések szempontjából.
 - legalább évente egyszer elutazik (bel- vagy külföldön) 1 napnál hosszabb időre (és ő hozza meg, vagy legalább részt vesz az utazási döntésekben);
 - magyarországi utazást nem utasítja el;
 - kulturális értékek iránt legalább minimális szinten érdeklődik.
 - Kvóták: az utazás kevésbé jól definiálható valószínűsége miatt kvótázást nem tartottunk szükségesnek.
- Mintanagyság: 150 fő

c.) *Lakossági megkérdezés*

- Célunk a helyzetfeltárás, különös tekintettel a városmarketing stratégia, a keresleti– kínálati elemzés alátámasztása, valamint a kulcsprojektek látogatottságának előrejelzése, árképzésének megalapozása volt.
- Fő témakörök: kulturális fogyasztási szokások, az EKF ismertsége és imázsa, kiemelt vonzerők értékelése, öt kulcsprojekt várható látogatottsága, árképzési lehetőségei, lakosok igényeinek és elvárásainak feltárása Pécs fejlesztésével kapcsolatban, a fejlesztések támogatottságának jelzése, stb.
- Módszer: telefonos kérdőíves reprezentatív megkérdezés (CATI) – kérdőív hossza kb. 25 perc
- Megkérdezettek köre: pécsi illetve kistérségi lakosok
 - Szűrőkritériumok: pécsi vagy kistérségi állandó lakos
 - Kvóták: lakosság kormegoszlása, nemek szerinti összetétele alapján rétegzett mintavétel volt indokolt a megkérdezésből eredő esetleges torzítások

kiküszöbölésére (véletlen mintavétellel adott kvótán belül). Kistérségi lakosok maximum a minta 20%-áig vehettek részt a kutatásban, mivel a fejlesztések hatásai a városi lakosok szempontjából közvetlenebb módon érvényesülnek.

- Mintanagyság: 300 fő

d.) *Pécsi vállalkozások kérdőíves megkérdezése*

- Célunk a helyzetfeltárás, különös tekintettel a városmarketing stratégia alátámasztása, a befektetői tőkebevonás lehetőségeinek vizsgálata volt.
- Fő témakörök: EKF ismertsége és imázsa, helyi vállalkozások igényeinek és elvárásainak feltárása Pécs fejlesztésével kapcsolatban, potenciális befektetői szándékok feltárása, az egyes fejlesztések támogatottságának jelzése, hivatásturizmus kapcsolódó pontjainak feltárása, stb.
- Módszer: telefonos kérdőíves megkérdezés (CATI) – kérdőív hossza kb. 25 perc
- Megkérdezettek köre: pécsi székhellyel illetve telephellyel rendelkező vállalkozások.
 - Szűrőkritériumok: EKF program ismerete („hallott már róla”)
 - Kvóták: vállalkozások súlya szerint rétegzett mintavétel volt indokolt az egyéni vállalkozások jelentős aránya miatt fellépő torzítások kiküszöbölésére (véletlen mintavétellel adott kvótán belül).
- Mintanagyság: 150 fő

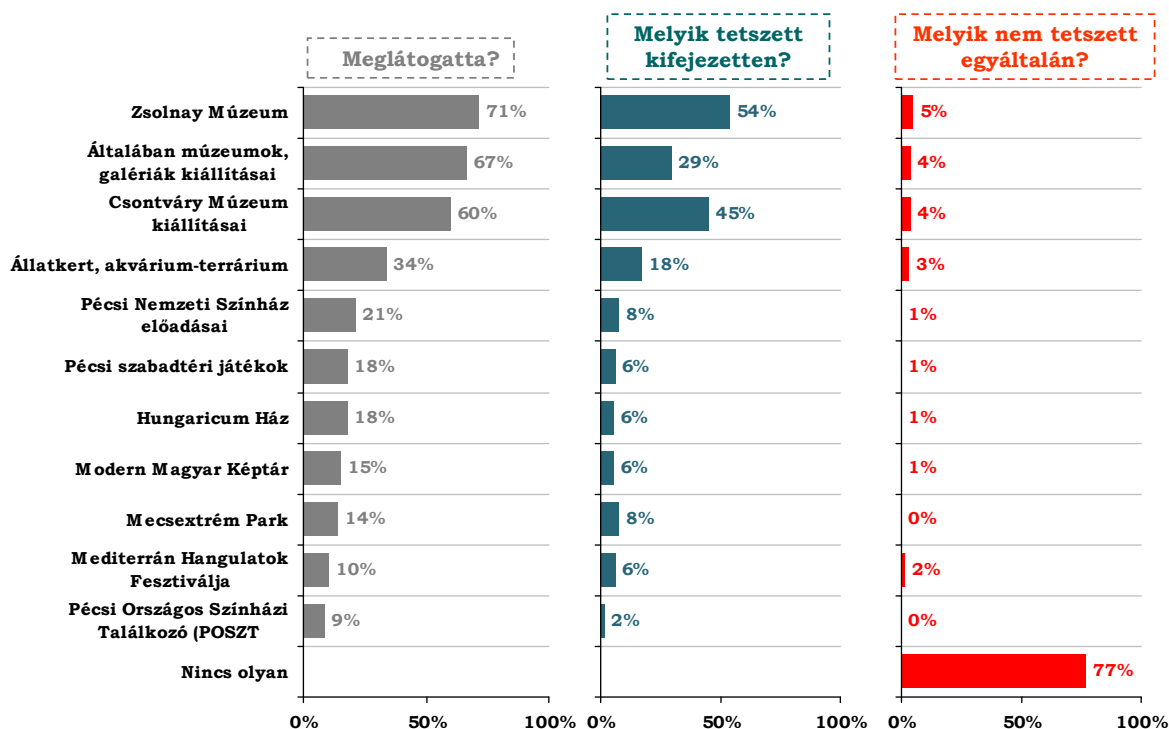
IV.2.1.1. *Belföldi turisták*

Ami a kulturális turisztikai látványosságok, köztük a múzeumok iránti érdeklődést illeti, az Európa Kulturális Fővárosa program ismertségének és imázsának feltárása érdekében elvégzett kérdőíves megkérdezés eredményei alapján a *belföldi országos lakossági felmérésben* részt vettek számára egy-egy város, mint kedvező kulturális turisztikai célpont ajánlásában a műemléki környezet, a múzeumok, kiállítások rendelkezésre állása, a világörökségi helyszínek jelentik a legfontosabb érveket.

A látogatók tervezett pécsi tartózkodásuk alatt a szabadidő 24%-ában kulturális programokon vennének részt, s egyértelműen magasnak mondható (82%) az időszak kiállítások, tárlatok

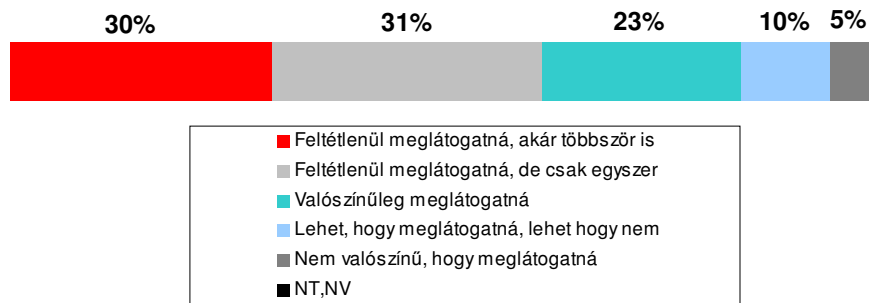
vonzereje. E programcsoporton belül a klasszikus képzőművészeti kiállítások vonzereje (60%) a legmagasabb, ezt követik sorrendben a nem képzőművészeti kiállítások (39%), a fotográfiai kiállítások (32%), a kortárs képzőművészeti kiállítások (24%) és a kortárs multimédia, aaudiovizuális művészeti kiállítások (10%).

A kereslet-kínálati elemzés szerint a Pécsre látogatók körében a programok, események közül a múzeumok, kiállítások (kiemelten a Zsolnay és Csontváry Múzeum) megtekintése volt a leggyakoribb. A Zsolnay és a Csontváry Múzeum kifejezetten tetszett a látogatóknak, a negatív vélemények aránya elenyésző volt.

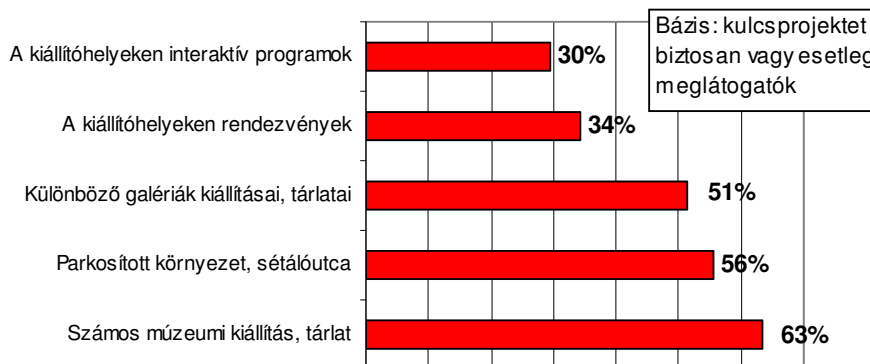
A felmérésben részt vevőktől – a múzeumutca fő jellegzetességeinek felsorolásával - megkérdeztük, mennyire tartják valószínűnek a Nagy Kiállítótér meglátogatását, s az alábbi válaszokat kaptuk:

Nagy kiállítótér tervezett meglátogatása

A Nagy Kiállítótér programjait, kiállításait biztosan vagy esetleg meglátogató válaszadók körében az egyes felsorolt programok vonzereje eltérően alakult (értékek a válaszadók arányában):

Vonzónak talált programok (válaszadók arányában)

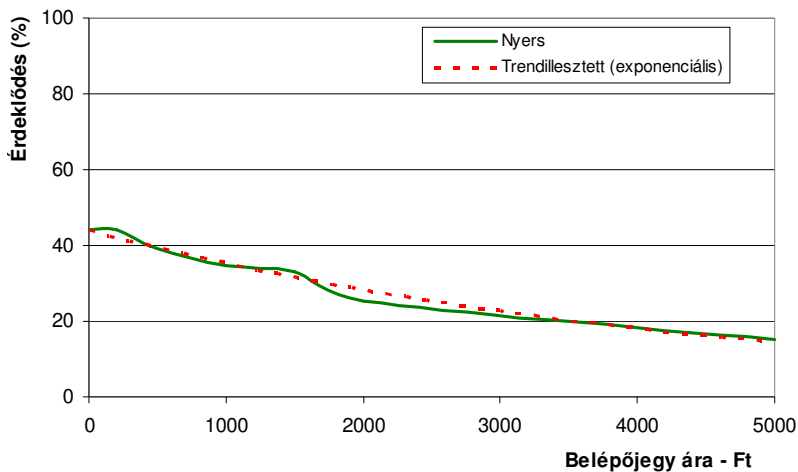

Látható a fentiekből, hogy a múzeumutca vonzerejét egyrészt a számos kiállítás közötti választás lehetősége, másrészt az utca sétálóutca- és közpark-jellege jelentősen növeli.

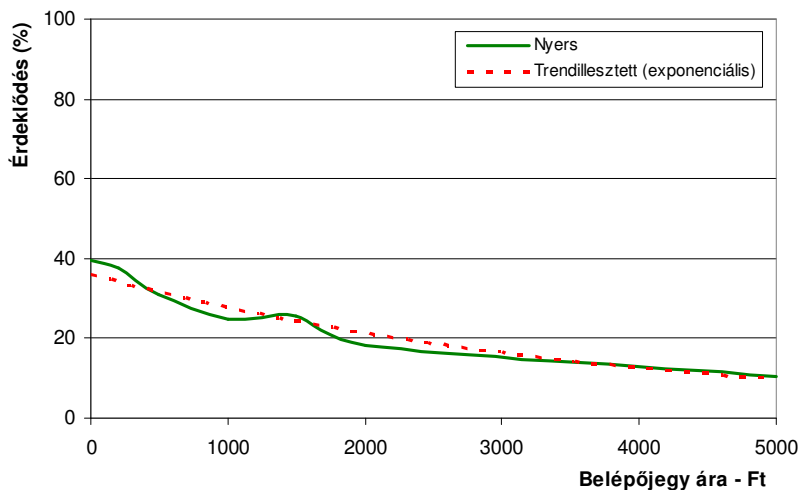
Az érdeklődés a belépőjegyek függvényében változott (az egyes programok iránti keresletet az alábbi árszintek meghatározásával vizsgáltuk: ingyenesen, 200, 500, 1.000, 1.500, 2.000, 5.000 Ft belépődíj ellenében):

- A realista forgatókönyv a részvételt / látogatást biztosan illetve valószínűleg tervezők együttes értékelését tartalmazza.
- A konzervatív forgatókönyv kizárólag a részvételt / látogatást biztosan tervezőkre gyakorolt árhatást vizsgálja

**HELYTÖRTÉNETI KIÁLLÍTÁS A NAGY KIÁLLÍTÓTÉRBE
 AZ ÉRDEKLŐDÉS VÁLTOZÁSA A BELÉPŐJEGY FÜGGVÉNYÉBEN**
 REALISTA FORGATÓKÖNYV
 (72% x "Biztosan részt venne" + 30% x "Valószínűleg részt venne")

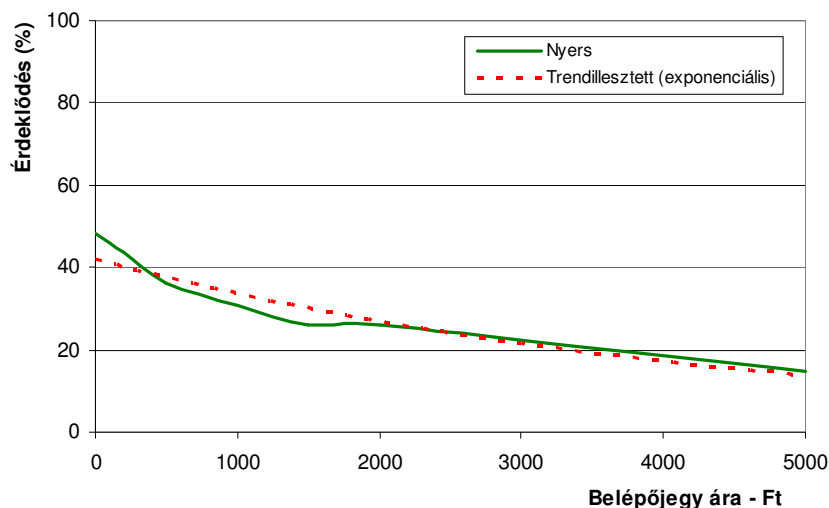
**HELYTÖRTÉNETI KIÁLLÍTÁS A NAGY KIÁLLÍTÓTÉRBE
 AZ ÉRDEKLŐDÉS VÁLTOZÁSA A BELÉPŐJEGY FÜGGVÉNYÉBEN**
 KONZERVATÍV FORGATÓKÖNYV
 (72% x "Biztosan részt venne")

**KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS A NAGY KIÁLLÍTÓTÉR BEN
 AZ ÉRDEKLŐDÉS VÁLTOZÁSA A BELÉPŐJEGY FÜGGVÉNYÉBEN**

REALISTA FORGATÓKÖNYV

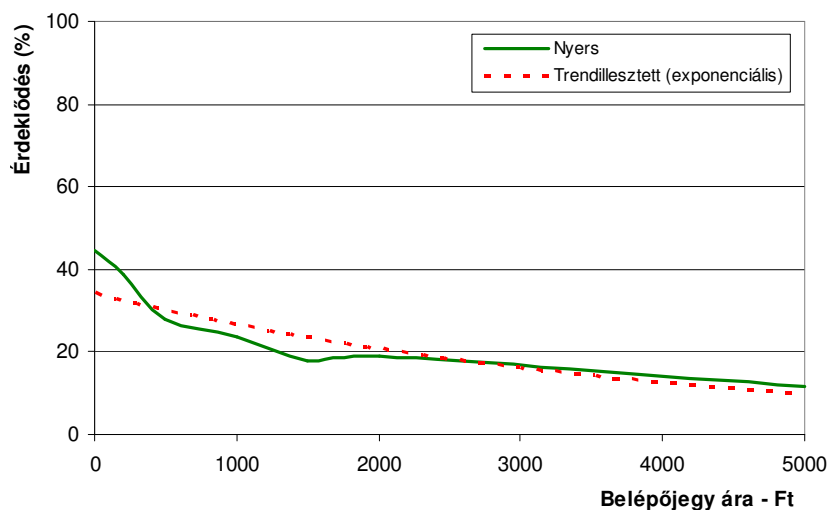
(72% x "Biztosan részt venne" + 30% x "Valószínűleg részt venne")

**KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS A NAGY KIÁLLÍTÓTÉR BEN
 AZ ÉRDEKLŐDÉS VÁLTOZÁSA A BELÉPŐJEGY FÜGGVÉNYÉBEN**

KONZERVATÍV FORGATÓKÖNYV

(72% x "Biztosan részt venne")

IV.2.1.2. Pécs és a Pécsi kistérség lakossága

A belföldi lakossági felmérés eredményénél jóval kedvezőtlenebb képet kapunk a *pécsi lakosság* körében végzett kérdőíves megkérdezés eredményeit tekintve: az EKF program kulcsprojektjei közül a Nagy Kiállítótér létrehozása a legkevésbé ismert (spontán ismertség:

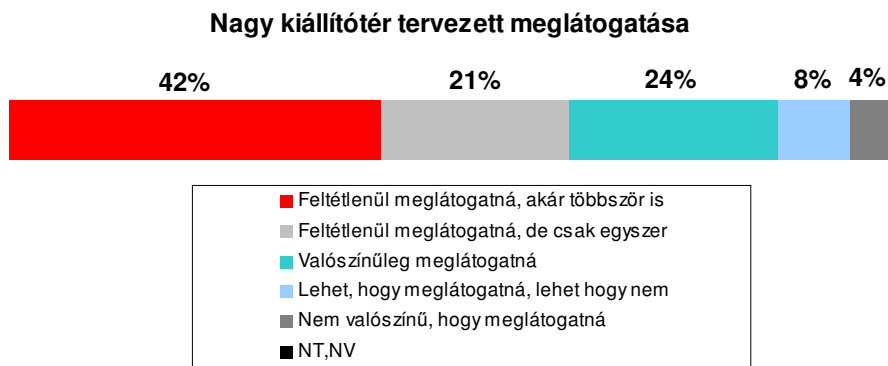

17%, támogatott ismertség: 57%), és kirívóan alacsony támogatottsággal bír a megkérdezettek körében – mindössze 2 százalékuk nyilatkozott úgy, hogy a kulcsprojektek közül ezt választaná, ha ő dönthetné el, melyik legyen az a beruházás, amelyre a város pénzt fordít.

A városi és kistérségi lakosság kulturális programok közötti preferenciáit vizsgálva látható, hogy 59 százalékuk részesíti előnyben az időszaki kiállításokat, tárlatokat, s e programcsoporton belül az alábbi részeredményeket kapjuk:

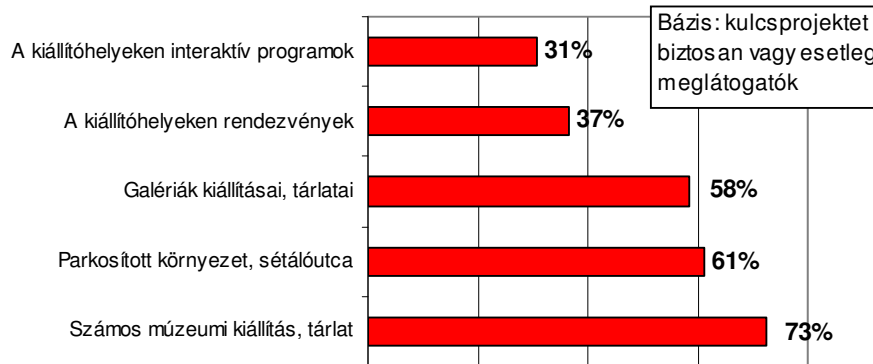
- klasszikus képzőművészeti kiállítások: 45%
- kortárs képzőművészeti kiállítások: 26%
- nem képzőművészeti kiállítások: 26%
- fotográfia: 21%
- kortárs multimédia, audiovizuális művészeti kiállítások: 7%

A városi és kistérségi lakosság programok közötti preferencia-sorrendje tehát jelentősen eltér a belföldi (országos) lakosság körében mért vonzerő-sorrendtől. A városi és kistérségi lakosság körében a Nagy Kiállítótér meglátogatására vonatkozó válaszok az alábbi megoszlást mutatják:

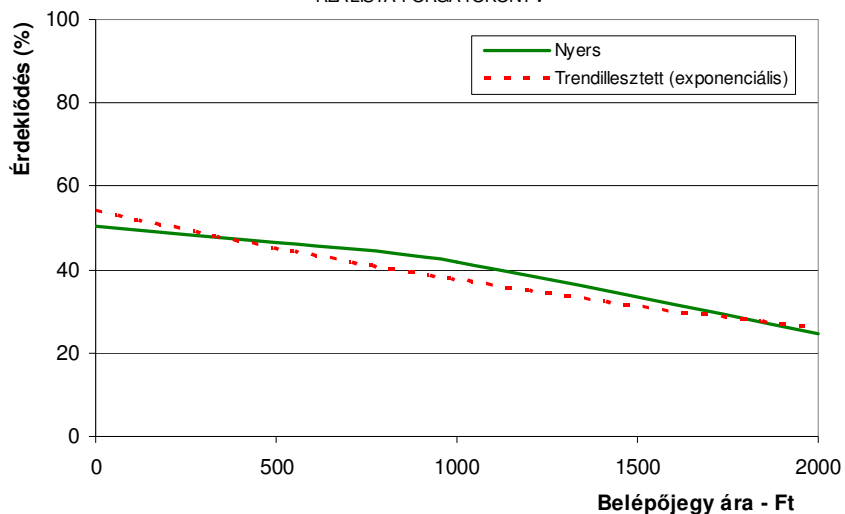
A Nagy Kiállítótér programjait, kiállításait biztosan vagy esetleg meglátogató válaszadók körében a felsorolt programok vonzereje az alábbiak szerint alakult (értékek a válaszadók arányában):

Vonzónak talált programok (válaszadók arányában)

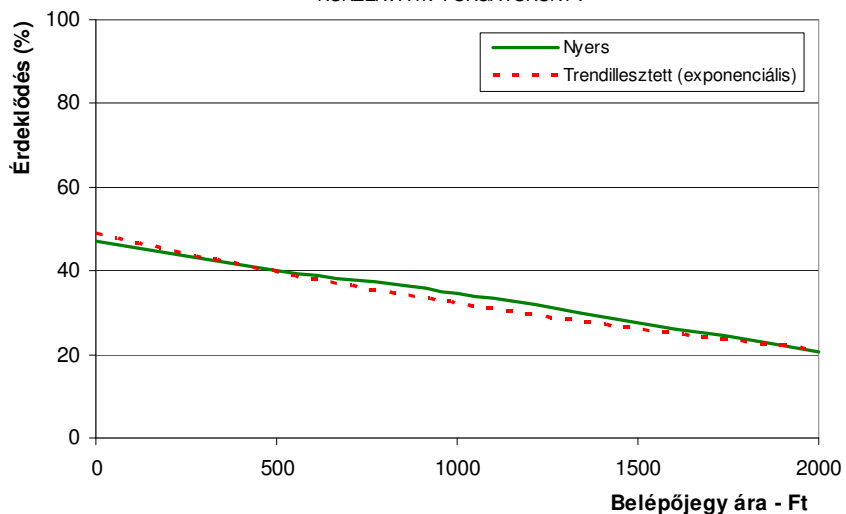

Az érdeklődés mértéke ebben az esetben is a belépőjegyek függvényében változott (az egyes programok iránti keresletet az alábbi árszintek meghatározásával vizsgáltuk: ingyenesen, 500, 1.000, 2.000 Ft belépődíj ellenében, joggal feltételezve, hogy a 2000 Ft-ot jelentősen meghaladó belépőjegy-árak amúgy is irreálisak lennének a jelenlegi árszint ismeretében):

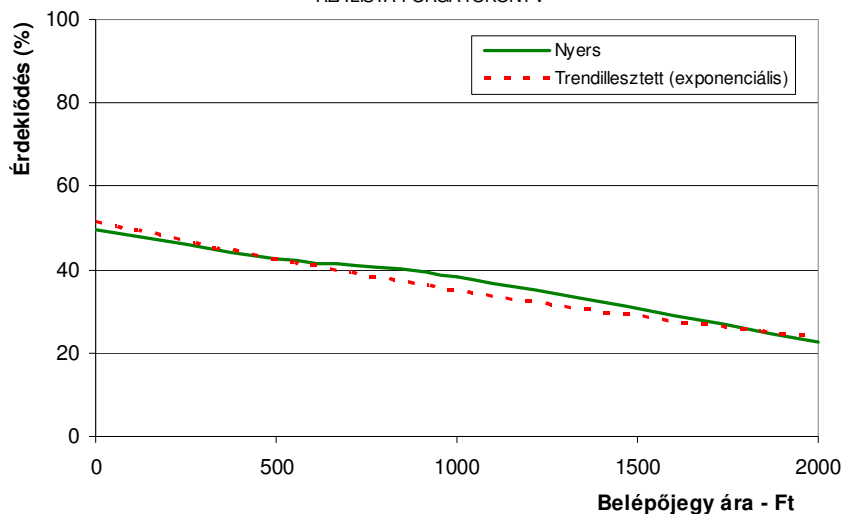
HELYTÖRTÉNETI KIÁLLÍTÁS A NAGY KIÁLLÍTÓTÉR BEN
AZ ÉRDEKLŐDÉS VÁLTOZÁSA A BELÉPŐJEGY
FÜGGVÉNYÉBEN
 REALISTA FORGATÓKÖNYV

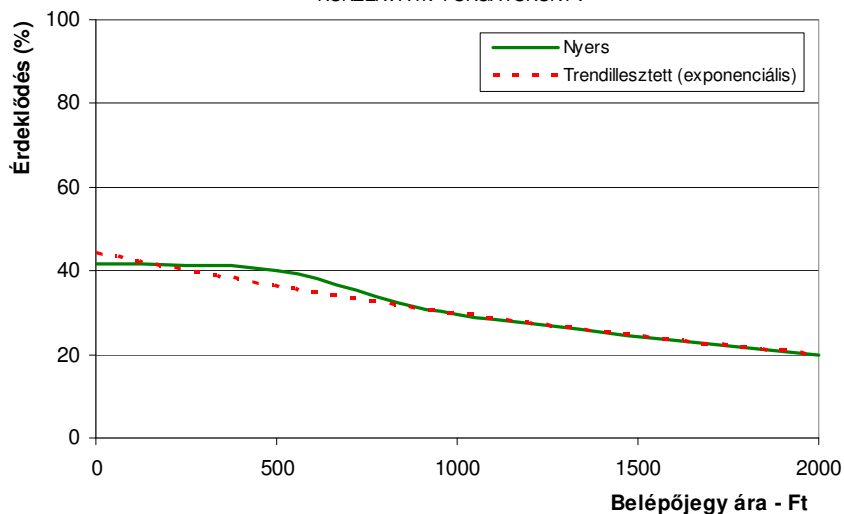
HELYTÖRTÉNETI KIÁLLÍTÁS A NAGY KIÁLLÍTÓTÉR BEN
AZ ÉRDEKLŐDÉS VÁLTOZÁSA A BELÉPŐJEGY
FÜGGVÉNYÉBEN
 KONZERVATÍV FORGATÓKÖNYV

**KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS A NAGY KIÁLLÍTÓTÉR BEN
 AZ ÉRDEKLŐDÉS VÁLTOZÁSA A BELÉPŐJEGY
 FÜGGVÉNYÉBEN**
 REALISTA FORGATÓKÖNYV

**KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS A NAGY KIÁLLÍTÓTÉR BEN
 AZ ÉRDEKLŐDÉS VÁLTOZÁSA A BELÉPŐJEGY
 FÜGGVÉNYÉBEN**
 KONZERVATÍV FORGATÓKÖNYV

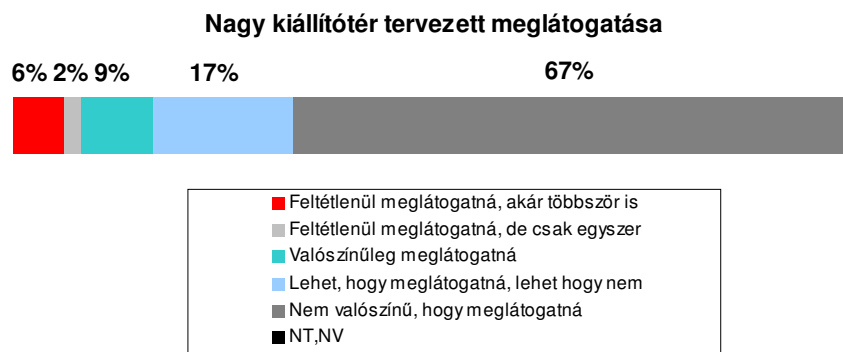

IV.2.1.3. Pécsi vállalkozások

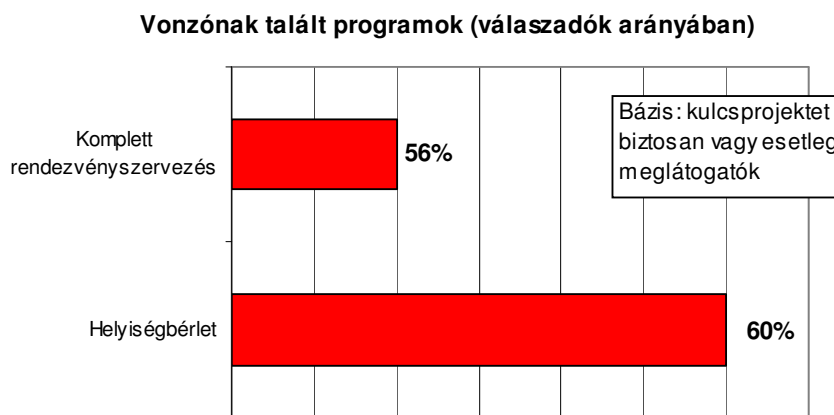
A pécsi vállalkozások körében végzett felmérés hasonló eredményt adott, mint a városi és kistérségi lakosság kérdőíves megkérdezése. A vállalkozások az EKF program kulcsprojektjei közül a Nagy Kiállítótér létrehozását tartják a legkevésbé lényeges fejlesztésnek a város

illetve saját vállalkozásuk számára.

A válaszadóktól megkérdeztük, mennyire tartják valószínűnek cégük szempontjából a Nagy Kiállítótér szolgáltatásainak igénybevételét, a megadott tartalom, szolgáltatáskör (helyiségbérlet, komplett rendezvényszervezés) esetén, s az alábbi válaszokat kaptuk:

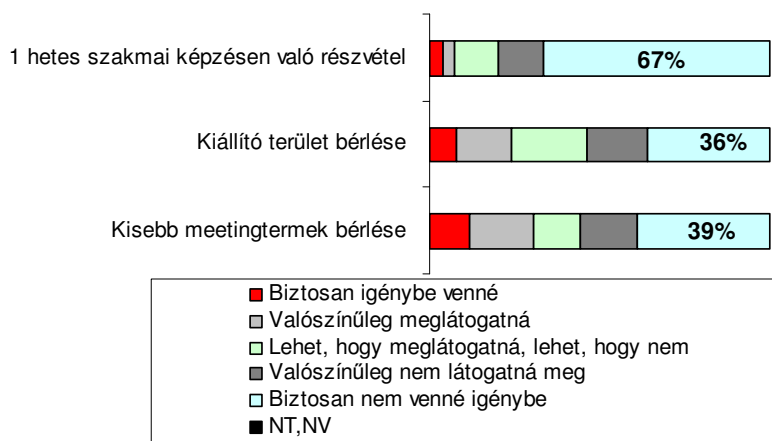

A Nagy Kiállítótér szolgáltatásait biztosan vagy esetleg igénybe vevő válaszadók körében az egyes programok vonzereje a következőképpen alakult (értékek a válaszadók arányában):

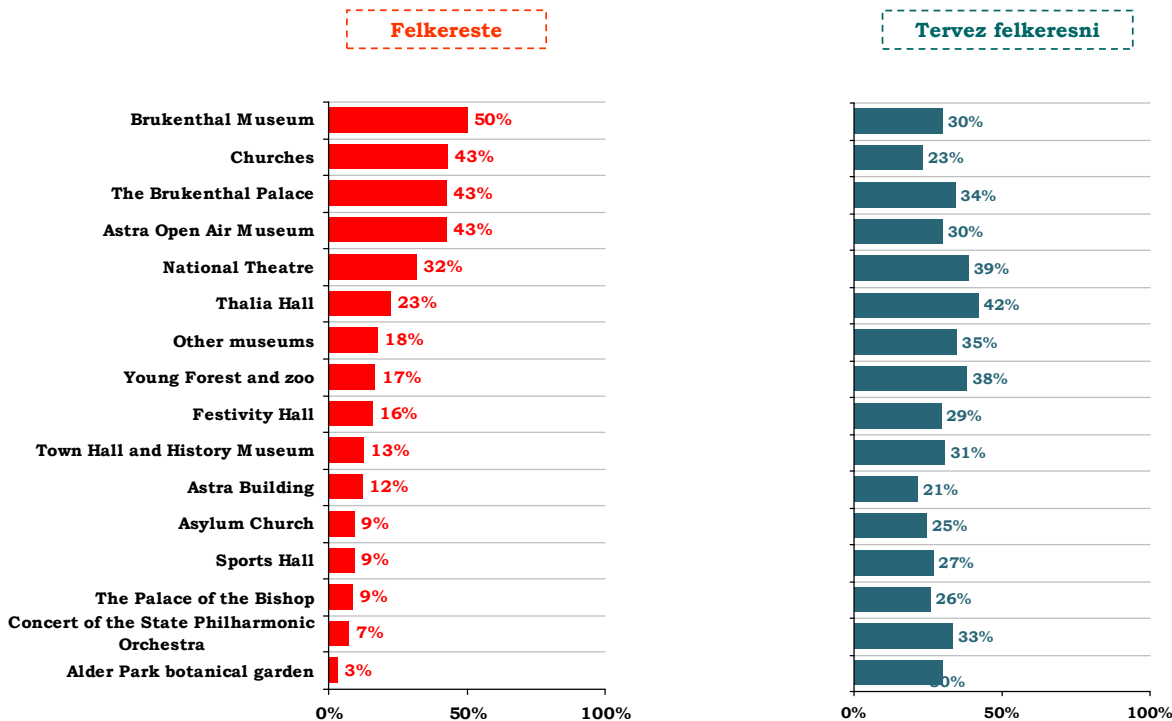
A válaszadók körében a Nagy Kiállítótérben potenciálisan kifejleszthető kiegészítő szolgáltatások tervezett igénybevétele az alábbiak szerinti:

Kiegészítő szolgáltatások tervezett igénybevétele

IV.2.1.4. Külföldi turisták Nagyszebenben

A Nagyszebenben 2007-ben megrendezett EKF program eddigi tapasztalatai közül a kereslet-kínálat tekintetében a leginkább az releváns, hogy a külföldi turisták körében az egyes kulturális intézmények, műemlékek látogatása hogyan alakult/alakul:

IV.2.1.5. A kérdőíves megkérdezés összegzése

A fentiek közül a helyi és kistérségi lakosság, valamint a helyi vállalkozások körében mért, az ismertségre és támogatottságra vonatkozó kedvezőtlen adatok annál is inkább figyelmeztető jelnek tekinthetők, mivel az elkészült kereslet-kínálat elemzés szerint „több kvalitatív vizsgálat támasztja alá azt a tényt, hogy a **látogatók legnagyobb csoportját a helyiek tették ki (30-40%), kb. 10-20% az egynapos látogatók aránya, 20-30% a belföldi turisták és 10-20% a külföldi turisták aránya**”.

A kulcsprojekt különböző potenciális célcsoportjai tekintetében ugyanakkor az említett elemzés következő – talán magától értetődő – megállapítása is jelentőséggel bír: „Jóval nagyobb volt a helyi lakosság aránya a színházi előadásokon, a turisták pedig a kiállításokon képviseltették magukat nagyobb számban, ami megfelel az általános turisztikai trendeknek...”

Az EKF programon való részvétel céljához hasonló képet mutat a Pécsre látogató turisták érdeklődésének irányultsága: a kereslet-kínálati elemzésben hivatkozott 2005. évi felmérés¹⁵ szerint „a városba érkezők leginkább a város nevezetességeit és a múzeumokat tekintik meg”. Ugyanezen felmérés szerint „a Pécsre látogatók a várost leginkább a **múzeumok meglétével** társították. A belföldi turisták rendelkeznek erről a legpozitívabb képpel, a helyiek és a külföldi turisták kritikusabban vélekedtek róla.”

Összegzésként, látható a fentiekből, hogy a Pécsset úti célul választó belföldi és külföldi turisták elsőszeretettel látogatják meg a pécsi múzeumok valamelyikét is (82 százalékuk számára jelentenek vonzerőt az időszaki kiállítások, tárlatok). A statisztikák egy része alapján korántsem egyértelmű azonban, hogy választásuk a Modern Magyar Képtárra és a Nagy Kiállítótérre esne:

- a BMMI egységei közül messze nem a Modern Magyar Képtár a legismertebb és hagyományosan a leglátogatottabb;
- a kortárs képzőművészeti kiállítások és a kortárs multimédia, audiovizuális művészeti kiállítások vonzereje eleve lényegesen kisebb a belföldi turisták körében, mint például a klasszikus képzőművészeti kiállításoké;

¹⁵ <http://www.echopecs.hu/index.php?id=694>

- a Modern Magyar Képtár tetszésindexe abszolút értékben (6%) és az azt meglátogatók (15%) számához mérten is jóval alacsonyabb, mint a Zsolnay vagy a Csontváry Múzeumé.

Mindemellett igen magas (61%) a potenciális belföldi turisták körében azok aránya, akik feltétlenül meglátogatnának egy Nagy Kiállítótérrel. Szembetűnő a különbség a Modern Magyar Képtár jelenlegi látogatottságával (belföldi turisták 15 százaléka) való összehasonlításban.

A helyi és kistérségi lakosság körében lényegesen alacsonyabb, de még mindig igen magasnak mondható (59%) az időszaki kiállításokat, tárlatokat előnyben részesítők aránya. Figyelemreméltó, hogy miközben a klasszikus képzőművészeti kiállítások jóval kisebb vonzerőt gyakorolnak a helyi lakosságra (45%), mint a potenciális belföldi turistákra (60%), a belföldi lakosság egészénél magasabb arányban részesítik előnyben a kortárs képzőművészeti kiállításokat (26%, szemben a belföldi lakosságnál mért 24 százalékkal).

A kulcsprojekt alacsony helyi ismertsége és támogatottsága ellenére a helyi és kistérségi lakosok 63 százaléka feltétlenül meglátogatna egy Nagy Kiállítótérrel.

Előzetes megítélésünk szerint ugyan egy Nagy Kiállítótér vonzerejét jelentősen növelhetné annak újszerű és látványos építészeti megoldásai, illetve infrastruktúrájának, múzeumpedagógiai eszközeinek korszerűsége, de a felmérés során a potenciális belföldi turisták és különösen a helyi/kistérségi lakosság körében e jellegzetességekkel szemben a múzeumutca jelenlegi vagy tervezett, szokványosabbnak mondható vonzerői (számos kiállítás, parkosított környezet) dominánsabbnak bizonyultak. A modern stílusú, önálló épület elmaradása tehát nem jelent egyértelmű hátrányt a látogatói érdeklődés szempontjából.

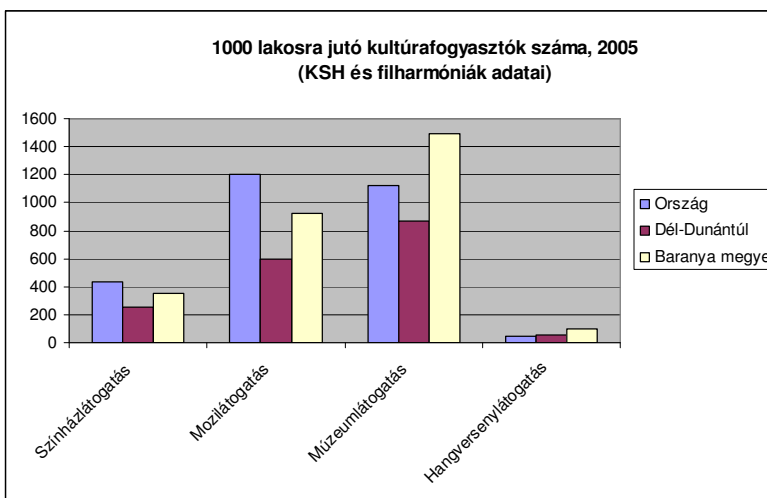
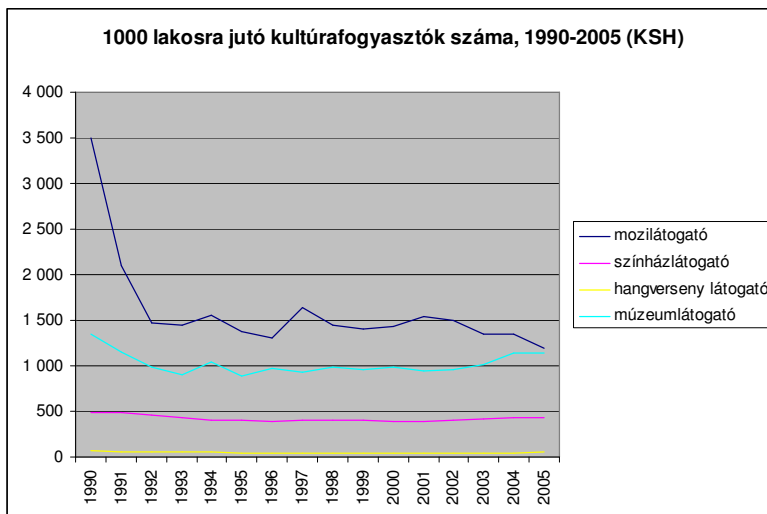
A belföldi lakosság egésze és a helyi/kistérségi lakosság között nem mutatkozik számottevő eltérés a tekintetben, hogy hogyan változik érdeklődésük a belépőjegy ára függvényében.

A helyi vállalkozások egy Nagy Kiállítótér nyújtotta szolgáltatások, lehetőségek közül elsősorban a komplett rendezvényszervezést (56%), illetve a helyiségbérletet vennék igénybe.

IV.2.1.6. Statisztikai adatok értékelése

A KSH és az Oktatási és Kulturális Minisztérium 2005-ig rendelkezésre álló, idősoros adatai szerint az ezer lakosra jutó mozi-, színház-, hangverseny- és múzeumlátogatók száma – a

reáljövedelmi viszonyok jelentős romlásának köszönhetően – drasztikusan csökkent a 1990-es évek elején. A múzeumlátogatások esetében ez a csökkenés 1995-re megállt, 2002-től pedig határozott növekedés tapasztalható:

Tekintettel arra, hogy a növekedés egybeesik a nagy budapesti múzeumok szinte egymásra licitáló szárkiállítás-sorozatának beindulásával, ez a határozott növekedés kisszámú, de nagyon nagy látogatottságú rendezvénynek köszönhető. (Vö.: a BMMI látogatottsági adatai – még a felújítások miatti zárva tartások hatásaival korrigálva is – érzékelhető negatív tendenciát mutatnak a 2000-es években.) A grafikon ugyanakkor jól példázza a nagy időszakos kiállítások hatását olyan helyzetben, amikor az általános kultúrafogyasztási mutatók inkább stagnálnak. Várható, hogy a tendencia automatikus keresletgeneráló hatást is

kifejt, amely megállíthatja és meg is fordíthatja a pécsi tendenciát.

A 2005-ös adatokat országos és regionális összevetésben vizsgálva azt tapasztalhatjuk, hogy Baranya megye – köszönhetően az ország Budapestén kívüli legnagyobb múzeumi hálózatának, kiugró értéket produkál a múzeumlátogatások terén.

Az alábbi táblázat a magyarországi turizmus legjelentősebb küldőországait rangsorolja (a Magyar Turizmus Zrt. 2005-ös adatai szerint):

Megnevezés	Látogatók száma szerint	Kereskedelmi szálláshelyi éjszakák szerint	Szállodai éjszakák szerint	Gyógy- és wellness éjszakák szerint	Bevétel szerint
Németország	5	1	1	1	2
Egyesült Királyság	13	2	2	4	8
Ausztria	3	3	4	2	1
Olaszország	12	4	3	7	7
USA	15	5	5	7	6
Hollandia	16	6	11	16	12
Spanyolország	19	7	6	13	16
Franciaország	14	8	7	9	10
Svájc	17	13	9	3	14
Románia	1	14	15	18	3
Ukrajna	6	21	21	22	9
Szlovákia	2	23	28	26	5
Szerbia-Montenegro	4	24	22	30	4

Látható, hogy különböző szempontok szerint teljesen más rangsorok állíthatók fel (pl. a szomszédos országok viszonylatában kiemelkedő látogatószámok jelentős mértékben a családlátogatás és bevásárlóturizmus kategóriájába esnek). Feltételezésünk szerint a kultúrafogyasztók legjobban a kereskedelmi szálláshelyeket igénybevevők számával arányosítható, így a Nagy Kiállítótér szempontjából legfontosabb küldőországok körébe Németország, az Egyesült Királyság, Ausztria, Olaszország és az USA sorolható.

A statisztikai adatokat elemezve az alábbi tendenciákat állapíthatjuk meg, jelezve, hogy az előnyt vagy hátrányt jelent a múzeumi fejlesztések, azon belül a Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) beruházás számára:

Trend	Előny/hátrány a NK számára
A kulturális turizmus bővülése várható, amelyet az általános képzettségi szint emelkedése motivál	<i>Előny</i>
Hazánkban az utóbbi években némi növekedés érzékelhető a kulturális termékek fogyasztásában (ezen belül is legjelentősebb a múzeumlátogatások számának növekedése)	<i>Előny</i>
Európa turizmusának egyre kedveltebb célterülete Kelet-Közép-Európa, különösen a gazdag kulturális, történelmi hagyományokra épülő városok	<i>Előny</i>
A fapados gépek fogadására alkalmas repterekkel rendelkező városok turizmusa megélnékül	<i>Potenciális hátrány</i> , amennyiben nem történik meg a pécs-pogányi repülőtér fejlesztése
Emelkedik a magas kultúra és a tömegkultúra közötti konvergencia	<i>Potenciális előny</i> , amennyiben a programkínálat ezt ki tudja használni
A speciális igények felől a kulturális érdeklődés az általános felé tolódik el	<i>Potenciális előny</i> , komplex programkínálat és kiegészítő programok bekapcsolása szükséges
Ifjúság szerepe nő a turizmusban, kulturális turizmusban	<i>Potenciális előny</i> , programok kialakításánál a korosztály igényeit figyelembe kell venni
A turisták igényeinek minél teljesebb körű kielégítése, a kényelem és komfort biztosítása alapvető versenytényezővé válik	<i>Potenciális hátrány</i> , jelenleg Pécssett a turistafogadás feltételei nem minden területen biztosítják a turisták igényeinek teljes körű kielégítését
A magas színvonalú marketing egyre fontosabb a városok turisztikai versenyében	<i>Potenciális hátrány</i> , jelenleg Pécs marketingtevékenysége nem biztosít versenyelőnyt
Komplex turisztikai termékek, szolgáltatások, egyedi attrakciók szükségesek a turisták megnyeréséhez	<i>Potenciális hátrány</i> , Pécssett jelenleg kevés az egyedi kínálatot biztosító turisztikai elem, hiányzik a termékek, szolgáltatások összekapcsolása

IV.2.1.7. A keresletelemzés összegzése

A kulcsprojekt előkészítése során végzett keresletelemzésnek két fő része a részletesen bemutatott, több, nagy elemszámú mintán végzett kérdőíves felmérés, illetve a releváns statisztikai adatok elemzése és összehasonlító vizsgálata. A keresletelemzés összegzéseként az alábbiakat állapíthatjuk meg:

- **A múzeumok hagyományosan Pécs egyik legfontosabb kulturális attrakcióját, vonzerejét jelentik** mind a turisták, mind a helyi lakosok körében. A külföldi látogatók szemében egyenesen emblemikus jelentősége van a szokatlanul gazdag múzeumi kínálatnak (ld.: „A Pécsre látogatók a várost leginkább a múzeumok meglétével társították.”)
- A statisztikai adatok szerint a Baranya megyei múzeumlátogatások mintegy 30 százalékkal haladják meg az országos átlagot, ezzel is mutatva, hogy **az ország Budapesten kívüli legnagyobb múzeumi hálózatának kiemelkedő vonzereje van.**

- **A múzeumok látogatottsága, vonzereje nagy különbségeket mutat: a legnépszerűbbek a legismertebb állandó kiállítások (Zsolnay, Vasarely, Csontváry), valamint az időszakos kiállítások.** (Ezek a Pécsset úti célul választó belföldi és külföldi turisták 82 százaléka számára jelentenek vonzerőt, és 61 százalék a potenciális belföldi turisták körében azok aránya, akik feltétlenül meglátogatnának egy Nagy Kiállítótér.) Más kiállítások (pl. a **Modern Magyar Képtár XX. századi gyűjteménye**) ugyanakkor mélyen a tényleges képzőművészeti értékük alapján várható látogatottság alatt teljesítenek.
- **A helyi vállalkozások körében vonzóak a megújuló múzeumi létesítményrendszer által kínált komplett rendezvényszervezési szolgáltatások, illetve a helyiségbérlés lehetőségei.**
- A statisztikai adatok változásai azt mutatják, hogy **a magyarországi kultúrafogyasztás pozíciói drasztikusan romlottak az 1990-es évek elején.** A múzeumlátogatások esetében ez a csökkenés 1995-re megállt, **2002-től pedig határozott növekedés tapasztalható, elsősorban a nagy múzeumok által egyre gyakrabban szervezett nagy időszakos kiállítások (sztárkiállítások) kiugró látogatottságának köszönhetően.**

A keresletelemzés alapján megállapíthatjuk a következőket:

- **Pécsnek is nagy szüksége van jelentős volumenű, nagy eseti látogatottságot biztosító ideiglenes kiállítóterekre,** hogy ezekkel is ellensúlyozza a hagyományos kultúrafogyasztás romló tendenciáit.
- **Ezzel párhuzamosan szükséges a jelenleg méltatlanul kevésbé látogatott állandó kiállítások kiállítóhelyének megújítása,** annak érdekében, hogy ezek ismertsége, vonzereje is javuljon, illetve az időszakos rendezvények felé irányuló látogatóforgalom számára további attrakciókat biztosítva növeljék a látogatók múzeumi költéseit.

- Az új vagy megújuló időszakos kiállítóterek egy **komplex, az egész pécsi Múzeumutcára kiterjedő felújításba** ágyazva nagyon fontos, maradandó, tartózkodásra, fogyasztásra ösztönző városképi élményt is biztosít a látogatóknak, és az itt lakóknak egyaránt.
- A fenti fejlesztések szükségszerűen együtt járnak **a múzeumi ingatlanállomány használatának racionalizálásával** (pl. holtterek, nem látogatóforgalomra, rendezvényekre épületek, épületrészek funkcióváltása), illetve **az üzemeltető szervezet (BMMI) szervezeti átalakításával**.

IV.2.2. Kínálatelemzés

A kínálat elemzésénél célunk a jelenlegi helyzet jellemzőinek feltárása beleértve a helyi és konkurens szolgáltatók lehetőségeinek és eredményeinek értékelését, a lehetséges konkurens fejlesztések és trendek hatásainak figyelembevételével.

IV.2.2.1. Hasonló profilú intézmények a város vagy a megye közvetlen vagy közvetett fenntartásában

Pécs városában a megyei önkormányzat, a városi önkormányzat, illetve annak tulajdonában lévő gazdasági társaságok által fenntartott, a Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) tervek szerint bővülő profiljához hasonló profillal rendelkező közgyűjtemények a következők:

Művészetek és Irodalom Háza

A pécsi Művészetek Házát az 1980-as évek végén az úgynevezett "Elefántos Ház" tömbjének rekonstrukciója során alakították ki. A megyei fenntartású intézmény a várostól (PVV Zrt-től) bérelt emeleti helyiségeket foglalja el. Rendezvényhelyiségei a következők:

- Fülep Lajos terem: 150-200 személyes nagyterem, amely irodalmi és színházi estek, kamara- és jazzkoncertek, konferenciák színhelye.
- Kis kiállítási helyiség
- Breuer Marcel terem: 80-100 fős kisterem, amelyet könyvbemutatókra, kerekasztal-beszélgetésekre, filmvetítésre, műhelymunkára, fogadások rendezésére használnak.
- Csorba Győző művészeti könyvtár
- Martyn Ferenc tetőtéri galéria: késő barokk kiállítóhely
- Eck Imre szobák: négy helyreállított, festett késő barokk szoba, amely konferenciák, sajtótájékoztatók, kerekasztal-beszélgetések, VIP fogadások exkluzív helyszíne.

A Ház sokoldalú közművelődési, művészeti intézmény, amely interdiszciplináris jellegénél fogva a régió és a város különböző művészeti ágainak és az ezek iránt érdeklődő közönségnek igazi otthona, rendezvényeinek gazdája, képviseleti szerveinek székhelye. Művészeti rendezvényeik főként kamara, illetve pódium jellegűek. Ez részben az épület adottságaiból következik, ugyanakkor szerencsésen illeszkedik a helyi kulturális kínálatba, és rendkívül színes kínálatot eredményez. A 2006-os évben 318 rendezvény zajlott az intézmény falai között, kb. 50.000 látogatóval, neves hazai alkotó- és előadóművészek és híres külföldi mesterek közreműködésével. Az események mintegy fele saját vagy közös rendezvény, másik fele befogadott rendezvény vagy helyiségbérlet volt. A Művészetek és Irodalom Háza rendkívül kiterjedt szakmai, sajtó- és szponzori kapcsolatokkal rendelkezik.

Az intézmény 2006-os költségvetése mintegy 72,9 millió Ft volt, amelyet 18,4 millió Ft (elsősorban jegyeladásból és helyiség-bérbeadásból származó) saját bevétel, 39,8 millió Ft megyei önkormányzati finanszírozás, 5,3 millió Ft pályázatokon elnyert támogatás, és kisebb mértékben városi, szponzori és egyéb bevételek fedeztek. A 2007. évi pályázati aktivitást jól jelzi az év első 9 hónapja alatt elnyert 9,1 millió Ft.

Az intézmény szakmai munkája, presztízse, megvalósuló rendezvényeinek száma és minősége messze felülmúlja gazdasági helyzetét, lehetőségeit. Szakmai irányítása, tapasztalata, sajátos, emberközeli adottságai különösen alkalmassá teszik egy nagyívű rendezvénysorozat és városfejlesztési program (EKF 2010) és a pécsi művészetkedvelő polgárok és látogatók közötti kapcsolatteremtésre, a magas, absztrakt kultúra hétköznapi, megélhető közelítését

lehetővé tevő kamararendezvények folyamatos, ezerszínű szervezésére. Éppen ezért is sajnálatos, hogy az intézmény folyamatos likviditási nehézségek elé néz, marketing-kerete esetleges, fizikai körülményei avulnak, működése hosszú távon nem fenntartható.

Pécsi Galéria és Vizuális Művészeti Műhely:

1977-ben Pécs M.J. Város Tanácsa Művelődési Osztálya létrehozta a város első, kortárs művészetet bemutató kiállítótermét. A Pécsi Galéria fennállása során többször helyet változtatott, jelenleg pedig a következő létesítményeket üzemelteti:

- Pécsi Galéria (Széchenyi tér, bérlemény): 330 nm, fogadó tér, nagyterem és folyosó, boltíves termek, legnagyobb magasság 4,2 m, műtárgy-függesztési magasság 2,8 m, márvány padlóborítás, egyenes gipszkarton falak
- Pincegaléria (Széchenyi tér, bérlemény): 90 nm, lejárati lépcső a felső kiállítóteremből nyílik, boltíves, betonos aljzatú kiállítótér, legnagyobb magasság 3,25 m
- Pécsi Kisgaléria (Szent István tér 4., PMJV Önkormányzata tulajdona): 120 nm, három részre osztott tér, átlagos belmagasság 3,5 m, parkettás termek

A képzőművészeti központ fő feladata a kortárs magyar és nemzetközi képző-, ipar-, fotó és építőművészeti tevékenységek, tendenciák folyamatos bemutatása, időszaki kiállításokon. További feladatai – Pécs MJV Önkormányzata Közgyűlésének 2/2002.(02.15.) számú rendelete szerint – művészeti rendezvények szervezése, a pécsi és baranyai képző- és iparművészek (magyarországi és nemzetközi) cserekiállításainak szervezése, a vizuális nevelést és tájékoztatást elősegítő tanfolyamok, a vizualitással kapcsolatos rendezvények szervezése, oktatási intézmények vizuális oktatásának segítése, kiadványok tervezése, szerkesztése, kiadása.

Az intézmény összes közalkalmazotti álláshelyének száma (teljes munkaidőre átszámítva) 2007-ben 9 fő, ebből a szakalkalmazotti álláshelyek száma 3 volt.

Tapasztalt stábja, évtizedes szakmai kapcsolatrendszere kiemelkedő sikerű időszakos kiállításokra teszik alkalmassá az intézményt, a lehetőségeket ugyanakkor a fizikai tényezők korlátozzák (pl. mosdó hiánya a Széchenyi téri Galériában). A 2006. évben az intézmény összes látogatószáma 62.868 volt, közte a mindössze hathetes nyitva tartás alatt kiemelkedő sikert és közel 50 ezres látogatottságot elérő Munkácsy kiállítással. A jellemző teljes jegyár

300 Ft.

Pécsi Városi Képtár (Antal-Lusztig Gyűjtemény)

A Pécsi Városi Képtár, ahol a több neves festőművész XIX.-XX. századi alkotásait bemutató Antal-Lusztig gyűjtemény (egyik része) tekinthető meg, 2006 szeptemberében nyitotta meg kapuit Pécs belvárosában. A gyűjtemény letéti elhelyezésre és állandó bemutatásra került Pécs városába. A Képtár nem önálló intézmény, az Expo Centert is üzemeltető Pécsi Rendezvényszervező Kht. (a PVV Zrt. leányvállalata) tartja fenn, évi mintegy 30 millió Ft-os dologi kiadással. A Képtárnak helyet adó épületet (amely a város első múzeumépülete) egy beruházó bankkal kötött 15 éves futamidejű szerződés keretében lízingeli PMJV Önkormányzata további évi mintegy 30 millió Ft díj ellenében.

Az 1200 nm-es épület földszintjén (keleti szárny) időszakos kiállítótermet (120 nm) alakítottak ki, ahol hónapról hónapra különböző kiállítások, rendezvények várják a látogatókat. Az első emeleten kaptak helyet az állandó kiállítás festményei, a második emeleten (tetőtérben) a grafikák (a két szinten összesen mintegy 300 nm alapterületen).

A helyzetfeltárás során összegyűjtött információk alapján az intézmény helyzete, működése legalábbis ellentmondásosnak mondható. Egyrészt, a képtárnak eddigi rövid működése alatt mintegy 6000 látogatója volt. Ez önmagában is figyelemreméltó eredmény, s különösen azzal összehasonlítva, hogy igen magas belépődíjat¹⁶ szednek (teljes árú jegy /felnőtt/: 700 Ft/fő, kedvezményes /diák, nyugdíjas, egyéb/ jegy: 400 Ft/fő, csoportos jegy /15 fő felett/: 200 Ft/fő). Másrészt azonban, a város vezetése maga is elhibázott kultúrpolitikai lépésnek tartja a képtár megnyitását, s amint a városi önkormányzat kulturális stratégiájában olvasható, „a tulajdonos-működtető Rendezvényszervező Kht.¹⁷–Expo Center–PVV Zrt., miközben a város egyik ingatlanát felújítva hozta létre a képtárat, s benne helyet adott a nagy értékű Antal–Lusztig-gyűjtemény kitűnő letéti kiállításának, egyelőre nem képes biztosítani a gyűjtemény s a további képzőművészeti anyagok szakszerű őrzését, nyilvánosságát és propagandáját (elfogadhatatlan például, hogy a hétfőn kívül vasárnap is zárva tartja a

¹⁶ Egyik, múzeumok működtetésében jártas interjúalanyunk szerint átlagos esetben „lehetetlen 500 forintnál magasabb belépődíjat kérni”.

¹⁷ Hivatalos nevén Pécsi Rendezvényszervező Kht.

kiállítást)...” ...A képtár „működtetésének sem szakmai, sem pénzügyi feltételei nem biztosíthatók a jelenlegi szervezeti keretben. A városnak – hosszabb távon – a szakmai kritériumoknak megfelelő, szabályszerű működési engedéllyel bíró, folyamatos gyarapításra alkalmas saját *kortárs művészeti gyűjteményt érdemes kialakítania.*” A városi stratégia tervezete azonban nem új intézmény létrehozására tesz javaslatot, hanem a különböző megyei és városi intézmények fokozatos integrációját tartja célszerűnek.

Expo Center

A régió legnagyobb és legmodernebb rendezvénykomplexumának, az Expo Center Pécs Multifunkcionális Kiállítási és Rendezvényközpontnak üzemeltetője – a Pécsi Városi Képtárhoz hasonlóan - a Pécsi Rendezvényszervező Kht, közvetett tulajdonosa PMJV Önkormányzata. A nemrég átadott, multifunkcionális létesítmény számos rendezvényterme akár kiállítási funkciókra is alkalmassá teszi:

- Színház- és konferenciaterem (1.852 nm)
- Bálterem (643 nm)
- Étterem (419 nm)
- 422 fős előadó (800 nm)
- 351 fős előadó(422 nm)
- 171 fős előadó (213 nm)
- 75 fős előadó (75 nm)
- Tárgyalóterem (78 nm)
- Északi oldalfolyosó (406 nm)
- Déli oldalfolyosó (600 nm)
- Bejárat csarnok (228 nm)
- Szabad terület (10.611 nm)

IV.2.2.2. Civil- és magántulajdonú, hasonló profilú intézmények

A fenti közgyűjteményeken kívül a városban számos magángaléria található. Ezek

működésére és látogatottságára vonatkozóan egyedi, reprezentatív kérdőíves felmérést végeztünk a megvalósíthatósági tanulmány készítése során a pécsi magángalériák, kiállítás-szervezők körében, főként személyes interjúk (néhány esetben telefonos interjú) révén. A felmérés 24 pécsi, magánfenntartású (vállalkozás, civil szervezet) galériára, kiállítóteremre, művészeti központra, alkotóhelyiségre terjedt ki. A felmérésben megjelentek olyan, a fiatalok körében kedvelt vendéglátóhelyek is, mint a Café Jam, a Café Zacc vagy a Dante Café, amelyek rendszeresen állítanak ki képeket, fotókat.

Café Zacc
forrás: DHV Magyarország Kft.

A magángalériák, kiállítóterek három nagy csoportját lehet megkülönböztetni működésük alapján:

- A hagyományos értelemben vett galéria, amely kiállításokat szervez, képzőművészeti alkotásokat állít ki, értékesítést azonban nem végez - pl. Baranya Galéria, Civil Közösségek Háza – Gebauer Galéria, Közelítés Galéria és Hattyúház Galéria, Lenau Ház, Telegaléria

Parti Galéria
forrás: DHV Magyarország Kft.

- Egyéb kulturális tevékenységet végző szervezet/intézmény által működtetett galéria, amely a kiállításszervezés mellett értékesítést is végez - pl. Parti Galéria, Műhely Galéria
- Kizárólag értékesítéssel foglalkozó galériák, műtárgy-kereskedések, amelyek kiállításokat is szerveznek alkalmi, időszaki jelleggel - pl. AntikArt, ModernArt Galéria, Képcsarnok – Ferenczy-terem, Alkotás Galéria I.

Azoknál a kiállítótereknél, amelyek nem végeznek értékesítést, több helyütt elhangzott, hogy mediátor szerepet ellenben betöltenek, tehát amennyiben vásárlási szándék mutatkozik az alkotások iránt, a kiállító művészhez irányítják az érdeklődőket. A lekérdezett galériák jelentős része lehetőséget biztosít fiatal, tehetséges alkotóknak, művészeknek arra, hogy megismerjék őket.

Európai értelemben vett galéria – amely hálózatokat épít ki, kihelyezi kiállításait más városokba, esetleg külföldre – Pécsen nem létezik. Az értékesítésből és kiállításokból önmagát fenntartani képes galériák száma eleve csekély, összesen 3-4 található a baranyai megyeszékhelyen. A többi galéria fenntartási költségeit egyéb források bevonásával fedezi.

A felmérésben részt vett szervezetek nagy többsége 25-50 nm nagyságú területet biztosít kiállítótér céljaira. Lényegesen nagyobb, kiállítóterként is szolgáló területtel rendelkezik a Bázis Műterem (1000 nm műterem), a Cigány Kulturális és Közművelődési Egyesület, Rácz Aladár Ház (kb. 120 nm terem), a Dante Café (kb. 130 nm), a Képcsarnok – Ferenczy-terem (85 nm), valamint a Quattro Mobili Galéria (kb. 200-220 nm).

A megkérdezettek közül csak a Parti Galéria, a Közelítés Galéria és a Hattyúház Galéria (utóbbiak kiállításonként változóan) szed belépődíjat a kiállításokon. A galériák fenntartásának költségei között a legnagyobb – és sok esetben az egyetlen elkülönített – tételt a rezsi-költségek teszik ki. Az alkotók, művészek (amatőrök és profik egyaránt) javarészt nem kapnak díjazást műveik kiállításáért, hanem e művek értékesítéséből származik bevételük. A Közelítés Művészeti Egyesület ad tiszteletdíjat a kiállító művészeknek, de nem ez a jellemző. Több interjúalany elmondása szerint bizományos konstrukcióban történik a műalkotások értékesítése, tehát számottevő pénzeszközök lekötése az értékesítés kapcsán nem terheli az adott galériát. Az egyes kiállítások megnyitójára ugyan igyekeznek jól ismert neveket megnyerni, de e személyek sok esetben lemondanak a tiszteletdíjról. Szinte valamennyi

magángaléria forráshiánnyal küzd (ennek kapcsán, az interjúk során azt is tapasztaltuk, hogy mély pesszimizmus jellemzi a művészeket, üzemeltetőket). Szinte kivétel nélkül pályázati pénzekből tartják fenn magukat, s amennyiben e támogatások nem, vagy nem a várt ütemben és volumenben érkeznek meg, értelemszerűen kevesebb kiállítás, rendezvény, találkozó stb. kerül megrendezésre. Több helyütt a nyitvatartás korlátozásával próbálják csökkenteni a költségeket, s hozzáteszik, hogy a kereslet sem indokolja, hogy minden nap vagy minden szokásos napszakban kinyissanak.

A Pécs város civil- és magántulajdonban lévő galériáit teljes körűen bemutató táblázatot mellékletben csatoltuk.

IV.2.2.3. Pécsi képzőművészek

Pécs nemzetközi szinten is ismert hagyományosan pezsgő képzőművészeti életéről, amelyet mind a jelentős számú múzeum és galéria, mind a magas szintű közép- és felsőfokú képzőművészeti oktatás, mind a város sajátos kulturális közege elősegít. Budapestet nem számítva egyedülálló, hogy egy város két Kossuth-díjas, 3 érdemes művész, és legalább 15-20 középszintű kulturális díjat elnyert aktív, alkotó képzőművészt tud felmutatni. A mellékletben csatolt, saját felmérésen alapuló táblázat igyekszik teljes képet adni a jelentősebb pécsi alkotóművészekről.

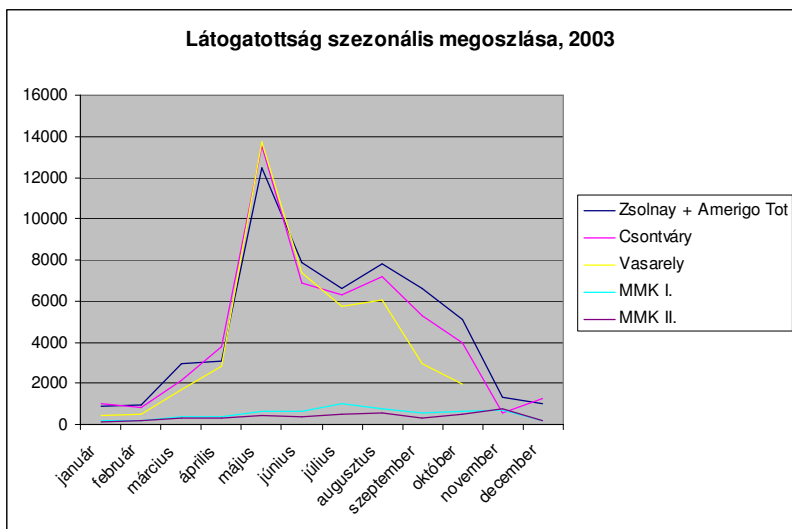
IV.2.3. Szezonális

A múzeumok látogatottsága jelentős szezonális eltérést mutat. Ennek összetevői:

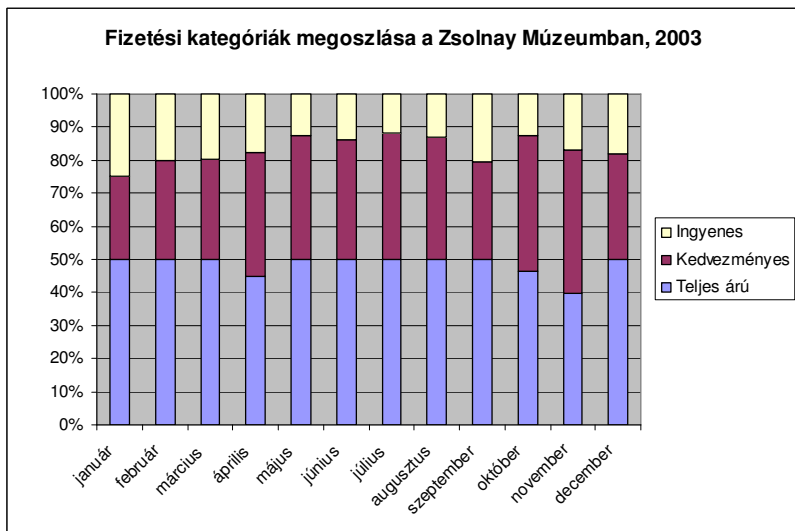
- Május (és másodsorban szeptember) az osztálykirándulások csúcsideje.
- A nyugdíjas csoportok a tavaszi és őszi időpontokat kedvelik.
- Pécs nyári turisztikai szezonja nem annyira és egyértelműen kiemelkedő, mint sok más magyarországi nagyváros esetében, mert jelentős saját fürdője nincs, Harkány ismertsége nem elég magas, és hiányzik a közös termékfejlesztés. A fürdőturizmussal való kombináció pedig tovább emelhetné a nyári hónapok látogatottságát, és csökkentené a téli hónapok visszaesését is.
- Bár az egyetemi hallgatók szinte alig látogatják a múzeumokat, nagyszámú családi és baráti vendéget fogadnak, akik potenciális látogatók, és pozitívan hatnak a szorgalmi

időszakok (szeptember-november, február-május) látogatottságára.

A látogatottság szezonális eloszlását a 2003-as év példáján keresztül mutatjuk be, erről az évről állnak ugyanis rendelkezésünkre havi bontású, kiállítóhelyenként és jegyár-kategóriánként is részletezett adatok. Az akkori, azóta is érvényes tendencia jól mutatja, hogy a népszerű kiállítások látogatottsága egységes éves eloszlást követ:

A leglátogatottabbnak bizonyult Zsolnay Múzeum példáján keresztül megvizsgáltuk azt is, hogy a nagymértékben változó havi látogatottság mellett hogyan változik az értékesített jegykategóriák aránya:

Látható, hogy a teljes árú jegyek aránya szinte pontosan 50 % a teljes év során, amit csak kismértékben befolyásol az áprilisban és október-novemberben, az iskolai kirándulások csúcsidezőzakaiban nagyobb arányban értékesített kedvezményes jegyek száma.

IV.2.4. A kereslet-kínálat elemzés főbb megállapításai

Az elkészült kereslet-kínálat elemzés szerint általánosan érvényes a pécsi (önkormányzati fenntartású) múzeumokra, hogy fűtési és világítási rendszerük elavult, egyúttal a technikai felszereltség és az interaktivitás is sok esetben kívánivalót hagy maga után, s az akadálymentesítés tekintetében is kritikusan mondható a helyzet (bár ez szinte valamennyi középületről elmondható a városban). Általában nem elégséges a szaniter-kapacitás, a vendéglátó- és ajándékbolt-funkció. A BMMI romló költségvetési helyzete miatt az elmúlt években kritikussá vált a nyitvatartási idő korlátozása.

A Múzeumutca ugyanakkor még Pécsen is, ahol mind a kiállítási, mind a képzőművészeti szcéna igen gazdag, egyedülálló vonzerő, amely jelenlegi, pusztuló állapotában is stabil pozíciókat birtokol. Ezt az adottságot erősítheti, ha az (egyébként rekonstrukcióra kerülő) jelenlegi múzeumépületek kínálatát mind tartalmi (pl. híres művész állandó kiállítása, kisebb és nagyobb időszakos kiállítások pergő ritmusú programja), mind pedig szolgáltatási oldalról (kikapcsolódás, vendéglátás, aukciók, családi és korosztályos foglalkoztatás) fejlesztve a Múzeumutcát a város egyik legfontosabb szabadidős programjává változtatjuk.

A pécsi múzeumi, galériai kínálatról mindenképpen megállapítható annak sokszínűsége. Ugyanakkor elmondható az is, hogy a sok kisebb létesítmény nem tud programalkotó erővé összeállni, szétforgácsoltáguk miatt nem jön létre a szolgáltatási többletet lehetővé tevő szinergia. Ennek köszönhetően szolgáltatási színvonaluk is vegyes, és a látogatók általi megítélésük is eltérő.

Megállapítható, hogy amennyiben a kiállítási kínálat „prémium kategóriáját” jelentő közgyűjteményi kiállítások színvonala javul, és a kínálatot pergő ritmusú, vonzó időszakos kiállítási program bővíti, a város iránti képzőművészeti kereslet jelentős mértékben megnőhet. Ez a konjunktúra azonnali reakciót válthat ki a magángalériák oldalán, amelyek gyorsan megtalálhatják azokat a képzőművészeti szektorokat, vagy kiegészítő kulturális szolgáltatásokat, amelyek alkalmasak a növekvő turistaforgalom minél szélesebb körű kiszolgálására, a speciális rés-igények lefedésére és a költség maximalizálására.

A kiállítási kínálat bővülése ugyanakkor egyes létesítmények nem optimális versenyhelyzetét is előidézheti (pl. Antal-Lusztig Gyűjtemény és megújuló Modern Magyar Képtár XX. századi gyűjteménye, amelyek hasonló képzőművészeti szegmenseket fednek).

IV.3. PROJEKT CÉLKITŰZÉSEI, ELVÁRT EREDMÉNYEK, HATÁSOK

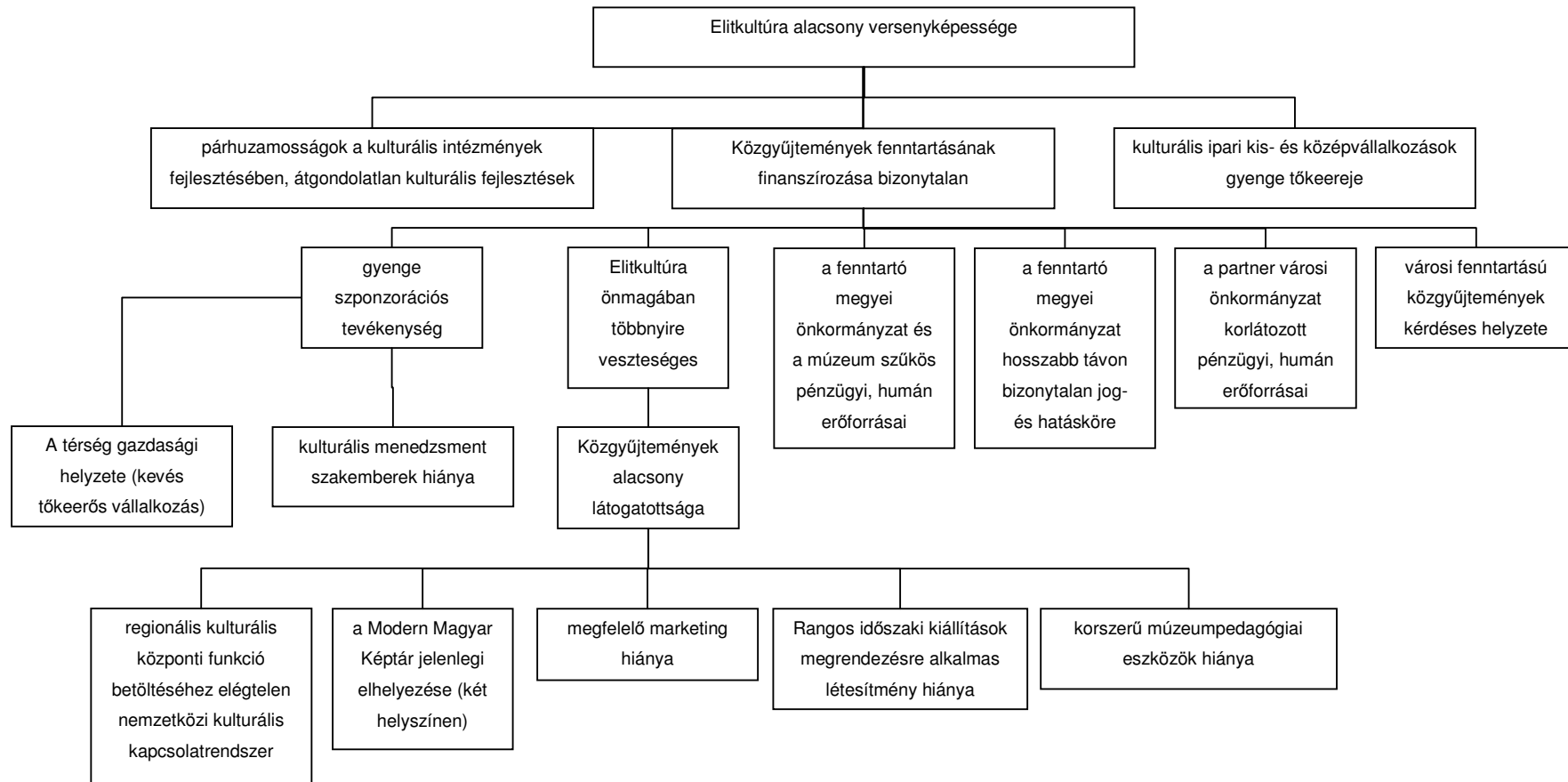
A SWOT elemzés alapján elmondható, hogy a jelenlegi helyzet egyik legnagyobb problémája a rossz és romló tendenciát mutató pénzügyi helyzet (fenntartói támogatások és bevételek csökkenése, ezen keresztül pedig a szolgáltatási színvonal folyamatos hanyatlása (pl. elavuló létesítmények, kiállítások és kiállítási infrastruktúra, csökkenő nyitva tartás, a korszerű marketing- és szponzorációs tevékenység hiánya).

A külföldi és hazai példák áttekintésének egyik legfontosabb üzenete annak a nemzetközi trendnek a felismerése, hogy a múzeumok mindenütt új utakat kell keressenek fenntartási költségeik mind nagyobb hányadának előteremtése érdekében, ami elsősorban a látogatottság, másodsorban a jegybevétel melletti egyéb bevételek növelésével érhető el. A látogatottság növelésének egyik leghatékonyabb eszköze a hagyományos múzeumi funkciók időszakos kiállításokkal történő kiegészítése. Az egyéb bevételek szerzésére pedig korszerű, multifunkcionális létesítményekkel tehető alkalmassá egy múzeum.

A következő oldalakon bemutatjuk a célmeghatározás alapjául szolgáló problémaelemzést és célelemzést, ez utóbbiban kiemeléssel jelölve a projekt eszközeivel elérhető célok körét.

A kulcsprojekt célrendszerét e kritériumok figyelembevételével állítottuk össze. A célok, eredmények és indikátorok meghatározásakor a logframe módszert követtük, a Nagy Kiállítótérre kitöltött logikai keretmátrixot mellékletben csatoljuk.

Problémaelemzés:

Célelemzés¹⁸:

¹⁸ A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt eszközeivel elérhető célok körét vastag szedéssel jelöltük

IV.3.1. Hosszú távú célkitűzések

A kulcsprojekt célja: a kiállítások látogatottságának növelése.

Átfogó célok:

- elitkultúra jövedelemtermelő képességének javítása
- szponzorációs tevékenység javítása
- közgyűjtemények fenntartása finanszírozásának stabilabbá tétele
- kulturális ipari kis- és középvállalkozások versenyképességének javítása
- elitkultúra versenyképességének javítása

Nem tartozik ugyan a projekt által lefedett tevékenységi területhez, de a projekt eredményeinek fenntartásához elengedhetetlen emellett a kulturális fejlesztések tervezésének megalapozása, a különböző szereplők fejlesztési elképzeléseinek összehangolása, annak érdekében, hogy megszűnjenek a Pécssett működő kulturális intézmények fejlesztésében mutatkozó párhuzamosságok. A projekt eredményeinek fenntartása a későbbiekben várhatóan szükségessé teszi majd annak vizsgálatát is, hogy milyen lehetőségek vannak a különböző fenntartású intézmények integrálására. A párhuzamosságok megszüntetésének és az integrációnak részét képezi a városi fenntartású közgyűjtemény és kiállítóterek helyzetének rendezése is.

Ugyancsak szükségesnek tartjuk a fenntarthatóság biztosításához mind a fenntartó megyei önkormányzat, mind a BMMI humán erőforrásainak bővítését.

A fenti célhierarchiában megjelenő általános gazdaságfejlesztési (és közlekedésfejlesztési) célkitűzések megvalósítása nem tartozik a projekt hatókörébe, de az elitkultúra jövedelemtermelő képességének javulása és a kulturális ipari KKV-k fejlesztése magától értetődően hozzájárul a térség gazdasági helyzetének javulásához, az általános gazdaságfejlesztési célkitűzések megvalósulásához is.

IV.3.2. Konkrét, rövid távú célok

A kulcsprojekt közvetlen céljai – összhangban a megvalósíthatósági tanulmány előbb említett fejezetében írtakkal – a következők:

Célkitűzés (közvetlen)	Hatás
<ol style="list-style-type: none"> 1. a megye, a város és a BMMI kulturális kapcsolatrendszerének bővítése 2. a Modern Magyar Képtár integrált elhelyezése 3. intenzív, célzott marketing tevékenység megvalósítására alkalmas szervezet kialakítása 4. rangos időszaki kiállítások megrendezésére alkalmas tér kialakítása, sokirányú hasznosítása 5. korszerű múzeumpedagógiai eszközök alkalmazása 	<ul style="list-style-type: none"> • a város kiállításainak látogatottsága nő • elitkultúra jövedelemtermelő képessége, versenyképessége javul • a közgyűjtemények és múzeumi létesítmények fenntartásának finanszírozása stabilabbá válik
<ol style="list-style-type: none"> 6. kulturális menedzsment szakemberek felvétele (a működtetés humán feltételei javításának részeként) 7. szponzorációs tevékenység ösztönzése 	<ul style="list-style-type: none"> • az egyes kiállítások szponzorai számának, hozzájárulásának növekedése • közgyűjtemények fenntartásának finanszírozása stabilabbá válik • elitkultúra versenyképességének javulása
<ol style="list-style-type: none"> 8. kulturális ipari kis- és középvállalkozások bevonása az EKF program megvalósításába, a fejlesztésekhez (a működtetéshez, az eredmények fenntartásához) kapcsolódó szolgáltatások biztosításába 	<ul style="list-style-type: none"> • kulturális ipari kis- és középvállalkozások versenyképességének javulása • elitkultúra versenyképességének javulása

IV.3.3. A kulcsprojekt várható térségi kihatásai

A Dél-Dunántúli Regionális Operatív Program stratégiai célkitűzése 2013-ig a Dél-dunántúli régió leszakadásának megállítása, amelyet az alábbi specifikus célok elérésén keresztül kíván megvalósítani:

- A természeti- és épített-környezet megóvása a régióban,
- Helyi adottságokra épülő versenyképes gazdaság megteremtése,
- A régió belüli társadalmi különbségek növekedésének megállítása.

A kulcsprojekt térségi kihatásait tekintve eltérő mértékben, de mindhárom specifikus célkitűzéshez hozzájárul:

- A Káptalan utca múzeumainak helyet adó, középkori eredetű kanonok-sor épületeinek és környezetének rekonstrukciója során **a régió elsősorú épített értékének**, a pécsi történelmi belvárosnak egyik fontos elemének helyzetét rendező közép- és hosszú távon is megnyugtató módon. Ez a rekonstrukció folytatja az idén elkészült, megyei címzett támogatásból megvalósult, a Zsolnay Múzeum épületét, egyben a kanonok-sor legidősebb fennmaradt épületét érintő beruházás által megkezdett fejlesztést.

A fejlesztés áttételesen **Baranya megye számos védett építészeti értékének fenntartásához** hozzájárul. Mivel a projekt hosszabb távon rendező a BMMI tevékenységének fenntarthatóságát, számos, a megye különböző pontjain fenntartott, kihelyezett vagy felügyelt kiállítás, illetve az ezeknek otthont adó, sok esetben védettséget élvező épületek (tájházak, stb.) megőrzését és fenntartását is segíti

- Az Operatív Program értelmében **a dél-dunántúli régió gazdaságfejlesztésének** elsődlegesen a Dél-Dunántúli Regionális Innovációs Stratégiában, valamint a Pécs és a Dél-Dunántúli Régió Az Életminőség Pólusa Stratégiában foglalt innovatív gazdaságfejlesztési irányokon kell alapulnia, vagyis a régió gazdaságfejlesztési szempontból mobilizáló ágazataivá a környezeti ipar, egészségipar és a kulturális ipar válnak.

A kulturális fejlesztéseken belül a kulturális adottságok színvonalas turisztikai terméké alakításával kívánja Pécsset, mint prioritizált turisztikai célpontot, fejleszteni. A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) elsődlegesen e specifikus célkitűzést segíti, ugyanakkor Pécs turisztikai vonzerejének növelésével indirekt módon elősegíteni a régió kulturális és turisztikai iparának fejlesztését is.

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) megvalósításával a térség kulturális kínálata jelentős új elemmel bővül, szélesítve a termékfejlesztés lehetőségeit, és erősítve az egész térség hazai és nemzetközi turizmus felé mutatott vonzerejét. A projekt része több olyan tevékenység is, amely a Pécsen kívüli, Baranya megyei kiállítóhelyek helyzetét javíthatja: A Pécsi Múzeumok Éjszakája felvezető programsorozat keretében lehetőséget biztosítunk Baranya megyei gyűjtemények bemutatkozására,

ismertségének javítására; a múzeumi szakemberek számára szervezett képzések (art-design menedzser, idegen nyelvi képzés) a Pécsen kívüli múzeumi szakemberek számára is nyitva állnak.

- A régió belüli társadalmi különbségek növekedésének megállítását a kulcsprojekt elsősorban közvetett módon, a régió vonzerejének, versenyképességének és megtartó-képességének növelésén keresztül szolgálja.

IV.3.4. A projektől elvárt számszerűsíthető célok, indikátorok

A kulcsprojekt indikátorainak kiválasztása során figyelembe vettük a vonatkozó Tervezési Felhívás és Útmutató által kötelezően és választhatóan előírt indikátorokat. Emellett olyan mutatókat igyekeztünk alkalmazni, amelyek megfelelő módon tükrözik az átfogó és specifikus célokat. Ennek megfelelően vannak mérőszámok, amelyek elsősorban a látogatottsággal (és bevételekkel) kapcsolatosak (pl. évente megrendezett időszakos kiállítások / egyedi rendezvények száma; a BMMI kiállításait látogatók száma; egy látogatóra eső átlagos bevétel). Más mutatók a hatékony működés érdekében szükséges szervezetfejlesztési és együttműködési, gazdálkodási adatokat, foglalkoztatási hatásokat vizsgálják (pl. BMMI alkalmazotti létszáma; alkalmazott kulturális menedzsment szakemberek száma). További mutatók pedig a megújított és új létesítmények vonzerejét és elérhetőségét vizsgálják a célcsoportok szempontjából (pl. a fejlesztés eredményeihez kapcsolódó (kiegészítő szolgáltatásokat nyújtó) KKV-k, köztük kulturális ipari KKV-k száma; megújított közterületek nagysága, ezen belül épület / zöldterület; akadálymentesített közterületek nagysága, ezen belül épület / zöldterület).

A kulcsprojekt javasolt indikátorainak kiindulási értékét a 2007-es év tényadatai alkotják. A minimálisan elérendő célok meghatározásakor tekintetbe vettük azt is, hogy a beruházás esetleges csúszása esetén a 2010-es évben csak csonka programot lehet lebonyolítani. A javasolt indikátorok az alábbiak szerint mutathatók be részletesen:

Megrendezett kiállítások, rendezvények lehetséges mutatói

- Megrendezett időszakos kiállítások, rendezvények abszolút száma
- Kulturális fejlesztések hatására kulturális programokon fizető résztvevők számának növekedése

- A kiállítások látogatólétszám teljesítése (tényleges / terv létszám)
- Kiállítás rentabilitása (Bevétel / Ráfordítás, vagy Bevétel - Ráfordítás)
- Az adott kiállítás/rendezvény aránya a teljes évi bevételből
- Élőmunka-hatékonyság (Bevétel/résztevő személyek száma)
- Kulturális szolgáltatásokkal való elégedettség

A mutatószámkosár az egyes kiállítások/rendezvények jellemzését szolgálja. A mutatók inkább ex-post jellegűek. A kosárból 3 mutató alkalmazását javasoljuk:

- **Évente megrendezett időszakos kiállítások és rendezvények együttes száma a felújított és bővített Régi Vármegyeházában (db)**

A BMMI jelenleg is aktív időszakos kiállítási programot valósít meg az erre rendelkezésére álló épületben (Múzeum Galéria) és külső helyszíneken. A mutató az az elmozdulást hivatott mérni, amelyet a Régi Vármegyeháza felújításával és bővítésével létrejövő új időszakos kiállítótér, és komplex rendezvényhelyszín eredményez. Az indikátor kiindulási értéke 0, a minimálisan elérendő célérték évi 14 esemény (időszakos kiállítás és egyéb rendezvény együttesen). A 2010-es évben várhatóan 3-4 (köztük kiemelkedően nagy látogatottságú) időszakos kiállítással, és nagyobb számú rendezvénnyel, a további években 6-9 időszakos kiállítással és további rendezvényekkel számolunk.

Az indikátor forrása és mérésének módszere: A BMMI évente összefoglaló jelentést készít a fenntartó BMÖ számára, amelyben részletesen bemutatja az adott évben megrendezett kiállításokat (téma, helyszín, időszak, látogatószám, szponzorok, partnerek). Az indikátor az éves jelentésből kiolvasható.

- **Kulturális fejlesztések hatására kulturális programokon fizető résztvevők számának növekedése (fő)**

Az indikátor a BMMI képző- és iparművészeti kiállításait látogatók teljes számának alakulását hivatott bemutatni. A mutató éves szinten történő meghatározása célszerű. Bár a mutatót itt összevontan értelmezzük, az egyes kiállítások közötti megoszlás a belső versenyképesség mérőszáma is lehet.

Az indikátor kiindulási értéke a 2007-es év tényadata (149.451 fő), minimális célként pedig ennek 60 százalékos bővülését tűztük ki (239.122 látogató).

Az indikátor forrása és mérésének módszere: A BMMI rendezvényenként, helyszínenként, időszakonként, és belépőjegy-típusonként rögzíti az egyes kiállítások, rendezvények résztvevőinek számát. Ebből évente összefoglaló jelentést készít a fenntartó BMÖ számára, amelyből az indikátor adott évi adata kiolvasható.

- **Egy látogatóra eső átlagos bevétel** (pályázatok nélkül, Ft)

Évente képezhető mutató, mely a különböző jegyárakat megfizető látogatók számának ismeretében súlyozott számtani átlagként képezhető, s melynek értékét a kiszolgáló létesítményekből származó bevételek (pl. ajándékboltban való vásárlás) egy főre eső értékével indokolt korrigálni.

Az indikátor kiindulási értéke a 2007-es év tényadata (208 Ft/fő), minimális célként pedig ennek 150 százalékát tűztük ki, tekintettel az átlagos jegyárak tervezett emelkedésére, és a látogatószám célzott növekedésére.

Az indikátor forrása és mérésének módszere: A BMMI rendezvényenként, helyszínenként, időszakonként, és belépőjegy-típusonként rögzíti az egyes kiállítások, rendezvények résztvevőinek számát. Ebből évente összefoglaló jelentést készít a fenntartó BMÖ számára, amelyből az indikátor számítással képezhető.

- **Kulturális szolgáltatásokkal való elégedettség (%)**

Kérdőíves felmérés útján sokrétű információ szerezhető a célcsoport véleményéről, fogadókészségéről, javaslatairól. A válaszok összesítése egyúttal indikátorként is használható.

Az indikátor kiindulási értéke hasonló felmérés hiányában ismeretlen. Célértékként 75 %-os elégedettség elérését tűztük ki.

Az indikátor forrása és mérésének módszere: A múzeumok kijáratánál elhelyezett, gyorsan kitölthető véleménykérő lapok éves összesítése.

Kulturális fejlesztések által közvetlenül létrehozott munkahelyek száma (fő)

A múzeumi szervezet alkalmazottainak számának alakulása az üzemeltetésnek is lehet egy

fontos indikátora. A megfelelő üzemeltetés a létszám megtartását vagy növelését teszi lehetővé. A mutató meghatározásának algoritmusai lehet az éves átlagos statisztikai létszám számítása menet.

Az indikátor kiindulási értéke 83 fő, a célérték esetében minimális elvárásként 7 fő létszámfejlesztéssel számoltunk.

Az indikátor forrása és mérésének módszere: A BMMI évente összefoglaló jelentést készít a fenntartó BMÖ számára az adott évi működés adatairól, amelyben részletesen, szervezeti egységekre bontva és munkakörönként bemutatja az alkalmazottait. Ezek összesítésével a mutató aktuális értéke megállapítható.

Alkalmazott kulturális menedzser / marketing szakemberek száma (fő)

A helyes üzemeltetés feltétele a minőségi szakemberek alkalmazása, ami megköveteli a megfelelő javadalmazást. A mutató számítása szintén éves szinten indokolt.

Az indikátor kiindulási értéke 3 fő, a célérték esetében minimális elvárásként 3 fő létszámfejlesztéssel számoltunk.

Az indikátor forrása és mérésének módszere: A BMMI évente összefoglaló jelentést készít a fenntartó BMÖ számára az adott évi működés adatairól, amelyben részletesen, szervezeti egységekre bontva és munkakörönként bemutatja az alkalmazottait. Ezek összesítésével a mutató aktuális értéke megállapítható.

Felújított épületek száma (db), ebből történelmi kulturális örökséget jelentő épületek száma (db), létrejövő új épület, épületrész nagysága (nm), felújított zöldfelületek nagysága (nm)

A DDOP-val való megfeleltetés egyik fontos jele e mutatók képzése. Elsősorban technikai mutatókról van szó, amelyek a projekt megvalósulásakor értékelik, hogy az elvégzett beruházás eredményeképp milyen mértékben volt képes megfelelni az eredeti elvárásoknak.

Az indikátorok kiindulási értéke 0, a minimálisan elérendő célértékeket a változatok elemzése során kiválasztásra kerülő változat adatai alapján képeztük (legalább 75 % teljesülést előirányozva).

Az indikátor forrása és mérésének módszere: A megvalósult fejlesztés fizikai adatait a

független mérnök által igazolt építési napló tartalmazza. Az indikátor értéke az építési naplóból kiolvasható.

Akadálymentesített épületek száma (db)

Az építéshez kapcsolódó indikátor, amely az esélyegyenlőség hivatott mérni. Az előzőhöz hasonlóan technikai mutató, amely a beruházás befejezésekor meghatározható.

Az indikátor kiindulási értéke 0, a célérték esetében minimális elvárásként 3 épület akadálymentesítésével számoltunk.

Az indikátor forrása és mérésének módszere: A megvalósult fejlesztés fizikai adatait a független mérnök által igazolt építési napló tartalmazza. Az indikátor értéke az építési naplóból kiolvasható.

A képző- és iparművészeti kiállítások átlagos nyitvatartási ideje (óra)

Az üzemeltetéshez kapcsolódó mutató, mely a szolgáltatás rendelkezésre állását, elérhetőségét mutatja. Az indikátort úgy állapítjuk meg, hogy meghatározzuk a projekt által érintett 4 állandó kiállítási épület (a 7 épületből kettőnek egyelőre nem lesz kiállítási funkciója, egy pedig időszakos kiállítótér, esetileg meghatározott nyitvatartási idővel) heti nyitvatartását órában (figyelembe véve a napi nyitvatartási időt és a heti egy szünnapot is), és képezzük ezek számtani átlagát.

Az indikátor kiindulási értéke 32 óra, minimális elvárásként 50 százalékos bővülést céloztunk meg. Ez heti hat napon napi nyolcórás nyitvatartást eredményez.

Az indikátor forrása és mérésének módszere: A BMMI évente összefoglaló jelentést készít a fenntartó BMÖ számára az adott évi üzemeltetés adatairól, amelyben részletesen, épületekre bontva bemutatja a nyitvatartási időket. Ezek összesítésével a mutató értéke megállapítható.

Népszerűsítő és marketing akciók száma (db)

A projekt megvalósítása keretében szerteágazó tájékoztatási és marketing-tevékenységet tervezünk, amelyet jelen tanulmány vonatkozó fejezetei részletesen tárgyalnak.

Az indikátor kiindulási értéke 0, minimális elvárásként 13 különböző tevékenységet céloztunk meg.

Az indikátor forrása és mérésének módszere: A BMMI évente összefoglaló jelentést készít a

fenntartó BMÖ számára az adott évi üzemeltetés adatairól, amelyben részletesen bemutatja azévi tevékenységeit. Ezek összesítésével a mutató értéke megállapítható.

A 2009-2010-ben megrendezett ESZA-típusú rendezvények résztvevőinek száma (fő)

A projekt keretében négy ESZA-típusú tevékenységet tervezünk, ezek közül három képzés-jellegű (egy idegen nyelvi képzés, egy art-design menedzser képzés és egy ifjúsági alkotótábor), egy pedig tömegrendezvény. Az ezek együttes résztvevői létszámát mérő mutató a projektmegvalósítás hatékonyságát kívánja bemutatni a nem-beruházási elemek esetében.

Az indikátor kiindulási értéke 0, a minimálisan elérendő célérték 6060 fő.

Az indikátor forrása és mérésének módszere: A kedvezményezett rendszeres időközönként beszámolót készít a támogatóknak a projekt megvalósulásáról, amelyben az ESZA-típusú tevékenységek is bemutatásra kerülnek. Az indikátor a jelentésekből kiolvasható.

Az új, interaktív honlap éves látogatóinak száma (fő)

A projekt keretében létrehozandó interaktív portál látogatóinak száma a projekt kommunikációs tevékenységének hatékonyságát kívánja bemutatni.

Az indikátor kiindulási értéke 0, a minimálisan elérendő célérték 10000 fő.

Az indikátor forrása és mérésének módszere: A BMMI honlapjának domain-szolgáltatója rendszeresen megadja a látogatottság alakulását, amelyet BMMI évente összesít, és a fenntartója felé készített éves jelentésben bemutat. Az indikátor az éves jelentésből kiolvasható.

A javasolt indikátorok paramétereit az alábbi táblázat foglalja össze (vastaggal jelölve a kötelezően előírt és választható indikátorokat):

<i>Indikátor megnevezése</i>	<i>Indikátor típusa</i>	<i>Mértékegység</i>	<i>Küldülési érték</i>	<i>Minimálisan elvárt célérték</i>	<i>Célérték elérésének időpontja</i>	<i>Mutató forrása, gyakorisága</i>
Évente megrendezett időszakos kiállítások és rendezvények együttes száma a felújított és bővített Régi Vármegeyházában	eredmény	db	0	14	2010. december	kedvezményezett jelentései – évente
Kulturális fejlesztések hatására kulturális programokon fizető résztvevők számának növekedése	eredmény	fő	149.451	239.122	2010. december	kedvezményezett jelentései, jegyeladások összesítése – évente
Egy látogatóra eső átlagos bevétel (pályázatok nélkül)	hatás	Ft	208	312	2010. december	kedvezményezett jelentései – évente
Kulturális szolgáltatásokkal való elégedettség	hatás	%	n.a.	75	2010. december	felmérés – évente
Kulturális fejlesztések által közvetlenül létrehozott munkahelyek száma	eredmény	fő	83	90	2010. december	kedvezményezett jelentései – évente
Alkalmazott kulturális menedzsment / marketing szakemberek száma	eredmény	fő	3	6	2010. december	kedvezményezett jelentései – évente
Fejlesztéssel érintett épületek, építmények száma	kimenet	db	0	7	2010. június	megvalósulási tervek, műszaki átadás, kedvezményezett jelentései – egyszeri
Fejlesztéssel érintett, történelmi kulturális örökséget jelentő épületek száma	kimenet	db	0	7	2010. június	megvalósulási tervek, műszaki átadás, kedvezményezett jelentései – egyszeri
A fejlesztéssel létrejövő új épület, épületrész nagysága	kimenet	nm	0	834	2010. június	megvalósulási tervek, műszaki átadás, kedvezményezett jelentései – egyszeri
Felújított zöldfelületek nagysága	kimenet	nm	0	5.711	2010. június	megvalósulási tervek, műszaki átadás, kedvezményezett jelentései – egyszeri
Akadálymentesített épületek száma	kimenet	db	0	3	2010. június	megvalósulási tervek, műszaki átadás, kedvezményezett jelentései – egyszeri
A képző- és iparművészeti kiállítások átlagos nyári nyitvatartási ideje	eredmény	óra/hét	32	48	2010. június	kedvezményezett jelentései – évente
Népszerűsítő és marketing akciók száma	kimenet	db	0	13	2010. június	kedvezményezett jelentése – egyszeri
A 2009-2010-ben megrendezett ESZA-típusú rendezvények résztvevőinek száma	kimenet	fő	0	6.060	2010. június	kedvezményezett jelentése – egyszeri
Az új, interaktív honlap éves látogatóinak száma	kimenet	fő	0	10.000	2010. június	kedvezményezett jelentése – egyszeri

Az előzőekben részletezett **indikátorok mérése, a mérésért felelős személy/szervezet** az alábbiak szerint alakul a projekt megvalósítása, illetve a fenntartás során:

- **Évente megrendezett időszakos kiállítások és rendezvények együttes száma a felújított és bővített Régi Vármegyeházában:** A mutató mérése úgy történik, hogy a BMMI Marketing Igazgatósága folyamatosan gyűjti, és évente összesíti a BMMI által kezelt ingatlanokban a BMMI egyes művészeti osztályai vagy külső szervezetek által szervezett kiállítások és más rendezvényes adatait. A mutató mérése a projekt megvalósítása, és annak fenntartása folyamán ugyanúgy történik.
- **Kulturális fejlesztések hatására kulturális programokon fizető résztvevők számának növekedése:** A mutató mérésének módja megegyezik az Évente megrendezett időszakos kiállítások és rendezvények együttes száma a felújított és bővített Régi Vármegyeházában c. mutató esetében bemutatott eljárással.
- **Egy látogatóra eső átlagos bevétel (pályázatok nélkül):** A mutató mérésének módja megegyezik az Évente megrendezett időszakos kiállítások és rendezvények együttes száma a felújított és bővített Régi Vármegyeházában c. mutató esetében bemutatott eljárással.
- **Kulturális szolgáltatásokkal való elégedettség:** A BMMI Marketing Igazgatóság elégedettség-mérő kérdőívet állít össze, amelyet a BMMI minden, látogatóforgalom előtt nyitva álló létesítményének bejáratánál (fogadóhely, recepció) elhelyeznek, biztosítva a megfelelő figyelemfelhívó tájékoztatást (tájékoztató tábla, illetve a szolgálatot teljesítő személyzet szóbeli tájékoztatása). A begyűjtött kérdőíveket a Marketing Igazgatóság rendszeresen összegyűjti, és az alapján visszajelez a szakmai osztályok és az igazgatóság felé egy-egy adott időszak, állandó vagy időszakos kiállítás, illetve más rendezvény látogatói visszhangjáról. A számszerűsíthető visszajelzéseket a Marketing Igazgatóság évente összesíti, és meghatározza az indikátor adott évi értékét. A mutató mérése a projekt megvalósítása, és annak fenntartása folyamán ugyanúgy történik.
- **Kulturális fejlesztések által közvetlenül létrehozott munkahelyek száma:** A BMMI Gazdasági Igazgatósága folyamatosan rögzíti a munkaerő-állományban bekövetkező változásokat. Ezeket évente összesítve meghatározza az indikátor adott

- évi értékét. A mutató mérése a projekt megvalósítása, és annak fenntartása folyamán ugyanúgy történik.
- **Alkalmazott kulturális menedzsment / marketing szakemberek száma:** A mutató mérésének módja megegyezik a Kulturális fejlesztések által közvetlenül létrehozott munkahelyek száma c. mutató esetében bemutatott eljárással.
- **Fejlesztéssel érintett épületek, építmények száma:** A projekt menedzsment szervezete a beruházás átadását követően, egy alkalommal összesíti a mutató értékét a megvalósulási tervek, illetve a műszaki átadás dokumentumaiból.
- **Fejlesztéssel érintett, történelmi kulturális örökséget jelentő épületek száma:** A mutató mérésének módja megegyezik a Fejlesztéssel érintett épületek, építmények száma c. mutató esetében bemutatott eljárással.
- **A fejlesztéssel létrejövő új épület, épületrész nagysága:** A mutató mérésének módja megegyezik a Fejlesztéssel érintett épületek, építmények száma c. mutató esetében bemutatott eljárással.
- **Felújított zöldfelületek nagysága:** A mutató mérésének módja megegyezik a Fejlesztéssel érintett épületek, építmények száma c. mutató esetében bemutatott eljárással.
- **Akadálymentesített épületek száma:** A mutató mérésének módja megegyezik a Fejlesztéssel érintett épületek, építmények száma c. mutató esetében bemutatott eljárással.
- **A képző- és iparművészeti kiállítások átlagos nyári nyitvatartási ideje:** A BMMI Gazdasági Igazgatósága folyamatosan rögzíti létesítmények nyitvatartási idejét. Ezeket évente összesítve meghatározza az indikátor adott évi értékét. A mutató mérése a projekt megvalósítása, és annak fenntartása folyamán ugyanúgy történik.
- **Népszerűsítő és marketing akciók száma:** A projekt menedzsment szervezete a projekt zárásakor, egy alkalommal összesíti a mutató értékét a projektmegvalósítás dokumentumai és az adott rendezvényhez kapcsolódó jelentések, jelenléti ívek, összesítések alapján.

- **A 2009-2010-ben megrendezett ESZA-típusú rendezvények részvevőinek száma:**
A mutató mérésének módja megegyezik a Népszerűsítő és marketing akciók száma c. mutató esetében bemutatott eljárással.
- **Az új, interaktív honlap éves látogatóinak száma:** A projekt menedzsment szervezete a projekt zárásakor, egy alkalommal összesíti a honlap átadását követő első 12 hónap látogatóinak számát az interaktív honlap tárhely-szolgáltatójától kapott adatok, kimutatások alapján. A mutató aktuális értéke a honlapon elhelyezett látogatószámláló segítségével nyilvános, és folyamatosan nyomon követhető marad.

IV.4. CÉLCSOPORT BEMUTATÁSA

A feladat keretében először azonosítjuk azokat a használó csoportokat, amelyek jelenleg a fejlesztések környezetében a hasonló kínálatokat igénybe veszik, megvizsgáljuk jellemzőiket, igényeiket, elvárásaikat. Elemezzük, hogy a szolgáltatások bővülésével milyen további használó csoportok vonhatók be, azok milyen jellemzőkkel motivációkkal bírnak.

Elemezzük a lehetséges célcsoportok legfontosabb jellemzőit:

- a célcsoport fogyasztási szokásai, igényei egyéb szolgáltatások iránt
- a célcsoport mobilitási hajlandósága (milyen távolságra hajlandó utazni, milyen attrakció érdekében)
- fizetési hajlandóság a különféle szolgáltatások tekintetében
- a döntési folyamat jellemzői (időtényező, csatornák)
- közvetítő szervezetek jellemzői

IV.4.1. A kulcsprojekt előkészítésében és megvalósítása kapcsán érintett, érdekelt partnerek

A projekt előkészítésében és megvalósítása során érintett legfontosabb partnerek és érdekcsoportok a következők (fő jellemzőiket az alábbiakban táblázatban is ismertetjük):

- Baranya Megyei Önkormányzat
- Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata
- Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága
- Kulturális Örökségvédelmi Hivatal
- Római Katolikus Egyház
- Pécs város lakossága, a pécsi kistérség lakossága
- turisták
- Pécssett és vonzaskörzetében élő-dolgozó képzőművészek
- Pécsi színházi társulatok és színházi dolgozók

- a kulturális ipar kis- és középvállalkozásai, civil szervezetei
- az előbbiek közül a kereskedelmi galériák működtetői
- Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség, ROP Irányító Hatóság, NFÜ
- politikai döntéshozók, központi kormányzat (pl. Oktatási és Kulturális Minisztérium)

Az érdekcsoport megnevezése	Fontosság (alacsony / közepes / magas)	Elemzési szempontok			
		Jellemzők (pl. szaktudás, erőforrások, hatalom)	Érdekek és elvárások	Akadályozó tényezők és problémák	A projektben betöltött szerep
Elsődleges érdekcsoport(ok):					
Baranya Megyei Önkormányzat	magas	<ul style="list-style-type: none"> • megfelelő szaktudás • szűkös (pénzügyi, humán) erőforrások, a közgyűjtemények fenntartásának romló pénzügyi, tárgyi, humán feltételei • hosszabb távon bizonytalan jog- és hatáskör 	<ul style="list-style-type: none"> • a Modern Magyar Képtár teljes képzőművészeti gyűjteményének megfelelő (nemzetközi színvonalú, korszerű infrastruktúrával ellátott) elhelyezése, bemutatása • a BMMI egyéb gyűjteményeinek megfelelő elhelyezése, bemutatása • a BMMI gyűjteményei látogatottságának, bevételeinek számottevő növelése 	<ul style="list-style-type: none"> • szűkös (pénzügyi, humán) erőforrások – elsősorban az EKF program befejezése utáni fenntarthatóságot akadályozhatják 	<ul style="list-style-type: none"> • Projektgazda, részt vesz a projekt előkészítésében, megvalósításában, a létesítmény működtetésében
Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata	magas	<ul style="list-style-type: none"> • megfelelő szaktudás • szűkös (de a megyei önkormányzaténál némileg bővegebb) pénzügyi erőforrások megyei és regionális szinten is a gazdasági és kulturális fejlődés egyik meghatározó tényezője • saját fenntartású közgyűjtemények (Városi Képtár, Pécsi Galéria) kérdéses helyzete 	<ul style="list-style-type: none"> • kulturális értékek megőrzése, kultúra fejlesztése • épített környezet értékeinek megóvása • „múzeumkert” közösségi funkcióinak biztosítása • új szabadtéri színpad létrehozása • műemlékek és kulturális örökség gazdasági hasznosítása, a kulturális ipar jövedelemtermelő képességének javítása, a kulturális turizmusból származó bevételek növelése • saját fenntartású közgyűjtemények és egyéb kulturális intézmények költséghatékony működtetése, látogatottságának növelése 		<ul style="list-style-type: none"> • a Nagy Kiállítóter létrehozására kiválasztott ingatlan tulajdonosa • részt vesz a projekt előkészítésében, megvalósításában • az új szabadtéri színpad fenntartója • részt vehet a BMMI létesítményeinek hosszabb távú fenntartásában
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága	magas	<ul style="list-style-type: none"> • megfelelő szaktudás • szűkös (pénzügyi, humán) erőforrások, a közgyűjtemények fenntartásának romló pénzügyi, tárgyi, humán feltételei 	<ul style="list-style-type: none"> • ingatlanracionálizálás • műtárgyvédelem • jelentős időszakos kiállítások megrendezésére alkalmas terek kialakítása • a Modern Magyar Képtár teljes képzőművészeti gyűjteményének megfelelő (nemzetközi színvonalú, korszerű infrastruktúrával ellátott) elhelyezése, bemutatása • a BMMI egyéb gyűjteményeinek megfelelő elhelyezése, bemutatása • a BMMI gyűjteményei 	<ul style="list-style-type: none"> • szűkös (pénzügyi, humán) erőforrások 	<ul style="list-style-type: none"> • operatív döntéshozó a projekt előkészítése és megvalósítása során

Az érdekcsoport megnevezése	Fontosság (alacsony / közepes / magas)	Elemzési szempontok			
		Jellemzők (pl. szaktudás, erőforrások, hatalom)	Érdekek és elvárások	Akadályozó tényezők és problémák	A projektben betöltött szerep
			<ul style="list-style-type: none"> látogatottságának, bevételeinek számottevő növelése a BMMI fenntartása pénzügyi, tárgyi és humán feltételeinek javítása 		
Pécs és vonzáskörzete lakossága	magas	<ul style="list-style-type: none"> jelentős eltérések a szabadidő-eltöltés formái, a kulturális fogyasztás szerkezete, a kulturális igények tekintetében Pécs relatív lemaradása más nagyvárosokhoz képest, a város lakosságának a kulturális életben való részvétele tekintetében 	<ul style="list-style-type: none"> a BMMI egyedülálló gyűjteményeinek megismerése vonzó időszakos kiállítási programkínálat korszerű múzeumpedagógiai eszközök alkalmazása a múzeumutca köztéri funkcióinak gazdagítása, illesztése az utca kulturális funkcióihoz szabadtéri színpad működtetése látogatóközpont létrehozása 		<ul style="list-style-type: none"> a projekt eredményeinek fogyasztói egyes rétegek az EKF program előkészítését, megvalósítását is élénk figyelemmel kísérik, jelentős szerepük van a közvélemény formálásában
turisták	magas	<ul style="list-style-type: none"> számottevő eltérések a kulturális fogyasztás szerkezete, a kulturális igények tekintetében a Pécsre érkező turisták körében a kulturális turizmus iránt érdeklődők viszonylag magas aránya 	<ul style="list-style-type: none"> a BMMI egyedülálló gyűjteményeinek megismerése vonzó időszakos kiállítási programkínálat korszerű múzeumpedagógiai eszközök alkalmazása a múzeumutca köztéri funkcióinak gazdagítása, illesztése az utca kulturális funkcióihoz szabadtéri színpad működtetése látogatóközpont létrehozása 		<ul style="list-style-type: none"> a projekt eredményeinek fogyasztói
Pécsi színházi társulatok és színházi dolgozók	közepes	<ul style="list-style-type: none"> Sokszínű, kiterjedt színházi szakma Országos jelentőségű rendezvények (pl. Poszt) Több fedett és szabadtéri színpad a városban Új fejlesztési elképzelések (pl. Pécsi Horvát Színház bővítése, Tette szabadtéri színpad-fejlesztés) 	<ul style="list-style-type: none"> a színházi infrastruktúra megőrzése, fejlesztése összművészeti rendezvényekre alkalmas létesítmények kialakítása 	<ul style="list-style-type: none"> Ellenérdekeltek a Káptalan u. 4. sz. alatt működő, mintegy 500 fős kapacitással rendelkező Szabadtéri Színpad lebontásában 	<ul style="list-style-type: none"> összművészeti programok potenciális partnerei a 120 fősre tervezett, agóra-jellegű szabadtéri színpad potenciális használoi
a kulturális ipar kis- és középvállalkozásai, civil szervezetei	magas	<ul style="list-style-type: none"> megfelelő szaktudás korlátozott pénzügyi források 	<ul style="list-style-type: none"> kulturális értékek megőrzése, kultúra fejlesztése épített környezet értékeinek megóvása műemlékek és kulturális örökség gazdasági hasznosítása, a kulturális ipar jövedelemtermelő képességének javítása, a kulturális turizmusból 		<ul style="list-style-type: none"> a projekt előkészítésében egyeztető partnerként és/vagy alvállalkozóként vesznek részt esetenként szerepet játszanak a közvélemény formálásában a projekt megvalósításához és eredményeihez kapcsolódva

Az érdekcsoport megnevezése	Fontosság (alacsony / közepes / magas)	Elemzési szempontok			
		Jellemzők (pl. szaktudás, erőforrások, hatalom)	Érdekek és elvárások	Akadályozó tényezők és problémák	A projektben betöltött szerep
			<ul style="list-style-type: none"> származó bevételek növelése látogatóközpont létrehozása 		fejlesztetik tevékenységüket
kereskedelmi galériák működtetői	közepes	<ul style="list-style-type: none"> rendkívül vegyes színvonalú működés 	<ul style="list-style-type: none"> a kulturális ipar jövedelemtermelő képességének javítása, a kulturális turizmusból származó bevételek növelése 		<ul style="list-style-type: none"> a projekt eredményeihez kapcsolódva fejleszthetik tevékenységüket
DDRFÜ, ROP Irányító Hatóság, NFÜ	magas	<ul style="list-style-type: none"> döntéshozzáadási/döntéshozzáadási pozíció, finanszírozási források kezelése 	<ul style="list-style-type: none"> a támogatás szabályszerű, átlátható felhasználása 		<ul style="list-style-type: none"> a projekt finanszírozása, megvalósulásának monitorozása, ellenőrzése
politikai döntéshozók, központi kormányzat	magas	<ul style="list-style-type: none"> döntéshozzáadási/döntéshozzáadási pozíció, jogszabályi környezet meghatározása, finanszírozási források kezelése 	<ul style="list-style-type: none"> kulturális értékek megőrzése, kultúra fejlesztése épített környezet értékeinek megőrzése műemlékek és kulturális örökség gazdasági hasznosítása, a kulturális ipar jövedelemtermelő képességének javítása, a kulturális turizmusból származó bevételek növelése támogatások szabályszerű, átlátható felhasználása 	<ul style="list-style-type: none"> politikai döntéshozók: esetenként a kultúra jelentőségének, a kultúra-fejlesztési tevékenység tartalmának nem kellő ismerete egyes esetekben a pénzügyi megvalósulással szemben a megvalósítás szakmai tartalmának háttérbe szorítása 	<ul style="list-style-type: none"> a projekt eredményei hosszú távú fenntartásának finanszírozása, megvalósulásának monitorozása, ellenőrzése
Másodlagos érdekcsoport(ok):					
Kulturális Örökségvédelmi Hivatal	közepes	<ul style="list-style-type: none"> megfelelő szaktudás hatósági jogkör a műemléki, építészeti értékvédelem, régészeti emlékek védelme vonatkozásában 	<ul style="list-style-type: none"> műemlékek és kulturális örökség (beleértve a régészeti emlékeket is) védelme, épített környezet értékeinek megőrzése 		<ul style="list-style-type: none"> a projekt-előkészítés és – megvalósítás egyes munkaszakaszainak kulturális örökségvédelmi engedélyezése
Pécsi Tudományegyetem	közepes	<ul style="list-style-type: none"> megfelelő szaktudás jelentős közvélemény-formáló hatás (oktatók, művészek) egyetemi hallgatók nagy száma 	<ul style="list-style-type: none"> a DLA képzésben részt vevők munkáinak bemutatása 	<ul style="list-style-type: none"> az egyetemi hallgatók körében kirívóan alacsony a kiállítások látogatottsága 	<ul style="list-style-type: none"> a projekt előkészítésében egyeztető partnerként vesznek részt
Pécssett és vonzaskörzetében élő-dolgozó képzőművészek	közepes	<ul style="list-style-type: none"> megfelelő szaktudás nagyon eltérő teljesítmény¹⁹ 	<ul style="list-style-type: none"> kulturális értékek megőrzése, kultúra fejlesztése a kulturális ipar jövedelemtermelő képességének javítása, a kulturális 		<ul style="list-style-type: none"> a projekt előkészítését, megvalósítását folyamatosan figyelemmel kísérik, esetenként szerepet játszanak a

¹⁹ Lásd: Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzatának Kulturális Stratégiája, 2007-2013 /tervezet/, 2007. június 13., 50. p.

Az érdekcsoport megnevezése	Fontosság (alacsony / közepes / magas)	Elemzési szempontok			
		Jellemzők (pl. szaktudás, erőforrások, hatalom)	Érdekek és elvárások	Akadályozó tényezők és problémák	A projektben betöltött szerep
			turizmusból származó bevételek növelése		közvélemény formálásában
római katolikus egyház	alacsony	<ul style="list-style-type: none"> a múzeumutca szomszédságában lévő székesegyház fenntartója 	<ul style="list-style-type: none"> a Nagy Kiállítótérnek és a múzeumutcának a székesegyházhoz illeszkedő építészeti, köztéri kialakítása a székesegyház és a Cella Septichora látogatottságának növelése, az építészeti, régészeti, kulturális értékek sérelme nélkül 		<ul style="list-style-type: none"> a projekt előkészítése során egyeztető partner

IV.4.2. A célcsoport lehetséges felosztása

A projekt elsődleges célcsoportjait egyrészt Pécs és vonzáskörzete lakossága (beleértve a nem pécsi, de itt tanuló diákokat), másrészt a városba látogató belföldi és külföldi turisták képezik. Amint a megvalósíthatósági tanulmány helyzetértékelő részében megállapítottuk, mindkét célcsoportra számottevő eltérések jellemzők a kulturális fogyasztás szerkezetét, a kulturális igényeket tekintve. Míg a Pécsre érkező turisták körében viszonylag magas a kulturális turizmus iránt érdeklődők aránya, addig szembetűnő Pécs lemaradása más nagyvárosokhoz képest, a város lakosságának a kulturális életben való részvétele tekintetében.

Az EKF program ismertségének és imázsának feltárása érdekében elvégzett kérdőíves megkérdezés Kereslet-kínálat elemzés fejezetben ismertetett eredményei alapján, a belföldi országos lakossági felmérésben részt vettek körében – pontosabban az utazó, kulturális értékek iránt érdeklődő csoportban - egyértelműen magasnak mondható (82%) az időszaki kiállítások, tárlatok vonzereje, bár a megkérdezettek e programcsoporton belül elsősorban a klasszikus képzőművészeti kiállításokat látogatnák (60%), s a kortárs képzőművészeti kiállítások jóval kisebb (24%) vonzerővel rendelkeznek. Szempontunkból nem lényegtelen, hogy az EKF program kulcsprojektjei közül a válaszadók körében a legnagyobb érdeklődésre a *Zsolnay Kulturális Negyed* és a *Múzeumutca* tarthat számot - a megkérdezettek kb. egyharmada mindkettőt többször is szívesen meglátogatná. A *Múzeumutca* esetében a *múzeumok/galériák kiállításai, tárlatai* (63%/51%) és a *parkosított környezet, sétálóutca* (56%) együttesen bizonyultak különösen vonzóknak (hasonló eredményre vezetett egyébként a felmérés a helyi lakosság körében is, a következő arányokkal: 73%/58% - a *múzeumok/galériák kiállításai, tárlatai*; illetve 61% - *parkosított környezet, sétálóutca*).

Ugyanezen felmérés eredményei alapján az utazó, kulturális értékek iránt érdeklődő rétegen belül jól körülhatárolható egy viszonylag kis létszámú csoport (a válaszadók 1/8-a). E csoport átlagéletkora valamivel alacsonyabb az összes válaszadó átlagánál (s ezzel párhuzamosan kevesebb köztük a nyugdíjas), erősen preferálják Pécsset, magasabb iskolai végzettségűek, jellemzően nincsenek anyagi gondjaik, és fejenként a legtöbbet – az összköltésen belül nagyarányú tételt - szánják kulturális programokra. E csoport általános kultúrafogyasztó, nincsen egyetlen olyan vizsgált programelem sem, amely iránt ne érdeklődnének jobban az összes válaszadó átlagánál. A *Múzeumutca* jellemző képzőművészeti profilja szempontjából

különösen fontos, hogy e klaszter tagjainak 52 százaléka érdeklődést mutat a kortárs képzőművészeti kiállítások iránt.

A kultúrafogyasztó, a kulturális értékek – legyen az magas- vagy tömegkultúra – iránt érdeklődő közönséget elemző felmérés készült 2006-ban, az EKF program kapcsán. A Pécssett és a pécsi kistérségben élő lakosság körében végzett vizsgálat eredményei a múzeumi szolgáltatások tekintetében többségükben negatív attitűdöt tükröznek, hiszen az állandó kiállítások kivételével a kiállítások látogatottsága csökken, az érdeklődés a tervezett Nagy Kiállítótér iránt még viszonylag csekély volt. Éppen ezen okok miatt rendkívül fontos a jövőbeni célcsoportok azonosítása, elérési útjaik meghatározása. Felmérésünk szerint **helyi-kistérségi szinten egy lehatárolt, viszonylag állandó nagyságú és összetételű fogyasztói réteggel számolhatunk**, amelyért verseny folyik a kulturális piacon működő szervezetek között. A potenciális látogatók körének bővítéséhez átfogó stratégiára, a városi-kistérségi és regionális kulturális intézmények közötti szoros együttműködésre, valamint egységes arculatra, imázsra van szükség. A fogyasztók száma 2010-hez közeledve, a fejlesztések megvalósulásával párhuzamosan várhatóan növekedni fog, 2010-ben pedig ugrásszerűen megnövekszik.

A célcsoportot a tanulmánykészítés keretében elvégzett mélyinterjúk (Meixner András – Expo Center Pécs, Városi Képtár; Gamus Árpád – Pécsi Galéria és Vizuális Művészeti Műhely; Bozóky Anita – Művészetek és Irodalom Háza Pécs; Doboviczki Attila – Közelítés Egyesület) eredményét, valamint a hazai szakirodalmat (többek között Huszár Zoltán – W. Müller Judit: „A pályázattól a kivitelezésig”. In. Múzeumi Közlöny 2003/1; Petercsák Tivadar: Működési feltételek, finanszírozás a megyei múzeumokban – Heves megyei példa. In. Múzeumi Közlöny 2004/2; Boros András: Intézményi stratégiaalkotás – alternatívák. In. Múzeumi Közlöny 2004/2) alapul véve, pozitív hazai, illetve külföldi példák segítségével határoztuk meg a vizsgálati szempontok lehető legszélesebb körű figyelembevételével.

A célcsoport felosztása a tervezés és elérés szempontjait figyelembe véve:

1. Kultúrára nyitottság szerint – a 2006. évi felmérés szerint ez alapvetően adott;
2. Korosztály szerint;
3. Területi elhelyezkedés szerint (helyi-kistérségi, regionális, országos, szomszédos országból érkező, egyéb külföldi).

A számos intézményt magában foglaló Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága kiállítóhelyeinek látogatottsága 2007-ben 163.844 fő volt, ebből 107.350-en váltottak teljes árú vagy kedvezményes jegyet. A Pécsi Vizuális Galéria és Műhely 2006-ban, mindössze hat hétig tartó Munkácsy kiállítására 49.780-an vásároltak jegyet, a rendezvény sikerességét mutatja, hogy a Pécsi Galériának 18 millió forintos nyereséget hozott. Ezen adatokból is érzékelhető, hogy a célcsoport **mérete és jellemzői** az alábbi felosztás szerint rendkívül eltérőek lehetnek:

- *A kiállítás tartalmi profilja, a kiállított művész hírneve, a kiállítás tematikája és címe.*
A vizsgálat legfontosabb üzenete, hogy „nagy nevek”, világszerte, de legalább országosan ismert művészek kiállításai kiemelkedően sok érdeklődőt vonzzanak – pl. Munkácsy kiállítás, Csontváry Múzeum – a Pécsre érkezők 60%-a megtekinti; a híres gyűjtemények, az érdekes tematika is vonzó a látogatók számára – Zsolnay Múzeum (a Pécsre érkezők 71%-a megtekinti), National Geographic kiállítás, Magyar Fotográfusok kiállítás);
- *A kiállítás/rendezvény jellege szerint.* Állandó vagy időszakos; festészeti-szobrászati kiállítás, klasszikus vagy modern/kortárs kiállítás; előadás-konferencia, workshop; filmvetítés; egyéb szolgáltatásokkal összekapcsolt komplex rendezvény; családi vagy egyénre szabott programok; tudományos vagy laikusok számára is érdekes rendezvények, estélyek-fogadások stb.;
- *A kiállítás/rendezvény időpontja, időtartama.* Az interjúk alapján nyilvánvaló, hogy az ősztől-tavaszig tartó periódusban a leglátogatottabbak a kiállítások, múzeumok. De ezen terminuson belül is kiemelkedik a szeptember elejétől december közepéig és a január közepétől június közepéig tartó időszak;
- *A rendezvény szervezettsége, a jól felépített promóció* erősen befolyásolhatja a látogatók számát;
- *A kiállítóhely és a kiállítás komplexitása* manapság már alapvető elvárásnak számít a látogatók számára (gépjárművel elérhető, könnyen megközelíthető helyszín; családi program – gyermekfelügyelet, játszótér; étkezési-pihenési lehetőség, mosdó; tudományos munka, kikapcsolódás lehetősége, esztétikus környezet stb.);

- A *belépődíjak nagysága* nagyban befolyásolhatja a látogatók számát, amennyiben az érdeklődők nem ítélik az adott kiállítást/szolgáltatáscsomagot kellően vonzónak. A Munkácsy-kiállítás 1500, illetve 750 forintos jegyárát 50.000-en fizették ki, ugyanakkor a Parti Galéria kortárs művészeti kiállítására sokan a 150-200 forintot is sokallják.
- Végül meg kell különböztetnünk a *felvezető évek, az EKF-év és az azt követő évek* potenciális látogatóit. Megfelelő felvezető program esetén joggal várható, hogy a 2010. évig fokozatosan növekvő érdeklődés és látogatottság jellemzi a kiállításokat. Már ebben az időszakban meg kell találni az eddig szinte teljesen távol maradó, de mintegy 45.000 főt számláló pécsi egyetemi hallgatóság bevonásának eszközeit. A 2010-es és a várakozások (és a nemzetközi tapasztalatok) alapján ugrásszerű emelkedést hoz minden célcsoportban, amely arányaiban a külföldi turisták szegmensében a legjelentősebb. Ezt az évet törvényszerű visszaesés követi, amikor a maximális elvárás a látogatottság alacsonyabb (de a 2010 előtti jelentősen meghaladó) szinten történő stabilizálása lehet, amely jelentős mértékben épít a helyi (és régióbeli, határmenti) lakosokra, egyetemi hallgatókra, valamint a régió kívüli hazai turistákra.

IV.4.2.1. A lehetséges célcsoportok jellemzői, igényei, elvárásai, fogyasztási szokásai

A lehetséges célcsoportok (és fogyasztási szokásaik) az alábbiak szerint tipizálhatók:

- *Külföldi látogató:* többnyire egyszer látogat Pécsre, ezért mind az állandó, mind az időszakos kiállítást, programot megtekinti, és ezért többet is áldozna; egyéb szolgáltatások (pl. múzeumi bolt, könyvesbolt, étkezés, borkóstoló) iránt komolyabb igénye mutatkozik;
- *Magyarországról érkező látogatóra* hasonlóak jellemzők, mint a külföldi turistákra, azonban többnyire árérzékenyebb. Egyre inkább jellemző, hogy komplex turisztikai szolgáltatást keres, amely nem feltétlenül programcsomag megvásárlását, de sokrétű turisztikai kínálatot (pl. kultúra + wellness) biztosító célpont preferálását jelenti;
- *Helyi, kistérségi fogyasztó:* állandó kiállítást jellemzően egyszer, legfeljebb kétszer látogat meg élete során, de akár 2-3 időszakos kiállításra is jegyet váltana egy évben.

Mobilizálásához a kiállítások melletti egyéb szolgáltatásokra (közösségi hely, családi programok, vásárlási lehetőségek) és időszakos rendezvényekre van szükség.

- *Művészek és kulturális partnerek*: egyetemi előadások, szemináriumok, nyitott műterem lehetőségek, projekt–művészi munka, bérbe adható alkotóterek, aukciós programok mobilizálhatják, amennyiben a nyugodt munkakörülmények biztosítottak;
- *Megyei, városi lakosság*: érzelmi kötődést mutat a lakóhelye kulturális kínálata, híres szülőttei iránt, motiválható nagy hagyománnyal, illetve presztízzsel rendelkező helyi események, programok, kulturális rendezvények megszervezésével (megyei, kamarai, alapítványi bálók, fogadások), könnyen mozgósítható mind egy megújult állandó kiállítás, mind egy érdekes, vonzó időszakos kiállítás meglátogatására.

A célcsoportok korosztályok szerinti bontása további szegmens-specifikus fogyasztási szokásokat mutat:

- fiatalok: vonzza őket az interaktivitást fokozó multimédiás eszközök, technikai fejlesztések bevonása, multimédiás „tér” megteremtése, ezen belül:
 - kisgyermekek: játékos foglalkozások,
 - általános iskolások: játékos feladatok és tudomány,
 - középiskolások: érdekes ismeretterjesztés és tudomány,
 - egyetemisták: tudomány és magasabb szintű ismeretterjesztés, populáris kultúra;
- laikus felnőttek: érdekes ismeretterjesztés és tudomány lehetnek a specifikus motivációs tényezők;
- gyermekes szülők: speciális igényük a gyermekfelügyelet, játékos és kulturális családi programok;
- idősebb korosztály: jellemző motivációs tényezők az érdekes ismeretterjesztés, tudomány és fokozottabb kényelmi szempontok.

A nemzetközi és hazai példák alapján még az alábbi látogatói igényeket, fogyasztói szokásokat szükséges megemlíteni:

- *Egyéb szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása és kényelmi szempontok:* parkolási lehetőségek biztosítása, könnyű megközelíthetőség; galéria, étkező, shop, könyvesbolt, könyvtár, mosdó, színházi programok, koncertek, aukciók, kulturális rendezvények, filmvetítés, előadások, beszélgetések, irodalmi felolvasóestek, konferenciák, workshopok; audio-eszközök használata – magyar és idegen nyelven egyaránt stb.);
- A világ számos múzeumnegyedében elterjedt és kedvelt *múzeumkártya* megvásárlása a látogatót a város kulturális intézményeibe való belépés vagy tömegközlekedési eszközök használata esetén bizonyos kedvezményekre jogosítja, esetleg ingyenességet biztosít. Pécssett kitűnően használható lenne egy ilyen szolgáltatás;
- *Munkatársak magatartása, nyelvtudása, segítőkészsége* manapság már alapvető elvárás. A Nagy Kiállítótér kitűnő gyakorlati helyet biztosítana fiatal egyetemisták és önkéntesek számára, ezáltal igazodva a Bolognai-rendszer elvárásaihoz;
- *Ingyenes promóciós anyagok* hozzáférhetőségének biztosítása.

IV.5. KORLÁTOZÓ TÉNYEZŐK FELMÉRÉSE

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) projekt megvalósulása, ill. működése szempontjából elengedhetetlenek a következő feltételek:

- A 2010-es év elején történő megnyitás csak nagyon szoros és zökkenőmentes beruházási ütemezés mellett biztosítható. Minden, az előkészítés és kivitelezés során bekövetkező (akár adminisztratív, akár műszaki problémák, előre nem látott nehézségek eredményezte) csúszás csökkenti az EKF-év hatását, rontja a 2010-es év biztosította lehetőségek kihasználását. Az optimális lebonyolításért minden érdekelt (beleértve a támogató, ellenőrző és engedélyező hatóságokat is) rugalmas együttműködése szükséges.
- A múzeumok működésének költségeit jelentős részben a fenntartó megyei önkormányzat finanszírozza. A kereskedelmi, üzleti jellegű bevételek önmagukban elégtelenek a fenntartható működéshez, ezért a fenntartói támogatások jelentős csökkentése a Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) működését ellehetetleníti.

- Az ingatlanállomány gazdaságossági szempontú kihasználtságát javítani kell, hogy a BMMI gazdálkodása fenntartható maradjon. Szükséges ezért a jelenleg kihasználatlan épületrészek használhatóvá tétele, adott esetben bővítése, és az így nyert területek kiállítási, rendezvény-szervezési hasznosítása. Egyúttal a műtárgyraktározás feltételei is oly módon kell javuljanak, hogy az e célból használt alapterület racionalizálódjék. Bár a közgyűjtemény folyamatos, megfelelő feltételek biztosítása mellett őrzése, gyarapítása a megyei önkormányzatnak (illetve intézményének, a BMMI-nek) törvényi kötelezettsége, a műtárgyraktározásra használt alapterület csökkentendő, és részben multifunkciós terekkel helyettesítendő.
- Nagyon fontos, hogy a megnyitás évének kiállítási programja alkalmas legyen magas látogatottság biztosítására. Ha az induló év nem hoz áttörést a múzeumok nemzetközi és hazai ismertségében, akkor kétséges a fenntarthatóságához szükséges látogatottság későbbi fenntartása is.
- A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) hatékony üzemeltetése olyan készségeket és szemléletet feltételez az üzemeltető szervezet részéről, amellyel a BMMI jelenlegi állománya nem rendelkezik. A megfelelő szervezetfejlesztés, az üzleti, kereskedelmi funkciók koordinálására, a marketing-tevékenységre történő megfelelő felkészítés nem hanyagolható el.

V. MEGOLDÁSI ALTERNATÍVÁK FELVÁZOLÁSA ÉS ELEMZÉSE

A fejlesztési elképzeléseket összefoglaló fejezet fő célja, hogy bemutassa a megvalósítandó fejlesztések közvetlen hátterét és körülményeit, a kiinduló helyzetet, a lehetséges alternatívákat és a kiválasztását a megfelelő alternatívának.

V.1. A MEGFELELŐ ALTERNATÍVA KIVÁLASZTÁSI MÓDSZERE

V.1.1. Szűrési szempontok

A megfelelő alternatíva kiválasztásakor először a lehetséges, a célrendszert valamilyen szinten kielégítő változatok széles körétől indulunk. Mielőtt azonban ezek előnyeit és hátrányait részletesen elemeznénk, a kötelező érvényű, előzetes szűrési feltételeket nem teljesítő változatokat értékelés nélkül kizárhatjuk:

- A beruházási keretösszeg: A vizsgálandó alternatívák kiválasztása során az egyik legfontosabb szűrési feltétel a projekt beruházási értéke volt, figyelembe véve a pályázó partnerek (megyei és városi önkormányzatok) feszített költségvetési helyzetét.
- Fenntarthatósági kritérium: A fejlesztési elképzelések legszigorúbb korlátja az, vajon a projekt üzemeltetői képesek lesznek-e hosszabb távon is megfelelő mértékben finanszírozni a létesítmény megfelelő működését. Különösen igaz ez egy olyan kulturális intézményre, amely nem lesz önfenntartó, és olyan projektgazdára, amely nem számíthat költségvetési helyzetének jelentős javulására a következő időszakban. Az egyes változatok képzsének legfontosabb kritériuma tehát az, hogyan lehet csökkenteni a megyei önkormányzat üzemeltetési terheit, ugyanakkor eleve kizárandó minden olyan megoldás, amely nagyarányú üzemeltetési többletterhet ró a fenntartóra.
- Határidő-kockázat: Minden beruházás fontos eleme a megfelelő ütemben történő megvalósítás, hiszen az előre nem tervezett késések szinte mindig többletköltséget, veszteséget eredményeznek. Pécs EKF programja esetében speciálisan is lényeges szempont a határidő betartása: amennyiben a létesítmény nem készül el 2010 elejére, úgy az hosszú működésének legfontosabb évéből veszít értékes hónapokat. A 2010-es év az, amely (a megelőző évek ráhangoló programjaira alapozva) „repülőrajtot”, azonnali nemzetközi ismertséget biztosít a megújuló attrakciónak. Elvetendőek tehát

azok a verziók, amelyek jelentős időbeni csúszással járhatnak, vagy nem lehet megfelelő „vész-forgatókönyvet” (esetleges csúszás áthidalására szóló alternatív programtervet, és/vagy programhelyszínt) kapcsolni hozzájuk.

- Jogszerűtlen lépések: A jogszabályok megsértése természetesen nem megengedett. A beruházási gyakorlatban számtalan esetben történnek kisebb szabálytalanságok, sok esetben felelősségrevonás nélkül. Pécs EKF programja esetében ilyen helyzet semmiképpen sem engedhető meg. Ez a körülmény megköveteli a legapróbb szabálytalanságok szigorú elkerülését is, így olyan alternatívák, amelyek csak valamilyen jogszabály megszegésével valósíthatók meg, elvetendőek.

V.1.2. Kiválasztás módszere és szempontjai

Célunk az, hogy a megvalósítható megoldási javaslatok közül azt válasszuk ki, amely pénzügyi, gazdasági, szakmai szempontok alapján a leghatékonyabbnak bizonyul. A kiválasztást komplex költség-haszon elemzés alapján végezzük, amely kielégíti a többszempontú értékelés kritériumait, vagyis a számszerűsíthető ráfordítások és bevételek mellett tekintetbe veszi az áttételes, vagy nem számszerűsíthető hatásokat, értékeli a beruházási, intézményi és működtetési kockázatokat is.

A költség-haszon elemzés elkészítését az Európai Bizottság vonatkozó rendeletének iránymutatásai szerint végezzük. A 1083/2006/EK rendelet értelmében a nagy projektekre vonatkozó támogatási kérelemnek része kell, hogy legyen a részletes költség-haszon elemzés, az alábbi, a vonatkozó EU útmutatónak megfelelő tartalmi elemekkel:

- A költség-haszon elemzés kritikus eleme az egyes alternatívák lehetséges hatásainak azonosítása, számszerűsítése és ahol lehetséges, monetáris értékben történő kifejezése, mind bevétel, mind pedig költség oldalról.
- Az értékelés során kiválasztott legjobb változat pénzügyi elemzésében a vizsgált időtáv egészére kell a beruházási, működési és pótlási költségeket továbbá a bevételeket meghatározni. Ez alapján kell a projekt pénzügyi teljesítmény mutatóit kiszámolni és a szükséges támogatási arányt, továbbá az EU támogatási hozzájárulást meghatározni.

- A közgazdasági költség-haszon elemzés a kiválasztott változat társadalmi-gazdasági hatásait veti össze a beruházás és működés társadalmi költségeivel.

Bár a fenti elemzéseket a rendelet értelmében kötelezően a nagyprojektekre kell elvégezni, a jövedelemtermelő projektekre a rendelet értékhatár nélkül előírja az új útmutató szerinti pénzügyi elemzés elvégzését. Mind az EU rendelet, mind a magyar végrehajtási szabályok megkövetelik a kiemelt projektekre a költség-hatékonyság elvének érvényesítését és a társadalmi-gazdasági hatások kimutatását. Így a részletes költség-haszon elemzésnek le kell fednie mindhárom említett tartalmi elemet.

A módszertani előírások miatt a költség-haszon elemzést a fejlesztési különbözet módszerével (incremental method) végeztük. Ehhez meg kellett határozni a projekt nélküli állapotot is.

Az érzékenységi vizsgálatot az eredményes kockázatkezelés érdekében kockázatelemzés is kiegészíti, amely alapján lehetővé válik a projekt szempontjából kulcsfontosságú tényező változásának becslése.

A változatok összehasonlításának szempontrendszerét az alábbiak szerint határoztuk meg:

- Elszámolható összköltség
- Időbeni kockázat
- Látogatottság
- Pénzügyi fenntarthatóság
- Intézményi és működési kockázatok

A változatok pénzügyi elemzésében kiemelt figyelmet fordítunk még a következő szempontokra is:

- a kulcsprojekt EU társfinanszírozási aránya az egyes funkciók jövedelemtermelő képességének függvényében alakul;
- amennyiben a beruházás eredményeként pénzügyileg önfenntartó funkciók is létrejönnek, be kell mutatni e funkciók és a közpénzből támogatandó funkciók közötti finanszírozás módját (pl. a pénzügyileg veszteséges funkciók más funkciók révén termelt jövedelemből történő finanszírozása);

- a beruházás során kialakított funkció-együttest öt évig nem szabad megváltoztatni vagy megszüntetni.

V.1.3. Feltételezések

Általános feltételezések:

A pénzügyi és közgazdasági elemzés során 7,5% pénzügyi diszkontrátával, illetve 8% társadalmi diszkontrátával számolunk, nominálértéken.

Makrogazdasági mutatók:

Az ECOSTAT által rendelkezésünkre bocsátott, a magyarországi fogyasztói árindexre és közszféra reálbér-indexre vonatkozó előrejelzések alapján dolgoztunk. Az ECOSTAT előrejelzéseit az alábbi táblázat tartalmazza:

Év	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Forint fogyasztói árindex (CPI)	0,076	0,043	0,028	0,028	0,03	0,031	0,029	0,027
Magyarországi közszféra reál bérindex	-0,061	-0,002	0,021	0,028	0,026	0,027	0,025	0,029

Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Forint fogyasztói árindex (CPI)	0,027	0,027	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028
Magyarországi közszféra reál bérindex	0,024	0,022	0,021	0,028	0,026	0,024	0,024	0,024

Év	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Forint fogyasztói árindex (CPI)	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028
Magyarországi közszféra reál bérindex	0,024	0,024	0,024	0,024	0,024	0,024	0,024	0,024

Év	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
Forint fogyasztói árindex (CPI)	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028
Magyarországi közszféra reál bérindex	0,024	0,024	0,024	0,024	0,024	0,024	0,024

Az inflációs sorok a 2007. szeptember végi előrejelzéseket tartalmazzák, 2007-2037 közötti intervallumra vonatkozóan. A fogyasztói árindex előrejelzése során ún. year-on-year előrejelzésekre támaszkodtunk, amelyek a CPI éves változását mutatják az előző év(ek)hez képest. A közszféra reálbér-változása a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett nettó keresetek alapján került becslésre, ugyancsak a 2007-2037 közötti intervallumra vonatkozóan.

Szakterületi feltételezéseink a következők:

Látogatószámok alakulása:

- A látogatószámok alakulásának becslése során a BMMI 2006. és 2007. évi látogatottsági adatait vettük alapul, tekintetbe véve a következőket is:
 - a Zsolnay Múzeum 2007 őszéig ideiglenes helyszínen - a Múzeum Galériában - volt megtekinthető;
 - az Amerigo Tot Múzeum, az Endre Nemes Múzeum és a Zlatko Prica kiállítás 2006-2007 folyamán zárva tartott, jelenleg sem látogatható;
 - az Ókeresztény Mauzóleum csak 2006. január-február folyamán volt látogatható, majd más üzemeltetőhöz került át;
 - a Zsolnay Múzeum elhelyezése miatt 2006-2007 legnagyobb részében a Múzeum Galéria nem adhatott helyet időszakos kiállításoknak.
- A 2006. és 2007. évi látogatószámok összesítése során az egy jeggyel megtekinthető kiállítások okozta duplikációkat kiszűrtük.
- Az EKF program felvezető évei (2008-2009) során a BMMI által működtetett múzeumok, kiállítóhelyek látogatottságában átlagosan évi 4% növekedéssel számolunk. (Kivétel ez alól a nívósan felújított helyszínen újra megnyitott Zsolnay Múzeum, ahol 2008-ban 33% növekedést tételeztünk fel a látogatószámokban.)
- Ugyanakkor 2009-re a felújítások miatt átlagosan 30% (az előbb említett 4% növekedéssel együtt összesen 26%) visszaeséssel számoltunk valamennyi, a BMMI által működtetett múzeum és kiállítóhely látogatottságában, ugyancsak a Zsolnay Múzeum kivételével.
- 2010-ben valamennyi múzeumnál – a Régi Vármegyeháza új időszakos kiállításai kivételével – 30% látogatószám-növekedést tételezünk fel 2009-hez viszonyítva, valamint azzal számoltunk, hogy a felújítások miatt feltételezett 2009. évi 30% visszaesés (kivétel ez alól a Zsolnay Múzeum) 2010-ben már nem érezteti hatását (a 2010. évi 30% látogatószám-növekedést a 2009. évi, 30% visszaesés nélküli szintről kalkuláljuk).

- 2010-ről 2011-re valamennyi múzeumnál a látogatottság 12 százalékos csökkenésével számolunk.

A kalkulációban a 2011-es visszaesés beállítása biztosítja azt, hogy a látogatószámok hosszú távú alakulása ne legyen torz, túlzottan optimista.

- A Régi Vármegyeháza új időszakos kiállítófunkciója esetében – óvatos becsléssel – 55 ezer főre tesszük a 2010. évi látogatók számát, amennyiben megtörténik a Régi Vármegyeháza bővítése ('A' változat) (a 'B' változat esetében 40 ezer fővel számolunk), 2011-ben pedig a látogatottság 25 százalékos csökkenésével számolunk az előző évhez képest.

Ez az érték jócskán elmarad az elmúlt években Budapesten vagy Debrecenben megrendezett „sztárkiállítások” akár többszázézes látogatószámától. Az óvatos becslést az is mutatja, hogy a tervezett éves szám (amit 1-2 nagyobb és 3-5 kisebb kiállítással tervezünk elérni) nagyságrendileg megegyezik közelmúlt legsikeresebb pécsi időszakos kiállításának (Munkácsy) egy hathetes periódus alatt elért adatával.

- Az 'A' változatnál mind az Amerigo Tot Múzeum, mind pedig az Endre Nemes - Zlatko Prica kiállítás 2010. évi látogatószámát 5000 főre tesszük, míg a 'B' változatnál, valamint a projekt nélküli ('0') változatban azt tételezzük fel, hogy helyhiány miatt továbbra sem lesznek látogathatók e gyűjtemények.
- A projekt nélküli ('0') változatban a Modern Magyar Képtár XX. századi állandó gyűjteményéhez kötődő, kisebb volumenű időszakos kiállítások 2010. évi látogatószámát 15 ezer főre tettük.

Jegyárak, látogatók megoszlása:

- A pénzügyi és közgazdasági elemzés során feltételeztük, hogy 2010-re a BMMI múzeumaiban a teljes árú belépőjegyek átlagára – a várható inflációt követő módon, a 'B' és a '0' változat esetében - eléri a 650 Ft-ot (jelenleg a legnagyobb látogatószámmal bíró, egyúttal a BMMI múzeumai összlátogatóságának döntő részét adó képzőművészeti gyűjteményeknél /Csontváry, Vasarely, Zsolnay kiállítás/ 600-700 Ft között mozog), a kedvezményes árú belépőjegyek pedig átlagosan 325 Ft-ba kerülnek majd. Az 'A' változat esetében 850 Ft teljes árú belépőjegy átlagárral és 425

Ft kedvezményes árú belépőjegy átlagárral számoltunk. (A 2007-es adatok alapján képzett, a teljesárú jegyek súlyozott átlagára 595 Ft.)

- 2010-ben és 2011-ben a látogatók megoszlása feltételezésünk szerint a következőképpen alakul:
 - teljes árat fizetők: 39%
 - kedvezményes árat fizetők: 40%
 - ingyenes látogatók: 21%
- A többi évre vonatkozóan azzal számolunk, hogy a látogatók megoszlása a BMMI pécsi kiállítóhelyei elmúlt években tapasztalt átlagos arányainak megfelelően alakul:
 - teljes árat fizetők: 24%
 - kedvezményes árat fizetők: 44%
 - ingyenes látogatók: 32%
- Az időszakos kiállítások esetében 2010-től mindkét vizsgált változat esetében 1.400 forintos belépőjegy-árakkal és azzal számolunk, hogy e kiállításokra a BMMI nem biztosít kedvezményes belépőjegyet. (Az A változatban a 2010-re tervezett kiemelkedő vonzerőt jelentő időszakos kiállításokra való tekintettel abban az évben 2.100 Ft-os belépti díjat terveztünk.)
- 2010-től kezdődően a belépőjegyek árát a várható inflációnak megfelelő mértékben emeltük.

V.2. MEGVALÓSÍTHATÓ VÁLTOZATOK MEGHATÁROZÁSA

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt kiindulási helyzetét és a fejlesztési igényt figyelembe véve a vizsgálandó alternatívákat a következő változók mentén határozzuk meg: Helyszín; Alapterület; Funkciók (ezzel összefüggésben tulajdonosi, üzemeltetői szerkezet); Múzeumi profil; Tervezett szolgáltatási színvonal; Technológia (anyaghasználat); Ingatlan-racionalizálás.

Az alábbi táblázatban egyedileg elemeztük az egyes változók lehetséges intervallumait, és az ebből képezhető, vizsgálatra elméletileg alkalmas eseteket:

Változó	Lehetséges intervallum	Vizsgálható esetek
A Nagy Kiállítótér helyszíne	A helyszínválasztás rendkívül sok szempont szerinti döntés, amely jelentős számú döntéshozó konszenzusát követeli meg. Módosítása ellehetetleníti a 2010-es felavatást, így alternatív helyszín megvizsgálását nem javasoljuk. Ugyanakkor vizsgálandók olyan esetek, amikor önálló Nagy Kiállítótér nem létesül, csak más beruházások történnek a múzeumutcában vagy a Zsolnay Kulturális Negyedben.	<ul style="list-style-type: none"> A Nagy Kiállítótér a Szabadtéri Színpad helyén valósul meg Nem épül Nagy Kiállítótér, de megtörténik a meglévő múzeumok felújítása Nem épül Nagy Kiállítótér, de megtörténik a meglévő múzeumok felújítása és bővítése, jelentős időszakos kiállítótér létrehozásával A múzeumutcai beruházásokkal párhuzamosan a Zsolnay Kulturális Negyedben is kialakításra kerül nagy időszakos kiállítótér.
Funkciók, ezzel összefüggésben tulajdonosi, üzemeltetői szerkezet, humán erőforrások	<p>Alapvető, hogy minél több jövedelemtermelő funkciót integráljunk a múzeumi létesítményekbe, ide értve:</p> <ul style="list-style-type: none"> Széleskörűen használható (kiadható, stb.) terek Szolgáltatások (bevételtermelő, bére adható, vagy üzemeltetővel rendelkező) Olyan funkciók beköltöztetése, amelyek másutt költségmegtakarítást eredményeznek Olyan funkciók beköltöztetése, amelyek javítják a betervezett funkciók kihasználtságát 	<ul style="list-style-type: none"> Fizetős szolgáltatások (étterem, kávézó, ajándékbolt, vendégszoba, gyermekfoglalkoztató, stb.) Városi fenntartású galériák (Pécsi Városi Képtár; Pécsi Galéria) integrálása Megyei intézmény (Művészetek Háza) integrálása Csontváry vagy Vasarely gyűjtemény beköltöztetése A beruházás PPP konstrukcióban történő megvalósítása
Múzeumi profil	<p>A Pécssett megtekinthető képzőművészeti (és iparművészeti) gyűjtemények szinte kizárólag modern profilúak (XX. századi gyűjtemény, Csontváry, Vasarely, Amerigo Tot stb.), emellett a kiemelkedően nagy helyi kortárs alkotógárda is predesztinálja, hogy a múzeumi/kiállítótéri program fókuszában a modern stílusok legyenek.</p> <p>Fontos ugyanakkor teret engedni a sokszínűségnek, minőségi engedmények nélkül.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Nincs választási lehetőség: Egy modern műveket (is) kiállító képtár építészetiileg meghatározott: alkalmasnak kell lennie kifejezetten nagy műtárgyak fogadására, épületen belüli mozgatására, kifüggesztésére és bevilágítására. Ugyancsak elengedhetetlen a kiállítóterek variálható térszerkezete.
Tervezett szolgáltatási színvonal	Ha megnézzük a 30-40 évvel ezelőtt épült múzeumokat, galériákat, láthatjuk, hogy ez alatt az idő alatt egy ilyen létesítmény teljesen elavul, nagymértékben elveszíti vonzerejét, versenyképességét, amely helyzetben csak egy, az új beruházás méretével összemérhető volumenű átépítés segíthet. Ebből következik, hogy múzeumot, galériát csak a legkorszerűbb elképzelések mentén, a jövőnek szabad építeni.	<ul style="list-style-type: none"> Nincs választási lehetőség: A gyors avulás miatt a lehető legmagasabb építészeti, szakmai, technológiai színvonal valószínűsíthető meg.
Ingatlan-	A támogatásintenzitásra vonatkozó EU-s	<ul style="list-style-type: none"> Nincs választási lehetőség:

Változó	Lehetséges intervallum	Vizsgálható esetek
racionalizálás	szabályozás nem teszi lehetővé a fejlesztés nyomán felszabaduló ingatlanok értékesítését (pontosabban azok bevételeivel csökkenti a támogatás összegét). Ugyanakkor nincs akadálya a megüresedett épületek alternatív hasznosításának. Érdeemes tehát meggondolni, hogy a kulturális intézmények átalakításával milyen ingatlanracionalizálásra van lehetőség. Nem kell vizsgálnunk a BMMI városban távolabb elhelyezkedő létesítményeit, mert azok a jelenlegi tervek szerint egy külön projekt keretében megvalósuló beruházás nyomán a felújításra kerülő régészeti múzeum épületében kapnának helyet.	tekintettel arra, hogy a teljes rendelkezésre álló múzeumi alapterület nem nő jelentős mértékben, és a fenntartható üzemeltetéshez szükséges jelenleg ki nem állított, de vonzó gyűjtemények elhelyezése, valamint időszakos kiállítási terület létrehozása, megüresedő épülettel nem számolhatunk.

V.2.1. Az értékelendő alternatívák kiválasztása

Az így kapott alternatívák hosszú listáját az alábbiak szerint tovább elemezzük és szűkítjük:

Vizsgálendő esetek	Értékelés
A Nagy Kiállítótér a Szabadtéri Színpad helyén valósul meg	Az új beruházás ellehetetlenítené az időszakos kiállítótér 2010-es megnyitását, döntő mértékben rontva a projekt megvalósíthatóságát.
Nem épül Nagy Kiállítótér, de megtörténik a meglévő múzeumok felújítása	Pusztán épületfelújítási tevékenység a pályázatban nem támogatott. Ugyanakkor egy ilyen projektváltozat megvalósíthatósága sem lenne igazolható, hiszen nem születik olyan új attrakció, amely jelentősen növelné a jelenlegi vonzerőt, látogatottságot.
A Nagy Kiállítótér nem épül meg, de megtörténik a meglévő múzeumok felújítása és bővítése, jelentős időszakos kiállítótér létrehozásával.	További vizsgálatra alkalmas alternatíva.
Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata a Zsolnay Kulturális Negyedben hoz létre időszakos kiállítóteret.	További vizsgálatra alkalmas alternatíva. (Megjegyzés: ezt a változatot jelen megvalósíthatósági tanulmányban nem részletezzük, de külön fejezetben vizsgáljuk az elhelyezhetőség lehetőségét a Zsolnay Kulturális Negyedben, valamint ajánlásokat fogalmazunk meg a két létesítmény funkcionális átfedésének kezelésére.)
A Nagy Kiállítótér csak egy mélyszinttel, kb. 50 % alapterülettel készül el, és csak az időszakos kiállítótéri funkciót és az ahhoz szükséges kiegészítő elemeket tartalmazza	A változás olyan mértékű, hogy érinti az építészeti tervpályázat bírálati szempontjait, így annak megismétlése nélkül tervezési szerződés jogszerűen nem köthető. A megismételt eljárás viszont ellehetetleníti a létesítmény 2010-re történő átadását.
Fizetős szolgáltatások (étterem, kávézó, ajándékbolt, vendégszoba, gyermekfoglalkoztató, stb.)	További vizsgálatra alkalmas alternatíva.
Városi fenntartású galériák (Pécsi Városi Képtár; Pécsi Galéria) integrálása	A városi fenntartású galériák integrálása további jelentős tartalmi erősödést jelentene a Múzeumutca kulturális kínálatának. Tekintettel azonban arra, hogy az önálló Nagy Kiállítótér létrehozása nem megvalósítható, nem jön létre olyan szabad épületkapacitás, amely lehetővé tenné ezen funkciók

Vizsgálendő esetek	Értékelés
	integrálását.
Megyei intézmény (Művészetek Háza) integrálása	A Művészetek és Irodalom Háza olyan mértékben és sikerrel valósítja meg a művészeti ágak integrációját, amelyet komoly hiba lenne egy intézményi összevonással óhatatlanul együtt járó sokszerű változásoknak kitenni. Ugyanakkor ez a széles profil nehezen is fér meg egy ennél szűkebb, képzőművészeti létesítményben. Végül az intézmény egyik erőssége sajátos elhelyezkedése és kamara-jellegű működtetésre alkalmas térszerkezete, amely nem biztosítható egy modern, nagy létesítményben. Emellett, tekintettel arra, hogy az önálló Nagy Kiállítótér létrehozása nem megvalósítható, nem jön létre olyan szabad épületkapacitás, amely lehetővé tenné ezen funkció integrálását.
Csontváry vagy Vasarely gyűjtemény beköltöztetése	Mivel a Vasarely kiállítást maga a művész tervezte jelenlegi helyére, ugyanakkor a Csontváry Múzeum jelenlegi helye több szempontból is megkérdőjelezhető (időszakonként megújítandó bérleti szerződés, földszinti szórakozóhellyel közös légtér), a két lehetőség közül a Csontváry kiállítás beköltöztetését lenne célszerű vizsgálni ²⁰ . Tekintettel azonban arra, hogy az önálló Nagy Kiállítótér létrehozása nem megvalósítható, nem jön létre olyan szabad épületkapacitás, amely lehetővé tenné ezen funkció integrálását.
A beruházás PPP konstrukcióban valósul meg	Bár mind a megye, mind a város túlterhelt költségvetése indokoltá tenné a befektetői partner bevonását, és az üzemeltetési kockázatok áthárítását, egy PPP pályázat lefolytatására semmiképpen nem áll rendelkezésre elegendő idő.

A további vizsgálatra alkalmas alternatívákat célszerűen összevonva az alábbi változatok részletes elemzését határoztuk el:

- **„A” változat:** A Káptalan utcában minden, a látogatottság és vonzerő optimalizálása, a kiállítási kínálat megújítása érdekében szükséges beavatkozás megvalósul. Emellett

²⁰ Konzultációt folytattunk Bereczky Lóránddal, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatójával, a pécsi Csontváry gyűjtemény letéti állományának kezelőjével, arról, vajon fennáll-e valós veszélye annak, hogy új helyszínre költöztetés esetén a tulajdonos Magyar Állam, vagy a kezelő Nemzeti Galéria visszakérné a műtárgyakat. Határozott álláspontja szerint ez nem reális lehetőség: A letéti szerződést 10 éves periódusokra hosszabbítják, mely jelenleg 2014-ig tart. Egyedül az örökhatályú Gerlóczy Gedeon rendelkezése értelmében kell a képeket elszállítani, amennyiben Budapesten megvalósul egy Csontváry múzeum. Ilyen szándék, illetve azt alátámasztó finanszírozási lehetőség a főigazgató szerint nincsen.

megtörténik a Papnövelde 5. alatti Régi Vármegyeháza teljes rekonstrukciója, és bővítése, lehetővé téve új, a fenntarthatóságot megalapozó funkciók integrálását (időszakos kiállítótér, múzeumi fogadótér). Önálló Nagy Kiállítótér nem épül.

- **„B” változat:** A Káptalan utcában csak az épületek állagmegóvása és külső megjelenése szempontjából elengedhetetlen beavatkozások történnek meg. Megvalósul ugyanakkor a Papnövelde 5. alatti Régi Vármegyeháza teljes rekonstrukciója, és bővítése, lehetővé téve új, a fenntarthatóságot megalapozó funkciók integrálását (időszakos kiállítótér, múzeumi fogadótér). Önálló Nagy Kiállítótér nem épül.
- Módszertani követelmények miatt a fenti verziókat összevetjük az un. **„0” változattal**, amely esetben a beruházás egyetlen eleme sem valósul meg.

Az így kiválasztott két megvalósítható alternatíva elemzése azért is célszerű, mert megmutatja, hogy a szolgáltatásminőség és a funkcionalitás területén célzott nagyságrendi előrelépéshez elengedhetetlen Papnövelde utcai projektem (a Régi Vármegyeháza felújítása és bővítése), illetve az EKF-évre tervezett közterületi fejlesztésekkel harmonizáló közterület- és múzeumkert-rekonstrukció mellett **van-e tényleges hozzáadott értéke** a Káptalan utcai múzeumépületek belső infrastruktúrájának felújításának („A” változat), vagy elegendő lenne azokat csak külső megjelenésükben igazítani a kulturális főváros frekventált turisztikai célpontjától elvárt utcaképhez („B” változat).

V.2.2. Elhelyezési lehetőségek a Zsolnay Kulturális Negyed területén

A megbízó kérésére külön megvizsgáljuk a Nagy Kiállítótér elhelyezésének lehetőségeit a Zsolnay Kulturális Negyed (illetve a Zsolnay Manufaktúra) területén.

A tervpályázat nyertes koncepciója szerinti Nagy Kiállítótér alapterülete 6.287 nm, ebből egy, csak az időszakos kiállításokra alkalmas funkció-együttes (fogadótér, ajándékbolt, kiszolgáló létesítmények, kiállítótér, raktár, gépészeti tér, iroda) szükséges alapterülete mintegy 2.600 nm.

Tájékoztatást kértünk a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht.-tól arról, milyen épületek lehetnek alkalmasak a Zsolnay Kulturális Negyedben a Nagy Kiállítótér befogadására. A tájékoztatásul kapott tervpályázati kiírás alapján az alábbi fennmaradó területeket

azonosítottuk:

Negyed	Épület	Teljes alapterület (nm)	Fennmaradó alapterület (nm)	Tervezett funkció ²¹
Egyetemi Negyed	É32, É33	4130	612	PTE Művészeti Kar Vizuális Művészeti Intézet, Mediális Művészetek Intézete
	É34, É74	2277	517	PTE Művészeti Kar Szobrászat Tanszék, Hallgatói Rendezvény Központ
	É 22	2781	351	PTE Művészeti Kar Zeneművészeti Intézete, Menza-étterem konyhával és raktárakkal
	É2	2105	350	PTE Művészeti Kar Képzőművészeti Doktori Iskola, Kerámia Oktatási és Kutatási Műhely
	É25	1867	7	PTE Kommunikáció – és Médiatudományi Tanszék (KMT), Filmtudományi és Vizuális Kultúra Szeminárium (FVKSz)
Alkotó Negyed	É 26-27-28-29-78	6609	1998 (ebből 700 elbontásra kerül)	Ifjúsági alkotó és rendezvény tér, Ifjúsági Központ, Művészeti alkotóház, Roma Kultúrtörténeti és Tolerancia Központ, kapcsolódó vendéglátóhely
	É 24	1304	804	Zsolnay Design Központ
Gyermek és Családi Negyed	É 30	1488	nincs	Bóbita Bábszínház
	É 31-73	1211	nincs	Tudományos és Technikai Kiállítás – „Csodák Palotája”, Természettudományi Múzeum
Kéz- művész Negyed	E-12-13-14-16-17-18-19 (központi épületek)	6401	2789	Zsolnay kiállítás, időszakos kiállítási tér, bemutató tér, díszterem, Eosin Café
	É 8-9-10-11-15 (északi épületek)	2173	nincs	Bérelhető irodák és üzletek
Egyéb	É-82	795		Időszakos rendezvénytér, többcélú közösségi tér
	É-39	131	nincs	Látogatóközpont
Bontandó	É 20, 52, 53, 71, 75			Elbontott épületek helyén zöld felületek kialakítása

A Nagy Kiállítótér teljes funkcionalitását befogadó fennmaradó terület ez alapján nincsen. A létesítmény időszakos kiállításokra leszűkített változatának alapterület-igénye (optimális esetben 2.600 nm) az alábbi esetekben helyezhető el:

- A Kéz-
művész Negyed központi épületeinél (E-12-13-14-16-17-18-19, volt pirogránit-gyár épületei) megtalálható 2.789 nm fennmaradó alapterület a jelenlegi

²¹ A 2007 decemberi állapot szerint, csak tájékoztató jelleggel.

elképzések szerint nem egy épületen belül, nem összefüggő módon jelentkeznek. A pirogránit-gyár épületei és elhelyezkedési adottságai, valamint az ún. cifra kémény megfelelő kiindulópontot jelenthet olyan kreatív építészeti megoldásnak, amely izgalmas, kiállításokra is alkalmas tereket hoz létre.

- Korlátozott alapterülettel és az optimálisnál kisebb belmagasságú terekkel rendelkezik a jelenleg a Csodák Palotája befogadására tervezett E-31-es épület, amely a mellette fekvő E-73-as épülettel, és bizonyos célszerű átalakításokkal (padlósínt-változtatás, célszerű hozzáépítések) együtt 1.500, radikálisabb bővítésekkel akár 2.100-2.200 nm-es alapterületet érhet el. Egy ilyen verzió esetében a Csodák Palotája máshova költöztetendő.
- Megvizsgálható még a közelmúltban is művészeti (többek között kiállítási) célra használt, a jelenlegi elképzések alapján a manufaktúra működéséhez nem szükséges, megfelelő hasznosítási tervvel nem rendelkező E-61-es épület. A hatalmas csarnok megfelelő alapterülettel és belmagasságokkal rendelkezik, hátránya leginkább a (fennmaradó) ipari környezet.

A Zsolnay Kulturális Negyed (vagy a manufaktúra) területén történő elhelyezést, mint a múzeumutcai fejlesztéseket kiváltó alternatívát az alábbiak miatt nem javasoljuk:

- A teljes tervezett funkcionalitás nem fér el, így csak az időszakos kiállítás (és közvetlen kiszolgáló funkciói) helyezhetők el.
- A többi képzőművészeti múzeumtól távol létrehozott attrakció nem eredményez olyan szinergikus hatásokat, amelyek a jelenlegi látogatottságot kiemelkedő mértékben növelve fenntarthatóvá teszik az új létesítménnyel kibővülő intézményrendszert. Ennek következményeként a megyei múzeumok pénzügyi helyzete tovább romlik, azok hosszabb távon ellehetetlenülnek.
- A megyei múzeumi intézményrendszer régóta fennálló egyéb problémái (széttagolt, integrálandó ingatlanállomány; kritikus helyzetű műtárgyraktározás) nem oldódnak meg.
- Tekintettel arra, hogy ez a változat az előbbieik értelmében nem szolgálja a megyei célkitűzések elérését, a BMÖ várhatóan nem lesz partnere PMJV Önkormányzatának

a beruházás során. A döntés egyúttal nehezen belátható politikai következményekkel is járhat, amely ellehetlenítheti az új létesítmény és a BMMI közötti elengedhetetlen szakmai együttműködést, közvetlen hatással lehet más, közösen tervezett beruházásra (Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont), közvetett módon pedig nehezítheti az EKF programmal összefüggő többi fejlesztési elképzelés megvalósítását.

- A beruházás önereje, üzemeltetési költsége teljes egészében a várost fogja terhelni.

Ugyanakkor egy multifunkcionális, nagy időszakos kiállításokat is befogadni képes létesítmény elhelyezése a Zsolnay Kulturális Negyedben – megfelelő funkcionális elkülönítés és jó szakmai együttműködés kialakítása esetén – nem összeférhetetlen a Múzeumutca fejlesztésével.

V.3. „0” MEGOLDÁS – PROJEKT MEGVALÓSÍTÁSA NÉLKÜLI VÁLTOZAT

A projekt nélküli esetet a fejlesztési különbözet módszerének alkalmazásával írjuk le. A módszer lényege, hogy a projekt hatásaira, fenntarthatóságára koncentrálnak, és nem foglalkoznak a meglévő állapottal, annak esetleges problémáival. A fejlesztési különbözet módszerének alkalmazása során a projekt nélküli eset leírása annak a helyzetnek az elemzési időtávra vonatkozó részletes ismertetése, amely a projekt elmaradása esetén következne be. Ezt nem mint reális (pl. jogszabályi előírásokat teljesítő) változatot kell tekinteni, hanem számítási segédeszközként alkalmazzuk a költség-haszon elemzés során.

Mivel a költség-haszon elemzés kizárólag a projekt hatásait vizsgálja, el kell különíteni azokat a hatásokat, amelyek a projekt elmaradása esetén is bekövetkeztek volna. Ennek érdekében meg kell határozni, hogy mi történne a projekt elmaradása esetén az elemzési időtávon belül. A későbbiekben a projekt beruházási, működési költségeit, bevételeit és hatásait a projekt nélküli változathoz viszonyítva kell megállapítani a teljes vizsgált időtávra vonatkozóan.

V.3.1. Műszaki és szakmai leírás, feltételek

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) beruházással Pécs városa olyan nemzetközi színvonalú, korszerű infrastruktúrával ellátott, Európa Kulturális Fővárosához illő új kiállítótérhez jut, amely alkalmas nagyobb volumenű - nagyméretű kiállítási tárgyakat is magukban foglaló - és

nagy értékű, jelentős látogatottságra számot tartó időszak és vándorkiállítások befogadására is. A projekt emellett egy helyre integrálja BMMI nemzetközi rangú XX. századi gyűjteményét, megfelelő elhelyezést biztosít teljes képzőművészeti gyűjteményének, mindezeket a gazdaságossági és hasznosíthatósági szempontoknak megfelelően, a műtárgyvédelem követelményeinek és a látogatók igényeinek eleget téve (pl. a szükséges és lehetséges akadálymentesítés elvégzésével) megfelelően. A fejlesztés szervesen illeszkedik a történelmi belváros világörökségi helyszínein már megindult turisztikai attrakció-fejlesztésekhez, amelyek szerves (tartalmi és térbeli) folytatása lesz.

Az előzetesen készült felmérések szerint általában ez a kulcsprojekt a legkevésbé ismert, sőt a helyi ismertsége és támogatottsága is alacsony.

Részben a következő fejezetekben részletesebben is ismertetett tényezők figyelembevételével, részben a jelenleg fennálló helyzet 5-8 évre történő kivetítése alapján felvázolható a projekt nélküli változat, bár a mostani helyzet fenntartása közvetlen módon nehezen összehasonlítható a magasabb minőségi szintet képviselő, új igényekre alapozott Múzeumutca koncepcióval. A létező adottságok nem teszik lehetővé rangos időszak kiállítások megrendezésére alkalmas tér kialakítását, így megnehezítik a város nemzetközi kulturális kapcsolatrendszerének fejlesztését.

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) beruházás szervesen illeszkedik az EKF kapcsán tervezett másik négy kulcsberuházáshoz, elsősorban a „Közterek és parkok újjáélesztése” kulcsprojekthez. Olyan szoros függőség azonban, amely szerint ezen beruházás elhalasztása vagy elmaradása megakadályozná bármely másik kulcsprojekt megvalósítását, nem igazolható.

A kulcsprojekt elmaradása esetén objektív meghatározó tényezők, így elsősorban a középtávú költségvetési szigor miatt a most tervezett fejlesztések elmaradnának. A különféle múzeumi, kulturális és parkgondozási feladatok szétaprózott, gazdaságtalan fenntartása megmaradna, esetleg tovább romlana helyzetük. A fennmaradó környezet társadalmi, közéleti és művészeti szolgáltató, illetve vendégváró effektusa legjobb esetben stagnáló lenne. Az EKF-ben rejlő, fokozott érdeklődést kiváltó hatás is csak részben kerülne kiaknázásra és a 2010-re történő felkészüléssel kapcsolatban érzékelhető tenni akarás, lendület akár csak egy néhány éves halasztás esetén is már elveszne. Az elmaradt vonzerő-fejlesztés közvetett hatása

megmutatkozna a kisebb látogatói létszámban, a városi vendéglátóipari-turisztikai bevételek (pl. éttermek, szállodák, ajándéktárgyboltok bevételei) alacsonyabb volumenében.

V.3.2. Üzemeltetési feltételek előrejelzése

V.3.2.1. Üzemeltetési költségek vizsgálata

A jelenlegi szétaprózott, alacsony hatékonyságú **üzemeltetés költségei** várhatóan az infláció feletti mértékben növekednek a következő években. Ha viszont a vonatkozó költségvetési rovat fiskális okok miatt befagyaszttásra kerül, az kiszámíthatatlan, gyorsuló romláshoz vezethet. Akár még az állagmegóvás is veszélybe kerülhet, de további tárlatbezárásokra is mindenképpen számítani kell.

A költség-haszon elemzés a növekményes pénzáramlások alapján közelíti a projekt gazdaságosságát, vagyis az értékelés a beruházás nélküli és a beruházással kialakuló helyzet számszerűsített eredményeinek összehasonlításán alapul. A Baranya Megyei Múzeumok Igazgatóságának 2003-2007 közötti költségvetését vizsgálva az első csoportban üzemeltetési költség-rovatokat találunk, részben a felhasznált gáz, áram, távhő, víz és csatorna díjaira, részben a karbantartásra és a fenntartáshoz kapcsolódó szolgáltatásokra vonatkozóan. A másik, ennél nagyobb tétel a bérre és járulékaira fordított kiadásokat tartalmazza. Tendenciájában növekszik a fenntartási költségek volumene, míg a bérkiadások csökkennek.

A 2006-2008 közötti (várhatóan folytatódó) energiaár-emelések jelentősen növelik a BMMI költségvetésének terheit. 2003-2006 között a közüzemi és bér-kiadások éves szinten 300-320 millió forintot tettek ki. Ebből a közüzemi szolgáltatásokért kifizetett összeg alig haladta meg a 10%-ot. Ez az arány 2007-2008-tól már megközelíti a 20%-ot.

A BMMI semelyik osztálya, így a Képző- és Iparművészeti Osztály sem rendelkezik évek óta **szakmai dologi költségkerettel**. Ennek fő tételei az alábbiak lennének:

- gyűjteményfejlesztés
- állagvédelem, restaurálás
- könyvtár- és adattár-gyarapítás
- kiállítás-rendezés

- könyv, katalógus kiadása
- kutatási keret, utazás, kommunikáció

Napjainkban a fent felsorolt *kötelező múzeumi alapfeladatok* ellátása a pályázati tevékenység sikerességétől függ, elsősorban a Nemzeti Kulturális Alap és az Oktatási és Kulturális Minisztérium által meghirdetett pályázatokon. A költségvetés fenti féloldalassága miatt az adott osztály *pályázati sikerességétől* függ, hogy milyen jellegű és volumenű az adott évi szakmai tevékenység (gyűjteménygyarapítás, kiállítások, publikációk, restaurálás, állományvédelem, kutatás). Az EKF 2010 kapcsán tervezett színvonalnak a program megvalósítását követően történő megtartása érdekében e kötelező és jellegzetes múzeumi funkciók pénzügyi háttérét is biztosítani szükséges.

A Modern Magyar Képtár jelenleg a Baranya Megyei Múzeumok Igazgatóságának *szervezeti keretében*, közvetlenül a Képző- és Iparművészeti Osztály szakmai irányításával működik. A képzőművészeti gyűjtemény (MMK) szakalkalmazotti létszáma jelenleg a következő:

- 2 művészettörténész-muzeológus
- 1 gyűjteménykezelő-muzeológus
- 2 festményrestaurátor
- 1 múzeumpedagógus-kulturális menedzser

A szakmai létszám az öt évvel korábbinak mintegy a fele, de megjegyzendő, hogy kulturális menedzser, rendezvényszervező vagy művészeti szolgáltatás-marketinges korábban sem – vagy csak elenyésző számban – fordult elő az alkalmazottak között. Jellemzően nem használnak látványtervezőket a művészeti tárgyak elhelyezéséhez, vagy hosztesszeket, tárlatvezetőket a látogatók kíséréséhez, a képek művészeti értékű szakmai bemutatásához.

A szervezeti adottságok és a jelenlegi – a projekt nélküli állapotban várhatóan tovább romló - humán erőforrás-ellátottság kapcsán meg kell jegyeznünk, hogy a beruházás elmaradása esetén is elengedhetetlen lenne a BMMI meglévő szervezetének átalakítása, a hagyományos múzeumi funkciók ellátása mellett egy piaci gondolkodásra, korszerű üzemeltetésre, gazdálkodásra képes szervezet kialakítása. Ez nem feltétlenül vezet a klasszikus művészetek kommercializálódásához, viszont lehetővé teszi – alternatívákon alapuló üzleti terv birtokában

- a nyereséges és kevésbé nyereséges vagy támogatást igénylő tevékenységek egységes szemlélettel történő kezelését. Ily módon a BMMI valóban gazdálkodhatna a lehetőségeivel, erőforrásaival, átcsoportosíthatná azokat, és egy sokkal hatékonyabb szemlélet válhatna uralkodóvá.

A fenntartó BMÖ egy 2006-os döntésével a **gazdasági igazgatási funkciót** megszüntette a BMMI szervezetén belül, azt saját pénzügyi-gazdasági állományával látta el, a BMMI-ben csak egy korlátozott Gazdasági Részleget hagyva. A BMÖ ezt a döntést várhatóan a közeljövőben visszavonja, visszaállítva a BMMI saját gazdasági igazgatóságát. Ez a funkció – megfelelő szervezeti együttműködési feltételek esetén – alkalmas lehet arra, hogy a BMMI kulturális kínálatát a jelenleginél hatékonyabb marketing-, szponzorációs- és kommunikációs tevékenységgel támogassa. Ez a tevékenység tehát várhatóan a projekt nélküli változatban is erősödni fog.

Ebben a változatban a beruházás a BMMI meglévő épületeiben a berendezések, bútorzat helyenkénti cseréjére szorítkozik – a Nagy Kiállítótér nem épül meg, és a jelenlegi épületek felújítása sem történik meg.

Az üzemeltetési és fenntartási költségek meghatározása során az alábbi számítási módszereket alkalmazzuk:

Fűtődíj változó része:

éves GJ szükséglet (léghőméterek száma x évi 14000 óra x 3,6/1000000) x egységár (jelenleg a Pétávnál nettó 2723 Ft/GJ - inflációval növelten számoltunk).

Villamos energia-költség változó része:

(alapterület x 1 nm-re eső energiaigény /0,04 kW/nm/ x éves világítási idő /1800 órával számoltunk/) + vitrinenként 1 kW/év) x egységár (az EON jelenlegi nappali díja nettó 23,7 Ft/kW - inflációval növelten számoltunk)

Víz- és csatornadíj:

felhasznált víz x egységár (jelenleg nettó 645 Ft/m³ - inflációval növelten számoltunk):

Tétel	Ft/m ³
Vízdíj	361
Csatornadíj	276
Vízterhelés	8
Összesen	645

Egy alkalmazottra vonatkozóan évente 150 m³, látogatónként pedig 5 l vízfelhasználással számoltunk.

Szemétszállítás díja:

alkalmazottak száma x alkalmazottankénti szemétképződés (évente 5 m³-rel számoltunk – a statisztikai adatok alapján egy irodai dolgozóra évente kb. 2,5-5 m³ szemétképződés jut) x szeméttürités egységára (nettó 2,6 Ft/l)

Fűtésdíj állandó része (alapidíj):

Léghőméterek száma x 1 léghőméterre eső kW igény (0,035 kW/m³) x egységár (jelenleg a Pétávnál nettó 9050,76 Ft/kW/év - inflációval növelten számoltunk)

Villamos energia-költség állandó része (alapidíj):

Múzeumonként 15 Amper/év (a statisztikai adatok szerint 10-15 Amper/év) x nettó 2074 Ft/Amper

Az üzemeltetési és fenntartási költségek részét képezik továbbá

- a *programköltségek*, amelyek nagyságát a hasonló nagyságrendű és színvonalú magyarországi programok (pl. Szépművészeti Múzeum, Múcsarnok, Modem) előkészítési költségeivel összevetve határoztuk meg;
- *béreköltségek*: a projekt nélküli változatnál a jelenlegi béreköltségekből (járadékokkal együtt) indultunk ki, az egyéb változatoknál mindezt az adott változat megvalósításához felveendő további alkalmazottak (járadékokkal terhelt, közalkalmazotti bértábla szerinti) béreköltségével növeltünk (inflációval növelten)
- *karbantartási költség*: a BMMI jelenlegi (becsült) adatai alapján a projekt nélküli változatnál 2010. évi árszinten évente 12 mFt, az egyéb változatoknál éves szinten, 2010. évi árszinten 15 mFt karbantartási költséggel számoltunk (inflációval növelten)

- *általános költségek (állandó):* az éves, járulékokkal növelt bérköltségek 6 százalékában határoztuk meg

A saját gyűjtemények, ill. átadott kiállítási anyagok biztosítási költségeit az általános költségek, ill. a programköltségek között vettük számításba.

A projekt nélküli változatnál a következő műszaki paraméterekkel számolunk az üzemeltetési és fenntartási költségek meghatározása során:

- nettó alapterület összesen: 6 395 nm (Papnövelde utcai épület: 2 264 nm; Káptalan u. 3., 4., 5. épületei: 2 691 nm; Zsolnay Múzeum épülete: 650 nm; Csontváry Múzeum épülete: 790 nm)
- léghőbméter összesen: 28 589 m³ (Papnövelde utcai épület: 10 260 m³; Káptalan u. 3-5 épületei: 11 359 m³; Zsolnay Múzeum épülete: 2 600 m³; Csontváry Múzeum épülete: 4 370 m³)

A projekt nélküli változat üzemeltetési és fenntartási költségei egyes kiemelt években a következők (nettó, millió Ft):

Működési költségek	2010	2011	2017	2037
1. Összes változó költség	31,10	32,03	37,84	65,74
1.1. fűtődíj, változó költség	4,32	4,45	5,26	9,14
1.2. áramdíj, változó	12,03	12,39	14,64	25,43
1.3. víz- és csatornadíj	4,21	4,33	5,12	8,90
1.4. szemétszállítás díja	0,54	0,55	0,65	1,14
1.5. programköltség	10,00	10,30	12,17	21,14
2. Állandó költség	61,09	63,93	82,93	201,85
2.1. fűtődíj, állandó költség (alapdíj)	9,98	10,28	12,15	21,10
2.2. áramdíj, állandó (alapdíj)	0,27	0,28	0,33	0,58
2.3. karbantartási költség	12,00	12,36	14,60	25,37
2.4. bérköltség	36,63	38,68	52,68	146,04
2.5. általános költségek (állandó)	2,20	2,32	3,16	8,76
3. Összes üzemeltetési és fenntartási költség 1+2	92,19	95,96	120,77	267,59

A fenti adatokból is látható, hogy az üzemeltetési és fenntartási költségek változását a projekt nélküli változatnál is elsősorban az állandó költségek, főként a szolgáltatások meghatározott szintjéhez elengedhetetlenül szükséges bérköltségek alakulása határozza meg.

V.3.2.2. *Bevételek előrejelzése*

A korábbi idősorok alapján becsülhető, hogy stagnáló vagy a kiadásokhoz viszonyítva arányaiban enyhén csökkenő bevételi tendencia várható.

A 2003-2007 közötti bevételi adatokat vizsgálva, a szokványos, **rendszeres bevételek** összesen két tételből tevődtek össze: a jegy- és kiadvány-eladásokból. (A költségvetési támogatást, pályázati forrásokat és szponzori támogatásokat itt figyelmen kívül hagytuk.) E bevételek évi 60-80 millió forintot tettek ki, ami a kiadások 20-25%-át fedezte.

A projekt nélküli állapotban továbbra is fennmarad a BMMI múzeumainak alacsony látogatottsága, kivéve a Csontváry, Vasarely és Zsolnay múzeumokat. A jegyeladásokból vagy jegyáremelésekből nem lehet jelentős többletbevételekre számítani. Ennek oka nem a potenciális látogatók esetleges igénytelenségében keresendő, hanem elsősorban a kulturális piac kínálati oldalán kialakult éles versennyel magyarázható, amelyben egyértelmű előnybe kerülnek a megújulásra képes, a korszerű múzeumtechnikai-múzeumpedagógiai eszközöket alkalmazó és a hagyományos múzeumi szolgáltatásoknál többet nyújtó, bővebb szolgáltatási kört biztosító intézmények. Manapság a hagyományos, tiszta profilú művészet élvezetére kisebb a kereslet, a potenciális látogatók érdeklődését más eszközökkel kell felkelteni. Ehhez az infrastrukturális fejlesztéseken túl jól képzett, nemzetközi tapasztalattal rendelkező szervező csapatra is szükség van, akik képesek évekre előre gondolkodva, biztos költségvetési alapokon előkészíteni a rendezvényeket. A humán erőforrások fejlesztésére akkor is szükség lenne, ha az NK projekt valamely oknál fogva nem valósulna meg, de a BMMI jelenlegi – a projekt nélküli állapotban várhatóan középtávon is fennmaradó - költségvetési helyzete nem teszi lehetővé a humán erőforrások számottevő bővítését (az elmúlt évek adatai épp ellenkező tendenciát mutatnak).

A jóváhagyott költségvetésben szereplő bevételek (pályázati források és szponzori támogatások nélkül, azok bizonytalansága miatt) 2005-ben 295 millió, 2006-ban 270 millió, míg 2007-ben már csak 212 millió forintot tettek ki nominálértéken. Reálértéken a tételek még drámaibb csökkenést mutatnak. Természetesen e csökkenés elsősorban a költségvetési támogatások lefaragásából adódik, ami a működési kiadásokra is közvetlenül kihat. Emiatt a múzeumi szakmai tevékenység dologi kiadásainak finanszírozása két év alatt mintegy 25%-kal csökkent nominálértéken.

A biztosított költségvetési támogatások alacsonyan tartása nem várható, hogy középtávon változni fog. Ezért a BMMI-nek egy eddigieknél sokkal aktívabb bevételtermelő programot kell indítania. Nem tételezhető fel más alternatíva, mint a látogatószám növelése, további mérsékelt belépőjegy-áremelés, újabb szponzorok felkutatása, még több pályázaton történő részvétel és főként a fokozott érdeklődésre számot tartó időszak kiállítások nyereségtermelő célú megrendezése.

E bevételkezelés csak komplex módon képzelhető el, az üzleti terv részeként. Egy-egy tényező, mint a látogatók számának növekedése vagy a jegyek árának emelése, a kedvezmények, az ingyenes látogatás lehetőségének visszaszorítása, önállóan nem fejt ki szignifikáns hatást a bevételekre. Biztosra vehető, hogy az állam törvényi kötelezettségénél fogva nem vonul ki teljesen a múzeumi finanszírozásból, ugyanakkor látható, hogy e terület nem élvez prioritást. Ahhoz, hogy a BMMI elfogadott partner legyen a költségvetés-előkészítő tárgyalásokon, illetve lobbizni tudjon a jobb működtetésért, határozott, művészeti marketing alapú elképzelésekkel kell rendelkeznie a saját jövőjéről.

Pécs Megyei Jogú Város és a **Baranya Megyei Önkormányzat** között is egyetértés kell szülessen a BMMI jövőbeni finanszírozásáról. Nyilvánvaló, hogy a jelenlegi, egyre romló helyzet fenntartásában egyik fél sem érdekelt, ezért is tervezik a Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt megvalósítását, ami jelentősen javítana a helyzeten. A BMÖ ismereteink szerint nem kíván nagyobb költségvetési támogatást biztosítani a jelenleginél, míg a PMJV meg kívánja őrizni jelenlegi támogatási struktúráját, és bár évente összességében mintegy 1,5 milliárd forintot költ kultúrafinanszírozásra, ebből csupán évi 30-50 millió forint jut a képzőművészet támogatására. Ezek a jelenlegi szándékok nem egyeztethetők össze a város múzeumainak fenntartható fejlesztésével.

Elkészült a BMMI **ingatlanracionálizálási koncepciója**, amelynek megvalósítása elősegítheti, hogy a jelenlegi, nehezen fenntartható helyzetre megoldást találjanak. A terv fő eleme, hogy a szétagolt, számos ingatlanban tevékenykedő múzeumi szervezet kiállításait Pécs történelmi belvárosába, a világörökségi zóna közelébe koncentrálják. Jelenleg a műtárgyak 16 épületben helyezkednek el, és ugyanezen épületeket használják raktárnak, kiállítótérnek, restaurátorműhelynek vagy kutatószobának is. Ennek az állapotnak a megváltoztatásától, az átszervezéstől várják a költségek bizonyos mértékű csökkenését. Ismét

hangsúlyozni kell, hogy a fizikai struktúra megváltoztatása önmagában nem vezethet kellő eredményre, ehhez új megközelítést és új szervezési technikákat, kulturális marketing-módszereket kell társítani.

A BMMI Középtávú Fejlesztési Terve szerint valamennyi kulcsszereplő tudatában van annak, hogy a jelenlegi helyzet magától nem fog jobbra fordulni. A kiadások nőni fognak és a bevételek nem tudnak azokkal lépést tartani. Ugyanakkor a dokumentum azon fejezete, amely a tervezett változtatást volna hivatott felvázolni (A BMMI középtávon kiemelt marketing feladatai), szakmailag nem nyújt használható útmutatást arra nézve, hogy középtávon hogyan változik meg a helyzet, és nem tartalmaz bevétel-elemzést.

A várható bevételek meghatározása során:

- a jegybevételek esetében a várható látogatószámokat, jegyárakat és a látogatók becsült megoszlását (teljes/kedvezményes árat fizetők, ingyenes látogatók) vettük alapul. Az egyes változatokra vonatkozó feltételezéseinket részletesen az V.1.3 fejezetben ismertettük.
- a normatíva meghatározásakor a megyei önkormányzat által felosztott közművelődési normatívának a BMMI-re jutó jelenlegi összegét vettük alapul, s ezt inflációval növeltük;
- a projekt nélküli változatban bérleti díjakkal nem számoltunk (egyéb változatoknál a bérbeadható terület nagyságát és 2007. évi árszinten 3000 Ft/nm/hó egységnyi bérleti díjat /rezsi beleértve/ vettünk alapul, s ezt az éves inflációval növeltük).

A projekt nélküli változatban egyes kiemelt években a következő bevételek várhatók (nominálértéken, millió Ft):

Bevételek	2010	2011	2017	2037
Jegybevétel	90,92	84,50	81,45	141,50
Normatív támogatás	76,05	78,34	92,54	160,77
Egyéb bevételek	0,00	0,00	0,00	0,00

Más változatokkal összehasonlítva egyáltalán nem számolunk helyiségek bérbeadásából származó bevételekkel, és az EKF program megvalósulása is igen korlátozottan érezteti hatását a jegyeladásból származó bevételek alakulásában.

V.3.3. Pénzügyi feltételek és társadalmi hasznok előrejelzése

V.3.3.1. Várható pénzügyi feltételek

Pécs a főváros után a múzeumokban, galériákban és egyéb művészeti objektumokban leggazdagabb település. A kiállítóhelyek jelentős része – esetünkben különös tekintettel a BMMI által üzemeltetett múzeumokra – infrastrukturális fejlesztésre szorul. A projekt nélküli állapot elemzése kapcsán is jelentőséggel bír azonban az a megállapítás, hogy a korszerű kulturális menedzsment és a komplex marketing szemlélet alkalmazása legalább akkora hatással lehet a múzeumok látogatottságára, mint a fizikai javak fejlesztése, a beruházások.

A különféle dokumentumok és elemzések azt tükrözik, hogy a BMMI szervezetében – részben a humán erőforrások szűkösségével indokolhatóan - jelenleg nem érvényesülnek a fenti követelmények. Megjegyzendő, hogy a BMMI középtávú fejlesztési terve is sokkal inkább az ingatlanracionalizálási és műtárgyvédelmi elképzelések megvalósításának – az intézmény jelenlegi költségvetési és infrastrukturális hiányosságai megoldásának - eszközeként veszi számításba a Múzeumutca fejlesztését, semmint a potenciális látogatók mindenkori igényeinek lehető legteljesebb kielégítése szempontjából.

A projekt nélküli állapotban középtávon *nem számolhatunk számottevő saját beruházásokkal* a BMMI-hez tartozó objektumoknál (a BMMI 2007. évre jóváhagyott költségvetésében sem felújítási, sem beruházási keretösszeg nem került beállításra, míg 2008-ra is csak összesen 2,56 millió Ft szerepel e két soron). Olyan komplex beruházásra, amelyet a Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt kínál, minden valószínűség szerint még évtizedeket kellene várni. Az esetleg előforduló minimális beruházások nem vezethetnek se átfogó szerkezetváltáshoz, se ingatlanracionalizáláshoz, inkább csak a jelenlegi struktúra megőrzését, szinten tartását próbálnák biztosítani.

A projekt nélküli állapotban nem történik meg az európai színvonalú, rangos időszakos kiállítások fogadására alkalmas kiállítási tér kialakítása. Járulékos elemként nem történik meg a Modern Magyar Képtár anyagának összevont elhelyezése, és várhatóan a korszerű műtárgyvédlem követelményei sem teljesülnek. A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) beruházásnak az EKF program egészéhez különösen illeszkedő célkitűzése, a város nemzetközi kulturális kapcsolatrendszerének fejlesztéséhez való hozzájárulás sem történik meg számottevő mértékben.

A beruházás nélküli állapot esetén nem következnek be lényegi változások sem az *ingatlanok hasznosításában*, sem használatában. Jelenleg az ingatlanok egyike sem alkalmas korszerű, látványos, nagy érdeklődésre számot tartó időszaki kiállítások befogadására. A beruházás (elsősorban minőségi) haszna elmarad; a jelenleg a legveszélyeztetettebb helyzetben lévő (fűtetlen raktárakban, zsúfoltan őrzött), értékes érzékeny és sérülékeny képzőművészeti műtárgyanyag biztonságos és korszerű tárolása, őrzése továbbra sem valósul meg. A szintén méltatlan körülmények között működő – csak temperáló fűtéssel rendelkező – Papnövelde utcai állandó kiállítás-rész megfelelő körülmények közötti bemutatása, a szakmailag és látogatói szempontból is lényeges XX. századi állandó kiállítási anyag egyesítése is jelenleg beláthatatlan ideig elmarad.

Továbbra sem lesz megfelelő méretű és adottságú *időszaki kiállítótér*, amely egy változatos programokra adna lehetőséget, jelentős vonzerővel rendelkezne a potenciális látogatók számára, és a bevételek lényeges növekedéséhez vezethetne.

Az új beruházástól függetlenül újra kell gondolni a jelenleg használatban lévő, esetleg bezárt vagy csak szüneteltetésre ítélt múzeum-ingatlanok funkcióit - ehhez a fenntartó Baranya Megyei Önkormányzat közreműködése és egyetértése is szükséges.

A beruházás nélkül továbbra is korlátozott marad az *állami szerepvállalás*. Célzott beruházásra, felújításra csak kivételes esetben vagy végszükség esetén kerül sor. A középtávon szűkös költségvetés jobb esetben is csak úgy tudja követni a közüzemi díjak jelentős emelkedését, hogy tovább csökkenő létszám mellett további múzeumbezárások vagy a látogatási idő további korlátozása válik szükségessé. A városi és megyei önerős beruházások inkább olyan területekre irányulnak, amelyek közvetlenebb módon segítik a vállalkozásokat vagy az életminőség javítását. Pályázatok elnyerése, illetve a magántőke mecénásként történő megnyerése nem valószínűsíthető olyan mértékben, ami egy nagy volumenű beruházás megvalósításához elegendő lenne. Így a projekt nélküli állapotban összességében fennmaradnak és tovább növekednek a jelenlegi bizonytalanságok.

A projekt nélküli változat üzemeltetési és fenntartási költségeit, valamint várható bevételeit az előző alfejezetekben ismertettük. E változat megvalósításának egyéb lényeges pénzügyi feltételei számszerűsítve a következők:

Beruházási költségek (millió Ft):

Költségfajta	2008	2009	2010
1. Építési költségek	0,00	0,00	0,00
2. Eszközök (berendezés, bútorozás)	0,00	0,00	15,00
3. Bruttó beruházási költség	0,00	0,00	15,00
4. Projektmenedzsment	0,00	3,00	3,00
5. Szakmai szolgáltatások igénybevétele	0,00	0,00	0,00
6. Adminisztratív költségek	0,00	0,00	0,00
7. Nyilvánosság biztosítása	0,00	0,00	0,00
8. Egyéb szolgáltatások összesen	0,00	3,00	3,00
9. Előkészítési költség	0,00	0,00	0,00
10. Bruttó összköltség	0,00	3,00	18,00
11. ebből ÁFA (vissza nem igényelhető)	0,00	0,00	3,00

Pótlási költség:

Év	2018	2027	2036
Pótlási költség (millió Ft)	18,76	24,06	30,84

Maradványérték: 0 Ft

V.3.3.2. Externális (társadalmi) hatások előrejelzése

A társadalmi közérzet javításához a kulturális, történeti, múzeumi, művészeti környezet hatásai közvetlenül is hozzájárulnak. Az új, értékesebb, a kényelmet javító, látványosabb funkciók elmaradását, hiányát a lakosság egy része esetleg észre sem veszi, míg mások máshol keresik a „hiánypótlást”, részben külföldön, részben az ország egyéb, ilyen attrakciókban gazdagabb térségeiben. Az információáramlás felgyorsulásával, a világ nyitottságának számottevő javulásával (utazási lehetőségek, internet) az összehasonlítás lehetősége is sokkal tágabbá vált, ami már önmagában új igényeket ébreszt. A turizmus fejlesztésére tervezett erőfeszítések hatását jelentősen visszafogná, ha nem történnének meg az EKF program és ezen belül a Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) projekt tervezett fejlesztései.

Abból a tényadatból kell kiindulni, hogy egy rövid városlátogatás során az érkező vendégek hány múzeumot hajlandók megnézni, mi alapján döntenek, hogy melyiket tekintsek meg, és egyáltalán motiválhat-e egy utazást egy bizonyos művészeti attrakció megtekintése. A turisták előnyben részesítik azokat a helyeket, ahol koncentráltan jelennek meg a kulturális, művészeti

emlékek vagy a múzeumok, többségük egyet vagy kettőt hajlandó megtekinteni egy rövid városlátogatás keretében. Abban a döntésükben kell segíteni őket, hogy melyik települést és azon belül melyik kiállítóhelyet válasszák. Ez a koncepció a projekt nélküli változatban is kidolgozható és megvalósítható.

Sokkal inkább érzékelhetővé válik a projekt hiánya, ha nincs lehetőség olyan időszaki kulturális esemény, kiállítás megrendezésére, amely már önmagában vendégforgalmat generál. Ezek a rendezvények javítják a város és térsége vonzerejét. A látogatók egy része kifejezetten ezért utazik oda, és van, aki úgy időzíti a már eltervezett utazását, hogy részese legyen a felkínált, kiemelkedő eseménynek. Esetünkben a Nagy Kiállítótérnek ezt a célt kell szolgálnia. Nélküle és a mögötte felépítendő professzionális szervezet nélkül továbbra sem lenne Pécsnek alkalma ilyen rendezvényeket szervezni, vendégkiállításokat fogadni, és nagy létszámú látogatót koncentráltan kezelni.

Mértékében közvetlenül nem mutatható ki, de tény, hogy a beruházás elmaradása esetén elmaradt bevételekkel, illetve haszonnal kell számolnunk. Ez nem csak a múzeumi létesítmények hasznosítására vonatkozik, hanem a szélesebben értelmezett, a vásárlásoknál, vendéglátóhelyeken, szállodákban és egyéb látogatóhelyeken extra jövedelmet jelentő városi bevételekre is. A múzeumok látogatottsági adatai alapján nyilvánvaló, hogy a fejlesztések esetén nem a megfelelő környezetbe kerülő Modern Magyar Képtár XX. századi gyűjteménye lenne az igazi attrakció, hanem a jól megválasztott és megszervezett időszaki kiállítások, amelyek valóban bekapcsolhatnák a várost az európai képzőművészeti vérkeringésbe. Tehát a projekt nélküli állapot hátrányosan érintené a múzeumokat és a várost is.

A jelenlegi rendszer és az annak javítására tett lépések a BMMI intézményeinek és az ebbe körbe tartozó 16 ingatlanak a további működtetési érdekeiről szólnak, holott ez csak járulékos cél. Az EKF program ellenben a város kulturális és turisztikai fellendüléséhez kíván hozzájárulni, európai dimenzióban gondolkodik, és ennek egyik eszköze lehet egy jól menedzselte, többcélú, európai színvonalú időszaki és vándorkiállítások befogadására is alkalmas ingatlanállomány kialakítása a város könnyen elérhető, központi területén.

A fenti elemzés minden megállapítása a jelenlegi, beruházás előtti (nélküli) és a várhatóan megvalósuló beruházás utáni helyzet összehasonlításán alapul. Ugyancsak lényeges, hogy a két formáció hosszabb távú fenntartását is összehasonlítsuk közép- és hosszú távon. A

jelenlegi állapot szerint a fenntartást szolgáló külső támogatások dominálnak, viszont a beruházás eredményeként feltehetően pénzügyileg önfenntartó funkciók is létrejönnek. Így lehetségessé válhat a pénzügyileg veszteséges funkciók más funkciók révén termelt jövedelemből történő (részbeni) finanszírozása.

Megjegyzendő még, hogy amikor a fenntarthatóságot vizsgáljuk, nem csak az anyagi oldalt nézzük, hanem a közösségi érdeklődés fenntartását hosszú távon, akár generációkra vonatkoztatva, illetve annak feltételeit.

A közgazdasági hasznok számszerűsítése és pénzbeni kifejezése során az egyes projektváltozatok esetében a következő tényezőkkel számoltunk:

- közvetlenül a projekt használoinál jelentkező hasznok;
- keresletnövekedés: nem helyi látogatók projekthez nem kötődő, a térségben maradó költségei;
- projekt által létrehozott munkahelyek;
- vagyonhatás: létrejövő ingatlan értéke (csökkentve a beruházás összegével).

A fejlesztési különbözet módszerét alkalmazva, az alábbiakban ismertetett projektváltozatok közgazdasági hasznainak számítása során a projekt nélküli változat közgazdasági hasznait 0-nak vettük.

V.4. „A” MEGOLDÁS

Az „A” változat tartalma: A Káptalan utcában minden, a látogatottság és vonzerő optimalizálása, a kiállítási kínálat megújítása érdekében szükséges beavatkozás megvalósul. Emellett megtörténik a Papnövelde 5. alatti Régi Vármegyeháza teljes rekonstrukciója, és bővítése, lehetővé téve új, a fenntarthatóságot megalapozó funkciók integrálását (időszakos kiállítótér, múzeumi fogadótér). Önálló Nagy Kiállítótér nem épül.

Ezen változat esetében a pályázó konzorcium vezetője a Baranya Megyei Önkormányzat lesz, amelynek partnerei Pécs MJV Önkormányzata, és a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. PMJV szerepe a projektben a közterek megújítása, míg utóbbi biztosítja majd a projektmenedzsmentet (BMÖ-vel közösen), és az ESZA-típusú programok végrehajtását.

A változat értékelése azt hivatott bemutatni, hogy a szolgáltatásminőség és a funkcionalitás területén célzott nagyságrendi előrelépéshez elengedhetetlen Papnövelde utcai projektem (a Régi Vármegyeháza felújítása és bővítése), az EKF-évre tervezett közterületi fejlesztésekkel harmonizáló közterület- és múzeumkert-rekonstrukció, múzeumépületek homlokzati (és tetőszerkezeti) rekonstrukciója milyen pénzügyi kondíciókkal valósítható meg, ha mellette a Káptalan utcai múzeumépületek belső infrastruktúrájának felújításával is számolunk.

V.4.1. Műszaki és szakmai leírás, feltételek

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt „A” változata a következő projektelemeket tartalmazza: hét múzeumépület felújítása (egy esetben bővítéssel); az épületek kertjeinek parkosítása; a kapcsolódó utcák és közterületek rekonstrukciója; a múzeumépületek berendezése; informatikai fejlesztés.

Az egyes projektelemek rövid bemutatása, szakmai programja és műszaki tartalma az alábbiak szerint alakul:

V.4.1.1. A BMMI igazgatási épületének felújítása

A háromszintes (pince, földszint, 1. emelet) álló, összesen 715 nm alapterületű épület jelenleg a BMMI igazgatósági épületeként funkcionál, látogató-funkciót nem tölt be. Korábban az épület földszintjén volt látogatható a Martyn Ferenc gyűjtemény. Az épület akadálymentesítése eddig nem történt. Homlokzata és tetőszerkezete részleges rekonstrukcióra szorul.

Szakmai program

Az épület a tervezett működési rendszerben kizárólag adminisztratív funkciót lát el, látogatóforgalmat nem bonyolít. Itt kerül elhelyezésre a BMMI igazgatósága. A Képző- és Iparművészeti Osztály és a hozzá tartozó adattári, irattári, kutatói funkciók a Régi Vármegyeházában kialakítani tervezett irodaterületen kerülnek elhelyezésre. Az épület külső megjelenése megújul, illeszkedve az egységes és nívósan megújuló utcaképbe.

Műszaki tartalom

- Homlokzat felújítás
- Tető javítása

V.4.1.2. A Schaár épület felújítása

Az egyszintes, 401 nm-es épület kifejezetten Schaár Erzsébet Utca c. installációjának befogadására épült. Megközelítés és átjárhatóság szempontjából részben akadálymentesnek tekinthető, fő szerkezeti elemeinek jelenlegi műszaki állapota megfelelő.

Szakmai program

Az épület, amely Schaár Erzsébet egyedülálló kompozíciójának befogadására épült, a funkciónak továbbra is kiválóan megfelel, így a projektben változatlan funkcióval szerepel.

Műszaki tartalom

- Karbantartás, tetőhéjzat javítása

V.4.1.3. A jelenlegi MMK I. épület felújítása

A négy szintből (pince, földszint, 1. emelet, tetőtér) álló, összesen 706 nm alapterületű épület jelenleg a Modern Magyar képtár XX. századi gyűjteményének I. részének kiállítótereként működik. Az épület teljes körű külső (homlokzati és tetőszerkezeti) rekonstrukcióra, részleges utólagos szigetelésre, belső átalakításokra és felújításra, akadálymentesítésre szorul.

Szakmai program

Az épületből elköltözik a Modern Magyar Képtár I. kiállítása, amelynek új helye a Régi Vármegeyházában lesz, ahol végre egy helyen kerül kiállításra a teljes tárlat. Az épület jelenlegi funkciója megmarad, továbbra is állandó kiállításoknak ad majd otthont: itt kerül kialakításra a Martyn Ferenc gyűjtemény jelenleginél bővebb állandó kiállítása, az Endre Nemes, az Amerigo Tot kiállítás és a nemzetközi modern művészeti gyűjtemény kiállítása.

Műszaki tartalom

- Gépészet teljes rekonstrukciója
- Elektromos munkák
- Homlokzat felújítás
- Tető javítása
- Belső festés és burkolatok felújítása
- Építómesteri munkák
- Belsőépítészet

- Gyengeáram
- Akadálymentesítés

V.4.1.4. A Múzeum Galéria épületének felújítása

Az egyszintes (földszint, padlás), 201 nm-es épület általában kisebb időszakos kiállítások fogadására szolgál. Nyugati traktusában kurátori vendégszoba található. Az elmúlt években az épület ideiglenesen a Zsolnay Múzeum gyűjteményét mutatta be, amíg a Zsolnay Múzeum épülete felújítás miatt zárva volt. Az épület teljes külső (homlokzati és tetőszerkezeti) rekonstrukciója, és részleges gépészeti felújítása szükséges.

Szakmai program

Az épület jelenlegi funkciója és belső elrendezése nem változik, továbbra is kisebb időszakos kiállítások helyszínéül, illetve vendégszobaként fog szolgálni. Kiállítások között rugalmasan hasznosítható rendezvények helyszínéként, akár az ugyancsak fejlesztésre kerülő, az épülettel könnyen egybekapcsolható múzeumkerttel.

Műszaki tartalom

- Gépészet
- Elektromos munkák
- Tető felújítása
- Homlokzat felújítás
- Belső építőmesteri és szakipari munkák
- Belsőépítészet
- Akadálymentesítés

V.4.1.5. A Vasarely Múzeum telke nyugati épületének felújítása

Az egyszintes (földszint, padlás), 184 nm-es alapterületű épület alatt hossz tengelyére merőleges, elágazó pince található. Északról dél felé haladva a Mecseki Bányászati Múzeum portaszolgálati helyiségei²², három használaton kívüli helyiség (korábban restaurátor-

²² Bár a Központi Bányászati Múzeum ezekre a helyiségekre határozatlan idejű használati jogot kapott, a teljes épület tulajdonosa továbbra is a BMÖ.

műhely), közelmúltban felújított vizesblokk (mozgássérültek kiszolgálására is alkalmas helyiséggel), és két vendéglakás található benne. Műszaki állapota nagyon rossz, korszerű múzeumi vagy egyéb látogatófunkció kialakításához teljes körű rekonstrukciója lenne szükséges.

Szakmai program

Ez az épület van a legrosszabb műszaki állapotban az összes, a projekt által érintett épület közül. Sürgős beavatkozás nélkül hamar menthetetlenné válik, amely nem engedhető meg, tekintettel műemléki védelmi státuszára, és a főépülettel alkotott szerves egységére²³.

A BMÖ középtávú elképzelései szerint az épület a jövőben **három funkciót** töltene be:

- Az utcafronton már jelenleg is a Mecseki Bányászati Múzeum által használt helyiségek, kiegészülve három további helyiséggel (ezek jelenleg használaton kívül állnak, korábban restaurátor-műhelyként működtek) összesen mintegy 100 nm-nyi kiállítási területet alkotna, és ide költözne a Központi Bányászati Múzeum föld feletti **bányászattörténeti kiállítása** (tárgyi anyag és fotográfiák).
- Az épület középső, nemrégiben kialakított és felújított traktusa változatlan formában, **látogatói vizesblokk** funkcióval működne.
- Az épület hátsó, déli részében változatlanul fennmarad a BMMI két **vendéglakása**.

Jelen projekt keretében belső átalakításokat nem végzünk, de az épület külső megjelenését a minimálisan szükséges rekonstrukciókkal illesztjük a Múzeumutca elvárt színvonalához.

Műszaki tartalom

- **Homlokzat és tetőrekonstrukció**
 - o Homlokzati vakolat leverése és új lélegző vakolat készítése
 - o Homlokzatfestés
 - o Lefolyó bontása és új szerelése

²³ Az épület feltehetőleg a telek keleti oldalán álló kanonokház (ma Vasarely Múzeum) pajtájaként épült valamikor 1832 és 1844 között. Az építést több átalakítás követte, levéltári adatok alapján a későbbiekben kocsiszíneként, nyárikonyhaként és cselédlakásként is funkcionált.

- **Tető javítása**

- Tetőhéjzat bontása és új elhelyezése
- Tetőlécezés és deszkázat bontása és új elhelyezése
- Tetőszerkezet megerősítése
- Faanyagvédelem
- Ereszcsatorna bontása és új szerelése
- Kémények javítása, fugázása tetősík felett

V.4.1.6. A Vasarely Múzeum épületének felújítása

Az épület három szintes (pince, földszint, 1. emelet), összesen 515 nm alapterülettel, alatta 1340 nm-es mélypince található. Föld feletti szintjeit a Vasarely Múzeum foglalja el, a pincében a Mecseki Bányászati Múzeum föld alatti kiállítása található²⁴. Az épület külső felújítása, akadálymentesítése és részleges belső felújítása, gépészeti rekonstrukciója szükséges.

Szakmai program

Az épület jelenlegi funkciója és tartalma nem változik, mind a Vasarely Múzeum állandó kiállítása, mind a Mecseki Bányászati Múzeum földalatti kiállítása változatlan helyen és terjedelemben kerül megrendezésre. A Vasarely Múzeum a Múzeumutca jelenlegi kiállítási kínálatának a Zsolnay Múzeum melletti legnépszerűbb, látogatottság szempontjából legfontosabb eleme. Korszerűsítése, vonzerejének minőségi kiállítási környezettel történő fenntartása elengedhetetlen.

Műszaki tartalom

- Homlokzat felújítás
- Tetőrekonstrukció
- Belső szakipari munkák
- Elektromos munkák
- Gépészet

²⁴ Bár a Központi Bányászati Múzeum az épület pincéjére határozatlan idejű használati jogot kapott, a teljes épület tulajdonosa továbbra is a BMÖ.

- Emelőlap beépítése
- Belsőépítészet
- Gyengeáram
- Akadálymentesítés

V.4.1.7. Az ún. Régi Vármegyeháza felújítása és bővítése

A három elkülöníthető, egy, három illetve négy szintes, részben alápincézett épületrészből álló épület jelenleg göngyölegraktárnak, műtárgyraktárnak és kiállítótérnek (a Modern Magyar képtár XX. századi gyűjteményének II. kiállítása) ad otthont. Északi szárnya megyei közgyűlési teremként és díszteremként funkcionál. Az épület a közelmúltban teljes homlokzati és tetőfelújításon esett át. További megoldandó feladat a pince és az északi mélyudvar felőli falak nedvesedésének megszüntetése, és további, helyi tetőrekonstrukció. Az épület minimális gépészeti kialakítása miatt jelenlegi állapotában nem alkalmas korszerű múzeumi funkciók ellátására.

Szakmai program

Az épület a felújítást és bővítést követően a megújult, és meghosszabbított Múzeumutca új központja, kiindulópontja és legfontosabb kulturális attrakciója lesz. Az épület kisebb alapterülettel, de megvalósítja az elmaradó Nagy Kiállítótér több olyan funkcióját, amelyek elengedhetetlenek a korszerű, integrált múzeumegyüttes hatékony működtetéséhez (múzeumi fogadótér, jelentős időszakos kiállítóterület, exkluzív nagyrendezvények helyszíne).

Új formájában az épület az **alábbi funkciókat** fogja ellátni:

- **Állandó és időszakos kiállítótér**, bizonyos határok között belső területarányaik átjárhatóságával, esetenként (az épület-együttesben található exkluzív közgyűlési teremmel szervesen kiegészülve) rendezvények megtartására is alkalmas terekkel összesen mintegy 1500 nm alapterületen.
- Időszakos kiállítások, rendezvények megtartására, átmenti raktározásra (pl. nagy időszakos kiállítás göngyöleg-raktározási és műtárgy-manipulációs tere) is alkalmas **multifunkcionális kiállítótér** mintegy 57 nm alapterületen.
- A látogatóbejárat köré mintegy 288 nm-en múzeumi fogadótér-funkciók kerülnek.

- Mintegy 405 nm-es, korszerű, a törvényi kötelezettségeknek eleget tevő **műtárgyraktár** a BMMI Modern Magyar Képtára értékes gyűjteménye számára.
- **Adminisztrációs irodaterület a BMMI Képző- és Iparművészeti Osztálya**, a kapcsolódó adattári, kutatási funkciók elhelyezésére.

Műszaki tartalom

Az épületegyüttes a bővített értelemben vett Múzeumutca legnagyobb, legimpozánsabb épülete. **Fő elemei** a következők:

- Az épület 1731-ben, barokk stílusban épült legnagyobb, alapincézett, háromszintes, manzárdtetős keleti tömbje.
- Az 1886-ban készült pince nélküli, három szintes nyugati bővítés barokkizáló homlokzattal.
- Az utolsóként, 1930-ban készült északi szárny, a közgyűlési terem épületrésze, építészeti megjelenésében az eredeti barokk épülethez igazítva.
- Az 1895-ben készült udvari épület, melynek déli homlokzata barokkizáló eklektikus stílusú.
- A nyugati szárny északi oldala és az északi szárnyhoz vezető rámpa között üvegszerkezetű beépítésre kerülő mélyudvar található.

Az épület **felújításának és bővítésének fő műszaki elemei:**

- Alapozás
- Szigetelés
- Függőleges tartószerkezetek
- Vízszintes tartószerkezetek
- Lépcsőszerkezetek
- Lift
- Válaszfalak
- Nyílászárók
- Padlóburkolatok
- Külső felületképzés
- Belső felületképzés
- Álmennyezetek

- Gépészet
- Belső berendezések
- Gyengeáram
- Utcafronti bejárat környezete
- Parkoló

A **pincszinten** (246,11 nm) megtörténik az épület megfelelő védelme érdekében szükséges épületszigetelés. A területen gépészeti berendezések és kevésbé érzékeny raktározási funkciók is elhelyezésre kerülnek.

A **földszinten** (603,4 nm + 241,45 nm bővítés) megvalósul a mélyudvar üvegszerkezetű beépítésének földszinti része, és felújításra kerülnek a keleti és nyugati tömb földszinti helyiségei. A nyugati tömb és a mélyudvari beépítés ezen szintjén helyezük el a műtárgyraktárat és a multifunkcionális kiállítóteret, míg a keleti tömb földszintjén kiállítótér kerül kialakításra: itt kerül elhelyezésre a XX. századi magyar képzőművészet állandó kiállításának kezdő periódusa, illetve a klasszikus avantgárdot bemutató gyűjtemény.

Az épületegyüttes Papnövelde u. felőli korábbi főbejárata az átalakítás után gazdasági illetve raktári bejárat funkciókat kap, és szintkülönbség nélküli, utcai megközelítést biztosít a raktár felé.

A látogatóforgalom új iránya a rámpa bejárat felől halad, és az épület második emeletén, az északi oldal felől enged belépést.

Az **első emelet** (673,25 nm + 293,58 nm bővítés) kialakítása során megépül a mélyudvar üvegszerkezetű beépítésének emeleti része, és felújításra kerülnek a keleti és nyugati tömb első emeleti helyiségei, amelyek kiállítótéri funkciókat kapnak: itt kerül elhelyezésre a XX. századi magyar képzőművészet állandó kiállításának jelentős része.

A **második emelet** (741,82 nm az ugyanezen szinten található közgyűlési terem nélkül + 298,06 nm bővítés) kialakítása során megépül a mélyudvar üvegszerkezetű beépítésének első emelet feletti galériaszintje, amely egyúttal a látogatóforgalom fogadásának is a helyszíne. Itt kerül kialakításra az új, északi oldali főbejárat. Felújításra kerülnek a keleti és nyugati tömb második emeleti helyiségei. A keleti tömb ezen szintje és a mélyudvari beépítés galériaszintjén időszakos kiállítótéri és múzeumi fogadótér funkciók kerülnek kialakításra, míg a nyugati szárny második emeletén munka- és kutatószobák, adattár és könyvtár létesül.

Az épületegyüttes további elemei, a **közgyűlési szárny** és a **restaurátor műhely** funkciót betöltő udvari épület esetében nem történik beavatkozás, és funkciójuk is változatlan marad.

V.4.1.8. „Múzeumkert” kialakítása

A felújításra kerülő múzeumépületek kertjei négy elkülönült egységet képeznek a Káptalan utca – Papnövelde utca mentén. Jelenleg egyedül a Káptalan u. 4. szám alatti épületek kertje látogatható (általában 8.00-20.00 óra között), ahol szabadtéri szobrok és kőtár is található. A kertek terepe rendezett, növényállománya egyszerű, tér- és épületvilágítása nincsen. A kertek az utca felől kapukkal falakkal és kerítésekkel vannak lehatárolva, melyek részben felújítandóak.

Szakmai program

A múzeumok kertjeinek megújítása, rendezése segítségével a látogatók, és a nagyközönség számára nyitott parkok jöhetnek létre, amelyek a múzeumi környezetbe integrálva kulturális attrakcióként is funkcionálnak. A terület sajátos adottságai lehetővé tesznek egy átfogó kertészeti rendezést, mely természeti egységbe kapcsolná az egymástól térben elszigetelten álló múzeumépületeket. Egy olyan angolkert típusú „múzeumkert” teremődik így meg, mely egyedülálló lenne a városban. Az udvarok közterületként való megfogalmazása a múzeumépületek, a Múzeumutca integrációját célozza, melyet szabadtéri múzeumként működő szoborpark is erősítene.

Műszaki tartalom

- Gyepfelületek kialakítása;
- Fák, cserjék és virágok telepítése korlátozott mértékben;
- Pihenőpadok, hulladékgyűjtő edényzet telepítése;
- Teljes körű közvilágítás és korlátozott homlokzatvilágítás kiépítése;
- Esővíz-elvezető rendszer felújítása
- A Káptalan utca északi oldali kerítésének szükséges mértékű javítása, a benne lévő két kapu szükséges mértékű felújítása;
- Múzeumkertek utcai kapuzatának szükséges mértékű felújítása;

- A Szabadtéri színpad kiszolgáló épületeinek és nézőterének természetes és/vagy mesterséges takarása a Káptalan utca 4 szám alatti múzeumkert felől;
- Egységes, többnyelvű tájékoztató táblarendszer kialakítása.

V.4.1.9. A Káptalan utca és a Papnövelde utca rekonstrukciója

A Káptalan u. 5. – Papnövelde u. 5. közötti szakaszának Káptalan utcai része közforgalom elől elzárt terület. Hagyományos elnevezése a Múzeumutca, jelezve, hogy a város múzeumainak jelentős többsége e rövid útszakasz mentén koncentrálódik. A teljes érintett útszakasz állapotát tekintve elmondható, hogy a burkolat megjelenése nem egységes, helyenként javításra szorul, az akadálymentesítés nem megoldott, a Káptalan utca északi térfala helyenként elhanyagolt állapotú, az utcabútorzat hiányos, a kapcsolódó közterek (Aranyos-kút környezete, Eszperantó park) növényzete egyszerű, hiányos. Az egybefüggő közterület jelenleg nem alkalmas sem a hagyományos értelemben vett Múzeumutca vizuális egységének erősítésére, sem annak térbeli meghosszabbítására, a papnövelde u. 5. szám alatti Régi Vármegyeháza integrálására.

Szakmai program

A projektem fő célja, hogy minőségi, egységes, rendezett zöldfelületekkel tagolt, vonzó környezetet biztosítson a Múzeumutca megújuló kiállításainak, épületeinek és kertjeinek. Az útszakasz felújításának további céljai: a múzeumok akadálymentes megközelítésének biztosítása; a meghosszabbodó Múzeumutca egységes vizuális megjelenésének biztosítása; a Régi Vármegyeháza múzeumi szövetbe történő integrálására.

Műszaki tartalom

- Káptalan utca
- Papnövelde utca
- Eszperantó park
- Aranyos-kút

V.4.2. Üzemeltetési feltételek előrejelzése

A felújított épületek üzemeltetője a BMMI.

Az ún. régi vármegyeházában nagyméretű (422 nm, 2010-ben ideiglenesen 700 nm-re bővített, később nagyobb időszakos kiállítások alkalmával ugyancsak bővítendő) időszakos kiállítótér és 180 nm-es multifunkcionális kiállítótér jön létre. (A kibővítés ideje alatt a normál esetben 1158 nm alapterületet elfoglaló állandó kiállítótér tárlatának átrendezésével, szűkítésével nyerünk időszakos kiállítóteret.) Ez (és a Zsolnay Kulturális Negyedben létrehozandó időszakos kiállítótér) pótolja a Pécssett eddig hiányzó funkciót, és **évi 1-3 „sztárkiállítás” mellett további 3-5 jelentős időszakos kiállításnak ad otthont 2010-től** kezdődően. **A létesítmény vonzerejét növeli**, hogy a Modern Magyar Képtár XX. századi gyűjteményét egy helyen, értékéhez méltó módon, megújult formában, és korszerűsített épületben állítja ki.

További változás, hogy a múzeumlátogatók igényeinek megfelelően felújított kiállítások **több látogatót** vonzanak, **a nyitvatartási idők normalizálódnak**. Az EKF program 2010-ben kiemelkedő látogatószám-növekedést eredményez (amely növekmény 2011-ben kisebb részben visszaesik).

Jelentősen átalakul a BMMI marketing, kommunikációs és kulturális menedzsment tevékenysége. **Önálló Marketing Igazgatóság** jön létre, amely átveszi a BMMI összes szakmai tevékenységével, illetve az intézmény kezelésében álló ingatlanok hasznosításával összefüggő marketing-, szponzorációs- és kommunikációs tevékenységek koordinációját. Az Osztály kialakítását az alábbi létszámfejlesztéssel segítjük:

- marketing igazgató;
- marketinges;
- kulturális menedzser/pályázatíró;
- rendezvényszervező.

A Marketing Osztályt tovább erősíti **1-2 fő átcsoportosítása** a szakmai osztályok jelenlegi állományából.

A kiállítási portfóliója jelentős bővülése előtt álló **Képző- és Iparművészeti Osztály** fejlesztését részben az Osztály **belső munkamegosztásának átszervezésével**, részben a jelenleg 7 fővel ellátott időszakos teremőri tevékenység bővítésével, és gazdaságosabb megoldást kínáló **kiszervezésével**, részben pedig **létszámfejlesztéssel** tervezzük:

- múzeumpedagógus/kiállítás-rendező;
- 2 információ pultos;
- pénztáros;
- ruhatáros.

A hatékony üzemeltetéshez az alább felsorolt, mintegy **33 munkatárs marketing-képzése** is szükséges (eltérő rendszerességgel).

A projekt megvalósítása során jelentős **marketing-kommunikációs tevékenység** folyik a 2010-es év sikere, és a további évek megfelelő látogatottsága érdekében, melynek főbb elemei:

- A beruházás látványtervvel ellátott információs tábláinak kihelyezése
- Sajtótájékoztatók, sajtómegjelenések
- Ötletpályázat két épület elnevezésére
- Interaktív honlap tervezése, beüzemelése
- TV-szpotok készítése
- Komplex arculat-tervezés
- Promóciós ajándéktárgyak tervezése, legyártása
- Igényes bemutatkozó kiadvány tervezése, nyomtatása
- Egységes épületfeliratok és tájékoztató táblák rendszerének kialakítása
- Ünnepélyes megnyitó
- Promóciós szakmai tanulmányút potenciális partnerek és szponzorok részére

A felsorolt tevékenységek mellett a múzeumok látogatottságát növelő, a 2010-es programokat felvezető, és a pécsi (baranyai) múzeumi alkalmazottak kulturális menedzsment- és idegen nyelvismeretét fejlesztő **további programokat** (ún. ESZA-típusú tevékenységeket) is végrehajtottunk:

- „Pécsi Múzeumok Éjszakája” programsorozat

- „Art-design menedzser” képzés
- Idegen nyelvi képzés múzeumi dolgozók részére
- Pannon Ifjúsági Alkotótábor

V.4.3. Pénzügyi és gazdasági mérőszámok előrejelzése

Az 'A' megoldás esetében az alábbi **beruházási költségekkel** számolunk (millió Ft):

Projekt bruttó költségvetési tételei	Költség (m Ft)
Előkészítési költségek	73,39
Menedzsment költségek	34,74
Építési költségek	1 405,03
<i>Vasarely Múzeum</i>	<i>105,48</i>
<i>MMK I.</i>	<i>152,16</i>
<i>Múzeum Galéria</i>	<i>29,52</i>
<i>BMMI Igazgatóság</i>	<i>16,50</i>
<i>Schaár-épület</i>	<i>1,97</i>
<i>Vasarely Múzeum melléképülete</i>	<i>16,60</i>
<i>Közterületek</i>	<i>128,92</i>
<i>Múzeumkertek</i>	<i>51,09</i>
<i>Régi Vármegyeháza</i>	<i>902,80</i>
Eszközbeszerzés	110,00
Szakmai szolgáltatások költségei	155,55
Adminisztratív költségek	1,02
Telekvásárlás költsége	0,00
Nyilvánosság biztosítása	15,70
Összes bruttó költség	1 795,44
<i>Visszaigényelhető áfa</i>	<i>38,19</i>
Összes elszámolható költség	1 757,25
<i>DDOP támogatás (84,83 %)</i>	<i>1 490,62</i>
Összes saját erő	266,63
<i>ÖM önerő támogatás</i>	<i>85,96</i>
Összes saját hozzájárulás	180,67

Az **üzemeltetési és fenntartási költségek** számítási módszereit, egyes költségtételekre vonatkozó feltételezéseinket részletesen a „0” változat bemutatásánál, az V.3.2.1 fejezetben ismertettük. Az 'A' változat esetében a projekt nélküli változattal megegyező műszaki paraméterekből (alapterületek, légköbméterek) indultunk ki a költségek meghatározása során, amelyhez hozzáadtuk a bővítéssel létrejövő területet. A víz- és csatornadíj alakulását ugyancsak befolyásoló látogatószámokra vonatkozó feltételezéseinket a V.1.3 fejezetben ismertettük részletesen.

E változat esetében az üzemeltetési költségek vizsgálatánál figyelembe vettük, hogy három épület (a jelenlegi MK I. épület, a Múzeum Galéria és a Vasarely Múzeum) 2010-től távfűtés-ellátást kap, míg a felújított és bővített Régi Vármegyeháza fűtését-hűtését geotermikus rendszer biztosítja.

A projekt nélküli változathoz képest további 9 fő felvételével számolunk, a következő megoszlásban:

- marketing igazgató;
- marketinges;
- kulturális menedzser/pályázatíró;
- rendezvényszervező;
- múzeumpedagógus/kiállítás-rendező;
- 2 információ pultos;
- pénztáros;
- ruhatáros.

Az üzemeltetési és fenntartási költségek várhatóan a következőképpen alakulnak egyes kiemelt években (nettó, millió Ft):

Működési költségek	2010	2011	2017	2037
1. Összes változó költség	177,14	62,80	75,43	131,04
1.1. fűtődíj, változó költség	6,57	6,77	7,99	13,88
1.2. áramdíj, változó	14,41	14,84	17,53	30,46
1.3 víz- és csatornadíj	5,48	5,49	6,48	11,26
1.4 szemétszállítás díja	0,69	0,71	0,83	1,45
1.5 programköltség	150,00	35,00	42,59	73,99
2. Állandó költség	86,45	90,78	119,99	308,00
2.1. fűtődíj, állandó költség (alapdíj)	4,28	4,41	5,20	9,04
2.2. áramdíj, állandó (alapdíj)	0,27	0,28	0,33	0,58
2.3. karbantartási költség	15,00	15,45	18,25	31,71
2.4. bérköltség	63,11	66,64	90,76	251,58
2.5. általános költségek (állandó)	3,79	4,00	5,45	15,09
3. Összes üzemeltetési és fenntartási költség 1+2	263,59	153,58	195,42	439,05

Az 'A' megoldás esetében **pótlási költségek** várhatóan a következő ütemezésben merülnek

fel (ÁFA nélkül):

Év	2017	2026	2035
Pótlási költség (millió Ft)	51,92	66,57	85,35

A pótlási költségek meghatározása során feltételeztük, hogy – a jelenlegi gyakorlattól eltérően - a nemzetközi színvonal fenntartása érdekében két éven belül sor kerül azon eszközök (a beruházási költségek között nettó 42,67 mFt összértékkel szereplő berendezések, bútorok) cseréjére, amelyek könyv szerinti értéke 0-ra csökkent.

Az 'A' megoldás **maradványértéke** (ÁFA nélkül): 551 millió Ft

A **várható bevételek** meghatározására alkalmazott számítási módszert a V.3.2.1 és IV.3.3 fejezetben ismertettük. Az 'A' megoldás esetében várható bevételek a következők (bruttó, millió Ft):

Bevételek	2010	2011	2018	2037
Jegybevétel	234,34	143,47	169,48	294,43
Normatív támogatás	126,05	78,34	92,54	160,77
Egyéb - bérleti díjak	9,24	9,51	11,24	19,53
Összesen:	369,63	231,32	273,26	474,73

A **nettó pénzügyi bevétel jelenértéke** (millió Ft):

Pénzügyi beruházási költség PV (DIC)	1 509,13
Pénzügyi bevétel PV (a)	1 161,60
Működési költség PV (b)	1 122,50
Pótlás PV (c)	42,46
Maradványérték PV (d)	189,07
Nettó pénzügyi bevétel PV (DNR = a-b-c+d)	185,71

Az 'A' megoldás **pénzügyi teljesítménymutatói** a következők (millió Ft):

Nettó jelenérték (FNPV, m Ft)	-1 231,81
Belső pénzügyi megtérülési ráta (FRR)	0,02%

A projekt a 2010-es évben **kiugró, 369,63 millió Ft-os bevételt** produkál (BMÖ közművelődési normatívájának BMMI-re jutó részét, és a 2010-es év programjainak 50 millió Ft-os EKF finanszírozását is beleértve), amely 2011-re 231,32 millió Ft-ra esik vissza, de

onnan kezdve nominálisan folyamatos emelkedést mutat (inflációval korrigálva). A projekt kumulált pénzügyi pénzárama csak nagyon lassan csökken, 2034-től válik negatívvá (abban az évben a költségek 1,82 millió Ft-tal haladják meg a bevételeket, majd a működési egyenleg a további években évente 5-6 millió Ft-tal romlik tovább). A projekt létesítményeinek működési egyenlege is csak 2030-tól válik negatívvá. Ez az általános tendencia csak azokban az években nem érvényesül, amikor jelentős pótlási költség terheli az egyenleget, a számítások ugyanis ezeket a berendezések esetében kilencévente, egy összegben vették figyelembe.

V.5. „B” MEGVALÓSÍTHATÓ ALTERNATÍVA

A „B” változat tartalma: A Káptalan utcában csak az épületek állagmegóvása és külső megjelenése szempontjából elengedhetetlen beavatkozások történnek meg. Megvalósul ugyanakkor a Papnövelde 5. alatti Régi Vármegyeháza teljes rekonstrukciója, és bővítése, lehetővé téve új, a fenntarthatóságot megalapozó funkciók integrálását (időszakos kiállítótér, múzeumi fogadótér). Önálló Nagy Kiállítótér nem épül.

Ezen változat esetében a pályázó konzorcium vezetése és összetétele az „A” megoldáshoz hasonlóan alakul: vezetője a Baranya Megyei Önkormányzat lesz, amelynek partnerei Pécs MJV Önkormányzata, és a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. PMJV szerepe a projektben a közterek megújítása, míg utóbbi biztosítja majd a projektmenedzsmentet (BMÖ-vel közösen), és az ESZA-típusú programok végrehajtását.

A változat értékelése azt hivatott bemutatni, hogy a szolgáltatásminőség és a funkcionalitás területén célzott nagyságrendi előrelépéshez elengedhetetlen Papnövelde utcai projektelem (a Régi Vármegyeháza felújítása és bővítése), az EKF-évre tervezett közterületi fejlesztésekkel harmonizáló közterület- és múzeumkert-rekonstrukció, múzeumépületek homlokzati (és tetőszerkezeti) rekonstrukciója milyen pénzügyi kondíciókkal valósítható meg, ha mellette nem számolunk a Káptalan utcai múzeumépületek belső infrastruktúrájának felújításával. A változat és az „A” megoldás összevetése megmutatja majd, hogy jár-e tényleges hozzáadott értékkel a Káptalan utcai múzeumok belső felújítása.

V.5.1. Műszaki és szakmai leírás, feltételek

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt a **következő projektelemeket tartalmazza:**

hat múzeumépület külső felújítása, egy épület teljes rekonstrukciója és bővítése; az épületek kertjeinek parkosítása; a kapcsolódó utcák és közterületek rekonstrukciója; a felújításra és bővítésre kerülő múzeumépület esetében pedig berendezés és informatikai fejlesztés.

Az egyes projektelemegek rövid bemutatását az „A” változat V.4.1. pontja tartalmazza. A szakmai programok és műszaki tartalmak ismertetése során csak az előző fejezetben bemutatott „A” megoldáshoz viszonyított eltéréseket jelezzük:

V.5.1.1. A BMMI igazgatási épületének felújítása

A projekteleme szakmai programja és műszaki tartalma megegyezik az „A” változattal.

V.5.1.2. A Schaár épület felújítása

A projekteleme szakmai programja és műszaki tartalma megegyezik az „A” változattal.

V.5.1.3. A jelenlegi MMK I. épület felújítása

Szakmai program

Az épületből elköltözik a Modern Magyar Képtár I. kiállítása, amelynek új helye a Régi Vármegyeházában lesz, ahol végre egy helyen kerül kiállításra a teljes tárlat. Az épület jelenlegi funkciója megmarad, továbbra is állandó kiállításoknak ad majd otthont: itt kerül kialakításra a Martyn Ferenc gyűjtemény jelenleginél bővebb állandó kiállítása, az Endre Nemes, az Amerigo Tot kiállítás és a nemzetközi modern művészeti gyűjtemény kiállítása. Ezen kiállítások ugyanakkor – az „A” változattól eltérő módon – az épület jelenlegi kiállítási, gépészeti és belsőépítészeti adottságai által meghatározott, jelentősen elavult környezetbe kerülnek.

Műszaki tartalom

- Homlokzat felújítás
- Tető javítása

V.5.1.4. A Múzeum Galéria épületének felújítása

Szakmai program

Az épület jelenlegi funkciója és belső elrendezése nem változik, továbbra is kisebb időszakos

kiállítások helyszínéül fog szolgálni. Kiállítások között rugalmasan hasznosítható rendezvények helyszíneként, akár az ugyancsak fejlesztésre kerülő, az épülettel könnyen egybekapcsolható múzeumkerttel. Ezen kiállítások ugyanakkor – az „A” változattól eltérő módon – az épület jelenlegi kiállítási, gépészeti és belsőépítészeti adottságai által meghatározott, jelentősen elavult környezetbe kerülnek.

Műszaki tartalom

- Tető felújítása
- Homlokzat felújítás

V.5.1.5. A Vasarely Múzeum telke nyugati épületének felújítása

A projektelelem szakmai programja és műszaki tartalma megegyezik az „A” változattal.

V.5.1.6. A Vasarely Múzeum épületének felújítása

Szakmai program

Az épület jelenlegi funkciója és tartalma nem változik, mind a Vasarely Múzeum állandó kiállítása, mind a Mecseki Bányászati Múzeum földalatti kiállítása változatlan helyen és terjedelemben kerül megrendezésre. A Vasarely kiállítás ugyanakkor – az „A” változattól eltérő módon – az épület jelenlegi kiállítási, gépészeti és belsőépítészeti adottságai által meghatározott, jelentősen elavult környezetbe kerülnek.

Műszaki tartalom

- Homlokzat felújítás
- Tetőrekonstrukció

V.5.1.7. Az ún. Régi Vármegyeháza felújítása és bővítése

A projektelelem szakmai programja és műszaki tartalma megegyezik az „A” változattal.

V.5.1.8. „Múzeumkert” kialakítása

A projektelelem szakmai programja és műszaki tartalma megegyezik az „A” változattal.

V.5.1.9. A Káptalan utca és a Papnövelde utca rekonstrukciója

A projektelelem szakmai programja és műszaki tartalma megegyezik az „A” változattal.

V.5.2. Üzemeltetési feltételek előrejelzése

Az ún. régi vármegyeházában jelentős méretű (422 nm, 2010-ben ideiglenesen 700 nm-re bővített, később nagyobb időszakos kiállítások alkalmával ugyancsak bővítendő) időszakos kiállítótér és 180 nm-es multifunkcionális kiállítótér jön létre. (A kibővítés ideje alatt a normál esetben 1158 nm alapterületet elfoglaló állandó kiállítótér tárlatának átrendezésével, szűkítésével nyerünk időszakos kiállítóteret.) Ez (és a Zsolnay Kulturális Negyedben létrehozandó időszakos kiállítótér) pótolja a Pécssett eddig hiányzó funkciót, és **évi 1-3 „sztárkiállítás” mellett további 3-5 jelentős időszakos kiállításnak ad otthont 2010-től** kezdődően. **A létesítmény vonzerejét növeli**, hogy a Modern Magyar Képtár XX. századi gyűjteményét egy helyen, értékéhez méltó módon, megújult formában, és korszerűsített épületben állítja ki.

Eltérés ugyanakkor az „A” megoldáshoz képest, hogy a Múzeumutca **többi kiállítóépülete csak külsejében újul meg**, így lényegében nem javítja a kiállítások elavult környezetét. Emiatt, bár a múzeumlátogatók igényeit legalább részben jobban kielégítő kiállítások **több látogatót** vonzanak, és a nyitvatartási idők is normalizálódnak, a 2010-ben várható **látogatószám-növekedés elmarad az „A” változat eredményétől**, és a látogatószám 2011-ben is alacsonyabb szintre esik vissza ebben a változatban. Tekintettel a gyengébb gazdálkodási eredményekre, az „A” változathoz képest kisebb létszámfejlesztést is tervezünk.

Az „A” változathoz hasonlóan, jelentős mértékben átalakul a BMMI marketing, kommunikációs és kulturális menedzsment tevékenysége. **Önálló Marketing Igazgatóság** jön létre, amely átveszi a BMMI összes szakmai tevékenységével, illetve az intézmény kezelésében álló ingatlanok hasznosításával összefüggő marketing-, szponzorációs- és kommunikációs tevékenységek koordinációját. Az Osztály kialakítását az alábbi létszámfejlesztéssel segítjük:

- marketing igazgató;
- kulturális menedzser/pályázatíró;

A Marketing Osztályt tovább erősíti **1-2 fő átcsoportosítása** a szakmai osztályok jelenlegi

állományából.

A kiállítási portfóliója jelentős bővülése előtt álló **Képző- és Iparművészeti Osztály** fejlesztését részben az Osztály **belső munkamegosztásának átszervezésével**, részben a jelenleg 7 fővel ellátott időszakos teremőri tevékenység bővítésével, és gazdaságosabb megoldást kínáló **kiszervezésével**, részben pedig **létszámfejlesztéssel** tervezzük:

- múzeumpedagógus/kiállítás-rendező;
- 2 információ pultos;
- pénztáros;
- ruhatáros.

A hatékony üzemeltetéshez az alább felsorolt, mintegy **30 munkatárs marketing-képzése** is szükséges (eltérő rendszerességgel).

A projekt megvalósítása során jelentős **marketing-kommunikációs tevékenység** folyik, amelynek elemei megegyeznek az „A” változatnál felsorolt elemekkel, az alábbi különbségekkel:

- Nem szervezünk promóciós tanulmányutakat;
- Csökkentjük a bemutatkozó kiadvány példányszámát;
- Nem készítünk promóciós ajándéktárgyat;
- Csak 1 TV-szpot készül.

Ennél a változatnál is végrehajtjuk az „A” változatnál ismertett **további programokat** (ún. ESZA-típusú tevékenységeket), az alábbi különbségekkel:

- Csak egy alkalommal rendezzük meg a Pécsi Múzeumok Éjszakája programot (nem számítva az országos Múzeumok Éjszakája programhoz csatlakozó pécsi tevékenységeket);
- Nem tartjuk meg a Pannon Ifjúsági Alkotótábort.

V.5.3. Pénzügyi és gazdasági mérőszámok előrejelzése

A 'B' megoldás esetében az alábbi **beruházási költségekkel** számolunk (millió Ft):

Projekt bruttó költségvetési tételei	Költség (m Ft)
Előkészítési költségek	73,03
Menedzsment költségek	28,34
Építési költségek	1 130,31
<i>Vasarely Múzeum</i>	27,40
<i>MMK I.</i>	15,92
<i>Múzeum Galéria</i>	9,95
<i>BMMI Igazgatóság</i>	13,37
<i>Schaár-épület</i>	1,97
<i>Vasarely Múzeum melléképülete</i>	11,69
<i>Közterületek</i>	128,92
<i>Múzeumkertek</i>	51,09
<i>Régi Vármegyeháza</i>	870,00
Eszközbeszerzés	46,28
Szakmai szolgáltatások költségei	128,31
Adminisztratív költségek	0,90
Telekvásárlás költsége	0,00
Nyilvánosság biztosítása	10,70
Összes bruttó költség	1 417,87
<i>Visszaigényelhető áfa</i>	16,36
Összes elszámolható költség	1 401,51
<i>DDOP támogatás (84,83 %)</i>	1 188,86
Összes saját erő	212,65
<i>ÖM önerő támogatás</i>	68,82
Összes saját hozzájárulás	143,83

Az **üzemeltetési és fenntartási költségek** számítási módszereit, egyes költségtételekre vonatkozó feltételezéseinket részletesen a V.3.2.1 fejezetben ismertettük. A 'B' változat esetében a projekt nélküli változattal megegyező műszaki paraméterekből (alapterületek, légmérméterek) indultunk ki a költségek meghatározása során, amelyhez hozzáadtuk a bővítéssel létrejövő területet. A víz- és csatornadíj alakulását ugyancsak befolyásoló látogatószámokra vonatkozó feltételezéseinket a V.1.3 fejezetben ismertettük részletesen.

A projekt nélküli változathoz képest további 7 fő felvételével számolunk, a következő megoszlásban:

- marketing igazgató;
- kulturális menedzser/pályázatíró;
- múzeumpedagógus/kiállítás-rendező;
- 2 információ pultos;

- pénztáros;
- ruhatáros.

Az üzemeltetési és fenntartási költségek várhatóan a következőképpen alakulnak egyes kiemelt években:

Működési költségek	2010	2011	2017	2037
1. Összes változó költség	74,35	59,92	72,03	125,13
1.1. fűtésdíj, változó költség	4,83	4,97	5,88	10,21
1.2. áramdíj, változó	13,60	14,01	16,55	28,75
1.3 víz- és csatornadíj	5,27	5,27	6,22	10,81
1.4 szemétszállítás díja	0,65	0,67	0,79	1,38
1.5 programköltség	50,00	35,00	42,59	73,99
2. Állandó költség	84,92	88,99	116,29	289,13
2.1. fűtésdíj, állandó költség (alapidíj)	11,15	11,48	13,56	23,56
2.2 áramdíj, állandó (alapidíj)	0,24	0,25	0,29	0,51
2.3 karbantartási költség	15,00	15,45	18,25	31,71
2.4 bérköltség	55,22	58,31	79,42	220,14
2.5 általános költségek (állandó)	3,31	3,50	4,76	13,21
3. Összes üzemeltetési és fenntartási költség 1+2	159,27	148,91	188,32	414,26

A 'B' megoldás esetében **pótlási költségek** várhatóan a következő ütemezésben merülnek fel (ÁFA nélkül):

Év	2017	2026	2035
Pótlási költség (millió Ft)	21,84	28,01	35,91

A pótlási költségek meghatározása során feltételeztük, hogy – a jelenlegi gyakorlattól eltérően - a nemzetközi színvonal fenntartása érdekében két éven belül sor kerül azon eszközök (a beruházási költségek között nettó 18,8 mFt összértékkel szereplő berendezések, bútorok) cseréjére, amelyek könyv szerinti értéke 0-ra csökkent.

A 'B' megoldás **maradványértéke** (ÁFA nélkül): 454 millió Ft

A **várható bevételek** meghatározására alkalmazott számítási módszert a V.3.2.1 és IV.3.3 fejezetben ismertettük. A 'B' megoldás esetében várható bevételek a következők (bruttó, millió Ft):

Bevételek	2010	2011	2018	2037
Jegybevétel	143,04	122,16	123,77	215,02
Normatív támogatás	126,05	78,34	92,54	160,77
Egyéb - bérleti díjak	9,24	9,51	11,24	19,53
Összesen:	278,33	210,01	227,55	395,32

A **nettó pénzügyi bevétel jelenértéke** (millió Ft):

Pénzügyi beruházási költség PV (DIC)	1 205,74
Pénzügyi bevétel PV (a)	636,01
Működési költség PV (b)	931,59
Pótlás PV (c)	5,41
Maradványérték PV (d)	62,23
Nettó pénzügyi bevétel PV (DNR = a-b-c+d)	-238,76

A 'B' megoldás **pénzügyi teljesítménymutatói** a következők (millió Ft):

Nettó jelenérték (FNPV, m Ft)	-1 380,18
Belső pénzügyi megtérülési ráta (FRR)	nem értelmezhető érték

A projekt **nettó kumulált pénzügyi pénzárama** 2011-től (a működés 2. évétől) válik negatívvá a fenntartó által biztosított önerő nélkül. A hiány kumulált összege a 30. év (2037) végén 476,85 millió Ft.

V.6. LEGMEGFELELŐBB ALTERNATÍVA KIVÁLASZTÁSA

Az egyes alternatívák közötti választást a **többszemponútú értékelési rendszer** alapján végeztük el, a V.1.2 fejezetben vázolt szempontrendszer szerint. Az alábbi szempontok közül különös súlyt kapott értékelésünkben a megvalósítás időbeni kockázata, a látogatószámok alakulása és az adott változat pénzügyi fenntarthatósága. Kétségtelen, hogy épp e két utóbbi mutató alakulása között szoros összefüggés figyelhető meg (a látogatottság nagyban meghatározza a bevételek változását és ezzel az adott változat finanszírozhatóságát, pénzügyi fenntarthatóságát is), de megítélésünk szerint a látogatószámok alakulása egyúttal a társadalmi hasznosság kifejezésére is a legközvetlenebbül, a legegyszerűbben alkalmazható mutató.

A pontozás során a jobb eredményt elért változat adott mutatójának értékét vettük (az adott kritériumon belül) maximálisnak, s ehhez viszonyítottuk a másik változat eredményét. A fenti szempontrendszer alapján végzett értékelést az alábbi összegző táblázat tartalmazza (a preferált változatot a magasabb pontszámot elért verzió jelenti):

Szemponatok	Mutató tartalma	„A”	„B”
Elszámolható összköltség	A projekt összes elszámolható költsége (bruttó, m Ft)	1 757,25	1 401,51
Időbeni kockázat	A kivitelezés időtartama (nap)	250	250
Látogatottság	Az érintett létesítmények 2010-es évben várt összes látogatója (fő)	296 558	271 558
Pénzügyi fenntarthatóság	Nettó kumulált pénzügyi pénzáram a 30. évben (m Ft)	1 450,19	476,85
Intézményi és működési kockázatok	Programköltségvetés 2011-ben (m Ft)	35	15
Pontszámok		„A”	„B”
Elszámolható összköltség		4	5
Időbeni kockázat		5	5
Látogatottság		5	4
Pénzügyi fenntarthatóság		5	2
Intézményi és működési kockázatok		5	3
Összes pontszám		25	19

Ezen szempontok alapján, a vizsgált alternatívák közül az **„A” megoldás kiválasztása indokolt**, amely esetben a Káptalan utcában minden, a látogatottság és vonzerő optimalizálása, a kiállítási kínálat megújítása érdekében szükséges beavatkozás megvalósul. Emellett megtörténik a Papnövelde 5. alatti Régi Vármegyeháza teljes rekonstrukciója, és bővítése, lehetővé téve új, a fenntarthatóságot megalapozó funkciók integrálását (időszakos kiállítótér, múzeumi fogadóközpont).

A „B” változat beruházási költsége (a szűkebb műszaki tartalom miatt) kedvezőbb, és időbeli kockázatok tekintetében nem mutatkozik különbség. Ugyanakkor az „A” változat minden más szempont alapján kedvezőbb megoldást nyújt a projekt megvalósítására. A két változat elsősorban a pénzügyi fenntarthatóság tekintetében különbözik lényegesen egymástól: míg az „A” változat hosszabb távon is önfenntartó lehet, addig a „B” változat jelentős további

fenntartói támogatás nélkül nem tartható fenn pénzügyileg. A „B” változat látogatottsági mutatói is kedvezőtlenebbek, az általa nyújtott szolgáltatások köre pedig szűkebb. Az intézményi és működési kockázatok tekintetében egyetlen lényeges különbség mutatkozik a két változat között: jelentős működési kockázatot hordoz magában, hogy - a rossz pénzügyi mutatókból adódóan - a „B” változat esetében rendkívül korlátozott a 2010. utáni évek programkölségvetése, amelynek célja éppen új programok előkészítése és ezzel a látogatottság növelése lenne.

VI. A MEGVALÓSÍTÁSI JAVASLAT KIDOLGOZÁSA

VI.1. MŰSZAKI TARTALOM RÉSZLETES LEÍRÁSA

Jelen fejezetben – a címmel ellentétben – nemcsak a projekt műszaki tartalmát részletezzük, de bemutatjuk a projekt nem beruházás jellegű elemeit is (kommunikáció, nyilvánosság, ún. ESZA-típusú tevékenységek). Itt mutatjuk be a fenntartó BMÖ által a jelen megvalósíthatósági tanulmánnyal együtt elfogadott új múzeumi szakmai programját is, amelynek három fő elemét az alábbi alfejezetek tartalmazzák:

- Múzeumépületek funkciója, az állandó kiállítások jövőbeni rendje: VI.1.1.-VI.1.7.
- Üzemeltető szervezet fejlesztése: VI.2.1.3.
- Időszakos kiállítások eseménynaptára 2010-től: VI.2.2.3.

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt a **következő projektelemeket tartalmazza**: hét múzeumépület felújítása (egy esetben bővítéssel) a kapcsolódó berendezési és informatikai, biztonságtechnikai fejlesztésekkel; az épületek kertjeinek parkosítása; a kapcsolódó utcák és közterületek rekonstrukciója.

A következő alfejezetekben minden projektelem esetében bemutatjuk annak javasolt szakmai programját és műszaki tartalmát, és ismertetjük a tartalom kialakításának főbb megfontolásait. A projektelemek, melyek térbeli elhelyezkedését az alábbi, az érintett terület légifelvételére rajzolt ábra mutatja, az alábbiak (az ábrán használt jelölések számozásának megfelelően):

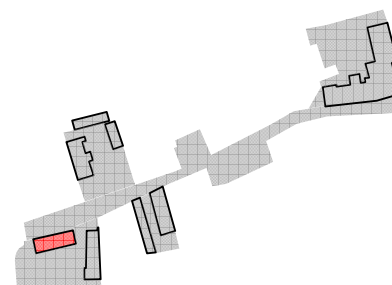
1. BMMI igazgatási épület (Káptalan u. 5. északi főépület, hrsz. 18359/1)
2. Schaár épület (Káptalan u. 5. keleti épület, hrsz. 18358)
3. A jelenlegi MMK I. épület (Káptalan u. 4. nyugati oldali főépület, hrsz. 18307)
4. Múzeum Galéria (Káptalan u. 4. északi épület, hrsz. 18340)
5. Vasarely Múzeum udvari épülete (Káptalan u. 3. nyugati épület, hrsz.: 18356)
6. Vasarely Múzeum (Káptalan u. 3. keleti épület, hrsz. 18356)
7. Az ún. Régi Vármegyeháza (Papnövelde u. 5., hrsz. 17683)

8. „Múzeumkert” (hrsz: 18340, 18356, 18358, 18359/1, 18359/2)
9. A Káptalan u. 5-Papnövelde u. 5. közötti szakasz (benne: Eszperantó park, Aranyoskút)

VI.1.1. A BMMI igazgatási épületének felújítása

A háromszintes (pince, földszint, 1. emelet) álló, összesen 715 nm alapterületű épület jelenleg a BMMI igazgatósági épületeként funkcionál, látogató-funkciót nem tölt be. Korábban az épület földszintjén volt látogatható a Martyn Ferenc gyűjtemény. Az épület akadálymentesítése eddig nem történt. Homlokzata és tetőszerkezete részleges rekonstrukcióra szorul.

Káptalan u. 5. északi főépület
Hrsz.: 18359/1
Teljes alapterület: 715 nm

Szakmai program

Az épület a tervezett működési rendszerben kizárólag adminisztratív funkciót lát el, látogatóforgalmat nem bonyolít. Itt kerül elhelyezésre a BMMI igazgatósága. A Képző- és Iparművészeti Osztály és a hozzá tartozó adattári, irattári, kutatói funkciók a Régi Vármegyeházában kialakítani tervezett irodaterületen kerülnek elhelyezésre. Az épület külső

megjelenése megújul, illeszkedve az egységes és nívósan megújuló utcaképbe.

Műszaki tartalom

- **Homlokzat felújítás**
 - o Lábazati és párkány fölötti vizesedések megszüntetése
 - o Külső nyílászárók felújítása
 - o Repedések megszüntetése
 - o Homlokzatfestés
 - o Lefolyó bontása és új szerelése
 - o Kőrestaurálás
 - o Drénezés kiépítése

- **Tető javítása**
 - o Tetőhéjzat részleges bontása és új készítése
 - o Tetőlécezés és deszkázat részleges bontása és új elhelyezése
 - o Ereszcatorna bontása és új szerelése
 - o Tetőablakok javítása
 - o Kémények felújítása, festése
 - o Tetőszerkezet megerősítése
 - o Faanyagvédelem

A műszaki tartalom része még a távfűtés-gerincvezeték későbbi átállást utólagos bontás nélkül biztosító kiépítése az épületig.

Indoklás

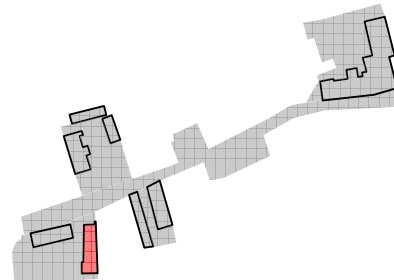
Az épület kizárólag adminisztratív célú működtetése több szempontból is indokolt: Az egy bejárattal rendelkező épület esetében nem különíthető el az irodai és a látogatóforgalom; nincs kényszer további kiállítási terek felszabadítására.

Tekintettel arra, hogy az épület műszaki állapota jelenleg is kielégítő, irodai funkcióját jelenleg is el tudja látni, belső felújítását – költségtakarékossági megfontolások alapján – nem tervezzük, nem végzünk gépészeti átalakítást, elektromos rendszer felújítást, világítótest-cserét, vagy belsőépítészeti rekonstrukciót.

Fontos ugyanakkor, hogy az épület külső megjelenése illeszkedjen a Múzeumutca elvárt színvonalához.

VI.1.2. A Schaár épület felújítása

Az egyszintes, 401 nm-es épület kifejezetten Schaár Erzsébet Utca c. installációjának befogadására épült. Megközelítés és átjárhatóság szempontjából részben akadálymentesnek tekinthető, fő szerkezeti elemeinek jelenlegi műszaki állapota megfelelő.

Káptalan u. 5. keleti épület
Hrsz.: 18358
Teljes alapterület: 401 nm

Szakmai program

Az épület, amely Schaár Erzsébet egyedülálló kompozíciójának befogadására épült, a funkciónak továbbra is kiválóan megfelel, így a projektben változatlan funkcióval szerepel.

Műszaki tartalom

- **Karbantartás, tetőhéjzat javítása**
 - Tetőhéjzat bontása- és új készítése
 - Tetőlécezés bontása- és új elhelyezése
 - Beázás utáni helyreállítási munkák: építőmesteri, szakipari

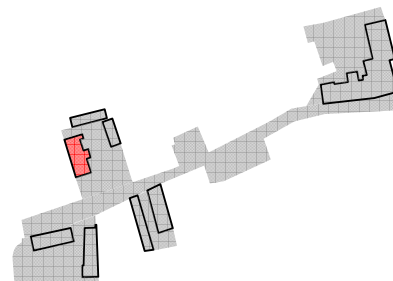
A műszaki tartalom része még a távfűtés-gerincvezeték későbbi átállást utólagos bontás nélkül biztosító kiépítése az épületig.

Indoklás

Az épület műszaki állapota jó, funkcióját szinte kifogástalanul ellátja. Az épületen minimális állagmegóvási beavatkozások esedékesek, ugyanakkor szükségtelen lenne önálló vizesblokk kialakítása, vagy villamossági és épület-gépészeti felújítás.

VI.1.3. A jelenlegi MMK I. épület felújítása

A négy szintből (pince, földszint, 1. emelet, tetőtér) álló, összesen 706 nm alapterületű épület jelenleg a Modern Magyar képtár XX. századi gyűjteményének I. részének kiállítótereként működik. Az épület teljes körű külső (homlokzati és tetőszerkezeti) rekonstrukcióra, részleges utólagos szigetelésre, belső átalakításokra és felújításra,

Káptalan u. 4. nyugati oldali főépület
Hrsz.: 18307
Teljes alapterület: 675 nm

akadálymentesítésre szorul.

Szakmai program

Az épületből elköltözik a Modern Magyar Képtár I. kiállítása, amelynek új helye a Régi Vármegyeházában lesz, ahol végre egy helyen kerül kiállításra a teljes tárlat. Az épület jelenlegi funkciója megmarad, továbbra is állandó kiállításoknak ad majd otthont: itt kerül kialakításra a Martyn Ferenc gyűjtemény jelenleginél bővebb állandó kiállítása, az Endre Nemes, az Amerigo Tot kiállítás és a nemzetközi modern művészeti gyűjtemény kiállítása.

Műszaki tartalom

- **Gépészet teljes rekonstrukciója**
 - Fűtés (beleértve a távfűtés-gerincvezeték kiépítését és a hőmennyiség-mérő berendezés telepítését is)
 - Szellőzés
- **Elektromos munkák**
 - Elektromos rendszer teljes cseréje
 - Korszerű múzeumi világítás
- **Gyengeáram**
 - Térfigyelő rendszer
 - Riasztó rendszer
 - Tűzjelző rendszer
 - Informatikai hálózat
 - Beléptető rendszer
- **Homlokzat felújítás**
 - Homlokzatok kisebb javítása
 - Drénezés kiépítése
 - Homlokzatfestés
 - Nyílászárók, spaletták és rácsok felújítása
 - Lefolyó bontása és új szerelése
 - Teraszbeázás megszüntetése
 - Kőrestaurálás
 - Nyílászáró elfalazás

- **Tető javítása**
 - o Tetőhéjazat bontása és új készítése
 - o Tetőlécezés és deszkázat bontása és új készítése
 - o Ereszcsatorna vápabádogozások, bontása és új szerelése
 - o Tetősík ablakok cseréje
 - o Tetőszerkezet és fafödém megerősítése
 - o Faanyagvédelem
- **Belső festés és burkolatok felújítása**
 - o Belső festés, mázolás készítése
 - o Belső burkolati rétegrendek esetleges cseréje
- **Építőmesteri munkák**
 - o Belső kőműves munka: falazati és vakolat javítások, korábbi beázások vakolatkárainak helyreállítása (terasz alatt és régebbi csatornalefolyó hibájából eredő falbeázás), repedések helyreállítása, tető és zárófödém megerősítés, külső lépcső, válaszfalak és építőlemez takarások bontása
- **Belsőépítészet**
 - o Új recepció, ruhatár
 - o Új vizesblokkok
 - o Újonnan kialakított kiállítóterek a jelenlegi fotólabor helyén
 - o Új belső ajtók
 - o Meglévő ajtókeret javítások
- **Akadálymentesítés**
 - o a földszinten megvalósítható a részleges akadálymentesítés, annak érdekében, hogy a termék nagy része kerekesszékekkel megközelíthető legyen,
 - o az emelet akadálymentes megközelítését jelen projekt keretében nem oldjuk meg
 - o a termekben burkolatcsere tervezés alatt van, burkolatcsere esetében az egyes termek körben kontrasztos vezetősávval, szegéllyel készíthetőek
 - o a közepén felnyíló ajtók a látogatási idő alatt nyitva vannak, az ajtók küszöbmentesítése szükséges, az ajtók és a falak kontrasztot képeznek,

- vakok számára a kiállításról Braille nyomtatott információs anyag készítése segíti a kiállítások megértését, a változásokat pedig az új információs anyagokkal lehet követni,
- az akadálymentes toalett egyben a női WC funkciót is kiszolgálja,
- A vizes helyiségekben gres lap burkolat készül. A burkolatban a tér érzékelését, tájékozódást segítő vezetővonalak kerülnek kialakításra. A vizes helyiségek 2,00 m magasságig 15/20 cm-es matt fehér fali csempe burkolattal lesznek ellátva.
- A csempeburkolat pozitív falsarkait műanyag, élvédővel kell ellátni. A csempe falburkolatban 90 cm, és 110 cm magasságú sávban sötét színű kontrasztos falburkolati vezetősáv készül, a falra szerelt berendezési tárgyakkal egy vonalban.

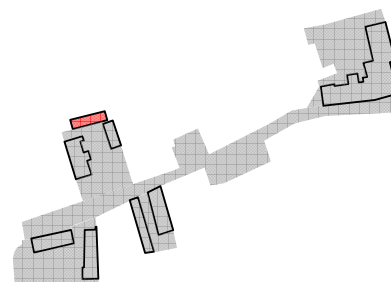
Indoklás

Az épület a Káptalan utca legnagyobb épülete, kertjével és melléképületeivel együtt a legimpozánsabb is. Egy jól összeállított, színvonalas, több húzónevet is tartalmazó tárletegyüttes az épület építészeti adottságaihoz méltó látogatottságot képes generálni. Az állandó kiállításokat jól kiegészítheti, vonzerejét tovább növelheti a szomszédos Múzeum Galériában folytatni tervezett időszakos kiállítási kínálat. A megoldás további előnye, hogy jelenleg nem kiállított, ugyanakkor piacképes tárlatot is kiállítóterülethez juttat (pl. Amerigo Tot).

Tekintettel arra, hogy az épület fontos és komplex látogatói funkciót fog ellátni, költségtakarékossági megfontolások csak néhány egyszerűsítés formájában játszanak szerepet a műszaki tartalom meghatározásánál.

VI.1.4. A Múzeum Galéria épületének felújítása

Az egyszintes (földszint, padlás), 201 nm-es épület általában kisebb időszakos kiállítások fogadására szolgál. Nyugati traktusában kurátori vendégszoba található. Az elmúlt években az épület ideiglenesen a Zsolnay Múzeum gyűjteményét mutatta be, amíg a Zsolnay Múzeum épülete

Káptalan u. 4. északi épület
Hrsz.: 18340
Teljes alapterület: 201 nm

felújítás miatt zárva volt. Az épület teljes külső (homlokzati és tetőszerkezeti) rekonstrukciója, és részleges gépészeti felújítása szükséges.

Szakmai program

Az épület jelenlegi funkciója és belső elrendezése nem változik, továbbra is kisebb időszakos kiállítások helyszínéül, illetve vendégszobaként fog szolgálni. Kiállítások között rugalmasan hasznosítható rendezvények helyszínéként, akár az ugyancsak fejlesztésre kerülő, az épülettel könnyen egybekapcsolható múzeumkerttel.

Műszaki tartalom

- **Gépészet**
 - o Fűtési rendszer cseréje (beleértve a távfűtés-gerincvezeték kiépítését és a hőmennyiség-mérő berendezés telepítését is)
- **Elektromos munkák**
 - o Világítási rendszer cseréje
- **Tető felújítása**
 - o Tetőhéjazat bontása és új készítése
 - o Tetőlécezés és deszkázat bontása és új elhelyezése
 - o Ereszcsatorna bontása és új szerelése
 - o Tetőablakok cseréje
 - o Kémények bontása, javítása, fugázása tetősík felett
 - o Tetőszerkezet és fafödém megerősítése
 - o Faanyagvédelem
 - o Padlásfeljáró javítása
- **Homlokzat felújítás**
 - o Homlokzati vakolat leverése és lélegző vakolat készítése
 - o Repedések megszüntetése
 - o Homlokzatfestés
 - o Lefolyó bontása és új szerelése
 - o Nyílászárók, spaletták, rácsok felújítása
 - o Előlépcső bontás, új építése, rámpával
 - o Előtető bontása

- Drénezés kiépítése
- **Belső építőmesteri és szakipari munkák**
 - Kurátori szoba és vizesblokk felújítása
 - Válaszfalbontások
 - Nyílászáró elfalazások
 - Vakolatjavítás
 - Belső festés, mázolás
- **Belsőépítészet**
 - Új recepció kialakítása, ruhatár
 - Nyílászkeret és lábázat felújítás
- **Akadálymentesítés**
 - földszintes épület,
 - a bejárat előtti előlépcső helyett kerti rámpa készül
 - megtörténik az épület mögötti, balesetveszélyes támfal biztonságossá tétele
 - a recepcióban a pénztár kialakítása során az ülőmagasságú elérést biztosítani kell (75-90 cm pultmagasság), itt lehet kérni az információs anyagokat is, melyek közül a szükséges számban (3 készlet) Braille írásos anyag is elhelyezhető
 - a közepén felnyíló ajtók a látogatási idő alatt nyitva vannak, az ajtók küszöbmentesítése szükséges, az ajtók és a falak kontrasztot képeznek,
 - vakok számára a kiállításról Braille nyomtatott információs anyag készítése segíti a kiállítások megértését, a változásokat pedig az új információs anyagokkal lehet követni,
 - a Múzeum Galériában látogatói vizesblokk nincs.

Indoklás

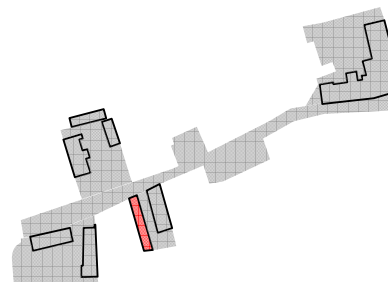
A múzeumi kínálat színesítése, vonzerejének folyamatos megőrzése szempontjából nagyon fontos elem az itt, kis alapterületen megvalósítható rugalmas időszakos kiállítási program, amelynek összeállításakor mind a szomszédos épületben (jelenlegi MMK I. épület) megvalósuló nívós és vonzó állandó tárlategyüttes, mind a Régi Vármegyeházában tervezett nagyobb alapterületű időszakos kiállítótér programja is igazodási pont lehet: A Múzeum

Galéria alkalmas lehet kiegészítő jellegű feldolgozások, szakmai érdekességek bemutatására, alternatív programok biztosítására, kapcsolódva, vagy ellentétező a nagyobb állandó és időszakos kiállításokat.

A beruházás műszaki tartalmát is úgy határoztuk meg, hogy az időszakos kiállítótér funkciót megfelelő minőségű infrastruktúra támogassa, az tartalmaz így minden ehhez szükséges elemet.

VI.1.5. A Vasarely Múzeum telke nyugati épületének felújítása

Az egyszintes (földszint, padlás), 184 nm-es alapterületű épület alatt hossz tengelyére merőleges, elágazó pince található. Északtól dél felé haladva a Mecseki Bányászati Múzeum portaszolgálati helyiségei, három használaton kívüli helyiség (korábban restaurátor-műhely), közelmúltban felújított vizesblokk (mozgássérültek kiszolgálására is alkalmas helyiséggel), és két vendéglakás található benne. Műszaki állapota nagyon rossz, korszerű múzeumi vagy egyéb látogatófunkció kialakításához teljes körű rekonstrukciója lenne szükséges.

Káptalan u. 3. nyugati épület
Hrsz.: 18356
Teljes alapterület: 182 nm

Szakmai program

Ez az épület van a legrosszabb műszaki állapotban az összes, a projekt által érintett épület közül. Sürgős beavatkozás nélkül hamar menthetetlenné válik, amely nem engedhető meg, tekintettel műemléki védelmi státuszára, és a főépülettel alkotott szerves egységére.

A BMÖ közértávú elképzelései szerint az épület a jövőben **három funkciót** töltene be:

- Az utcafronton már jelenleg is a Mecseki Bányászati Múzeum által használt helyiségek, kiegészülve három további helyiséggel (ezek jelenleg használaton kívül állnak, korábban restaurátor-műhelyként működtek) összesen mintegy 100 nm-nyi kiállítási területet alkotna, és ide költözne a Központi Bányászati Múzeum föld feletti **bányászattörténeti kiállítása** (tárgyi anyag és fotográfiák).
- Az épület középső, nemrégiben kialakított és felújított traktusa változatlan formában, **látogatói vizesblokk** funkcióval működne.

- Az épület hátsó, déli részében változatlanul fennmarad a BMMI két **vendéglakása**.

Jelen projekt keretében belső átalakításokat nem végzünk, de az épület külső megjelenését a minimálisan szükséges rekonstrukciókkal illesztjük a Múzeumutca elvárt színvonalához.

Műszaki tartalom

- **Homlokzat és tetőrekonstrukció**
 - o Homlokzati vakolat leverése és új lélegző vakolat készítése
 - o Homlokzatfestés
 - o Nyílászárók mázolása
 - o Külső korlát mázolása
 - o Külső lépcső felújítása
 - o Lefolyó bontása és új szerelése
 - o Drénezés kiépítése
- **Tető javítása**
 - o Tetőhéjazat bontása és új elhelyezése
 - o Tetőlécezés és deszkázat bontása és új elhelyezése
 - o Ereszalj felújítása
 - o Tetőszerkezet megerősítése
 - o Faanyagvédelem
 - o Ereszcsatorna bontása és új szerelése
 - o Kémények bontása, javítása, fugázása tetősík felett

A műszaki tartalom része még a távfűtés-gerincvezeték későbbi átállást utólagos bontás nélkül biztosító kiépítése az épületig.

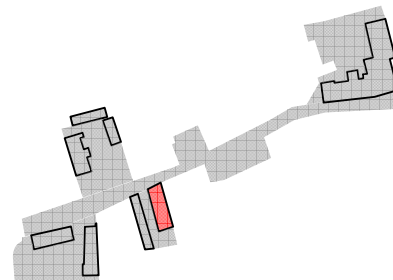
Indoklás

Az épület műemléki védettsége mindenképpen indokolja annak megmentését. Tekintettel jelenlegi leromlott állapotára, a beavatkozás további halogatása visszafordíthatatlan állagromláshoz vezethet. A teljes rekonstrukció költségét azonban jelen projekt nem lenne képes elviselni, hiszen nincs olyan, ésszerűen ide telepíthető funkció, amely a teljes épületet megfelelően hasznosítaná, és indokolná a felújítás költségeit. Az épület lebontása és újjáépítése, bár költségkímélőbb, de éppen a műemléki védelem miatt az építési hatóság által nem támogatott megoldás.

Az épület jelen projektben legfontosabb funkciója a középső traktusban található, a közelmúltban felújított (és a mostani beruházással csak külső homlokzatával érintett) látogatói vizesblokk: itt található ugyanis a **Káptalan utcai múzeumépületeket kiszolgáló akadálymentesített mellékhelyiség**. Tekintettel arra, hogy az épület jól megközelíthető, központi elhelyezkedésű, a múzeumutca többi épületében meglévő és felújításra kerülő vizesblokkok akadálymentesítésére általában nem kerül sor.

VI.1.6. A Vasarely Múzeum épületének felújítása

Az épület három szintes (pince, földszint, 1. emelet), összesen 515 nm alapterülettel, alatta 1340 nm-es mélypince található. Föld feletti szintjeit a Vasarely Múzeum foglalja el, a pincében a Mecseki Bányászati Múzeum föld alatti kiállítása található²⁵. Az épület külső felújítása, akadálymentesítése és részleges belső felújítása, gépészeti rekonstrukciója szükséges.

Káptalan u. 3. keleti épület
Hrsz.: 18356
Teljes alapterület: 515 nm

Szakmai program

Az épület jelenlegi funkciója és tartalma nem változik, mind a Vasarely Múzeum állandó kiállítása, mind a Mecseki Bányászati Múzeum földalatti kiállítása változatlan helyen és terjedelemben kerül megrendezésre. A Vasarely Múzeum a Múzeumutca jelenlegi kiállítási kínálatának a Zsolnay Múzeum melletti legnépszerűbb, látogatottság szempontjából legfontosabb eleme. Korszerűsítése, vonzerejének minőségi kiállítási környezettel történő fenntartása elengedhetetlen.

Műszaki tartalom

- **Homlokzat felújítás**
 - o Homlokzati falak lábazat fölött és a párkánynál, pince és három földszinti terem falainak víztelenítése

²⁵ Bár a Központi Bányászati Múzeum az épület pincéjére határozatlan idejű használati jogot kapott, a teljes épület tulajdonosa továbbra is a BMÖ.

- Nyílászárók, spaletták felújítása, nyugati oldalon új spaletták beépítése, déli oldalon új ajtó nyitása, mobil korláttal
- Repedések megszüntetése
- Homlokzatfestés
- Bejárati mellvéd javítása
- Kőrestaurálás
- Drénezés kiépítése
- **Tetőrekonstrukció**
 - Tetőhéjzat helyenkénti kisebb javítása
 - Ereszcsatorna bontása és új szerelése
 - Tetőszellőző felújítása
 - Kémények felújítása
 - Tetőszerkezet helyenkénti, megerősítése
 - Fafödém esetleges bontása
 - faanyagvédelem
- **Belső szakipari munkák**
 - Belső gipszkarton munkálatok
 - Belső festés, mázolás
 - Burkolat és rétegrend esetleges cseréje a kiállítóterekben
- **Elektromos munkák**
 - Korszerű múzeumi világítás
 - Jelenlegi elektromos rendszerben kisebb beavatkozások
- **Gyengeáram**
 - Tűzjelző rendszer
 - Informatikai hálózat
 - Térfigyelő rendszer
- **Gépészet**
 - Távfűtés-gerincvezeték kiépítése, hőmennyiség-mérő berendezés telepítése
 - A kiállítóterekben padlófűtés kiépítése
 - Kazáncsere
- **Emelőlap beépítése**

- Alapozás
- Pincenyílás elfalazás
- **Belsőépítészet**
 - Új recepció kialakítása (pult, vitrin, ruhatár)
 - Meglévő ajtókeret javítások
- **Akadálymentesítés**
 - részleges akadálymentesítés történik
 - az épület bejárata az udvaron át érhető el,
 - az előcsarnok elérhető részben az előlépcsőn, részben a déli oldalon elhelyezett hidraulikus emelőlappal, mely 150 cm-es emelőmagassággal elérhetővé teszi a földszintet.
 - az előcsarnokban a pénztár kialakítása során az ülőmagasságú elérést biztosítani kell (75-90 cm pultmagasság), itt lehet kérni az információs anyagokat is, melyek közül a szükséges számban (3 készlet) Braille írásos anyag is elhelyezhető
 - az emelet akadálymentes megközelítését jelen projekt keretében nem oldjuk meg
 - a kiállítóterekben és a közlekedőkben ajtók nem találhatók, a nyílások tölgyfa kerettel ellátottak
 - a termekben burkolatcsere tervezés alatt van, burkolatcsere esetében az egyes termek körben kontrasztos vezetősávval, szegéllyel készíthetőek
 - a melléképületben kialakított vizesblokk tartalmaz akadálymentes Wc-t, felszerelési tárgyainak esetleges kiegészítése érdekében felmérést kell készíteni
 - a közepén felnyíló ajtók a látogatási idő alatt nyitva vannak, az ajtók küszöbmentesítése szükséges, az ajtók és a falak kontrasztot képeznek, vakok számára a kiállításról Braille nyomtatott információs anyag készítése segíti a kiállítások megértését, a változásokat pedig az új információs anyagokkal lehet követni

Indoklás

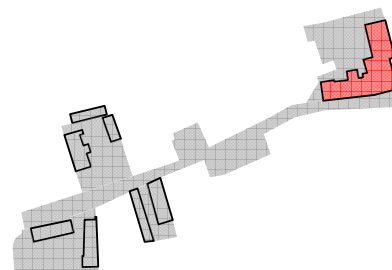
A Vasarely Múzeum a Múzeumutca jelenlegi kiállítási kínálatának a Zsolnay Múzeum

melletti legnépszerűbb, látogatottság szempontjából legfontosabb eleme. Korszerűsítése, vonzerejének minőségi kiállítási környezettel történő fenntartása elengedhetetlen. ugyanakkor az épület jelenlegi kialakítása lehetővé tesz néhány költségtakarékossági szempontú egyszerűsítést:

- A gépészet részleges cseréje teljes körű cseréjére nem kerül sor, a meglévő hálózati elemek használatban maradnak;
- Új klímaberendezés nem kerül kiépítésre, tekintettel az épület figyelemre méltó hőtehetetlenségére.

VI.1.7. Az ún. Régi Vármegyeháza felújítása és bővítése

A három elkülöníthető, egy, három illetve négy szintes, részben alapincézett épületrészből álló épület jelenleg göngyölegraktárnak, műtárgyraktárnak és kiállítóternek (a Modern Magyar képtár XX. századi gyűjteményének II. kiállítása) ad otthont. Északi szárnya megyei közgyűlési teremként és díszteremként funkcionál. Az épület a közelmúltban teljes homlokzati és tetőfelújításon esett át. További megoldandó feladat a pince és az északi mélyudvar felőli falak nedvesedésének megszüntetése, és további, helyi tetőrekonstrukció. Az épület minimális gépészeti kialakítása miatt jelenlegi állapotában nem alkalmas korszerű múzeumi funkciók ellátására.

Papnövelde u. 5. főépület
Hrsz.: 17683
Teljes alapterület: 3098 nm
(ebből tervezett bővítés: 834 nm)

Tekintettel arra, hogy a Régi Vármegyeháza felújítása és bővítése mind szakmai tartalma, mind költségigénye alapján a kulcsprojekt leghangsúlyosabb eleme, a többi projekthez képest bővebb bemutatására törekszünk.

VI.1.7.1. A Régi Vármegyeháza szakmai programja

A megvalósítandó beruházás célja az értékes műemlék együttes múzeumi és rendezvényi funkcionális hasznosítása. Az alapvető cél és annak térbeli megjelenése szervesen illeszkedik a műemléki jelentőségű terület, Pécs védett történeti belvárosának részletes és hatályos rendezési tervében megfogalmazott és rögzített elvekhez, amelyben az érintett létesítmény védettségre és múzeumi funkciók betöltésére rendeltetett. A rekonstrukció és bővítések révén

az épület teljes hasznosításával az értékes barokk létesítmény külső és belső védettsége, bemutatása hosszútávon biztosítható.

A bővítés értéknövelő tényező, mind belső térfunkcionális, mind pedig külső megjelenéseit illetően, a múlt és a 20-21. századforduló szerves találkozása. A bővítés kettős célt szolgál, egyrészt a nagymennyiségű műtárgy-állomány kulturált raktározási feltételeinek javítását (ezáltal az értékes barokk terek bemutathatóvá válnak a közönség számára, s nem raktárként funkcionálnak), másrészt a mennyiségi bővítés egyben minőség is, gondoljunk csak az északi üvegtető alatt létrejövő kiállítóterek, galériák áttetsző tereire. Az esztétikai értékbővüléseken túl a funkcionális hasznosítással egyben hosszútávon védetté vélik a 270 éves barokk műemlék épület.

Az épület a felújítást és bővítést követően a megújult, és meghosszabbított Múzeumutca új központja, kiindulópontja és legfontosabb kulturális attrakciója lesz. Az épület kisebb alapterülettel, de megvalósítja az elmaradó Nagy Kiállítótér több olyan funkcióját, amelyek elengedhetetlenek a korszerű, integrált múzeumegyüttes hatékony működtetéséhez (múzeumi fogadótér, jelentős időszakos kiállítóterület, exkluzív nagyrendezvények helyszíne).

A Régi Vármegyeháza bővítésének látványterve
Forrás: Kistelegdi István, építész tervező

Az épület megközelítése két helyen lehetséges: a Papnövelde utcai barokk kapuzat a múzeum gazdasági bejáratként fog üzemelni, míg a látogatóforgalom az új, II. emeleti szinten kialakított bejáraton halad keresztül. A látogatóbejárat megközelítése az udvar felől, a látványos üvegfal mellett végighaladva történik, így az azon át felvillanó belső kiállítási terek, műtárgyak egyfajta felvezetést, ráhangolást is jelentenek a múzeum látogatását megelőzően.

Látogatóbejárat a tervezett üvegszerkezetű bővítés mellett
Forrás: Kistelegdi István, építész tervező

Új formájában az épület az **alábbi funkciókat** fogja ellátni:

- **Állandó és időszakos kiállítótér** összesen mintegy 1760 nm alapterületen. Az állandó kiállítás a modern Magyar Képtár XX. századi gyűjteményének eddig két helyszínen kiállított tárlatára épül. Az új állandó kiállítás megújult, vonzó környezetben, képzőművészeti értékéhez méltó vonzerővel kerül kialakításra. Az időszakos kiállítóterület nagysága kb. 422-700 nm között változtatható (az állandó kiállítás területének „rovására”), lehetővé téve, a 2010-es EKF évben megnövelt alapterületen kiemelkedő jelentőségű és vonzerejű „sztárkiállítások”, azt követően pedig a folyamatos széleskörű érdeklődést fenntartó, vonzó nagykiállítások megrendezését. A kiállítóterületen belül esetenként (az épület-együttesben található exkluzív közgyűlési teremmel szervesen kiegészülve) **rendezvények megtartására is alkalmas terek** is létesülnek, csökkentve a látogatási időn kívüli napi holtidőt, illetve az időszakos kiállítási program szüneteiben jelentkező épületfenntartási terheket.
- Időszakos kamarakiállítások, kisebb rendezvények megtartására, átmenti raktározásra (pl. nagy időszakos kiállítás göngyöleg-raktározási és műtárgy-manipulációs tere) is alkalmas **multifunkcionális kiállítótér** jön létre, mintegy 180 nm alapterületen.
- A látogatóbejárárhoz kapcsolódva, mintegy 200 nm-en **múzeumi fogadóteret** alakítunk ki, biztosítva a nagyobb turistacsoportok fogadásának, informálásának, ellátásának és kezelésének hatékony, a Múzeumutcában jelenleg hiányzó feltételeit, de az egyéni, családos látogatóknak is célszerű kiindulási pontot nyújtva a pécsi

múzeumok felfedezéséhez. A támogatási intenzitás számítása szempontjából fontos megjegyeznünk azt is, hogy a múzeumi fogadótérben tervezett jövedelemtermelő tevékenységekhez kapcsolódó alapterületek a következők:

- Kávézó/büfé: 9,08 nm
 - Ajándékbolt: 19,55 nm
- Az épületben kialakítandó mintegy 322 nm-es, a törvényi kötelezettségeknek eleget tevő, korszerű gépészettel és biztonságtechnikával, műtárgytároló bútorzattal ellátott **műtárgyraktár** az eddiginél sokkal jobb elhelyezést biztosít a BMMI Modern Magyar Képtára mintegy 13.000 darabos, értékes közgyűjteményének.
- Az épület új, **adminisztrációs részében** kerül elhelyezésre a BMMI Képző- és Iparművészeti Osztálya, a kapcsolódó adattári, kutatási funkciókkal.

VI.1.7.2. A projektlem műszaki tartalma

Az épületegyüttes a bővített értelemben vett Múzeumutca legnagyobb, legimpozánsabb épülete. **Fő elemei** (az alábbi, a területre vonatkozó helyszínrajz alapján készített rajzon alkalmazott jelölésekkel) a következők:

1. Az épület 1731-ben, barokk stílusban épült legnagyobb, alapincézett, háromszintes, manzárdtetős **keleti tömbje**.
2. Az 1886-ban készült pince nélküli, három szintes **nyugati bővítés** barokkizáló homlokzattal.
3. Az utolsóként, 1930-ban készült **északi szárny**, a közgyűlési terem épületrésze, építészeti megjelenésében az eredeti barokk épülethez igazítva.
4. Az 1895-ben készült **udvari épület**, melynek déli homlokzata barokkizáló eklektikus stílusú.
5. A nyugati szárny északi oldala és az északi szárnyhoz vezető rámpa között **üvegszerkezetű beépítésre kerülő mélyudvar** található.

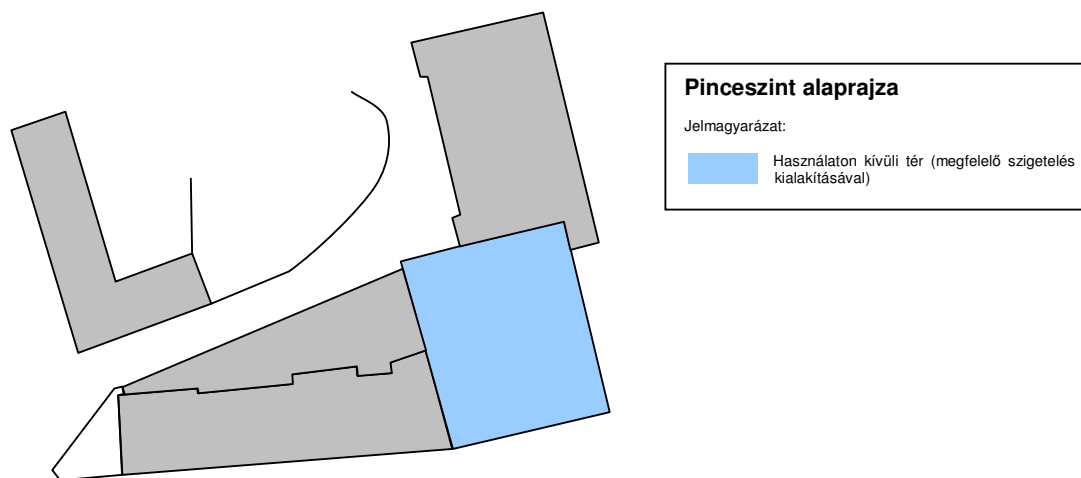
Az épület felújításának és bővítésének fő műszaki elemei:

- **Alapozás**
- **Szigetelés**
 - o Utólagos falszigetelés a meglévő épület falszerkezeteiben
 - o Talajnedvesség elleni padló szigetelés
 - o A bővítés új szerkezeteinél lemezszigetelés, rétegvíznyomás elleni függőleges szigetelés
 - o Műanyag hablémez hőszigetelés az ablakok elfalazásánál, padlástéri födémeknél, az új bővítés vasbeton falánál
- **Függőleges tartószerkezetek**
 - o A bővítés új szerkezetei (vasbeton fal, belső oszlopok, üvegfalat tartó acél pillérek)
- **Vízszintes tartószerkezetek**
 - o Meglévő tégladonga és keresztboltozatok, illetve síkfödémek megerősítése
 - o A bővítés új szerkezetei (vasbeton lemezfödémek, üveg tetőzetet tartó acélszerkezet)
- **Lépcsőszerkezetek**
 - o A meglévő lépcsőszerkezetek javítása
 - o Padlástlépcső elbontása, helyette új lépcső építése
 - o Új főbejárati lépcső kialakítása (lépcsőjáróval)
- **Lift**
 - o Elektrohidraulikus lift blokk kialakítása, teherlift és személylift biztosításával
- **Válaszfalak**
 - o Szükség szerinti bontás, új válaszfalak építése (10 és 12 cm vastag téglafalak)
- **Nyílászárók**
 - o A gerébtokos szerkezetek cseréje, pallótokos szerkezetek szükség szerinti cseréje vagy felújítása

- Ablakok rekonstrukciója (szerkezetek cseréje vagy felújítása, hőszigetelt üvegezés kialakítása), kiállítási szinteken belül lefalazott, hőszigetelt ablakfülkék kialakítása, a tetősíkon a korábbi nyeregtetős tetőablakok rekonstruálása
- Ajtók rekonstrukciója, füstzáró ajtók beépítése a füstszakaszoknál
- Az új bővítés fémszerkezetű üvegfalában bejárati ajtók, szellőző ablakszárnyak kialakítása, az üvegtető fölött akril anyagú árnyékoló lemezek beépítése
- **Padlóburkolatok**
 - Minden meglévő padlóburkolat elbontása
 - Irodai szárny parketta burkolata
 - Kiállító terek és vizesblokkok kő (és kerámia) lap burkolata
 - Új bővítés és raktárterek csiszolt betonfelületének áttetsző műgyanta borítása
- **Külső felületképzés**
 - Meglévő kő-, műkő lábazat kiszellőztetése
 - Az új bővítés lábazata műkőlap, hőszigetelve
 - A homlokzatok felújítása 1999-ben megtörtént, a falfelületeken kisebb javítások szükségesek
 - Udvari kapuzat az építés során elbontandó, a régi kapuszárnyak és lámpák acélszerkezetű keretbe visszaépítendő
- **Belső felületképzés**
 - Falfelületek világosszürke festése, ajtók és ablakok világosszürke mázolás, vizesblokkok világosszürke kerámia fal és padlóburkolata
 - Az új bővítésben a múzeumi fogadótér funkcionális blokkjai (információs pult, pénztár, ruhatár, üzlet, büfé) térbútorként jelennek meg, üveg és tömör felületekkel, sárga színben
- **Álmennyezetek**
 - Szükség szerint áttört, szerelt fa-fém álmennyezet a gépészeti szerelvények elfedésére és a világítórendszer elhelyezésére
- **Gépészet**
 - Elektromos hálózat teljes felújítása

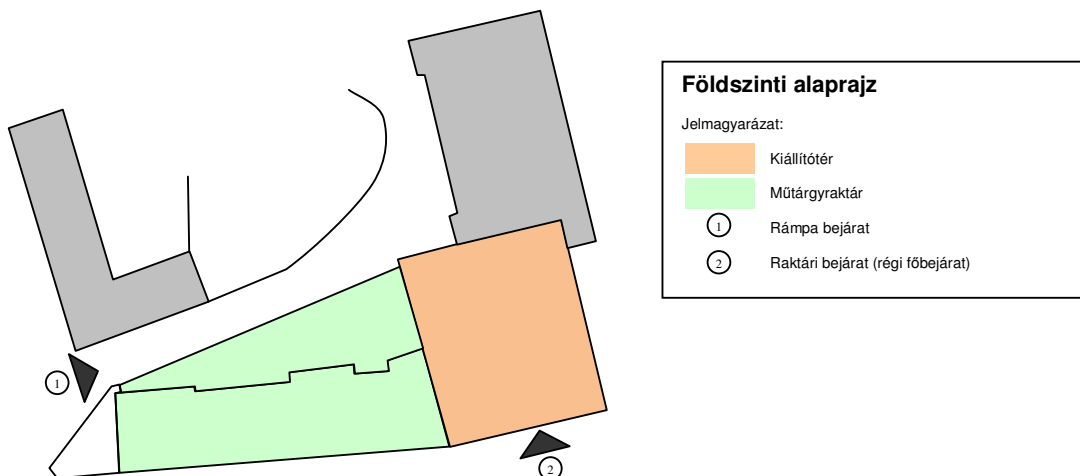
- Gépészeti rekonstrukció, hiányzó gépészeti elemek kiépítése²⁶
- Korszerű múzeumi világítótestek beszerelése
- **Belső berendezések**
 - Beépített és mobil bútorzat, raktárak és irodák berendezései, falburkolatok, stb. a belsőépítészeti tervek és műleírás szerint
- **Gyengeáram**
- **Utcafronti bejárat környezete**
 - Papnövelde utca északi járdájának bejárat előtti teresedésének (támfalak, kisméretű zöld felületek, felvezető útszakasz) kialakítása az épülettel és bejáratával szerves egységben
- **Parkoló**
 - Mintegy 35 férőhelyes parkoló kialakítása a Régi Vármegyeháza udvarán

Az épületegyüttesben tervezett **új funkciók kialakítása, szintenként** bemutatva a következő:

A **pinceszinten** (246,11 nm) megtörténik az épület megfelelő védelme érdekében szükséges épületszigetelés. A területen gépészeti berendezések és kevésbé érzékeny raktározási funkciók is elhelyezésre kerülnek.

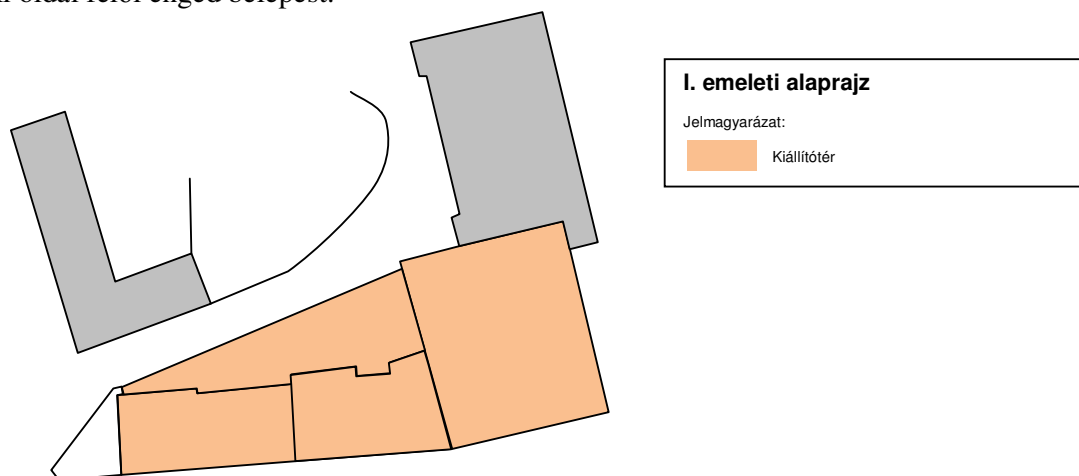
²⁶ A BMÖ projekten kívüli elemként kívánja megoldani az épület fűtési rendszerét. Amennyiben sikerül külső forrást bevonni, akkor a legkorszerűbb geotermikus energia-hasznosítású rendszer kerül beüzemelésre.

A **földszinten** (603,4 nm + 241,45 nm bővítés) megvalósul a mélyudvar üvegszerkezetű beépítésének földszinti része, és felújításra kerülnek a keleti és nyugati tömb földszinti helyiségei. A nyugati tömb és a mélyudvari beépítés ezen szintjén helyezük el a műtárgyraktárt és a multifunkcionális kiállítóteret, míg a keleti tömb földszintjén kiállítótér kerül kialakításra: itt kerül elhelyezésre a XX. századi magyar képzőművészet állandó kiállításának kezdő periódusa, illetve a klasszikus avantgárdot bemutató gyűjtemény.

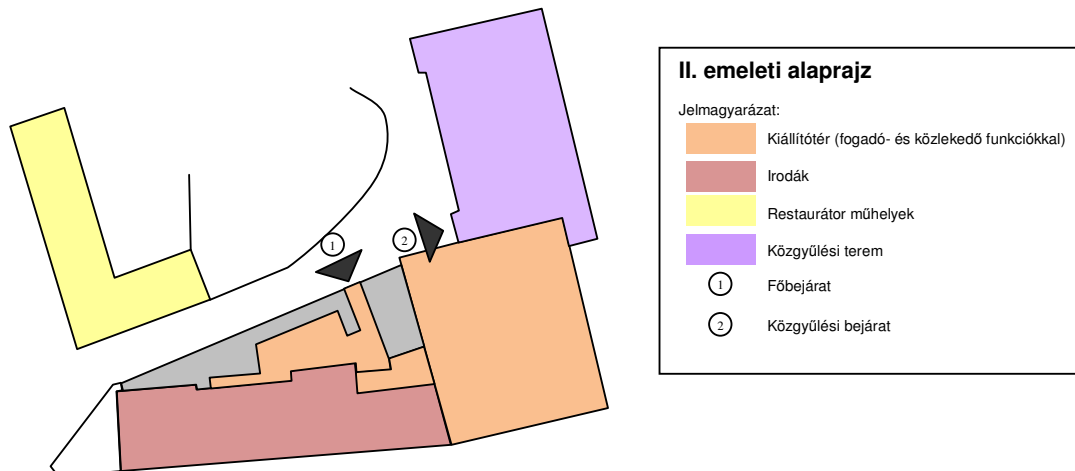
Az épületegyüttes Papnövelde u. felőli korábbi főbejárata az átalakítás után gazdasági illetve raktári bejárat funkciókat kap, és szintkülönbség nélküli, utcai megközelítést biztosít a raktár felé.

A látogatóforgalom új iránya a rámpa bejárat felől halad, és az épület második emeletén, az északi oldal felől enged belépést.

Az **első emelet** (673,25 nm + 293,58 nm bővítés) kialakítása során megépül a mélyudvar

üvegszerkezetű beépítésének emeleti része, és felújításra kerülnek a keleti és nyugati tömb első emeleti helyiségei, amelyek kiállítótéri funkciót kapnak: itt kerül elhelyezésre a XX. századi magyar képzőművészet állandó kiállításának jelentős része.

A **második emelet** (741,82 nm az ugyanezen szinten található közgyűlési terem nélkül + 298,06 nm bővítés) kialakítása során megépül a mélyudvar üvegszerkezetű beépítésének első emelet feletti galériaszintje, amely egyúttal a látogatóforgalom fogadásának is a helyszíne. Itt kerül kialakításra az új, északi oldali főbejárat. Felújításra kerülnek a keleti és nyugati tömb második emeleti helyiségei. A keleti tömb ezen szintje és a mélyudvari beépítés galériaszintjén időszakos kiállítótéri és múzeumi fogadótér funkciók kerülnek kialakításra, míg a nyugati szárny második emeletén munka- és kutatószobák, adattár és könyvtár létesül.

Az ugyanezen szinten jelzett **közgyűlési szárny** és a **restaurátor műhely** funkciót betöltő udvari épület esetében nem történik beavatkozás, és funkciójuk is változatlan marad.

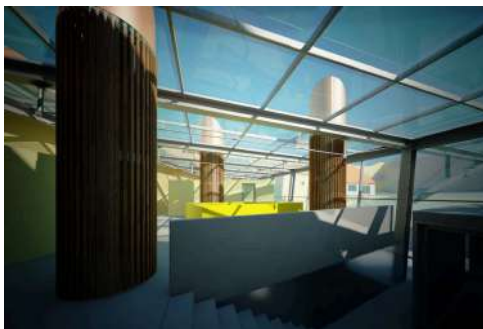
VI.1.7.3. A projektelelem indoklása

A Múzeumutca fenntartható fejlesztése csak akkor lehet sikeres, ha új attrakciók is megjelennek kulturális kínálatában. Nemzetközi és hazai példák vizsgálata alapján elmondható, hogy a korszerű múzeumok akkor lesznek sikeresek, akkor képesek maximálisan hozzájárulni infrastruktúrájuk fenntartásához, ha egyfelől sokirányúan hasznosítják azt, másrészt kiállítási programjukat is folyamatosan megújítják, és marketing-értékkel rendelkező elemekkel gazdagítják (ennek legfontosabb eszköze a nagy időszakos kiállítások rendszeres megrendezése). A Múzeumutcát ezért csak úgy érdemes fejleszteni, ha abban megfelelő méretű kiállítótér és rendezvényhelyszín is kialakítható. Tekintettel arra, hogy az ezeket a

célokat modern építészeti eszközökkel szolgáló eredeti elképzelések nem valósulhatnak meg, **a hiányzó funkciók és kiszolgáló elemeik csak a Régi Vármegyeházában, illetve annak bővítésével valósíthatók meg.** A projekt ezen eleme kulcsfontosságú, melynek elhagyásával, pusztán múzeumépület-rekonstrukció és kiállítás-megújítás segítségével **nem tehető versenyképpé egy mai kulturális attrakció.**

A Régi Vármegyeháza, bár építészetiileg alkalmas a hiányzó kulcsfunkciók (időszakos kiállítótér, rendezvényhelyszín) elhelyezésére, **térbeli elhelyezkedése nem ideális:** nem a Káptalan utcai, frekventált szakaszon, hanem a Papnövelde utca emelkedő szakaszán, a többi múzeumhoz képest némileg elkülönülten helyezkedik el. Ahhoz, hogy hatékonyan bekapcsolhassuk a Múzeumutca kínálatába, és időszakos kiállításai, rendezvényei, valamint a benne megújuló állandó kiállítás értékének megfelelő érdeklődést válthasson ki, további, ezt **elősegítő, erősítő elemek szükségesek:**

- Itt kell megvalósítani az egyéni és csoportos turisták fogadására, informálására, ellátására alkalmas **múzeumi fogadótér funkciókat:** pihenőtér; nagy kapacitású vizesblokk; információs pult (utazásszervezési, értékesítési szolgáltatásokkal, nyilvános internet-terminálokkal); pénztár és ruhatár; ajándékbolt, büfé-kávézó. Ezzel az elemmel jelentős mértékben ösztönözhető, hogy az új, bővített Múzeumutca súlypontja, feltárásának, megismerésének kiinduló helyszíne a Régi Vármegyeházába tevődjön át.

A tervezett múzeumi fogadótér látványterve
Forrás: Kistelegdi István, építész tervező

Itt célszerű megjegyeznünk, hogy a pályázók **távlati elképzelése** egy tényleges, a **történelmi Belváros északi részét, a világörökségi helyszínek tágabb környezetét kiszolgáló turisztikai látogatóközpont megvalósítása** a Káptalan u. 4. szám alatti

keleti épület helyén, magánberuházás keretében. A fejlesztés fontos feltétele, hogy a helyszínen álló, kritikus állapotban lévő, műemléki védettség alatt álló, de a nem korhű külső átalakítások miatt látványában kevésbé értékes épület kikerüljön a műemléki védelem alól. Lebontása és újjáépítése ugyanis sokkal gazdaságosabb, mint a rekonstrukció. Ez, a Múzeumutca szolgáltatásai közé illesztett látogatóközpont további látogatói érdeklődést vonzana a BMMI múzeumaiba, és tovább javítaná a tevékenységek fenntarthatóságát.

- A **Káptalan utca – Papnövelde utca érintett szakaszának felújítása** vizuálisan is megteremti a Múzeumutca egységes megjelenítését, és meghosszabbítását. A kapcsolódó közterek (Aranyos-kút, Eszperantó park) megfelelő kialakításával (pl. szobrok, térplasztikák elhelyezésével egyfajta szabadtéri múzeum-hangulat megteremtése) tovább erősíthető a Papnövelde utca és a hagyományos értelemben vett Múzeumutca egysége.
- A teljes útszakasz mentén elhelyezkedő múzeumi létesítmények esetében **egységes információs és eligazító táblarendszer** kialakítása szükséges. Az eligazító táblarendszer kiépítendő a fő érkezési pontok és belvárosi turistafogadó helyek (pl. vasútállomás, nagyobb parkolók, Széchenyi tér) területén is, az új múzeumi fogadótér felé terelve az érdeklődőket.
- A fentiek értelmében a széttagoltságot, periférikus elhelyezkedést új vonzerők teremtésével látjuk célszerűnek kezelni, nem pedig a látogatók saját preferenciáit felülbíráló „múzeumi túraútvonalal” (**visitor flow management**). Tapasztalataink és felmérésünk szerint egy látogató rendszerint nem kíváncsi 2-3 kiállításnál többre, így színes kínálattal és minél több látogató vonzásával érhető el, hogy minden kiállítás a kapacitásának megfelelő látogatottságot élvezzen.

Megjegyzendő ugyanakkor, hogy a pályázó BMÖ és PMJV egy projekten kívüli fejlesztésben tervezi egy látogatókapu megnyitását a Régi Vármegyeháza kertjét északról határoló történelmi városfalon. Amennyiben a műemlékvédelmi szempontoknak ez a beavatkozás megfeleltethető, úgy a busszal érkező látogatócsoportok kezelése praktikus, irányított módon történhetne: A városfalon kívül megfelelő leszállási lehetőség biztosítható, ahonnan könnyen elérhető a Régi

Vármegyházában létrehozott múzeumi fogadótér. A csoportok innen a lejtő irányába haladva járhatnak végig az összes múzeumot (Papnövelde utca, Káptalan utca). Továbbhaladva egy programra fűzhető fel a dóm és a világörökségi zóna többi látnivalója is. A turistabuszok a Barbakánnál kialakított felszállóhelyről szállítanak tovább az útvonalat végigjáró csoportokat.

Az épület a bővítést követően alkalmas lesz a komplex funkcióegyüttes kiszolgálására: Azok mindegyike megfelelő térigénnyel kialakítható, az új látogatóbejáráttal a látogatóforgalom elkülöníthető az irodai és műtárgyraktári megközelítés, szállítás útvonalától, az épület kertjében pedig korlátozott számú (kb. 35 db) férőhellyel parkoló létesíthető.

A műszaki tartalom meghatározásakor célunk az volt, hogy új múzeumi létesítmény-rendszer legfontosabb elemét képező épület magas szinten valósítsa meg a várt funkcionalitást, költségtakarékossági szempontú korlátozások csak kisebb mértékben lehetségesek (pl. anyag- és költségtakarékos, egyszerűsítő megoldások a gépészeti rekonstrukció esetében).

BMÖ-nek jelen projekten kívüli elemként megvalósított, korszerű, geotermikus energiahasznosítású fűtési-hűtési gépészeti rendszere a BMMI üzemeltetési költségeit számottevő mértékben csökkenti a 2010-es évtől kezdődően.

VI.1.7.4. A projektelemmel kapcsolatos specifikus építészeti elvárások

Az ún. Régi Vármegyháza felújításával és bővítésével szemben a két legfontosabb elvárás a következő:

- Fontos, hogy a lehető **legsokoldalúbban hasznosítható terekkel** valósuljon meg: a jelenlegi elképzelések szerint pl. az időszakos kiállítótér a 2010-es évben mintegy 700 nm összes alapterületet foglalna el, amely a további években 422 nm-es területen állandósul (jelentősebb időszakos kiállítások esetén ismét kibővítve), míg az állandó kiállítás a fennmaradó kiállítási helyet foglalja el (2010-ben, és a későbbi évek nagykiállításai alatt ideiglenesen szűkített alapterületen, normál esetben 1158 nm-en).
- A turisták fogadására, informálására, ellátására (és így kulturális igényeik minél teljesebb kielégítésére, ezirányú költségük maximalizálására) **múzeumi fogadótér kiépítése** szükséges. Mivel látogatóközponti funkció jelenleg a múzeumutcában és környékén nincsen, és a Régi Vármegyháza periférikusan helyezkedik el a

hagyományos látogatóforgalom szempontjából, a múzeumi fogadótér ezen épületbe telepítése, még ha redukált alapterületen (kb. 200 nm összterületen, információs- és programszervező pulttal, nyilvános internet-terminálokkal, kávézó/büfével és ajándékbolttal), és a kiállítótér méretének „rovására” is valósul meg, elengedhetetlen a projekt életképessége szempontjából.

Mindez az építész tervezők átgondolt, komplex megközelítését, és a szakmai, beruházási érintettekkel folytatott folyamatos konzultációt igényli a tervezés során. Az alábbiakban összegyűjtöttük azokat a specifikus szempontokat, amelyeket figyelembe kell venni annak érdekében, hogy az itt leírt funkcionalitás és bevételek megvalósulhassanak:

Multifunkcionalitás

A sokrétű kulturális és egyéb rendezvények igényei sokszor egymással ellentétesek, de mindenképpen nagymértékű variabilitást és összenyithatóságot követelnek meg az épülettől. A programok szervezése esetén meg kell oldani, hogy a látogatók ne érzékeljenek semmit a catering és kiszolgáló szolgáltatások előkészületeiből, ezért külön bejáratot kell biztosítani a rendezvényszervezők számára. Ez a megoldás abban az esetben is fontossá válik, amikor egy időszakos kiállítás, vagy egyéb program berendezését és műtárgyait kell odaszállítani, bepakolni úgy, hogy közben az állandó kiállítás látogatóit ne zavarjuk.

Biztosítani kell a szállításhoz, tároláshoz szükséges göngyölegek elhelyezéséhez, a catering szolgáltatások (étkezés előkészületek, italok, borkóstoló stb.) előkészületeihez, székek és asztalok raktározásához, az egyéb kiállításához tartozó tárgyak, elektronikai eszközök, restaurátor kellékek tárolásához alkalmas helyiségek kialakítását.

Pécsnek szüksége van exkluzív, nagyobb tömeget befogadni képes, központi helyen, esztétikus környezetben lévő fogadótermekre. Ezt a célt jelenleg is jól szolgálja a Régi Vármegyeháza közgyűlési terme. Az épület felújítása és bővítése után az eddig alulhasznosított épületrészek és ez az első osztályú rendezvényhelyszín sokrétű programszervezésre ad lehetőséget (konferenciák, építészeti tervek kiállítások, termék- és divatbemutatók, sajtótájékoztatók, exkluzív partik, stb.).

Az Európai Unió elvárásainak, és a napjainkban megfigyelhető múzeumi trendeknek megfelelően, illetve a potenciális látogatók körének bővítése érdekében szükséges az épület akadálymentes kialakítása, a tervezés során az akadálymentesítés szempontjainak

kihasználása (lásd pl. Tervezési segédlet az akadálymentes épített környezet megvalósításához, Felelős kiadó: a Váti Kht. vezérigazgatója; Fischl Géza - Pandula András: Akadálymentes építészet, Felelős kiadó: Szent István Egyetem, Ybl Miklós Műszaki Kar).

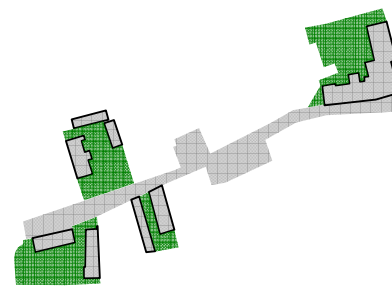
Múzeumi funkciók optimális kialakítása

E funkciók megfelelő kialakítása érdekében különösen fontos a szakmai konzultáció az épület későbbi szakmai gazdáival. Előzetesen az alábbi szempontokat emeljük ki:

- Összenyitható, szekcionálható kiállítóterek létrehozása szükséges, ahol ez lehetséges;
- A különböző célokat szolgáló helyiségekbe lehetőség szerint mozdítható berendezéseket kell tenni, hogy a terek funkciója variálható legyen;
- Az időszakos kiállításra szolgáló terek esetében fel kell készülni a nagyméretű műtárgyak fogadási feltételeire (különösen igaz ez a modern stílusirányzatok esetében), gondolva arra is, hogy az ilyen méretű képeket látogatóvezetési szempontból célszerű elkülöníteni a lényegesen kisebb műtárgyaktól;
- A könyvtári, adattári funkció a művészettörténeti munkaszobák közelében helyezendő el;
- A kiállítás-szervezői és marketing-irodáknak nem szükséges a kiállítóterek vagy a raktárak közelében lenniük.

VI.1.8. „Múzeumkert” kialakítása

A felújításra kerülő múzeumépületek kertjei négy elkülönült egységet képeznek a Káptalan utca – Papnövelde utca mentén. Jelenleg egyedül a Káptalan u. 4. szám alatti épületek kertje látogatható (kb. 8.00-20.00 óra között), ahol szabadtéri szobrok és kőtár is található. A kertek terepe rendezett, növényállománya egyszerű, tér- és épületvilágítása nincsen. A kertek az utca felől kapukkal falakkal és kerítésekkel vannak lehatárolva, melyek részben felújítandóak.

„Múzeumkert”
Hrsz.: 18340, 18356, 18358,
18359/1, 18359/2
Teljes terület: kb. 7614 nm

Szakmai program

A múzeumok kertjeinek megújítása, rendezése segítségével a látogatók, és a nagyközönség számára nyitott parkok jöhetnek létre, amelyek a múzeumi környezetbe integrálva kulturális attrakcióként is funkcionálnak. A terület sajátos adottságai lehetővé tesznek egy átfogó kertészeti rendezést, mely természeti egységbe kapcsolná az egymástól térben elszigetelten álló múzeumépületeket. Egy olyan angolkert típusú „múzeumkert” teremődik így meg, mely egyedülálló lenne a városban. Az udvarok közterületként való megfogalmazása a múzeumépületek, a Múzeumutca integrációját célozza, melyet szabadtéri múzeumként működő szoborpark is erősítene.

Műszaki tartalom

A beruházás fő műszaki elemei:

- Gyepfelületek kialakítása;
- Fák, cserjék és virágok telepítése korlátozott mértékben;
- Pihenőpadok, hulladékgyűjtő edényzet telepítése;
- Teljes körű közvilágítás és korlátozott homlokzatvilágítás kiépítése;
- Esővíz-elvezető rendszer felújítása
- A Káptalan utca északi oldali kerítésének szükséges mértékű javítása, a benne lévő két kapu szükséges mértékű felújítása;
- Múzeumkertek utcai kapuzatának szükséges mértékű felújítása;
- A Szabadtéri színpad kiszolgáló épületeinek és nézőterének természetes és/vagy mesterséges takarása a Káptalan utca 4 szám alatti múzeumkert felől;
- Egységes, többnyelvű tájékoztató táblarendszer kialakítása.

Indoklás

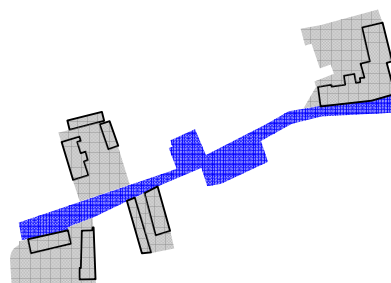
A nyitott, vonzó múzeumkertek a helyben lakók és turisták szélesebb köre előtt teszik vonzóvá a Múzeumutcát, annak szűkebb értelemben vett kulturális kínálatát bővítik, a városrészt teszik a társas érintkezés kedvelt színhelyévé teszik, szabadtéri eseményeket képesek kiszolgálni, és ösztönzik a környék vendéglátó- és turisztikai szolgáltatórendszerének

fejlesztését. Mindez pozitívan hat a múzeumok látogatottságára és a múzeumi infrastruktúra hasznosítására.

A műszaki tartalom meghatározásakor ezért arra törekedtünk, hogy a múzeumkertek töltsék be az elvárt szerepet (közpark, találkozóhely, parkoló), költségtakarékossági szempontú módosításokat csak korlátozott mértékben kezdeményeztünk (pl. kevesebb növény telepítése, korlátozott kapufelújítások, korlátozott mértékű homlokzatvilágítás).

VI.1.9. A Káptalan utca és a Papnövelde utca rekonstrukciója

A Káptalan u. 5. – Papnövelde u. 5. közötti szakaszának Káptalan utcai része közforgalom elől elzárt terület. Hagyományos elnevezése a Múzeumutca, jelezve, hogy a város múzeumainak jelentős többsége e rövid útszakasz mentén koncentrálódik. A teljes érintett útszakasz állapotát tekintve elmondható, hogy a burkolat megjelenése nem egységes, helyenként javításra szorul, az akadálymentesítés nem megoldott, a Káptalan utca északi térfala helyenként elhanyagolt állapotú, az utcabútorzat hiányos, a kapcsolódó

Káptalan u. 5-Papnövelde u. 5.
közötti útszakasz
Eszperantó park, Aranyos-kút
Teljes terület: kb. 5506 nm
(ebből utca: kb. 4366 nm)

közterek (Aranyos-kút környezete, Eszperantó park) növényzete egyszerű, hiányos. Az egybefüggő közterület jelenleg nem alkalmas sem a hagyományos értelemben vett Múzeumutca vizuális egységének erősítésére, sem annak térbeli meghosszabbítására, a papnövelde u. 5. szám alatti Régi Vármegyeháza integrálására.

Szakmai program

A projektem fő célja, hogy minőségi, egységes, rendezett zöldfelületekkel tagolt, vonzó környezetet biztosítson a Múzeumutca megújuló kiállításainak, épületeinek és kertjeinek. Az útszakasz felújításának további céljai: a múzeumok akadálymentes megközelítésének biztosítása; a meghosszabbodó Múzeumutca egységes vizuális megjelenésének biztosítása; a Régi Vármegyeháza múzeumi szövetbe történő integrálására.

Műszaki tartalom

A beruházás fő műszaki elemei:

- **Káptalan utca**
 - Régi bazaltköves burkolat feltárása
 - Burkolatcsere bazaltkőre
 - Az északi térfal rekonstrukciója
 - Zöldfelületek felújítása
 - Új zöldfelületek
 - Utcabútorok
 - Világítás
 - Az útszakasz mentén elhelyezkedő múzeumi létesítmények egységes információs és eligazító táblarendszerének kialakítása.
- **Papnövelde utca**
 - Részleges burkolatcsere (északi járda)
 - Iskolabejárat előtt járdán védőkorlát kialakítása
 - Utcavilágítás
 - Az útszakasz mentén elhelyezkedő múzeumi létesítmények egységes információs és eligazító táblarendszerének kialakítása.
- **Eszperantó park**
 - Járdaburkolat cseréje
 - Új akadálymentes kapu kialakítása
 - Gumiörleményes lapburkolatok kiépítése
 - Új kandeláberek kiépítése
 - Új pihenőpadok elhelyezése
 - Kerítés és a fedőkövek felújítása
 - A déli oldalon új kerítés kialakítása
 - Játsszótéri játékok pótlása

- **Aranyos-kút**
 - Burkolatcsere
 - Új pihenőpadok elhelyezése
 - A kút megvilágításának kiépítése
 - A kút felújítása
 - Parkolásgátló kerékvetők elhelyezése

Indoklás

Ennek a projektemennek nemcsak a vonzó környezet kialakításában van szerepe, de itt kell megoldani a Papnövelde utcai szakasz és az ott található épület vizuális, tartalmi egybekapcsolását a Múzeumutca hagyományos, Káptalan utcai szakaszával.

A projektem tartalmát úgy határoztuk meg, hogy célkitűzéseit korlátozott pénzügyi erőforrásokból is elérje. Nem törekszünk ezért sem teljes útburkolat-cserére, sem pedig komplett közmfelújításra az érintett útfelületek alatt, de el kívánjuk érni, hogy a teljes útszakasz megjelenése a jelenleginél jóval egységesebb legyen. Bár a teljesen homogén, új útfelület költséges kialakítása helyett megtartani tervezzük a jelenleg ép, mutatós részeket, a teljes útszakasz vizuális egységét a burkolat-felújítás mellett más, a szakasz mentén visszatérő elemek is segítik: utcabútorok, közvilágító lámpák, növényzet, térplasztikák.

VI.1.10. A beruházást érintő közlekedési változások és intézkedések bemutatása

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt megvalósítása után a város jelenlegi közlekedési rendje - bizonyos járulékos közlekedési feltételek (pl. gyalogos forgalom, parkolás) javulásától eltekintve - nem változik, a Káptalan utca továbbra is közforgalomtól elzárt terület marad, míg a Papnövelde utca az átadás után is nyitva fog állni a gépjárművek számára. A beruházási időszak alatt azonban számolni kell időszakos forgalmi változásokkal. A beruházási időszak illetve a megvalósítást követő közlekedési változásokat, valamint a szükséges intézkedéseket az alábbi alfejezetek mutatják be.

VI.1.10.1. A beruházási időszak alatti közlekedési változások és intézkedések

A beruházás során a Káptalan utca és a Papnövelde utca területén több épület részleges vagy teljes rekonstrukciója, egy esetben bővítése is történik. Az érintett épületek között kiemelkedő méretű is található (a Régi Vármegyeháza, mintegy 3098 nm tervezett nettó alapterülettel). A felújítások időtartama alatt az **építési forgalom és az anyagmozgatás miatt** mind a Káptalan utca, mind a Papnövelde utca, mind pedig a Hunyadi János út ezeket keresztező szakasza esetében szükségessé válnak **időszakos forgalmi korlátozások**.

A beruházás egyik szakaszában megtörténik a Káptalan u. 5. – Papnövelde u. 5. közötti útszakasz **teljes burkolati felújítása**. A beavatkozásnak része a közvilágítás és az utcabútorzat cseréje, az utcai és kapcsolódó zöldterületek (Aranyos-kút környezete, Eszperantó park) kialakítása illetve rekonstrukciója, ugyanakkor a Hunyadi János útnak a Káptalan utca - Papnövelde utca tengelyét keresztező szakasza nem. (Ez utóbbi útszakasz az EKF program Közterek és Parkok kulcsprojektje keretén belül, a Pécs Városközpont Megújítása c. projektelelem részeként újul meg, amely projekt tervezési határa a Hunyadi János út teljes hosszát magában foglalja a Széchenyi tértől a városfalig.) Az útfelújítások során **az érintett útszakaszok (ideiglenes) lezárása, és a forgalom elterelése** szükséges.

A beruházás során az érintett útszakasz mentén az alábbi tevékenységek folytatólagosak lesznek:

- Zsolnay Múzeum (Káptalan u. 2.)
- Bányászati Múzeum (Káptalan u. 3.)
- Káptalan utca 3-4. szám alatti lakások
- Szabadtéri színpad (Káptalan u. 4.)
- BMMI igazgatóság (Káptalan u. 5.)
- A Baranya Megyei Közgyűlés díszterme (Papnövelde u. 5.)

A létesítmények **folyamatos, biztonságos megközelíthetőségét** lehetőség szerint a kivitelezési fázisok mindegyike során biztosítani kell. Ahol szükséges, a megközelítést **alternatív útvonalon** kell biztosítani (pl. a Szabadtéri színpad esetében, egy használaton kívüli bejárat újbóli megnyitásával).

A beruházás során szükséges **közlekedési, forgalomkorlátozási és –elterelési intézkedéseket** egy, várhatóan 2009. március 10.-re elkészülő **Közlekedési Organizációs Terv** foglalja össze, amelynek elkészítésében közreműködnek az egyes projektelemek tervezői, az érintett kulcsprojektek menedzsment szervezete és PMJV illetékes hatóságai. Ezen Organizációs Terv készítése során kerül sor a két párhuzamosan zajló, fizikailag érintkező beruházással (Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt, illetve Pécs Városközpontjának Megújítása) kapcsolatos közlekedési intézkedéseinek összehangolása is, és ez rögzíti a régészeti, kivitelezési tevékenységek során követendő közlekedési intézkedéseket és teljesítendő elvárásokat, a közintézmények megközelítésével és a sürgősségi gépjárműforgalommal kapcsolatos követelményeket. A Terv a későbbiekben kiírandó kivitelezési tenderek anyagának része lesz, így a kivitelezőknek a benne foglaltakat, mint a megbízói követelményrendszer részét kell teljesíteniük.

VI.1.10.2. A megvalósítást követő közlekedési változások és intézkedések

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt megvalósítását követően az érintett útszakaszok közlekedési rendje visszaáll a projekt előtti állapotnak megfelelően: a Káptalan utca továbbra is közforgalomtól elzárt terület marad, míg a Papnövelde utca az átadás után is nyitva fog állni a gépjárművek számára. A közlekedés egyes járulékos feltételei ugyanakkor javulni fognak:

- A burkolatok megújításával, a Hunyadi úti kereszteződésen a gyalogos forgalom átvezetésének megoldásával a gyalogos közlekedés feltételei javulnak, az az eddiginél biztonságosabbá válik, alkalmassá téve az itt található attrakciókat a jelenlegit meghaladó látogatóforgalom fogadására.
- A Régi Vármegyeháza udvarán létrejövő, a múzeumok látogatóit szolgáló parkoló új parkolási lehetőséget biztosít.
- Az egységes tájékoztató táblarendszer segíti a közlekedők eligazodását.
- Amennyiben a BMÖ és PMJV által, projekten kívüli fejlesztés keretében tervezett látogatókapu megvalósul a Régi Vármegyeháza kertjét északról határoló történelmi városfalon keresztül, úgy a busszal érkező látogatócsoportok számára is jelentősen javulnának a közlekedési feltételek (megállás, fel- és leszállás).

VI.2. RÉSZLETES MŰKÖDÉSI, MŰKÖDTETÉSI JAVASLAT

A fenntartás és üzemeltetés céljai összefoglalóan az alábbiak:

- korszerű, európai színvonalú, sok látogatót vonzó kiállítóhely működtetése, jelentősen hozzájárulva a város és a térség turisztikai-kulturális vonzerejének növeléséhez;
- komplex, a hagyományos múzeumi szolgáltatásoknál bővebb szolgáltatási kör biztosítása; ide értve a közvetlenül bevételtermelő funkciókat, és az áttételes eredményeket jelentő szolgáltatásokat (bejárható park, közösségi tér, találkozóhely);
- korszerű infrastruktúra, múzeumpedagógiai-múzeumtechnikai eszközök alkalmazása;
- muzeális értékek szakszerű, a kor követelményeinek és a nemzetközi színvonalnak megfelelő megőrzése, védelme;

- költség-hatékony működtetés, a létesítmények bevételtermelő képességének javítása.

A fenti célok elérése feltételezi azt is, hogy a jelenlegi szinthez képest számottevően javul az üzemeltető szervezet humán erőforrás-ellátottsága, többek között a megcélzott nemzetközi színvonalnak, a korszerű technikai eszközök alkalmazásának és az új funkcióknak megfelelő szakemberek felvételével. Ez egyúttal a humán erőforrás költségeinek növekedésével is együtt jár (több és magasabb bérkategóriájú munkatárs, továbbképzések).

VI.2.1. Az üzemeltetés személyi és technikai feltételei

VI.2.1.1. A fenntartás és üzemeltetés peremfeltételei

A beruházás eredményeként nem jön létre új épület. A felújításra kerülő, összesen 7 épület összes jelenlegi nettó alapterülete mintegy 4955 nm, a Régi Vármegyeháza mélyudvari bővítésével együtt 5789 nm.

A nemzetközi színvonalú működésből és abból adódóan, hogy a felújított Régi Vármegyeházának alkalmasnak kell lennie nagyobb volumenű – nagyméretű kiállítási tárgyakat is magukban foglaló -, **jelentősebb látogatottságra számot tartó kiállítások befogadására**, az épület speciális muzeológiai, műtárgyvédelmi és biztonsági követelményeknek kell, hogy megfeleljen. Alapkövetelmény az építménnyel, annak felszereltségével szemben a klimatizálás, a tűzvédelem, a speciális, alacsony UV tartalmú, irányítható, maszkolható világítórendszerek, valamint a kiterjedt biztonsági rendszerek (kamerák és érzékelők) alkalmazása.

A fenntartás és üzemeltetés fentiekben megfogalmazott céljaiból adódóan a létesítménynek alkalmasnak kell lennie továbbá **komplex, a hagyományos múzeumi szolgáltatásoknál bővebb szolgáltatási kör** (komfortérzet-növelő szolgáltatások, információs és vásárlási lehetőségek, vállalkozásoknak nyújtott szolgáltatások - pl. rendezvényhelyszín biztosítása) befogadására is.

A létesítményben alkalmazott munkarend természetesen a kiállítóhely látogatottsága függvényében alakul. Miután a létesítmény – a befogadni tervezett időszakos és vándorkiállítások jellegéből, különlegességéből eredően – nagy látogatottságra számít (különösen a Modern Magyar Képtár jelenlegi látogatottsági adataival való összehasonlításban), a munkarendben is fel kell készülni a **jelenleginél hosszabb**

nyitvatartási időre. A BMMI állandó képző- és iparművészeti kiállításai, múzeumkertjei jelenleg az alábbi nyitvatartási időben látogathatók:

- 10.00-16.00 óráig (szünnap: hétfő): Zsolnay Kerámia Kiállítás; Vasarely Múzeum; Modern Magyar Képtár I. (Martyn Gyűjtemény, itt kérhető Schaár Erzsébet: "Utca" c. művének megtekintése is); Reneszánsz Kötár; Csontváry Múzeum.
- 10.00-14.00 óráig (szünnap: vasárnap és hétfő): Modern Magyar Képtár II.
- A múzeumkertek közül jelenleg csak a Káptalan u. 4. alatti terület látogatható, nyári időszakban általában 8.00-20.00 óra között.

A fenti nyitvatartási periódusokat 2010-től jelentős mértékben meghosszabbítjuk:

- **2010-es EKF-év nyitvatartása** (egész évben):
 - Minden képző- és iparművészeti kiállítás: 10.00-18.00 (hétfő szünnap)
 - Minden múzeumkert: 8.00-20.00 (szünnap nélkül)
- **2011-es és azt követő évek nyári nyitvatartása** (áprilistól októberig):
 - Minden képző- és iparművészeti kiállítás: 10.00-18.00 (hétfő szünnap)
 - Minden múzeumkert: 8.00-20.00 (szünnap nélkül)
- **2011-es és azt követő évek téli nyitvatartása** (novembertől márciusig):
 - Minden képző- és iparművészeti kiállítás: 10.00-16.00 (hétfő szünnap)
 - Minden múzeumkert: 8.00-18.00 (szünnap nélkül)

Ezekkel a változtatásokkal a jelenlegi, átlagosan 32 órás heti nyitvatartási időt a kiállítások esetében 48 órára növeljük. Múzeumok esetében szinte mindenütt általános az itt is megcélzott napi 10.00-18.00 óra közötti nyitva tartás, az ezen kívül eső időszakokban különösebb látogatási hajlandóság nem várható. Az esti időszakban az épületek (illetve közülük az arra alkalmasak) más rendezvényekkel, illetve nagy látogatottságú időszakos kiállítások esetében meghosszabbított nyitvatartással hasznosíthatók.

VI.2.1.2. A fenntartás és üzemeltetés kiválasztott módja

A Múzeumutca létesítményeit működtető szervezet lehetséges alternatívái a következők:

- Önkormányzati intézmény
 - A létesítményeket továbbra is a BMMI üzemelteti;
 - BMÖ önálló önkormányzati intézményt alapít a létesítmények üzemeltetésére.
- Gazdasági társaság
 - Az üzemeltetésre a tulajdonos gazdasági társaságot hoz létre;
 - Az üzemeltetést pályázati eljárás alapján kiválasztott külső üzemeltető végzi, a tulajdonossal kötött üzemeltetési szerződés alapján.

A megvalósítók döntése értelmében a Káptalan utca felújításra kerülő múzeumépületeit és a Káptalan utcát BMÖ illetve PMJV továbbra is maga üzemelteti, a megfelelő intézményének, vállalatának üzemeltetésre vagy használatra történő átadásával. Önálló önkormányzati intézmény létrehozásának nem lenne különösebb előnye, ugyanakkor szervezeti párhuzamokat hozna létre, növelné a költségeket, rontaná a döntési, döntés-előkészítési hatékonyságot. Egy önkormányzati intézmény alaptevékenysége mellett ugyanakkor járulékosan, kiegészítő vállalkozási tevékenységként végezhet gazdasági tevékenységet, és ez számos önkormányzati feladatkör ellátása során természetes része az önkormányzati intézmények működésének.

A meglévő, és a projekt keretében rekonstrukcióra kerülő múzeumépületek alapfunkciói jellemzően nem változnak, ezért nem is célszerű a jelenlegi üzemeltetési rendszertől eltérni, azokat **továbbra is a BMMI hatáskörében célszerű tartani**. A járulékos funkciók (pl. rendezvényszervezés, információs szolgáltatás) ugyanakkor olyan készségeket feltételeznek, amelyek nem találhatók meg a BMMI jelenlegi személyi állományában. Jelenlegi állapotban a BMMI nem teljesen alkalmas a felújított és bővített létesítmények üzemeltetésével kapcsolatos minden feladatkörre, a hagyományos múzeumi-szakmai feladatkörtől esetenként idegen funkciók hatékony ellátására:

- Turisztikai, kulturális marketing feladatok teljesítése jellemzően nem egy hagyományos értelemben vett múzeumi osztály feladata;
- Az elmúlt évek leépítései, költségtakarékossági intézkedései miatt a szervezet rossz állapotban van, motiváltsága alacsony, nehezen bírható rá az új kihívás miatt elengedhetetlen megújulásra, és hatékony működésre.

A Múzeumutca létesítményei üzemeltetésének önkormányzati intézménnyel (a fentiek értelmében célszerűen a BMMI-vel) történő ellátása esetében a BMMI szervezetében **szervezeti átalakítás, átcsoportosítás, létszámfejlesztés, és rendszeres továbbképzések** biztosítása szükséges.

A beruházás által érintett közterületek üzemeltetési feladatai nem térnek el a városi közterületek szokásos üzemeltetési menetétől, így azt továbbra is **a feladatot megfelelő minőségben ellátni képes PVV Zrt. hatáskörében célszerű hagyni.**

VI.2.1.2.1 Gazdasági társaság, mint üzemeltető

A vonatkozó jogszabályok (Ötv, múzeumi törvény) értelmében gazdasági társaság is kaphatna jogot múzeumi feladatkör ellátására. (Megjegyzés: ugyanezen jogszabály a könyvtári funkció estében pl. nem teszi lehetővé a gazdasági társaságba történő kiszervezést.)

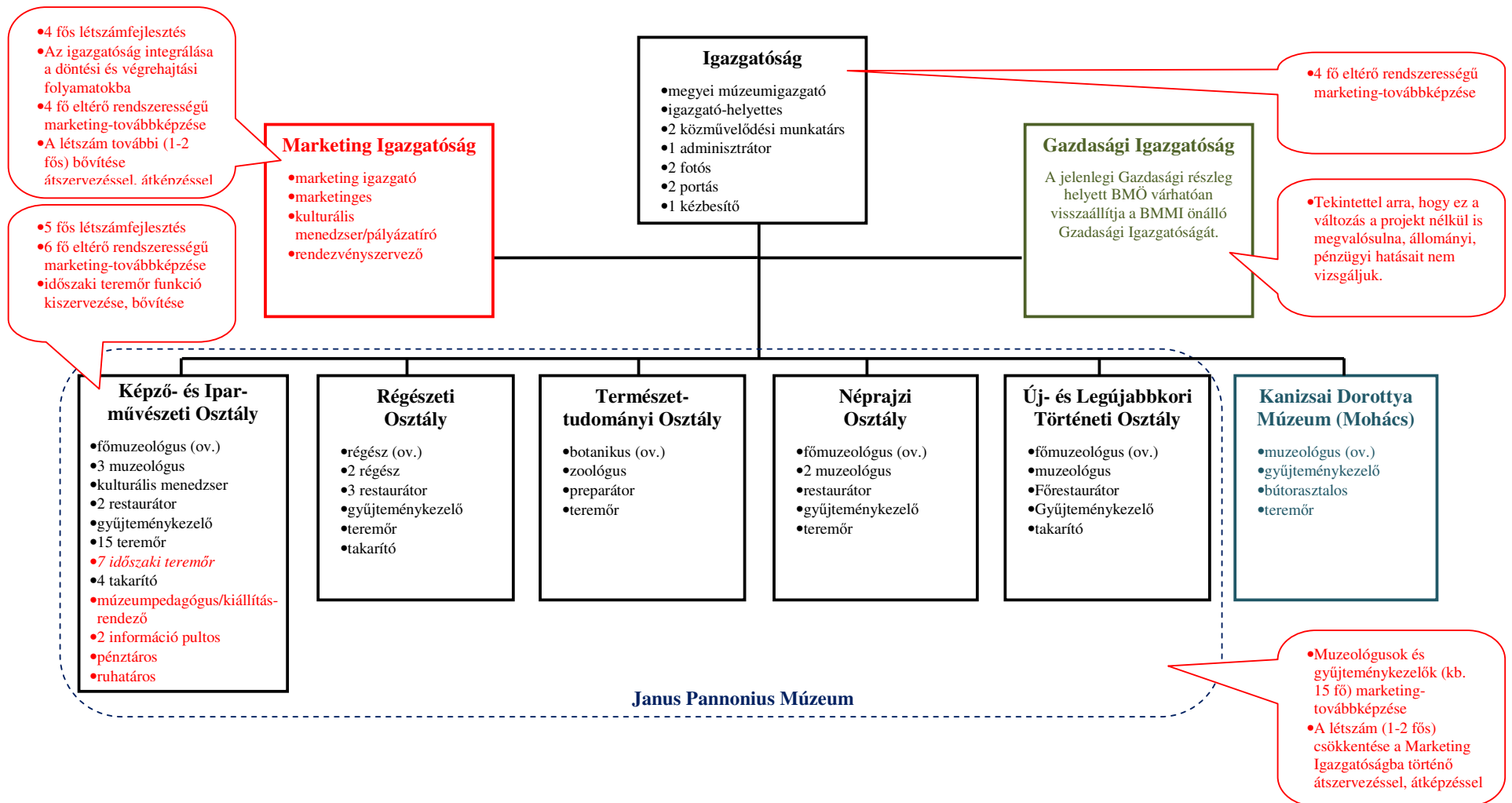
A gazdasági társasági forma néhány nyilvánvaló előnnyel járna: kevesebb adminisztratív kööttségnek kell megfelelni, mint az önkormányzati intézmények esetében (pl. jövedéki termékek árusításával kapcsolatos szabályok). Emellett a gazdasági társaságok működési körülményei feltehetően a rugalmasság, szervezeti hatékonyság és üzleties szemlélet magasabb fokát eredményezheti.

Álláspontunk szerint ugyanakkor a kötelező önkormányzati feladatkörbe tartozó múzeumi közszolgáltatás ellátásának legcélszerűbb formája az önkormányzati intézmény. A tevékenység, ideértve az időszakos kiállítási funkciót, alapvetően nem nyereségorientált feladat. Az Ötv. nem zárja ki önkormányzati gazdasági társaságok létrehozását, de a gazdasági társaságok Gtv. szerinti célja profitorientált tevékenység üzletszerű végzése. (Még a nevében non-profit társasági formák is profitszerzési céllal működnek: profit nélkül ezek a társaságok sem tudnának fennmaradni, de nyereségüket saját működésükre és közhasznú tevékenységek ellátására fordítják, azaz a non-profit jelleg a tagok viszonylatában mutatkozik meg, akik nem jövedelemszerzés céljából hozzák létre a gazdasági társaságot, nem pedig a társaság tevékenységében, céljaiban.) Önkormányzat(ok) többségi tulajdonában álló gazdasági társaság a közfeladat ellátásának átvállalása esetén kijelöléssel (ingyenesen) szerezhet ugyan vagyonekezelői jogot az önkormányzati forgalomképes illetve korlátozottan forgalomképes vagyontárgyán, ez azonban akkor célszerű megoldás, ha a társaság egyéb vállalkozási jellegű tevékenységéből jelentős bevételre tehet szert.

Mivel a Múzeumutca létesítményeinek üzemeltetése hosszú távon mindig is részben a fenntartó(k) támogatására lesz utalva, az üzemeltetés kiszervezése önmagában értelmetlen, hiszen az összességében nyereségesen nem végezhető. (Célszerű lehet ugyanakkor egyes üzemeltetési szolgáltatások kiszervezése.)

VI.2.1.3. A fenntartás és üzemeltetés szervezeti háttérére vonatkozó elvárások

Tekintettel arra, hogy a fejlesztés nyomán létrejövő új, járulékos funkciók (pl. rendezvényszervezés, információs szolgáltatás) olyan készségeket feltételeznek, amelyek nem találhatók meg a BMMI jelenlegi személyi állományában, a szervezeti felépítésben az alábbi szervezeti változásokat javasoljuk:

Ahogy a projekt nélküli változat vizsgálata során jeleztük, fenntartó **BMÖ várhatóan a közeljövőben visszaállítja a BMMI saját Gazdasági Igazgatóságát**²⁷. Ez a jelenlegi, minimális létszámú és korlátozott hatáskörű Gazdasági Részlegnél – megfelelő szervezeti együttműködési feltételek esetén – sokkal alkalmasabb lehet arra, hogy a BMMI kulturális tevékenységének gazdasági eredményességét, a kezelt infrastruktúra hasznosulását javítsa.

Szükségesnek látjuk a visszaállított gazdasági igazgatósági funkció mellett egy **önálló Marketing Igazgatóság** létrehozását is, speciálisan képzett és felkészült múzeumi marketing szakemberek felvételével:

- marketing igazgató;
- marketinges;
- kulturális menedzser/pályázatíró;
- rendezvényszervező.

Az így létrejövő szervezeti egység lenne felelős a BMMI összes szakmai tevékenységével, illetve az intézmény kezelésében álló ingatlanok hasznosításával összefüggő marketing-, szponzorációs- és kommunikációs tevékenységért. Tekintettel arra, hogy ilyen tevékenységeket – korlátozott mértékben ugyan, de jelenleg is ellátnak a BMMI egyes szakmai osztályai, a feladat önálló szervezeti egységbe történő összevonását a létszámfejlesztést követően **1-2 fő átcsoportosítása** is követheti. Ezek a munkatársak – a szükséges átképzési támogatást élvezve – a jövőben a Marketing Igazgatóságban dolgoznának, ugyanakkor értékes muzeológiai ismeretekkel gazdagítva annak tudásbázisát, és elősegítve, hogy a szakmai és a marketing funkció ne szakadjon el egymástól, hanem egymást erősítve tudjon működni.

A felújítás mellett bővítésre is kerülő, és a jövőben komplex funkciót (időszakos- és állandó kiállítások, rendezvények, múzeumi fogadótér, műtárgyraktár, könyvtár és adattár, kutatóhely) ellátó Régi Vármegyeháza üzemeltetésével kapcsolatos feladatokat célszerű a Múzeumutca többi kiállítóhelyét is kezelő **Képző- és Iparművészeti Osztályra** bízni. Bár a

²⁷ Mivel ez a változás a projekt nélküli változatban is megjelenik, az ezzel járó létszámnövekedést és költségeket az elemzés során figyelmen kívül hagytuk.

többletfeladatok egy része az Osztály belső munkamegosztásának átszervezésével ellátható, nem lehet eltekinteni annak – összességében – jelentős **létszámfejlesztésétől** sem:

- múzeumpedagógus/kiállítás-rendező;
- 2 információ pultos;
- pénztáros;
- ruhatáros.

Ugyancsak **bővíteni kell** a jelenleg 7 fővel ellátott időszakos **teremőri tevékenységet**. Ezt azonban 2010-től hatékonyabb lesz **kiszervezve**, alvállalkozó által biztosítani.

A hatékony üzemeltetéshez az alább felsorolt, mintegy **33 munkatárs marketing-képzése** is szükséges (eltérő rendszerességgel):

- Igazgató, igazgató-helyettes, igazgatóság közművelődési munkatársai (4 fő)
- Marketing Igazgatóság összes munkatársa (4 fő)
- Gazdasági Igazgatóság szakalkalmazott munkatársai (kb. 3 fő)
- Képző- és Iparművészeti Osztály szakalkalmazott muzeológusai, kulturális menedzsere, múzeumpedagógus/kiállításrendezője és gyűjteménykezelője (7 fő)
- A Janus Pannonius Múzeum többi osztályának muzeológusai (régészekkel, zoológusokkal együtt) és gyűjteménykezelői (15 fő)

A képzési folyamat első állomása a jelen projekt keretében, ESZA-típusú tevékenység formájában megvalósuló **art-design menedzser képzés**.

A **szervezetfejlesztési folyamat egyes összetevőinek tervezett ütemezése** az alábbiak szerint alakul:

- A BMMI saját Gazdasági Igazgatóságának visszaállítása: várhatóan 2009 folyamán (BMÖ döntése alapján);
- Önálló Marketing Igazgatóság létrehozása, 4 új ,munkatárs felvétele: 2010 január 1-ig;
- A szakmai osztályok 1-2 munkatársának átképzése és átcsoportosítása a Marketing Igazgatósághoz: 2010 végéig;

- A Képző- és Iparművészeti Osztály 5 fős létszámfejlesztése, az időszakos teremőri tevékenység kiszervezése: 2010 január 1-ig;
- ESZA-típusú tevékenység formájában megvalósuló art-design menedzser képzés: 2009 március-június között.
- Mintegy 33 munkatárs marketing-továbbképzése: 2010-től, eltérő rendszerességgel.

VI.2.1.4. *Bevonható partnerek köre, szerepvállalása, a lehetséges együttműködési formák*

Üzemeltetés

Az üzemeltetés tekintetében a bevonható partnerek körét a Múzeumutca létesítményeinek fenntartásához és üzemeltetéséhez ellátandó tevékenységek szerint vesszük számba. Az üzemeltetéshez közvetett módon kapcsolódó tevékenységi területek és ezek ellátásának együttműködési formái a következők:

- Folyamatosan ellátandó fő- és háttértevékenységek:
 - Jogi ügyek és képviselet
Az együttműködés formája: határozott idejű megbízási szerződés.
 - Vagyonvédelmi és biztonsági szolgálati tevékenység kiegészülve a parkolószolgálattal, teremőri tevékenységgel.
Az együttműködés formája: határozott idejű vállalkozói szerződés.
 - Kül- és beltéri takarító tevékenység
Az együttműködés formája: határozott idejű vállalkozói szerződés.
 - Kereskedelmi, vendéglátóipari létesítmények és ajándékbolt üzemeltetése
Az együttműködés formája: határozott idejű bérleti szerződés (lásd alább is).
 - Logisztikai és szállítási tevékenységek
Az együttműködés formája: határozott idejű vállalkozói szerződés.
 - Karbantartási, állagmegóvási, javítási tevékenységek
Az együttműködés formája: határozott idejű vállalkozói szerződés.
 - Kül- és beltéri arculat, design és enteriőr kialakítása

Az együttműködés formája: határozott idejű vállalkozói szerződés.

- Marketing anyagok (prospektusok, katalógusok, szakkönyvek) és reklámtárgyak gyártása

Az együttműködés formája: határozott idejű vállalkozói szerződés.

- Esetileg ellátandó fő- és háttértevékenységek:

- Tanácsadás (pl. pályázati, pénzügyi)

Az együttműködés formája: eseti jellegű, határozott idejű megbízási szerződés.

- Rendezvényszervezés, büfé és catering szolgáltatások

Az együttműködés formája: eseti jellegű, határozott idejű vállalkozói szerződés.

- Társrendezvények szervezése (egyes időszakos kiállítások mellé szervezett, az érdeklődést fokozó, egyúttal extra bevételeket is eredményező rendezvények: pl. képzőművészeti kiállítás – műtárgy-aukció; viselettörténeti kiállítás – divatbemutató; építészet-történeti kiállítás – ingatlanbörze)

Az együttműködés formája: eseti jellegű, határozott idejű vállalkozói szerződés.

- Eseti marketing és promóciós szolgáltatások

Az együttműködés formája: eseti jellegű, határozott idejű vállalkozói szerződés.

A felsorolt tevékenységek egy része (pl. pénzügyi, adózási és számviteli tevékenységek, jogi ügyek és képviselet, vagyonvédelem és biztonsági szolgálati tevékenység, karbantartás, állagmegóvás, javítás, takarítás) alapvetően szükséges az üzemeltetéséhez, illetve az üzemeltető szervezet megfelelő működéséhez. E tevékenységek mellett egyre nélkülözhetetlenebbé válik, hogy a múzeumok, galériák egyéb komfortérzés-növelő szolgáltatásokat, információs, illetve vásárlási lehetőségeket nyújtsanak. Ide sorolhatjuk a vendéglátóipari és rendezvényszervezési szolgáltatásokat (estélyek, konferenciák, fogadások stb.), az ingyenes, többnyelvű bemutatkozó prospektusok, a nyomtatott és elektronikus ismeretterjesztő anyagok biztosítását, a könyvtár- és számítógép-használati lehetőségeket,

valamint a boltokat, ahol a látogatók emléktárgyakat, könyveket, katalógusokat vásárolhatnak.

Az utóbbi kapcsán megjegyzendő, hogy a „múzeumshop” kínálatában a művészeti egyetemek oktatóinak, hallgatóinak, valamint kortárs (elismert és amatőr) művészeknek a munkái is megjelenhetnek, illetve az értékesítéssel foglalkozó galériák is bizományi jelleggel kiállíthatnák anyagaikat.

VI.2.1.5. A projekt vagyongazdálkodója, működése, együttműködése a projekt menedzsmentszervezetével

A beruházás által érintett projektelemek az illetékes vagyongazdálkodó szervezet alapján két csoportra osztható:

- **Épületek és a hozzájuk tartozó múzeumkertek:**
 - Ezek **tulajdonosa** a BMÖ.
 - BMÖ az ingatlanokra **nem jelölt ki vagyongazdálkodót** (amely önkormányzati vagyontárgyak esetében nem is kötelező).
 - Az aktuális vagyontárgylista értelmében a Káptalan u. 3. és 5. szám alatti ingatlanok **használója** a BMMI, a Káptalan u. 4. és Papnövelde u. 5. szám alatti ingatlanok használója a BMÖ Hivatala.
 - Az összes érintett ingatlant jelenleg a BMMI **üzemelteti**, és ingyenesen használhatja (mint kötelező önkormányzati feladat ellátásához szükséges ingatlanokat). A fejlesztés megvalósulását követően egyes tereket, amelyek nem szükségesek a BMMI által ellátott kötelező önkormányzati feladatokhoz (büfé, múzeum shop, időszakos kiállítóterek) BMÖ bérleti jogviszony keretében ad majd át üzemeltetésre. Az üzemeltető szervezet az időszakos kiállítóterek esetében a BMMI lesz, de a büfé és a múzeum shop üzemeltetését nyílt pályázaton fogják meghirdetni, így azok esetében jelenleg nem lehet megjelölni az üzemeltetőt.

- **Közterületek (utcák és parkok)**
 - Ezek **tulajdonosa** PMJV Önkormányzata.

- PMJV Önkormányzata ezen ingatlanok esetében a saját tulajdonában álló Pécs Holding Városi Vagyongazdálkodó Zrt.-t bízta meg a **vagyongazdálkodási** feladatokkal, amelyek magukban foglalják az **üzemeltetést**.

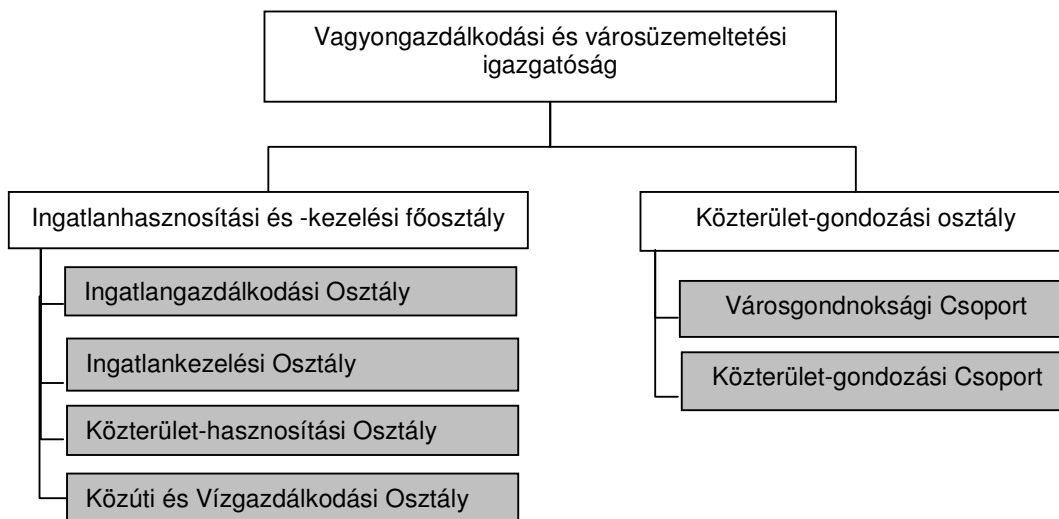
Látható tehát, hogy **vagyongazdálkodó csak a városi tulajdonú projektelemek esetében található, de vagyongazdálkodási feladatokat a megyei tulajdonú ingatlanok esetében is ellátnak** különféle szervezetek (mint használók vagy üzemeltetők). Mindezeket működésük illetve a projekt menedzsmentszervezetével való együttműködésük alapján a következőképpen jellemezhetjük:

- **Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága:** A BMMI-t részletesen bemutattuk a IV.1.4 fejezetben. Ahogy azt a II.3.4 fejezetben, a konzorciumi partnerek melletti közreműködők bemutatásakor is jeleztük, a BMMI a konzorcium legfontosabb közreműködő partnere, amely a projekt-előkészítés során a múzeumi-szakmai program kidolgozója, a megvalósítás során a VI.2.1.3 fejezetben részletezett, a program hosszú távú fenntarthatósága miatt kiemelkedően fontos szervezetfejlesztési tevékenység alanya lesz, az átadást követően pedig az ingatlanok legnagyobb részének üzemeltetője. Az itt felsorolt pontokban egyúttal a BMMI és a projekt menedzsmentszervezete közötti eddigi és ezután tervezett együttműködést is bemutattuk.
- **Baranya Megyei Önkormányzat Hivatala:** A BMÖ részletes bemutatását a I.1 fejezet tartalmazza. Tekintettel arra, hogy mind BMÖ, mind a projekt menedzsmentszervezete, a Pécs2010 Kht. tagja a pályázó konzorciumnak, együttműködésüket részletesen bemutattuk a I.3.3, II.3.4 és I.4.5 pontokban.
- **Nyílt pályázaton üzemeltetési jogot szerző jogi vagy magánszemélyek:** Ezek az üzemeltetők jellemzően egy-egy ingatlanon belül található, kisméretű vállalkozási területek üzemeltetését fogják végezni, a BMÖ-vel kötött bérleti szerződés alapján. A bérleti szerződés részletesen meghatározza majd a használatba kapott épület és eszközök állapotával, az esetleges károkozással kapcsolatos felelősségi köröket, a felek közötti üzemeltetési költségviselési megosztást, és minden további, az üzemeltetéssel összefüggő kérdést. Ezek a szervezetek nem fognak közvetlenül kapcsolatban állni a projekt menedzsmentszervezetével.

- **Pécs Holding Városi Vagyongazdálkodási Zrt.:** PMJV Önkormányzata az ingatlangazdálkodással kapcsolatos kiadások racionalizálása érdekében hozta létre a Pécs Holding Városi Vagyongazdálkodási Zrt.-t, amellyel kialakult az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok egységes vállalatirányítási rendszere, és lehetővé vált a feladatellátás javítása, a városi tulajdonú társaságok működtetésének eredményességének javítása.

A Pécs Holding Zrt. egy 100%-os önkormányzati tulajdonú (zártkörűen működő) részvénytársaság, a következő **fő feladatokkal**: közművek kezelése, működtetésének biztosítása; önkormányzati ingatlanvagyon kezelése, hasznosítása; városüzemeltetési feladatok ellátása; piac-, vásár- és parkoló üzemeltetés.

A Pécs Holding Zrt folytatja jogelődjének számító PVV Zrt fő tevékenységeit, így **feladata a pécsi közutak, közterek és parkok fenntartása, karbantartása, tisztítása is, amelyet a Vagyongazdálkodási és Városüzemeltetési Igazgatóság lát el**, az alábbi szervezeti felépítésben:

A Pécs Holding Zrt. közterületekkel foglalkozó szervezeti része
Forrás: Pécs Holding Zrt.

Tekintettel a közelmúltban történt átszervezésre, és az EKF program keretében megújuló, funkciójában bővülő közterületek, parkok rendkívül nagy számára, a Pécs Holding Zrt. közterület-fenntartási stratégiája jelen pillanatban nem kiforrott, és szervezeti kerete is változóban van.

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt által érintett, városi tulajdonú ingatlanok esetében a vagyonkezelés az alábbi feladat- és felelősség-megosztásban fog történni:

- PMJV Önkormányzata: tulajdonosi jogok gyakorlása; döntés a települési vagyonelemek értékesítéséről, vásárlásáról
- Pécs Holding Zrt: üzemeltetési, hasznosítási jog (üzemeltetési feltételek meghatározása, egyes díjszabások meghatározása, módosítása, bérlemények hasznosítása)

A Pécs Holding Zrt. általános esetben közvetlenül nem tart kapcsolatot a kulcsprojekt menedzsmentszervezetével, csak közvetve, a tulajdonos PMJV Önkormányzatán keresztül. Szükség esetén azonban bármelyik fél kezdeményezhet közvetlen kapcsolatfelvételt.

VI.2.1.6. A szükséges humán erőforrás becslése

A kulcsprojekt célja nemzetközileg is jelentős, korszerű képzőművészeti múzeumi központ kialakítása a BMMI Modern Magyar Képtára bázisán, amelynek egyik meghatározó eleme az ún Régi Vármegyeháza. A képzőművészeti múzeumi központ kutató-, bemutató- és megőrző/védő hely. Szakkönyvtára, művészettörténeti adattára, műtárgyraktári anyaga művészettörténészek, történészek, egyetemi hallgatók, művészek számára biztosít kutatási lehetőséget. Állandó kiállítása, mely Budapesten kívül a legteljesebben s a legmagasabb szinten képes stílustörténeti áttekintést adni a XX. század magyar képzőművészetéről, a tanulók széles körének művészeti oktatásához nyújt különleges lehetőséget. E funkciókhoz szervesen kapcsolódik a jelenlegi lehetőségeknél (Múzeum Galéria 200 nm-es épülete) jóval nagyobb (422-700 nm között bővíthető) időszakos kiállítótér. A BMMI ezáltal válik alkalmassá:

- nagyobb, rangosabb múzeumi, nemzetközi és hazai időszakos kiállítások megrendezésére, amelyek egyúttal nemzetközi rangot adó szakmai események is;
- Konferenciák és egyéb programok megrendezésére.

A tevékenység hatékony ellátásához szükség van egy önálló Marketing Igazgatóság

létrehozására, az alábbi szakemberek felvételével:

- marketing igazgató;
- marketinges;
- kulturális menedzser/pályázatíró;
- rendezvényszervező.

A Marketing Osztályt tovább erősíti **1-2 fő átcsoportosítása** a szakmai osztályok jelenlegi állományából.

A kiállítási portfóliója jelentős bővülése előtt álló **Képző- és Iparművészeti Osztály** fejlesztését részben az Osztály **belső munkamegosztásának átszervezésével**, részben a jelenleg 7 fővel ellátott időszakos teremőri tevékenység bővítésével, és gazdaságosabb megoldást kínáló **kiszervezésével**, részben pedig **létszámfejlesztéssel** tervezzük:

- múzeumpedagógus/kiállítás-rendező;
- 2 információ pultos;
- pénztáros;
- ruhatáros.

A hatékony üzemeltetéshez mintegy **33 munkatárs marketing-képzése** is szükséges (eltérő rendszerességgel).

A pénzügyi költségek tervezésekor a fentiekben felsorolt létszámfejlesztés munkaerőköltségét az alábbiak szerint kalkuláltuk 2010-től, évente az alkalmazott bérimdex szerint növelve:

Megnevezés	Fő	Bérkategória (Ft/hó)	Éves bérköltség összesen	Éves bérköltség járulékokkal
kulturális menedzser/pályázatíró	1	180 000	2 160 000	2 907 000
információs pult	2	130 000	3 120 000	4 212 000
pénztár	1	100 000	1 200 000	1 625 400
ruhatáros	1	100 000	1 200 000	1 625 400
rendezvényszervező	1	180 000	2 160 000	2 907 000
múzeumpedagógus/kiállításrendező	1	170 000	2 040 000	2 746 800
marketing vezető	1	250 000	3 000 000	4 028 400
marketinges	1	180 000	2 160 000	2 907 000
Összesen:	9	1 290 000	17 040 000	22 959 000

Az alkalmazotti létszám bővítésén túl, külső szervezet bevonása szükséges a következő feladatok ellátásához:

- parkok gondozása, kertészeti munkák
- épületek takarítása
- biztonsági szolgálat

- teremőri tevékenység
- a Múzeum Shop üzemeltetése (bérlet formájában)

VI.2.2. A létrejött termék bemutatása, nyújtott szolgáltatások

VI.2.2.1. A Múzeumutca funkciói

A megújult Múzeumutca az **alábbi funkciókat** fogja ellátni:

- **Állandó kiállítóterek biztosítása.** A kiindulási változathoz képest több érdekes, vonzó, de jelenleg nem látogatható tárlat is kiállításra kerül (pl. Amerigo Tot, Nemes Endre), és minden kiállítás műszaki-technológiai környezete, szakmai minősége jelentős mértékben megújul. A legnagyobb presztízsű kiállítás, a Modern Magyar Képtár XX. századi gyűjteményének eddig két helyszínen kiállított tárlata egy helyre kerül. Az új állandó kiállítás megújult, vonzó környezetben, képzőművészeti értékéhez méltó vonzerővel kerül kialakításra.
- **Időszakos kiállítóterek biztosítása.** A kisméretű Múzeum Galéria mellett új, jelentős időszakos kiállítóterület jön létre, amelynek nagysága kb. 422-700 nm között változtatható, lehetővé téve, a 2010-es EKF évben megnövelt alapterületen kiemelkedő jelentőségű és vonzerejű „sztárkiállítások”, azt követően pedig a folyamatos széleskörű érdeklődést fenntartó, vonzó nagykiállítások megrendezését. A Régi Vármegyeháza az időszakos kiállítóter mellett 180 nm-es multifunkcionális kiállítóternek is otthont ad, amely időszakos kamarakiállítások, rendezvények megtartására és átmenti raktározásra (pl. nagy időszakos kiállítás göngyöleg-raktározási és műtárgy-manipulációs tere) is alkalmas.
- A Régi Vármegyeháza kiállítóterei – szervesen kiegészülve az épületben található, exkluzív közgyűlési teremmel – alkalmanként **rendezvényhelyszínként** is hasznosítható, csökkentve a látogatási időn kívüli napi holtidőt, illetve az időszakos kiállítási program szüneteiben jelentkező épületfenntartási terheket.
- A megújuló Múzeumutca központi szerepet betöltő múzeumépületében **múzeumi fogadótér funkciók** kerülnek elhelyezésre, biztosítva a nagyobb turistacsoportok fogadásának, informálásának, ellátásának és kezelésének hatékony, a Múzeumutcában

jelenleg hiányzó feltételeit, de az egyéni, családos látogatóknak is célszerű kiindulási pontot nyújtva a pécsi múzeumok felfedezéséhez.

- A megújuló, korszerű gépészettel, biztonságtechnikával és műtárgytároló bútorzattal ellátott **műtárgyraktár** az eddiginél sokkal jobb, és a törvényi kötelezettségeket is kielégítő elhelyezést biztosít a BMMI Modern Magyar Képtára mintegy 13.000 darabos gyűjteményének, a korábbi alapterület töredékén.
- Az új épületrésszel bővülő **adminisztrációs területek** az eddiginél jobb feltételeket biztosítanak a muzeológiai kutatómunkához, és a nemzetközi szakmai programokba történő bekapcsolódáshoz.
- Mindezek mellett az építészeti látványában megújult épületegyüttes, a megújuló közterületek és a látogatók előtt megnyíló, ugyancsak felújításra kerülő múzeumkertek fontos **szociális teret** biztosítanak a helyben lakók és a városba látogatók számára.

VI.2.2.2. Az időszakos kiállítótérek és kapcsolódó elemek hasznosítási lehetőségei

A múzeumépület rekonstrukciójával és bővítésével olyan új hasznosítási lehetőségek nyílnak meg az üzemeltető előtt, amelyek a korábbi ingatlanállománnyal nem voltak lehetségesek, és amelyek jelentős mértékben javíthatják az egész tevékenység fenntarthatóságát:

- Különböző művészeti ágak, besorolhatatlan műfaji határesetek, a változatos médiaművészeti produkciók, bemutatásának lehetősége, így megvalósíthatóvá téve a város számára eddig elérhetetlen típusú kiállításokat;
- Nagyszabású, nemzetközi vagy hazai tárlatok megrendezése, amelyek fogadására jelenleg a városban megfelelő méretű és megfelelő műszaki paraméterekkel (klimatizált terek, szabályozott, korszerű világítórendszer) rendelkező tér nem áll rendelkezésre;
- Országos nagyrendezvények megvalósítása méltó körülmények között (pl. a hagyományosan megtartott, de hely hiányában külső, bizonytalan helyszínekre kényszerülő országos kisplasztikai és kerámiai biennálék programját, és olyan külföldi, hazai és helyi művészek nagy életmű-kiállításait is amelyek eddig hely hiányában nem valósultak meg: Simon Hantai, Konok Tamás, Bencsik István, Keserü

Ilona, stb.);

- A kiállítások mellett ezekhez kapcsolódó tudományos konferenciák is megrendezésre kerülnek;
- A múzeumi képzőművészeti gyűjtemény raktári anyagának fokozatos bemutatása, a múzeumban elhelyezésre került nagy magángyűjtemények reprezentatív feldolgozása, a 2004. évi Tamás Henrik kiállítás és kötet mintájára (pl. Tompa Kálmán gyűjtemény, Kunvári Bella gyűjtemény, Gegesi Kiss Pál gyűjtemény, Bedő Rudolf gyűjtemény, Ubrizsy Gábor gyűjteményéből);
- Monografikus kiállítások megvalósítása ill. fogadása;
- Tematikus kiállítások szervezése esetenként külső kurátorok felkérésével;
- Nem-képzőművészeti programok lebonyolítása: Társ- és összművészeti rendezvények, fesztiválok, divatbemutatók, műtárgy-aukciók, exkluzív rendezvények.

VI.2.2.3. A nagykiállítások tervezett programja

A 2010-es évben a Régi Vármegyeházában létrejövő időszakos kiállítótérben két kiemelkedő, nemzetközi érdeklődésre is számot tartó nagykiállítás megvalósítását tervezi a BMMI:

- **Magyarok a Bauhausban (különös tekintettel a pécsi Bauhauslerekre)**

Nemzetközi kiállítás hazai és külföldi magán- és közgyűjtemények anyagából, a berlini Bauhaus-Archív, a Janus Pannonius Múzeum és a Magyar Nemzeti Galéria együttműködésével. Két németországi (Berlin és a partner-város) és két magyarországi (Pécs és Budapest) helyszínnel. Az előkészületek megkezdődtek, a kiállítás megvalósítását jelenlegi ismereteink szerint semmilyen szervezési vagy szakmai akadály nem gátolja.

- **A Nyolcak Európája – Európa 1910 körül**

Modern képzőművészeti törekvések, az izmusok hatása, megjelenése a kor első progresszív magyar képzőművészeti csoportja, a Nyolcak alkotói (Berény Róbert, Czigány Dezső, Czóbel Béla, Kernstok Károly, Márffy Ödön, Orbán Dezső, Pór Bertalan, Tihanyi Lajos) művészetében.

Az időszakos kiállítótér 2010-et követő programja jelenleg még bizonytalan. A BMMI évi egy nagyszabású nemzetközi és egy-két nagyszabású magyar kiállítás megvalósulását tűzte ki célul, melyekhez tudományos- szakmai konferenciát is kíván szervezni. A kisebb programokkal együtt az évente megrendezni tervezett időszakos kiállítások száma nyolc.

A 2010-es évet követő évek jelenleg tervezett nagykiállításai, tárlatai:

- Egy „Csontváry társai” munkacímű kiállítás, mely a magyar festőzseni munkáit olyan kortársak műveivel közösen mutatná be, mint Cezanne, Gauguin, Van Gogh, Munch, Ensor (ezzel is segítve Csontváry művészetének nemzetközi megmértetését)
- XXII. Országos Képzőművészeti Biennále (2011), XXIII. Országos Kerámia Biennále (2013)
- Bencsik István retrospektív életmű kiállítása
- „A fénykép és a kép” - A fénykép szerepváltozásai, kölcsönhatások a festészettel
- Martyn Ferenc és az Abstraction Creation.
- Videó- installációk
- JPTE Képzőművészeti Mesteriskola - PTE Művészeti Kara DLA képzés retrospektív kiállítása
- Keserü Ilona retrospektív életmű kiállítása

VI.2.2.4. Várható üzemeltetési és működési költségek

Az **üzemeltetési költségek** jelentős részét adja az **energia** költsége. A világításnál meghatározó a mesterséges fény szerepe (kiállítóterek, raktárak), ami extra költséggel jár. Az épületek teljes klimatizálásának fenntartása (állandó hőmérséklet és páratartalom biztosítása) ugyancsak jelentős energiát igényel.

A BMMI kiállításai közül többé-kevésbé a Csontváry Múzeum jelenlegi energiafelhasználását lehet alapul venni a pénzügyi tervezés során. A kb. 790 négyzetméteres kiállítótér villamosenergia-felhasználása (világítás és a – nem túl hatékony - klíma üzemeltetése) 5 millió forintba kerül évente. Az előbbi pénzügyi adat felszorozásával, a Múzeumutca létesítményei felújítást követően mai áron mintegy 12,5 millió Ft éves energiaköltséggel

üzemeltethetők.

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) *szakmai működtetésének költségei* egyrészt személyi költségekből, másrészt szakmai dologi költségekből tevődnek össze.

A *személyi költségek* az előző alfejezetben taglalt létszámbővítésnek megfelelően alakulnak.

A *szakmai dologi költségek* esetében a következő tevékenységek (jelenleg az intézményi költségvetésből hiányzó, pályázati forrásokból biztosított) költségkeretével kell számolni:

- gyűjteményfejlesztés
- állagvédelem, restaurálás
- könyvtár- és adattár-gyarapítás
- kiállításrendezés
- könyv, katalógus kiadása
- kutatás, utazás, kommunikáció

A létesítmény megfelelő menedzsmentje – pl. a marketing és promóciós tevékenységek kellő súlya, a kiállítóhely korszerűségének fenntartása, megfelelő árpolitika alkalmazása - esetén a Múzeumutca jelentős látogatottságra tarthat számot. Ezzel párhuzamosan a Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága jegybevételeinek számottevő növekedését feltételezhetjük, különösen a Modern Magyar Képtár jelenlegi látogatottsági adataival és jegybevételeivel való összehasonlításban. A befogadni tervezett kiállítások jellegét, volumenét, különlegességét, valamint az üzemeltetésen belül a szponzorációs tevékenység megnövekedett súlyát alapul véve joggal várható a szponzori támogatásból származó bevételek számottevő növekedése is.

Elengedhetetlen, hogy mind a projekt keretében megújuló, vagy új helyre költöző múzeumok, mind a változatlan formában fennmaradó egyéb tárlatok esetében kihasználásra kerüljenek a mindenkor pályázati lehetőségek. A múzeumok kiállításainak fejlesztésére a Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program (TIOP) 1.2.2. számú konstrukciója (Múzeumok iskolabarát fejlesztése és oktatási-képzési szerepének infrastrukturális erősítése) további fejlesztési forrásokat biztosít három komponensén keresztül (A: Gyermek központú múzeum; B: Látványos múzeum; C: Virtuális múzeum).

VI.2.2.5. *Becsült látogatottság, jegyárbevétel, egyéb bevételek*

A IV.1.3.5-ös fejezetben részletesen megvizsgáltuk a BMMI pécsi képzőművészeti

kiállításainak elmúlt években tapasztalt látogatottságát és az üzemeltető által meghatározott jegyárak mértékét. Láttuk, hogy a BMMI jellemzően konzervatív árpolitikát folytat, igyekszik elodázní az infláció, és a költségnövekedés miatt kényszerű áremeléseket. Az elmúlt 10 évben ezért csak kétszer történt jelentős mértékű jegyár-emelés (2000-ben és 2004-ben), az utóbbi években nem is volt ilyen (eltekintve a napijegy 2006-os emelésétől, és a Zsolnay Múzeum belépti díjának felújítási utáni, minimális megemelésétől). A számadatok azt is megmutatták, hogy a 2004-es, átlagosan 100 %-os áremelésnek nem volt kimutatható negatív hatása a bevételek alakulására: 2003-tól szinte folyamatosan, és az inflációt meghaladó mértékben nő az egy látogatóra jutó jegyárbevétel, vagyis folyamatosan javul az intézmény hasznosítása.

Bátran kijelenthető ezért, hogy a 2004 óta újra változatlanul hagyott jegyárak a következő években legalább az infláció mértékével emelhetők, anélkül, hogy ez visszavetné a látogatottságot. A most előkészített fejlesztés ugyanakkor minden korábbinál nagyobb minőségi különbséget eredményez majd a pécsi múzeumutca kiállítási kínálatában. Ezért a 2010-es évtől a jegyárak jelentősen megemelhetők a megugró szolgáltatás-minőséget követve. A jegyáremelés nem öncélú, hiszen a felújított kibővült infrastruktúra, a megújított, és megszaporodó kiállítások fenntartása és üzemeltetése a korábbinál több költséggel is jár.

A várható látogatottság és jegyárbevétel kalkulációhoz alapul vett szakterületi feltételezéseinket az V.1.3. pontban már bemutattuk. Az ott becsült növekedési faktorok, egyéb tényezők alapján használt számításaink alapján a pécsi képzőművészeti kiállítások látogatottsága 2008-tól (a 2006-2007-es évek tényadataival együtt ábrázolva, csak a képző- és iparművészeti múzeumok esetében) az alábbiak szerint alakul (fő/év):

Kiállítóhely	2006 tény	2007 tény	2008	2009	2010	2011
Időszakos kiállítások	0	0	0	0	55 000	41 250
Csontváry Múzeum	51 554	41 658	43 324	32 060	59 540	52 395
Vasarely Múzeum	40 215	30 406	31 622	23 400	43 458	38 243
Zsolnay Múzeum	36 338	48 668	64 728	67 318	87 513	77 011
MMK XX. sz.-i Állandó. Kiállítás I.	5 811	6 105	6 349	4 698	8 726	7 679
MMK XX. sz.-i Állandó. Kiállítás II.	2 755	3 680	3 827	2 832	5 260	4 629
Schaár Erzsébet: Utca (ingyenes)	2 840	3 209	3 337	2 470	4 586	4 036
Amerigo Tot Múzeum	0	0	0	0	5 000	4 400
Endre Nemes, Zlatko Prica	0	0	0	0	5 000	4 400
Múzeum Galéria	0	15 725	16 354	12 102	22 475	19 778
Összesen	139 513	149 451	169 543	144 880	296 558	253 821

A feltételezett látogatószámok alakulása kiállítóhelyenként (illetve az időszakos kiállítások esetében programonként) az alábbiak szerint alakulnak:

- **Időszakos kiállítások**

A táblázat ezen sorában a Régi Vármegyeháza átalakítása és bővítése nyomán létrejövő, nagy volumenű kiállítások megrendezésére is alkalmas időszakos kiállítótér látogatottságával kalkuláltunk, ezért 2010 előtt a látogatottság 0 fő. (Megjegyzendő, hogy a hagyományosan kisebb időszakos kiállításoknak otthont adó Múzeum Galéria ugyanakkor ezekben az években is fogad látogatókat.)

A 2010-től tervezett időszakos kiállítási programot a VI.2.2.3 fejezetben részletesen ismertettük. Az új, nagy kiállítótérbe tervezett 2010-es programok látogatottsága (konzervatív becsléssel, amelynek kiindulópontja a városban korábban megvalósított időszakos kiállítások teljesítménye, illetve vonatkozó hazai és nemzetközi példák elemzése, ld. III.2.3, III.2.4 és IV.2.2 fejezetek):

- Magyarok a Bauhausban (a pécsi Bauhauslerek): 40.000 fő
- A Nyolcak Európája – Európa 1910 körül: 20.000 fő
- Egyéb, kisebb volumenű kiállítások: 20.000 fő

Az összesen 80.000 fős becsült 2010. évi látogatottságot – a kivitelezés esetleges csúszása miatt megrövidülő kiállítási eseménynaptárt figyelembe véve – 55.000 fővel vettük figyelembe. 2011-ben 25 százalékos visszaeséssel, 2012-től a 2011-es látogatottság szinten tartásával kalkuláltunk.

Ez az érték jócskán elmarad az elmúlt években Budapesten vagy Debrecenben megrendezett „sztárkiállítások” akár többszázézes látogatószámától. Az óvatos becslést az is igazolja, hogy a tervezett éves szám (amit 1-2 nagyobb és 3-5 kisebb kiállítással tervezünk elérni) nagyságrendileg megegyezik közelmúlt legsikeresebb pécsi időszakos kiállításának (Munkácsy) egy hathetes periódus alatt elért adatával.

- **Csontváry Múzeum, Vasarely Múzeum, MMK XX. századi állandó kiállítás I-II, Scahár Erzsébet: Utca**

A felsorolt múzeumok mindegyikében a 2007. év tényadatait vettük alapul,

amelyekhez képest a felvezető években 4 százalékos évi növekedéssel, a kivitelezés évében (2009-ben) ehhez képest 30 százalékos forgalom-kieséssel, 2010-ben az előző évi forgalom-kiesés jóváírása mellett 30 százalékos, az EKF-programorozatnak köszönhető látogatottság-növekedéssel, 2011-ben pedig 12 százalékos visszaeséssel kalkuláltunk. (Ugyanezzel a 12 százalékos 2011-es visszaeséssel, és a további évek szinten tartott látogatottságával kalkuláltunk az összes alábbi kiállítóhely esetében is.)

- **Zsolnay Múzeum**

A Zsolnay Múzeum esetében 2008-ban 33 százalékos növekedést vettünk figyelembe, tekintettel arra, hogy a Múzeum 2007 szeptemberétől ismét a régi épületben, felújított környezetben, megújított tárlatokkal várja a látogatókat. 2009-ben 4 százalékos bővüléssel kalkuláltunk, hiszen ez az épület a beruházás időtartama alatt is üzemelni fog. 2010-ben itt is 30 százalékos növekedést vettünk figyelembe.

- **Amerigo Tot, Nemes Endre, Zlatko Prica kiállítások**

A felsorolt három, jelenleg zárva tartó kiállítást a 2010-es évben összesen 10.000 fő látogatóval vettük figyelembe.

- **Múzeum Galéria**

Ahogy azt fentebb említettük, a Múzeum Galéria hagyományosan kisebb időszakos kiállításoknak ad otthont. Ez alól kivételt képez a 2007-es év és az azt megelőző átmeneti időszak, amikor a Zsolnay Múzeum épületének rekonstrukciója miatt a Zsolnay gyűjtemény ebben az épületben került elhelyezésre, így azalatt az időszak alatt az időszakos kiállítások megrendezésére sem volt lehetőség. A 2007-es csonka évben az épület ennek ellenére igen sikeres időszakos kiskiállítási programot bonyolított, 15.725 látogatóval. A BMMI gazdag eseménynaptárát és aktív időszakos kiállítás-szervezési tevékenységét jól példázzák a IV.1.4.6 fejezetben is bemutatott adatok, melyek szerint a 2007-es évben az intézmény 25 időszakos kiállítást rendezett meg saját épületeiben, 18-at külső, további 5-öt pedig külföldi helyszínen. Várakozásaink szerint ez az aktivitás a jövőben is megmarad, így a Múzeum Galéria továbbra is sikeresen működtethető kisebb időszakos kiállítások helyszínéként. A látogatottság becslésekor a 2007-es tényadatokra alapozva, a Csontváry Múzeumnál

bemutatott éves alakulással számoltunk.

A jegyárbevétel (csak a képző- és iparművészeti múzeumok esetében) várt alakulását az alábbi táblázat mutatja (Ft):

Kiállítóhely	2008	2009	2010	2011
Nagy Kiállítótér	0	0	77 000 000	59 482 500
Csontváry Múzeum	12 471 685	9 487 460	29 859 307	27 064 476
Vasarely Múzeum	9 103 031	6 924 858	21 794 183	19 754 248
Zsolnay Múzeum	18 633 247	19 921 177	43 887 695	39 779 806
MMK XX. sz.-i Állandó. Kiállítás I.	1 827 732	1 390 392	4 375 896	3 966 312
MMK XX. sz.-i Állandó. Kiállítás II.	1 101 728	838 107	2 637 723	2 390 832
Schaár Erzsébet: Utca (ingyenes)	0	0	0	0
Amerigo Tot Múzeum	0	0	2 507 500	2 272 798
Endre Nemes, Zlatko Prica	0	0	2 507 500	2 272 798
Múzeum Galéria	4 707 793	3 581 312	11 271 247	10 216 258
Összesen	47 845 216	42 143 306	195 841 050	167 200 028

Látható, hogy 2010-ben várakozásaink szerint az összes látogató száma 98 %-kal meghaladja a 2007-es szintet (de a 2000-es évek elején legutoljára tapasztalható – a nem képzőművészeti intézményekkel együtt mért - évi 200.000 fő feletti látogatószámot is stabilan felülmúlja). Ez az érték feltételezésünk szerint 2011-től a 2007-es szint kb. 170 %-án stabilizálódik.

A számításoknál 2008-tól az inflációnak megfelelően emelkedő jegyárakkal, 2010-ben az állandó kiállítások esetében 850 Ft-os teljes árú és 425 forintos kedvezményes, az időszakos kiállításoknál 1400 Ft-os teljes árú jeggyel számoltunk. A 2010-es, kiemelkedő időszakos kiállítások esetében átlagosan 2100 Ft-os belépti díjat terveztünk. Feltételeztük, hogy a BMMI az időszakos kiállítások esetében nem érvényesít kedvezményeket.

A jegyárak mellett az egyéb, látogatókhoz köthető bevételek (ajándéktárgy- és katalógus-értékesítés) is arányosan növelhetők.

A bevételek között az elmúlt éveknek megfelelő (inflációval évente korrigált) fenntartói támogatást is figyelembe vettünk.

A bérbeadható területeket (büfé-kávézó, ajándéküzlet) mérsékelt, nettó 3000 Ft/nm egységáron vettük figyelembe, amely egységár a rezsiköltségeket is tartalmazza.

A bevételek között számoltunk a rendezvényekkel kapcsolatos bevételi forrásokkal is.

A 2010-re tervezett bevételeket (2007-es árszinten, bérleti díj esetében a rezszi díját is

tartalmazva) az alábbi táblázat mutatja:

Bérbeadható területek bérleti díja	nm	Havi bérleti díj	Éves összes
múzeum shop	19,55	3000	703 800
kávézó, büfé	9,08	3000	326 880
Bérleti díj összesen:			1 030 680
Értékesítés nyeresége	Éves árbevétel	Árrés	Éves összes
Katalógus, szakkönyv, ajándék eladás	10000000	20%	2 000 000
Ajándéktárgy	3500000	50%	1 750 000
Értékesítés nyeresége összesen:			3 750 000
Rendezvényszervezés bevétele összesen:	Nap	Egység díj	Éves összes
Helyszín bérlet	25	90000	2 250 000
Szervezői közreműködés	30	15000	450 000
Szakértői közreműködés	30	30000	900 000
Rendezvényszervezés bevétele összesen:			3 600 000
Mindösszesen:			8 380 680

VI.2.3. A működéssel szemben elvárt hatás objektív meghatározása

VI.2.3.1. A projekt horizontális hatása

Gyermekkorai kulturális élmények és az ifjúsági réteg megszólításának bemutatása

A személyiségfejlesztés fontos eleme a vizuális kultúra megismertetése. Napjaink gyorsan változó világában kiemelt fontosságú a kortárs művészet értékeinek ismerete. A Modern Magyar Képtár gyűjteménye a legkisebbektől kezdve élménygazdag helyszín e célra. Akár iskolai csoportok, akár családok számára lehetőséget teremt a közös - esetleg irányított – élményszerzésre, tanulásra, képzésre (pl. múzeumi tanórák, speciális tárlatvezetések). Kisebb közösségi tereket tervezünk gyermekek fogadására. A projekttel kapcsolatos szervezetfejlesztés fontos eleme múzeumpedagógus alkalmazása. A helyiségek kialakításakor figyelembe vesszük a kreatív ismeretátadás (vetítés, videózás, festés, mintázás, számítógépes programozás, digitális technikák) feltételeit.

Képzés és közművelődés

A Modern Magyar Képtár gyűjteménye egyrészt áttekinthető képet ad főművekkel a modern

magyar képzőművészetről, másrészt e művek segítségével megbízható ismeretet szerezhetünk a modern festészet stílusairól, irányzatairól, a nemzetközi trendekről – hisz e korszak az, melyben a magyar és a nemzetközi képzőművészet meghatározóan korrelációban volt / van. A gyűjtemény tehát a festészet és a szobrászat stílustörténetének megismeréséhez is segítséget, támpontot ad.

A Képtár időszaki kiállításai a pécsi polgárokon túl a Pécsi Tudományegyetem, s azon belül különösen a Művészeti Kar hallgatói számára kínálnak szakmailag fontos programokat. Ugyanakkor a pedagógusok, óvónők előképzésével (tárlatvezetés, előadások) képessé tesszük tanárokat, nevelőket arra, hogy biztos ismeretanyaggal közelítsenek ők is a modern művészethez – ezáltal hozzáértőként a pedagógia sajátos módszereivel átadni képesek lesznek ezen értékeket a tanítványaiknak. Ennek érdekében tervezzük az elektronikus könyvtár és dokumentáció helyiségének a kialakítását, előadóterem biztosítását osztálynyi gyermek fogadására.

Kulturális javakhoz való hozzáférés szélesítése

A projekt hozzájárul Pécs városának teljes kulturális szolgáltatási spektrumának megteremtéséhez, európai és országos jelentőségű, regionális szinten egyedülálló kulturális szerep és feladatkör ellátásához.

Régió kistélepülései számára a hozzáférés megkönnyítése

A már működő múzeumi honlap – www.jpm.hu – tartalmi gazdagításával, frissítésével, bővítésével napra kész információt kínálunk. A nyomtatott és az elektronikus sajtóban rendszeresen megjelenő közleményeink, a régió kulturális centrumai, iskolái közvetlen megkeresésével érjük el programjaink látogatottságának emelését a régiós célcsoportok körében.

Helyi vállalkozások számának és jövedelmezőségének a növelése

A projekt közvetlenül hozzájárul:

- a pécsi / baranyai / dél-dunántúli kreatív ipar bővüléséhez,
- Pécs idegenforgalmi, kulturális-turisztikai vállalkozói szektorának fejlődéséhez.

Munkahelyteremtés

Pécs kulturális központ jelentős idegenforgalommal. Évek óta megfigyelhető tendencia, hogy a turizmus egyik fő iránya Pécs múzeumi hálózata. A kulturált, színvonalas, korszerű állandó kiállítás és a kiemelt, országos, nemzetközi érdeklődésre is számítható nagyszabású időszakos kiállításaink, kapcsolódó konferenciáink jelentős kulturális idegenforgalmat indukálnak, mely a szálloda és a vendéglátóipar, a közlekedés számára jelentős plusz bevételt hozhat. Megjegyzendő ugyanakkor, hogy jelen projekt önmagában feltehetőleg nem járna kimutatható közvetett munkahelyteremtéssel, ahhoz szükséges a teljes EKF-program együttes hatása.

A színvonalas és bővülő, széleskörű feladatellátás biztosításához, illetve a bevételek növelése érdekében a projekt keretében a BMMI saját alkalmazotti létszáma is bővítésre kerül 9 fővel.

Mindezek mellett a fejlesztés a BMMI tevékenységeinek fenntarthatóságához is jelentős mértékben hozzájárul, megállítva az elmúlt években folyamatosnak tekinthető leépítéseket. A fejlesztésnek tehát az munkahelyek létrehozása mellett munkahely-megtartó hatása is van.

Turisztikai fejlődés

Nemzetközi tendencia a kulturális turizmus fejlődése. Ennek egyik meghatározó formája nagyszabású, szakmailag jelentős, közönségvonzó kiállítások megrendezése. London és Párizs után napjainkban Bécs az, amely a felújított, korszerű művészeti kiállítóhelyein nemzetközi figyelmet keltő programokat szervez – évente milliós látogatót vonzva. Két esztendeje Budapest is felsorakozott azon városok sorába, mely ilyen monstre kiállítások megvalósításával kívánja vonzerejét, rangját növelni (Monet és barátai, Kopt kincsek, Francia festészet 400 éve...).

Pécsen jelenleg nincs ilyen bemutatók fogadására alkalmas kiállítótér. A projekt megvalósulása esetén a BMMI ki tudja használni a nemzetközi ismertsége, rangjából adódó lehetőségeket. Gyűjteménye megfelelő alapot, bázist képez a kölcsönös előnyök alapján megvalósuló csere-, vagy vándorkiállításokhoz.

Informatikai fejlesztések

A képtár közel 13.000 darabos gyűjteménye döntő része a rekonstrukciót követően is a raktárban nyer elhelyezést. A kollekciónak digitális feldolgozásával ugyanakkor lehetőséget kívánunk adni ezen anyag rész kutatására a számítógépes szerverrel ellátott teremben.

Tervezzük az elektronikus könyvtár és - dokumentáció helyiségének a kialakítását, kutatók, látogatók számára.

A projekt keretében korszerű interaktív portál is kialakításra kerül, a következő funkciókkal: D-ART: Digitális múzeumi látványtár; Multimédiás tehetséggondozás; D.E.M.: Digitális rendezvényszervezés; Online jegyvásárlás.

Környezeti fenntarthatóság

A Papnövelde utca 5-ös számú ingatlan, az ún. Régi Vármegyeháza elsőrangú, barokk műemlék, Pécs városa legjelentősebb világi barokk épületegyüttese, a történelmi belváros része. Az ingatlant észak felől a városfal határolja, melynek kibontásával, rekonstrukciós állagmegóvásával Közép- Európa legnagyobb kiterjedésű középkori városfalának újabb részlete lesz látható és széles kör által megtekinthető. A többszöri bővítésen átment épületegyüttes múzeum által használt háromszintes fő tömege belül rendkívül elhasználódott, helyenként romos állapotban van. A rekonstrukció révén a felújított épület eredeti szépségében látogatható lesz.

A mélyudvar beépítésének a hozadéka továbbá, a jelenlegi nem megfelelő vízelvezetés, szigetelés megoldása, kijavítása is, melynek köszönhetően a történelmi műemlék állagvédelmében jelentős javulás fog bekövetkezni. Ugyancsak a műemlék épület állagvédelmét fogja biztosítani – egyebek mellett – az épület nyílászáróinak cseréje, a gépészet – klíma – kiépítése.

Fontos környezettudatos lépés a megújuló (geotermikus) energiafelhasználás kiépítése az épületgépészeti beruházás keretében.

VI.2.3.2. Együtthatóságok, kapcsolódások a többi funkcióhoz

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt keretében tervezett beruházások elsősorban a város jelenlegi (többségében a BMMI és PMJV által fenntartott) múzeumi létesítményeihez kapcsolódik, azokkal eredményez majd szinergia-hatásokat. Az egyes gyűjtemények profilja, irányultsága között nem lesz olyan mértékű átfedés, amely jelentős mértékben vonzana el látogatót az egyes múzeumok és kiállítások között. Egyfajta átrendezés ugyanakkor várható lesz, hiszen a látogatók nagy többsége nem tűzi programjára kettőnél több múzeum megtekintését, és a jelentős promócióval támogatott időszakos kiállításokat jobban preferálja.

Várhatóan ezt a hatást jelentős mértékben ellensúlyozza az a többlet látogatószám, amelyet éppen az új kiállítóterek generálnak.

Az EKF-program koordinációjában előkészített projekt-elemek jelentős mértékben hatnak egymásra, és biztosítanak komplex termék- és szolgáltatásfejlesztési lehetőségeket. A közvetlen együttműködések az alábbiak:

- A Közterek és parkok újjáélesztése kulcsprojekt keretében olyan felvezető útvonalak kerülnek megújításra, amely a Múzeumutca létesítményeit közvetlenebb kapcsolatba hozza a történelmi belváros legnagyobb turistaforgalmú tereivel, és az EKF program keretében megvalósuló többi beruházással.
- A Káptalan utcában és a Papnövelde utcában kialakításra kerülő múzeumkertek, és az utcákhoz kapcsolódó, megújításra kerülő parkok (Aranyos-kút környezete, Eszperantó park) harmonizálnak a Közterek és parkok újjáélesztése kulcsprojekt keretében létrejövő zöldfelületekkel.
- Kifejezetten nagy kiállítótér (illetve ilyen funkciót is ellátó terület) másutt több helyen is létrejön: a Pécsi Konferencia- és Koncertközpontban a tervek szerint 800 nm-es aula időszakosan kiállításokat is fogad majd; illetve az eredetileg a Múzeumutcában, új építés keretében megvalósítani tervezett Nagy Kiállítótér a Zsolnay Kulturális Negyed egyik felújításra és átalakításra váró épülettömbjében kap helyet. További kisebb kiállítóterek létesülnek a Zsolnay Kulturális Negyedben és a Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpontban. Ezeknél minden esetben célszerű a kiállítási profil szerinti elkülönítés. Mivel a „sztárkiállítások” mellett folyamatosan szükség van a friss, nem befutott, vagy félamatőr alkotók bemutatkozási lehetőségének biztosítására, célszerű megoldás, ha e másodlagos kiállítási helyszínek ilyen irányban fogalmazzák meg szakmai programjukat. A Zsolnay Kulturális Negyed külön sajátossága, hogy itt kap új elhelyezést a PTE Művészeti Kara, így az itt létesülő kiállítások egyfajta bázisul is szolgálhatnak a kar diákjai, végzett növendékei, tanárai, illetve az egyetem kulturális kapcsolatrendszere számára. Fontos, hogy a különböző helyszíneken megtartott kiállítások tematikája és ütemezése koordináltan, a BMMI kiállítási programjával egyeztetve kerüljön kialakításra.

- Tekintettel arra, hogy a BMMI gyűjteményeinek jelentős része továbbra is raktározásra kerül, ugyanakkor az EKF-beruházások keretében több, megfelelő biztonságtechnikai védelemmel ellátott épület is létesül, célszerű ezen társberuházások vendégforgalmat bonyolító tereiben néhány (esetleg rendszeresen változtatott) műtárgy figyelemfelkeltő célú bemutatása, mellettük a múzeumok aktuális kínálatát ismertető tájékoztatók elhelyezése.
- Több beruházás is eredményez különböző rendezvényekre alkalmas helyszínt. Mivel az ilyen jellegű hasznosítás jelentősen hozzájárulhat a múzeumi nyitvatartási időn túli időszakok jövedelem-termeléséhez, az a Múzeumutca esetében is elengedhetetlen. A rendezvényhelyszínek egymás közötti versengésének csökkentése érdekében szükséges az egyes helyszínek speciális adottságainak alapos felmérése, és az ennek leginkább megfelelő rendezvények célzott ösztönzése. Az ún. Régi Vármegyeháza díszterme és kiállítóhelyszínei elsősorban a reprezentatív vállalati rendezvények, és a művészeti témájú szakmai rendezvények helyszíne lehet.
- A BMMI szakkönyvtára volumenében nem összehasonlítható a Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont tervezett könyvtári állományával. Tekintettel arra, hogy a Régi Vármegyeháza kutatóhelyként is funkcionál, célszerűnek látszik az itt elhelyezett, képzőművészeti és múzeumi tárgyú gyűjtemény.

Több lehetőség kínálkozik az EKF-beruházások közötti közvetett (nem alapfunkciókat érintő) együttműködések kiaknázására:

- Sok lehetőség van az egyes létesítményeknél felállítandó rendszerek integrációjára. Ez a fajlagos költség csökkenésén túl szorosabb együttműködést, kölcsönös szinergiát is eredményezhet. Ennek lehetséges területei: informatikai rendszer üzemeltetése; online jegyértékesítés, honlap-üzemeltetés.
- Egyes, az üzemeltetés során szükséges feladatokat jellemzően minden EKF-létesítmény külső szolgáltatótól vesz igénybe. Ezek közös beszerzése csökkenti a szolgáltatások fajlagos költségét: épület-karbantartás; zöldfelületek gondozása; biztonsági szolgálat (őrzés-védelem) és portaszolgálat; takarítás; diszpécierszolgálat; hostessz szolgálat; jogtanácsadás; eszköz karbantartás (pl. informatika, világítás-technika, hang- és videotechnika, stb.); nyomdai-grafikai feladatok; bioenergia-ellátás; kiállítás installációk.

- Mivel a kulturális létesítmények potenciális látogatói köre jelentős mértékű átfedést mutat, különösen fontos a közös marketing-tevékenységben rejlő lehetőségek kiaknázása. Ily módon biztosíthatjuk az érdeklődők lehető legszélesebb körének elérését. A közös marketing lehetséges területei: közös honlap üzemeltetése (amely egyúttal értékesíthető reklámfelület is); online jegyértékesítés; közönségszervezés, rendezvényszervezés, médiaszervezés és egyéb kulturális menedzsment feladatok; kulturális információs pont-hálózat működtetése; közös arculati elemek alkalmazása.

VI.3. MARKETING TERV

A marketingtervezés célja a fejlesztéssel kialakuló új kínálati elemek piaci bevezetése, ismertségének kialakítása, fokozása, annak érdekében, hogy a fő célcsoportok szempontjából pozitív attitűd alakuljon ki. A marketingtervet úgy alakítottuk ki, hogy a hosszú távra tervezett célkitűzések támogathatók legyenek: ehhez az értékeket, a versenyelőnyöket hatékonyan kell közvetíteni a piac felé.

A városmarketing stratégia átfogóan kezeli Pécs és az EKF program kommunikációs aktivitásait. Az egyes beruházások esetében e fő irányvonalak mentén, de projekt-specifikus módszerekkel és eszközökkel kell dolgoznunk. A marketingorientált szemléletnek át kell hatnia az intézmények teljes tevékenységi körét, valamennyi külső és belső cselekvési folyamatát. Mindez elengedhetetlen az egyre tudatosabb fogyasztók megnyerése, azaz a versenyelőnyt biztosító működés érdekében.

A marketingstratégia feladata a kitűzött célok eléréséhez szükséges módszerek kidolgozása, amelyeket a marketingprogram bont le feladatszintre. A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt marketingtervének elkészítése során a szolgáltatásfejlesztés kritériumait tartottuk szem előtt, és hangsúlyt fektetünk a szolgáltatásmarketing sajátosságai miatt célszerűen áttekintendő elemekre:

- Marketing célok: a Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt marketingcéljainak, küldetésének, fő üzenetének rögzítése.
- Célcsoportok: a múzeumi kínálat iránt érdeklődő látogatók csoportjainak azonosítása, motivációs tényezőik meghatározása.

- Marketingszervezet és együttműködés fejlesztése: meghatározzuk a marketingtevékenység tudatos tervezéséhez és koordinált, költséghatékony megvalósításához szükséges szervezeti háttér kialakításának feladatait (figyelembe véve a városi / megyei szintű együttműködés lehetőségeit is).
- Szolgáltatások bemutatása, termékfejlesztési feladatok (Product): összegezzük a létesítmény különböző szolgáltatásaival kapcsolatos követelményeket, a célcsoportok igényeinek megfelelően.
- Árképzési stratégia (Price): javaslatokat teszünk az optimális ár-érték arány (azaz a kínált minőségnek megfelelő árszínvonal) kialakítását a Múzeumutca jellemző eseteiben (jegyárpolitika, eseti és hosszú távú bérleti díjak képzése. Javaslatunk kialakítása során a versenytársak körében végzett előzetes felmérésre is támaszkodunk.
- Értékesítési stratégia (Place): meghatározzuk a célcsoportok elérését optimalizáló értékesítési rendszer elemeit, folyamatait.
- Piacbefolyásolási stratégia (Promotion): a célcsoportok megnyerésére a termékfejlesztéssel párhuzamosan aktív kommunikációra van szükség. Ennek feladatai között szerepel a kommunikációs célok meghatározása, a kommunikációs üzenet megfogalmazása, a promóciós mix kialakítása (marketingkommunikációs és PR-stratégia), valamint a részletes költségbecslés készítése.

VI.3.1. A szolgáltatások bemutatása

VI.3.1.1. A kulcsprojekt marketingcéljai

A kulcsprojekt célrendszere alapján a projekt marketingcéljai az alábbiak:

- A látogatók számának bővítése
- Kiemelt célcsoportok látogatói létszámának átlag fölötti növelése (helyi lakosok, külföldi turisták, belföldi kultúrafogyasztó turisták)
- Új célcsoportok elérése, megjelenése a múzeumokban (diákok, vállalkozók, rendezvényszervezők, családok)

- Széleskörű információnyújtás biztosítása minden lehetséges csatornán
- Integrált szolgáltatások bevezetése (diákok, lakosság számára)
- Az egy látogató által meglátogatott tárlatok számának növelése (komplex szolgáltatás)
- Komplex termékek bevezetése (pl. összművészeti rendezvények, kiállításokhoz kapcsolt kereskedelmi események, műtárgy-aukciók)
- A látogatói elégedettség folyamatos növelése (kérdőívek, visszajelzések, szolgáltatásbővítés)
- A BMMI nemzetközi szakmai kapcsolatrendszerének folyamatos fejlesztése

VI.3.1.2. Marketingszervezet és együttműködés fejlesztése

Az intézmény marketing céljainak kialakításáért és fejlesztéséért az intézmény vezetője felel. Tekintettel arra, hogy a BMMI jellemzően szakmai osztályok szerint épül fel, olyan megoldást kell alkalmazni, amely megfelelő szakmai minőséget eredményez a kiállítási program előkészítése során, de a döntésekben megfelelő súllyal érvényesülnek a gazdaságossági szempontok. Ellenkező esetben a projekt nehezen fenntartható. Ezért a BMMI szervezetét úgy alakítjuk át és fejlesztjük, hogy alkalmas legyen a marketingcélok elérésére, a szükséges marketing-tevékenység hatékony elvégzésére.

Az intézmény marketing-tevékenységének fő letéteményese így az önálló Marketing Igazgatóság lesz. A szervezeti átalakulások során nem feledkezünk el arról, hogy kiállítások marketingje nem végezhető elkülönítve a létesítmény szakmai programjának megvalósításától, a marketing-tevékenységek egyúttal kulturális menedzsment funkciók is. Az önálló Marketing Igazgatóság ezért folyamatos munkakapcsolatban dolgozik majd a szakmai osztályokkal, és a szakmai osztályokon is biztosítjuk a számukra szükséges marketing-készségeket.

Az üzemeltető szervezet fejlesztésének (a VI.2.3.1. pontban részletesen bemutatott) három iránya:

- **Önálló Marketing Igazgatóság** létrehozása, amely felelős a szakmai program marketing-szemponútú továbbfejlesztéséért, a szakmai program megvalósításával kapcsolatos marketing-feladatok ellátásáért, valamint az ingatlanok gazdaságossági

alapú, optimális kihasználtságáért.

- **Létszámfejlesztéssel** és (szükség esetén átképzéssel járó) **belső átcsoportosítással** kívánjuk biztosítani a Marketing Igazgatóság működéséhez elengedhetetlen, képzett és sokirányú kompetenciával rendelkező humán erőforrás biztosítását. Ugyancsak létszámfejlesztést hajtunk végre a jelentősen bővülő kiállítás-portfóliót működtető Képző- és Iparművészeti Osztály esetében.
- Rendszeres **marketing képzést** biztosítunk mind a közvetlenül marketinggel foglalkozó szakemberek, mind a múzeum egészének és a szakmai osztályoknak a vezető, stratégiai, kulturális menedzsment kérdésekben döntő, döntéselőkészítő munkatársai részére.

A marketing-stratégia megfogalmazása, a marketingcélok aktualizálása, a marketing-tevékenységek végrehajtása, eredményességének mérése és visszacsatolása a foglalkoztatott kulturális menedzserek és a Marketing Igazgatóság kijelölt vezetőjének feladata. A marketing-tevékenység hatékonyságának értékelését, a marketing-stratégia és az aktualizált marketingcélok jóváhagyását a BMMI igazgatója és a BMÖ által kijelölt irányító testület végzi.

VI.3.1.3. Szolgáltatások bemutatása, termékfejlesztési feladatok

VI.3.1.3.1 A kulcsprojekt alapvető szolgáltatásai

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt által nyújtott szolgáltatások négy jól elkülöníthető szegmensre bonthatók. Ezekkel kapcsolatban az alábbi termékfejlesztési, szolgáltatás-definiálási javaslatokat tesszük:

- **Állandó képzőművészeti kiállítások:** Az állandó kiállítások nem maradhatnak statikusak, azokat időnként (legalább két évente) frissíteni kell. A Frissítés lehetséges módjai: raktáron tartott, a kiállított gyűjteményhez kapcsolódó, a közelmúltban ki nem állított műtárgy; új beszerzés; műtárgycserével ideiglenesen megszerzett alkotás. A frissítésnek legalább ilyen fontos eleme a kommunikáció: az új alkotásra, a kiállítás megújulására fel kell hívni a média és a nagyközönség figyelmét.
- **Időszakos képzőművészeti (és társművészeti) kiállítások, kapcsolódó művészeti**

- rendezvények:** Bár az eredeti tervek szerinti Nagy Kiállítótér nem valósul meg a Káptalan utcában, a Régi Vármegyeháza tervezett bővítése így is jelentős időszakos kiállítótér kialakítását teszi lehetővé, amely releváns külföldi és hazai tapasztalatok alapján elengedhetetlen is egy sikeres múzeum működtetéséhez. Az időszakos kiállítások esetében sokszínű programra kell törekedni, minőségi engedmények vállalása nélkül. A túl szűken értelmezett kiállítási profil nem ösztönzi visszatérésre a látogatókat. Az országos sajtókampány elengedhetetlen része minden nagy időszakos kiállításnak, költsége pedig betervezendő az adott kiállítás költségeibe.
- **Általános rendezvények:** A Múzeumutcában létrejött múzeumi integráció, és az ún. Régi Vármegyeházában tervezett komplex kínálat, az értékes műtárgyak nyújtotta környezet új szegmenset teremt a rendezvényszervezésben, amely 150 km-es sugarú körben páratlan, és így automatikusan megteremti piacát. Az üzemeltető szervezetnek azonban fel kell készülnie a minőségi szolgáltatás igényelte rugalmasságra (pl. gyors reakcióidő, rugalmas munkaidő esti rendezvények esetén, stb.)
 - **Turisztikai látogatóközpont és információs szolgálat:** Ettől a funkciótól – bár az ún. Régi Vármegyeházában csak szűkebb funkcionalitással, **múzeumi fogadótérként** valósítható meg, nem szabad eltekinteni a kialakítás során, ellenkező esetben nem fog sikerülni a legjelentősebbé váló, de a hagyományos látogatási útvonal perifériáján elhelyezkedő kiállítási helyszín megfelelő látogatottságát biztosítani. A múzeumi fogadótér köré többszintű táblarendszer építendő, amely a vonaton, autóval, busszal érkezőket, illetve a városban gyalog közlekedő turistákat egyaránt tájékoztatja az igénybe vehető szolgáltatásokról. A múzeumi fogadóteret proaktívan kell ellátni a múzeumokkal kapcsolatos információkkal, és mindig frissített termékkínálattal. A fogadótér segíthet az egész éves kihasználtságot elősegítő turisztikai szolgáltatásokkal kapcsolt termékek kifejlesztésében (pl. konferenciák kísérőprogramja, vagy megyei gyógyfürdőkkel közös testi-lelki wellness-programok kulturális attrakciója).

VI.3.1.3.2 A kulcsprojekt 2010-től tervezett kiállítási programja

Sikeres múzeumi termékfejlesztés nem képzelhető el megfelelően ápoltnak nemzetközi szakmai kapcsolatrendszer nélkül. Tekintettel arra, hogy a BMMI művészeti gyűjteménye rangos és ismert, az elmúlt években számos külföldi múzeummal kötött kölcsönzési szerződést, vagy

rendezett önállóan külföldi kiállítást (pl. Bayreuth, Ulm, Helsinki, Olmütz, Eszék). A nemzetközi múzeumi gyakorlat szerint az ilyen kapcsolatokban elvárható a viszonyosság, csak a BMMI szűkös anyagi helyzete és gyenge infrastrukturális háttere nem engedte meg eddig hasonlóan rangos kiállítások fogadását. Mindez azt is jelenti, hogy a BMMI **jelentős felhasználható „opciókkal” rendelkezik** a nemzetközi múzeumi piacon.

A BMMI ezen kívül aktív kapcsolatot ápol Magyarország külföldi kulturális intézeteivel, az elmúlt években sikeres programokat (vándorkiállításokat) bonyolítva le Stuttgartban, berlinben, Bécsben, Bukarestben, Helsinkiben, Tallinban és Szofiában. Ugyancsak aktívan részt vesz olyan nemzetközi szervezetek éves konferenciáin, mint az ICOM (Múzeumok Nemzetközi Tanácsa).

A közelmúltban történtek más jellegű kapcsolatfelvételek is (pl. weimari Bauhaus Archiv-val **előkészületek egy 2010-es pécsi bauhaus kiállításra**; cserekiállítások egyeztetése az isztambuli Modern Képzőművészeti Múzeummal és a nagyszebeni Bruckental Múzeummal).

A 2010-es évben a Régi Vármegyeházában létrejövő időszakos kiállítótérben két kiemelkedő, nemzetközi érdeklődésre is számot tartó nagykiállítás megvalósítását tervezi a BMMI:

- Magyarok a Bauhausban (különös tekintettel a pécsi Bauhauslerekre)
- A Nyolcak Európája – Európa 1910 körül

Az időszakos kiállítótér 2010-et követő programja jelenleg még bizonytalan. A BMMI évi egy nagyszabású nemzetközi és egy-két nagyszabású magyar kiállítás megvalósulását tűzte ki célul, melyekhez tudományos- szakmai konferenciát is kíván szervezni. A kisebb programokkal együtt az évente megrendezni tervezett időszakos kiállítások száma nyolc.

A 2010-es évet követő évek jelenleg tervezett nagykiállításai, tárlatai:

- Egy „Csontváry társai” munkacímű kiállítás, mely a magyar festőzseni munkáit olyan kortársak műveivel közösen mutatná be, mint Cézanne, Gauguin, Van Gogh, Munch, Ensor (ezzel is segítve Csontváry művészetének nemzetközi megmérettetését)
- XXII. Országos Kisplasztikai Biennále (2011), XXIII. Országos Kerámia Biennále (2013)
- Bencsik István retrospektív életmű kiállítása

- „A fénykép és a kép” - A fénykép szerepváltozásai, kölcsönhatások a festészettel
- Martyn Ferenc és az Abstraction Creation.
- Videó- installációk
- JPTE Képzőművészeti Mesteriskola - PTE Művészeti Kara DLA képzés retrospektív kiállítása
- Keserü Ilona retrospektív életmű kiállítása

Tervezi a BMMI emellett saját, rendkívüli értékeket rejtő, közel 13.000 műtárgyat számláló gyűjteményének eddiginél intenzívebb kiállítási hasznosítását feltáró jellegű, tudományos igényű kiállítások megrendezésével (pl. alkotócsoportok, stílusirányzatok, művészeti korszakok, életművek vagy műgyűjtők mentén). A beruházás lehetővé teszi olyan nagyszabású, nemzetközi együttműködést igénylő kiállítások megrendezését is, amelyek a modern magyar művészettörténet pécsi gyűjteményben található értékeit nemzetközi kontextusba helyezi.

A programalkotás során nagyon fontos az egyes programelemek abszolút és relatív ütemezése:

- A legnagyobb látogatottságra számot tartó időszakos kiállításokat célszerű holt szezonra (de legalább holt szezonnal átfedve) ütemezni, mert így hoznak maximális többlet látogatót az állandó kiállításokra.
- A nagy látogatottságú időszakos kiállítások közé több kisebb program iktatandó. Ezek egy része kövesse a nagy kiállítások témaválasztását: ha egy húzónév szerepelt az előző sztárkiállításon, akkor egy kisebb kiállítás feldolgozhatja az adott művész kortársait, követőit, példaképeit, vagy éppen a művészettörténeti korszak ellenpontjait. Az is hasznos, ha egy-egy kisebb kiállítás beharangozza a nagyobbat, automatikusan visszatérésre ösztönözve a látogatót.
- Ha sikerül pergő ritmusú, sok elemet tartalmazó, sokszínű kiállítási programot kialakítani, az mind az intézmény honlapján, brosúráiban, mind egyéb kommunikációjában a sikeresség benyomását kelti, olyan létesítményt, ahova sokan mennek, ahova érdemes ellátogatni.

VI.3.2. Árképzés

Egy múzeum árpolitikáját számos tényező befolyásolja. Fontos szempont az adott intézmény tulajdonosi, illetve fenntartói háttere. A Múzeumutca létesítményei esetében a Baranya Megyei Önkormányzat a fenntartó. Egy 2004-es tanulmány szerint Baranyában csupán 17%-ot tett ki a saját bevétel a múzeum költségvetésében, vagyis több mint 80%-ban a megye dotálta az intézményeket. Általános tapasztalat, hogy jegyárbevételből nem lehet fenntartani egy kulturális intézményt. Mivel a fenntartótól kapott támogatások is rendszerint csak a dologi kiadásokra elegendőek, a kiállítások szervezését pályázati és szponzori pénzekből szükséges megoldani, egyúttal folyamatosan közvetíteni kell a kulturális kormányzat felé a tulajdonosok kormányzati támogatás iránti igényét, amelyet igazolhat a folyamatosan emelkedő színvonalú közszolgáltatás ellátása.

A szakirodalom és saját kutatásaink szerint is szinte áthidalhatatlan ellentmondás feszül a múzeumok fokozódó versenyhelyzete, valamint a szűkülő bevételeik között. Az intézmények többségét úgy próbálják pályázati pénzek és külső források bevonására készíteni, hogy közben profitorientálódó önállósodási törekvéseiket keretek közé szorítják. A múzeumok saját bevételei elégtelenek komolyabb műtárgyi vagy infrastrukturális beruházáshoz, mely elfojtja a piaci szemléletű átalakulást. A modernizálás, a versenyhelyzetnek megfelelő bőséges, látogatók számára vonzó kínálat nemcsak anyagi, de humán tőkét is igényel (pályázatok írása, szponzorok bevonása, kiemelkedő kiállítások leszervezése), mely sok szempontból ütközik a gyakran tapasztalható közalkalmazotti érdektelenséggel, ráadásul ugyancsak jelentős költségtényező. Hasonló problémát jelent, hogy a hazai, költségvetési fenntartású múzeumok, galériák általában csak adott év március-április folyamán ismerik meg teljes költségvetési keretüket, mely akadály a előzetes tervezésnek, komolyabb beruházásoknak.

Alapvető kutatást igényel a fizetőképes kereslet megállapítása, a versenytársak árpolitikájának feltérképezése, az alkalmazott kedvezményrendszerek hátterének megismerése. Átfogó elemzésre van szükség a Nagy Kiállítótér általános működése és minden egyes szakmai program és kulturális rendezvény lebonyolítása előtt a következő tényezők figyelembe vételével: célok, feltételrendszer, állandó és változó költségek, kockázatvállalás, pályázati sikeresség, dotáció volumene, szponzori pénzek mértéke, látogatók száma. (Néhány hazai és külföldi múzeum árképzését mellékletben bemutatott táblázatokban foglaltuk össze).

A jegyárak kialakításával kapcsolatban az alábbi konzekvenciákat vonhatjuk le:

- Országos, illetve nemzetközi értelemben is elismert művész, valamint közönségvonzó, érdekesítő kiállítási téma esetén – ésszerű keretek között – hazai viszonylatban magas belépődíjat (2500-3500 Ft) is meg lehet állapítani.
- Amennyiben egy múzeum, vagy galéria nem alkalmaz belépődíjat, az csökkenti respektjét. („Ami ingyen van, az nem is értékes”).
- A BMMI kiállításainak jelenlegi átlagos teljes árú belépődíja (kb. 600 Ft) nagyon alacsony, ráadásul kb. 2003 óta nominálisan sem változott (vagyis reálértékben folyamatosan csökkent az elmúlt években).
- Ugyanakkor, ha egy szolgáltatásnál belépődíjat szednek, akkor a látogatók elvárják, hogy arra bizonyos feltételek (diák, nyugdíjas, pedagógus, stb.) mellett kedvezmények is vonatkozzanak.

A Múzeumtca árpolitikáját az alábbiak szerint célszerű kialakítani:

- Komplex jegyek kialakítása, melynek megváltása kedvezményes belépésre jogosít fel nemcsak a múzeumtca létesítményei, hanem valamennyi pécsi múzeum és kiállítóhely esetén. (Középtávon célszerű lenne olyan kártyarendszer bevezetése, amely a kulturális intézmények mellett a közlekedés használata során, illetve bizonyos könyvesboltokban, egyéb árusító helyeken, éttermekben, színházakban és mozikban is kedvezményekre jogosítana fel).

A kombinált jegyek ugyanakkor nem válthatják fel teljesen a hagyományos, múzeumonkénti belépőket, felmérésünk ugyanis azt igazolta, hogy a látogatóknak véges a kulturális attrakciókkal kapcsolatos költési hajlandóságuk, egy látogatás alkalmával 2-3 kiállításnál rendszerint nem szeretnének többet megtekinteni.

- Viszonylagos stabilitás szükséges az árképzésben – legalább éves szinten, lehetővé téve az on-line rendelést, illetve az előzetes utazástervezést, utazási csomag kialakítását.
- A 194/2000-es kormányrendelet, mely kimondja, hogy a hétvége egy napján az állami fenntartású muzeális intézmények látogatása a diákigazolvánnyal rendelkezők,

valamint a kiskorúak, illetve legfeljebb két kísérőjük számára díjtalan, továbbra is érvényes.

Kalkulációnkban az állandó kiállítások átlagos jegyárának fokozatos emelését, és 2010-re a mai árszint megduplázását terveztük, időszakos kiállítások esetében pedig a jelenlegi szintet jelentősen meghaladó jegyárakkal számoltunk. Az egyes jegyárakat differenciálni kell az adott állandó kiállítás vonzereje, az adott időszakos kiállítás jelentősége alapján, emellett sokrétű kedvezményes lehetőséget kell biztosítani, és ki kell alakítani a fajlagosan olcsóbb múzeumlátogatást biztosító, de a költséget növelő bérletek (kombinált jegyek) rendszerét.

A 2010-es év elejétől az alábbi differenciált árképzést követjük a **múzeumi belépőjegyek** (bruttó) díjszabásának megállapításánál:

- A Múzeumutca (és környéke) képző- és iparművészeti kiállításainak belépőjegyét egységesítjük. A következő múzeumokba történő belépéshez 850 Ft-os **teljes árú jegyet** kell fizetni:
 - Papnövelde u. 5. (a Régi Vármegyeháza épülete, a jelenlegi MK II. kiállítás helye, 2010-től esedékes névválasztására a kommunikációs fejezetben kitérünk)
 - Káptalan u. 2. (Zsolnay Múzeum)
 - Káptalan u. 3. (Vasarely Múzeum)
 - Káptalan u. 4. (a jelenlegi MMK I épület, 2010-től esedékes névválasztására a kommunikációs fejezetben kitérünk)
- **Eseti díjszabás** érvényes a Régi Vármegyeházában és a Múzeum Galériában (Káptalan u. 4.) megrendezett időszakos kiállításokra, ezekben a teljes árú jegyár 500-2500 Ft között alakul (kis alapterületű, kamara jellegű tárlatoktól az országos vagy nemzetközi jelentőségű nagykiállításokig). A pénzügyi számításokban 1400 Ft-os átlagos felnőtt jegyárat feltételeztünk.
- Az eddigi gyakorlathoz hasonlóan a Schaár-kompozíció (Káptalan u. 5.) továbbra is kapcsolatosan, bármely másik aznapi belépőjeggyel lesz látogatható.
- A felsorolt és a BMMI üzemeltetésében lévő egyéb állandó kiállítások (Régészeti

Múzeum, Várostarténeti Múzeum, stb.) mindegyikére érvényes **napijegy** 2500 Ft lesz. A napijegy az időszakos kiállításokra nem érvényes.

- A **kedvezményes belépő** (diákok és nyugdíjasok számára) a teljes árú jegy árának 50 százalékaért lesz megvásárolható, beleértve az időszakos kiállítások belépti díját és a napijegyet is. Az állandó kiállításokra – amennyiben a jelenlegi vonatkozó törvényi kötelezettség továbbra is fennáll - diákok és nyugdíjasok számára vasárnap ezentúl is ingyenes marad a belépés.
- **Családi jegy** váltható két (vagy több) gyermek és a velük érkező két felnőtt részére 1700 Ft-ért.
- A **csoportos kedvezmény** 15 fő felett 20 százalék.

A fenti árak a 2008-ban érvényes ártáblázat díjszabásához képest 40-60 %-os emelést jelentenek.

A jegyek egy különleges csoportját jelentik az EKF beruházások és egyéb EKF programok pécsi és Pécsen kívüli helyszíneinek **kombinált belépőjegyei**. Ezek kialakításakor arra kell törekedni, hogy a látogatókat minél vonzóbb és sokszínűbb programkínálat várja, ugyanakkor – éppen a különböző programelemek, szolgáltatások kombinációjával – ösztönözzük is őket a szolgáltatások minél szélesebb körének igénybe vételére. A kombinált jegyek lehetséges típusai:

- **EKF-kártya:** A négy kulturális EKF-beruházás (Zsolnay Kulturális Negyed, Múzeumutca, Koncertközpont, Tudásközpont) helyszínén standard szolgáltatások meghatározott körének igénybevételére jogosító, egy napon túl is használható belépő.
- **EKF-bón:** A négy kulturális EKF-beruházás bármelyikében kiváltott teljes árú belépőjegy után járó, bármely másik helyszínen a jegyvásárláskor beváltható, egyszeri, 500 Ft-os utalvány.
- **Kapcsolt jegyek:**
 - Az EKF helyszínek programkínálata alapján kialakított, csomagban értékesíthető események (pl. neves magyar festő időszakos kiállítása a Múzeumutcában, ismert magyar zenemű a Koncertközpontban, magyaros est a

Zsolnay Kulturális Negyed éttermében), speciális részvételi jegye, egyedileg meghatározott árral.

- Kiállítási belépők más szolgáltató termékével összekapcsolt értékesítése. (Jó példája lehet ennek a Pécsi Közlekedési Zrt. által felajánlott együttműködés, amely szerint a Zrt. által 2009 folyamán bevezetendő online jegyértékesítés során kapcsolt termékként a múzeumi belépők is megvásárolhatókká válhatnak.
- A kulturális helyszínek mellett a közlekedés használata során, illetve bizonyos könyvesboltokban, egyéb árusító helyeken, éttermekben, színházakban és mozikban is kedvezményekre jogosító bérlet.

A kombinált jegyek rendszerének kialakítása a projektek megvalósítási időszakában történik. Felelőse a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht., mint az öt kulturális kulcsberuházás projektmenedzsment-szervezete, és a kapcsolódó rendezvények mindegyikének közreműködő, vagy támogatás-lebonyolító partnere, együttműködésben az egyes kulcsprojektek keretében felálló üzemeltető szervezetek marketing-funkciót ellátó munkatársaival és az egyéb programok programgazdáival.

A BMMI **értékesítési bevételei** a következők lehetnek: ajándéktárgyak, képeslapok, múzeumi katalógusok, művészeti kiadványok, művészeti szakkönyvek, naptárak, stb. Ezek értékesítésekor az alábbi árpolitikát fogjuk követni:

- Könyvek, katalógusok esetén 15-25 százalékos árrést alkalmazunk a beszerzési vagy előállítási költségen felül.
- Egyéb értékesített tárgyak (ajándéktárgyak, művészeti kiadványok, képeslapok, naptárak, stb.) esetében, melyek a helyi kiskereskedelemben máshol (pl. könyvesboltban) nem, vagy nehezen beszerezhetőek, az alkalmazott árrés 25-75 % között lesz.

A **rendezvény-szervezés** területén az egyes bevételi források esetében az alábbi árazást alkalmazzuk:

- A rendezvényekre bérbeadott **helyiségek bérleti díját** két összetevőből állítjuk elő: A helyiségbérlet egy alkalomra fajlagosan bruttó 30.000 Ft / 100 nm. Ezt kiegészíti a

rendezvény elhelyezésétől függően szükséges műtárgyvédelem (elraktározás, biztosítás, őrszolgálat) esetileg meghatározott költsége.

- Amennyiben az adott rendezvény a BMMI **szervezési közreműködésével vagy részvételével** zajlik, úgy a közreműködő munkatársak időráfordítás-arányos rezsioradíja alapján képezzük díjszabást.
- **Speciális szolgáltatások** esetén (pl. aukciós programok részvételi díja, műtárgyak, hagyatékok értékbecslése vagy szakértői felmérése) egyedi díjmegállapítást alkalmazunk.

VI.3.3. Értékesítés

VI.3.3.1. Értékesítési stratégia

Az értékesítési rendszer feladata a termék, szolgáltatás eljuttatása a célcsoportokig. Az értékesítési stratégiai célja:

- Hatékony értékesítési hálózat jöjjön létre, amely a célcsoportok számára leginkább megfelelő (közvetlen és közvetett) értékesítési csatornákat tartalmaz (jelenlegiek fejlesztésével illetve új csatornák megtalálásával);
- A termékek/szolgáltatások értékesítése speciális, a termékfejlesztéssel és a szegmentációs politikával összhangban álló, célzott értékesítési csatornákon keresztül valósuljon meg;
- Az értékesítési rendszer költséghatékony legyen, legyen mód az értékesítési csatornák megfelelő ösztönzők alkalmazásával történő inspirálására a forgalom növelése érdekében;
- Az értékesítési rendszer feleljen meg az egységes minőségimázsnak.

Közvetlen értékesítési csatornák:

- **Helyszíni értékesítés:** a kulturális programok esetében jelentős a helyszíni értékesítés, azaz a helyben történő vásárlás aránya. Az előrendelések arányát fokozni érdemes (pl. kedvezmények nyújtásával, kombinált jegyekkel, programcsomag részeként történő értékesítéssel), hiszen ez jól tervezhető bevételt jelent és elősegíti a kapacitások

egyenletes szétosztását. A helyszíni értékesítés során döntő fontosságú a megfelelő információnyújtás és az értékesítő személyzet felkészültsége, vendégkezelése, nyelvtudása.

- **Közvetlen online értékesítés:** az internet folyamatosan növekvő jelentőségű az előzetes vásárlásokban is (főként a fiatalabb korosztályok, valamint a MICE²⁸ piac tekintetében fontos eszköz, de a középkorú szegmensek körében is egyre népszerűbbé válik nagyfokú rugalmassága miatt). Feladatok:
 - Online megrendelő felületek létrehozása, a kiállítóteret és gyűjteményeket bemutató interaktív felülettel;
 - Az interakció biztosítása (pl. látogató által feltett kérdések gyors kezelése);
 - A beérkezett megrendelések kezelése, visszaigazolása.

Közvetett értékesítési csatornák:

- **Közvetett online értékesítés:** az Online értékesítés közvetett formája a különféle internetes értékesítési felületeken való megjelenés. Az információszerzés mellett az online foglalások népszerűsége is dinamikusan emelkedik, az internet egyre nagyobb forgalmat bonyolít. Feladatok:
 - Nagy látogatószámú, a központ által képviselt minőségimáznak megfelelő online értékesítési felületek kiválasztása (programok jegyvásárlási lehetősége, internetes adatbázisokban való részvétel, stb.);
 - Hirdetési felületek és online értékesítési modulok elhelyezése;
 - Információáramlás kezelése, foglalások bonyolítása, interaktivitás biztosítása.
- **Utazásszervezők, utazási irodák:** a speciális kulturális turisztikai utakat szervező bel- és külföldi irodákkal célszerű felvenni a kapcsolatot. A kulturális eseményeknél cél, hogy a pécsi utakat szervező irodák felvegyék programcsomagjaikba a kiállítótér szolgáltatásait is, mint szabadidős programelemet vagy fakultatív programlehetőséget.

²⁸ A MICE (Meetings, Incentives, Conferences, Exhibitions & Events), más néven hivatásturizmus magában foglalja mindazon utazásokat, amelyek munkaidőben, a munkáltató költségén és érdekében folynak. Fő formái az üzleti utazások, incentiv utak, konferenciák, kiállításokon vagy egyéb (nem szabadidős célú) rendezvényeken való részvétel.

- **Tourinform iroda, jegyértékesítést folytató szervezetek:** a kulturális események értékesítésére célszerű kiterjedt jegyértékesítő hálózatot kiépíteni.
- **Együttműködés a Magyar Turizmus Zrt.-vel:** kapcsolódás az MT Rt. turisztikai portáljához, rendezvényeihez, termékfejlesztési és támogatási tevékenységéhez.
- **Üdülési csekk:** az üdülési csekk rendszerbe való belépés a kulturális szolgáltatások igénybevételét ösztönözheti.
- **Turisztikai kártyarendszer:** a vendégforgalom ösztönzését szolgálhatja, ha a kiállítótér belép a városi turisztikai / lakossági kártyarendszerbe.
- **Együttműködés a turizmus más, helyi és térségi képviselőivel:** a jól kialakított együttműködés a turizmus képviselőivel nagymértékben hozzájárulhat az értékesítés fokozásához, és ezáltal egymást kiegészítő szolgáltatásokból komplexebb, nagyobb vonzerejű kínálat alakítható ki (pl. szállodákkal, egyéb kulturális létesítményekkel).
- **Informális közvetítők:** szolgáltatások esetében a legjelentősebb befolyásolási és közvetítő elem a szájreklám: a belföldi utazások esetében az első (45,0%), a külföldi utazásoknál pedig a második (43,4%) legfontosabb információforrás az ismerősök, rokonok ajánlása, tapasztalata. Az ajánlások, a referenciaszemélyek és véleményvezetők²⁹, szakmai szervezetek és a sajtó képviselőinek megnyilvánulásai alakítják a közvéleményt, amelyek befolyásolása fontos marketingfeladat. Ez elsősorban a PR-tevékenységen keresztül valósulhat meg (a feladatokat később részletezzük).
- **Merchandising:** bár Magyarországon még várat magára a múzeumi ajándéktárgyak gyors és program-specifikus legyártására és terjesztésére alkalmas vállalkozói kapacitás megjelenése, színvonalas ajándéktárgyak, ruhadarabok, könyvek és egyéb kiadványok mindenképpen segítik a létesítmény és programjainak promócióját, ugyanakkor közvetlen bevételt is eredményeznek.
- **Promóciós tanulmányutak szervezése:** Potenciális utazásszervezői, utazási irodai

²⁹ Referenciaszemélyeknek számítanak azok, akikre a célcsoport tagjai felnéznek, akikre hasonlítani kívánnak. A véleményvezetők jelentős befolyást tudnak gyakorolni a célcsoport tagjainak véleményére.

partnerek, szabadidős és kulturális témákkal foglalkozó újságírók, Magyarországra akkreditált kulturális attasék, potenciális szponzorok számára vonzó program lehet egy szakmai tanulmányút keretében a Múzeumutcával, programkínálatával, művészeti értékeivel, környezetével való megismerkedés. Ilyen, viszonylag kis befektetéssel megvalósítható programok hatékonyan erősítik a szakmai ismertséget, és így elősegítik a gyors piaci bevezetést.

VI.3.3.2. *Piacbefolyásolási stratégia*

Minden szervezet kommunikál, akár tudatosan teszi, akár nem. Már a tervezés fázisában számos információt bocsát ki magáról, gondoljunk az engedélyek beszerzésére, a beruházás előkészítésére, az esetleges építkezésre, a munkatársak felvételére, a partnerek megkeresésére. Egy rosszul kommunikált, elhúzódó beruházás már akkor negatív képet fest a projektről, mielőtt egyáltalán elkezdődött volna a szakmai munka. A napi működés során a beszállítókkal való együttműködés és az alkalmazottakkal való kapcsolat is legalább annyira fontos, mint a vevő panaszok kezelése vagy üzletfelek szerzése. Egy félretájékoztatót, elégedetlen ügyfél, partner saját környezetében további ügyfeleknek, partnereknek mondhatja el negatív véleményét. Nyújthat bármilyen jó szakmai szolgáltatást, ha ennek a híre nem a megfelelő célközönséghez jut el vagy rossz formában (módosulva) éri el őket, ha nem ismerik a számára fontos, elérhető előnyöket, akkor vállalkozásunk nem lesz igazán sikeres. A kommunikáció természetesen nem ellensúlyozza a szakmai hibákat, de a hibás vagy hiányos kommunikáció is komoly üzletmeneti károkat okozhat.

A kommunikációs kampány megtervezésekor fontos annak a szempontnak a figyelembe vétele is, hogy különböző szolgáltatások marketing-kommunikációja más és más sűrűségű kommunikációt igényel. Egy múzeumnak elsősorban a minőség és érték sugalmazásával, indirekt eszközökkel kell hatnia a potenciális látogatókra, és csak másodsorban direkt kommunikációs eszközökkel.

A Múzeumutca **kommunikációs kampányát két fázisra** bontjuk:

1. A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt hivatalos elfogadásának időpontjától a megnyitőig;
1. A megnyitő és az azt követő első kiállítási évad.

Ezek a periódusok tartalmilag és formailag eltérő kommunikációs feladatokat jelentenek. Az egyes időszakok főbb jellemzői (amelyeket a X. fejezetben részletesen ismertetünk) a következők:

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt hivatalos elfogadásának időpontjától a megnyitőig:

- a. Fő kommunikációs feladat: Az ellenzők és szkeptikusok meggyőzése, a támogatók megerősítése abban, hogy a projekt megvalósítható és fenntartható. Hírértékű eseményekkel megalapozni az imázs, márkanév kialakulását.
- b. Üzenetek: „Minden a tervek szerint halad.” „Hamarosan nyitunk!”
- c. Kommunikációs eszközök, médiumok: A beruházási helyszínen elhelyezett tájékoztató táblák, Helyi és országos sajtó, Elektronikus sajtó, Interaktív honlap, Ötletpályázat, TV-szpot, „Pécsi Múzeumok Éjszakái” felvezető programsorozat, komplex arculat-tervezés; promóciós ajándéktárgy

A megnyitő időszakában, és az azt követő első kiállítási évadban alkalmazott kommunikáció:

- a. Fő kommunikációs feladat: A megnyitás minél szélesebb körben történő propagálása; a programkínálat és a programok környezetének bemutatása, egyéb rendezvények iránti igény felkeltése.
- b. Üzenet: „A Múzeumutca mindenki számára kihagyhatatlan.”
- c. Kommunikációs eszközök, médiumok: Előkészítő szakaszban kialakított elemek hasznosítása (arculat, ajándéktárgy, honlap), Bemutató kiadvány, Helyi és országos sajtó, Ünnepeles megnyitő, Látványos nyitókiállítás; Érintőképernyős információs készülék; Frissített TV-szpot, Promóciós szakmai tanulmányút, Egységes épületfeliratok és tájékoztató táblák

VI.3.3.3. Célcsoport-specifikus értékesítési tevékenységek

A legfontosabb célcsoport-specifikus értékesítési eszközök az alábbiak:

Célcsoport	Jellemző célpiacon	Pozicionálás, differenciálás	Értékesítési mix
<i>Külföldi látogatók</i>	Németország, az Egyesült Királyság, Ausztria, Olaszország, USA, horvát (és szerb) határmenti / határközei lakosok	Pécs egyik elsősorú attrakciója, egyúttal Magyarország legmodernebb és legmagasabb minőségű múzeuma, pécsi városlátogató körutak kiindulópontja, „sztárkiállítások” színhelye, építészeti különlegesség.	<ul style="list-style-type: none"> Múzeumi fogadótér (rávezető táblarendszerrel és turisztikai portállal) Molinók Brosúrák On-line jegyrendelés Értékesítési hálózat Promóciós ajándéktárgyak Promóciós tanulmányutak Közös programok külföldi Magyar Kulturális Intézetekkel
<i>Magyarországról érkező látogatók</i>	Budapest, nagyvárosok, déldunántúli régió lakossága	Alapvetően megegyezik a külföldi látogatók irányába történő pozicionálással, de ez a célcsoportot – kiemelkedő jelentősége miatt – tovább szegmentálandó: <ul style="list-style-type: none"> fiatalok: interaktív, multimédiás „tér”; laikus felnőttek: érdekes ismeretterjesztés és tudomány; gyermekes szülők: gyermekfelügyelet, játékos és kulturális családi programkínálat; idősebb korosztály: érdekes ismeretterjesztés, tudomány, fokozott kényelem. 	<ul style="list-style-type: none"> Integrált szolgáltatások (Múzeumbérlet, kapcsolt jegyek, csomagok, stb.) Integrált programok (összművészeti rendezvények, aukciók és más kereskedelmi események) Molinók Brosúrák Időközönként frissített állandó kiállítások Kedvezményes és családi jegyek On-line jegyrendelés, kedvezményes előrendelés Értékesítési hálózat Óriásplakátok Üdülési csekk Promóciós ajándéktárgyak Promóciós tanulmányutak Elektronikus sajtó
<i>Helyi, kistérségi fogyasztók</i>	Pécs közvetlen vonzáskörzete (pécsi kistérség)	Állandó megújulás, gyorsan változó, színes programkínálat, közösségi hely, családi programok, vásárlási lehetőségek.	<ul style="list-style-type: none"> Integrált programok (összművészeti rendezvények, aukciók és más kereskedelmi események) Időközönként frissített állandó kiállítások Sokszínű időszakos kiállítási program Helyi és elektronikus sajtó
<i>Művészek és kulturális partnerek</i>	Pécs, PTE Művészeti Kar, Budapest, nagyvárosok, művészeti oktatási intézmények, külföldi és hazai múzeumok	Kutatóbázis, a modern művészet fellekvára kiemelkedő sajtó gyűjteménnyel, a művészekkel partnerséget kereső intézmény, építészeti különlegesség.	<ul style="list-style-type: none"> Hazai és nemzetközi szakmai kapcsolattartás Közös programok külföldi Magyar Kulturális Intézetekkel Pécs képzőművészeti adottságainak megfelelő, feldolgozó jellegű kiállítások és katalógusok Promóciós tanulmányutak Helyi és elektronikus sajtó Hírlevél
<i>Megyei, városi lakosság</i>	Baranya megye, Pécs	A pécsi művészeti élet legnagyobb alakjainak dedikált kiállítóhelye, gyorsan változó, színes programkínálat, közösségi hely, családi programok, vásárlási	<ul style="list-style-type: none"> Integrált szolgáltatások (Múzeumbérlet, kapcsolt jegyek, csomagok, stb.) Integrált programok (összművészeti rendezvények, aukciók és más kereskedelmi események) Sokszínű időszakos kiállítási program

Célcsoport	Jellemző célpiacok	Pozicionálás, differenciálás	Értékesítési mix
		lehetőségek. A célcsoport speciális szegmense az egyetemisták : tudomány és magasabb szintű ismeretterjesztés, populáris kultúra, nyitott szakkönyvtár.	<ul style="list-style-type: none"> • Kedvezményes és családi jegyek • Helyi és elektronikus sajtó • Hírlevél

VI.3.4. Marketing költségek és feladatok

Az alábbi táblázat a projektmegvalósítás időszakában felmerülő marketing költségeket mutatja be azok ütemezésével együtt. A projekt fenntartási időszakában a fentebb ismertetett marketing-tevékenységekből, az adott szakmai programhoz, üzemeltetési célokhoz igazított marketing-feladatok dologi költségeinek finanszírozása az üzemeltető éves költségvetéséből történik. Az itt bemutatott költségek a projekt költségvetésének is részét képezik (bruttó):

Költségfajták	Egységár (Ft)	Mennyiség	Összesen (Ft)	2009 (Ft)	2010 (Ft)
Tanulmányút-résztevők információs dossziéi (db)	24 000	20	480 000	0	480 000
Internet honlap tervezése, létrehozása	6 500 000	1	0	0	0
Igényes bemutatkozó kiadvány tervezése, nyomtatása (db)	150	25 000	3 750 000	0	3 750 000
Promóciós ajándéktárgy tervezése, legyártása (db)	1 000	3 000	3 000 000	3 000 000	0
Egységes épületfeliratok és tájékoztató táblák	30000	20	0	0	0
Összesen:			7 230 000	3 000 000	4 230 000

Megjegyzések a táblázathoz:

- A promóciós tanulmányutak szervezési és lebonyolítási munkáit a partnerek saját alkalmazottai végzik, előadásait ők tartják.
- Az interaktív honlap egyszerre marketing és kommunikációs funkció, költségeit a kommunikációs költségvetés tartalmazza, ezért a fenti összesítésben nulla összeggel szerepeltettük.
- Az egységes épületfeliratok és tájékoztató táblák elkészítése és kihelyezése a kivitelező feladata, költsége a kivitelezési költségelemekben jelentkezik, ezért a fenti összesítésben nulla összeggel szerepeltettük.

VI.4. CSELEKVÉSI ÜTEMTERV

A projekt ütemezését összefoglaló fejezet célja, hogy részletesen elemezze a projekt, illetve az egyes részelemek megvalósításának időigényét, feltárja a lehetséges kockázatokat, meghatározza a legfontosabb csomópontokat, szűk keresztmetszeteket és azonosítsa a végrehajtás optimalizálásának lehetőségeit.

Mivel kiemelt, európai jelentőségű fejlesztésről van szó, elsődleges szempont, hogy a beruházások 2010-re, az EKF évre elkészüljenek, az új szolgáltatások igénybe vehetők legyenek. Ehhez elengedhetetlen, hogy minden bíráló, engedélyező, támogató hatóság is prioritásként kezelje az EKF-beruházásokkal kapcsolatos döntési folyamatokat, biztosítsa a szükséges anyagim szervezeti erőforrásokat, és a zökkenőmentes adminisztrációt, döntéshozatalt. Az ily módon **érintett hatóságokkal és egyéb szereplőkkel a folyamatos kapcsolattartás a pályázók kiemelt feladata.**

Az alábbiakban bemutatott ütemezés keretében figyelembe vettük az előkészítés során szükségessé váló műszaki és adminisztratív eljárások időigényét, a kivitelezés műszaki, technológiai követelményrendszerét, és a kapcsolódó adminisztratív és pénzügyi eljárások időigényét. Ugyanakkor azokat, **a projekt kiemelt fontosságával, és megkülönböztetett kezelésével** összefüggésben **optimista scenárió szerint** vettük figyelembe. Az esetleges időbeni csúszások várható hatásait és kezelését a IX.2. Kockázatelemzés c. fejezetben vizsgáljuk.

A projekt ütemezésének legfontosabb adatai a következők:

- A projektindítás időpontja: **2008. július 30.**³⁰
- A beruházás (kivitelezés) kezdő időpontja: **2009. április**
- A beruházás (kivitelezés) befejezésének (műszaki átadás-átvétel) időpontja: **2009. december** a Káptalan utcai épületek, a múzeumkertek és közterületek esetében, illetve **2010. február** a Papnövelde utcai épület esetében.
- A kivitelezés teljes időtartama a műszaki átadás-átvételig: **9 hónap** a Káptalan utcai

³⁰ A projektindítás időpontja a legkorábban megkötött tervezési megbízási szerződés aláírásának napja.

épületek, a múzeumkertek és közterületek esetében, illetve **11 hónap** a Papnövelde utcai épület esetében.

- A projekt lezárása és elszámolás a támogató szervezet felé: **2010. június**

A felújított létesítmények műszaki átadására, a használatbavételi engedély megszerzésére és a megnyitásra két ütemben kerül sor. 2009 decemberében megtörténik a Káptalan utcai épületek, a múzeumkertek és közterületek műszaki átadás-átvétele. Ugyanerre az időpontra a Papnövelde utcai épület külső munkálatai (új építés szerkezete, homlokzati és tetőszerkezeti feladatok, külső kialakítás) is befejeződnek. A kivitelezés utolsó hónapjaival párhuzamosan folyó, az új helyre költöző gyűjtemények és tárlatok anyagát érintő műtárgyelőkészítés befejeztével, a felújított Káptalan utcai épületek megfelelő kiszáradását követően decemberben megtörténhet a Káptalan utcai kiállítások berendezése, és 2010. január elején ezek a kiállítások megnyithatók. A Régi Vármegyeháza belső munkálatai ezalatt tovább folynak, műszaki átadás-átvétele 2010 februárban várható. Az itt elhelyezendő kiállítások és raktáranyag berendezése után a felújított és kibővített épület 2010. március végén nyitható meg.

Az ESZA típusú programelemek megvalósítására 2009. április és 2010. március között kerül sor. A projekt a teljes pénzügyi elszámolást követően 2010. júniusban zárul.

Az alábbiakban bemutatjuk a beruházás napi pontosságú ütemezését, majd áttekintjük a támogatás felhasználáshoz kötődő eljárások szokásos időigényét és összefoglaljuk a legfontosabb szabályozásokat.

VI.4.1. GANTT diagram

A megvalósítás folyamatának részletes ütemtervét a következő oldalon található GANTT diagram tartalmazza.

Ez az oldalt ki kell cserélni az A3 formátumú GANT diagramra!

VI.4.2. A műszaki megvalósítás ütemezése

A beruházás célja műszaki szempontból a múzeumutca épületeinek rekonstrukciója, egy esetben bővítése, és az utca, közterületek rekonstrukciója, illetve mindezek megtervezése és kivitelezése. A beruházás jellegének megfelelően a projekt megvalósításának műszaki ütemezése a következő főbb szempontok szerint csoportosítható:

- Előkészítés
 - Tervezés
 - Építési engedélyeztetés
- Kivitelezés
 - Építészeti munkák
- Múzeumi szakmai tevékenységek
 - Gyűjtemények integrációjával,
 - költöztetésével,
 - installációval kapcsolatos tevékenységek.

A projekt megvalósításához kapcsolódó eljárások áttekintését, szokásos ütemezését mellékletben csatoltuk.

VI.4.2.1. Előkészítési tevékenységek

A projekt keretében kialakítandó objektum létrehozásához a műszaki előkészítő tevékenységek első csoportját a tervezési munkák adják. Ennek első fázisa a tervpályázati terv elkészítése volt. A következő lépés a bontási és építési engedélyeztetési tervdokumentáció elkészítése (beleértve makettek és animációk elkészítését is). Ez szükséges egyrészt a projekthez kapcsolódó EU-s támogatási kérelem beadásához, másrészt az építési engedély megszerzéséhez. Az építési engedélyezési tervdokumentáció elkészítése a szükséges termódosításokkal és az engedélyezési folyamattal együtt rendszerint 2,5-4 hónapot vesz igénybe. A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal (KÖH) Pécsi Irodájának javaslata alapján a tervezőknek az építési engedélyezési tervdokumentáció készítésének folyamatában szorosan együtt kell működniük a szakhatóságokkal, hogy a tervek csak részletes egyeztetések után

kerüljenek a KÖH irodára. Ebben az esetben az engedélyezési eljárások ideje lényegesen lerövidülhet, a végleges engedélyezési tervek elkészítését követően összesen 2-4 hetet vehet igénybe. Ez azonban csak az építészek és az engedélyezési hatóságok közötti részletes, folyamatos egyeztetés esetén valósítható meg és feltételezi, hogy az engedélyezési tervek elkészítésénél az egyeztetések eredményeként a hatóságok észrevételeit az építészek figyelembe veszik.

Az építési engedélyeztetési tervdokumentáció elkészítésére a Káptalan utca múzeumépületeinek felújítása illetve a kapcsolódó közterek rekonstrukciója esetében PMJV Önkormányzata kötött szerződést az általa a Nagy Kiállítótér tárgyában lebonyolított tervpályázat győztesével. Az ezen tervpályázatban nem szereplő, a Papnövelde u. 5. szám alatt tervezett rekonstrukcióra és bővítésre Kistelegdi István tervező BMÖ megbízásából korábban pályázati és engedélyezési tervdokumentációt készített, amelyre kiadott építési engedély alapján az épület részleges homlokzati- és tető-rekonstrukciója 2000-2001-ben megtörtént. Ehhez a tervhez a tervezőnek szerzői joga fűződik, amelyről lemondani nem kívánt, ezért a jelen beruházás érdekében elkészítendő építési engedélyeztetési tervdokumentáció is ő készíti. E megbízás megrendelője a BMÖ.

VI.4.2.2. *Kivitelezés*

Tekintettel arra, hogy PMJV a Nemzeti Fejlesztési Ügynökséggel kötött projektelőkészítési támogatási szerződés alapján kötelezett a FIDIC (Mérnöki Tanácsadók Nemzetközi Szövetsége) sárga könyve szerinti eljárást követni a kivitelező kiválasztása során, a kiviteli tervek készítése a kivitelező feladatkörébe fog tartozni. A kivitelezés során valósul meg emellett a projekt műszaki tartalmának túlnyomó része is, az építés. Az építési folyamat műszaki megfelelőségének ellenőrzését a független mérnök végzi, aki jelentéseket készít az előrehaladásról és a teljesítésekről.

Az első fázisban a műszaki előkészítés valósul meg a mélyépítési munkák során. Ezek tartalmazzák a szükséges földmunkákat, valamint az alépítményekkel kapcsolatos munkákat.

A magasépítési munkák tartalmazzák a szerkezetépítési tevékenységeket, melyek során az épületek szerkezeti elemeinek felújítása történik. A külső szakipari munkák a tetővel és a homlokzattal kapcsolatos tevékenységeket érintik, tehát elsősorban az épületestre

vonatkoznak. Az itt végzendő munkákra vonatkozó magas minőségi követelmények esetén a szakmai normákon túlmenően az épületek városképi szerepe is meghatározó. A belső szakipari munkák során kerül sor a kőművesmunkákra, nyílászárók cseréjére, belsőépítészetre, és a burkolatok elhelyezésére.

A belső munkálatok következő nagy csoportjai az épületgépészet, és az épületvillamosság munkálatai. A gépészeti munkák tevékenységei közé tartozik a múzeumépületek technológiai berendezéseinek cseréje, beépítése is, az építészeti beruházásokkal kapcsolatos munkák között. Az épületvillamosság szerelési munkálatainál figyelembe kell venni, hogy a felújított létesítmények erős biztonságtechnikai háttérrel fognak működni, magas követelményeket támasztva a gyengeáramú vezetékes hálózat kiépítésével szemben.

A külső tevékenységek között szerepel az utcaburkolat rekonstrukciója, kertépítés, külső burkolatok elkészítése.

A befejező szakaszban történik az épületek bútorozása, amelynek során végleges formát nyernek az egyes funkcionális terek. Kialakulnak kifejezetten kiállítási szolgáltatásokat nyújtó részlegek, valamint a kiszolgáló egységek.

Az épület építészeti és belsőépítészeti munkáinak végeztével megtörténik a műszaki átadás.

A kivitelezés ütemezésénél külön szót kell ejtenünk a szezonális korlátokról. Téli időszakban az előre nem látható, építési munkálatokra nézve akár kedvezőtlenül is alakuló időjárási körülmények bizonytalanná teszik az előrehaladást. Jelen beruházás esetében ezért a kiviteli szakaszt úgy ütemeztük, hogy 2009. november első felében minden külső építési tevékenység lezáruljon: erre az időpontra befejeződik a Káptalan utcai épületek teljes külső-belső rekonstrukciója, a Papnövelde utcai Régi Vármegeháza külső felújítása és északi bővítése is szerkezetkész állapotba kerül, valamint megtörténik az összes épületen kívüli felújítás (utca, kapcsolódó közterületek, múzeumkertek). A hátralévő időben csak a Régi Vármegeháza belső kialakítási, rekonstrukciós feladatai vannak hátra, amelyek téli időjárási körülmények között is végezhetőek. A kivitelezés csúszásával kapcsolatos esetleges válsághelyzetek kezelését a IX.2. Kockázatelemzés c. fejezetben tárgyaljuk.

VI.4.2.3. *Múzeumi szakmai tevékenységek*

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekthez kapcsolódó gyűjtemény-költöztetési feladatok, valamint a közel 13.000 tételt számláló műtárgyraktár áthelyezése speciális feladat, melyre valószínűleg pótlólagos munkaerő bevonása is szükséges.

Műtárgyakat csak kiszáradt, portalanított, gépészeti beüzemelésen átesett, hőmérsékleti és páratartalmi szabályozással ellátott épületbe lehet beköltöztetni.

A műtárgyraktár anyagának fizikai előkészítése, a műtárgyak tisztítása (portalanítás, gombátlanítás, esetlegesen szükséges kisebb restaurálási feladatok), a műtárgyak könnyű csomagolásának időigénye mintegy 3 hónap. Az előre megtervezett raktárrend szerinti, berendezett raktárba történő rendezett raktározás újabb 1,5-3 hónapot vesz igénybe.

A működő kiállítások átköltöztetése lényegesen egyszerűbb feladat, hiszen itt kevesebb számú, és jellemzően kitűnő állapotú tételt kell mozgatni. Előzetesen elvégzendő, időigényes feladat ugyanakkor a kiállítások szükségszerű „felfrissítéséhez” a raktárból kiemelő műtárgyak restaurálása. A kiállítások installációjának elkészítése, a műtárgyak elhelyezése és a feliratozás kb. 3 hét alatt kivitelezhető. Hasonló időtartam alatt készíthető elő egy-egy ideiglenes kiállítás is (pl. nyitórendezvény), természetesen nem beleértve a szakmai kapcsolatfelvétel, egyeztetés és koordináció akár többéves folyamatát.

Tekintettel arra, hogy a létesítmények mindegyike egy rövid időintervallum során kerül jelentős (sok esetben teljes) rekonstrukcióra, a projekt kezdetéig BMMI-nek el kell készítenie a gyűjtemények ideiglenes tárolásának és végleges elhelyezésének logisztikai tervét. Ennek sikeres megvalósításához elképzelhető, hogy BMÖ-nek megfelelő biztonságtechnikai színvonalat biztosító ideiglenes ingatlant kell biztosítani, amennyiben a számos gyűjtemény és kiállítás a Múzeumutca épületeiben a rekonstrukció során nem helyezhető el műtárgyvédelmi szempontból kielégítő módon.

Itt jegyzendő meg az is, hogy védett gyűjtemény őrzési helyének (3 hónapot meghaladó) módosításához a Kulturális Örökségvédelmi Szolgálat engedélye szükséges. Ezt az engedélyt mind a felújítások alatti (várhatóan 3 hónapnál hosszabb ideig tartó) ideiglenes elhelyezések, mind a felújított újonnan épült létesítményekbe történő végleges elhelyezés esetében be kell szerezni.

VI.4.3. Pénzügyi ütemezés

A pénzügyi ütemezés keretében a projektek megvalósításához kötődő pénzáramokat, a támogatási és egyéb finanszírozási források lehívhatóságának, felhasználhatóságának lehetséges ütemezését vizsgáljuk.

Az elszámolható költségek finanszírozása saját erőre és támogatásra osztható fel. A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekthez a BMÖ biztosítja a szükséges saját erő legnagyobb részét. A beruházás megvalósítása során először a saját erő felhasználása történik meg.

A nem elszámolható költségek közül az építési engedélyezési tervdokumentáció az 1067/2005. (VI.30.) Korm. Határozat alapján az „Európa Kulturális Fővárosa – Pécs, 2010” projekt 1,0 milliárd forint vissza nem térítendő támogatásból finanszírozandó.

A vissza nem igényelhető áfa elszámolható költség.

A beruházási költségek ütemezését a mellékelt ütemterv tartalmazza, negyedéves bontásban, folyó áron.

VI.5. A PROJEKT KÖRNYEZETI HATÁSAINAK ELEMZÉSE

VI.5.1. Jogszabályi és tervezési háttér

VI.5.1.1. Releváns környezetvédelmi szabályozás

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: 1995. évi LIII. törvény) határozza meg a környezet védelmének alapelveit, adminisztratív és közgazdasági alapjait, a kormány és az önkormányzatok szerepét és felelősségi köreit, valamint az engedélyezési folyamatokat és a nyilvánosság tájékoztatását.

A 1995. évi LIII. törvény meghatározza továbbá a környezetvédelmi igazgatás körébe tartozó feladatokat, rendelkezik a környezethasználat feltételeiről, hatósági engedélyezésről (előzetes vizsgálati eljárás, környezeti hatásvizsgálati eljárás, környezetvédelmi felülvizsgálat stb.).

Fontosabb jogszabályok:

Levegő tisztaság védelem:

A 21/2001. (II. 14.) Korm. rendelet határozza meg a levegőtisztaság-védelemre vonatkozó

legfontosabb előírásokat. A 14/2001. (V. 9.) KöM-EüM-FVM együttes rendelet tartalmazza a légszennyező anyagok listáját, és az azokhoz meghatározott légszennyezettségi határértékeket. A tervezési terület az átlagos érzékenyséű levegőtisztaság-védelmi zónába tartozik, a zónában a levegőterhelést okozó tevékenységek közül csak a csekély mértékben levegőterhelést okozó létesítmények alakíthatók ki (PÉSZ 2006).

A 21/2001. (II.14.) Korm. rendelet 9.§ (1) bekezdése alapján légszennyező pontforrás csak engedéllyel üzemeltethető, ezért az üzemeltetést megelőzően az üzemeltetőnek engedélykérelmet kell a környezetvédelmi hatóság, a Dél-Dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (a továbbiakban: DD-KTVF) részére benyújtani. A létesített pontforrást a 21/2001. (II.14.) Korm. rendelet 16.§-a alapján levegőtisztaság-védelmi alapbejelentő lapon be kell jelenteni.

Pécs Építési Szabályzatának és Szabályozási Tervének megállapításáról szóló 29/2004. (11. 26.) rendeletben levegőtisztaság-védelmi zónák kijelölésére került sor.

A megvalósítás során figyelembe veendő környezetvédelmi szempontok:

Levegőszennyezést okozó tevékenységek az építkezés során elsősorban az anyagszállítás, földmunkák és a gépek üzemeltetése során merülnek fel. Ezek a tevékenységek az építkezés közelében lakó népesség, a szállítási-útvonalak mentén élők számára lehet zavaró hatású.

Zaj és rezgés védelem

Az általános szabályokat a 12/1983. (V. 12.) MT rendelet határozza meg. A határértékeket a 8/2002. (III.22.) KöM-EüM rendelet rögzíti.

Pécs Építési Szabályzatának és Szabályozási Terve (2006. november) szerint a Nagy Kiállítótér tervezési terület átlagos érzékenyséű zónába tartozik.

Engedélyezési eljárás fontosabb követelményei

A 12/1983.(V.12.) MT. rendelet 6.§ (1) bekezdése b., pontja értelmében jelentős építési munka megkezdése előtt a kivitelező zajkibocsátási határérték megállapítását köteles kérni a környezetvédelmi hatóságtól. Nem kell zajkibocsátási határérték megállapítását kérni, ha a zajterhelési határérték teljesül, és erről a tervező, illetőleg a kivitelező nyilatkozik.

A megvalósítás során figyelembe veendő környezetvédelmi szempontok

A zajterhelés az építő-, szállító-, rakodógépek mozgásaiból ered. A munkagépek zaja csak az úthoz közeli épületeknél okozhat problémát, de azt is csak ideiglenes jelleggel. Az anyagszállítás általában a meglévő közutakon és megfelelő szervezéssel, útvonal-választással, éjszakai szállítás, éjszakai építés elkerülésével jelentős zajnövekedésre nem kell számítani.

Hulladékgazdálkodás

Az 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól és a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII sz. törvény írja elő a fenntartható fejlődéssel összhangban megvalósított a hulladék keletkezésével, kezelésével, és ártalmatlanításával kapcsolatos szabályokat.

Engedélyezési eljárás követelménye:

Az építési engedélyezési eljárás során a környezetvédelmi szakhatósági állásfoglalás kialakításához, a dokumentáció elbírálásához környezetvédelmi fejezet szükséges.

A megvalósítás során figyelembe veendő környezetvédelmi szempontok

- A kommunális hulladékok lerakása a megyei, vagy települési önkormányzatok által üzemeltetett kommunális hulladéklerakókba történhet.
- A veszélyes hulladékok jogszabályoknak megfelelő gyűjtéséről, tárolásáról valamint erre feljogosított vállalkozóval történő elszállításáról gondoskodni kell. A veszélyes hulladékok ártalmatlanítása a regionális jellegű átmeneti tárolókba, vagy égetőkbe történhet.
- A földkitermelési hulladékok (termőtalaj, homok, kavics, sovány agyag) deponálásra kerülhetnek, valamint direkt építőanyagként altalajtöltésként, töltőanyagként a közbenső rétegben történő felhasználása is javasolt.
- Az építési törmelékeket másodnyersanyagként lehet felhasználni elkülönítés, tisztítás után.

Talajminőség, felszíni-, felszín alatti vízminőség

A termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény értelmében a termőföld védelme az állam és a földhasználó, illetve a beruházó és üzemeltető közös feladata. A különböző (pl. ipari, közlekedési, stb.) beruházások esetében a tervezés és építés fázisában a beruházó, az üzemelés

fázisában az üzemeltető feladata a talaj felső termőrétegének védelme.

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet felsorolja mindazon tevékenységeket, amelyeknek a felszín alatti vizek minőségére (és mennyiségére) hatása van. A 10/2000. (VI. 2.) KöM-EüM-FVM-KHVM együttes rendelet meghatározza a földtani közegre és a felszín alatti vizekre vonatkozó határértékek rendszerét és számszerű értékeit.

A 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet meghatározza a különböző vízszennyező anyagok, különösen a veszélyes anyagok kibocsátásának, valamint a szennyvízkibocsátással járó tevékenységek végzésének szabályait. A kormányrendeletben meghatározásra kerültek a felszíni vizek védelmének általános szabályai, a szennyvízkibocsátók általános kötelezettségei, valamint a kibocsátási határértékek rendszere.

Engedélyezési eljárás fontosabb követelményei

Az építési engedélyezési eljárás során a környezetvédelmi szakhatósági állásfoglalás kialakításához, a dokumentáció elbírálásához környezetvédelmi fejezet szükséges.

A megvalósítás során figyelembe veendő környezetvédelmi szempontok

- A talaj elszennyeződésének elkerülésére az üzemanyag-tárolás és az építkezés során alkalmazott veszélyes anyagok (festékek-, szigetelő anyagok és göngyölegei), valamint a keletkezett veszélyes hulladékok tárolást különös gondossággal kell végezni.
- A kivitelezés során biztosítani kell, hogy az érintett földtani képződmények minősége káros mértékben ne változzék, ezért a kivitelezést csak megfelelően karbantartott és ellenőrzött gépekkel lehet végezni, amelyekből szénhidrogén, vagy egyéb szennyezés nem kerülhet a talajra.
- Az építkezés során keletkező kommunális szennyvizet zárt mobil egységekben kell gyűjteni.

Természetvédelem

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény határozza meg az állam, a környezethasználók, valamint egyéb szervezetek természetvédelemmel kapcsolatos jogait és

kötelességeit.

A többször módosított Pécs Építési Szabályzatának és Szabályozási Tervének megállapításáról szóló 29/2004. (11. 26.) rendeletben helyi jelentőségű táj- és természetvédelmi zónák kijelölésére került sor. Helyi jelentőségű természetvédelmi területen a természet védelméről szóló törvény előírásai szerint és a védett területekre vonatkozó helyi rendeletekben és természetvédelmi kezelési tervekben foglaltak alapján lehet tevékenységeket végezni. A területeket érintő ügyekben az első fokú természetvédelmi hatóság (a település jegyzője) az eljáró szerv.

Engedélyezési eljárás fontosabb követelményei

Az eljárás során be kell mutatni az építéssel érintett területen esetelegesen fellelhető természeti értékeket, be kell mutatni a terület közelében elhelyezkedő védett természeti területeket.

A megvalósítás során figyelembe veendő környezetvédelmi szempontok

A tervezési területen a „Káptalan utcai tiszafák” helyi védettséget élveznek a 129/1974. (XII.23.) VB. határozat alapján és a „Szent István tér és a Barbakán” is helyi védett terület a 129/1974. (XII.23.) VB. határozat alapján.

Régészet, műemlékvédelem:

Pécs Építészeti Szabályzat (2006. október); Értékvédelmi zónák előírásai; Települési értékvédelem zónái; 30. § szerint:

„A fokozottan és kiemelten védett régészeti lelőhelyen, a nyilvántartott régészeti lelőhelyen, valamint a régészeti érdekű területen a 2001. évi LXIV. Tv. és a kapcsolódó rendeletek előírásait kell betartani.

A világörökség, a műemléki jelentőségű, a műemléki környezet területén a 2001. évi LXIV. Törvény és kapcsolódó rendeleteinek előírásait kell betartani. A helyi települési értékvédelmi zónába eső telkeken építés, felújítás csak a helyi védelemről szóló rendeletek betartásával végezhető.”

Az engedélyezési eljáráshoz szükséges dokumentációk, állásfoglalások

A fent ismertetett követelményeken túl a következő dokumentumok, állásfoglalások lehetnek

szükségesek:

- Helyi jelentőségű védett természeti terület érintettsége esetén az önkormányzat megkeresése javasolt.
- Régészeti szempontból érzékeny terület érintettsége esetén egyeztetés lefolytatása javasolt az illetékes Műemlékvédelmi Hivatallal.

VI.5.2. A jelenlegi állapot bemutatása

VI.5.2.1. Domborzat, földtan és talaj

VI.5.2.1.1 Domborzati adatok

A Mecsektől D-DK-re kiterébélyesedő, 130-250 m tszf-i átlagmagasságú dombsági, kis részben síksági kistáj, amelynek felszínébe egyrészt ÉNy-on a Pécsi-síkság alacsonyabb, másrészt ÉK-en a Geresdi-dombság magasabb, de igen kis kiterjedésű kistájai öblösödnek be, továbbá felszínéből D-en a Villányi-hegység szigetként magasodik fel. Alaphegységi szerkezete bonyolult. Ny-i része alatt a Görcsönyi-hát magasra emelt paleozoós röge húzódik, pleisztocén lösszel fedve. Ettől K-re a Geresdi-rögig az Ellendi-medence húzódik, amely a Villány-szalatnaki mélytörés része. K-i peremén nagy szerepe van a völgyhálózatot befolyásoló ÉNy-DK-i irányú töréseknek. A Szederkény-Újpetre közti törésvonal a löszfelszín lépesős lealacsonyodásában is megmutatkozik. A domborzat a szerkezeti vonalak mentén, pleisztocén völgybevágódások hatására, pannóniai üledékeken kialakult hordalékkúpos hegylábi felszínből formálódott a mai dombsági térszinné. Ny-on a lösszel fedett széles Görcsönyi-hát alapja hordalékkúpos hegyláb felszín. A Szemely-Peterdi-víz és a Karasica közti völgyközi háta a dél-mecseki pliocén hegyláb felszín maradványai; a Zengő aljáig felhúzódnak, ahol kisebb medencéket kereteznek. A Szederkény-Újpetre törésvonaltól D-re a háta lealacsonyodnak és gyengén tagolt, de 10 méternél vastagabb lösztakarójú felszínben folytatódnak. Itt löszdolinák is előfordulnak (Kisjakabfalva). A völgyhálózat É-D-i irányú és korábról öröklődött át. Délen a vastag löszös takarójú enyhe lejtőkön deráziós völgyhálózat jellemző, de egyes mélyre (60-80 m) vágódott völgyeket fiatal pleisztocén völgyvállak kísérnek (pl. Máriakéménd). A kistáj közepesen és gyengén tagolt, jórészt löszös, dombsági felszínére átlagban 58 m/4 knm relatív relief jellemző; a nagy felületekre tipikus 25-50 és 50-100 m/4 knm relatív relief értékek mellett csak DNy-on kisebb felszínen fordul

elő 10-25, illetve 5-10 m/4 knm-es relatív relief.

VI.5.2.1.2 Földtani adottságok

A kistáj hasznosítható nyersanyagai:

- faragható diabáz: Mecseknádasd 13 Em³;
- díszítő gránit: Erdősmecke 11.712 Em³;
- díszítő mészkő: Pécs 45 Em³, Siklós 3.763 Em³ földtani készletből 3.186 Em³ műrevaló;
- falazó mészkő: Pécs 5.889 Em³, Pécsvárad 315 Em³, Ófalu 5 Em³, Siklósbodony 15 Em³;
- mészgártási mészkő: Nagyharsány 666.077 Em³;
- mészkő-zúzottkő; Siklós 3.184 Em³ készletből 402 Em³ műrevaló;
- építési bazalt: Versend 108 Em³;
- földpátos homok: Pécsvárad 8.301 Em³ földtani készletből 2.634 Em³ műrevaló;
- falazó homok: Pécs 54 Em³, Mecseknádasd 4 Em³, Szilágy 281 Em³, Siklós 1 Em³;
- vakoló homok: Pécs 2.243 Em³, Himesháza 416 Em³;
- tömör téglagyag: Szajk 87 Em³, Monyoród 255 Em³, Görcsöny 25 Em³, Siklós 555 Em³ földtani készletből 77 Em³ műrevaló, Villánykövesd 1.170 Em³, Szentlőrinc 34 Em³;
- blokk téglagyag: Görcsöny 8.578 Em³.

VI.5.2.2. Vízminőség, vízgazdálkodás

VI.5.2.2.1 Felszíni vizek

A Dél-Baranyai Dombság kistáj K-i részét a Karasica Villány feletti szakasza (42 km, 647 km²) a Dunába, Ny-i részét a Bükkösdi-víz (50 km, 332 km²) és a Pécsi-víz (56,6 km, 592 km²), valamint az Eperszegi-csatorna (27 km, 209 km²) a Fekete-vízen át a Drávához csapolja le. A Karasica nevezetesebb mellékvize a Vasas-Belvárdi-víz (27 km, 162 km²) és a

Villány-Pogányi-vízfolyás (24,5 km, 206 km²). A kistáj K-i felének kismértékű vízhiánya, Ny-i felének vízfeleslege van.

K-en: Lf=2,5 l/s.km²; Lt=13%; Vh=30 mm.

Ny-on: Lf=4 l/s.km²; Lt=18%; Vf=30 mm.

Vízjárasi adatok több vízfolyásról is rendelkezésre állnak:

Vízfolyás	Vízmerce	LKV	LNV	KQ	KÖQ	NQ
		cm		m ³ /s		
Karasica	Villány	-10	256	0,07	1,6	95
Villány-Pogányi- vízfolyás	Villány	0,08	1,9	83
Váras-Belvárdi-víz	Belvárdgyula	34	300	0,015	0,4	40
Pécsi-víz	Kémes	20	238	0,06	1,6	57
Egerszegi-víz	Drávaszabolcs	0,05	0,5	43
Bükkösdi-víz	Szentlőrinc	16	296	0,15	0,35	45

Míg a kisvizek időszaka egységesen a nyár vége és az ősz, addig az árvizek bármelyik évszakban felléphetnek. vízminőség szerint a Pécsi-víz végig III. osztályú, míg a többi ek II. osztályúak. Az ártér kiterjedése 131 km², amiből 13,6 km a belterület, 62 km a szántó, 53,7 km a rét és legelő, 1,7 km az erdő. A különböző rendeltetésű mesterséges tavak-tározók száma 17, felületük 368 ha. Legnagyobb közöttük az Erzsébeti-tározó (138 ha). Öt halastava együtt 307 ha felszínű. Közöttük a Pécsváradi-halastó (170 ha) a legnagyobb.

VI.5.2.2.2 A víz és csatornahálózat

A pécsi vízmű rendszer, a környező 10 település ellátását is biztosító egységes rendszer, melyet a Pécsi Vízmű Rt. üzemeltet. A vízmű rendszer egyharmad részben helyi, kétharmad részben regionális vízbázisra támaszkodik. Helyi vízbázisok a Pellérdi ("P" terület): Tortyogói víznyerő terület ("T" terület), Tettye karsztforrás. Regionális vízbázis a Margitta szigeti parti szűrésű kutakra, illetve a felszíni vízkivételre támaszkodó Pécs - Mohács regionális rendszer. E vízbázisok kapacitása jelentősen meghaladja a csökkenő tendenciájú vízfogyasztást. A vízfogyasztás növekedésének, akár lakossági, akár ipari vízfogyasztást tekintve, nincs korlátja.

A város vízellátási szempontból 7 magassági zónára van osztva. Minden zóna saját

vízátárolóval, s ahol a továbbemelésre is szükség van, gépházzal rendelkeznek. A legkiterjedtebb az I. zóna, mely a város teljes vízfogyasztásának kb. 2/3-át, átlagban napi 21.000 m³ vizet itt vesz le az itt élő mintegy 120.000 lakos és az itt működő ipar. A Pécsi víztől délre elterülő Siklói városrészben kiépítettek egy I/A zónát, ez mintegy 8.000 lakosnak, napi átlagban 1.500 m³-t szolgáltat. A II-es zóna már két egymástól távoli területen épült ki, a Siklói városrészben és a Mecsek oldalban. Ez a zónát kb. 28.000 fő lakja, és napi átlagban 5-6.000 m³ vizet fogyasztanak. Az e fölötti zónák már egyre ritkábban lakottak, és a Meszes városrésztől eltekintve zöldövezeti, családi házas beépítésűek. E területek jelentősége, hogy az utóbbi időkben az építési igények itt jelentkeznek. A III – VI. zóna összlakossága kb. 12.000 fő, s napi 3-3.500 m³ vizet fogyaszt.

A VII. zóna lakossági igényt nem szolgál, mélytározóként a Misina tetőn levő TV torony és a hozzá kapcsolódó létesítmények vízigényét elégíti ki.

A zónák tározói az 1990-es évek előtti, lényegesen nagyobb vízforgalomra méretezettek. A tározók karbantartása, állapota jó. Egyes tározók a szükségesnél nagyobb területtel rendelkeznek, ezek telekalakítással leválaszthatók, és másra hasznosíthatók. Ilyenek a Kertváros I, a Losonc utcai és a Szkókö tározó.

A városi kútgyűjtő hálózat 72,6 km, a távvezeték 48,8 km, a városi nyomóvezeték 583 km, és a bekötővezetékek hossza 113 km. A vezetékek anyaga a fektetés idejétől függő; öntöttvas, eternit, PVC majd kemény polietilén. A vezetékhalózat fele a műanyag vezeték (PVC, KPE). Kicserélésre vár az 1940-es, -50-es években lefektetett 120 km-nyi azbesztcement vezeték egészségügyi okokból, és 90 km-nyi acél vezeték az állapota miatt.

A ma Pécsen levő 66 097 lakás 95-97 %-a részesül vezetékes vízellátásban. A bekötött közületek száma 6.145. A vízfogyasztás 10-12 éve csökken. Az 1985-ös átlagfogyasztás 64.100 m³/nap volt, s a nyári csúcs 78.630 m³/nap. A 2005. évi adatok szerint a napi átlagfogyasztás 25-30.000 m³ között mozog, de a nyári csúcs sem éri el a 40.000 m³-t.

A vízelosztó hálózat a korábbi nagyobb igényekre épült ki, ennek megfelelően kapacitás problémák nincsenek, a hálózat rekonstrukciója folyamatban van. A közüzemi vízzel ellátatlan területek, a szám szerint kis létszámú, de a területileg nagy kiterjedésű, domboldalakon található. Az ellátatlan területek zömében azok a korábban hétvégi házas területek, amelyek az utóbbi időben fokozatosan kertvárosi családi házas területekké alakultak

át, de még csak részben beépítettek.

A közüzemi vezetékek mentén a tűzvíz-ellátás a hálózatról általában biztosítható. A ma érvényes 35/1996. (XII.29.) BM rendelet szerint az oltandó létesítménytől 100 m-es távolságon belül biztosítani kell a vízvezetéki hálózatra telepített földfeletti tűzcsapon a vízvételzési lehetőséget, vagy az 500 m-en belüli tűzvíz-tározót és a tűzcsapoknál az úton a két nyomsávot. E feltételek a város régebben épített részein és a Mecsek oldal szűk utcáiban nem teljesülnek.

A nagyobb ipari üzemek technológiai vízigényüket egyre inkább saját vízműről biztosítják. Ezek részben rétegvízre, kisebb arányban talajvízre települtek.

Pécs szennyvízcsatornázása 1926-ban kezdődött, s kisebb-nagyobb megszakításokkal a mai napig tart. A csatornák anyaga a háború előtt beton és kőagyag, később beton, majd az 1970-es évektől az utóbbi mellett megjelenik a műanyag cső, s ma az új fektetéseknél ez vált jellemzővé.

Az 1970-es évek második feléig a csatornahálózat teljes egészében gravitációs volt. A peremvidékeknek a csatornázásával ez a gyakorlat már nem volt tartható, szennyvízátemelők és szennyvíz-nyomóvezetékek beépítésével lehetett a rendszerhez csatlakozást megoldani. Ma a város területén egy központi, továbbá hét helyi átemelő működik. A központi átemelő a város teljes szennyvízmennyiségét nyomja a pellérdi szennyvíz-tisztító telepre, a Megyeri úttól kiépített, 4.370 m hosszúságú, NÁ 100 cm átmérőjű SENTAB nyomóvezetéken. Valamennyi átemelőben FLYGHT típusú függőleges szivattyúk üzemelnek.

A város csatornahálózatának hossza 373 km, a bekötéseké 126 km. A csatorna szolgáltatásban részesülő lakosság száma 149 ezer fő, az összlakosság 87 %-a. Az ellátatlan ingatlanok nagy többségben a családi házas övezetekbe esnek, ezért a további új bekötéseknél általában csak egy lakás terhe várható.

A város fő szennyvízelvezető rendszere kiépült, a várható távlati igények fogadására is alkalmas. A ma közcsatornával ellátatlan, elsősorban a domboldalra felhúzódó lakott területek szennyvízelvezetése a következő évek feladata. A hegyoldal csatornázása az elmúlt évtizedben tanulmány és kiviteli tervek készültek, amelyek nagyobb részt korszerűsítésre szorulnak.

A szennyvíztisztító telep 80.000 m³/nap mechanikai és 60.000 m³/nap biológiai kapacitással rendelkezik, ez utóbbiból a fokozott tisztaságú biológiai 40.000 m³/nap.

VI.5.2.2.3 Felszín alatti vizek

A talajvíz É-on, a Mecsek alatt 2 méternél magasabban érhető el. Aztán van egy 4-6 méter talajvízmélységű övezet a Vasas-Belvárdi-víz és a Villányi-hegység között. A többi területen 2-4 méter között találjuk a talajvizet. Mennyisége azonban csak É-on, a Mecsekalján számottevő. Kémiai összetétele általában kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos. Keménysége É-on és a Villányi-hegység közelében 25-35 nk°, máshol kevesebb. A szulfáttartalom 60 mg/l alatti. A nitrátosodás nagy területen fordul elő.

A rétegvizek mennyiségét 1-1,5 l/s.knm-re becsülik. Számos artézi kútjának mélysége és vízhozama nagy szélsőségek között váltakozik. Ny-i része szennyezés-érzékenysége miatt kiemelt vízminőségvédelmi terület. Az Ellend-Ramonyán (56 °C) és az Újpetrén (39 °C) feltárt hévíz egyelőre hasznosítatlan.

VI.5.2.2.4 A vízbázisok és felszíni vizek védelme

Pécs felszín alatti vízbázisai sérülékeny földtani környezetben helyezkednek el. A pellérdi és a tortyogói felszín alatti víztároló medencéi részben a város alatt helyezkednek el, és egységes rendszert alkotnak, így bárhol bekerülő szennyeződés veszélyezteti a vízbázisokat. Önálló vízföldrajzi egységet képez a mecseki karszt, amelynek víznyerő helye a Tettye forrás. Országos célprogram is támogatja a vízbázisok védelmét. Kormányrendelet írja elő a védőterület-rendszer meghatározását és a szükséges korlátozások rögzítését és betartatását. A helyi vízbázisok nem csak Pécs, hanem a városkörnyéki települések közös tulajdonában vannak, ami koordinációs feladatokat támaszt.

A nagy Kiállítótér tervezési terület – Káptalan utca 4 – Pécs É-i részén, a Mecsek alján helyezkedik el, a talajvíz és a rétegvizek a felszínhez közel, 2 m-nél kevesebb mélységben is előfordulhatnak.

VI.5.2.2.5 Csapadékviszonyok

A kistájon a csapadék évi összege K-en és DK-en 650 mm körüli, Ny-on 670 és 690 mm közötti, É-on kevéssel 700 mm feletti. A vegetációs időszakban K-en 370-400 mm, Ny-on

400-420 mm csapadék hullik. A 24 órás csapadékmaximum 118 mm, az észlelés helye Németi (Szalánta). A téli időszakban átlagosan 35-38 hótakarós nap várható, az átlagos maximális hóvastagság 26-28 cm közötti. A terület ariditási indexe 0,99-1,08 (É-on kisebb).

A városi csapadékvíz elvezetés a hegyoldali lejtőn elhelyezkedő négy különböző területen más-más elvezetési problémát jelent.

- A Magaslati út feletti területen az erdőterület felől leömlő víz leválasztása és a hordalék megfogása szükséges, ezért övások kiépítése és a víz Belváros feletti elterelése javasolt.
- A Magaslati útig a vízvezetés művei, árkok, csapadékcsatornák hiányoznak, a lefolyó víz összefogott vízvezető rendszerekbe való bevezetése megoldatlan.
- A Magaslati út és a vasút közötti szakaszon az É-D-i főgyűjtők kiépültek.
- A vasútvonal és a Pécsi víz mélyvonala közötti területen a szabad vízkiáramlást kell elősegíteni, megfontolandó a Pécsi víz mélyítése.
- Az új városrészek csapadékvíz elvezetése megoldott, a körbezárt csatornázás nélküli területrészek bekötésére kell törekedni /régi Kertváros, Málom, Postavölgy stb./
- A zárt csapadékvíz elvezető rendszerek az elöntés veszély csökkentését szolgálták, a korszerű városbeépítés az összefüggő vízvezető rendszerek kiépítését igénylik.

A város speciális vízvezetési viszonyai miatt a szivárgókat, a történelmi belvárost érintő forrásokot és gravitációs vízvezetőket is a vízvezető rendszer részeként kell kezelni. A vízvezetés megoldatlansága ill. a folyókák, burkolt árkok elhanyagolt állapota támfalomlásokban, pincevizesedésekben, épületkárokban jelentkezik.

VI.5.2.3. Levegőminőség

VI.5.2.3.1 Meteorológiai és klimatikus viszonyok

Éghajlat

A dél-dunántúli régió a Földközi-tengeri légtömegek elsődleges érkezési területe, ezért erősen érvényesül a mediterrán hatás: korai a kitavasodás, a nyár meleg és nem túl forró, az őszt hosszú, a tél enyhe és hóban gazdag, a csapadék viszonylag bőséges és kiegyenlített. Ezen belül Pécs térségének éghajlati viszonyai területileg is változatosak, amelyek szorosan

összefüggenek a földrajzi helyzettel és a domborzati, beépítettségi viszonyokkal.

Hőmérséklet

A léghőmérséklet alakulását a domborzat, a beépíttség is jelentősen befolyásolja. Az évi középhőmérséklet a Jakabhegy-Tubes-Misina-Árpádtető-Vasas vonaltól északra 9,0-9,5 °C, a Mecsek déli lejtőin 9,5-10,0 °C, míg a várostól délre fekvő dombsági területeken 10,0-10,5 °C között alakul. Hasonló mértékű hőmérséklet-eltolódás figyelhető meg a nyári félév (április-szeptember 15,5-17,5 °C) és a téli félév (október-március 2,5-4 °C) esetében is, ahol a Mecsek, a Mecsek déli területei és a dombsági térség középhőmérsékletei 0,5-1,0 °C közötti eltéréseket mutatnak

Légnedvesség, párányomás

A párányomás a térségben keletkező és az ide érkező légtömegeket jellemzi, és kisebb mértékben változhat a felszínek nedvességviszonyaitól függően. A magas, 14,1 Hgmm-t meghaladó párányomás értékek fülledtség-érzetet keltenek.

Légáramlás, szélviszonyok

A vizsgált térség szélviszonyait alapvetően befolyásolják a domborzati és beépítési viszonyok. A szélmérések adatai szerint az uralkodó szél 1500 m magasságig északias, amely mellett azonban nagy arányban fordulnak elő a nyugatias szelek is. 1500-10000 m között a NyDNy-É szektor irányából fújnak a szelek a leggyakrabban. Ez arra utal, hogy az atlanti és mediterrán áramlatok mellett a kontinentális áramlást jelző keleties szelek erősen megritkulnak.

VI.5.2.3.2 A vizsgált terület tágabb környezetének légszennyezettsége

„A levegő védelmével kapcsolatos egyes szabályokról” szóló 21/2001. (II. 14.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 21/2001. Korm rendelet) alapján az ország területét és településeit a légszennyezettség mértéke alapján a környezetvédelmi és a közegészségügyi hatóság javaslatának figyelembevételével zónákba kell sorolni. A zónák kijelölésére „a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről” szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendeletben (a továbbiakban: 4/2002. KvVM rendelet) került sor. A rendelet az egyes zónákban öt kiemelt jelentőségű szennyező anyagot értékel, ezekre A, B, C, D, E, F

csoportokba tipizálja a zónát.

A 4/2002 (X. 7.) KvVM rendeletben Pécs és környéke légszennyezettségi zónában a kén-dioxid koncentrációja az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg, a nitrogén-dioxid koncentrációja a légszennyezettségi határérték és a tűréshatár között van, a szén-monoxid koncentrációja az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg, a szilárd légszennyező anyagok a felső vizsgálati küszöb és a légszennyezettségi határérték között vannak, a benzol koncentrációja az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.

A vizsgált öt légszennyezőanyag Pécsen mért értékei alapján a szennyező anyagokénti kategóriákat az alábbi mutatja:

Zónacsoportok a szennyező anyagok szerint						
Légszennyező anyag	SO ₂	NO ₂	CO	PM ₁₀	benzol	Talajközeli ózon
Levegőminőségi zóna	F	C	F	D	F	O-I
Koncentráció (µg/m ³)	< 50	40-60	< 2500	14-70	< 2	> 18 000 ³¹
Légszennyező anyag	PM ₁₀ Arzén (As)	PM ₁₀ Kadmium (Cd)	PM ₁₀ Nikkel (Ni)	PM ₁₀ Ólom (Pb)	PM ₁₀ benz(a)- pirén (BaP)	
Levegőminőségi zóna	F	F	F	F	B	
Koncentráció (ng/m ³)	< 2,4	< 2	< 10	< 0,15 ³²	0,4-0,6	

Pécs és környéke légszennyezettségi zónái

A fentiek alapján a 21/2001. (II. 14.) Korm. rendelet 7. § (7) értelmében a nitrogén-dioxidra vonatkozó integrált intézkedési programot kellett készíteni. Pécs és környéke zóna levegőminőség javításáról szóló intézkedési programot 2004-ben készítette el a DD-KTVF. Fontos megjegyezni, hogy az intézkedési program elkészítésének idejében szilárd (PM₁₀) légszennyező anyagok tekintetében is „C” zónabesorolás volt érvényben, ezért a program ezen szennyezőanyagokra is kitért.

A légszennyező anyagok immissziós határértékei „a légszennyezettségi határértékekről, a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről” szóló 14/2001. (V. 9.) KöM-EüM-FVM együttes rendeletben kerültek meghatározásra:

³¹ A vegetáció védelmére, 2010. évre 18 000 µg/m³ x óra

³² µg/m³

Légszennyező anyag	Légszennyezettség egészségügyi határértéke ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)			Veszélyességi fokozat
	Órás	24 órás	Éves	
Szén-monoxid	10.000	5.000	3.000	II.
Nitrogén-oxidok	200	150	70	II.
Nitrogén-dioxid	100	85	40	II.
Szállópor (PM10)		50	40	III.
Kén-dioxid	250	125	50	III.

Légszennyező anyagok immissziós határértékei

Helyi zónabesorolás

Pécs Építési Szabályzata és Szabályozási Terve (2006) szerint a Múzeumutca átlagos érzékenységu zónába tartozik.

A légszennyezettség jelenlegi állapota

A légszennyezettség állapotát 4 db monitoring állomás (Szabadság út, Boszorkány út, Légszeszgyár u. és Buzsáki úti, a Dél-Dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség által üzemeltetett automata mérőállomások (Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat) mérési eredményei alapján az 1998-2006 közötti időszakban vizsgáltuk.

Szállópor (PM_{10}) esetében a monitorállomások által mért szállópor szennyezettségek éves átlag eredményeit tekintve a Pécs, Szabadság úti állomáson 1998-hoz viszonyítva a TSPM és PM_{10} szennyezettség tendenciája csökkenő, míg a Pécs, Légszeszgyár úti monitoring állomáson ingadozó, változó átlagos szennyezettségek vannak.

Nitrogén-dioxid és NO_x esetében a monitoring állomások által mért szennyezettségek éves átlagértékeit tekintve minden monitorállomáson növekvő tendencia volt megfigyelhető 2005-ig. Ez a tendencia 2006-ban megtört és a Légszeszgyár utca kivételével az NO_2 és az NO_x minden állomáson csökkent (kivétel a Buzsáki úti állomást, ahol az NO_x 2006-ban 2005-höz képest stagnált). A mért napi értékek sok helyszínen meghaladják a határértéket.

A légszennyezettség oka

NO_x légszennyezőanyag esetében meghatározó az ipari eredetű kibocsátás, de jelentősnek

mondható a közlekedési emisszió is. A szilárd emissziók terén a lakossági vegyestüzeléses fűtés emissziója a legjelentősebb. Az ipari emissziók NO_x és szilárd kibocsátásának döntő részét a Pécsi Hőerőmű adja.

Az NO_x szennyezettség területi eloszlásában az I. és III. negyedéveket összehasonlítva a belvárosban alakulnak ki a magasabb szennyezettségek, amelynek fő okozója a közlekedés. A fűtési időszakban kialakuló magasabb szennyezettségeket a közlekedés mellett megjelenő helyi fűtési emissziók eredményezik. Ezek az eredmények összhangban vannak a mért szennyezettségi adatokkal, hiszen a városon átmenő 6-os út mellett lévő két monitoring állomás nitrogén-oxidok mérési eredményei a legmagasabb szennyezettségi eredményeket adják. A fűtési időszakban az egyedi fűtési területeken a lakossági eredetű nitrogén-oxidok emisszió a meghatározó, a nem fűtési időszakban viszont a közlekedés szerepe jelentős.

A porszennyezettség alakulásában jelentős anomália van a mért és a modellezett eredmények között. A modellezés csak a pontforrásokból és közlekedésből származó szilárd emissziót képes kezelni, a diffúz eredetű porszennyezetést nem. Az I. és III. negyedév szennyezettség eloszlását összehasonlítva látható, hogy a fűtési időszakban a vegyes-tüzelésből származó szilárd emisszió hatásai jelentősek.

A nyári időszakban az ipari és közlekedési eredetű szilárd kibocsátások alacsony szennyezettséget eredményeznek. Ennek ellenére a mért porszennyezettségek alapján alig van különbség a fűtési és nem fűtési időszakok porszennyezettségi eredményei között. Egyes mérőhelyeken inkább a nem fűtési időszak szennyezettségi adatai magasabb szennyezettségeket mutatnak. Ennek oka az ún. diffúz porszennyezés (pl. bányászati tevékenység, a közlekedési utak felületéről felvert por, stb.).

VI.5.2.4. Zaj- és rezgésterhelés

Pécs város zajhelyzetét alapvetően a közúti közlekedés határozza meg. A különböző vizsgálatok (ÁNTSZ felmérése 2003, DDKvVF ellenőrzései, a beruházások tervezése, hatásvizsgálata 1997-2004) megállapításai szerint a forgalmi eredetű zajszintek a városon áthaladó országos közutak nyomvonalai mentén, valamint a gyűjtő és összekötő utak mentén is magasak. A városon áthaladó 6. számú I. rendű főút, valamint az 57., 58. és 66. számú II. rendű főutak városi szakaszai igen nagy forgalmat bonyolítanak. Hasonlóan nagy forgalmúak

a városrészeket összekötő gyűjtő-összekötőutak, amelyek jelentős terhelést okoznak a mellettük fekvő lakóterületeken.

A Pécs - Szentlőrinc - Budapest irányban haladó vasúti fővonal melletti lakóterületet nappal 65-70 dB, éjjel 60-65 dB zajterhelés éri, míg a Mohács irányba haladó mellékvonalak melletti területeken 60 dB-es zajterhelés mérhető. Az utóbbi időben a vasúti a személyszállítás, de főként a teherszállítás jelentősen csökkent. Bár ennek hatása a vasútvonalak mentén kedvező, azonban ezzel párhuzamosan jelentősen megnőtt a közúti szállítás, így a közutak mentén jelentős zajterhelés növekedés tapasztalható.

Az ipari zajviszonyok szempontjából kedvező, hogy több nagyobb és zajos üzem megszűnt, vagy jelentősen csökkentette termelését és/vagy megszüntette az éjszakai műszakot. Az üzemek többsége elvégezte vagy folyamatosan végzi a szükséges zajcsökkentési intézkedéseket. Az új üzemi létesítmények, vállalkozások csak a megengedett határértékek teljesülése esetén kapnak telephelyengedélyt. Ennek köszönhetően az ipari eredetű zajterhelés Pécsen nem meghatározó.

Helyi zónabesorolás

Pécs Építési Szabályzata és Szabályozási Terve (2006) szerint a Múzeumutca átlagos érzékenyséű zónába tartozik.

Az EKF projekt szempontjából releváns tevékenységektől származó zaj terhelési határértékei az alábbi táblázatokban kerülnek bemutatásra.

Zóna neve	Megengedett egyenértékűA-hangnyomásszint, L_{aeq} , dB					
	Ha az építési munka időtartama					
	1 hónapnál kevesebb		1 hónap felett 1 évig		1 évnél több	
	nappal 6-22 óráig	éjjel 22-6 óráig	nappal 6-22 óráig	éjjel 22-6 óráig	nappal 6-22 óráig	éjjel 22-6 óráig
fokozottan érzékeny	60	45	55	40	50	35
átlagos érzékenyséű I.	65	50	60	45	55	40
átlagos érzékenyséű II.	70	55	65	50	60	45
nem érzékeny	70	55	70	55	65	50

Építőipari kivitelezésből származó zaj terhelési határértékei

Zóna neve	Határérték (L_{TH}) az L_{AM} megítélési szintre (dB)							
	üdülő-, lakóépületek és közintézmények közötti forgalomtól elzárt területeken; pihenésre kijelölt közterületeken		kiszolgáló út; átmenő forgalom nélküli út mentén		gyűjtőtűt; összekötő út, bekötőtűt, egyéb közút, vasúti mellékvonal és pályaudvara, repülőtér, illetve helikopterállomás, -leszállóhely mentén		Autópálya, autótűt, I. rendű fűt, autóbusz-pályaudvar, vasúti fővonal és pályaudvara, repülőtér, illetve helikopterállomás, -leszállóhely mentén	
	nappal 6-22 óraíg	éjjel 22-6 óraíg	nappal 6-22 óraíg	éjjel 22-6 óraíg	nappal 6-22 óraíg	éjjel 22-6 óraíg	nappal 6-22 óraíg	éjjel 22-6 óraíg
fokozottan érzékeny	45	35	50	40	55	45	60	50
átlagos érzékenységű I.	50	40	55	45	60	50	65	55
átlagos érzékenységű II.	55	45	60	50	65	55	65	55
nem érzékeny	60	50	65	55	65	55	65	55

A közlekedésből származó zaj terhelési határértékei

A tervezési területen ipari eredetű zajhatás nincs. A közlekedésből eredő zaj a Széchenyi téren jelentős.

VI.5.2.5. Hulladékgazdálkodás

A város területén keletkező hulladékok gyűjtése, kezelése lényegében megoldott és ellenőrizhetően biztosított. A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény alapján Pécs Megyei Jogú Város Hulladékgazdálkodási rendeletet (44/2002 (06.30.)) alkotott, az ebben foglaltak szerint a Pécs városában keletkező települési szilárd hulladékokat a BIOKOM Környezetgazdálkodási Kft. gyűjti és szállítja be az ártalmatlanítás helyszínére, valamint végzi el az ártalmatlanítást. A maximális hatékonyság érdekében a modern, porkibocsátást kizáró hulladékbegyűjtő járatokat számítógéppel támogatott logisztikai rendszerben üzemeltetik, a begyűjtés heti kétszeri gyakoriságú. A Pécssett begyűjtött hulladék a Kökény és Szilvás közigazgatási területén található, Pécs Önkormányzatának tulajdonában lévő korszerű, műszaki védelemmel rendelkező, nem veszélyes hulladékok fogadására alkalmas hulladéklerakón kerül elhelyezésre. A hulladéklerakó egyben a térség hulladékainak az elhelyezésére is szolgál, mely a hulladékok elhelyezését évtizedekig ellátja.

A kiemelten kezelendő hulladékáramok közül a növényi olaj, festékes fém, növényvédőszerrel szennyezett anyag, hűtőberendezés, szárazelem, gyógyszer, akkumulátor, olajos rongy, elektromos berendezés átvétele egész évben, folyamatosan biztosított a BLOKOM Kft. Eperfás úti hulladékudvarában. Az egészségügyi hulladék teljes mennyiségét a Pécsi Környezetvédelmi Kft. gyűjti össze és szállítja el a Septox Kft. segítségével. Az ártalmatlanítást a Septox Kft. végzi a budapesti Korányi Kórház veszélyes hulladék égetőműjében. Az állati eredetű hulladékot konténerekben gyűjtik, a begyűjtést, elszállítását és az égetéssel történő ártalmatlanítást az ATEV Fehérjefeldolgozó Zrt. végzi. A gumi hulladékot a helyi hulladékudvarban egyéni beszállítással gyűjtik össze, majd a beremendi cementgyárba szállítják égetésre. A Környezetünkért Közalapítvány szervezésében összegyűjtött szárazelemet a Forego Kft. gyűjti össze, majd szállítja el az aszódi veszélyes hulladéklerakóba ártalmatlanításra. A város intézményeiben a Pécsi Környezetvédelmi Kft. is üríti a szárazelemgyűjtő tartályokat. A zöldhulladékot a város három családi házas övezetében házhoz menő gyűjtés keretében, valamint a hulladékudvarba lakossági beszállítás által gyűjti a BLOKOM Kft. A begyűjtött zöldhulladék komposztálása a kökényi hulladékkezelőn kialakított komposztálóban történik. A keletkező komposzt jelentős része mezőgazdasági hasznosításra kerül, de szemétteleni takarásra is használják.

A BLOKOM Kft. a szelektíven gyűjtött hulladékok hasznosítását is lehetővé tevő hulladék gyűjtő- és hasznosító rendszert dolgozott ki, mellyel a lerakással ártalmatlanítható hulladékok mennyisége 60-80%-ára csökkenthető. 2006. áprilisi adatok alapján Pécsen 182 gyűjtősziget működött, melyből 169 darab 3 frakció (papír, műanyag, üveg), 4 darab két frakció (papír, műanyag) és 9 darab papír szelektív gyűjtésére alkalmas. Átlagosan 700 méterre helyezkednek el egymástól a szigetek, kb. 240 háztartásra jut egy. Ezen kívül a város három családi házas övezetében házhoz menő gyűjtést alkalmaz a szolgáltató: a szelektív hulladék begyűjtésére hetente egyszer kerül sor. Itt zsákokkal történik papír, műanyag és fémdobozok begyűjtése. Az intézmények egynegyedénél, valamint a panelépületekben kihelyezett edényzetekkel szelektív papírgyűjtés folyik. A szelektíven gyűjtött hulladékok a pécsi válogatóműben kerülnek válogatásra, majd bálázásra a további értékesítéshez és újrahasznosításhoz. A válogatóművet a Biomark 2000 Kft. üzemelteti.

Hulladékfajta	Mennyisége (t/év)
Szilárd települési hulladék	49 552
Szelektíven gyűjtött csomagolási hulladék	2 174
Egészségügyi hulladék	2 783
Állati hulladék	214,85*
Szárazelem (Pécsi Környezetvédelmi Kft. által gyűjtve)	6,6
Gumihulladék	74,7
Hulladékolajok, akkumulátorok, szárazelemek, elektromos és elektronikai hulladékok, növényvédőszeres, egyéb hull.	40,7

A Pécssett keletkező éves hulladékmennyiség 2005-ben, hulladék fajtánként (*: 2006-os adat)

Az elmúlt években Pécs területén nagyobb illegális hulladéklerakások nem keletkeztek, a folyamatosan keletkező kisebb illegális hulladéklerakók évente felszámolásra kerülnek. A felszámolást hatósági felszólításra az ingatlantulajdonos végzi, illetve közterületen folyamatosan számolja fel a közterület kezelő.

VI.5.2.6. Élővilág

A kistáj a florisztikai tagolás tekintetében a Pécsi flórajárásba (Sopianicum) tartozik. A tervezési terület városi környezetben helyezkedik el, az eredeti növénytársulások már csak nyomokban fedezhetők fel. Pécs belterületén települési ökoszisztéma alakult ki, a természeti értékeket elsősorban a telepített parkok, fasorok valamint parkerdők képviselik.

A tervezett tevékenység közvetlen környezetében nem található „az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről” szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet alapján kijelölt terület (Natura 2000). Pécs közigazgatási területén található a „Mecsek” (területazonosító: HUDD10007) különleges madárvédelmi terület, a „Mecsek” (területazonosító: HUDD20030) és a „Pécsi-sík” (területazonosító: HUDD20066) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület.

Pécs belterületén előforduló védett állatok:

- Denevérek: törpe denevér, vízi denevér, horgasszörű denevér, kis patkósorrú denevér, kései denevér, közönséges denevér, fehérszélű denevér, alpesi denevér, korai denevér, szürke hosszúfülű denevér, pisze denevér, csonkafülű denevér

- Gyöngybagoly
- Nagy fakopáncs
- Balkáni fakopáncs
- Fehér gólya

Pécs belterületén előforduló, a szubmediterrán területre jellemző védett növények:

- Bánáti Bazsarózsa
- Csodabogyófélék családjába tartozó növények
- Farkasboroszlán

VI.5.2.6.1 Védett területek

Pécs helyi védett természeti értékei:

- Anna utcai kadarkafa 129/1974. (XII.23.) VB. hat.
- Bálicsi török mogyoró 129/1974. (XII.23.) VB. hat.
- Dömörkapui sziklagyep 69/1996. sz. Önkorm. rend. 0,4251 ha
- Isten kútja-forrás 73185/1940. (VIII.10.) FM. hat. 0,29 ha
- István téri török mogyoró 129/1974. (XII.23.) VB. hat.
- Jakab-hegyi vörös áfonya 129/1974. (XII.23.) VB. hat. 23,1 ha
- Janus Pannonius T. Egy. botanikus kertje 3/1989.sz.Tan.rend. 0,5764 ha
- Kaliforniai óriásfenyő 129/1974. (XII.23.) VB. hat.
- Kálvária-domb 23/1995. sz. Önkorm rend. 1,0491 ha
- Káptalan utcai tiszafák 129/1974. (XII.23.) VB. hat.
- Páfrányfenyő a Ferencesek utcában (volt Sallai u.) 129/1974. (XII.23.) VB. hat.
- Pécsbányatelepi szelídgesztenyés 129/1974. (XII.23.) VB. hat.
- Papnövelde utcai szőlőfa (Kulich Gyula u.) 129/1974. (XII.23.) VB. hat.
- Szent István tér és a Barbakán 129/1974. (XII.23.) VB. hat.

- Tettye-Havihegy 68/1996. sz. Önkorm. rend. 10,4 ha
- Városi parkerdő 129/1974. (XII.23.) VB. hat. 501,5 ha

Pécs környéki, országosan védett területek:

- Abaligeti-barlang, védetté nyilvánítva: 41.241/1941. I. 5. Védett terület nagysága: 1,3 ha.
- Jakab-hegy, védetté nyilvánítva: 11/1978. OTVH. hat. Védett terület nagysága: 223,4 ha.
- Melegmány-völgy, védetté nyilvánítva: 292/1957. O. Term. Tanács. Védett terület nagysága: 719 ha.
- Nagy-mező, Arany-hegy, védetté nyilvánítva: 26/1996. (X.9.) KTM r. Védett terület nagysága: 101 ha.
- Pintér-kert Arborétum (Pécs belterületén helyezkedik el), védetté nyilvánítva: 18/1977. OTVH hat. Védett terület nagysága: 1,8 ha.

VI.5.2.7. Területhasználat

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt területe a Mecsek hegység lábánál, Pécsi medence É-i határán helyezkedik el, a pécsi belváros É-i részén, a városfalon belül, a Káptalan utca és a Papnövelde utca mentén.

A terület a Belvárosban helyezkedik el, „Vegyes rendeltetésű központi zónában” (PÉSZ 2006), ahol kulturális, oktatási, közigazgatási, kereskedelmi célú tevékenységek folynak. A projekt során ezek a tevékenységek jellegüket tekintve nem fognak változni, de magasabb színvonalú épített környezetben fognak működni.

VI.5.2.8. Épített környezet

Műemléki környezetben a beruházás környéki épületek megerősítése szükséges.

A Káptalan utca és a Papnövelde utca, az érintett öt műemlék épület, vagyis az egész kulcsprojekt erősen beépített, városi, műemléki környezetben van. Ez a környezet, az Aradi Vértanúk útjától kiindulva, a Széchenyi térig egyedülálló történelmi érdekességekkel és esztétikai élményekkel ajándékozza meg az arra járókat. A helyszín különlegessége

eredményezi azt a fejlesztési elképzelést, mely a Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt jelenlegi koncepcióját kialakította.

VI.5.3. Várható környezeti hatások

VI.5.3.1. Domborzat, földtan és talaj

VI.5.3.1.1 Várható hatások a telepítés során

Nincs hatás. Az ún. Régi Vármegyeháza mélyudvar üvegszerkezetű beépítése nem jár földtani közeg kitermelésével.

VI.5.3.1.2 Várható hatások az üzemelés során

Nincs hatás.

VI.5.3.2. Vízügy

VI.5.3.2.1 Felszíni vizek

Nincs hatás.

VI.5.3.2.2 Felszín alatti vizek

VI.5.3.2.2.1 Várható hatások a telepítés során

A Káptalan utca 2. szám alatt forrás, a 4. szám alatt kút található. A forrás és a kút vízhozama 14 m³/nap. A vízzáró rétegek megbontása következtében a forrás elapadhat, de a felújítások során ilyen beavatkozás nem várható.

VI.5.3.2.2.2 Várható hatások az üzemelés során

Nincs hatás.

VI.5.3.3. Levegőminőség

VI.5.3.3.1 Várható hatások a telepítés során

Az építkezés során a munkagépek kipufogó gázai szennyezik a levegőt.

VI.5.3.3.2 Várható hatások az üzemelés során

Az új fűtési-hűtési rendszerek képezhetnek kibocsátást, amelyeket a tervező csak a határértékek alatti mutatókkal tervezhetnek, a hatás így a határértékek alatt marad, de ellenőrzése időszakonként célszerű. Ugyanakkor a beruházással érintett épületek esetében a meglévő fűtési rendszerek korszerűsítése és új, levegőszennyezési szempontból kedvezőbb technológiák (geotermikus fűtés, távfűtés) várhatóan a levegőszennyezés csökkenésével jár.

VI.5.3.4. Zaj- és rezgésterhelés

VI.5.3.4.1 Várható hatások a telepítés során

A munkagépek működése zaj- és rezgés-hatásokkal jár.

VI.5.3.4.2 Várható hatások az üzemelés során

Nincs hatás.

VI.5.3.5. Hulladékgazdálkodás

VI.5.3.5.1 Várható hatások a telepítés során

A felújítás során kisebb mértékű belső bontásra, és nagy mennyiségű vakolat-eltávolításra kerül sor, így építési hulladék, (sitt és téglá tartalommal) keletkezik.

VI.5.3.5.2 Várható hatások az üzemelés során

Kommunális hulladék mennyiség megnövekszik.

VI.5.3.6. Élővilág

A Múzeumutca épületeinek bolygatása esetében denevér és gyöngybagoly populáció veszélyeztetése lehetséges. Fehér gólya, nagy fakopáncs, balkáni fakopáncs fészkelő hely nem veszélyeztetett.

VI.5.3.6.1 Várható hatások a telepítés során

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt területén fel kell mérni, hogy van-e a Székesegyházban és a Káptalan utcai régi házak padlásán denevér kolónia vagy gyöngybagoly fészek.

A telepítés során a zaj és a rezgés, emberi zavarás az állatok nyugalmát veszélyezteti, megszokott életritmusukat felborítja, ami az állatok elpusztulásához vezethet.

A Káptalan utcai tiszafák törzse, ágai, gyökerei megsérülhetnek.

A Barbakán kertet csak akkor érheti hatás, ha az építkezés során az építkezés munkálataihoz kötődő átjárás vagy tárolás történik a területen.

Helyi védett illetőségéből kifolyólag mindenféle beavatkozás esetén az Önkormányzat jegyzőjének engedélye szükséges.

A Barbakán kert helyi védettségének státuszából eredően ugyanúgy kell eljárni, mint a tiszafák esetében. Mindféle átjárást vagy tárolási, raktározási funkciót el kell kerülni a kert területén.

Nagy fakopáncs és balkáni fakopáncs kóborlóként előfordulhat a területen, a telepítés során el fogják kerülni a helyet.

VI.5.3.6.2 Várható hatások az üzemelés során

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) létesítményeinek átadása után, a gyalogos forgalom az emberi zavarás meg fog növekedni. A gépjármű forgalom csak külön engedéllyel rendelkezők részére lesz lehetséges, a nagyobb időszakos kiállítások ki- és bepakolása esetén lesz nagyobb zaj vagy légszennyező hatás. A múzeumok közötti parkok rendezése vonzóvá teheti ezeket a helyszíneket mind a madarak, mind a hullók, kétéltűek és emlősök – denevérek - részére is, előfordulásuk napi kóborlásaik során gyakoribbak lesznek, bár fészkelő és áttelelő hely használata tekintetében a megnövekedett személyforgalom miatt nem valószínű, hogy választani fogják ezeket a helyszíneket. A napi kóborlások során berepülő madarak és este a denevérek izgalmasabbá, érdekesebbé, hangulatosabbá fogják tenni a tereket.

VI.5.3.7. Társadalom

VI.5.3.7.1 Várható hatások a telepítés és üzemelés során

Telepítés során a helyi lakosság mozgása korlátozott lesz. A műemlék épületek múzeumi nem lesznek látogathatóak, vagy csak korlátozottan lesznek látogathatóak, kisebb lesz a turista forgalom. Az építkezés során a helyi lakosságból néhányan munkához juthatnak, mint a kivitelező alvállalkozói vagy alakalmi munkások.

Üzemelés során a felújított múzeumokban munkalehetőségek nyílnak.

A felújított parkok folyamatos karbantartása, őrzése is munkahelyteremtő hatású. A közterületi örök (pl. egyetemisták) információs funkciót is betölthetnek.

A kész kiállítótérek és a felújított parkok az eddiginél nagyobb vonzerőt fejtenek ki mind a helyi lakosság, mind a turistákat irányában. Míg **a turisták elsősorban a nyári időszak forgalmát fogják növelni, a helyi lakosok kultúrafogyasztását a megújult és bővülő attrakciók egész évben pozitívan befolyásolja majd.** A fejlesztés lehetőséget teremt olyan programok, kiegészítő rendezvények, kiállítások megrendezésére, amely kifejezetten a pécsieket és a város vonzáskörzetének lakóit célozzák, nekik ad j ionformációkat, élményeket saját lakókörnyezetük kultúrájáról, történelméről. Középtávon a Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt, a többi EKF-program maradandó hatásával erősítve **alkalmas lesz a város kulturális életének, kínálatának fenntartható bővítésére, amelynek bázisa a bővülő turistaforgalom mellett egyre inkább a helyi és környékbeli lakosok saját, kulturális események iránti növekvő igénye lesz.**

A helyi lakosság számára nemcsak a régi múzeumok és a környező kertek, parkok felújítása, bővítése jelent vonzerőt, de a pezsgő, sok idegent vonzó közeg is érdekes lesz. Ismerősökkel, idegenekkel, szakmai érdeklődőkkel találkozva a helyi lakosságot sok élmény éri majd az új ismeretségek során, ami **a lakosság egymást közötti kommunikációjára** is pozitív hatású lesz.

VI.5.3.8. Területhasználat

VI.5.3.8.1 Várható hatások a telepítés során

A területhasználat változatlan marad, a teljes tervezési területre jellemző a kulturális célú hasznosítás.

A környezetvédelmi hatások zaj, rezgés szempontból jöhetnek szóba, de a területen nincsenek lakások, úgyhogy hatásuk elhanyagolható.

VI.5.3.8.2 Várható hatások az üzemelés során

A fejlesztés jelentős értékteremtő hatást fejt ki a város területhasználatára. A Káptalan utca 5 – Papnövelde utca 5 szám közötti útszakasz **zöldsávok kiépítését is tartalmazó burkolati**

felújítása látványában és használatában új közhasználatú tereket eredményez. Ez – kiegészülve az **Aranyos-kút környezetének és az Eszperantó park területének parkosításával**, a történelmi Belváros egyik legvonzóbb helyszínét, amely az idelátogatók körében is frekvenciált terület, szép, természetközeli formában újítja meg.

A területhasználat **további, minőségi változását eredményezi a múzeumkertek felújítása és a látogatók előtt való megnyitása**. Az érintett útszakasz mentén így a két kapcsolódó, parkosított közterület mellett további három, angolkert jellegű, közhasználatú zöldterület alakul ki, a Káptalan utca 5., Káptalan utca 4. és a Papnövelde utca 5. szám alatt. Ezek a területek általános közösségi térként funkcionálhatnak, emellett szabadtéri rendezvények, valamint – amennyiben az őrzési feltételek biztosíthatók – szabadtéri időszakos és állandó (pl. szoborpark-jellegű) kiállítások megrendezésére, kialakítására is alkalmasak lesznek.

A gyalogjárdák felújítása, a gyalogos útvonalak akadálymentesítése, a Hunyadi úti kereszteződésben **a biztonságos gyalogos-átvezetés kialakítása** mindemellett a közterületek biztonságos gyalogos használatának feltételeit is jelentős mértékben javítják.

Megemlítenéd mindemellett az is, hogy a közhasználatú területek a korábbinál nagyobb (elsősorban gyalogos) forgalmat fognak bonyolítani, amely **az üzemeltetés bizonyos terheit növeli** (megnő a keletkező kommunális hulladék mennyisége; nagyobb odafigyelést kíván a közbiztonság megfelelő fenntartása; rendszeresen szükséges a zöldterületek karbantartása és a növényzet pótlása).

VI.5.3.9. Épített környezet

VI.5.3.9.1 Várható hatások a telepítés során

A felújítandó épületek műemléki szempontból védettek, tehát régészeti emlékek, dolgok, tárgyak megtalálása előfordulhat.

A környezet műemléki környezet, a műemlék épületek statikai állag-megóvását szem előtt kell tartani.

VI.5.3.9.2 Várható hatások az üzemelés során

A fejlesztés **hét, műemléki védelem alatt álló**, és a pécsi történelmi Belváros építészetileg

rendkívül értékes, hagyományos beépítésű **múzeum-épület felújítását** eredményezi, összesen 4955 nm nettó alapterülettel. Az érintett épületek mindegyike esetében megvalósul a szükséges mértékű homlokzati és tetőszerkezeti rekonstrukció, amely többségük esetében belső felújítással és átalakítással is párosul. A legfontosabb beavatkozás a város egyik impozáns középülete, a régóta jellemzően kihasználatlanul álló Régi Vármegyeháza esetében történik, amely a korábban már megvalósult homlokzati és tetőszerkezeti felújítást követően teljes belső felújításra és jelentős mértékű bővítésre kerül (az északi mélyudvar üvegszerkezetű beépítése mintegy 834 nm-rel növeli majd az épület nettó alapterületét). Az épület így teljes egészében, ráadásul bővített alapterülettel fog hasznosulni, és korábban hiányzó funkciókat ellátni.

Az érintett épületek – melyek között olyan is található, amely gyors beavatkozás híján hamarosan visszafordíthatatlan állagromlást szenvedne el (a Vasarely Múzeum udvari melléképülete a Káptalan u. 3. szám alatt) – mindegyike esetében **megtörténnek azok a beavatkozások, amelyek a fenntartáshoz, minőségi javuláshoz** szükségesek.

A hét felújításra kerülő épület – kiegészülve a kertek és közterületek felújításával – újra vonzó városképi elemmé teszi a Múzeumutcát. Ez – tekintettel annak elhelyezkedésére, a Dóm és a Széchenyi tér közelségére – **a 2010-es évre megújuló város egyik emblemikus fejlesztésévé** teszi a projektet.

A területhasználat esetében várható hatásokhoz hasonlóan az épített környezetre is terhelő hatással lesz a korábbinál nagyobb (elsősorban gyalogos) forgalom, amely az épületek esetében is **növeli az üzemeltetés bizonyos terheit** (megnö a keletkező kommunális hulladék mennyisége; nagyobb odafigyelést kíván az épületbiztonság és műtárgyvédelem megfelelő fenntartása; rendszeresen szükséges a homlokzatok és közhasználatú helyiségek karbantartása).

VI.5.3.10. Környezeti hatások értékelése

A tervezett projekt környezetre gyakorolt hatásait az azokat összefoglaló hatásmátrix összesíti. A hatásmátrix kitöltésénél a következő minőségi kategóriákat alkalmaztuk.

- **Megszüntető (M):** A kategória azokat a változásokat foglalja magába, ahol egy környezeti elem vagy rendszer valamilyen önállóan tekintett minősítési egysége vagy az elem és rendszer egésze vagy az elem/rendszer valamilyen önálló összetevője (pl. karsztvíz-készlet, egy adott faj, populáció, folyószakasz) megszűnik létezni.
- **Károsító (K):** A kategória két tényező együttes megjelenését tételezi fel. Az egyik a vonatkozó határérték, előírás stb. meghaladása és ezzel az illető elemnek egy rosszabb minőségi osztályba kerülése. Itt nem feltétlenül jogi formába öntött határpontok meghaladásáról van szó. A második feltétel a változás visszafordíthatatlansága vagyis, hogy a változás következményeit csak emberi beavatkozás korrigálhatja.
- **Terhelő (T):** A kategóriába soroláskor két világosan megkülönböztethető esetet veszünk figyelembe. Az elsónél az előzőekben leírt irreverzibilitás fennáll ugyan, de a változás nem jelenti semmilyen határérték vagy más minősítési korlát átlépését. (Pl. a befogadó minőségi besorolásában változást nem okozó olyan szennyvízbevezetések, amelyek meghaladják a kibocsátási határértékeket.) A másodiknál a korláttúllépés megtörténik, de a hatás erre irányuló beavatkozás nélkül visszafordítható.
- **Elviselhető (E):** Amennyiben kimutathatók nem kívánatos változások, de ezek nem befolyásolják az adott vizsgálati egység semmilyen lényeges tulajdonságát. Itt nem lehet szó tartós vagy gyakori határérték túllépéséről.
- **Semleges (S):** Az a hatás tartozik ide, melynek léte igazolható, de az okozott változás olyan kicsi, hogy nem érzékelhető.
- **Javító (J):** A javító hatások közé azokat a változásokat soroljuk, amelyek egy környezeti elem/rendszer valamilyen mennyiségi vagy minőségi jellemzőjét pozitív irányba mozdítják el. Minden olyan javulást ide sorolunk, amikor új érték nem keletkezik, hanem a meglévő értékek növekednek.

- **Értékteremtő (É):** A kategória feltételezi új, környezeti szempontból értékesnek tekintett elemek/rendszerek, illetve ezek önálló részeinek megjelenését a hatásterületen, vagy a meglévő elemek és rendszerek tulajdonságaiban beálló olyan változásokat, amelyek ezeket értékesebbé teszik. Ez utóbbi a minőségi besorolás kedvező irányba történő elmozdulását jelenti általában. Az új értékek megjelenése a környezet gazdagodását jelenti. Új érték lehet például a vizek esetében az üdülésre alkalmas vízfelület megjelenése.
- **Nem releváns (N)**

Összefoglaló hatásmátrix:

Hatásviselők / önállóan kezelt hatótényezők	Építés	Működés	Megjegyzés
Domborzat, földtan és talaj	S	S	
Felszíni vizek	S	S	
Felszín alatti vizek	S	S	
Levegőminőség	E	J	Az építési folyamat átmenetileg és csak kismértékben fogja terhelni a levegőt. A fűtési szezonban sem lesz határérték feletti kibocsátás, mivel az épületek műszaki állapota, ezen belül a fűtési-hűtési rendszerek is javulni fognak.
Zaj és rezgés	E	S	Az építési munkáktól származó zajterhelés csak rövid időre fog korlátozódni. Az üzemelés során jelentkező turista forgalom és az időszakos kiállítások idején történő ki és bepakolás nem jelent számottevő hatást.
Hulladék	E	S	Az építés során jelentős mennyiségű építési hulladék keletkezik. Üzemelési fázisban a turisták által termelt kommunális hulladék megnövekedett mennyisége igényel intézkedést.
Élővilág	E	S	Denevér, gyöngybagoly zavarásának megelőzése, elkerülése, vagy kompenzációja szükséges. A helyi védett tiszafák és a Barbakán kert megvédésére intézkedési terv készül. Üzemelés során télen madáretetők kihelyezése javasolt.
Társadalom	E/É	É	Az építési munkák átmenetileg kedvezőtlen, de előzetesen elviselhető mértékű hatásokat eredményezhetnek (zaj- és levegőterhelés), a munkahelyteremtés pozitív, értékteremtő hatás. Az új és felújított múzeumok és kertek, parkok pedig egyértelműen a társadalmi értékek növekedését jelentik.
Épített környezet	É	É	A kulcsprojekt egyik fő célja az épített környezetben való értékteremtés
Műemlékvédelem	É	É	A projekt teljes tervezési területe műemléki környezetben zajlik, műemlék épületek rekonstrukcióját célozza meg.

VI.5.4. Környezetvédelmi intézkedések

Domborzat, földtan és talaj

Környezetvédelmi intézkedés nem szükséges.

Felszín alatti víz

A Káptalan utca 2. szám alatti forrás, a 4. szám alatt kút található. A forrás és a kút vízhozama 14 m³/nap. A vízzáró rétegek megbontása következtében a forrás és a kút elapadhat, amire fel kell hívni a tervezők figyelmét.

Levegőtisztaság

Csak a káros határérték alatti kibocsátással rendelkező munkagépek dolgozhatnak a beruházáson. A munkagépeket folyamatosan ellenőrizni kell.

Üzemelési fázisban a fűtési szezon alatti kibocsátási határértékek ellenőrzése javasolt.

Zaj, rezgés

A munkagépeket folyamatosan ellenőrizni szükséges, hogy hatásuk a káros határértékek alatt maradjanak.

Hulladékgazdálkodás

A keletkezett építési hulladék elszállításáról és kezeléséről (lehetőség szerint újrahasznosításáról) gondoskodni kell. A téglá és sít felhasználható egyéb építkezéseknél, a fémhulladék értékesíthető és újrahasznosítható.

Az üzemeltetési fázisban gondoskodni kell a kommunális hulladék szelektív gyűjtéséről.

Az élővilág védelme

Az építkezések során a helyi védett elemek, természeti emlékek környezetében történő beavatkozásokra Pécs Önkormányzat engedélye, jegyzői hozzájárulás szükséges. A védett állatok, növények és helyi védett természeti emlékek védelmére intézkedési tervet kell készíteni, melynek javasolt elemei a következők:

Amennyiben denevér vagy gyöngybagoly élőhelyet veszélyeztet a beruházás, fel kell venni az épület tulajdonosával és a Duna-Dráva Nemzeti Parkkal a kapcsolatot, az állatok zavarásának megelőzése érdekében intézkedési tervet kell készíteni. Az új beruházásokat úgy kell

kialakítani, hogy az állatok védelme biztosított legyen.

Denevér kolónia áttelepítése nem javasolt, az állatok legyengült állapotban megsérülnek, elpusztulnak, emlősök lévén idegrendszeri funkcióik a téli álm alatt nem csökkennek le oly mértékben, hogy ne tudjanak megijedni, meg kell várni, amíg tavasszal kirepülnek, és új búvóhelyet találnak maguknak.

Gyöngybagoly fészek áttelepíthető, de csak költési időszakon kívül és csak a Nemzeti Park engedélyével és az ottani szakemberek intézkedési tervei alapján, az ottani szakemberek fizikai bevonásával.

A Káptalan utcai tiszafákat a beruházás során körbe kell keríteni, gyökerüket ásással nem szabad megsérteni.

A Barbakán kertet az építkezés során le kell zárni az átmenő gyalogos forgalom elől is, csak a Barbakán felől lehessen megközelíteni.

Társadalom

A beruházás előkészítése során a balesetveszély elkerülés érdekében az építési területet le kell zárni.

Tájékoztató táblákat kell kitenni, a lakosságot szóróanyagokkal és a helyi médián keresztül tájékoztatni kell a beruházás céljáról, ütemezéséről, tartalmáról.

A tájékoztatók térjenek ki az új munkalehetőségekről is.

Területhasználat

Környezetvédelmi intézkedés nem szükséges.

Épített környezet

A műemléki védettségek miatt csak olyan kivitelezési munkák végezhetőek el, amit a Műemlékvédelmi Hivatal jóváhagy. Mind a felújításra kerülő, mind a felújításra nem kerülő műemlék épületeket meg vizsgálni statikailag és műszakilag, mert a kivitelezés rezgés hatásai miatt megsérülhetnek. A statikai károk megelőzése érdekében az épületeket műszaki védelemmel kell ellátni.

Üzemelési fázisban a rongálás elleni intézkedés: a tájékoztató táblák könnyen legyenek

cserélhetőek, pótolhatóak, ne legyenek túl igényesek és költségesek, mert ellopják, összefirkálják, tönkreteszik, stb. A falak legyenek moshatóak, hogy a megjelenő falfirkák eltávolíthatóak legyenek. A növényzet és az utcabútorok védelme érdekében közterületi őrséget érdemes alkalmazni, akik adott esetben információs, kommunikációs funkciót is betölthetnek.

VI.5.5. Monitoring

A monitoring rendszer alapját az indikátorok jelentik, melyek olyan fogalmakhoz rendelt jelzőszámok, amikkel a folyamatot lehet jellemezni és nyomon követni. A projekt felelősök, projektgazdák együttes szakmai megállapodása, illetve a projekt Irányító Hatóság utasítása által megszabott időközönként monitoring beszámolót kell készíteni, melynek része a környezetvédelem is.

Az indikátor képzés szempontjai kiindulást jelentenek a projekt környezeti minőség irányítási rendszerének és monitoring rendszerének felállítására és a folyamatok követésére, a jövőbeli teljesítmények értékelésére. Az indikátorok célszerűen követik:

- az előkészítés-bontás,
- építés,
- fenntartás-üzemeltetés hármas megosztását.

VI.5.5.1. A fenntartható fejlődés indikátorainak meghatározása

A fenntarthatóság a természeti erőforrások olyan mértékű használatát jelentik, amelyek a lehető legkevésbé zsákmányolják ki a természeti erőforrásokat és terhelik meg a környezetet, így az elkövetkező generációk számára legalább ugyanolyan természeti erőforrás potenciált hagynak örökül, mint a jelenlegi erőforrások nyújtotta lehetőségek. A fenntartható fejlődés olyan progresszív haladás, mikor az emberi élet minősége magasabb szintre jut, azonban a természeti erőforrások nem csökkennek és a környezeti terhelés sem növekszik.

A különféle indikátor-képzési módszerek közösek abban, hogy általában négyféle kiindulási alap mutatót használnak:

- input mutatók (bemenet vagy forrásmutatók): a projekt által felhasznált erőforrások mérése;

- output mutatók (kimenet mutatók): a tevékenységek konkrét eredményének mérése;
- eredmény mutatók: a közvetlen résztvevőket illetve igénybevevőket érintő változásokról nyújtanak információt;
- hatás mutatók: a közvetlen és azonnali hatáson túlmenően bekövetkező következmények mérése.

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojektben elsődleges cél az építés során felmerülő input és output, majd az üzemeltetés kapcsán létrejövő input és output mutatók környezeti teljesítmény indikátorainak meghatározása, amelyek folyamatos, egymástól el nem választható kölcsönhatásban vannak, rendszert képeznek, különválasztásuk az eredmények értékeléséhez, objektív mérések létrehozásához szükségesek. Az eredmény és hatás mutatók meghatározása kiemelten fontos a 2010 utáni folyamatos üzemeltetési időszak értékeléséhez, mely a jövőben esetleg bevezetésre kerülő környezetvédelmi irányítási és monitoring rendszerhez biztosíthatja az alapadatokat. Meg kell fontolni, hogy a környezeti, gazdasági szempontok figyelembe vétele mellett jelen projekt specialitásai miatt szükséges-e társadalmi szempontú indikátorok kidolgozása.

A fenntarthatóság környezeti dimenziója az új, vizsgált létesítmény(ek) a természet élő és élettelen rendszereire gyakorolt hatásait jelenti, beleértve az ökoszisztémákat, a talajt, a levegőt és vizet. A környezeti teljesítmény lefedi a bemenetekkel (pl. anyag, energia, víz) és kimenetekkel (pl. légnemű és cseppfolyós kibocsátások, és hulladékok) kapcsolatos teljesítményeket. Ezenfelül információkat tartalmaz a biodiverzitással, környezetvédelmi normáknak és előírásoknak való jogi megfelelésről és egyéb kapcsolódó témákra vonatkozó teljesítményről is, mint például a környezetvédelemre fordított kiadások, valamint a szervezet termékeinek és szolgáltatásainak környezetre gyakorolt hatásai.

Az egyes kulcsprojekteket külön vizsgálva már a tervezés fázisában látható, hogy az eltérő tevékenységek miatt különböző indikátorok a hangsúlyosak. Van olyan kulcsprojekt, ahol például egy épület „pontoszerű” elhelyezése esetén a biodiverzitás csak kis mértékben vagy egyáltalán nem releváns. A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojektnél az építési folyamatokra, az épített környezetbe való illeszkedésre, a műemlékvédelemre és régészetre vonatkozó információk nyomon követése fontos feladat. A biodiverzitás kisebb mértékben releváns, de nem elhanyagolható.

VI.6. ESÉLYEGYENLŐSÉGI SZEMPONTOK ÉRVÉNYESÍTÉSE

VI.6.1. Elvárások és célcsoportok

A mindenki számára akadálymentesen hozzáférhető környezet és közszolgáltatások megteremtéséhez szükséges kormányzati intézkedésekről szóló 1015/2005. (II. 25.) számú kormányhatározat úgy rendelkezett, hogy évente meghatározott intézmények akadálymentesítését kell elvégezni az adott év végéig. Mindezen elvek betartásával a teljes akadálymentesítésnek 2010. december 31-ig kellene megtörténnie, melyet sajnos kétkedéssel kell fogadnunk, mivel a szakértői becslések szerint jelenleg a magyar közintézmények 5-10 %-ába tudnak bejutni a kerekesszékekkel közlekedők, s ez a helyzet körülbelül Pécsre is jellemző.

Az esélyegyenlőségi szempontokat a projekt előkészítésének és megvalósításának minden szakaszában érvényesíteni kell, a tervezés, megvalósítás és a működtetés során egyaránt.

Ennek megfelelően a támogatásokat kezelő intézmények is több fázisban vizsgálják az esélyegyenlőség követelményének való megfelelést, melyek a felmerülés sorrendjében:

- a benyújtott pályázatok elbírálása során,
- a projektmegvalósítás monitoringja során,
- valamint az utókövetés és az utólagos értékelés keretében.

Az esélyegyenlőség, mint horizontális elvárás azt jelenti, hogy minden, a projekttel kapcsolatos tevékenység során figyelemmel kell lenni az adott tevékenységnek a célcsoportra gyakorolt hatására, közvetlen és közvetett következményeire. A Múzeumtucával kapcsolatban a következő főbb látogatói célcsoportokkal számolhatunk:

- Mozgássérültek,
- látássérültek,
- hallássérültek,
- csökkent értelmi képességűek,
- kismamák,

- idegen nyelvűek.

VI.6.2. Mozgásában korlátozott látogatók fogadásának szempontjai és eszközei

A mozgásukban korlátozott, bottal-járókerettel közlekedő, kerekesszékekben ülő, segítővel vagy önállóan érkező személyek számára a legnagyobb problémát a szintkülönbségek leküzdése jelenti. Az épületek akadálymentes megközelíthetőségét először a behajtáson és a parkoláson mérhetjük le: megállási lehetőséget kell biztosítani az épületek közvetlen közelében a szállító járműnek (személyautó, autóbusz), amelynek megfelelően szélesnek kell lennie ahhoz, hogy a kerekesszékekben közlekedő személy kényelmesen kiszállhasson az autóból, vagy a hidraulikus emelőt működtetni tudja. (Ez az átlagosnál tágasabb parkolóhelyet igényel, amelyet szintén rendeletben előírt módon szabályozott, feltűnő jelöléssel kell ellátni.)

A lépcső kiváltása több módon történhet: Rámpa, lejtő: hossza elvileg attól függ, milyen magasságot kell áthidalnia, a gyakorlatban azonban a rendelkezésre álló hely a meghatározó. Túl meredek nem lehet, mert akkor nehézkes és veszélyes a haladás rajta, mivel számolnunk kell azzal, hogy az illető egyedül, saját erejével hajtja a kocsiját. Kialakításánál ügyelni kell arra, hogy korlát kíséretében a lejtőt: ez a kerekesszékeseket is segíti, másfelől azok mozgását is biztonságosabbá teszi, akik saját lábukon, de támaszkodva és kapaszkodóra szorulva kívánnak rajta közlekedni. Számolni kell a rámpára való ráfordulás, továbbá a legfeljebb kilencméterenként beiktatandó vízszintes, legalább 1,5 méter hosszú pihenőfelületek helyigényével is. Végezetül pedig esztétikai szempontból is mérlegelni kell a megoldást, mielőtt döntünk.

A mozgáskorlátozottak számára a következő megvalósítási lehetőségek léteznek:

- Mobil rámpa beszerzése javasolt olyan esetben, amikor csak időlegesen van lehetőségünk az adott helyszínen való elhelyezésre.

A lejtő szöge (fok)	Lejtés (%)	A lejtés aránya	Megengedett max. lejtés
2,86°	5	1:20	
4,57°	8	1:12,5	0–17 cm-ig
5,71°	10	1:10	csak teherszállításra
10° -	~17	~1:6	SEHOL SEM!

A lejtők és a rámpák lejtésének szögének összefüggése

Forrás: Múzeumi közlemények, 2005/2.

- Fixen telepített rámpa vagy lejtő: többségük betonból készül, és – sajnos – gyakran kanyar(oka)t is iktatnak bele, hogy a túl hosszú egyenes lejtőutat ezzel megtörjék, csökkentsék. Lejtőbe íves szakaszokat, kanyarokat beiktatni tilos! Irányváltoztatás csak a vízszintes pihenőkben, szögben történő, sarkos elfordulással lehetséges.
- Emelőpódium (emelőlapp, minilift): Hozzávetőleg 1,5×1,5 méter alapterületű, peremes fémtálca, amelyre a hozzászerezelt kis lejtőn keresztül kerekesszékekkel fel lehet hajtani. Körülbelül 35–150 centiméter közti szintkülönbség áthidalására kiválóan alkalmas. Beépítése igen egyszerű, mert nem kell hozzá liftakna.
- Lépcsőlift (korlátlift): Nagyon kulturált és látványos, de viszonylag drága megoldás, amelyet egészségügyi intézményekben egyre többször láthatunk. Két összetevője: a hagyományos korlátot kiegészítő speciális korlátsín és az ezen utaztatható peremes fémtálca. Tulajdonképpen a szerkezet a meglévő lépcsősorra és korlátra épül; külön helyigénye alig van, az is redukálható a szállítótálca felhajtásával. Így kisebb helyet foglal, nem szűkíti le a lépcsőt, a lépcsőházat.
- Liftkabin (felvonó): Nagy, többemeletnyi magasság leküzdésére a legkézenfekvőbb, ugyanakkor a legnagyobb finansziális igényű megoldás. A meglévő épületbe történő utólagos beépítés általában problémás, helyette az épület mellett lehet kialakítani egy felvonóházat – ez viszont műemlékvédelmi szempontból támadható.
- Lépcsőnjáró: Az összes közül a leginkább személyre szabott és a lepraktikusabb mobil berendezés, amely azonban kevésbé ismert és terjedt el Magyarországon – elsősorban magas ára miatt. Alkalmankénti egyéni segédeszközként szolgál, olyan helyeken sem javasolt, ahol kevés mozgáskorlátozott fordul meg. Ez a hernyótalpas jármű képes megmászni a lépcsősort, miközben egy kerekesszéket szállít fel vagy le.
- Lépcsőkuli: Míg a hernyótalpas lépcsőnjárót motor hajtja, a lépcsőkulit a segítő fizikai ereje mozgatja, ami esetenként nem kis igénybevételt jelent, fokozott balesetveszély-lehetőséggel. Kizárólag vészhelyzetben, járóképtelen személyek emeletről történő menekítésére alkalmas. Figyelní kell a látogatók számára igénybe vehető ajtók kialakítására is.

Lényeges követelmény olyan speciális igényeket kielégítő illemhelyek, mosdók kialakítása,

amelyeket a mozgássérültek is használni tudnak. Ezek esetében a legnagyobb gond a szükséges alapterület biztosítása, amely lehetővé teszi a kerekesszékekkel való megfordulást is. Ez legalább 1,5 méter átmérőjű, kör alakú szabad területet igényel. Fontos olyan kapaszkodók, korlátok elhelyezése, melyek segítik a tolokocsiról való kiszállást, illetve a visszaülést. Ismételten nem feledkezhetünk el a bejáratnál szükséges, ki- és beforduláshoz elegendő területről. Jól láthatóan, egyértelműen lássuk el egyezményes jelekkel (piktogrammal és szöveggel) a mellékhelyiségeket és az odavezető utat is, meglétét pedig már a bejáratnál jelezzük. Számolni kell végül az elérési magasságokkal, távolságokkal.

Az információs pultra, a fekvő tárlók mindegyikébe a kerekesszékekben ülő is nyerjen rátekintést különösebb erőfeszítés nélkül. Figyelembe kell venni, azzal, hogy a kerekesszékekben ülő személy legjobb esetben is a 40–135 centiméter közt elhelyezett tárgyakat tudja megfogni, elhelyezni, működtetni. A jelzőberendezéseket (csengő, villanykapcsoló) a kerekesszékből is jól elérhető 85–110 centiméteres magasságba kell szerelni. Végül, de nem utolsósorban biztosítsunk megfelelő mennyiségű ülőhelyet a kiállításokban/kiállítási térben! Egy alapos nézelődés során bárki elfárad, s lehet, hogy csupán időznie is jólesik az adott közegben.

VI.6.3. Látássérültek fogadásának szempontjai és eszközei

A gyengén látók érdekében fontos a könnyű tájékozódás biztosítása, megfelelő méretű, színű és elhelyezési irányítótáblákkal. Az erre vonatkozó irányelvek:

- az információ megjelenítése legyen kontrasztos a háttérhez képest;
- az információt könnyen érthető jelképpel, ábrával kell észlelhetővé tenni, a vakok számára a domborított, tapintható (Braille-írással) feliratozással, kivilágított, vagy kihangosított módon;
- az információk elhelyezésének ajánlott magassága: 1.050–1.950 mm, javasolt közép magassága: 1.500 mm.
- a feliratok, jelképek magassága a rátekintési távolság függvényében a következőképpen alakul:

távolság (m)	10	20	50
jelméret (mm)	250	400	750

2. tábla: A távolság és jelméret közötti összefüggés
Forrás: Múzeumi közlemények, 2005/2.

Nagyobb méretű betűkkel, egyszerű betűkészlettel, szemmagasságban elhelyezve, jól megvilágítva tegyük ki a feliratokat, épületen és kiállításon belül egyaránt. A kiállítás-készítés során a műtárgyvédelem szempontjainak megfelelően ötven lux az ajánlott megvilágítás mértéke. A gyengén látók számára az első nehézséget a tárgy minél közelebről való megszemlélése jelenti, másodsorban az irányított fények hiánya. Az egymással harmonizáló, azonos színű, egybeolvadó felületek megzavarhatják a látássérültek tájékozódását, hiszen nincs mód arra, hogy adott helyiségen belül a „tereptárgyakat” és a falfelületeket egymástól elkülönítsék. Fontos lehet Braille írásmódú kiadványok készítése is, kiegészítő információk nyújtása szempontjából. Szükség lehet továbbá speciálisan képzett animátorok alkalmazására, vagy fülhallgatóval felszerelt DVD-készülékek igénybe vételére, melyek lehetővé teszik a látvány verbális elemekkel való kiegészítését. Ugyanezeket az eszközöket vehetjük igénybe idegen nyelvű látogatók esetében is.

Teljesen sajnós nem tudjuk akadálymentesíteni a mai magyar kiállításokat egy vak vendég számára, részeredményeket azonban elérhetünk. A gyengénlátók viszonylag kisebb anyagi ráfordítással, csekélyebb változtatásokkal élvezhetik egy-egy kiállítási anyag zömét.

A közgyűjteményekben gyorsan terjed a felhasználók számára elhelyezett számítógépek működtetése. Ha az akadálymentességet szem előtt tartjuk, akkor ezeket a látássérültek részére felolvasóprogrammal is el kell látni. A látogatói számítógépek elhelyezése a mozgáskorlátozottak szempontjából is fontos kérdéseket vet fel: megközelíthetőségük, magasságuk, kéz- és ujjhasználati nehézségekkel való alkalmazásuk és más hasonló gondok mind figyelembe veendőek. Ma már mindezekre itthon is létezik megoldás. Audiofonos/magnós vezetést egyre több nagy kiállításon rendszeresítenek: a tárlókra erősített szám tájékoztat arról, hogy mely tárgyról kaphat az illető bővebb információt. Így sétálhat végig a kiállításon.

VI.6.4. Hallássérültek fogadásának szempontjai és eszközei

A múzeumokban a többletinformációk elérésének legegyszerűbb módja a személyes kíséréssel (jeltolmáccsal) történő tárlatvezetés, amihez elengedhetetlen a képzett szakember közvetítő jelenléte. Ajánlatos a lényegkiemelés: egyszerűbb, rövidebb, konkrétumokra törekvő tényközlés a siketek részére, lehetőleg a jelekkel lefordíthatatlan, elvont fogalmak, szimbólumok mellőzése. Amennyiben készül speciális, tömör írott vezető, tájékoztató, különös figyelmet kell fordítani az adott fogyatékossgal élők igényeire, sokszor csoporton belül is eltérő sajátosságaira. Ezek az egyszerűsített információkat tartalmazó broszúrák alkalmasak lehetnek értelmi fogyatékos látogatók és gyermekek részére is.

VI.6.5. Az akadálymentesítés jogszabályi háttere

- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- 29/2002. (V. 17.) OM rendelet a fogyatékossgal élő hallgatók tanulmányainak folytatásához szükséges esélyegyenlőséget biztosító feltételekről
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 1015/2005. (II. 25.) számú kormányhatározat: A mindenki számára akadálymentesen hozzáférhető környezet és közszolgáltatások megteremtéséhez szükséges kormányzati intézkedésekről
- 10/2006. (II. 16.) Ogy határozat Az új országos fogyatékosügyi Programról

VII. PÉNZÜGYI ELEMZÉS

A pénzügyi elemzés kiindulási feltételeinek meghatározásához több jogszabályi körülményt is részletesen vizsgálnunk kell:

- A **támogatási intenzitásra vonatkozó szabályok** vizsgálata alapján arra a következtetésre jutottunk, hogy a projekt elszámolható költségeire a DDOP 85 % maximális támogatást biztosít, kivéve a nem múzeumi jellegű, bevételtermelő tevékenységek (pl. büfé/kávézó, ajándékbolt) megvalósítására jutó költségvetésre, amelyekre 50 % támogatás nyerhető.

Ezt egészíti ki a PMJV és BMÖ projektrészére az Önkormányzati Minisztériumtól (ÖM) nyerhető, a rész-költségvetések 5 százalékát kitevő önerő-támogatás.

- Az **elszámolható költségek szabályainak** elemzése alapján a beruházás teljes egészében elszámolható. A nem elszámolható előkészítési költségek PMJV-nél merültek fel, és a következők voltak (bruttó, Ft):

Nem elszámolható költségek	Egységár	Mennyiség	Összesen
EU-s pályázati anyag elkészítése, beadása	54 000 000	1	54 000 000
Nemzetközi tervpályázat lebonyolítása, nyertes tervek megvásárlása	39 854 000	1	39 854 000

- A 2008. január 1. óta érvényes **Áfa Törvény visszaigénylési rendelkezéseinek** elemzése alapján feltételezzük, hogy (mivel a beruházás célja nem ingatlan, mint ellenérték fejében hasznosítandó dolog létrehozása, hanem adóköteles szolgáltatás nyújtása), a megye jogosult lesz az ingatlan beruházás kapcsán rá áthárított áfa egy részének levonására. Az áfa-visszaigényelhetőség speciális feltételeiről szóló összefoglalót a melléklet tartalmazza.

VII.1. BERUHÁZÁSI KÖLTSÉGEK BECSLÉSE

A projekt alábbi költségvetése csak az **elszámolható költségeket tartalmazza**. A nem elszámolható költségeket (pályázati anyag készítése, tervpályázat lebonyolítása és a nyertes

tervek megvásárlása, összesen bruttó 93,9 millió Ft értékben) PMJV a Nemzeti Fejlesztési Ügynökségtől kapott EKF-előkészítő támogatásból finanszírozza.

Projekt bruttó költségvetési tételei	Költség (m Ft)
Előkészítési költségek	73,39
Menedzsment költségek	34,74
Építési költségek	1 405,03
<i>Vasarely Múzeum</i>	105,48
<i>MMK I.</i>	152,16
<i>Múzeum Galéria</i>	29,52
<i>BMMI Igazgatóság</i>	16,50
<i>Schaár-épület</i>	1,97
<i>Vasarely Múzeum melléképülete</i>	16,60
<i>Közterületek</i>	128,92
<i>Múzeumkertek</i>	51,09
<i>Régi Vármegyeháza</i>	902,80
Eszközbeszerzés	110,00
Szakmai szolgáltatások költségei	155,55
Adminisztratív költségek	1,02
Telekvásárlás költsége	0,00
Nyilvánosság biztosítása	15,70
Összes bruttó költség	1 795,44
<i>Visszaigényelhető áfa</i>	38,19
Összes elszámolható költség	1 757,25
<i>DDOP támogatás (84,83 %)</i>	1 490,62
Összes saját erő	266,63
<i>ÖM önerő támogatás</i>	85,96
Összes saját hozzájárulás	180,67

A projekt összes bruttó költsége 1,795 milliárd Ft, amelyből 38,19 millió Ft áfa visszaigényelhető. A beruházás bruttó elszámolható költsége így **1,757 milliárd Ft**. A felújításokra, bővítésre jutó építési költség (bruttó 1,405 milliárd Ft) kerete alapján a Káptalan utcai, különböző mértékben felújításra kerülő épületek **fajlagos beruházási költsége átlagosan bruttó 115,9 ezer Ft**. A teljes rekonstrukcióra és bővítésre kerülő Papnövelde utcai épület ugyanezen mutatója **bruttó 291,4 ezer Ft** (a kibővített alapterületre vetítve).

VII.1.1. Egyes költségtételek bemutatása

Az alábbiakban azon költségtételek tartalmát mutatjuk be, amelyeket a tanulmány más pontjaiban (műszaki tartalom bemutatása, marketing terv, kommunikációs terv, stb.) nem részleteztünk.

Projektmenedzsment:

A projektvezetőt a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. ingyen biztosítja. A projektmenedzsment keretein belül – a közbeszerzés egyszeri technikai költségei (bruttó 360.000 Ft), valamint a projektmenedzsment szakértő 15 havi díja (összesen bruttó 2.250.000 Ft) mellett - az alábbi bérköltséggel számolunk (Ft):

Személy	Alapbér/hó	Időszak, mennyiség összesen	Bruttó bér összesen	TB	MAJ	EHO	Összesen
Beruházásvezető	350 000	15	5 250 000	1 522 500	157 500	29 250	6 959 250
Fejlesztési projektmenedzser	250 000	15	3 750 000	1 087 500	112 500	29 250	4 979 250
Fejlesztési projektasszisztens	180 000	15	2 700 000	783 000	81 000	29 250	3 593 250
BMŐ pénzügyes	278 000	15	4 170 000	1 209 300	125 100	29 250	5 533 650
BMŐ projektmenedzser	278 000	15	4 170 000	1 209 300	125 100	29 250	5 533 650
BMŐ műszaki menedzser	278 000	15	4 170 000	1 209 300	125 100	29 250	5 533 650
Összesen			24 210 000	7 020 900	726 300	175 500	32 132 700

Építési költségek, eszközbeszerzés:

Az építési költségek és az eszközbeszerzések meghatározásának alapja az építési engedélyezési tervdokumentációk tervezői költségbecslése volt.

Szakmai szolgáltatások költségei:

A projekt megvalósítása során az alábbi szakmai szolgáltatások beszerzésével kalkuláltunk:

Tétel megnevezése	Bruttó egységár	Mennyiség	Tétel teljes díja
Tervezői szakfelügyelet	8 000 000	1	8 000 000
FIDIC mérnök	22 680 000	1	22 680 000
Jogi és közbeszerzési tanácsadás	26 300 000	1	26 300 000
Könyvvizsgáló	8 000 000	1	8 000 000
ESZA - Pécsi Múzeumok Éjszakája	2 400 000	3	7 200 000
ESZA - Art-design menedzser képzés	192 000	30	5 760 000
ESZA - Idegen nyelvi képzés	180 000	30	5 400 000
ESZA - Pannon Ifjúsági Alkotótábor	240 000	30	7 200 000
Tenderterv Káptalan utca	45 408 000	1	45 408 000
Összesen			135 948 000

Adminisztratív költségek:

Ebben a körben az alábbi költségeket vettük számításba (bruttó Ft):

Adminisztrációs költségek	Egységár	Hónap	Összesen
postaköltség	20 000	15	300 000
közüzemi szolgáltatások (víz, gáz, áram)	0	15	0
telekommunikáció (telefon, fax, internet)	24 000	15	360 000
számlavezetés	0	15	0
Irodai fogyóeszközök (Ft/hó)	24 000	15	360 000

VII.1.2. A beruházás finanszírozási terve

A beruházáshoz a három közreműködő partner együttesen 266,63 millió Ft saját erőt biztosít.

Ennek tervezett forrása partnerenként a következő:

- BMÖ a rá eső 218,9 millió Ft saját erőből 72,1 millió Ft-ot az ÖM önerő-támogatási pályázati keretéből kíván biztosítani, amely pályázat beadása és elbírálása 2009 január-március között várható. Az ezen felül szükséges 146,8 millió Ft saját hozzájárulás fedezete a Harkányi Gyógyfürdő Zrt. részvénycsomagjának értékesítéséből származó, fejlesztési programok önerejének biztosítására szolgáló céltartalék.
- PMJV-re összesen 41,9 millió Ft saját erő kötelezettsége hárul. A város ebből 13,8 millió Ft-ot tervez az ÖM önerő-támogatási pályázati keretéből, 28,1 millió Ft-ot pedig saját költségvetéséből kíván biztosítani. Bár ebben a kulcsprojektben a város saját hozzájárulása nagyon alacsony, Pécs költségvetésére összességében komoly pénzügyi terhet ró az EKF-beruházások finanszírozása. A feladatot PMJV EIB-hitel segítségével kívánja megoldani, amely jelenleg folyamatban van.
- A Pécs2010 Kht. által biztosítandó saját hozzájárulás 5,8 millió Ft, amelynek forrása a Kht. saját költségvetése.

A beruházás során, tekintettel a támogatás ütemenkénti utófinanszírozási jellegére, szükség lehet áthidaló előfinanszírozásra. Ezt partnerek az alábbiak szerint kezelik:

- A menedzsment szervezet folyamatosan felügyelt, részletes cash-flow tervet készít, és előre jelzi a várható finanszírozási igényeket.

- A beszállítók, vállalkozók megbízása során a partnerek igyekezni fognak továbbhárítani az utófinanszírozás okozta pénzügyi terheket.
- A ténylegesen felmerülő áthidaló finanszírozási igényeket partnerek saját költségvetésük (illetve BMÖ esetében a képzett céltartalék, PMJV esetében az EIB hitelkeret) terhére, szerepvállalásuk arányában elégtik ki.

VII.2. MŰKÖDÉSI KÖLTSÉG

Az üzemeltetési és fenntartási költségek **számítási módszereit, egyes költségtételekre vonatkozó feltételezéseinket részletesen a V.3.2.1 fejezetben** ismertettük. A következő műszaki paramétereket vettük alapul az üzemeltetési és fenntartási költségek meghatározása során:

Épület	Nettó alapterület (nm)
BMMI igazgatási épület	715
Schaár-épület	401
MMK I.	675
Múzeum Galéria	201
Káptalan u. 3. nyugati épület	184
Vasarely Múzeum	515
Régi Vármegyeháza (jelenleg)	2 264
Régi Vármegyeháza (bővítés)	834
Zsolnay Múzeum	650
Csontváry Múzeum	790
Összesen (nm)	7 229
Összes becsült térfogat (légméter)	31 925

Az üzemeltetési költségek vizsgálatánál figyelembe vettük, hogy három épület 2010-től távfűtés-ellátást kap, míg a felújított és bővített Régi Vármegyeháza fűtését-hűtését geotermikus rendszer biztosítja:

- A távfűtésbe kapcsolt épületek (a jelenlegi MK I. épület, a Múzeum Galéria és a Vasarely Múzeum) éves hőmennyiség-felhasználását 560, 167 illetve 420 GJ/év-re becsültük.

- A távfűtés 2010-es díját a PÉTÁV árajánlatának megfelelően 4000 Ft/GJ + áfa értékben vettük figyelembe.
- A geotermikus fűtési-hűtési rendszer áramfogyasztását évente 10 kW/nm-ben határoztuk meg.

A víz- és csatornadíj alakulását ugyancsak befolyásoló látogatószámokra vonatkozó feltételezéseinket a V.1.3 fejezetben ismertettük részletesen.

A projekt nélküli változathoz képest további 9 fő felvételével számolunk (amelynek részletes ismertetését az VI.2.1.3 fejezet tartalmazza).

Az időszakos kiállítások programköltségét 2010-ben 150 millió Ft-ra, azt követően 2011-es áron 35 millió Ft-ra (illetve ennek inflációval korrigált összegére) becsültük.

A kiválasztott változat esetében a működési költségek (üzemeltetési költség - operating cost; karbantartási/fenntartási költség - maintenance cost; pótlási/felújítási költség – replacement cost) a következők szerint alakulnak (folyó áron, ÁFA nélkül, millió Ft):

Működési költségek	2010	2011	2017	2037
1. Összes változó költség	177,14	62,80	75,43	131,04
1.1. fűtődíj, változó költség	6,57	6,77	7,99	13,88
1.2. áramdíj, változó	14,41	14,84	17,53	30,46
1.3 víz- és csatornadíj	5,48	5,49	6,48	11,26
1.4 szemétszállítás díja	0,69	0,71	0,83	1,45
1.5 programköltség	150,00	35,00	42,59	73,99
2. Állandó költség	86,45	90,78	119,99	308,00
2.1. fűtődíj, állandó költség (alapdíj)	4,28	4,41	5,20	9,04
2.2. áramdíj, állandó (alapdíj)	0,27	0,28	0,33	0,58
2.3. karbantartási költség	15,00	15,45	18,25	31,71
2.4. bérköltség	63,11	66,64	90,76	251,58
2.5. általános költségek (állandó)	3,79	4,00	5,45	15,09
3. Összes üzemeltetési és fenntartási költség 1+2	263,59	153,58	195,42	439,05

A kiválasztott változat pótlási költségeit az eszközök hasznos élettartama alapján határoztuk meg. Feltételeztük, hogy a nemzetközi színvonal fenntartása érdekében két éven belül sor kerül azon eszközök cseréjére, amelyek könyv szerinti értéke 0-ra csökkent. Így a beruházási költségek között nettó 42,67 mFt összértékkel szereplő berendezések, bútorok esetében határoztunk meg rövid – 9 évnyi – hasznos élettartamot, s a vizsgált időszakban ezeknél az eszközöknél számoltunk pótlási költségek felmerülésével, 9 évenkénti gyakorisággal (ÁFA

nélkül, millió Ft-ban):

Év	2017	2026	2035
Pótlási költség (millió Ft)	51,92	66,57	85,35

VII.3. MARADVÁNYÉRTÉK

A maradványérték az eszközök becsült értéke a vizsgált időszak végén. A maradványértéket az eszközök amortizációjának megfelelően határoztuk meg.

Valamennyi felújított, illetve bővített épület esetében 50 éves élettartammal és 2% amortizációs kulccsal számoltunk. A gyengeáramú berendezések (épületinformatika, biztonságtechnika) esetében ugyanezen paraméterek: 30 év élettartam, 14,5% amortizációs kulcs.

A maradványérték a vizsgált időszak végén 551 millió Ft (ÁFA nélkül).

VII.4. PÉNZÜGYI KÖLTSÉGEK ÖSSZEGZÉSE

A pénzügyi költségek között a pénzkiadással járó költségek, vagyis a beruházási és működési költségek jelennek meg. A működési költségek két meghatározó tételét a programköltségek és a bérköltségek képezik.

Beruházási költség (millió Ft)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Előkészítési költségek	0,00	73,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Menedzsment költségek	0,00	27,87	6,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Építési költségek	0,00	983,52	421,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Vasarely Múzeum</i>	<i>0,00</i>	<i>105,48</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
<i>MMK I.</i>	<i>0,00</i>	<i>152,16</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
<i>Múzeum Galéria</i>	<i>0,00</i>	<i>29,52</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
<i>BMMI Igazgatóság</i>	<i>0,00</i>	<i>16,50</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
<i>Schaár-épület</i>	<i>0,00</i>	<i>1,97</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
<i>Vasarely Múzeum melléképülete</i>	<i>0,00</i>	<i>16,60</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
<i>Közterületek</i>	<i>0,00</i>	<i>128,92</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
<i>Múzeumkertek</i>	<i>0,00</i>	<i>51,09</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
<i>Régi Vármegyeháza</i>	<i>0,00</i>	<i>481,29</i>	<i>421,51</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
Eszközbeszerzés	0,00	110,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Szakmai szolgáltatások költségei	0,00	134,96	20,59	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Adminisztratív költségek	0,00	0,82	0,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Telekvásárlás költsége	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nyilvánosság biztosítása	0,00	10,53	5,17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Összes bruttó költség	0,00	1 341,09	454,35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Visszaigényelhető áfa	0,00	27,38	10,81	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Összes elszámolható költség	0,00	1 313,71	443,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Működési költség (millió Ft)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Összes változó költség	30,95	31,54	177,14	62,80	65,83	67,74	69,57	71,45	73,38	75,43
1.1. fűtésdíj, változó költség	5,08	5,22	6,57	6,77	6,98	7,18	7,37	7,57	7,77	7,99
1.2 áramdíj, változó	11,38	11,70	14,41	14,84	15,30	15,74	16,17	16,61	17,05	17,53
1.3 víz- és csatornadíj	3,98	4,09	5,48	5,49	5,66	5,82	5,98	6,14	6,31	6,48
1.4 szemétszállítás díja	0,51	0,52	0,69	0,71	0,73	0,75	0,77	0,79	0,81	0,83
1.5 programköltség	10,00	10,00	150,00	35,00	37,17	38,25	39,28	40,34	41,43	42,59
2. Állandó költség	56,11	58,42	86,45	90,78	95,50	100,14	105,13	109,96	114,85	119,99
2.1. fűtésdíj, állandó költség (alapdíj)	9,45	9,71	4,28	4,41	4,54	4,67	4,80	4,93	5,06	5,20
2.2 áramdíj, állandó (alapdíj)	0,26	0,27	0,27	0,28	0,29	0,30	0,31	0,32	0,32	0,33
2.3 karbantartási költség	11,36	11,67	15,00	15,45	15,93	16,39	16,83	17,29	17,75	18,25
2.4 bérköltség	33,07	34,69	63,11	66,64	70,51	74,31	78,48	82,48	86,52	90,76
2.5 általános költségek (állandó)	1,98	2,08	3,79	4,00	4,23	4,46	4,71	4,95	5,19	5,45
3. Összes üzemeltetési és fenntartási költség 1+2	87,06	89,96	263,59	153,58	161,33	167,88	174,69	181,41	188,23	195,42
4. Pótlási költség	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	51,92
5. Maradványérték	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6. Nettó összköltség 3+4-5	87,06	89,96	263,59	153,58	161,33	167,88	174,69	181,41	188,23	247,34
7. ÁFA (vissza nem igényelhető)	10,80	11,05	40,10	17,39	18,16	18,71	19,24	19,79	20,34	31,32
8. Bruttó összköltség 6+7	97,86	101,01	303,68	170,97	179,49	186,59	193,94	201,19	208,57	278,66

Működési költség (millió Ft)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1. Összes változó költség	77,54	79,71	81,94	84,24	86,60	89,02	91,52	94,08	96,71	99,42
1.1. fűtésdíj, változó költség	8,22	8,45	8,68	8,93	9,18	9,43	9,70	9,97	10,25	10,53
1.2 áramdíj, változó	18,02	18,53	19,05	19,58	20,13	20,69	21,27	21,87	22,48	23,11
1.3 víz- és csatornadíj	6,66	6,85	7,04	7,24	7,44	7,65	7,87	8,09	8,31	8,54
1.4 szemétszállítás díja	0,86	0,88	0,91	0,93	0,96	0,99	1,01	1,04	1,07	1,10
1.5 programköltség	43,78	45,01	46,27	47,56	48,89	50,26	51,67	53,12	54,60	56,13
2. Állandó költség	126,05	132,22	138,49	145,07	151,98	159,23	166,83	174,81	183,19	191,99
2.1. fűtésdíj, állandó költség (alapdíj)	5,35	5,50	5,65	5,81	5,97	6,14	6,31	6,49	6,67	6,86
2.2 áramdíj, állandó (alapdíj)	0,34	0,35	0,36	0,37	0,38	0,39	0,40	0,42	0,43	0,44
2.3 karbantartási költség	18,76	19,29	19,83	20,38	20,95	21,54	22,14	22,76	23,40	24,06
2.4 bérköltség	95,84	101,02	106,27	111,80	117,61	123,73	130,16	136,93	144,05	151,54
2.5 általános költségek (állandó)	5,75	6,06	6,38	6,71	7,06	7,42	7,81	8,22	8,64	9,09
3. Összes üzemeltetési és fenntartási költség 1+2	203,59	211,93	220,44	229,31	238,58	248,25	258,35	268,89	279,90	291,41
4. Pótlási költség	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	66,57	0,00
5. Maradványérték	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6. Nettó összköltség 3+4-5	203,59	211,93	220,44	229,31	238,58	248,25	258,35	268,89	346,47	291,41
7. ÁFA (vissza nem igényelhető)	21,55	22,18	22,83	23,50	24,19	24,90	25,64	26,39	40,49	27,97
8. Bruttó összköltség 6+7	225,14	234,11	243,27	252,81	262,77	273,15	283,98	295,28	386,96	319,38

Működési költség (millió Ft)	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
1. Összes változó költség	102,20	105,07	108,01	111,03	114,14	117,34	120,62	124,00	127,47	131,04
1.1. fűtődíj, változó költség	10,83	11,13	11,44	11,76	12,09	12,43	12,78	13,14	13,51	13,88
1.2 áramdíj, változó	23,76	24,42	25,10	25,81	26,53	27,27	28,04	28,82	29,63	30,46
1.3 víz- és csatornadíj	8,78	9,03	9,28	9,54	9,81	10,08	10,37	10,66	10,96	11,26
1.4 szemétszállítás díja	1,13	1,16	1,20	1,23	1,26	1,30	1,34	1,37	1,41	1,45
1.5 programköltség	57,70	59,32	60,98	62,69	64,44	66,25	68,10	70,01	71,97	73,99
2. Állandó költség	201,22	210,91	221,08	231,76	242,97	254,74	267,10	280,07	293,70	308,00
2.1. fűtődíj, állandó költség (alapdíj)	7,05	7,25	7,45	7,66	7,87	8,10	8,32	8,56	8,79	9,04
2.2 áramdíj, állandó (alapdíj)	0,45	0,46	0,48	0,49	0,51	0,52	0,53	0,55	0,56	0,58
2.3 karbantartási költség	24,73	25,42	26,13	26,87	27,62	28,39	29,19	30,00	30,84	31,71
2.4 bérköltség	159,42	167,71	176,43	185,60	195,25	205,41	216,09	227,32	239,15	251,58
2.5 általános költségek (állandó)	9,57	10,06	10,59	11,14	11,72	12,32	12,97	13,64	14,35	15,09
3. Összes üzemeltetési és fenntartási költség 1+2	303,42	315,97	329,09	342,79	357,11	372,07	387,72	404,07	421,17	439,05
4. Pótlási költség	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	85,35	0,00	0,00
5. Maradványérték	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-551,44
6. Nettó összköltség 3+4-5	303,42	315,97	329,09	342,79	357,11	372,07	387,72	489,42	421,17	-112,39
7. ÁFA (vissza nem igényelhető)	28,80	29,65	30,53	31,44	32,37	33,33	34,33	52,42	36,40	-72,80
8. Bruttó összköltség 6+7	332,22	345,62	359,62	374,23	389,48	405,41	422,04	541,84	457,57	-185,19

VII.5. PÉNZÜGYI BEVÉTELEK BECSLÉSE

A várható pénzügyi bevételek meghatározása során a jegybevételek esetében a várható látogatószámokat, jegyárakat és a látogatók becsült megoszlását (teljes/kedvezményes/ingyenes) vettük alapul. Az egyes változatokra vonatkozó feltételezéseinket a IV.3.3 fejezetben ismertettük. A bevételek között megjelenő normatív támogatás összegének meghatározásakor a BMÖ által felosztott közművelődési normatívának a BMMI-re jutó jelenlegi összegét vettük alapul, reálértékét állandónak tételeztük fel, s a várható éves inflációval növelten tüntettük fel. A 2010-es évben, az EKF program költségvetéséből a kulcsprojektnek biztosított programköltség-támogatást 50 millió Ft-ra becsültük az éves normatíva felett. A kiválasztott változatban egyes helyiségek (múzeumshop, kávézó) bérbeadásából származó bevételekkel számoltunk. A kiválasztott változat esetében a pénzügyi bevételek várható alakulása a következő (bruttó, mFt):

Bevételek (bruttó, m Ft)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Jegybevétel	234,34	143,47	147,91	152,20	156,31	160,53	164,87	169,48	174,23	179,11	184,12	189,28	194,58	200,03
Normatív támogatás	126,05	78,34	80,76	83,11	85,35	87,65	90,02	92,54	95,13	97,80	100,53	103,35	106,24	109,22
Egyéb bevételek	9,24	9,51	9,81	10,09	10,37	10,65	10,93	11,24	11,55	11,88	12,21	12,55	12,90	13,27
Összesen	369,63	231,32	238,49	245,40	252,03	258,83	265,82	273,26	280,92	288,78	296,87	305,18	313,72	322,51

Bevételek (bruttó, m Ft)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
Jegybevétel	205,63	211,38	217,30	223,39	229,64	236,07	242,68	249,48	256,46	263,64	271,03	278,61	286,41	294,43
Normatív támogatás	112,28	115,42	118,65	121,97	125,39	128,90	132,51	136,22	140,03	143,95	147,99	152,13	156,39	160,77
Egyéb bevételek	13,64	14,02	14,41	14,81	15,23	15,66	16,09	16,55	17,01	17,48	17,97	18,48	18,99	19,53
Összesen	331,54	340,82	350,37	360,18	370,26	380,63	391,29	402,24	413,50	425,08	436,98	449,22	461,80	474,73

VII.6. A PROJEKT PÉNZÜGYI TELJESÍTMÉNYMUTATÓI

A kiválasztott változat pénzügyi teljesítménymutatói a következők:

Nettó jelenérték (FNPV, m Ft)	-1 231,81
Belső pénzügyi megtérülési ráta (FRR)	0,02%
Beruházási projekt bruttó összköltsége (m Ft)	1 795,44
Visszaigényelhető ÁFA (m Ft)	38,19
Beruházási projekt elszámolható összköltsége (m Ft)	1 757,25
Kumulált nettó cashflow (m Ft)	1 782,05

A fenti mutatók közül a pénzügyi nettó jelenérték (FNPV) a projekt időtartama alatt keletkező pénzáramok (bevételek és kiadások) jelenre diszkontált értékét mutatja, míg a pénzügyi belső megtérülési ráta (FRR) azt a diszkontrátát fejezi ki, amelynél az FNPV = 0.

VII.7. A MEGÍTÉLHETŐ TÁMOGATÁSI ÖSSZEG MEGHATÁROZÁSA

VII.7.1. A támogatási jogosultság vizsgálata

Az EU útmutatók szerint egy projekt akkor jogosult támogatásra, ha

- a **közgazdasági költség-haszon elemzés** alapján a társadalmi hasznosság igazolható. A részletes elemzésben a teljesítménymutatókkal szembeni követelmények (lásd a 8. fejezetet) az alábbiak:
 - **ENPV** pozitív,
 - az **ERR** magasabb, mint az alkalmazott társadalmi diszkontráta,
 - a **haszon-költség arány** nagyobb, mint 1;
- a **pénzügyi elemzés** alapján igazolható, hogy csak a megvalósuláshoz szükséges mértékű támogatást kapja a projekt, túl-támogatás nem történik. A részletes elemzésben a teljesítménymutatókkal szembeni követelmények:
 - **FNPV** negatív,
 - az **FRR** alacsonyabb, mint az alkalmazott pénzügyi diszkontráta;

A fenti feltételeknek az 'A' változat megfelel.

VII.7.2. Pénzügyi fenntarthatóság vizsgálata

A pénzügyi fenntarthatósági vizsgálat célja annak bemutatása, hogy a projekt hosszú távú pénzügyi egyensúlya milyen feltételek mellett biztosítható. A kiválasztott változat esetében a projekt nettó kumulált pénzügyi pénzárama csak nagyon lassan csökken, 2034-től válik negatívvá (abban az évben a költségek 1,82 millió Ft-tal haladják meg a bevételeket, majd a működési egyenleg a további években évente 5-6 millió Ft-tal romlik tovább). A projekt létesítményeinek működési egyenlege is csak 2030-tól válik negatívvá.

A Baranya Megyei Önkormányzat jelenleg jellemzően 50 millió Ft feletti összeggel (2006: 64.990 eFt; 2007: 54.379 eFt) egészíti ki a BMMI-re vetített közművelődési normatívát. Ebben természetesen benne foglaltatik a BMMI nem képzőművészeti gyűjteményeinek fenntartására fordítandó összeg is. E normatíva feletti fenntartói támogatás (30 éves kumulált összege nominálértéken 2.620 millió Ft) elégségesnek mutatkozik a 2030-as években mutatkozó hiány fedezésére, a projekt eredményeinek fenntartására.

A pénzügyi pénzáramok vizsgálatakor 84,83% támogatásintenzitással számoltunk, ugyanakkor az ÖM önerő-kiegészítő támogatásának (a projekt elszámolható költségének 5%-a) megszerzését is feltételeztük BMÖ és PMJV projektrésze esetében.

A projekt pénzügyi pénzáramainak alakulását – a projekt nélküli változathoz viszonyítva – az alábbi táblázat mutatja (millió Ft)

Pénzügyi pénzáramok alakulása	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Pénzügyi beruházási költség	0,00	1 338,09	436,35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Pénzügyi üzemeltetési és fenntartási költség	0,00	0,00	199,14	62,26	66,30	69,02	71,85	74,64	77,47	80,45
3. Pénzügyi pótlási költség	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	62,30
4. Pénzügyi maradványérték	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5. Pénzügyi működési költség összesen 2+3-4	0,00	0,00	199,14	62,26	66,30	69,02	71,85	74,64	77,47	142,76
6. Pénzügyi költség összesen 1+5	0,00	1 338,09	635,49	62,26	66,30	69,02	71,85	74,64	77,47	142,76
7. Pénzügyi bevétel	0,00	0,00	202,66	68,48	86,64	89,15	91,56	94,03	96,57	99,27
8. EU támogatás	0,00	851,29	277,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9. Nemzeti hozzájárulás	0,00	283,76	92,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10. Önerő-támogatás	0,00	64,13	21,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11. Saját hozzájárulás	0,00	138,90	44,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12. Nettó beruházási pénzáram 8+9+10+11-1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13. Nettó működési pénzáram 7-5	0,00	0,00	3,52	6,21	20,34	20,13	19,71	19,39	19,10	-43,49
14. Nettó pénzügyi pénzáram 12+13	0,00	0,00	3,52	6,21	20,34	20,13	19,71	19,39	19,10	-43,49
14. Nettó kumulált pénzügyi pénzáram	0,00	0,00	3,52	9,73	30,07	50,20	69,91	89,30	108,40	64,91

Pénzügyi pénzáramok alakulása	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1. Pénzügyi beruházási költség	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Pénzügyi üzemeltetési és fenntartási költség	83,85	87,32	90,85	94,54	98,40	102,42	106,63	111,02	115,60	120,39
3. Pénzügyi pótlási költség	-22,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	79,88	-28,87
4. Pénzügyi maradványérték	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5. Pénzügyi működési költség összesen 2+3-4	61,33	87,32	90,85	94,54	98,40	102,42	106,63	111,02	195,49	91,53
6. Pénzügyi költség összesen 1+5	61,33	87,32	90,85	94,54	98,40	102,42	106,63	111,02	195,49	91,53
7. Pénzügyi bevétel	102,05	104,91	107,84	110,86	113,97	117,16	120,44	123,81	127,28	130,84
8. EU támogatás	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9. Nemzeti hozzájárulás	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10. Önerő-támogatás	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11. Saját hozzájárulás	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12. Nettó beruházási pénzáram 8+9+10+11-1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13. Nettó működési pénzáram 7-5	40,72	17,59	16,99	16,32	15,57	14,74	13,81	12,80	-68,21	39,32
14. Nettó pénzügyi pénzáram 12+13	40,72	17,59	16,99	16,32	15,57	14,74	13,81	12,80	-68,21	39,32
14. Nettó kumulált pénzügyi pénzáram	105,63	123,22	140,21	156,53	172,10	186,84	200,66	213,45	145,25	184,57

Pénzügyi pénzáramok alakulása	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
1. Pénzügyi beruházási költség	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Pénzügyi üzemeltetési és fenntartási költség	125,40	130,63	136,10	141,82	147,79	154,04	160,57	167,39	174,53	182,00
3. Pénzügyi pótlási költség	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	102,42	-37,01	0,00
4. Pénzügyi maradványérték	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 323,46
5. Pénzügyi működési költség összesen 2+3-4	125,40	130,63	136,10	141,82	147,79	154,04	160,57	269,82	137,52	-1 141,45
6. Pénzügyi költség összesen 1+5	125,40	130,63	136,10	141,82	147,79	154,04	160,57	269,82	137,52	-1 141,45
7. Pénzügyi bevétel	134,51	138,27	142,14	146,12	150,22	154,42	158,75	163,19	167,76	172,46
8. EU támogatás	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9. Nemzeti hozzájárulás	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10. Önerő-támogatás	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11. Saját hozzájárulás	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12. Nettó beruházási pénzáram 8+9+10+11-1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13. Nettó működési pénzáram 7-5	9,11	7,64	6,04	4,31	2,43	0,39	-1,82	-106,62	30,24	1 313,91
14. Nettó pénzügyi pénzáram 12+13	9,11	7,64	6,04	4,31	2,43	0,39	-1,82	-106,62	30,24	1 313,91
14. Nettó kumulált pénzügyi pénzáram	193,67	201,31	207,36	211,67	214,09	214,48	212,66	106,04	136,28	1 450,19

VII.7.3. A megítélhető támogatási összeg meghatározása a projektre

A projekt összes bruttó költsége 1,795 milliárd Ft, amelyből 38,19 millió Ft áfa visszaigényelhető. A beruházás bruttó elszámolható költsége így **1,757 milliárd Ft**.

A támogatási intenzitásra vonatkozó szabályok vizsgálata alapján arra a következtetésre jutottunk, hogy a projekt elszámolható költségeire a DDOP 85 % maximális támogatást biztosít, kivéve a nem múzeumi jellegű, bevételtermelő tevékenységek (pl. büfé/kávézó, ajándékbolt) megvalósítására jutó költségvetésre, amelyekre 50 % támogatás nyerhető.

A területek arányosításával meghatározott finanszírozási arány az alábbiak szerint alakul:

Jövedelemtermelő funkciók	nettó alapterület (nm)
Régi Vármegyeháza (büfé)	9,08
Régi Vármegyeháza (múzeum shop)	19,55
Jövedelemtermelő funkciók összes alapterülete (nm):	28,63

Jövedelemtermelő funkciók aránya:	0,49%
85 %-os támogatású rész (Ft):	1 748 555 234
50 %-os támogatású rész (Ft):	8 690 611
Összes támogatás:	1 490 617 255
Összes saját erő:	266 628 591
Támogatási intenzitás:	84,83%

A projekt bruttó elszámolható költségeire a **DDOP 84,83%³³ támogatást** biztosít. BMÖ és PMJV saját elszámolható projektrészenek 5 százaléka erejéig pályázaton elnyerhető **önerő-kiegészítésre** is számíthat az Önkormányzati Minisztériumtól.

A 2008. január 1. óta érvényes **Áfa Törvény visszaigénylési rendelkezéseinek** elemzése alapján feltételezzük, hogy (mivel a beruházás célja nem ingatlan, mint ellenérték fejében hasznosítandó dolog létrehozása, hanem adóköteles szolgáltatás nyújtása), a BMÖ jogosult lesz az ingatlan beruházás kapcsán rá áthárított áfa egy részének levonására. Az áfa-visszaigényelhetőség speciális feltételeiről szóló összefoglalót a melléklet tartalmazza.

Álláspontunk szerint a beruházás azon része után lehet áfát visszaigényelni, amely nem múzeumi alapfeladat megvalósítását célozza. Ilyen a megvalósuló projektelemek között az időszakos kiállítóterek felújítása, kialakítása. A projektben létre jövő két időszakos kiállítótér alapterülete és a teljes költségvetés alapján a visszaigényelhető áfa az alábbiak szerint alakul:

³³ A számítások az itt megadott 2 tizedesjegyre kerekített értéknél a támogatási intenzitás pontosabb értékével készültek. A mutató további tizedesjegyekkel kiírva: 84,826904474%.

Időszakos kiállítótér	nettó alapterület (nm)
Múzeum Galéria	201
Régi Vármegyeháza (időszakos kiállítótér)	422
Régi Vármegyeháza (multifunkcionális kiállítótér)	180
Időszakos kiállítótérek összesen:	803

Időszakos kiállítótérek aránya:	13,87%
BMÖ által fizetendő összes áfa (Ft):	243 343 662
BMÖ által visszaigényelhető áfa (Ft):	33 750 324
BMÖ által elszámolható áfa (Ft):	209 593 338
Pécs2010 Kht. által fizetendő összes áfa (Ft):	4 440 000
Pécs2010 Kht. által visszaigényelhető áfa (Ft):	4 440 000
Pécs2010 Kht. által elszámolható áfa (Ft):	0
A projekt összes elszámolható költsége:	1 757 245 846

A számítás alapján BMÖ saját költségei esetében azok áfatartalmának 13,87%-a³⁴ visszaigényelhető, a fennmaradó része pedig elszámolható a pályázatban. PMJV esetében nincs visszaigényelhető áfa, a Pécs2010 Kht. pedig minden áfát visszaigényel.

A partnerek projektrésze és a megvalósításhoz szükséges saját ereje fentiek értelmében az alábbiak szerint alakul (adatok millió Ft-ban):

Partnerenkénti összesítés	Elszámolható összeg	Támogatás	Saját erő		
		84,83%	ÖM Önerő Alap	Saját hozzájárulás	Saját erő összesen
BMÖ összesen	1 442,91	1 223,98	72,15	146,79	218,93
PMJV összesen	276,30	234,38	13,82	28,11	41,92
Pécs2010 Kht. összesen	38,03	32,26	0,00	5,77	5,77
Projekt összesen	1 757,25	1 490,62	85,96	180,67	266,63

A projekt megvalósítási költségeinek partnerenkénti és évenkénti részletezését mellékletben csatoltuk.

³⁴ A mutató több tizedes jeggyel megadva: 13,869407497%.

VIII. KÖZGAZDASÁGI KÖLTSÉG-HASZON ELEMZÉS

VIII.1. TÁRSADALMI HATÁSOK SZÁMSZERŰSÍTÉSE

A közgazdasági hasznok számszerűsítése és pénzbeli kifejezése során a következő tényezőkkel számoltunk:

- közvetlenül a projekt használóinál jelentkező hasznok;
- keresletnövekedés: nem helyi látogatók projekthez nem kötődő, a térségben maradó költségei
- projekt által létrehozott munkahelyek
- vagyonhatás: létrejövő ingatlan értéke - beruházás összege

VIII.2. A KÖZGAZDASÁGI KÖLTSÉGEK ÉS HASZNOK PÉNZBENI KIFEJEZÉSE

- Az elemzéseket folyó áron végezzük.
- Alkalmazott közgazdasági diszkontráta: 8% nominálértéken
- ENPV (gazdasági nettó jelenérték): a jövőbeni nettó haszonáramok diszkontált értéke. Az ENPV kiszámítása a projekt vizsgálatának kulcseleme, mivel csak pozitív ENPV-vel rendelkező projektek támogathatók.
- ERR (gazdasági belső megtérülési ráta): Az ERR-rel kapcsolatos elvárás, hogy legyen nagyobb, mint az alkalmazott közgazdasági diszkontráta (8%). Amennyiben az ERR nem számítható ki, csak az ENPV alapján lehet dönteni.

A közgazdasági költségek meghatározása során

- a projekt ÁFA nélküli pénzügyi beruházási, üzemeltetési, fenntartási és pótlási költségeiből (ezeknek a projekt nélküli változathoz képest mutatkozó különbözetéből), valamint pénzügyi maradványértékéből indultunk ki,
- költségvetési (fiskális) korrekciókkal (levonandó közvetett adókkal és támogatásokkal) nem számoltunk,

- a közgazdasági üzemeltetési és fenntartási költségekből levontuk a projekt nélküli változathoz képest a munkaerő becsült költségeinél évente mutatózó járulékkülönbözet 4,5 százalékát (inflációval korrigáltan).

A kidolgozott változat esetében a mutatók a következőképpen alakulnak:

A közgazdasági költségek összegzése (millió Ft):

Megnevezés	Összeg
1. Pénzügyi beruházási költség áfa nélkül összesen	1 484,02
2. Költségvetési (fiskális) korrekciók	0,00
2.1. Levonandó közvetett adók	0,00
2.2. Levonandó támogatások	0,00
3. Piaci árról való eltérés elszámoló árra	0,00
3.1. Munkaerő	0,00
3.2. Természeti erőforrások	0,00
3.3. Földterület átengedése	0,00
4. Közgazdasági beruházási költség összesen 1+2	1 484,02

Megnevezés	Összeg
1. Összes pénzügyi üzemeltetési és fenntartási költség	2 963,27
2. Költségvetési (fiskális) korrekciók	0,00
2.1. Levonandó közvetett adók	0,00
2.2. Levonandó támogatások	0,00
3. Piaci árról való eltérés elszámoló árra	-17,83
3.1. Munkaerő	-17,83
3.2. Természeti erőforrások	0,00
3.3. Földterület átengedése	0,00
4. Összes közgazdasági üzemeltetési és fenntartási költség 1+2+3	2 945,44

Megnevezés	Összeg
1. Összes pénzügyi pótlási költség	130,18
2. Költségvetési (fiskális) korrekciók	0,00
2.1. Levonandó közvetett adók	0,00
2.2. Levonandó támogatások	0,00
3. Piaci árról való eltérés elszámoló árra	0,00
3.1. Munkaerő	0,00
3.2. Természeti erőforrások	0,00
3.3. Földterület átengedése	0,00
4. Összes közgazdasági pótlási költség 1+2+3	130,18

Megnevezés	Összeg
1. Összes pénzügyi maradványérték	-1 102,88
2. Költségvetési (fiskális) korrekciók	0,00
2.1. Levonandó közvetett adók	0,00
2.2. Levonandó támogatások	0,00
3. Piaci árról való eltérés elszámoló árra	0,00
3.1. Munkaerő	0,00
3.2. Természeti erőforrások	0,00
3.3. Földterület átengedése	0,00
4. Összes közgazdasági maradványérték 1+2+3	-1 102,88

A projekt közgazdasági hasznai lehetnek:

- közvetlenül a projekt használóinál, a szolgáltatást igénybe vevőknél jelentkező hasznok;
- külső gazdasági hasznok azon hasznok, amelyek (1) **nem közvetlenül** a projekt kedvezményezettjénél vagy a projekt használóinál jelentkeznek, és (2) közvetlen pénzügyi ellentételezés **nem kíséri** őket.

A közgazdasági hasznok számszerűsítése során a következő tételekkel számoltunk:

- közvetlenül a projekt használóinál jelentkező hasznok (pénzügyi bevétel): a kedvezményezettek ÁFA nélküli pénzügyi bevételeivel (a projekt nélküli változathoz képest mutatkozó különbözettel) számoltunk,
- ezen túlmenően keresletnövekedésként figyelembe vettük a nem helyi látogatók projekten felüli, térségben maradó költségeit (a projekt nélküli változathoz képest). A látogatók között a belföldi turisták 30, a külföldi turisták 15 százalékos arányával számoltunk, s a felmérések adatai alapján belföldi turisták esetében 40 320 Ft átlagos (projekten felüli) költséssel, ebből 80% városban maradó összeggel, a külföldi turisták esetében pedig 123 500 Ft átlagos (projekten felüli) költséssel és ebből 50% városban maradó összeggel számoltunk.

Feltételeztük, hogy a számításba vett turisták egy utazás alkalmával több képzőművészeti kiállítótérre is ellátogatnak. Az ebből adódó duplikációk kiszűrésére nem a BMMI összes képzőművészeti kiállítótérének becsült látogatószámát vettünk alapul, hanem az új időszakos kiállítások látogatószámával kalkuláltunk.

- projekt által létrehozott munkahelyek: a BMMI projekthez kötődő létszámfejlesztéséből eredő, járulékok nélküli, béreindexszel növelt bérköltségekkel (a projekt nélküli változathoz képest mutatkozó különbözettel) számoltunk
- vagyonhatásként a felújított ingatlanok körében összesen 400 millió Ft forgalmi értéknövekedést becsültünk.

A fenti tényezők közül a keresletnövekedés jár messze a legnagyobb közgazdasági haszonnal, ez adja az összes közgazdasági haszon 70,25 százalékát, amint azt az alábbi táblázat is mutatja.

Közgazdasági hasznok (millió Ft)

Közgazdasági hasznok	2008	2009	2010	2011	2012	2017	2037
1. Közvetlenül a projekt használóinál jelentkező hasznok (pénzügyi bevétel)	0,00	0,00	168,88	57,06	72,20	82,73	143,71
2. Keresletnövekedés (nem helyi látogatók projekten felüli, térségben maradó költségei)	0,00	0,00	713,70	547,67	547,03	543,95	526,09
2.1. Belföldi turisták (30% összlátogatóra vetített arány)	0,00	0,00	357,82	276,63	276,21	274,15	262,24
2.2. Külföldi turisták (15%-os összlátogatóra vetített arány)	0,00	0,00	355,88	271,04	270,83	269,80	263,84
3. Projekt által létrehozott munkahelyek (bérköltség/1,335)	0,00	0,00	19,83	20,94	22,16	28,52	79,06
4. Vagyonhatás (létrejövő ingatlan értéke - beruházás összege)	0,00	-1 119,33	1 519,33	0,00	0,00	0,00	0,00
4.1 Beruházás	0,00	1 119,33	364,69	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2 Létrejövő ingatlan értéke	0,00	0,00	1 884,02	0,00	0,00	0,00	0,00
Összes közgazdasági haszon 1+2+3+4	0,00	-1 119,33	2 421,74	625,67	641,39	655,20	748,86

A kiválasztott változat közgazdasági teljesítménymutatói a következők:

Közgazdasági nettó jelenérték (ENPV)	4 727,04
Közgazdasági megtérülési ráta (ERR)	43,50%
Haszon-költség arány (B/C)	3,65

A projekt közgazdasági mutatói teljesítik az elvárt feltételeket.

IX. ÉRZÉKENYSÉG ÉS KOCKÁZATELEMZÉS

IX.1. ÉRZÉKENYSÉGVIZSGÁLAT

Az érzékenységvizsgálat célja a projekt kritikus változóinak és paramétereinek kiválasztása, amelyek változása a legnagyobb hatást gyakorolja az alapesetben kiszámított **teljesítménymutatókra**. Az EU útmutató (2002) szerint kritikusnak tekintendő minden olyan változó, melynek 1% mértékű megváltozása (pozitív vagy negatív értelemben) a teljesítménymutatók 5%-nyi vagy annál nagyobb mértékű változását okozza.

A kritikus változók kiválasztása érdekében számba vettük azokat a tényezőket, amelyek közvetlen, illetve közvetett hatással vannak a pénzügyi és a közgazdasági költség-haszon teljesítménymutatókra. A közvetlenül meghatározó, pénzben kifejezett fő tényezők a következők:

Változók	ENPV változása	ERR változása	FNPV változása	FRR változása
1. Beruházási költség (+1%)	-0,31%	-0,99%	1,09%	-0,19%
2. Működési költség (+1%)	-0,31%	0,15%	1,87%	8,85%
3. Várható bevételek (+1%)	-0,13%	0,30%	7,65%	nem alkalmazható

Látható a fenti adatokból, hogy a pénzügyi nettó jelenérték (FNPV) vonatkozásában a várható bevételek értéke tekinthető kritikus változónak, míg a működési költség változása a pénzügyi belső megtérülési ráta (FRR) változására van fokozott hatással. A beruházási költség ugyanakkor egyik pénzügyi vagy közgazdasági költség-haszon teljesítménymutató vonatkozásában sem mondható kritikus változónak. A működési költség változása ezen túl viszonylag nagy hatást gyakorol az FNPV-re.

Az FRR-re vonatkozó számítások a várható bevételek esetében nem adnak értelmezhető eredményt.

IX.2. KOCKÁZATELEMZÉS

IX.2.1. A projekt előkészítése során felmerülő kockázatok

Az előkészítés eddigi szakaszának legfontosabb kockázatát az jelentette, hogy nagyon hosszú

ideig nem volt hivatalosan kinyilvánított egyetértés a kulcsprojekt végleges tartalma és költségvetése tekintetében PMJV Önkormányzata és BMÖ között. Ez a kockázat felek közötti konzorciumi szerződés aláírásával elhárult.

A kulcsprojekt előkészítése és megvalósítása során fellépő kockázatot hordoz magában a megyei és városi önkormányzat döntéshozatali rendje: a jelentősebb, közgyűlési döntést igénylő kérdések esetében számottevően akadályozhatja az előkészítést és megvalósítást a közgyűlések havi ülésezési rendje és a szervezet, ezzel együtt a döntéshozatal hierarchikus mivolta, a döntések előkészítésének időigénye.

A projekt előkészítése során adminisztratív kockázatot jelent, hogy a támogatási döntések időben megszületnek-e, valamint hogy a kulcsprojekt megvalósításához szükséges különböző hatósági engedélyeket időben sikerül-e beszerezni, vagy elhúzódik az engedélyezési eljárás (sokféle engedély szükséges, ugyanakkor jó a kapcsolat az engedélyező hivatalokkal, előzetes egyeztetések történtek, s a két fő engedélyező hivatal /műemlékvédelmi, környezetvédelmi/ ígérete szerint az engedélyeket – előzetes elvi állásfoglalásokat - néhány napon belül kiadják a projekt érdekében).

Külső kockázata a projektnek a közvetlen közelben létesítendő parkoló. A projekt elemzése során alapvetően szükségessé azonosítottuk a létesítmény közvetlen közelében (maximum 3-400 méternyi távolságra) optimális esetben 100-120 személyautó és 3-4 turistabusz parkolási lehetőségét. Bár a Régi Vármegyeháza udvarán 35, a látogatóforgalmat szolgáló parkolóhely kerül majd kialakításra, és az Aradi Vértanúk útján van a közelben turistabuszok megállására alkalmas hely, további parkolási kapacitások növelnék a projekt fenntarthatóságát. Jelenlegi ismereteink alapján az engedélyeztetés során parkolóhely-megváltási díj megfizetésére nem fogják kötelezni a beruházót. Amennyiben mégis ez történne, várható összege (a projekt során létrehozott parkoló-kapacitást is figyelembe véve várhatóan 10 millió Ft alatti tétel) nem befolyásolja érdemben a projekt megvalósíthatóságát.

IX.2.2. A projekt megvalósítása során felmerülő kockázatok

A BMÖ esetében mindenképp a megvalósítás során jelent kockázatot, hogy az intézmény szűkös pénzügyi erőforrásokkal rendelkezik. Amennyiben az építési beruházást követően – többek között épp a kulcsprojekt jövedelemtermelő képességének, eredményei értékesíthetőségének javítására, az EKF program színvonalas lebonyolítása érdekében – nem

történik meg ezen erőforrások bővítése, az a kulcsprojekt eredményeinek fenntartását is veszélyeztetheti.

A partneri kapcsolatok tekintetében kockázatot jelenthet, ha a külföldi múzeumokkal nem sikerül megfelelő kapcsolatokat fenntartani/létrehozni, vagy azok nem hozzák meg a várt eredményt – mindez a nemzetközi kiállítások megrendezését veszélyeztetheti, a projekt megvalósítása és működtetése során egyaránt.

A megvalósítás során a következő műszaki kockázatokkal kell számolni:

- közbeszerzési eljárások megtámadása (akár alaptalan jogorvoslati kérelmekkel)
- a Káptalan utca régi épületeinek rossz a műszaki állapota. A felújítandó épületek és környezetük részletes műszaki állapotfelmérése még nem történt meg, a pontos költségigények esetenként jelentősen meghaladhatják a jelenlegi becsléseket, illetve a beruházási munkák időigénye is változhat.
- időjárási kockázat a kivitelezés időszaka alatt

A **műemléki környezet** miatt a projekt kockázati értékei jelentősek, ugyanakkor megfelelő műszaki felméréssel és az erre épülő pontos tervezéssel, korszerű kivitelezési megoldásokkal a kockázatok többsége jól kezelhető, jelentősen csökkenthető. Ez azonban növeli a munkák költségigényét, így műszaki tartalék beépítését teszi szükségessé.

Pénzügyi kockázatot jelent, hogy a megvalósítás időszakában **emelkedhetnek a beruházás költségei**. Ugyancsak pénzügyi kockázatot jelentenek az **utófinanszírozásból eredő esetleges likviditási problémák**, a kivitelezők, beszállítók kifizetésének csúszásából eredő teljesítés-lemaradás.

A kivitelezés során esetlegesen felmerülő **időjárási (szezónális) kockázatok** sokféleképpen jelentkezhetnek, és azok ellen különféle módszerekkel, intézkedésekkel védekezünk:

- **Téli időjárási körülmények a kivitelezés során**

A kivitelezést úgy ütemztük, hogy november közepe után csak belső munkálatok folyjanak. Ugyanakkor a korábbi munkafázisok esetleges csúszása esetén a külső munkálatok is a téli időszakra csúszhatnak, ami előre nem látható késéseket okozhat (az időjárási körülményektől függően).

- **Kedvezőtlen időjárási körülmények közötti betonozás**

A Megbízó a Megrendelői Követelmények c. dokumentációban előírja a Kivitelező számára, hogy kedvezőtlen időjárási körülmények közötti betonozáshoz külön beépítési Technológiai Utasítást kell készíteni, és azt a Mérnökkel jóvá kell hagyatni.

Amikor a levegő hőmérséklete meghaladja a +30 fok értéket, a betonozás csak akkor végezhető a Mérnök jóváhagyásával, ha speciális intézkedésekkel gondoskodtak a beton korai kötésének megakadályozására, mint például a keverővíz hőmérsékletének csökkentésével, a zsaluzatok folyamatos vízzel való permetezésével, vagy a kész beton ideiglenes lefedésével.

A betonozás és utókezelés közben a beton hőmérsékletét regisztrálni kell.

Hideg évszakban, és amikor a hőmérséklet várhatóan +5 fok alá csökken, a Vállalkozó köteles megfelelő hővédelemmel ellátni a beépített betont. A Vállalkozó zárja körül a szerkezetet oly módon, hogy a körülzárt térben a levegő és a beton hőmérsékletét három napon keresztül +15 fok feletti hőmérsékleten lehessen tartani. A bedolgozott beton hőmérséklete min. +13 fok legyen.

- **A beton utókezelése kedvezőtlen környezeti, időjárási körülmények esetén**

Az intézkedésekkel kapcsolatos általános előírásokat a MÉÁSZ ME-04.19:1995 tartalmazza.

A Vállalkozó köteles az általa használni kívánt utókezelési módszer leírását előzetesen jóváhagyásra benyújtani a Mérnök részére.

A betonozás befejezésétől számított hét napon keresztül a betont védeni kell a nedvesség elvesztésétől, a gyors hőmérsékletváltozástól, esőtől, folyóvíztől, mechanikai sérüléstől, a levegőben szálló por és homok általi szennyeződéstől.

A frissen beépített beton minden utókezelő és védő módszerét előzetesen jóvá kell hagyatni a Mérnökkel. Ilyen módszerek: a fóliaborítás, öntözés, gőzölés, lefedés és minden olyan módszer, amit a Mérnök elrendel. A vizet tartó paplant, vagy egyéb megfelelő anyag felhasználásával készített védelmet, amelyet nedvesen tartanak, el kell helyezni, amint a beton már annyira megszilárdult, hogy a lefedést sérülés nélkül tartani tudja.

A lefedés típusa olyan legyen, amit a Mérnök elfogad az adott körülmények között. Amennyiben a Mérnök szerint nincs szükség ilyen lefedésre, akkor a felületet elárasztással vagy permetezéssel kell nedvesen tartani.

A Vállalkozó kötelezhető a betont tartalmazó zsaluzat vízpermettel való hűtésére, és ezt minden olyan helyen el kell végeznie, ahol erre a Mérnök utasítást ad, függetlenül attól, hogy a beton utókezelésére milyen egyéb módszert alkalmaz a Vállalkozó.

Hideg időben a Vállalkozó köteles a kötésben lévő betont megfelelő hőszigetelő anyaggal védeni a betonozástól számított hét napon keresztül.

A Vállalkozónak az utókezelés után minden ezzel kapcsolatos idegen anyagot el kell távolítani a beton felületéről.

A helyszínen készített beton- és vasbeton szerkezetek minőségi osztályozástól független minőségi követelményeit az MSZ 04-803-5:1989 tartalmazza.

A helyszínen készített beton- és vasbeton szerkezetek minőségi osztályozástól függő minőségi követelményeit az MSZ 04-803-5:1989 tartalmazza.

IX.2.3. A projekt működtetése során felmerülő kockázatok

A megyei önkormányzat esetében – a kulcsprojekt eredményeinek fenntartása tekintetében - nyilvánvaló kockázatot jelent a szervezet hosszabb távon bizonytalan jogi helyzete: a tanulmánykészítés időszakában nem áll rendelkezésre megbízható információ arra vonatkozóan,

hogyan mi lesz a megyei és regionális (önkormányzati) intézményrendszer jövője, jövőbeni munkamegosztása. Közép- vagy hosszútávon mindenesetre bekövetkezhet a megyei önkormányzati szint funkcióváltozása, esetleges megszűnése, ami a kulcsprojekt megvalósítását ugyan nem, fenntartását ellenben jelentős mértékben érinti.

Kockázatokkal kell számolnunk egyrészt a fenntartási költségek emelkedése, másrészt a költségek fedezésére szolgáló források előteremtése kapcsán is. Az intézmény által – a megyei önkormányzattól – kapott fenntartói támogatás az elmúlt években egyre csökkent. A kulcsprojekt ugyan megfelelő menedzsmenttel és kellő számú, fizető(képes) látogatót vonzó kiállításokkal, valamint egyéb szolgáltatásokkal jelentős bevételeket és – szórványos magyarországi példák alapján - akár közel nullszaldóssá is tehető, a múzeumokra azonban általában épp az ellenkezője jellemző: a múzeumok fenntartása folyamatos forrásokat igényel. Jelenleg a BMMI kezelésében lévő múzeumok közül a legnagyobb bevételt termelő múzeumok (Vasarely Múzeum, Zsolnay Múzeum, Csontváry Múzeum) fenntartása is jelentős támogatást igényel (a 2003. és 2005. évi adatok alapján ugyanakkor a Zsolnay Múzeum és a vele egy épületben elhelyezkedő Amerigo Tot Múzeum működtetése számottevően nyereséges volt). A Múzeumutca felújított és bővített intézményeinek európai színvonalú működtetése kapcsán ráadásul **megnövekedett költségekkel** kell számolnunk. Mindez a kulcsprojekt megvalósítása során – a megfelelő állami támogatások birtokában - még nem érezteti hatását, a kulcsprojekt eredményeinek fenntartását azonban alapvetően meghatározza.

Számottevő kockázatot jelent még, ha az üzemeltető szervezetet nem sikerül megfelelően alkalmassá tenni a létesítmény sikeres működtetéséhez elengedhetetlenül szükséges marketing-, kiállítás-szervezési, szponzoráció-szervezési, stb. feladatokra. Ez esetben a számításokban tényleges látogatószámok és bevételek számottevően alulmúlhatják a becsléseket, és fenntarthatatlanná tehetik a projektet.

Aktuális kockázatait tényező a 2008-ban jelentkező, az Egyesült Államok hitelpiaci válsága nyomán jelentkező világgazdasági recesszió. Jelenleg nem látható, hogy a visszaesés milyen mértékű lesz, és meddig fog tartani. A recesszió elhúzódása jelentős üzemeltetési kockázatokat rejt, hiszen a potenciális múzeumlátogatók költési, kultúrafogyasztási hajlandósága számottevő mértékben csökkenhet.

Múzeumok esetében az üzemeltetés műszaki kockázatait a beruházás és az üzemeltetés gondos,

magas színvonalú megtervezésével, előkészítésével és kivitelezésével elhanyagolhatóak. Nincsenek olyan műszaki események, mint egy termékeket előállító üzemben, nincsenek káros kibocsátások (gázok, veszélyes hulladékok), a szokványos múzeumi üzemmód egy tervezhető kommunális hulladék- és szennyvízmennyiséget eredményez, ennek kezelésével számol a tervezés.

IX.2.4. A kockázatok összefoglalása és lehetséges kezelése

Kockázat leírása	A kockázat bekövetkezésének valószínűsége (alacsony 1-2, közepes 3-5, magas 6-7)	Hatása a projektre (alacsony 1-2, közepes 3-5, magas 6-7)	A lehetséges hatás szöveges kifejtése	A projekt mely szakaszát érinti (E = előkészítés; K = Kivitelezés; F = Fenntartás)	A kockázat eddigi és tervezett kezelése
megyei önkormányzati szint hosszabb távon bizonytalan jogi helyzete	Magas (6)	közepes (4)	A megyei önkormányzatok esetleges megszűnésével a kötelező megyei önkormányzati feladatok átrendezése történik. Ezek során megtörténhet, hogy a múzeumok fenntartása nem kötelező feladatként kerül magasabb vagy alacsonyabb szintű területi önkormányzatokhoz, és így annak finanszírozása elsovad.	F	Eddigi: Tekintettel a kockázat csak hosszabb távon várható jelentkezésére, eddig nem történt intézkedés. Tervezett: Amennyiben - a megyei önkormányzati szint megszűnése vagy funkcióváltozása miatt – a BMMI kikerül a megyei önkormányzat fenntartásából, a fenntartó-váltás megfelelő előkészítése
városi és megyei önkormányzat döntéshozatali rendje	közepes (3)	magas (6)	A projekt előkészítése és megvalósítása jelentős késedelmeket szenvedhet elhúzódó döntések miatt. Ez a 2010-es EKF program lebonyolítását is veszélyezteti.	E	Eddigi: A közreműködő önkormányzatok menedzsment szervezetet bíztak meg a projekt-előkészítés és megvalósítás koordinációjával. Tervezett: a döntési jogkörök jelentős részének delegálása a beruházásért közvetlenül felelős személyek szintjére
BMÖ szűkös pénzügyi erőforrásai	Magas (6)	magas (7)	Amennyiben a fenntartói támogatás elmarad a tervezett szinttől, az üzemeltető szervezet költségvetése csökken. Ez az üzemeltetés hatékonyságának és szakmaiságának romlásához vezet.	F	Eddigi: BMÖ megújuló energiaellátású gépészeti rendszer beruházásáról döntött a Régi Vármegyeháza esetében. Ez jelentősen csökkenti a fenntartás során jelentkező üzemeltetési költségeket. Tervezett: fenntartható tevékenységek fejlesztése; partnerség a várossal, vállalkozásokkal
külföldi múzeumokkal fenntartott partneri kapcsolatok	alacsony (2)	közepes (3)	A partneri kapcsolatok megszakadása, gyengülése rontja BMMI képességét vonzó, nagy volumenű időszakos kiállítások megrendezésére. Ez ronthatja a	F	Eddigi: BMMI folyamatosan rész vesz különböző együttműködésekben (kiállítások rendezése külföldön, kiállítások fogadása, műtárgykölcsonzés,

Kockázat leírása	A kockázat bekövetkezésének valószínűsége (alacsony 1-2, közepes 3-5, magas 6-7)	Hatása a projektre (alacsony 1-2, közepes 3-5, magas 6-7)	A lehetséges hatás szöveges kifejtése	A projekt mely szakaszát érinti (E = előkészítés; K = Kivittelezés; F = Fenntartás)	A kockázat eddigi és tervezett kezelése
			létesítmények látogatottságát.		kutatói együttműködés), és idejében megkezdte a kapcsolatfelvételt a 2010-től kezdődően tervezett nagykiállítások külföldi partnereivel. Tervezett: kapcsolatok ápolása, bővítése, mindehhez megfelelő mennyiségű és minőségű humán erőforrások biztosítása
támogatási döntések időigénye	alacsony (2)	magas (6)	Amennyiben a támogatási szerződés az elhúzódó bírálati időszak miatt késik, veszélybe kerülhet a 2010-es EKF program megrendezése.	E	Eddigi: A közreműködő önkormányzatok menedzsment szervezetet bíztak meg a projekt-előkészítés és megvalósítás koordinációjával. Tervezett: a projektelőkészítés megfelelő dokumentációja, folyamatos kapcsolattartás a döntéshozókkal
hatósági engedélyek megszerzésének időigénye	alacsony (2)	magas (7)	Amennyiben az engedélyezési folyamatok az elhúzódó értékelés miatt késik, veszélybe kerülhet a 2010-es EKF program megrendezése.	E	Eddigi: A tervezéssel megbízott építészek feladata a hatóságokkal való folyamatos kapcsolattartás és előzetes konzultáció. Tervezett: engedélyezési eljáráshoz megfelelő dokumentáció elkészítése, folyamatos kapcsolattartás az engedélyező hatóságokkal
parkoló-beruházás elmaradása	közepes (5)	közepes (3)	A parkoló-beruházás elmaradása esetén a legforgalmasabb időszakokban kisebb mértékben romlik a Múzeumutca látogatóvonzó képessége, hiszen a Régi Vármegyeháza udvarán tervezett mintegy 35 parkolóhely nem elegendő minden időszak parkolási igényének kiszolgálására.	F	Eddigi: PMJV részletesen vizsgálta a Belváros északi részén lehetséges parkoló beruházási helyszíneket. Tervezett: Forgalomtechnikai eszközökkel parkolósávok biztosítása minden környező főútvonalon. Parkolóhely-megváltási díj megfizetése.
közbeszerzési eljárások megtámadása (akár alaptalan jogorvoslati kérelmek alapján)	magas (6)	magas (7)	Amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság elutasítja a jogorvoslati kérelmet, úgy az adott szerződés megkötése mintegy 1,5-2 hónappal csúszik. Elfogadott jogorvoslati kérelem esetén az adott feladat újrarányításra kerül, és a teljes addigi pályázati periódus ideje elvész.	K	Eddigi: közbeszerzési dokumentációk precíz, körültekintő előkészítése Tervezett: lobbitévékenység; közbeszerzési dokumentációk precíz, körültekintő előkészítése.
a Káptalan utca régi épületeinek rossz műszaki állapota	magas (7)	közepes (4)	A kivittelezés során előre nem látott nehezítő körülményekre	K	Eddigi: Részletes műszaki állapotfelmérés, ennek

Kockázat leírása	A kockázat bekövetkezésének valószínűsége (alacsony 1-2, közepes 3-5, magas 6-7)	Hatása a projektre (alacsony 1-2, közepes 3-5, magas 6-7)	A lehetséges hatás szöveges kifejtése	A projekt mely szakaszát érinti (E = előkészítés; K = Kivitelezés; F = Fenntartás)	A kockázat eddigi és tervezett kezelése
			derülhet fény, illetve be nem tervezett munkafázisok válhatnak szükségessé.		eredményeképpen az állagmegóvási és rekonstrukciós tervek elkészítése Tervezett: A kivitelezés folyamatos nyomon követése, szükség esetén koordináció
beruházási költségek emelkedése	magas (6)	közepes (4)	A kivitelezés során a kivitelező pénzügyi nehézségek elé nézhet, amely késlelteti a megvalósítást.	K	Eddigi: - Tervezett: megfelelő pénzügyi tartalékok képzése a költségvetésben, vagy egyes projektelemek elhagyása
likviditási problémák, utófinanszírozás	közepes (3)	magas (6)	A projekt legnagyobb részének megvalósítója a BMÖ. Amennyiben szűkös pénzügyi erőforrásai nem teszik lehetővé az éves elszámolási periódusok során szükségessé váló előfinanszírozás biztosítását, akkor a kivitelezés késhet, így a 2010-es EKF program lebonyolítását is veszélyezteti.	K	Eddigi: a szükséges önrészt meghaladó szabad pénzeszköz biztosítása; Tervezett: gyors és pontos adminisztratív menedzsment a gyors elszámolások és kifizetések érdekében; EIB hitel és ÖM önerő-támogatás igénybevétele
időjárási kockázat	közepes (3)	magas (6)	Kedvezőtlen időjárási körülmények egyes munkafázisok késedelmét, esetenként a kivitelezési költségek növekedését okozhatják. Mindez késlelteti a megvalósítást.	K	Eddigi: téli időszakra belső munkálatok ütemezése Tervezett: épületek ütemenként történő megnyitása; végső esetben a megnyitás(ok) halasztása (az idegenforgalmi főszezonhoz képest a projekt ütemezésében 2-4 havi tartalék van)
megnövekvő fenntartási költségek	magas (7)	magas (6)	A fenntartási költségek előre nem látott megnövekedése a fenntartóra be nem tervezett terheket ró.	F	Eddigi: BMÖ megújuló energiaellátású gépészeti rendszer beruházásáról döntött a Régi Vármegyeháza esetében. Ez jelentősen csökkenti a fenntartás során jelentkező üzemeltetési költségeket. Tervezett: látogatottság emelése, szponzorációs tevékenység ösztönzése, pályázati források fokozott bevonása, mindehhez megfelelő mennyiségű és minőségű humán erőforrások biztosítása
üzemeltető szervezet gyenge marketing-, kiállítás-szervezési, szponzoráció-szervezési tevékenysége	közepes (5)	magas (7)	A tervezett látogatottság és bevételi struktúra nem teljesül, amely a fenntartóra be nem tervezett terheket ró.	F	Eddigi: Részletes, többelemű szervezetfejlesztési terv készítése a Megvalósíthatósági Tanulmányban. Tervezett: Folyamatos továbbképzést kell biztosítani a kulturális menedzserek számára.

Kockázat leírása	A kockázat bekövetkezésének valószínűsége (alacsony 1-2, közepes 3-5, magas 6-7)	Hatása a projektre (alacsony 1-2, közepes 3-5, magas 6-7)	A lehetséges hatás szöveges kifejtése	A projekt mely szakaszát érinti (E = előkészítés; K = Kivittelezés; F = Fenntartás)	A kockázat eddigi és tervezett kezelése
elhúzódozó világgazdasági recesszió nyomán csökkenő kultúrafogyasztói kereslet	közepes (5)	magas (6)	A tervezett látogatottság és bevételi struktúra nem teljesül, amely a fenntartóra be nem tervezett terheket ró.	F	Eddigi: - Tervezett: Az ingatlanok sokirányú hasznosítása; aukciós tevékenység kialakítása és bevezetése a műtárgyak befektetési célú kereskedelmének ösztönzésével

A fenti táblázatban legmagasabb bekövetkezési valószínűséggel („magas” megjelölések) várható kockázatok lehetséges kezelését az alábbiakban külön is részletezzük, hogy a menedzsment szervezet felkészült legyen az adott tényező bekövetkezése esetén:

- **A megyei önkormányzati szint hosszabb távon bizonytalan jogi helyzete:** A kockázat a fenntartási időszakot, és azt is csak hosszabb távon érintheti. Amennyiben - a megyei önkormányzati szint megszűnése, vagy feladatkörének megváltoztatása miatt a múzeumok kötelező fenntartása a megyei önkormányzattól más fenntartó hatáskörébe kerül, a BMMI-nek kell felkészülten várnia a változást, hogy a múzeumok üzemeltetése zökkenőmentes legyen. Amennyiben sikeres üzemeltetéssel a projekttől elvárt pénzügyi paraméterek távon is fennmaradnak, a múzeumi intézményrendszer az új fenntartónak is stratégiai eszköze, bővítésre, fejlesztésre érdemes funkciója marad.
- **BMÖ szűkös pénzügyi erőforrásai, megnövekvő fenntartási költségek:** A fenntartói, támogatói erőforrások saját bevételekkel egészíthetők ki. A pályázati aktivitás fokozásától nem várható érzékelhető változás, hiszen a BMMI folyamatosan nagyszámú (és sok esetben sikeres) pályázatot nyújt be, miközben az ilyen források egyre kisebb mértékben állnak rendelkezésre. A saját bevételek növelése a gazdálkodási, üzemeltetési bevételek körének és mértékének bővítésétől várható: vonzó múzeumi kiállítási programmal több látogatót és szponzort kell megnyerni, míg az infrastrukturális adottságokat sokrétű hasznosítással kell kiaknázni (rendezvények, konferenciák,

- aukciók, stb.). A hatékony üzemeltetéshez az üzemeltető szervezet bővítése és fejlesztése is szükséges, ezt segíti elő a tanulmányban előirányzott szervezeti átalakulás, létszámfejlesztés és marketing-képzés.
- **Közbeszerzési eljárások megtámadása:** A tapasztalatok szerint nagyberuházások közbeszerzésére vonatkozó eljárások jelentős többsége során fordul elő jogorvoslat, akár alaptalan jogorvoslati kérelmek alapján. A Közbeszerzési Döntőbizottság jogorvoslati eljárásának jellemző átfutása 45-50 nap, jogi lehetőség a Döntőbizottság sürgetésére vagy befolyásolására nincsen. Megoldást csak a lehető legszélesebb körben folytatott lobbitevékenység jelenthet, amelynek nyomására a Döntőbizottság esetleg sürgősséggel kezeli az adott ügyet. Ugyanakkor fontos – de az esetleges alaptalan jogorvoslati kérelmek ellen garanciát nem nyújtó – megoldás a közbeszerzési dokumentációk precíz és körültekintő előkészítése.
- **A Káptalan utca régi épületeinek rossz műszaki állapota, beruházási költségek és időigény emelkedése:** A felújítás tárgyát képező épület-csoport általában idős, sok esetben elhanyagolt elemekből áll. A kivitelezés során ezért előre nem látott költségtételek is előfordulhatnak. Ezek megelőzése érdekében a költségvetést megfelelő pénzügyi tartalékokkal kell képezni és részletes műszaki állapotfelméréssel, állagmegóvási és rekonstrukciós kalkulációk elkészítésével kell megalapozni. Végző esetben – ha a nem várt költségnövekedés finanszírozási korlátokba ütközik – meg kell fontolni 1-1 projektelem beruházásának elmaradását. Megjegyzendő ugyanakkor, hogy a BMÖ-nek a két legrosszabb állapotban lévő múzeumutca épületén (Káptalan u. 4. keleti épület, és Káptalan u. 3. nyugati épület) nem tervezünk beavatkozást, ezzel is csökkentve a kockázat okozta lehetséges problémákat.

A beruházási költségek és időigény kontrollálásának további eszköze a kivitelezői felelősség eseteinek részletes kidolgozása és következetes érvényesítése. A kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás keretében eleve kockázatcsökkentő tényező, ha a beruházások egy beszerzés keretében kerülnek meghirdetésre. Ilyenkor a – várhatóan konzorciumban, vagy jelentős mértékben közreműködő alvállalkozókkal – pályázó vállalkozók nagyobb rugalmasságot élveznek a belső munkafázisok összehangolása, esetenként átcsoportosítása területén. A csúszások kockázata

csökkenthető, ha már a pályázati feltételek között is értékelési szempontként szerepeltetjük a határidők betartását (pl. kivitelezési mérföldkövekhez kötött kötbér vállalása útján). A leginkább valószínűsíthető problémák esetére a pályázat keretében vészforgatókönyvek is bekérhetők a pályázóktól, így biztosítva, hogy a kivitelező felkészülten várja azokat.

Bármely, a beruházás menetére, eredményére hatással lévő kockázat bekövetkezése esetén fontos projektmenedzsment feladat a megfelelő válságkommunikáció. Ennek célja nem a problémák elkendőzése, hanem a nyilvánosságra került problémák körüli hisztérikus, a projekt menetére negatívan visszaható tényezők megelőzése. Ennek érdekében a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. az EKF-beruházásokhoz komplex **Válságkommunikációs Tervet** dolgozott ki, amelyet a tanulmányhoz mellékelünk.

X. KOMMUNIKÁCIÓS TERV

X.1. A CÉLCSOPORTOK KOMMUNIKÁCIÓS SZEMPONTÚ ELEMZÉSE

A célcsoport-elemzés során több tipizálási lehetőség között bemutattuk a potenciális látogatók földrajzi elhelyezkedés szerinti felosztását. Ha ezt kombináljuk az életkori felosztással (azon csoportok estében, ahol valós igénybeli és motivációs tényezőbeli eltérés tapasztalható életkor szerint), és kiegészítjük speciális múzeumi érdeklődők csoportjával, akkor az alábbi felosztást kapjuk:

- Külföldi látogatók
- Magyar fiatalok
- Magyar (laikus) felnőttek: érdekes ismeretterjesztés és tudomány;
- Magyar (gyermekes) szülők: gyermekfelügyelet, játékos és kulturális családi programkínálat;
- Magyar idősek: érdekes ismeretterjesztés, tudomány, fokozott kényelem.
- Helyi, kistérségi fogyasztók
- Művészek és kulturális partnerek
- Megyei, városi lakosság
- Egyetemisták

A **motivációs tényezőket** tekintve általában elmondhatjuk, hogy múzeumok, kiállítások esetén minden célcsoport mobilitási hajlandóságát elsősorban a kiállítás respektje, a **kiállított művész ismertsége és hírneve** határozza meg (Szépművészeti Múzeum – Monet, Modern Debreceni Művészeti Galéria – Leonardo-kiállítás, Pécsi Városi Galéria – Munkácsy-kiállítás, Lille2004 – „Rubens in Europe” kiállítás). Egy ilyen eseményért akár több száz kilométert is megtesznek a látogatók, és ebben az esetben kevésbé árérzékenyek, mint a kisebb volumenű rendezvények kapcsán.

A „nagy nevet” helyettesítheti egy jól megválasztott, húzó **tematika** vagy a kiállítás **egyedülálló jellege** (pl. speciális programkombináció, szokatlan témaválasztás). Az EKF-

program kapcsán számos olyan téma lelhető fel és mutatható be, amely a helyi értékeket, Pécs és térsége történelmét, kulturális sokszínűségét szélesebb térbe helyezi és a világ más részeiből érkezők számára is érdekes lehet (pl. az iszlám kultúra – amely az Essen-Pécs-Isztambul tengely kapcsán válik igazán érdekessé; rómaiak Pannóniában és Pécsen – a limes és a barbaricum, illeszkedve az EKF projekt egyik jelmondatához: Pécs, a sokszínű határvidék; a kereszténység Magyarországon, Nagy Lajos és a reneszánsz – 2008 a reneszánsz kultúra éve; híres magyar feltalálók – a találmányok kipróbálása; stb.)

Hasonló hatás érhető el a modern, látványos építészeti megoldásokkal megvalósuló új múzeumépület, amely önmagában vonzerőt jelent, sok esetben elsődlegesen (a kiállítási programnál is erősebben) ösztönözve a látogatót.

Maga az **EKF-program** speciális motivációs tényező, amely a célcsoportok egy részére komoly hatást gyakorol. Ugyanakkor a vonatkozó tapasztalatok azt mutatják, hogy bár minden érintett városban tapasztalható a (kulturális) turizmus megélénkülése, az EKF program mégsem teremt automatikusan hosszabb távon is kedvezőbb helyzetet, ami a beruházások fenntarthatóságának problematikájára, a színes programkínálat és hatékony marketingtevékenység szükségességére hívja fel a figyelmet. Maga az EKF-év segítséget nyújthat a vendégkör újrapozicionálásához, hiszen az EKF látogatói alapvetően a magasan kvalifikált rétegekből kerülnek ki. A magas végzettségűek nagy aránya mellett nem meglepő, hogy a látogatók jelentős része a relatív magas pozícióban foglalkoztatottak és a magas jövedelmű csoportokba tartozik. A vendégkör érdeklődésének fenntartása ugyanakkor folyamatos erőfeszítéseket követel.

További meghatározó tényező a kiállítás jellege, azaz hogy *állandó* vagy *időszakos* kiállításról van-e szó:

- Jó érzékelhető tendencia, hogy az állandó kiállítások látogatottságát elsősorban a megfelelő marketing-kommunikációval mellészervezett időszakos kiállítások látogatói tudják javítani. Célszerű évente legalább 5-6 időszakos kiállítás megrendezése, amelyek közül legalább egy ún. sztárkiállítás (nemzetközileg is ismert húzónev köré épített kollekción). Jelentős külföldi és hazai galériák gyakorlata igazolja, hogy egyes időszakos kiállítások jól párosíthatók az érdeklődést fokozó, egyúttal extra bevételeket is eredményező rendezvényekkel (pl. képzőművészeti kiállítás – műtárgy-aukción).

viselettörténeti kiállítás – divatbemutató; építészet-történeti kiállítás – ingatlanbörze).

- Fontos (és hírértékkel bír) az állandó kiállítás 1-2 évente történő megújítása (a kiállított műtárgyak néhány darabjának cseréje a gyűjtemény raktározott darabjaira).

Fontos szempontnak tartjuk a **gyerekek és fiatalok** – mint a jövő kulturális fogyasztói – *bevonását*, és rajtuk keresztül szüleik elérését (gyermekprogramok szervezése, játszóházak, festés, fazekasság, üveggyöngyfüzés, filmvetítés; születésnap i zsúrok szervezése; játékos vetélkedők – kincsvadászat a kiállítás megtekintése által, multimédiás eszközök alkalmazása – pl. játékos műtárgytervezés, térképek megtekintése). Erre vonatkozóan számos múzeumpedagógiai vizsgálat történt az elmúlt években, amelyek eredményeit fel lehet használni a mobilitásnövelési stratégia kialakításához. Jó példa erre a Közelítés Egyesület 2004-ben indított programja, amely a rajztanárok bevonásával igyekszik megismertetni a kisdíákokat a kortárs művészettel.

Bizonyos **utazási kedvezmények** (vonat, busz) igénybevételenek lehetősége szintén fontos lehet, főként a fiatalok és a nagycsaládosok esetében, akik ugyan érdeklődnek a kulturális események iránt, de fokozottan árzékenyek.

A célszerűen kialakított, **célcsoportokra szabott árpolitika** is segíthet növelni a látogatószámot. Tekintettel egy-egy látogató korlátozott költési hajlandóságára, illetve a meglátogatásra kiválasztott helyszínek számának felső korlátjára, célszerű olyan kombinált jegytípusok illetve hosszabb időszakra érvényes bérletek kialakítása, amely egy-egy fizetőképes és létező célcsoportot jobban kiszolgál, és jobban ösztönöz, mint az egyedi belépőjegyek rendszere.

A rendezvények szervezésének alapvető tartozéka a **direkt marketing**, azaz a kulturális szférában érintett civilek, egyetemi oktatók, általános és középiskolai tanárok, művészettörténészek, hazai és külföldi művészek, galériák közvetlen megszólítása. A személyes megszólítás lényege a személyes érintettség fokozása, ezért is fontos a partneri kapcsolatok/hálózatok bővítése és menedzselése, az állandó együttműködés „kényszerének” kialakítása. Rendkívül fontos a partnerek csatornáinak használata, hiszen viszonylag kis ráfordítással multiplikálja a kommunikációt.

Kommunikációs eszközök lehetnek a kiállítás jellegéből, a bevonható forrásoktól, az elérni

kívánt célcsoport jellemzőitől függően a következők:

1. hagyományos eszközök: újsághirdetések, plakát, molinó, szórólap, displayek-megállítóablak, programfüzet, mozgó hirdetések, flyerek;
2. elektronikus eszközök: televíziós, rádiós spotok, internetes honlap, internetes spot, hírlevél;
3. PR eszközök: a civil és vállalati szféra rendezvényeinek megtartása a Nagy Kiállítótérben (NK), kapcsolódás egyéb rendezvényekhez különböző programokkal (pl. Pécsi Napok, ICWiP, Brit Napok; különféle emléknapok – pl. a Költészet Napja, a Föld Napja, országos rendezvények – pl. '56-os emlékév, a reneszánsz éve); szponzorációs tevékenység – ingyenes hely biztosítása alapítványi rendezvényeknek, fogadásoknak, kluboknak);
4. sajtótájékoztató – az írott és elektronikus sajtó képviselőinek részvételével;
5. vírusmarketing – pl. a Munkácsy-kiállítás kapcsán kirobbant hamisítási botrány.

Fontos hangsúlyozni, hogy a kommunikáció megvalósításának igazodnia kell a Pécs2010 arculathoz és marketing-, illetve kommunikációs stratégiához, egységet kell közvetítenie, ugyanakkor ki kell emelnie a múzeumutca egységét és a Nagy Kiállítótér különleges atmoszféráját is.

X.2. TÁJÉKOZTATÁS ÉS NYILVÁNOSSÁG

X.2.1. Jogszabályi követelmények

A nyilvánosság és tájékoztatás célja, hogy a növeljék a társadalmi tudatosságot, biztosítsák az Európai Unió tevékenységének átláthatóságát és a kérdéses segítségnyújtásról átfogó képet nyújtsanak a tagállamok állampolgárainak és a közvéleménynek.

A hazai és közösségi jogszabályi követelmények figyelembevételével az NFÜ felel az ÚMFT és az operatív programok tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó feladatainak ellátásáért, különös tekintettel a következőkre:

- A potenciális kedvezményezettek, gazdasági és szociális partnerek tájékoztatása a támogatások nyújtotta lehetőségekről. Ezen belül kiemelt szerepet kap a potenciális pályázók hatékony mozgósítása, a jól megalapozott projektgeneráló tevékenység és a pályázati lehetőségek megismertetése. Gondoskodni kell a projekttel kapcsolatos

nyilvános dokumentumok minél szélesebb körben történő terjesztéséről. A terjesztés és tájékoztatás során elérendő célcsoportok:

- a projekt közvetlen érintettjei (rehabilitált területek lakói, képzések résztvevői, új foglalkoztatottak, projektpartnerek stb.)
- szélesebb közvélemény
- döntéshozók
- társadalmi és civil szervezetek
- média (helyi és megyei vagy lehetőség szerint a regionális szintű)
- A közvélemény tájékoztatása arról a szerepről, amelyet az Európai Unió betölt a fejlesztések megvalósításában. Ennek során a kommunikáció az uniós társfinanszírozással megvalósuló tevékenységek eredményeinek bemutatására koncentrál.

Törekedni kell arra, hogy a helyi és megyei sajtó segítségével a közvélemény tájékozódni tudjon és információt szerezzen a támogatások felhasználásáról és céljáról, a támogatások segítségével megvalósuló projektek társadalmi hasznosságáról, a helyi életminőségre, gazdasági fejlődésre gyakorolt hatásáról. A sajtó számára összeállított közleményekben, háttéranyagokban minden esetben fel kell tüntetni, hogy a projektek, programok megvalósulását az Európai Unió támogatási programja tette lehetővé. A sajtó tájékoztatásában szoros együttműködést kell kialakítani a Közreműködő Szervezetekkel, azokat tájékoztatni kell az elért médianyilvánosságról. Az ehhez a kérdéskörhöz kapcsolódó irányadó jogszabályok elsősorban a következők:

- A 1083/2006/EK tanácsi rendelet általános szabályozása mellett a 1828/2006/EK bizottsági végrehajtási rendelet határozza meg részletesen az Európai Bizottság tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó követelményeit.
- A 2007-2013 programozási időszakban az Európai Unió strukturális alapjaiból és Kohéziós Alapjából származó támogatások hazai felhasználásának alapvető szabályairól és felelős intézményeiről szóló 255/2006. (XII.8.) Korm. rendelet.
- A 2007-13 időszak strukturális alapok és a Kohéziós Alap támogatása felhasználásának

részletes eljárási szabályairól szóló 16/2006. (XII.28.) MeHVM-PM együttes rendelet

X.2.2. Tájékoztatás és nyilvánosság a Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) beruházás során

A kulcsprojekttel kapcsolatos tájékoztatási és nyilvánossági feladatok terén 4 szakaszt határoztunk meg. Az egyes szakaszok kommunikációs üzenete, és ezáltal kommunikációs eszközeik eltérnek egymástól. Valamennyi szakasz kommunikációjának célja a tájékoztatás és a nyilvánosság biztosítása, és a látogatói érdeklődés felkeltése és fenntartása.

A Múzeumutca **kommunikációs kampányát két fázisra** bontjuk:

2. A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt hivatalos elfogadásának időpontjától a megnyitőig;
2. A megnyitő és az azt követő első kiállítási évad.

Ezek a periódusok tartalmilag és formailag eltérő kommunikációs feladatokat jelentenek, egyedi üzenetekkel és különböző kommunikációs eszközökkel megoldva, fókuszban a látogatói érdeklődés felkeltésével és fenntartásával. Az egyes időszakok főbb jellemzőit a következőkben látjuk:

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt hivatalos elfogadásának időpontjától a megnyitőig:

- Amint a Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojektről megszületik a megvalósítási döntés, megtörténik a jogszabályokban és pályázati kiírásokban meghatározott **helyszíni információs táblák** kihelyezése, amelyet érdeklődést keltő látványtervekkel is kiegészítünk.
- A megvalósítás előrehaladásával és a megnyitő után tervezett programmal kapcsolatos tájékoztatási feladatok ellátására PMJV **ingyenes információs telefon-ügyfélszolgálatot** (zöld szám) és **információs irodát** működtet. Az iroda egyszerre szolgálja ki az összes EKF-beruházást.
- A megvalósítás megkezdése előtt fontos a jövőbeni építmény elfogadtatása a helyi lakosokkal, melynek egyik legegyszerűbb formája a színes látványtervek bemutatása a **helyi sajtóban** (pl. Dunántúli napló), illetve az **internetes sajtóban** (pl.

Pécsinapilap.hu). A beruházás emellett az **országos sajtóban** is publicitást kap.

- Ebben az időszakban **ötletpályázatot** hirdetünk a Múzeumutca két épületének (Régi Vármegyeháza, és jelenlegi MMK I. épület) 2010-től használandó elnevezésére, a két nyertest értékes, művészeti vonatkozású díjjal jutalmazzuk.
- Megterveztetjük és beüzemeljük a múzeumok **interaktív honlapját**.
- A helyszínt, a múzeumok képző-és iparművészeti sokszínűségét, a beruházások tartalmát és látványterveit bemutató **TV-szpotot** készítettünk, amelyet újságíróknak, Tourinform irodáknak, a Magyar Turizmus Zrt. külképviseelőinek, és egyéb érdekelt partnereknek megküldünk, az interaktív portálon elérhetővé teszünk, és saját eseményeinken (pl. sajtótájékoztatók, rendezvények) is intenzíven használunk.
- 2009-ben három alkalommal megtartjuk a **„Pécsi Múzeumok Éjszakai” felvezető programsorozatot**. Az első alkalom kivételével a dátumokat egy-egy jelentős múzeumépület átadása utánra tűzzük ki. Az éjszakai program során – hasonlóan az országos Múzeumok Éjszakája rendezvényhez – ingyenes belépést biztosítunk a beruházás miatt éppen be nem zárt múzeumokba, de emellett többlet attrakciókat is szervezünk. (A programsorozatot a X.7. fejezetben, az ESZA tevékenységek között részletesen ismertetjük.)
- **Komplex arculat-tervezési** megbízást adunk az intézményrendszer logójának, levélpapírjának, egyéb nyomtatott megjelenései formai kritériumainak, webarculatának, megtervezésére. A megbízás egyéb kreatív feladatokat is tartalmaz: formaruha-javaslatok a múzeum látogatószolgálati munkatársai részére, javaslat az interaktív portál internetes domain nevére, ajándéktárgyakra. A grafikus tervező feladata lesz a 2010-től használandó, vonzó, elegáns, egységes belépőjegy megtervezése is.
- Pécsi képzőművészek megbízásával egy talpas kisplasztikát, és egy érem- domborművet készítettünk, amelyeket 1500-1500 db-os sorozatban legyártatunk, és **promóciós ajándéktárgyként** használunk kiemelt partnerek megajándékozására.
- A beruházásokkal kapcsolatban **szakmai bemutató vagy egyéb célú rendezvény** két alkalommal kerül megrendezésre. A PMJV által megtartott rendezvények egyszerre szolgálják az összes EKF-beruházással kapcsolatos tájékoztatást.

- PMJV az EKF-beruházásokkal kapcsolatos tájékoztatási tevékenység hatékonyságát **közvélemény-kutatással** is mérni fogja, hogy a tapasztalatok alapján szükség szerint menet közben is módosíthassa a kommunikációs mix összetételét.
- A kivitelezés nemkívánatos, de adott esetben nagyon hasznos kommunikációs feladata a lehet a válságkommunikáció, amely bármely, a beruházás menetére, eredményére hatással lévő kockázat bekövetkezése esetén fontos projektmenedzsment feladat. Ennek célja nem a problémák elkendőzése, hanem a nyilvánosságra került problémák körüli hisztérikus, a projekt menetére negatívan visszaható tényezők megelőzése. Ennek érdekében a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. az EKF-beruházásokhoz komplex **Válságkommunikációs Tervet** dolgozott ki, amelyet a tanulmányhoz mellékelünk.

A megnyitó időszakában, és az azt követő első kiállítási évadban alkalmazott kommunikáció:

- **Igényes bemutatkozó kiadvány** tervezésére adunk megbízást, amely több nyelven, több oldalon, sok épület-, műtárgy- és környezeti fotóval mutatja be a Múzeumutca kulturális sokszínűségét. A kiadványt úgy időzítjük, hogy az utoljára elkészülő épületek (legalább külső) bemutatását is tartalmazza, de a megnyitóra készüljön.
- A megnyitás előtt elkészítettjük a korábban elkészült **TV-szpot frissített változatát**, hogy a kész épületek is bemutatásra kerüljenek.
- A megnyitást közvetlenül megelőző és követő időszakban **aktív sajtómegjelenést** biztosítunk hirdetésekkel és sajtótájékoztatókkal, sajtóközleményekkel.
- **Ünnepélyes megnyitót** tartunk. Az eseményen a város, a megye vezetői, a hazai művészeti élet jeles képviselői vesznek részt, meghívjuk a Kormány képviselőit, a szakma nemzetközi és hazai képviselőit, és más európai EKF városok prominens személyiségeit.
- A megnyitón felavatjuk a Múzeumutcában elhelyezésre kerülő kültéri, **érintőképernyős információs készüléket** (touch-pad), amely interaktív módon szolgáltat naprakész, többnyelvű tájékoztatást a Múzeumutcáról, és Pécs egyéb látványosságairól.
- A beruházás végén elhelyezésre kerülnek azok az **egységes épületfeliratok és tájékoztató táblák**, amelyek a Múzeumutca épületeit azonosítják, segítik a

Múzeumutcában történő eligazodást, és Pécs több pontján útbaigazítják a Múzeumutca potenciális látogatóit.

- A megnyitót követően **promóciós szakmai tanulmányutat** szervezünk potenciális utazásszervezői, utazási irodai partnerek, szabadidős és kulturális témákkal foglalkozó újságírók, Magyarországra akkreditált kulturális attasék és potenciális szponzorok számára. A tanulmányút résztvevői teljes ellátás mellett megismerkednek a Múzeumutca komplex kínálatával, művészettörténeti érdekességekről és rejtett kincsekről láthatnak rövid, interaktív bemutatókat, és betekintést nyerhetnek Európa Kulturális Fővárosának egyéb attrakcióiba.
- Az első kiállítási évad tervezett **kiállítási programját** a VI.2.2.3. pontban részletesen ismertettük.
- A megnyitót követően hasznosítjuk az **előkészítő szakaszban kialakított kommunikációs eszközöket**: az új arculatot használjuk minden kommunikációs tevékenység során; kiemelt partnereinknek promóciós ajándéktárgyat adunk; interaktív honlapunkon pedig korszerű online szolgáltatásokat biztosítunk.

X.3. PR

A közönségkapcsolatok (public relations) számos eleme átfed az előző pontban ismertetett tájékoztatási és nyilvánosság elemekkel. Ezeket az adott fejezetben részletesen bemutattuk. Van ugyanakkor a kommunikációnak egy eszköze, az **interaktív honlap**, amely egyedülálló módon képes ötvözni a Múzeumutca esetében mindenképpen hangsúlyozandó **professzionálissá változó szolgáltatást**, az **igényes és sokszínű programkínálatot**, és a képző- és iparművészethez kötődő **vizuális megjelenést**.

Tekintettel arra, hogy az Európa Kulturális Fővárosa – Pécs2010 programban a Nagy Kiállítótér képviseli a képzőművészetet, rendkívül fontos, hogy a széleskörű tájékoztatás és nyilvánosság előtti megjelenés minden motívuma a profizmust, igényességet tükrözze, igazodjon az általa képviselt művészeti stílusokhoz. A nyilvánosság előtti megjelenés egyik legfontosabb fóruma kétségkívül az internet: mindenkihez eljut, és alkalmas arra, hogy a népszerűsíteni kívánt terméket, véleményt, egyéb produktumokat „eladhatóvá tegye”.

A Nagy Kiállítótér kulcsprojekt internetes megjelenésének elsődleges célja a meglévő művészeti-képzőművészeti értékek európai szintű terjesztése és népszerűsítése. A kulcsprojekt honlapjának fejlesztésében az alábbi részfeladatokat, feladat-specifikumokat tervezzük:

- **Domain-név:** Olyan domain-nevet szükséges választani, amely a hazai és külföldi kultúrafogyasztók számára is tartalomra utaló, figyelemfelkeltő, a böngészéshez könnyen megjegyezhető. (Megjegyzés: a névjavaslatok elkészítése része a komplex arcualattervezésre vonatkozó kreatív megbízásomagnak.)
- **D-ART: Digitális múzeumi látványtár**

A Múzeumutca kulcsprojekthez kapcsolódóan számos képzőművészeti értékről adhatunk számot, prezentálhatjuk azokat a nyilvánosság felé. Ezek mindegyikét a kultúraszerezők (különösen a turisták) egy-egy ideérkezés alkalmával nem tudják megtekinteni, és jelenleg kezdetleges módon van lehetőség arra, hogy interneten keresztül előzetesen tájékozódjanak a helyi látványosságokról, érdekességekről. Ezért indokolt és célszerű egy digitális múzeumi látványtár (digital art inventory, D-Art) létrehozása, mely az interneten keresztüli elérhetőségével a világ minden pontján megtekinthetővé teszi Pécs kulturális-művészeti termékeit. Mindez nemcsak kultúraszervezési, hanem városmarketing szempontból is rendkívül fontos. és hasznos lehet.

Az EKF szempontjából lényeges a komplexitás, integritás, ezért szükséges, hogy a D-Art terjedjen ki Pécs és a régió minden múzeumára, galériájára beleértve a nem BMMI-üzemeltetés alatt álló intézményeket is, így nemcsak egy teljesen egységes felület kerül kialakításra, de szélesebbé válik a térség kulturális-művészeti kínálati palettája is, és erősödik a képzőművészeti partnerek, érdekelték közötti pártnerség, a kölcsönös előnyök és az egymásrautaltság felismerése.

- **Multimédiás tehetségondozás**

A D-Art múzeumi szegmense mellett egy, a helyi képzőművészetet támogató rendszer kiépítését is megcéloltuk. E támogató rendszer lényegében egy multimédiás mecenatúra-felület, amely virtuális alapon biztosítja a tehetséges művészek bemutatkozását a honlapon.

A látványtár és a tehetséggondozó felület kivitelezésére számos mód létezik, ám a múzeumi jelleghez leginkább az ún. „drag and drop” jelleg igazodik, amelyet az alábbi példák mutatnak:

Drag-and-drop illusztrációk
forrás: www.google.com

A „drag and drop” lényege, hogy a katalógusszerű keresés a tematizálással és vizuális képminták feltüntetésével leegyszerűsödik. A felhasználó az általa kiválasztott digitális látványtári képeket egyetlen egérmozdulattal egy katalógusba húzhatja, majd ezeket a kiválasztott képeket diaszerűen le is játszhatja. Hasonló design-elven működik a digitális mecenatúra is.

- **D.E.M.: Digitális rendezvényszervezés**

A digitális eseménymenedzsment (Digital Event Management, DEM) lényegében adott programok, események, rendezvények előzetes megtekintését teszi lehetővé, tervezését, előkészítését, PR-ját segíti. A mai honlapok (alig néhány kivételtől eltekintve) általában néhány kísérőkép feltüntetésével, elsősorban szöveges bemutatással csábítják a közönséget az adott eseményre. Mindez különösen ingerszegény jelleggel bár a művészeti rendezvények, programok népszerűsítése esetén, hiszen itt a potenciális közönség nem feltétlenül ismeri mélyrehatóan az alkotót, előadót (ellentétben pl. a könnyűzenével, ahol a közönség nagy része célzottan, az előadót jól ismerve választja ki a számára megfelelő programot).

A D.E.M. tehát egy vizualizált előzetes tájékoztató felület, amely az alábbi funkciókkal segíti a lehetséges látogatót az esemény kiválasztásában:

- Hangalámondásos támogató felület (Audioguide), amely a kiválasztott

eseményről rövid, öt-tíz perces, a kiválasztható nyelvű hanganyaggal kiegészített diaporámát mutat be, amellyel tájékoztat az adott esemény részleteiről, az előadóról/művészeiről, továbbá egyéb információkat közöl a helyszínről, egyéb látványokról, technikai tudnivalókról.

- Az eseményeket több szempont szerint csoportosítjuk: művészek alfabetikus sorrendjében és helyszín szerint. A helyszín szerinti csoportosítást egyben térképes támogató felület is segíti, amely már előzetesen eligazítja a városban az érdeklődőt. Ez a felület egyúttal kapcsolható más, már létező, a turisztikai és kulturális információkat is tartalmazó webes térinformatikai szolgáltatáshoz.
- A D.E.M.-el a honlap-látogató akár előzetes programtervet is készíthet magának, amelyet kinyomtatva (térképi alapon) könnyebben igazodhat el Pécs kulturális életében.

- **Online jegyvásárlás**

A D.E.M.-re épített, de az interaktív honlap számos pontjáról elérhető funkció, amely biztosítja, hogy az érdeklődő közönség akár otthonról, azonnal rendeljen magának jegyet/belépőt az adott eseményre. A jegyrendelés menete: a látogató egy rövid regisztrációt követően a fentebb már ismertetett grafikus felületekre navigál, ahol a multimédiás tájékoztatásnak köszönhetően kiválasztja az eseményeket, amelyeket Pécsre látogatva meg kíván tekinteni. A megrendelés modulban kiválasztható a kívánt kiállítás, kiegészítő szolgáltatás, majd megadható a fizetés módja (elektronikus banki fizetéssel, vagy a helyszínen; készpénzzel/bankkártyával vagy utazási csekkel).

A jegyértékesítési modul úgy készül el, hogy középtávon minden pécsi múzeum kapcsolódhasson hozzá, tekintet nélkül a fenntartójára, egységes múzeumi platformot létrehozva.

- **Virtuális Pécs** (középtávú elképzelés, jelen projektnek nem része)

A Nagy Kiállítótér fenti elemei nyomán a városi informatikai szolgáltatások rendszere is újragondolásra került. Nem lehet más célunk, mint a minél átláthatóbb, tartalmilag fejlettebb „virtuális kulturális főváros” koncepció megvalósítása. Tény ugyanakkor, hogy a fejlesztés költségeinek volumene miatt annak csak lépcsőzetes megvalósítása

lehet reális.

A Múzeumutca interaktív honlapja jó keresztmetszetét, egyben megfelelő kiindulópontját is jelenti egy „virtuális városbemutató útikönyv” jellegű online szolgáltatáscsomagnak. Tekintettel arra, hogy Pécs fejlődésének egyik stratégiai állomása az EKF program (ezzel együtt pedig a rendezvény- és kultúraszervezési ágazat), amelyre hosszú távon is építeni kívánja növekedését és fejlődését, fontosnak tartjuk egy autonóm, a város egészét digitalizáló internetes felület kialakítását. Ebbe az integritásba az alábbi elemek értendők:

- E-programinformációs rendszer kialakítása: Ide kapcsolható a korábban ismertetett, a képzőművészetet támogató D-Art, és több más „kultúrszegmensről” tájékoztató internetes tartalomszolgáltatás. Ezek egységesítése nyomán komplex programinformációs platform készülhet, amelyre ráépíthető a későbbiekben egységesre tervezett integrált, online jegyvásárlási rendszer.
- Virtuális közösségszolgálati iroda: Nem csak az EKF-hez kapcsolódóan, de teljes körben biztosítja az internetes lakossági információszolgáltatást.
- Virtuális városnézés: Háromdimenziós ízelítő többnyelvű audiotámogatással.
- Nyilvános elérési pontok: Az ún. hotspotok száma már napjainkban is rendkívül kevés a mutatkozó, és dinamikusan növekvő igényekhez képest, ezért fejlesztésük – legalább a fontos turisztikai szerepet betöltő pécsi helyszíneken – mindenképpen indokolt.

X.4. IMAGE, KÜLSŐ MEGJELENÉS

A fejlesztés megvalósulásával a pécsi képzőművészeti múzeumok teljes arculata gyökeres változáson fog keresztül menni. Olyan minőségi ugrásról van szó, amely teljes mértékben meghaladja a régi, elavult kiállítások „leporolását” és a pusztuló múzeumépületek felújítását. Bár a fizikai változások is óriásiak lesznek (épületek, vendégfogadó és -kiszolgáló, illetve kiállítóterek, múzeumkertek, utcák, parkok teljes megújítása), és a korszerű környezetben bemutatott kiállítások is friss múzeumpedagógiai megközelítésben kerülnek újra a látogatók elé, a projekt a legradikálisabb változást a BMMI üzemeltetési, szolgáltatási profizmusában

eredményezi. A szervezet nemcsak képzőművészeti irányultságában, szakmai rangját biztosító, egyedülálló gyűjteményének művészeti korszakát tekintve lesz „modern”, de imázsa, fizikai, emberi, üzleti és virtuális megjelenésében is azzá válik.

A változás nemcsak időszerű, de elodázhatatlan is, hiszen a múzeumok fenntartói, költségvetési támogatásainak általában tapasztalható hanyatlása más Pécsset is elérte azt a határt, amikor a hagyományos megközelítés által egyedüli válaszként adódó szolgáltatás-szűkítés (létszám leépítése, nyitvatartási idő csökkentése, szolgáltatási színvonal stagnálása), már gyorsuló ütemben megy a vonzerő és kihasználtság rovására. Ebből a negatív spirálból csak a szolgáltatás megújításával, bővítésével lehet kitörni. A BMMI jövőbeni imázsa, külső megjelenése, üzleti kommunikációja ezt a célt fogja szolgálni.

A program megvalósítása során komplex arculat-tervezési megbízást adunk ki az intézményrendszer minden nyomtatott és elektronikusan dokumentált megjelenésének megtervezésére (logó, házistílus, webarculatának, stb.) A megbízás egyéb kreatív feladatokra is kiterjed (pl. formaruha-javaslatok a múzeum látogatószolgálati munkatársai részére, egységes belépőjegy-design), és egy magas szolgáltatás-minőség erős, egységes kommunikációját hivatott elősegíteni minden lehetséges partner felé.

A projekt-megvalósítás két kommunikációs időszaka alatti **fő kommunikációs feladatok, közvetítendő üzenetek** az alábbiak szerint alakulnak:

- A kulcsprojekt hivatalos elfogadásának időpontjától a megnyitőig terjedő időszak:
 - Fő kommunikációs feladat: Az ellenzők és szkeptikusok meggyőzése, a támogatók megerősítése abban, hogy a projekt megvalósítható és fenntartható. Hírértékű eseményekkel megalapozni az imázs, márkanév kialakulását.
 - Üzenetek: „Minden a tervek szerint halad.” „Hamarosan nyitunk!”
- A megnyitő időszaka, és az azt követő első kiállítási évad:
 - Fő kommunikációs feladat: A megnyitás minél szélesebb körben történő propagálása; a programkínálat és a programok környezetének bemutatása, egyéb rendezvények iránti igény felkeltése.
 - Üzenet: „A Múzeumutca mindenki számára kihagyhatatlan.”

X.5. KOMMUNIKÁCIÓS ÜTEMTERV

A kommunikációs tevékenységek ütemezését is bemutató Gantt-diagram a tanulmány IV.4.1. pontja alatt található.

X.6. KOMMUNIKÁCIÓS KÖLTSÉGEK

A projekt során elvégzendő kommunikációs tevékenységek dologi költségei az alábbiak szerint alakulnak (bruttó):

Költségfajták	Egységár (Ft)	Mennyiség	Összesen (Ft)	2009 (Ft)	2010 (Ft)
"A" típusú tájékoztató tábla (db)	350 000	1	0	0	0
"B" típusú tájékoztató tábla (db)	150 000	1	0	0	0
Komplex arculat-tervezés	500 000	1	500 000	500 000	0
Internet honlap tervezése, létrehozása	6 500 000	1	6 500 000	6 500 000	0
Sajtótájékoztató (db)	30 000	4	120 000	30 000	90 000
Megnyitó rendezvény (db)	350 000	1	350 000	0	350 000
Sajtómegjelenés megyei lapban (db)	300 000	2	0	0	0
Sajtómegjelenés országos napilapokban (db)	300 000	2	0	0	0
Touch pad készülék beszerzése, kihelyezése	1 000 000	1	0	0	0
TV-spot (db)	500 000	2	1 000 000	500 000	500 000
Összesen:			8 470 000	7 530 000	940 000

Megjegyzések a táblázathoz:

- „A” és „B” típusú tájékoztató tábla: A kivitelező feladata, költsége a kivitelezési költségelemekben jelentkezik, ezért a fenti összesítésben nulla értékkel szerepeltettük.
- Sajtómegjelenés megyei lapban: A megjelenést a BMÖ biztosítja (az általa vásárolt hirdetési portfolio keretből), ezért a fenti összesítésben nulla értékkel szerepeltettük.
- Sajtómegjelenés országos napilapokban: A megjelenést az NFÜ biztosítja (az ÚMFT végrehajtásával kapcsolatos kötelező tájékoztatási feladatai kapcsán), ezért a fenti összesítésben nulla értékkel szerepeltettük.
- Touch pad készülék beszerzése, kihelyezése: A berendezés beszerzése az eszközbeszerzések között található, kihelyezése pedig a kivitelező feladata, költsége is a kivitelezési költségelemekben jelentkezik, ezért a fenti összesítésben nulla értékkel szerepeltettük.

- Nem soroltuk fel az eszközök között a dologi költségekkel nem járó, két alkalommal tervezett sajtóközlemény-készítést.
- Ugyancsak nem soroltuk fel a táblázatban a PMJV által az egész EKF-programmal kapcsolatban tervezett kommunikációs eszközöket, ezek ugyanis a projekt költségvetésén kívüli forrásokból, a Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) projekttel kapcsolatos tájékoztatást is magában foglaló, de azon túlmutató céllal valósulnak meg:
 - két egyéb rendezvény;
 - zöld szám;
 - információs iroda;
 - közvélemény-kutatás.

X.7. ESZA TEVÉKENYSÉGEK

A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) projekt keretében négy ESZA-típusú tevékenységet tervezünk. Ezeket úgy alakítottuk ki, hogy közvetlenül kapcsolódjanak a projekt műszaki/szakmai tartalmához, hiszen mindegyik Pécs megújuló képzőművészeti múzeumi kínálatára és a múzeumi szervezetre épül: egyes esetekben a szervezet és a múzeumok nyújtotta lehetőségeket kitarva a szélesebb közönség előtt (helyi identitás- és közösségformálás funkció), más esetekben éppen a szervezet továbbfejlődéséhez szükséges lépéseket biztosítva (a helyi foglalkoztatást javító fejlesztések funkció).

Mindezek mellett az itt bemutatott ESZA tevékenységek és a projektünk tájékoztatási, PR elemei mátrix-szerűen összekapcsolhatók, bármely ESZA elemnek megvan a kapcsolódási felülete bármely, a nyilvánosságot szolgáló lépéshez. Az így egymást erősítő elemek közösen segítik elő átfedő céljaik megvalósítását: a közvélemény pozitív befolyásolását, a kulturális minőség növelését és a fogyasztói identitás erősítését.

Az ESZA tevékenységek ütemezését a IV.4.1. fejezetben bemutatott Gantt-diagram tartalmazza, együtt a kulcsprojekt műszaki elemeivel.

X.7.1. „Pécsi Múzeumok Éjszakája” programsorozat

A projektelelem tervezett időpontja: 2009. május – 2010. március között, három alkalommal

Helyszín: A pécsi múzeumok

A projektelelem tervezett költsége: bruttó 7.200.000 Ft.

Résztevők összlétszáma: kb. 9.000 fő

Fajlagos költség egy főre vetítve: kb. bruttó 800 Ft

1. Ellátandó feladat tartalma

A projektben megvalósuló építési beruházás megismertetése, a megújuló múzeumok iránti lakossági érdeklődés felkeltése.

2. Célcsoport

Elsősorban a Pécssett, valamint a kistérségben élő lakosság, és a PTE diákjai.

3. A projekt célja

A felújítási, bővítési munkálatok alatt a pécsi képzőművészeti múzeumok jelentős ideig zárva lesznek, majd az egyes múzeumok más-más időpontban átadásra kerülnek, és a bennük felújított kiállítóterekben az állandó kiállítások is megújulnak, sőt, új, az utóbbi években ki nem állított tárlatok is helyet kapnak. A programsorozat célja, hogy a pécsiek az egyes múzeumok zárva tartása, felújítása alatt se felejtsek el városuk egyik legnagyobb vonzerejét, az egyedülálló múzeum-együttest, másrészt az is, hogy bemutassa az ismételten megnyíló múzeumok minőségi változását mind a pécsieknek, mind az idelátogatóknak, egyúttal felvezetve a 2010-es év attrakcióit.

4. Egy „Pécsi Múzeumok Éjszakája” program tartalma

Az éjszakai program során – hasonlóan az országos Múzeumok Éjszakája rendezvényhez – ingyenes belépést biztosítunk a beruházás miatt éppen be nem zárt múzeumokba. Az ingyenesség, és az éjszakai múzeumlátogatás élménye mellett többlet attrakciókat is szervezünk:

- Alkalmanként 1-2 jelentős műtárgyat kölcsönzünk magyarországi

partnerintézményektől, amelyhez a Modern Magyar Képtár közel 13.000 darabos közgyűjteményéből válogatunk művészettörténeti kapcsolódást mutató műtárgyakat (követők, ellenpontok, azonos iskolák, egyező vagy eltérő stílusok, kortársak, azonos témaválasztás, stb.).

A műtárgyaktárból kiállított művek előzetesen átesnek a szükség szerinti tisztításon, restauráláson, így a Pécsi Múzeumok Éjszakái programot követően az állandó kiállítások frissítésére is alkalmassá válnak.

- A programba az érdeklődő, Pécsen kívüli, baranyai helyszíneket is bevonjuk, igényük szerint meglátogatásukra ösztönző programot kialakítva, vagy tárlatukból pécsi helyszínen kiállított ízelítőt adva.
- A résztvevők aktivitását művészeti vetélkedővel is ösztönözzük.

5. Ütemezés

A „Pécsi Múzeumok Éjszakája” 2009. május és 2010. március között, három alkalommal kerül megrendezésre. A három alkalom közé ékelődik az országos Múzeumok Éjszakája program, amelyben a pécsi múzeumok is hagyományosan részt vesznek. Emiatt a projekt keretében három rendezvény megvalósítását tervezzük, de a programsorozat valójában négy elemből áll, amelyek egyike a projekttől független, anélkül is megrendezésre kerülne.

6. Résztvevők száma

Alkalmanként átlagosan 3000, összesen mintegy 9000 fő részvételére számítunk.

7. A rendezvény helyszíne

A pécsi múzeumok.

8. A rendezvény időtartama

A program egy alkalommal egy-egy alkalommal egész éjszaka tart, 20.00-06.00 óra között.

X.7.2. „Art-design menedzser” képzés

A projekt elem tervezett időpontja: 2009. március – 2009. június között

Helyszín: Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. székháza (Pécs, Mária u. 9.)

A képzésen résztvevők összlétszáma: 30 fő

PÉCS2010
KONZORCIUM

MAV
Magyarország

ERNST & YOUNG

ECONO
CONSULT

EX ANTE
Tanácsadó Iroda

Tervezett óraszám: 180 óra

Fajlagos költség egy főre vetítve: bruttó 192.000 Ft.

1. Ellátandó feladat tartalma

A kereskedelmi menedzserképzés mintájára kialakított képzés, amely eligazodást biztosít a közművelődési intézményrendszere, a művészeti stílusirányzatok, a marketing- és pénzügyi ismeretek és a rendezvényszervezés szakterületén.

2. Célcsoport

Felsőfokú végzettségű, kulturális, vagy múzeumi végzettséggel, képesítéssel rendelkező személyek, elsősorban a BMMI jelenlegi alkalmazottai. A képzésen részt vehetnek Baranya megye más, jelentősebb kiállítóhelyeinek múzeumi szakemberei is.

3. A képzés célja

A BMMI, és a jelentősebb Baranya megyei kiállítóhelyek dolgozóinak felkészítése a múzeumok gazdaságosabb, szolgáltató-centrikusabb, üzletiesebb menedzselésére. Olyan szakemberek kiképzése, akik:

- mélyrehatóan ismerik a művészeti-képzőművészeti igazgatás rendszerét, az ebben a rendszerben működő szervezetek típusait, jellegét;
- tájékozottak az aktuális művészeti stílusok irányvonalaiban, illetve tudják, hogy ezek a trendek miként érvényesülnek a fogyasztói kultúrában;
- ismerik az egyes stílusirányzatok jellegzetességeit, azokról mindenki számára érthető módon képesek érdemi információt adni a laikus érdeklődőnek;
- ismerik a műtárgykereskedelem, műkincs-aukciók sajátosságait, tisztában vannak a műkincs-értékbecslés folyamatával, szereplőivel;
- tudják, hogy a művészeti értékeket, termékeket miként lehet eladni, milyen reklámmódszerekkel lehet a kultúraszertető közösséget fogyasztásra, vásárlásra bírni;
- képesek az egyes rendezvények, események pénzügyi irányítására, lebonyolítására.

4. A képzés módszere

A modulrendszerű képzés, két elkülönülő szakaszra bontható:

- Az első szakasz egy alapismereteket tartalmazó, áttekintő modulcsomag, míg
- a második kifejezetten a művészet menedzselésének speciális, hatékony és gyakorlatias ismereteit tartalmazza.

A képzés óraszám: 180 óra, melyből a személyes jelenléteket követelő óraszám 120 óra (24 oktatási nap), míg 60 órát jelent az otthoni feladatvégzés igénye.

5. A képzés tartalma

A képzés szakmapolitikai előzményei: a közművelődési intézményrendszer és a közművelődési igazgatás rendszere is jelentős paradigmaváltáson esett át a 2000-es évek elejétől. Ez a váltás egybeesett a posztmodern művészeti stílusok fokozódó szétágazásával – kialakultak új stílusok, egyesek pedig revitalizálásra kerültek. A közművelődési-igazgatási rendszer ezeket a trendeket nem kellő mértékben követte, aminek eklatáns példája, hogy nem tudta eladhatóvá tenni - többek között - a múzeumi-közgyűjteményi értékeket. Alapproblémaként megfogalmazható a közművelődési szakemberképzés rendszerének elszakadása a kultúra aktuális trendjeitől: ennek oka elsődlegesen, hogy a kulturális menedzser, kulturális (és felnőttképzési) menedzser képzés sokkal inkább épít az alapismeretek elsajátítására, mintsem a számos (és az egyébként szerteágazó közművelődési intézményrendszer jellegéből fakadó) szakmai részterület megismertetésére, a pragmatikus oktatáspolitikai alkalmazására.

Modulok:

- A közművelődési igazgatás rendszere
- Művészeti stílusirányzatok, aktuális trendek
- Marketing (turizmusmarketing, sales promotion, art-design, online marketing)
- Pénzügyi alapismeretek
- Rendezvényszervezés

6. Ütemezés

A képzés 2009. március – 2009. június között valósul meg, összesen 180 órában.

7. Résztvevők száma

30 fő, elsősorban a BMMI jelenlegi munkatársai, de a képzésen részt vehetnek Baranya megye más, jelentősebb kiállítóhelyeinek múzeumi szakemberei is.

X.7.3. Idegen nyelvi képzés múzeumi dolgozók részére

A projektetem tervezett időpontja: 2009. szeptember – 2010. február között

Helyszín: Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. székháza (Pécs, Mária u. 9.)

A képzésen résztvevők összlétszáma: 30 fő

Tervezett óraszám: 120 óra

Fajlagos költség egy főre vetítve: bruttó 180.000 Ft.

1. Ellátandó feladat tartalma

Akkreditált idegen nyelvi képzés egy angol és egy német nyelvi csoportban, múzeumi szakemberek számára.

2. Célcsoport

Felsőfokú végzettségű, kulturális, vagy múzeumi végzettséggel, képesítéssel rendelkező személyek, elsősorban a BMMI jelenlegi alkalmazottai. A képzésen részt vehetnek Baranya megye más, jelentősebb kiállítóhelyeinek múzeumi szakemberei is.

3. A képzés célja

A BMMI múzeumainak, és más, jelentős Baranya megyei kiállítóhelyek látogatókkal napi kapcsolatban dolgozó, velük rendszeresen kommunikáló munkatársai idegen nyelvi készségeinek fejlesztése, az intézmények alkalmasabbá tétele külföldi látogatók magas szintű kiszolgálására.

4. A képzés módszere

Csoportos képzés, két csoportban (német, angol), 120 órában. A hallgatónak (főként munkája során) rendelkeznie kell megfelelő mennyiségű szókinccsel, és ismernie kell a nyelv struktúráját is, ezért a nyelvtani és lexikai kompetenciát vizsga keretében is mérik. Az alapfokú nyelvtudás elsajátítása mellett a tanfolyam során hallgatóinknak feladattípusok gyakorlására, nyelvi

kifejező képességük fejlesztésére, szóbeli munkarutin megszerzésére is lehetőségük nyílik.

5. A képzés tartalma

A Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet akkreditált tematikája szerint:

- Témakörök
 - család, személyi adatok, személyek bemutatása, öltözködés
 - ünnepek – családi és néhány fontosabb brit ünnep, vendégség
 - lakóhely – otthon, falu/város
 - napirend, házimunka
 - szórakozás, hobbi, barátság, levelezés
 - vásárlás
 - közlekedés, útbaigazítás
 - utazás, nyaralás
 - sport
- Íráskészség
 - meghívás
 - kérdőív kitöltése
 - baráti levél
 - tanácsadás
 - program összeállítása
- Olvasott szöveg értése – fontos információk megtalálása
 - cikkek
 - használati utasítás
 - internetes honlap
 - prospektusok, idegenforgalmi kiadványok

- Nyelvtan
 - Igeidők
 - melléknévfokozás
 - előljárósók
 - névmások (személyes, kérdő, mutató, birtokos, vonatkozó)
 - számok, sok – kevés
 - kérdő szórend
 - módbeli segédigék
 - idő kifejezése
 - szenvedő szerkezet (a felismerés szintjén)
- Idegenforgalmi szakszavak és szituációs gyakorlatok
 - vendégek fogadása
 - turisták eligazítása
 - egy-egy műalkotás leírása, beszélgetés az alkotásokról

6. Ütemezés

A képzés 2009. szeptember – 2010. február között valósul meg, heti 4 órában, 30 héten keresztül (összesen 120 óra).

7. Résztevők száma

30 fő, elsősorban a BMMI jelenlegi munkatársai, de a képzésen részt vehetnek Baranya megye más, jelentősebb kiállítóhelyeinek múzeumi szakemberei is.

X.7.4. Pannon Ifjúsági Alkotótábor

A projektelelem tervezett időpontja: 2009. április – május, júliusában – augusztus

Helyszín: BMMI Igazgatósága (Pécs, Káptalan u. 5.), PTE Művészeti Kar

Az alkotótáborban résztvevők összlétszáma: 30 fő

Tervezett időtartam: 6 foglalkozási nap, 6 tábornap

Fajlagos költség egy főre vetítve: bruttó 240.000 Ft.

1. Ellátandó feladat tartalma

Iskolán kívül szervezett képzőművészeti alkotótábor pécsi általános iskolás tanulók számára.

2. Célcsoport

Pécs bármely általános iskolájának rajz, festés, formázás iránt fogékony, alsó és felső tagozatos tanulói.

3. Az alkotótábor célja

A képzés célja egyfelől a fiatal tehetségek felkarolása és bátorítása, másfelől a képzőművészetek fiatalokkal történő megszerettetése és megismertetése.

4. Az alkotótábor módszere

Az alkotótábor két részből áll:

- Iskolai tanítási időszakban: hétféle lebonyolítású, iskolán kívüli foglalkozások. Résztevő gyermekek száma egy foglalkozáson: 8-15 fő, kiscsoportos (3-5 fős) bontásban. A foglalkozás-sorozat alkotóversennyel zárul le.
- Iskolaszüneti időszak: egyhetes nyári alkotótábor, egyes képzőművészeti ágak (agyagozás, üvegekészítés, szobrászat) intenzív kipróbálása.

Minden foglalkozás pedagógus/művész felügyelete alatt, műteremben folyik.

A szervezésben és lebonyolításban szerepet vállal a PTE Művészeti Kar és a pécsi általános iskolák.

5. Az alkotótábor tartalma

A tehetségek gondozása során a legnagyobb probléma, hogy az iskolán kívüli lehetőségek száma – elsősorban finansziális okokból – egyre csökken. Tény ugyanakkor, hogy a fiatalok felkarolásának szükségessége mellett a társadalom alapérdeke a művészet fiatalokkal történő megszerettetése és megismertetése. Az iskolán kívüli szervezett képzőművészeti közösségek animálására a legalkalmasabb formát az alkotótáborok jelentik, melyek – kiszakítva a

gyermeket annak hétköznapi közegéből – új perspektívát nyitnak a fiatal alkotók számára. A tábor további előnye, hogy szervezeten, felnőtt felügyelet, szakmai támogatás, programszerű irányítás mellett zajlik.

A tábor iskolai tanítási időszakban, hat egymást követő hétvégén, szombaton vagy vasárnap kerül megszervezésre. A gyermekeket a szülők hozzák a foglalkozásokra, a foglalkozások ideje alatt a felügyelő pedagógus/művész vigyáz a gyermekekre.

A hétfégi foglalkozás-sorozatot követően, a nyári iskolaszünet alatt kerül megrendezésre az egyhetes nyári alkotótábor, amelynek során a résztvevők intenzívebben, a korábbi tapasztalatok birtokában, magasabb színvonalon is kipróbálhatják az egyes képzőművészeti ágakat (agyagozás, üvegkészítés, szobrászat).

A foglalkozások során a gyermekek ellátása önköltséges alapon történik.

6. Ütemezés

A hétfégi foglalkozások 2009. április – május hat egymást követő hétvégéjén kerülnek megrendezésre, egy szombati és egy vasárnapi tanulócsoport keretében. A nyári tábor 2009. júliusában vagy augusztusában kerül megrendezésre, ugyancsak két csoportban.

7. Résztvevők száma

A tábor résztvevői körét 30 gyermekben maximáljuk, két 15-15 fős csoportra osztva.

X.7.5. Kommunikációs és ESZA tevékenységek kapcsolódásai

A fentiekben bemutatott ESZA tevékenységek és a projekt tájékoztatási, PR elemei mátrix-szerűen összekapcsolhatók, hiszen bármely ESZA elemnek megvan a kapcsolódási felülete bármely, a nyilvánosságot szolgáló lépéshez. A kapcsolódási pontokat az alábbi szinergia-táblázat szemlélteti:

	ESZA tevékenységek				
		Art-design menedzser képzés	Pannon Ifjúsági Alkotótábor	Idegen nyelvi képzés múzeumi dolgozók részére	Pécsi Múzeumok Éjszakája
Tájékoztatási és PR tevékenységek	Egységes kulcsprojekt arculat megteremtése	Az arculat megteremtésével új termék jön létre; az arculati elemek tervezésébe a képzés hallgatóit is bevonjuk	A kialakított „kulturális márka” a fiatalok számára is jobban befogadható, és ez a bevonást segíti nagymértékben	Az egységes arculatnak része a dolgozók készségeinek minőségi fejlesztése is, amely elsősorban a külföldiek magasabb szintű kiszolgálását biztosítja az irdegen nyelvi képzéssel	Ezen ESZA-tevékenység idejére már az egységes arculat is készen áll, ami erősíti a vendégforgalmat, biztosítja a kultúrafogyasztói közösségek érdeklődését
	Interaktív honlap	Folyamatos tájékoztatás a képzésről, e-tananyag, help-desk a képzés hallgatóinak	Folyamatos tájékoztatás a táborról	Folyamatos tájékoztatás a képzésről, e-tananyag, help-desk a képzés hallgatóinak,	„Night-vision / Éjszakai látomás”: egyedi éjszakai digitális látványtár a pécsi Múzeumok Éjszakája alkalmából
	D-Art digitális múzeumi látványtár	A kreatív modul keretében a honlap megismertetése, gyakorlati szempontú elemzése	A fiatalok alkotásainak fotói bekerülnek a múzeumi látványtár egy speciális katalógusába, így is ösztönözve a fiatalokat a táborban való tevékeny részvételre	Nincs érdemi kapcsolat, csak tájékoztatás a honlapról	„Night-vision / Éjszakai látomás”: egyedi éjszakai digitális látványtár a Pécsi Múzeumok Éjszakája alkalmából
	Online jegyvásárlás, D.E.M. digitális rendezvényszervezés	A jegyvásárlási és eseményszervező modul megismertetése a hallgatókkal	A tábor bekerül az eseménylistába, továbbá részletes tájékoztatást kapnak az érdeklődők, potenciális jelentkezők	Minden múzeumi dolgozónak meg kell ismernie a honlap ezen funkcióit, így erről részletes tájékoztatás történik majd	A D.E.M. előzetesen részletes tájékoztatást ad az éjszakai programról (képek, leírások, programterv)

X.7.6. ESZA tevékenységek költségei

A projekt során végrehajtandó ESZA tevékenységek dologi költségei az alábbiak szerint alakulnak (bruttó):

Költségfajták	Egységár (Ft)	Mennyiség	Összesen (Ft)	2009 (Ft)	2010 (Ft)
Pécsi Múzeumok Éjszakája (db)	2 400 000	3	7 200 000	4 800 000	2 400 000
Art-design menedzser képzés (fő)	192 000	30	5 760 000	5 760 000	0
Idegen nyelvi képzés múzeumi dolgozók részére (fő)	180 000	30	5 400 000	2 700 000	2 700 000
Pannon Ifjúsági Alkotótábor (fő)	240 000	30	7 200 000	3 600 000	3 600 000
Összesen:			25 560 000	16 860 000	8 700 000

XI. POTENCIÁLIS BEFEKTETŐK BEVONÁSI LEHETŐSÉGEI

Kapcsolódó magánberuházások

A Múzeumutcában tervezett fejlesztések áttételesen, a város idegenforgalmi volumenének növelése útján sokféle magánberuházásban megvalósuló fejlesztéshez hozzájárulhatnak (pl. szálláshely- és fürdőfejlesztés, vendéglátó létesítmények és egyéb turisztikai attrakciók fejlesztése).

Közvetlenül összefügg ugyanakkor a tervezett beruházás egy, a belváros turisztikai látogatását elősegítő parkoló fejlesztésével, amely PMJV korábbi elképzelései szerint a Belvárosi Iskola udvarának területén, térszint alatti mélygarázs formájában, magánbefektetés keretében valósult volna meg. Bár ez az elképzelés a helyszín tulajdonosának eltérő érdekei miatt nem valósulhat meg, a parkoló létesítése továbbra is napirenden van. A beruházás várható üzleti sikerét nagymértékben javítja a jelen projekt keretében megvalósítani tervezett új, nagy látogatottságot indukáló létesítmény, és az abban elhelyezni kívánt múzeumi fogadótér. E magánberuházás megvalósulása emellett a Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) beruházás látogatottságát, fenntarthatóságát is javítaná.

A magánbefektetés keretében megvalósuló mélygarázs becsült kapacitása várhatóan mintegy 100-120 személygépkocsi, a beruházás várható költségvetését különböző szakértői becslések 0,4-1,2 milliárd Ft közé helyezik.

Szponzoráció

Az együttműködések körében az egyik legfontosabb a szponzori kapcsolatok megfelelő működése. A jelenlegi magyar gyakorlat is igazolja, hogy kiemelkedő, nagy volumenű, jelentős látogatói kört fogadó kiállítások **profitorientált szervezetek** szponzorációja nélkül nem kivitelezhetők (lásd: Munkácsy, Van Gogh, Inka kiállítások). A Régi Vármegyeháza bővítése után létrejövő időszakos kiállítási kapacitásból eredően olyan kiállításokat kell rendezni, amelyek az átlagosnál nagyobb költségekkel járnak. Erre való tekintettel célszerű olyan marketing munkát kialakítani, amelynek célja minél szélesebb szponzorálási partneri kör kiépítése. Európa-szerte egyre kiterjedtebb az ilyen irányú tevékenység.

Elsődlegesen fontos leszögezni, hogy a szponzori támogatások nem kizárólag a közvetlen

pénzügyi segítségnyújtást jelentik, hanem e körbe tartozhat a vállalatok, főként azok dolgozói számára nyújtott kedvezményi rendszerek kiépítése (meghatározott feltételek mellett a támogató cég alkalmazottai kedvezményes áron látogathatják a kiállításokat), sőt a gazdasági szféra számára nyújtható szolgáltatások (konferenciák, workshopok, hazai és nemzetközi találkozók helyszínének biztosítása) felkínálása is.

A folyamatos szponzorációnak jelenleg – véleményünk szerint – nincs realitása a magyarországi gazdasági és adózási helyzet miatt. Az egyedi kiállítások szponzorációja fontos, de nem kizárólagos finanszírozási eszköz lehet a jövőben.

Az alkalmazott szponzorációs rendszeren belül indokolt megkülönböztetni az egész rendezvényre, valamint azon belül egy konkrét eseményre vonatkozó támogatásnyújtás lehetőségét. Mindez különösen fontos egy olyan, időben elnyúló rendezvénysorozat tekintetében, mint amilyen az EKF program.

A nagy, időszakos kiállítások finanszírozásában rendezvényenként legalább hat közreműködő szponzorral számolunk.

Bérlet

A múzeumutcai felújítások lehetővé teszik néhány olyan, a létesítmény profiljához illeszkedő helyiség kialakítását, amelyek később bérlemény formájában hasznosíthatók, és így hozzájárulhatnak az épületkomplexum fenntartásához, üzemeltetéséhez (pl. múzeum shop, kávézó, étterem, gyermekfoglalkoztató). A bérlet esetében törekedni kell arra, hogy az alaptevékenységhez szorosan kapcsolódó szolgáltatásnyújtás, pl. ajándéktárgyak, katalógusok, művészeti szakirodalom értékesítése legyen a szerződés tárgya. Emellett folyamatos bérleti jogviszonnyal biztosítható a háttér szolgáltatások nyújtása, pl. kávézó vagy étterem működtetése is, illetve eseti bérleti jogviszony is elképzelhető különböző, pl. vállalati vagy akár önkormányzati rendezvények helyszínének biztosítása kapcsán.

A felújításra kerülő épületek bérletbe adható területeinek bérbeadásából konzervatív becslés alapján 2010-től évi mintegy nettó 2,5 millió Ft bérleti díjbevételekre (illetve annak inflációval növelt összegére) számítunk.

Aukciósházi tevékenység

A befektetőkkel létesíthető, kölcsönös előnyöket biztosító partnerség speciális esete az aukciós

tevékenység. A BMMI-t művészettörténeti háttere, elismertsége, és a fejlesztés nyomán kitáruló lehetőségei (exkluzív rendezvények megújult környezetben) jól pozicionálják arra, hogy rendszeres képző- és iparművészeti aukciókat szervezzen regionális, országos, vagy akár a környező országokra is kiterjedő vonzaskörben. Jelenleg azért is időszerű e tevékenységi kör fejlesztése, mert a 2008-as, az Egyesült Államok hitelpiaci válsága nyomán elmélyülő globális gazdasági recesszió bizalmatlanságot szült a klasszikus pénzpiaci befektetési területeken, és a befektetők körében meg fog nőni a műtárgyak, mint időtálló befektetési célok kereskedelme iránti igény. A korábban elemzett hazai példák között látható, hogy a nemrég épült és megnyitott debreceni MODEM is folytat rendszeres aukciós tevékenységet. A Dél-Dunántúli Régióban jelenleg még nem honos hasonló, rendszeres tevékenység.

Az aukciós tevékenység közvetlen pénzügyi előnyökkel jár a BMMI számára:

- Szervezési díj
- Részvételi díj-bevételek
- Értékesítési jutalék
- Művészettörténeti szakértői, felügyeleti díj

Emellett a tevékenység nem elhanyagolható közvetett előnyöket is tartogat:

- A tevékenységnek jelentős a PR-értéke, éppen a régió, az ország és a környező országok kultúrafogyasztói, kiállítások iránt fogékony lakói között
- A tevékenység hozzájárul az ingatlanállomány fenntarthatóságához
- A BMMI a kereskedelmi portfólióból saját múzeumi állományát is gyarapíthatja
- Az aukciós kínálatot a honlapon is bemutatva nő a honlap (és ezen keresztül a múzeumok) nemzetközi ismertsége. Idővel a honlapon online aukciós lebonyolítás is folytatható, amely az egész világon támaszthat érdeklődést – rendkívül költséghatékony módon.

Pályázati tevékenység (civil és szakmai szervezetek)

A civil szervezetekkel való pénzügyi együttműködés egyedüli lehetősége a pályázati tevékenység. A regionális és helyi civil szervezetek sok esetben még a saját szervezetük

fenntartásához szükséges forrásokkal sem rendelkeznek. A pályázati feltételek számos esetben csak úgy teljesíthetők, ha nagyobb szervezet vesz részt a pályázaton. Ezt a lehetőséget lehetne kihasználni a civil szervezetekkel való együttműködésben - a közös programok szervezése, lebonyolítása csak így kivitelezhető.

A civil szektor szereplői körében a művészeti szervezeteken túl a hobbiszervezetekkel, kisebbségi és kulturális szervezetekkel kialakítandó együttműködéssel is számolunk.

A BMMI bekapcsolódhat rangos európai vagy egyéb múzeumok szakmai együttműködésén alapuló olyan nemzetközi programokba, amelyek nemzetközi pályázatokon keresnek maguknak finanszírozást.

A jelenlegi pályázati tevékenységre vonatkozó legutolsó adat szerint 2007-ben a BMMI összesen 39,3 millió Ft-ot nyert különböző pályázatokon. Bár a pályázati lehetőségek évről-évre nehezen tervezhető módon változnak, minimális célkitűzés ennek a szintnek (illetve inflációval korrigált éves összegének) a megtartása. Tekintettel azonban a megújult létesítmények hatékony működtetéséhez egyébként is szükséges létszámbővítésre, és az ezzel együtt járó forrásszerzési kapacitás növekedésére, elvárható a 2007-es szint reálértékének jelentős túllépése is.

A pályázati bevételekkel kapcsolatban fontos megjegyezni, hogy azok szinte sosem fordíthatók működési költségek finanszírozására. Jellemző területeik az infrastuktúra-fejlesztés, a kiállítás-fejlesztés, a gyűjteménygyarapítás és a szervezetfejlesztés.

Kulturális Klaszter együttműködés

A pécsi kulturális klaszterrel való együttműködés nagyon fontos kitörési pont lehet, és hosszú távú fejlesztési lehetőséget biztosíthat a Múzeumutca számára. A klaszter és a mögötte álló kompetenciaközpont egyik fő célja ugyanis, hogy a kulturális iparban működő vállalkozások számára az együttműködési kereteket kialakítsa. A kompetenciaközpont egy további feladata a forráslehetőségek gyűjtése, az egyes vállalkozások közötti partneri kapcsolatok kialakulásának elősegítése.

Pólus együttműködés

A Pólus koncepció (az ÚMFT-ben is nevesített Életminőség Pólusa Projekt) kulturális iparra vonatkozó elképzeléseivel kapcsolatosan lehetne leginkább Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Baranya Megyei Önkormányzat közös érdekrendszerét feltárni és közös

tevékenységek végzését kezdeményezni. Fontos ugyanis, hogy a felek belássák: a Múzeumutca Pécs városának turisztikai termékcsaládját bővíti, a létesítményt azonban hosszabb távon csak akkor áll érdekében a megyei önkormányzatnak fenntartani, ha azzal az egész régió stratégiai fejlesztési elképzeléseinek megvalósításához is hozzájárul.

PPP konstrukciók

Jelenleg nem látjuk annak realitását, hogy a vállalkozói szféra komoly üzleti potenciált látna a Múzeumutca létesítményeinek működtetésében. Egyes elemek kivitelezésére és üzemeltetésére (pl. étterem, kávézó) várhatóan lennének jelentkezők, de körükben elsősorban a bérleti jogviszony preferált.

Más múzeumokkal kialakított együttműködések

A Múzeumutca rendezvényein – különböző kiállítási tárgyak rendelkezésre bocsátásával – más múzeumok és galériák, vagy akár gazdasági szervezetek (pl. Magyar Posta, MALÉV, T-COM, OTP, Elcoteq) együttműködése kívánatos, hiszen sikeres múzeumi termékfejlesztés ma már nem képzelhető el megfelelően ápoltságot nemzeti szakmai kapcsolatrendszer nélkül. Tekintettel arra, hogy a BMMI művészeti gyűjteménye rangos és ismert, az elmúlt években számos külföldi múzeummal kötött kölcsönzési szerződést, vagy rendezett önállóan külföldi kiállítást (pl. Bayreuth, Ulm, Helsinki, Olmütz, Eszék). A nemzetközi múzeumi gyakorlat szerint az ilyen kapcsolatokban elvárható a viszonyosság, csak a BMMI szűkös anyagi helyzete és gyenge infrastrukturális háttere nem engedte meg eddig hasonlóan rangos kiállítások fogadását. Mindez azt is jelenti, hogy a BMMI jelentős felhasználható „opciókkal” rendelkezik a nemzetközi múzeumi piacon. A 2010-től megvalósuló infrastruktúra, és a (különösen az első években) várhatóan kedvezőbb költségvetési lehetőségek mindenképpen lehetőséget biztosítanak arra, hogy a BMMI viszonzásképpen rangos vándorkiállításokhoz jusson korábbi partnereinek keresztül.

Fontos területe még a nemzetközi múzeumi kapcsolatrendszernek a nemzetközi szakmai szervezetek munkájában történő közreműködés (pl. ICOM - Múzeumok Nemzetközi Tanácsa éves konferenciái), és a pécsi képzőművészeti profillal valamilyen módon rokonítható intézményekkel való szorosabb együttműködés (pl. a weimari Bauhaus Archiv; más EKF városok intézményei: isztambuli Modern Képzőművészeti Múzeum, nagyszombati Bruckental Múzeum).

Nemzetközi együttműködések

A Múzeumutca létesítményeinek európai színvonalú működéséhez elengedhetetlen, hogy nemzetközi, vagyis Közép-Európára, az Európai Unióra, sőt az egész világra kiterjedő partneri hálózatra építhessen (pl. meglévő amerikai és ázsiai kapcsolatok, testvér- és partnervárosi együttműködések). Külön hangsúllyal kell megemlíteni a Déli Kulturális Övezet országait, valamint a Péccsel ugyanazon évben kulturális fővárosi funkciót betöltő Essent és Isztambult, melyekkel nélkülözhetetlen jól működő lévő együttműködési kapcsolatokat kialakítani. A 2007 és 2011 közötti időszak kulturális fővárosai közötti, Pécs által is szorgalmazott kooperációs háló külön, izgalmas projekteket generálhat az új intézmény számára.

Magánszemélyekkel kialakított együttműködések

A Múzeumutca elsődleges kulturális tevékenységét (mindenekelőtt kiállítások megrendezését, konferenciák és egyéb kulturális rendezvények szervezése és tartása) külső partnerként – természetesen különböző mértékben – segíthetik művészeti karok oktatói és hallgatói, kortárs elismert és amatőr művészek, valamint általános és középiskolák tanárai és diákjai az általuk készített képző- és iparművészeti tárgyak rendelkezésre bocsátásával.

Az üzemeltetési feladatok ellátásában segítséget nyújthatnak a Pécsi Tudományegyetem Művészeti Karának hallgatói, akik a bolognai rendszer szerint kötelezővé váló szakmai gyakorlatukat tárlatvezetés és egyéb múzeumi tevékenységek (információs szolgálat, kiállítás-berendezés stb.) formájában teljesíthetnék.

Az alábbiakban, a képző- és iparművészet, valamint a rendezvényszervezés területére vonatkozóan felsoroljuk azokat a Péccsett vagy a régióban működő vállalkozásokat, művészeket, amelyek/akik az együttműködésbe feltételezhetően bevonhatók:

- Rendezvényszervezés területén:
 - Péccsett:

Név	Település	Postacím	E –mail	Telefonszám
ERLA SOUND & LIGHT	Pécs	Pécs Pf. 12	ermo@erla.hu	30/227-8086
Filharmonia Dél-Dunántúli Koncertszervező és Rendezvényszervező Kht.	Pécs	7621 Pécs, Király u. 18.	filharmoniadkht@freemail.hu	310-539
Kutas Produkció Bt.	Pécs	7626 Pécs, Lenke u. 2.	kutaspro@t-email.hu	313-883, 30/9527-825
Hétfő Marketingkommunikációs és Rendezvényszervező Kft.	Pécs	7663 Pécs, Váradi Antal u.	hetfo@axelero.hu	72/224-101

Név	Település	Postacím	E –mail	Telefonszám
AKKOMODAL Kft.	Pécs	7621 Pécs, Ferencsek u. 9.	akkomodal@akkomodal.hu	20/260-8202 20/445-8888

○ A régióban:

Név	Település	Postacím	E –mail	Telefonszám
Tolna Alimentál 91 Rendezvényszervező Kft.	Tolna	7130 Tolna, Kossuth L. u. 27.		74/440-706, 443-246
Kacsaringó Virtustársulat	Dombóvár	7200 Dombóvár, Dombó Pál u. 2.	kacsaringo@kacsaringo.hu	30/276-7269

• Képző- és iparművészet területén:

○ Pécssett:

Név	Tevékenységi terület	E - mail	Település	Elérhetőség
Balogh Tünde	képző- és iparművészet	szepp@freemail.hu	Pécs	Zidina környék 10.
Békés Andrea	képző- és iparművészet		Pécs	Tiborc u. 29.
Bükösdí Kálmán	képző- és iparművészet		Pécs	Melinda u.15.
D. Szabó Margit	képző- és iparművészet		Pécs	Ércbányász u. 18. II.3.
Dobány Sándor	képző- és iparművészet		Pécs	Kőrösi Csoma Sándor u. 7/A.
Ernszt András	képző- és iparművészet	ernszt@mailbox.hu	Pécs	Alpári Gy. u. 6.
Ficzek Ferenc	képző- és iparművészet	fiferenc@freemail.hu	Pécs	Szabadság út 19.
Jegenyész János	képző- és iparművészet		Pécs	Székely Bertalan út 28/A
Lantos Ferenc	képző- és iparművészet		Pécs	Kisdeindol u. 26.
Mátis Rita	képző- és iparművészet		Pécs	Kaposvári u. 14.
Odrobina Tamás	képző- és iparművészet		Pécs	Dr. Veress Endre u. 1.
Palatinus Dóra	képző- és iparművészet	palatinusdora@freemail.hu	Pécs	Juhász Gy.u. 5.
Dr. Szász János	képző- és iparművészet		Pécs	Jókai tér 5.
Szikra János	képző- és iparművészet		Pécs	Rippl-Rónai u.26. I. 4.
Vata Emil	képző- és iparművészet		Pécs	Nagypostavölgy 23.

○ A régióban:

Név	Tevékenységi terület	E - mail	Település	Elérhetőség
Agócs Béla	képző- és iparművészet		Mohács	Rákóczi u. 23.
Árvai Ágnes	képző- és iparművészet		Mecseknádasd	Kossuth L. u. 37.
Balázs Balázs Kolos	képző- és iparművészet		Himesháza	Kossuth u. 55.
Bangócs Gábor	képző- és iparművészet		Pogány	Nyárfás u. 9.
Bélavári Zita	képző- és iparművészet		Lánycsók	József A. u. 4.
Czinkotay Frigyes	képző- és iparművészet		Kaposvár	Béla király u. 9.
Dechandt Antal	képző- és iparművészet		Mecseknádasd	Felszabadulás u. 32.

Név	Tevékenységi terület	E -mail	Település	Elérhetőség
Dr. Gyimesiné Kavalir Irén	képző- és iparművészet		Palotabozsok	Kossuth 63.
Harangozó Ferenc	képző- és iparművészet		Mernye	Lenin u. 40.
Ódryné Horváth Krisztina	képző- és iparművészet		Fadd	Mátyás Király utca 18.
Polák Judit	képző- és iparművészet		Nagyatád	Kiszely u. 10/b
Zentai Borbála	képző- és iparművészet		Mohács	Kossuth L. u. 61.

XII. MELLÉKLETEK

XII.1. A FEJLESZTÉSEK ELHELYEZKEDÉSÉT BEMUTATÓ ÁBRA

Az Európa Kulturális Fővárosa, Pécs, 2010 program tervezett beruházási helyszínei
Az alap-ortofotót a Környezetinformatika Központ állította elő

XII.2. FELHASZNÁLT DOKUMENTUMOK

- „Nagy Kiállítótér” tervpályázati dokumentáció, 2007
- A „Nagy Kiállítótér” nyertes tervpályázata, Somosi János és társai, építészek, 2007
- Támogatási Szerződés az „Európa Kulturális Fővárosa – Pécs 2010” tárgyú, EU-támogatásra számot tartó projekt előkészítéséhez (Azonosító: NFÜ-URB-01/2006)
- A „Nagy Kiállítótér” – a projekt bemutatása (Pécs MJV EKF pályázatának fejezete, 2006)
- Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzatának Kulturális Stratégiája 2007-2013
- Pécs Megyei Jogú Város Városfejlesztési Konceptiója, 2002
- Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzatának a 2007-2010-es évekre vonatkozó gazdasági programja
- Dél-Dunántúli Operatív Program
- Dr. Hiller István: A kulturális modernizáció irányai, 2006
- Alfa Program, OKM
- A Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága Szervezeti és Működési Szabályzata, 2007
- Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága, Középtávú Fejlesztési Terv, 2007 (tervezet)
- Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága, Múzeumi koncepció a Káptalan- és Papnövelde utcai ingatlanok, kiállítóterek hasznosítására, 2008 (közgyűlési előterjesztés)
- Kistelegdi István, Tanulmányterv és megvalósíthatósági tanulmány a Pécs, Papnövelde u. 5. szám alatti épületegyüttes felújításáról és bővítéséről.
- Huszár Zoltán – W. Müller Judit: „A pályázattól a kivitelezésig” (Múzeumi Közlöny 2003/1)
- Petercsák Tivadar: Működési feltételek, finanszírozás a megyei múzeumokban – Heves megyei példa (Múzeumi Közlöny 2004/2)
- Boros András: Intézményi stratégiaalkotás – alternatívák. (Múzeumi Közlöny 2004/2)
- A Szépművészeti Múzeum térszint alatti bővítése – látogatóbarát múzeum és turisztikai

kiszolgáló portál - Előzetes Megvalósíthatósági Tanulmány

- Pécs világörökségi pufferzóna: bemutatathatóság, turistafogadás, műszaki leírás, engedélyezési terv
- Baranya megye területfejlesztési programja (2003)
- Dél-Dunántúli Régió Komplex Fejlesztési Program
- Dél-Dunántúli Régió Stratégiai Célrendszere (2007-15)
- Pécs MJV Környezetvédelmi Program (2005-2010)
- 2006/3 módosítás szerint átvezetett: Pécs EGYSÉGES TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVE, Településszerkezeti Terv, Szabályozási Terv és Helyi Építési Szabályzat Építészeti Szabályzat (2006 november)
- Pécs MJV közlekedésfejlesztési terve
- Dr. Horváth Gyula: Hanyatlás és újraiparosítás (www.dunantulinaplo.hu)

www.museum.hu

www.echopecs.hu

www.okm.gov.hu

www.nfu.hu

www.stevenholl.com

www.debrecen.hu

www.delta.tudelft.nl

www.boijmans.nl/en

www.champdaction.be

www.muhka.be

www.mudam.lu

www.antwerpen.be

www.oma.eu

PÉCS2010
KONZORCIUM

ERNST & YOUNG

COWI
Magyarország

ECONO
CONSULT

EX ANTE
Tanácsadó Iroda

www.ny.com

www.epulettar.hu

www.archaeology.org

www.ludwigmuseum.hu

keptar.szombathely.hu

www.hetivalasz.hu

www.zeit.de/2008/47/Spitze47

www.tagesspiegel.de/kultur/art772,2643746

www.spiegel.de/kultur/gesellschaft/0,1518,589410,00.html

www.museenkoeln.de/ausstellungen/zukunft.pdf

www.dw-world.de/dw/article/0,2144,3724693,00.html

www.dw-world.de/dw/article/0,2144,3724693,00.html

www.mfor.hu/cikkek/A_alsag_fellenditette_a_mukincs_kereskedelmet.html

XII.3. INTERJÚK LISTÁJA

Név	Beosztás	Intézmény	Téma	Dátum
Pásztor Ágnes	főosztályvezető-helyettes	PMJV Önkormányzata, Humán Főosztály	<ul style="list-style-type: none"> A főosztály közreműködése, szempontjai városi képzőművészeti élet áttekintése 	2007.07.19
Balázsné Donáth Aranka	főosztályvezető	PMJV Önkormányzata, Városfejlesztési Főosztály	<ul style="list-style-type: none"> A főosztály közreműködése, szempontjai parkolási megoldások 	2007.07.19
Sárkány József	osztályvezető	Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága, Képzőművészeti Osztály	<ul style="list-style-type: none"> Projektelőkészítés folyamata BMMI közreműködése, szempontjai 	2007.07.19
Koltai Dénes	dékán	Pécsi Tudományegyetem, Humán Fejlesztési Kar	<ul style="list-style-type: none"> Projektelőkészítés folyamata PTE közreműködése, szempontjai 	2007.07.19
Rabb Szabolcs, Éberling László	klasztermenedzser, projektmenedzser	KIKK Kulturális Innovációs Kompetencia Központ	<ul style="list-style-type: none"> Nagy Kiállítótér előkészítése városi képzőművészeti élet áttekintése 	2007.07.19
Dr. Fabényi Júlia	igazgató	Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága	<ul style="list-style-type: none"> BMMI költségvetési helyzete NKT előkészítése Lehetséges funkciók Látogatottsági adatok 	2007.07.23
Gonda Tibor	alpolgármester	PMJV Önkormányzata	<ul style="list-style-type: none"> Megye-város kapcsolata NKT előkészítése Városi kultúrpolitika Kiállítóhelyek, rendezvényhelyszínek és szállodák a városban 	2007.07.24
Erdődy Gyula	megbízott főosztályvezető, vezető főtanácsos	Baranya Megyei Önkormányzat, Humán Főosztály	<ul style="list-style-type: none"> BMMI helye a megyei intézményrendszerben fejlesztési elképzelések NKT előkészítés 	2007.07.24
Horváth András	elnök	Baranya Megyei Építész Kamara	<ul style="list-style-type: none"> Előkészítés folyamata városépítészeti és műemlékvédelmi szempontok 	2007.07.24
Dr. Hargitai János	elnök	Baranya Megyei Önkormányzat Községgyűlése	<ul style="list-style-type: none"> Megye-város kapcsolata NKT előkészítés További konzultációs partnerek 	2007.07.24
Merza Péter	fejlesztési igazgató	Pécs 2010 Menedzsment Központ	<ul style="list-style-type: none"> Nagy Kiállítótér története kapcsolódó dokumentumok Konzultációs partnerek 	2007.07.24
Dr. Fabényi Júlia	igazgató	Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága	<ul style="list-style-type: none"> Múzeumok tervezett átrendezése Tervezett programok Külföldi és hazai példák 	2007.08.01
Hargitainé Solymosi Beatrix, Balázs Sarolta, Póla Gábor	közgazdasági főosztályvezető, beruházási és vagyong. csopv., fejlesztési referens	Baranya Megyei Önkormányzat	<ul style="list-style-type: none"> Előkészítés folyamata Kockázatok Költségbecslés 	2007.08.01
Somosi János, Galambos Sándor, Nagy Tamás	építészek	(a tervpályázat nyertesei)	<ul style="list-style-type: none"> Egymás feladatainak megismerése Együttműködés területei Tervismertetés 	2007.08.02
Dr. Weiler Árpád	regionális igazgató	Kulturális Örökségvédelmi Hivatal	<ul style="list-style-type: none"> Műemléki védettségű terület elidegenítése Régészeti feltárás folyamata és várható leletek parkolóhelyszínek 	2007.08.13
Laki Zoltán	osztályvezető	Dél-Dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség	<ul style="list-style-type: none"> A kulcsprojektek környezeti vonatkozásai 	2007.08.07
Méhes Márton	kulturális igazgató	Pécs2010 Programiroda	<ul style="list-style-type: none"> Felvezető programok, 2010-es programok 	2007.08.23
Jan van Os, David Gaff	JASPERS szakértők	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség	<ul style="list-style-type: none"> A JASPERS szakértők lehetséges közreműködése a projektben 	2007.08.29
Weiler Árpád	regionális igazgató	Kulturális Örökségvédelmi Hivatal	<ul style="list-style-type: none"> Műemlékvédelem, régészeti feltárások és kockázatok 	2007.08.31

Európa Kulturális Fővárosa – Pécs, 2010
Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt megvalósíthatósági tanulmánya

Winkler Gyula	miniszteri főtanácsadó	Önkormányzati Minisztérium	<ul style="list-style-type: none"> A kulcsprojektek áttekintése, az együttműködés lehetőségei 	2007.09.04
Mosonyi Balázs, Sasvári Zoltán	főigazgató, vezető manager	ROP Irányító Hatóság	<ul style="list-style-type: none"> A kulcsprojektek áttekintése, az együttműködés lehetőségei 	2007.09.04
Miszler Miklós, Márton György, Fehér Tímea	ügyvezető igazgató, fejlesztési igazgató, munkatárs	Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség	<ul style="list-style-type: none"> A projekt állása, várható eljárások és lehetséges együttműködés 	2007.09.10
Várkonyi György	vezető muzeológus	BMMI	<ul style="list-style-type: none"> Kortárs Művészeti Központ és a Nagy Kiállítótér összefüggései 	2007.09.11
Hargitainé Solymosi Beatrix	közgazdasági főosztályvezető	Baranya Megyei Önkormányzat	<ul style="list-style-type: none"> Előrehaladás során felmerült kérdések 	2007.10.02
Hargitainé Solymosi Beatrix, Balázs Sarolta, Póla Gábor	közgazdasági főosztályvezető, beruházási és vagyong. csopv., fejlesztési referens	Baranya Megyei Önkormányzat	<ul style="list-style-type: none"> Előrehaladás során felmerült kérdések 	2007.10.11
Sárkány József	osztályvezető	Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága, Képzőművészeti Osztály	<ul style="list-style-type: none"> Előrehaladás során felmerült kérdések 	2007.10.11
Monostori Katalin	ügyvezető igazgató	Monday Consulting	<ul style="list-style-type: none"> Marketig stratégia 	2007.10.24
Bozóky Anita	igazgató	Művészetek és Irodalom Háza	<ul style="list-style-type: none"> Költségvetés, tevékenység Kapcsolódás az NKT-hoz 	2007.10.25
Gamus Árpád	igazgató	Pécsi Galéria és Vizuális Műhely	<ul style="list-style-type: none"> Költségvetés, tevékenység Kapcsolódás az NKT-hoz 	2007.10.25
Meixner András	igazgató	Pécsi Városi Képtár	<ul style="list-style-type: none"> Költségvetés, tevékenység Kapcsolódás az NKT-hoz 	2007.10.25
Pincehelyi Sándor	grafikus művész		<ul style="list-style-type: none"> Tapasztalatok, javaslatok 	2007.10.25
Bereczky Lóránd	igazgató	Magyar Nemzeti Galéria	<ul style="list-style-type: none"> Tapasztalatok, javaslatok Csontváry gyűjtemény 	2007.10.26
Tasnádi Péter	polgármester	PMJV Önkormányzata	<ul style="list-style-type: none"> Elvárások Aktuális döntések 	2007.10.31

XII.4. A MENEDZSMENTSZERVEZET TAGJAINAK SZAKMAI ÖNÉLETRAJZAI

SZEMÉLYES ADATOK	
Név:	Egry Dóra
Születési idő:	1980.05.15.
Állampolgárság:	Magyar

ISKOLAI VÉGZETTSÉG, EGYÉB TANULMÁNYOK			
Év		Intézmény megnevezése	Végzettség
...-tól	...-ig		
2006		Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar Regionális Politika és Gazdaságtan Doktori Iskola	folyamatban
2002	2004	Pécsi Tudományegyetem, Közgazdaságtudományi Kar – közgazdász	okleveles közgazda
1998	2002	Veszprémi Egyetem – Mérnöki Kar, Idegenforgalmi és Szálloda szak	idegenforgalmi közgazdász
1994	1998	Magyar – Német Nyelvű Iskolaközpont	Érettségi

MUNKAHELYEK, MUNKAKÖRÖK			
Mettől meddig (év/hó)		Munkahely	
2007. május		Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. – fejlesztési divízió irodavezető	
2007. január	2007. május	Pécs Fejlesztési Kft. – fejlesztési projektmenedzser	
2005. február	2006. november	Szent Lukács Egészségügyi Kht- - projektmenedzser	
2002. március	2006. augusztus	MSB Consult Kft. – projektmenedzser	
2001. szeptember	2002. március	Dél-Dunántúli Regionális Idegenforgalmi Bizottság - irodavezető	

RELEVÁNS SZAKMAI TAPASZTALAT		
Mettől meddig (év/hó)	Elvégzett feladat, beosztás	
2007 január		Az Európa Kulturális Fővárosa program tervpályázatainak, közbeszerzéseinek koordinálása, lebonyolítása
2005 február	2006 november	Dombóvári Szent Lukács rehabilitációs Központ projektmenedzseri feladatainak ellátása: HEFOP-4.3.3. támogatásból megvalósuló rehabilitációs központhoz kapcsolódóan a projekt megvalósításának teljeskörű lebonyolítása (közbeszerzések kiírása, lebonyolítása, elszámolások készítése stb.)
2004	2005	Bátaapáti Gróf Apponyi Kúria PHARE ORPHEUS programból megvalósuló fejlesztés teljeskörű lebonyolítása, projektmenedzseri tevékenységek ellátása (közbeszerzések kiírása, lebonyolítása, elszámolások készítése stb.)
2005	2005	Lenti és térségének komplex megvalósíthatósági tanulmány készítés
2002	2002	Budapesti Gyógyfürdők és Hévízei Rt. részére pályázatkészítés (Széchenyi Fürdő, Lukács Fürdő, Gellért Fürdő) – pályázatkészítés és projektmenedzserment

NYELVISMERET			
(gyenge-közepes-jó-kiváló-anyanyelv)			
	Beszéd	Olvasás	Írás
Magyar	Anyanyelv	anyanyelv	anyanyelv
Német	Kiváló	kiváló	kiváló
Angol	Jó	jó	jó
Olasz	Közepes	közepes	közepes

SZEMÉLYES ADATOK	
Név:	Vincze Erika
Születési idő:	1963. 07.23.
Állampolgárság:	magyar

ISKOLAI VÉGZETTSÉG, EGYÉB TANULMÁNYOK			
(Kezdje a legfrissebbel, és úgy haladjon az időben visszafelé!)			
Év		Intézmény megnevezése	Végzettség
....-tól	...-ig		
2008. 05.	2008.05.	CIB Bank Zrt. Budapest	„Jogi alapismeretek a pénzügyi és bankszektor területén” szaktanfolyam sikeres elvégzése
2008.04.	2008.04.	CIB Bank Zrt. Budapest	„A projektfinanszírozás elmélete és gyakorlata., szaktanfolyam sikeres elvégzése
1981.	1985.	Janus Pannonius Tudományegyetem-Pécs Közgazdaságtudományi kar:	okleveles közgazda (ipari tervező-szervező szak)
1975.	1981.	Radnóti Miklós Közgazdasági Szakközépiskola – Pécs	Képesített könyvelő, vállalati tervező és statisztikus

MUNKAHELYEK, MUNKAKÖRÖK		
(Kezdje az aktuálissal, és úgy haladjon az időben visszafelé!)		
Mettől meddig (év/hó)	Munkahely	
2008.06.23.	.	Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. Fejlesztési divízió - pénzügyi asszisztens
2008.02.	2008. 06.	CIB Bank Zrt. Délnyugat-Magyarországi régió 055 Fiók Pécs
1997.02.	2008.03.	K&H Bank Zrt. Délnyugat-Magyarországi region – belső ellenőr – hitelelemző- vállalati üzletkötő- hitelkockázati kontrollor
1996.08.	1997.01.	Baranya Megyei Munkaügyi Központ
1995.04.	1996.07.	Szigetvár és Vidéke Takarékszövetkezet Pécs – hitelezési csoportvezető
1989.07.	1995.04.	Baranya Megyei Közgyűlés Hivatala: -Közzgazdász
1986.01.	1989.06.	Pécs Megyei Jogú Város Tanácsa – tervelemző közzgazdász
1985.09.	1985.12.	Mecseki Ércbányászati Vállalat - tervelemző közzgazdász

RELEVÁNS SZAKMAI TAPASZTALAT (Haladjon az időben visszafelé!)		
Mettől meddig (év/hó)		Elvégzett feladat, beosztás
2008.02.	2008.06	Vállalati üzletkötő: projektfinanszírozás
1997.02.	2008.01.	Hitelkockázati kontroller: A kockázati és üzleti döntéseknek, valamint a vonatkozó jogszabályoknak és belső utasításoknak megfelelő szerződések összeállítása, ellenőrzése, rendszerezése. A kapcsolódó számítógépes nyilvántartási rendszerhez szükséges adat és információ biztosítása, kezelése. A hitelezéssel és döntésekkel kapcsolatos belső dokumentáció és irattár kezelése, folyamatos monitorálása. Közreműködés szabályzatok, utasítások összeállításában, véleményezésében.
1989.07	1995.04.	Baranya Megyei Közgyűlés Hivatala: Közgazdász Pénzügyi-területfejlesztési és Ellenőrzési Osztály Területfejlesztési, térségi programok összeállítása, területfejlesztési, foglalkoztatáspolitikai pályázatok elbírálása, értékelése. Baranya megye vállalkozás-fejlesztési forrásainak, befektetési lehetőségeinek felkutatása, elemzése, nemzetközi projektek kidolgozása, menedzselése. (Phare, Overture...stb.)
1986.01.	1989.06.	Pécs MJV Tanácsa Terv- és közigazdasági osztály: közgazdász Pécs város 2000. évig szóló stratégia tervének összeállítása, kidolgozása, menedzselése, ágazati beruházások előkészítésében és lebonyolításában való közreműködés. Statisztikák, jelentések összeállítása, elemzések készítése.

NYELVISMERET (gyenge-közepes-jó-kiváló-anyanyelv)			
Nyelv	Beszéd	Olvasás	Írás
alapfokú német	gyenge	közepes	közepes
alapfokú angol	gyenge	közepes	közepes

SZEMÉLYES ADATOK	
Név:	Litter Éva
Születési idő:	1984. 03. 27.
Állampolgárság:	magyar

ISKOLAI VÉGZETTSÉG, EGYÉB TANULMÁNYOK			
(Kezdje a legfrissebbel, és úgy haladjon az időben visszafelé!)			
Év		Intézmény megnevezése	Végzettség
....-tól	...-ig		
2002. 09.	2007. 09.	PTE KTK	Okleveles közgazdász
2004. 09.	2005. 05.	Európai Uniós Pályázati források és felhasználásuk módjai	
2003. 07.	2003. 09.	Churchill House Scholl	
1998. 09.	2002. 09.	Leöwey Klára Gimnázium Német Nemzetiségi Tagozat	Érettségi

MUNKAHELYEK, MUNKAKÖRÖK	
(Kezdje az aktuálissal, és úgy haladjon az időben visszafelé!)	
Mettől meddig (év/hó)	Munkahely
2007 10.	Pécs2010 Menedzsment Központ Kht.

RELEVÁNS SZAKMAI TAPASZTALAT		
(Haladjon az időben visszafelé!)		
Mettől meddig (év/hó)		Elvégzett feladat, beosztás
2005. 12.	2007. 10.	AEGEE Európai Hallgatók Egyesülete, szervező
2006. 07.	2006. 12.	Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt., gyakornok
2004. 10.	2005. 10.	Magyar Országgyűlés, ösztöndíjas gyakornok

NYELVISMERET			
(gyenge-közepes-jó-kiváló-anyanyelv)			
	Beszéd	Olvasás	Írás
Angol nyelv	jó	jó	jó
Német nyelv	kiváló	kiváló	kiváló

XII.5. LOGIKAI KERETMÁTRIX

<i>Projekt leírása</i>	<i>Indikátorok</i>	<i>Indikátorok forrása</i>	<i>Feltételek</i>
<i>Átfogó célok</i>	<i>Hatásindikátorok</i>		
<ul style="list-style-type: none"> elitkultúra jövedelemtermelő képességének javítása szponzorációs tevékenység javítása közgyűjtemények fenntartása finanszírozásának stabilabbá tétele kulturális ipari KKV-k versenyképességének javítása elitkultúra versenyképességének javítása 	<p>A BMMI képző- és iparművészeti kiállításait látogatók száma</p> <p>Egy látogatóra eső átlagos bevétel (pályázatok nélkül)</p>	BMMI éves beszámoló	
<i>Projekt célja</i>	<i>Eredményindikátorok</i>		
<ol style="list-style-type: none"> a megye, a város és a BMMI kulturális kapcsolatrendszerének bővítése a Modern Magyar Képtár méltó, korszerű, egy helyszínen történő elhelyezése intenzív, célzott marketing tevékenységre alkalmas szervezet kialakítása rangos időszaki kiállítások megrendezésére alkalmas tér kialakítása korszerű múzeumpedagógiai eszközök alkalmazása kulturális menedzsment szakemberek felvétele szponzorációs tevékenység ösztönzése kulturális ipari kis- és középvállalkozások bevonása az EKF program megvalósításába, a fejlesztésekhez (a működtetéshez, az eredmények fenntartásához) kapcsolódó szolgáltatások biztosításába 	<p>Évente megrendezett időszakos kiállítások és rendezvények együttes száma a felújított és bővített Régi Vármegeházában</p> <p>BMMI alkalmazotti létszáma</p> <p>Alkalmazott kulturális menedzsment / marketing szakemberek száma</p> <p>A képző- és iparművészeti kiállítások átlagos nyári nyitvatartási ideje</p>	BMMI éves beszámoló	<p>A projekt eredményeinek fenntartásához (pl. időszakos kiállítások megrendezéséhez, a BMMI megnövekedett alkalmazotti létszámának fenntartásához) szükséges források hosszabb távon is rendelkezésre állnak.</p> <p>A kulturális ipari KKV-k kellő érdeklődést mutatnak a projekt megvalósítása iránt.</p>
<i>Eredmények (outputok)</i>	<i>Kimenetindikátorok</i>		
<ul style="list-style-type: none"> Megtörténik hét múzeumépület felújítása (egy esetben bővítéssel) Megvalósulnak a tervezett kommunikációs, nyilvánossági és ESZA-típusú tevékenységek 	<p>Megújított épületek összes nettó alapterülete</p> <p>Megújított zöldterületek összes alapterülete</p> <p>Akadálymentesített épületek száma</p> <p>A 2009-2010-ben megrendezett ESZA-típusú rendezvények részvevőinek száma</p> <p>Az új, interaktív honlap éves látogatóinak száma</p>	<p>Építési napló</p> <p>Kedvezményezett beszámoló</p> <p>BMMI éves beszámoló</p>	<p>A kulcsprojekt megvalósításához szükséges források rendelkezésre állnak.</p>
<i>Tevékenységek</i>	<i>Eszközök</i>	<i>Költségvetés</i>	
<ul style="list-style-type: none"> Tervezés Régészet Kivitelezés Költözés 	<p>Alvállalkozók bevonása</p> <p>Projektmenedzsment kapacitások biztosítása</p>	Bruttó 1 797 mFt	<p>A projekt egyes szakaszai – beleértve a közbeszerzési eljárásokat is – a tervezett ütemezésben valósulnak meg.</p> <p>A projekt megvalósítását műszaki-környezeti tényezők nem akadályozzák.</p>
			<i>Előfeltételek</i>
			A kulcsprojekt finanszírozási feltételei teljesíthetők.

A projekt céljai, eredményei, az indikátorok és a projekt tevékenységei közötti összefüggések:

Amint az az előző oldalon bemutatott logikai keretmátrixból is látható, a projekt **Átfogó céljaihoz, Projekt céljaihoz** (vagyis konkrét célkitűzéseikhez) és **Eredményeihez** egyértelműen hozzákapcsolhatók a projekt tervezése során meghatározott **Hatás-, Eredmény- és Kimenetindikátorok**.

A projekt konkrét tevékenységei az alábbiak szerint kapcsolódnak ezekhez:

Átfogó célok

- **Elitkulturá jövedelemtermelő képességének javítása:** A kiállítások a múzeumépületek és környezetük felújításával vonzóbbak lesznek, a nagy, időszakos kiállítások megrendezésére alkalmas tér további, jelentős számú látogatót vonz.
- **Szponzorációs tevékenység javítása:** A BMMI szervezetfejlesztése, a Marketing Igazgatóság létrehozása ehhez is hozzájárul.
- **Közgyűjtemények fenntartása finanszírozásának stabilabbá tétele:** Növekvő látogatói és rendezvénybevételek, ingatlanok kihasználtságának optimalizálása.
- **Kulturális ipari KKV-k versenyképességének javítása:** Rendezvényhelyszín, bérelhető terek biztosítása, de közvetve a látogatóforgalom növekedése is hozzájárul a kulturális ipari szektor versenyképességének növeléséhez.
- **Elitkulturá versenyképességének javítása:** A vonzó, időszakos kiállítások növelik az általános érdeklődést a képzőművészetek iránt.

Projekt célok

- **A megye, a város és a BMMI kulturális kapcsolatrendszerének bővítése:** A nagy, időszakos kiállítások megrendezésére alkalmas tér befogadhatóvá tesz hazai és nemzetközi vándorkiállításokat. A korszerű elhelyezésnek (új műtárgyraktár) köszönhetően jobban feldolgozhatóvá, kutathatóvá váló Modern Magyar Képtár közgyűjtemény serkenteni fogja a hazai és nemzetközi kulturális partnerek érdeklődését.
- **A Modern Magyar Képtár méltó, korszerű, egy helyszínen történő elhelyezése:** A Régi Vármegyeházában kialakítandó új műtárgyraktár.

- **Intenzív, célzott marketing tevékenységre alkalmas szervezet kialakítása:** A BMMI szervezetfejlesztése keretében hatékony Marketing Igazgatóság kerül létrehozásra.
- **Rangos időszaki kiállítások megrendezésére alkalmas tér kialakítása:** Nagy, időszakos kiállítások megrendezésére alkalmas tér kialakítása a Régi Vármegyeházában.
- **Korszerű múzeumpedagógiai eszközök alkalmazása:** A megújuló környezetben az eddigi állandó kiállítások korszerű múzeumpedagógiai megoldásokkal kerülnek újra a nagyközönség elé.
- **Kulturális menedzsment szakemberek felvétele:** A BMMI szervezetfejlesztése keretében további kulturális menedzsment szakemberek kerülnek alkalmazásra.
- **Szponzorációs tevékenység ösztönzése:** A BMMI szervezetfejlesztése, a Marketing Igazgatóság létrehozása ehhez is hozzájárul.
- **Kulturális ipari kis- és középvállalkozások bevonása az EKF program megvalósításába, a fejlesztésekhez (a működtetéshez, az eredmények fenntartásához) kapcsolódó szolgáltatások biztosításába:** Rendezvényhelyszín, bérelhető terek biztosítása, de közvetve a látogatóforgalom növekedése is hozzájárul a kulturális ipari szektor versenyképességének növeléséhez.

Eredmények (outputok)

- **Megtörténik hét múzeumépület felújítása (egy esetben bővítéssel):** A felújítások, bővítés része a fejlesztésnek.
- **Megvalósulnak a tervezett kommunikációs, nyilvánossági és ESZA-típusú tevékenységek:** A kommunikációs, nyilvánossági és ESZA-típusú tevékenységek részét képezik a fejlesztésnek.

XII.6. MEGVALÓSÍTÁSI KÖLTSÉGEK PARTNERENKÉNTI ÉS ÉVENKÉNTI RÉSZLETEZÉSE

Tétel	2008							2009							2010						
	Nettó költség	Visszaigényelhető áfa	Elszámolható áfa	Elszámolható összeg	Támogatás	Saját erő		Nettó költség	Visszaigényelhető áfa	Elszámolható áfa	Elszámolható összeg	Támogatás	Saját erő		Nettó költség	Visszaigényelhető áfa	Elszámolható áfa	Elszámolható összeg	Támogatás	Saját erő	
		13,87%	86,13%			84,83%	ÖM Önerő Alap		Saját hozzájárulás	13,87%			86,13%	84,83%		ÖM Önerő Alap	Saját hozzájárulás			13,87%	86,13%
BMÖ																					
Előkészítési költségek	0	0	0	0	0	0	0	17 000 250	471 567	2 928 483	19 928 733	16 904 927	996 437	2 027 369	0	0	0	0	0	0	0
Menedzsment költségek (bér jellegű)				0	0	0	0	13 280 760	0	0	13 280 760	11 265 658	664 038	1 351 064	3 320 190	0	0	3 320 190	2 816 414	166 010	337 766
Menedzsment költségek (egyéb)	0	0	0	0	0	0	0	1 500 000	41 608	258 392	1 758 392	1 491 589	87 920	178 883	375 000	10 402	64 598	439 598	372 897	21 980	44 721
Építési költségek	0	0	0	0	0	0	0	712 168 262	19 754 704	122 678 949	834 847 211	708 175 046	41 742 361	84 929 804	351 258 363	9 743 491	60 508 182	411 766 544	349 288 813	20 588 327	41 889 404
Eszközbeszerzés	0	0	0	0	0	0	0	91 666 667	2 542 725	15 790 609	107 457 275	91 152 680	5 372 864	10 931 731	0	0	0	0	0	0	0
Szakmai szolgáltatások költségei	0	0	0	0	0	0	0	22 333 100	619 494	3 847 126	26 180 226	22 207 876	1 309 011	2 663 339	7 333 333	203 418	1 263 249	8 596 582	7 292 214	429 829	874 539
Adminisztratív költségek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Telekvásárlás költsége	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nyilvánosság biztosítása	0	0	0	0	0	0	0	8 775 000	243 408	1 511 592	10 286 592	8 725 797	514 330	1 046 465	4 308 333	119 508	742 159	5 050 492	4 284 176	252 525	513 791
BMÖ összesen:	0	0	0	0	0	0	0	866 724 039	23 673 505	147 015 151	1 013 739 190	859 923 574	50 686 959	103 128 656	366 595 219	10 076 819	62 578 187	429 173 406	364 054 515	21 458 670	43 660 221
PMJV																					
Előkészítési költségek	0	0	0	0	0	0	0	44 160 000	0	8 832 000	52 992 000	44 951 473	2 649 600	5 390 927	0	0	0	0	0	0	0
Menedzsment költségek (bér jellegű)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Menedzsment költségek (egyéb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Építési költségek	0	0	0	0	0	0	0	107 434 583	0	21 486 917	128 921 500	109 360 118	6 446 075	13 115 307	0	0	0	0	0	0	0
Eszközbeszerzés	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Szakmai szolgáltatások költségei	0	0	0	0	0	0	0	72 383 333	0	14 476 667	86 860 000	73 680 649	4 343 000	8 836 351	6 273 333	0	1 254 667	7 528 000	6 385 769	376 400	765 831
Adminisztratív költségek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Telekvásárlás költsége	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nyilvánosság biztosítása	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PMJV összesen:	0	0	0	0	0	0	0	223 977 917	0	44 795 583	268 773 500	227 992 240	13 438 675	27 342 585	6 273 333	0	1 254 667	7 528 000	6 385 769	376 400	765 831
Pécs2010 Kht.																					
Előkészítési költségek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Menedzsment költségek (bér jellegű)	0	0	0	0	0	0	0	12 425 400	0	0	12 425 400	10 540 082	1 885 318	3 106 350	0	0	3 106 350	2 635 021	0	471 329	
Menedzsment költségek (egyéb)	0	0	0	0	0	0	0	300 000	60 000	0	300 000	254 481	45 519	0	0	0	0	0	0	0	
Építési költségek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Eszközbeszerzés	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Szakmai szolgáltatások költségei	0	0	0	0	0	0	0	17 750 000	3 550 000	0	17 750 000	15 056 776	2 693 224	3 550 000	710 000	0	3 550 000	3 011 355	0	538 645	
Adminisztratív költségek	0	0	0	0	0	0	0	720 000	144 000	0	720 000	610 754	109 246	180 000	36 000	0	180 000	152 688	0	27 312	
Telekvásárlás költsége	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Nyilvánosság biztosítása	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Pécs2010 Kht. összesen:	0	0	0	0	0	0	0	31 195 400	3 754 000	0	31 195 400	26 462 092	4 733 308	6 836 350	746 000	0	6 836 350	5 799 064	0	1 037 286	

XII.7. PÉNZÜGYI ÜTEMEZÉS

Projekt bruttó költségvetési tételei	2008 IV. negyedév	2009 I. negyedév	2009 II. negyedév	2009 III. negyedév	2009 IV. negyedév	2010 I. negyedév	2010 II. negyedév	Összesen
Előkészítési költségek	0,00	36,70	36,70	0,00	0,00	0,00	0,00	73,39
Menedzsment költségek	0,00	6,88	7,06	6,88	7,06	6,88	0,00	34,74
Építési költségek	0,00	0,00	204,29	389,62	389,62	421,51	0,00	1 405,03
<i>Vasarely Múzeum</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>15,34</i>	<i>45,07</i>	<i>45,07</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>105,48</i>
<i>MMK I.</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>22,12</i>	<i>65,02</i>	<i>65,02</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>152,16</i>
<i>Múzeum Galéria</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>4,29</i>	<i>12,61</i>	<i>12,61</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>29,52</i>
<i>BMMI Igazgatóság</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>2,40</i>	<i>7,05</i>	<i>7,05</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>16,50</i>
<i>Schaár-épület</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,29</i>	<i>0,84</i>	<i>0,84</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>1,97</i>
<i>Vasarely Múzeum melléképülete</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>2,41</i>	<i>7,09</i>	<i>7,09</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>16,60</i>
<i>Közterületek</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>18,74</i>	<i>55,09</i>	<i>55,09</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>128,92</i>
<i>Múzeumkertek</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>7,43</i>	<i>21,83</i>	<i>21,83</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>51,09</i>
<i>Régi Vármegyeháza</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>131,27</i>	<i>175,01</i>	<i>175,01</i>	<i>421,51</i>	<i>0,00</i>	<i>902,80</i>
Eszközbeszerzés	0,00	0,00	0,00	36,67	73,33	0,00	0,00	110,00
Szakmai szolgáltatások költségei	0,00	36,09	37,40	29,28	32,19	7,09	13,49	155,55
Adminisztratív költségek	0,00	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,00	1,02
Telekvásárlás költsége	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nyilvánosság biztosítása	0,00	0,00	0,00	4,71	5,81	2,83	2,36	15,70
Összes bruttó költség	0,00	79,86	285,65	467,35	508,21	438,51	15,85	1 795,44
<i>Visszaigényelhető áfa</i>	<i>0,00</i>	<i>1,63</i>	<i>5,83</i>	<i>9,54</i>	<i>10,38</i>	<i>10,43</i>	<i>0,38</i>	<i>38,19</i>
Összes elszámolható költség	0,00	78,23	279,82	457,81	497,84	428,08	15,47	1 757,25
<i>DDOP támogatás (84,83 %)</i>	<i>0,00</i>	<i>66,36</i>	<i>237,36</i>	<i>388,35</i>	<i>422,30</i>	<i>363,12</i>	<i>13,12</i>	<i>1 490,62</i>
Összes saját erő	0,00	11,87	42,46	69,46	75,54	64,95	2,35	266,63
<i>ÖM önerő támogatás</i>	<i>0,00</i>	<i>3,82</i>	<i>13,66</i>	<i>22,35</i>	<i>24,30</i>	<i>21,07</i>	<i>0,76</i>	<i>85,96</i>
Összes saját hozzájárulás	0,00	8,05	28,80	47,12	51,24	43,88	1,59	180,67

XII.8. MŰKÖDÉSI BEVÉTELEK ÉS KIADÁSOK

Bevételi és kiadási tételek	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Összes bruttó bevétel	369,63	231,32	238,49	245,40	252,03	258,83	265,82	273,26	280,92	288,78	296,87	305,18	313,72	322,51
<i>Jegybevétel</i>	<i>234,34</i>	<i>143,47</i>	<i>147,91</i>	<i>152,20</i>	<i>156,31</i>	<i>160,53</i>	<i>164,87</i>	<i>169,48</i>	<i>174,23</i>	<i>179,11</i>	<i>184,12</i>	<i>189,28</i>	<i>194,58</i>	<i>200,03</i>
<i>Normatív támogatás</i>	<i>126,05</i>	<i>78,34</i>	<i>80,76</i>	<i>83,11</i>	<i>85,35</i>	<i>87,65</i>	<i>90,02</i>	<i>92,54</i>	<i>95,13</i>	<i>97,80</i>	<i>100,53</i>	<i>103,35</i>	<i>106,24</i>	<i>109,22</i>
<i>Egyéb - bérleti díjak</i>	<i>9,24</i>	<i>9,51</i>	<i>9,81</i>	<i>10,09</i>	<i>10,37</i>	<i>10,65</i>	<i>10,93</i>	<i>11,24</i>	<i>11,55</i>	<i>11,88</i>	<i>12,21</i>	<i>12,55</i>	<i>12,90</i>	<i>13,27</i>
Összes változó költség	177,14	62,80	65,83	67,74	69,57	71,45	73,38	75,43	77,54	79,71	81,94	84,24	86,60	89,02
<i>Fűtődíj, változó</i>	<i>6,57</i>	<i>6,77</i>	<i>6,98</i>	<i>7,18</i>	<i>7,37</i>	<i>7,57</i>	<i>7,77</i>	<i>7,99</i>	<i>8,22</i>	<i>8,45</i>	<i>8,68</i>	<i>8,93</i>	<i>9,18</i>	<i>9,43</i>
<i>Áramdíj, változó</i>	<i>14,41</i>	<i>14,84</i>	<i>15,30</i>	<i>15,74</i>	<i>16,17</i>	<i>16,61</i>	<i>17,05</i>	<i>17,53</i>	<i>18,02</i>	<i>18,53</i>	<i>19,05</i>	<i>19,58</i>	<i>20,13</i>	<i>20,69</i>
<i>Víz- és csatornadíj</i>	<i>5,48</i>	<i>5,49</i>	<i>5,66</i>	<i>5,82</i>	<i>5,98</i>	<i>6,14</i>	<i>6,31</i>	<i>6,48</i>	<i>6,66</i>	<i>6,85</i>	<i>7,04</i>	<i>7,24</i>	<i>7,44</i>	<i>7,65</i>
<i>Szemétszállítás díja</i>	<i>0,69</i>	<i>0,71</i>	<i>0,73</i>	<i>0,75</i>	<i>0,77</i>	<i>0,79</i>	<i>0,81</i>	<i>0,83</i>	<i>0,86</i>	<i>0,88</i>	<i>0,91</i>	<i>0,93</i>	<i>0,96</i>	<i>0,99</i>
<i>Programköltség</i>	<i>150,00</i>	<i>35,00</i>	<i>37,17</i>	<i>38,25</i>	<i>39,28</i>	<i>40,34</i>	<i>41,43</i>	<i>42,59</i>	<i>43,78</i>	<i>45,01</i>	<i>46,27</i>	<i>47,56</i>	<i>48,89</i>	<i>50,26</i>
Állandó költség	86,45	90,78	95,50	100,14	105,13	109,96	114,85	119,99	126,05	132,22	138,49	145,07	151,98	159,23
<i>Fűtődíj, alapidíj</i>	<i>4,28</i>	<i>4,41</i>	<i>4,54</i>	<i>4,67</i>	<i>4,80</i>	<i>4,93</i>	<i>5,06</i>	<i>5,20</i>	<i>5,35</i>	<i>5,50</i>	<i>5,65</i>	<i>5,81</i>	<i>5,97</i>	<i>6,14</i>
<i>Áramdíj, alapidíj</i>	<i>0,27</i>	<i>0,28</i>	<i>0,29</i>	<i>0,30</i>	<i>0,31</i>	<i>0,32</i>	<i>0,32</i>	<i>0,33</i>	<i>0,34</i>	<i>0,35</i>	<i>0,36</i>	<i>0,37</i>	<i>0,38</i>	<i>0,39</i>
<i>Karbantartási költség</i>	<i>15,00</i>	<i>15,45</i>	<i>15,93</i>	<i>16,39</i>	<i>16,83</i>	<i>17,29</i>	<i>17,75</i>	<i>18,25</i>	<i>18,76</i>	<i>19,29</i>	<i>19,83</i>	<i>20,38</i>	<i>20,95</i>	<i>21,54</i>
<i>Béreköltség</i>	<i>63,11</i>	<i>66,64</i>	<i>70,51</i>	<i>74,31</i>	<i>78,48</i>	<i>82,48</i>	<i>86,52</i>	<i>90,76</i>	<i>95,84</i>	<i>101,02</i>	<i>106,27</i>	<i>111,80</i>	<i>117,61</i>	<i>123,73</i>
<i>Általános költségek (állandó)</i>	<i>3,79</i>	<i>4,00</i>	<i>4,23</i>	<i>4,46</i>	<i>4,71</i>	<i>4,95</i>	<i>5,19</i>	<i>5,45</i>	<i>5,75</i>	<i>6,06</i>	<i>6,38</i>	<i>6,71</i>	<i>7,06</i>	<i>7,42</i>
Összes nettó költség	263,59	153,58	161,33	167,88	174,69	181,41	188,23	195,42	203,59	211,93	220,44	229,31	238,58	248,25
<i>Áfa</i>	<i>52,72</i>	<i>30,72</i>	<i>32,27</i>	<i>33,58</i>	<i>34,94</i>	<i>36,28</i>	<i>37,65</i>	<i>39,08</i>	<i>40,72</i>	<i>42,39</i>	<i>44,09</i>	<i>45,86</i>	<i>47,72</i>	<i>49,65</i>
Összes bruttó költség	316,31	184,29	193,60	201,45	209,63	217,69	225,87	234,51	244,31	254,32	264,52	275,17	286,29	297,90
Működési egyenleg	53,33	47,02	44,89	43,95	42,40	41,14	39,95	38,76	36,61	34,46	32,34	30,01	27,43	24,61

Bevételi és kiadási tételek	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
Összes bruttó bevétel	331,54	340,82	350,37	360,18	370,26	380,63	391,29	402,24	413,50	425,08	436,98	449,22	461,80	474,73
<i>Jegybevétel</i>	205,63	211,38	217,30	223,39	229,64	236,07	242,68	249,48	256,46	263,64	271,03	278,61	286,41	294,43
<i>Normatív támogatás</i>	112,28	115,42	118,65	121,97	125,39	128,90	132,51	136,22	140,03	143,95	147,99	152,13	156,39	160,77
<i>Egyéb - bérleti díjak</i>	13,64	14,02	14,41	14,81	15,23	15,66	16,09	16,55	17,01	17,48	17,97	18,48	18,99	19,53
Összes változó költség	91,52	94,08	96,71	99,42	102,20	105,07	108,01	111,03	114,14	117,34	120,62	124,00	127,47	131,04
<i>Fűtésdíj, változó</i>	9,70	9,97	10,25	10,53	10,83	11,13	11,44	11,76	12,09	12,43	12,78	13,14	13,51	13,88
<i>Áramdíj, változó</i>	21,27	21,87	22,48	23,11	23,76	24,42	25,10	25,81	26,53	27,27	28,04	28,82	29,63	30,46
<i>Víz- és csatornadíj</i>	7,87	8,09	8,31	8,54	8,78	9,03	9,28	9,54	9,81	10,08	10,37	10,66	10,96	11,26
<i>Szemétszállítás díja</i>	1,01	1,04	1,07	1,10	1,13	1,16	1,20	1,23	1,26	1,30	1,34	1,37	1,41	1,45
<i>Programköltség</i>	51,67	53,12	54,60	56,13	57,70	59,32	60,98	62,69	64,44	66,25	68,10	70,01	71,97	73,99
Állandó költség	166,83	174,81	183,19	191,99	201,22	210,91	221,08	231,76	242,97	254,74	267,10	280,07	293,70	308,00
<i>Fűtésdíj, alapdíj</i>	6,31	6,49	6,67	6,86	7,05	7,25	7,45	7,66	7,87	8,10	8,32	8,56	8,79	9,04
<i>Áramdíj, alapdíj</i>	0,40	0,42	0,43	0,44	0,45	0,46	0,48	0,49	0,51	0,52	0,53	0,55	0,56	0,58
<i>Karbantartási költség</i>	22,14	22,76	23,40	24,06	24,73	25,42	26,13	26,87	27,62	28,39	29,19	30,00	30,84	31,71
<i>Béreköltség</i>	130,16	136,93	144,05	151,54	159,42	167,71	176,43	185,60	195,25	205,41	216,09	227,32	239,15	251,58
<i>Általános költségek (állandó)</i>	7,81	8,22	8,64	9,09	9,57	10,06	10,59	11,14	11,72	12,32	12,97	13,64	14,35	15,09
Összes nettó költség	258,35	268,89	279,90	291,41	303,42	315,97	329,09	342,79	357,11	372,07	387,72	404,07	421,17	439,05
<i>Áfa</i>	51,67	53,78	55,98	58,28	60,68	63,19	65,82	68,56	71,42	74,41	77,54	80,81	84,23	87,81
Összes bruttó költség	310,02	322,67	335,89	349,69	364,10	379,17	394,90	411,35	428,53	446,49	465,26	484,89	505,40	526,85
<i>Működési egyenleg</i>	21,52	18,15	14,48	10,49	6,16	1,46	-3,62	-9,10	-15,03	-21,41	-28,28	-35,67	-43,60	-52,13

XII.9. NÉHÁNY HAZAI MÚZEUM ÁRKÉPZÉSE

	Belépőjegy (Ft)	Látogatók száma	Kiállítás időtartama	Költségvetés
Munkácsy kiállítás - Magyar Nemzeti Galéria, Budapest				
teljes árú	1500	360 000	2006.05. 25 - 2006. 07. 31	70 000 000
kedvezményes	800			
Dzsingisz kán és öröksége - Nemzeti Múzeum, Budapest				
teljes árú	600	100 000	2007.05.25-2007.09.30	na.
diák,nyugdíjas, pedagógus	500			
családi	1000 (4fő)			
csoportos	3000 (10 fő)			
...és akkor megérkeztek az Inkák - Szépművészeti Múzeum, Budapest				
teljes árú	2400	150 000	2008. 05.18-2007.09.30	130 000 000
kedvezményes	1200			
gyerekjegy	600			
csoportos felnőtt (15 fő felett)	2200 (1 fő)			
csoportos kedvezményes(15 fő felett)	1000 (1 fő)			
Az igazi da Vinci - MODEM, Debrecen				
teljes árú belépőjegy (hétköznap/hétfőgén)	2900 / 3200	várhatóan 100 000 felett	2007.08.16-2007.11.16	242 000 000
kedvezményes jegy (hétköznap/hétfőgén)	1500 / 1700			
családi belépő (hétköznap/hétfőgén)	6000 / 7000 (4 fő)			
csoportos jegy (hétköznap/hétfőgén)	1800 / 2000 (1 fő)			
csoportos kedvezményes (hétköznap/hétfőgén)	900 / 1000 (1 fő)			
Salvador Dali kiállítás - Szegedi Városi Galéria				
felnőtt	1500	23 000	6 hét	12 000 000
kedvezményes	850			

XII.10. NÉHÁNY KÜLFÖLDI MÚZEUM ÁRKÉPZÉSE

	Belépőjegy (euro)	Látogatók száma	Kiállítás időtartama	Költségvetés
Albrecht Dürer - Albertina, Bécs				
felöltt	9,5	177 668	na.	na.
diák	7			
Rubens in Europe - Palais des Beaux Arts, Lille				
felöltt	13	300 000	3 hónap	na.
diák	16			
Museum Quarter, Bécs				
kombinált jegy (múzeumok és egyebek)	25	600-700 000 évente	állandó	na.
kombinált jegy (múzeumok)	21,5			
kombinált jegy (meghatározott múzeumok)	16			
egyedi belépőjegy	7,5-15			
The Masterpieces - Rijksmuseum, Amsterdam				
felöltt	10	800.000-1.000.000 évente	2003-2009	na.
diák	7,5			
Van Gogh Museum, Amsterdam				
felöltt	10	400-600.000 évente	állandó	na.
diák	2,5	400-600.000 évente	állandó	
Museum Quarter, Birmingham				
belépőjegy	ingyenes	300-400.000 évente	állandó és időszakos	na.

XII.11. NÉHÁNY PÉLDAÉRTÉKŰ KÜLFÖLDI MÚZEUM BEMUTATÁSA

XII.11.1. Musee d'Art Moderne, Luxemburg

A Musée d'Art Moderne Grand-Duc Jean (MUDAM) politikai szándékot tükröz: Luxemburgot, amely az 1980-as években Európa és a pénzügyi világ fővárosává vált, kulturális fővárossá is emelni.

MUDAM, Luxemburg
www.mudam.lu

A 2006 júliusában megnyitott kortárs művészeti bemutatóhely történelmi helyszínen, a Thüngen erődnél, a Kirchberg fennsíkon épült. A Thüngen erőd a város védelmi rendszerének fontos része volt, és minden más épületnél jobban jelképezi Luxemburg katonai történelmének három évszázadát. A Loeh Ming Pei által megálmodott és megtervezett háromszintes múzeumépület kiállításai több mint 120 jelentős művész 200-nál is több művét mutatják be. A nagyméretű épület tágas közös helyiségekkel, hagyományos kiállításokkal, egy auditóriummal, múzeumbolttal és kávézóval rendelkezik. **2007-ben Luxemburg egyike volt Európa kulturális fővárosainak, és az új múzeum is része volt a programnak.**

A MUDAM fő mottója: „Legyél a művészek vendége”. A napjainkban használt változatos kifejezési formák iránt nyitott múzeum „teljhatalmat” adott a művészeknek és tervezőknek, hogy megalkossák mind a formáját, mind tartalmát, hogy a tapasztalatcsere és az oktatás élő helyszínévé válhasson. Ennek jegyében a múzeum minden szeglete, alkotóeleme a művészek és tervezők értelmezése és gondolatai nyomán született meg.

A múzeum teljes területe 10.000 nm, amelyből **6000 nm kiállítótér**. Az épület térfogata mintegy 72.000 m³, maximális magassága 43 m. **90 millió eurós** költségvetéssel épült, és

kétségkívül az ország egyik legambiciózusabb építészeti és kulturális projektje.

Délnyugati homlokzata a belvárosra néz – a Grundra, a Clausenre és a Pfaffenthalra – északi oldalán pedig, ahol a főbejárat is van, a Place de l’Europe található. A múzeum két, száraz várárkon átívelő hídon közelíthető meg, amelyek a múzeum alakját tükröző nyílhegyhez vezetve összetartanak. A fő előcsarnokot követően a látogató egy világos térbe jut. Amint továbbhalad, szembetalálja magát a Nagyteremmel, amely egy 43 méter magas, acélvázaz üvegszerkezet, tetején egy négyszögletes harangtoronnyal: ez a múzeum központi része, ahonnan a többi helyiségek megközelíthetők. A tőle jobbra található másik üvegszerkezet hasonlóan lenyűgöző: a terem körvonalára válaszolva (amely az ősi alapokon nyugszik), I. M. Pei egy kerek, íves üvegépítményt tervezett. A baloldalon egy másik üveg építmény: a jobb oldalival szimmetrikus, de lapos, és a fémvázat alkotó különböző elemek mintázatára helyezi a hangsúlyt. Az épületből csodálatos kilátás nyílik a környező vidékre, váratlanul tárul a látogató elé az erdő és környezetének látványa. A nagytermen túlnyúló erkélyről egyedülálló módon az óvárosra nyílik panoráma, előterében a “Dräi Eechelen” látható. Az első emeleten két nagy kiállító terem azon a széles lépcsőházon keresztül érhető el, amely a Nagyteremből indul, vagy oldalsó lépcsőházakból, amelyek önmagukban is építészeti bravúrnak számítanak. Az első emeleti kiállítótermekben található hangárok árnyékok és tükröződés nélkül teszik lehetővé a természetes fény bejutását. E hangárok szerkezeti betongerendákból állnak, melyek maximális fesztávolsága 40 méter. A fény tükröüveg ablakokon jut be a termekbe. A hangárok kívülről, a falak szintje alatt már nem láthatók. Az első szint meghitt környezetet teremt a látogatók számára, ahol a felső világítás átadja helyét a félhomálynak, amely alkalmas világító műalkotások kiállítására is. Az alagsor (2. szint) technikai helyiségeknek biztosít helyet, és egy olyan teremnek, ahol extrém nagy méretű műalkotások és installációk is elhelyezhetők.

A múzeum belső és külső terei
www.mudam.lu

A múzeum a **kortárs művészet minden területéről** bemutat nemzetközi kiállításokat és projekteket. A tematikus kiállítások a kortárs alkotások széles körét – fényképészet, festészet, multimédia, divat, design és a grafika – fogják át. A kiállítások mellett szervezett **kulturális programok**:

- Tárlatvezetés
- A MUDAM művészek, kritikusok és a kortárs művészeti világ más szereplőinek részvételével **találkozókat szervez** a Luxemburgi Egyetem irodalom, bölcsészet- és természettudományi oktatás karán középiskolai tanárképzésben résztvevő egyetemisták részére (művészeti oktatás).
- 2007-ben a MUDAM pszicho-szociális **workshopokat tart** tanulási és beilleszkedési problémákkal küzdő fiatalok számára. E kreatív önkifejezési műhelyeket művészetterápia kutatók tartják, akik közvetlen és aktív módszerekkel hozzák közelebb a múzeum kortárs művészeti kiállításait a résztvevők számára. Lony Schiltz, a „Művészetterápia tudománya” című projekt igazgatója bemutatja a MUDAM művészetterápiai projektjét, valamint hogy a múzeum milyen szerepet tölthet be egy ilyen képzési projektben. Az érdeklődők a középiskolájuk pszichológiai és pályaválasztási szolgálatánál jelentkezhetnek.
- Múzeumbolt
- Kávézó
- A múzeum rendszeresen kiad egy magazint és egy hírlevelet
- Internetes Galéria, sok on-line információval

A **múzeum szervezete** a különböző funkciókért felelős osztályokból épül fel: adminisztráció,

kommunikáció, programszervezés, shop/kávézó, recepció, MUDAM oktatási/képzési/nyilvános programok, valamint igazgatóság. 2007-ben 47 munkatárssal rendelkezik.

Nem áll rendelkezésre sok adat a múzeum **költségvetéséről és a látogatók számának alakulásáról**. 2006-ban, a nyitás évében viszont a látogatók száma meghaladta a 115 ezret, amely rekordnagyságú a luxemburgi múzeumok körében. A belépődíj 5 euró. A legalább 15 fős csoportok csak 3 eurót fizetnek fejenként. A múzeum hétfőtől vasárnapig 10.00-18.00 óra között tart nyitva, kedden szünnap, szerdán este 8-ig meghosszabbított nyitvatartással.

Mivel a közelmúltban nyílt meg, a múzeumnak nincsenek nagyszabású terveik a jövőre vonatkozóan. Gyűjteménye bővítése és a látogatók megnyerése mellett azt szeretnék elérni, hogy minél szélesebb körben ismertebbé váljanak.

XII.11.2. Boijmans van Beuningen, Rotterdam, Hollandia

A Boijmans van Beuningen Múzeum Hollandia 5 legjelentősebb múzeumának egyike. Gyűjteménye, amit eredetileg F. J. O. Boijmans (d. 1847) halmozott fel, és azóta erősen kibővült, ma már modern, világos termekben látható. A 16. sz.-tól a 21. sz.-ig terjedő időszakból tartalmaz régi festményeket és szobrokat, grafikákat és metszeteket, modern, kortárs, iparművészeti és design alkotásokat. A „digitális raktár” is beszámítva mintegy 126.000 alkotást tartalmaz. Épületét 1935-ben az akkori főépítész, Van der Steur építette.

Az eredeti, 1935-ben készült épület a hagyományos múzeumoknak felelt meg. 1972-ben új szárnyat kapott, amely Bodon építész munkája. 1991-ben egy időszakos pavilont építettek hozzá. Az épület történetének legnagyobb szabású bővítését és felújítását követően 2003 májusában nyílt meg újra a nagyközönség előtt. Az 5.000 nm hozzáadott terület és az átépített bejárat a belgiumi Robbrecht en Daem Architects építész stúdió munkája.

A „**digitális raktár**” a múzeum egyik jelentős, új eleme, amely közelebb hozza a gyűjteményt a látogatókhoz, és információkkal szolgál a kiállított tárgyról. Ebben a helyiségben – közvetlenül a bejárat után – a hangsúly egyedülálló módon a látogatók, a digitális információk és a kézzelfogható műtárgyak közötti interakcióra kerül. A látogató 1*1,30 méteres interaktív képernyők segítségével megismerheti az adott műalkotás történetét, és eligazodhat a rendkívül változatos kiállítási tárgyak sűrűjében. Ezenkívül a tárgyak képét

felnagyíthatja, elforgathatja, minden szemszögből megtekintheti őket. A falra vetített háromdimenziós adathalmaz pedig betekintést enged a teljes gyűjteménybe.

A múzeum Rotterdamban, a Múzeumparkban, a központi pályaudvartól 1 km-re délre helyezkedik el; tömegközlekedéssel és autóval is megközelíthető. A **rotterdami Múzeumparkban**, ahol a bejáratánál a látogatók több – állandó és időszakos – kiállítás közül is választhatnak, **hét múzeum található**, amelyeket rendezvényekre, kulturális programokra is használnak. A park nyilvános terület és a rotterdami park-infrastruktúra része.

Az épület számos teremmel rendelkezik az állandó és időszakos kiállítások befogadására, továbbá az alábbi helyiségekkel:

- Üzlet: belépőjegy nélkül is látogatható
- Könyvtár: eredetileg a múzeum kutatóinak szakkönyvtárául szolgált, de az utóbbi évtizedekben sokoldalú, művészeti és tudományos könyvtárrá nőtte ki magát. Több mint 100.000 kötetével a Boijmans Van Beuningen Múzeum könyvtári gyűjteménye a maga műfajában az egyik legnagyobb Hollandiában. A nyitvatartási idő alatt díjmentesen látogatható.
- Étterem
- Restaurátor-műhely (csak a dolgozók számára)
- Raktár (az alagsorban)

A múzeumépület a **funkciók és helyiségek széles palettáját** biztosítja. Az épület változatossága lehetővé teszi, hogy konferenciákat, fogadásokat vagy akár divatbemutatókat is tartsanak benne. Rendelkezik tágas, világos termekkel, és kisebbekkel, amelyek meghittebb összejövetelekre alkalmasak. A Boijmans Van Beuningen Múzeum alábbi termei bérelhetők ki kisebb vagy nagyobb csoportok számára:

- Aula (kongresszusi terem): 250 fős férőhely, megfelelő infrastruktúrával
- Lijstenzaal és Tegelzaal termek: maximum 22 főt tudnak befogadni, és megbeszélések, tanfolyamok, workshopok lebonyolítására alkalmasak
- Múzeum Stúdió: csendes helyiség maximum 10 fő számára.
- Pavilon: bálteremmé alakítható, vagy nagyszabású vacsora elegáns helyszíne is lehet. Fogadásokra, termékbemutatókra, céges vacsorákra vagy divatbemutatókra foglalható le. Állófogadás esetén maximum 700 fő, vacsora esetén pedig 250 fő számára nyújt

férőhelyet. Pazar kilátás nyílik a Múzeumparkra és a múzeum híres szoborkertjére. A nyári terasz szintén igénybe vehető.

Az állandó kiállítások mellett a múzeum **minden évben mintegy 25 időszakos kiállítást szervez**, valamint számos nyilvános rendezvényt tanfolyamoktól, előadásoktól (speciális tárlatvezetésekig és gyerekeknek szóló oktatási programokig).

A Boijmans Van Beuningen Múzeumot egy, **az igazgató által vezetett alapítvány**, a Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen irányítja. A Felügyelő Bizottság és a vezetés közötti viszony megfelel a hollandiai Kulturális Irányító Bizottság által 2003-ban kiadott modellnek (Kulturális Irányítási Szabályzat). A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy az igazgató felel a múzeum napi irányításáért, az éves költségvetést és elszámolást a Felügyelő Bizottság hagyja jóvá, valamint ugyanő felügyeli, hogy az igazgató hogyan valósítja meg a múzeum koncepcióját. Az igazgatót a Felügyelő Bizottság nevezi ki és menti fel. A Felügyelő Bizottság tagjait a Rotterdami Városi Tanács közgyűlése választja meg a Bizottság javaslata alapján.

Régebben a múzeum tulajdonosa a helyi önkormányzat volt. Ma a város az alapítvány fő partnereinek egyike, jelentős szervezeti és pénzügyi támogatást nyújt. A többi partnerek közé a kormány, alapítványok, magánalapítványok és vállalkozások tartoznak. A múzeum épülete a helyi önkormányzat tulajdonában van, az alapítvány tőle bérl.

A **múzeum szervezet** az alábbiakból épül fel: gyűjteményi és kutatási részleg, kiállítási részleg, működtetési részleg, kuratóriumi osztály és marketing-kommunikációs osztály, igazgatóság. A Museum Boijmans Van Beuningen 100 alkalmazottnak és 30 önkéntesnek ad munkát. Éves költségvetése körülbelül 12 millió euró. A múzeum évente átlagosan 200.000 látogatót vonz.

A múzeum alatti raktár nem elég nagy a teljes gyűjtemény befogadására, ezért a múzeum **új raktár építését tervezi** a múzeum épülete mellett, restaurátor műhellyel valamint a szállítást és tárolást kiszolgáló szolgáltatásokkal. Terveik szerint **ezen szolgáltatásokat juttatás fejében más múzeumok is igénybe vehetnék**, azonban a megvalósításról még nem született végleges döntés.

XII.11.3. A Kortárs Művészet Múzeuma, Antwerpen, Belgium

Antwerpen több mint 40 évig álmodott róla, hogy lesz kortárs művészeti múzeuma, mielőtt a MuHKA 1985. szeptember 20-án megnyílt a nagyközönség előtt. Flor Bex igazgató irányítása alatt a MuHKA dinamikus múzeummá fejlődött, amely főleg a **nemzetközileg is elismert régióbeli művészekre** összpontosít. Impozáns kiállításokat rendez, és a szűk költségvetés ellenére gyűjteménye minden évben jelentősen bővíti gyűjteményét (15 év után közel 700 műalkotást tart számon). A gyűjteménybővítés az 1970 utáni időszakra irányul. A múzeum a Gordon Matta-Clark Alapítvány 150 darabból álló gyűjteményével indult (a jelenlegi gyűjtemény 70-es évekből származó darabjai gyakorlatilag teljes mértékben az alapítványtól származnak), és az első kiállítást Gordon Matta-Clark életművének szentelték. A múzeum időnként megengedheti magának, hogy ugyanebből az időszakból származó alkotásokat is vásároljon, de a gyűjteménybővítés nagyrészt a kortárs művészet nyomdokain halad, és a 80-as, 90-es évek újabb műveit preferálja.

Flandriában a MuHKA a **múzeumi PR etalonjának számít**, ezen kívül oktatási tevékenységek és más, fiatalokat és idősebbeket támogató tevékenységek gondosan összeállított, széles körét kínálja.

A Kortárs Művészeti Múzeummal az élen, amely a szintén új Fényképészeti Múzeum és a Királyi Szépművészeti Múzeum mellett áll, Antwerpen belvárosának déli része felvirágzott. A környék **Antwerpen egyik legfelkapottabb, művészi negyedévé vált**. Az utóbbi egy évtizedben divattá vált itt élni, dolgozni, ide járni étterembe, szórakozni, művelődni. A múzeum kétségtelenül nagy szerepet játszott ebben a fejlődésben. Számos új galéria nyílt a városrészben, és az 1992 augusztusa –1993 júniusa közötti időszakban a múzeum épülete is jelentősen kibővült.

MuHKA, Antwerpen
www.muhka.be

A MuHKA-nak egy 1926-ban épült, átalakított és kibővített gabonaraktár ad otthont, amely az Antwerpen déli részén (az un. Zuid) a 20. század közepéig virágzott kikötői életre emlékeztet. A megfelelő épület évekig történő keresése után a Királyi Szépművészeti Múzeumtól nem messze található gabonasilóra esett a választás. A Zuid (az egykori déli kikötők területe) ideális helyszín egy új múzeum számára: a Királyi Szépművészeti Múzeum közelsége, és a város által létrehozni tervezett közeli Fényképészeti Múzeum, a feltöltött déli dokkokon kialakítandó elegendő parkoló terület, a tekintélyes galériák jelenléte, és a Scheldt folyó közelsége mind kedvező tényező.

Az épület a déli kikötő 1969-ben történt bezárásáig és feltöltéséig raktárként szolgált, azután pedig a Palace nevű diszkó működött benne. Amikor 1985-ben megvásárolták – kissé ütökopott állapotban, de remek helyszínen –, kellően nagy terület állt rendelkezésre a bővítéshez, és az eredeti jellegzetességek nagy részét is sikerült megőrizni. Az átalakítással egy antwerpeni építész, Michel Grandsard-ot bízták meg. Az építész megtisztította az épületet, pincéket (alagsort) épített alá, és a belső kialakítást a modern múzeumok igényeihez alakította. A homlokzat art-deco stílusú, az un. kis torony lépcsőházát, a központi tér oszlopait (amelyek a gabona súlyát tartották), a gabonatölcsér ferde mennyezetét (amely az előcsarnokban látható) mind megőrizték. A díszes homlokzatú főépülettől jobbra és balra az eredeti raktár toldalékainak helyét ma már a múzeum termei foglalják el. A munkálatok 1985-ben kezdődtek, és a múzeum 1987. június 20-án nyílt meg, 1.500 nm-es kiállítótérrel. Hamarosan kiderült azonban, hogy **a rendelkezésre álló kiállítótér túl szűkös, és a többi funkció is elhelyezési problémákkal küzdött.** Ezért 1992 augusztusában egy második

átalakításnak is nekifogtak, ismét Michel Grandsard vezetésével. A kiállítási teret egy további teremmel bővítették ki, az épület mellé egyik irányban egy henger alakú szárnyat, a másik iránybn pedig egy egész sor helyiséget építettek. Ezáltal 2.500 nm-rel sikerült megnövelni a kiállítóteret. Más helyszíneken irodákat, könyvtárat, raktárt, műhelyeket és egy rakodóteret építettek (amelyek további 3.500 nm-t tesznek ki). A „rég” épületrészhez hasonlóan zárt homlokzatokat alakítottak ki, és a régi és új részek egységét biztosítja az is, hogy minden homlokzatot ugyanolyan lazacszínre festettek, mint amilyen 1987 óta a főépület is volt. Az „új” MuHKA-ban 1993. június 26-án nyílt meg az első kiállítás.

A múzeum külső és belső kialakításának megvannak a maga hívei és ellenzői. A köröket és háromszögeket használó poszt-modern stílusát egyesek a belgiumi poszt-modern művészet egyik legkorábbi és leggyönyörűbb példájaként emlegetik, mások kissé nevetségesnek tartják. Az épület zárt jellege, amely kevés napfényt enged be, és nem biztosít kilátást a környezetre, kifejezi a nyolcvanas évek művészetének magába fordulását, elszigetelődésre való törekvését. A labirintus-szerű belső tér mindenütt jelenlevő fehér színe is megosztja a közönséget.

A múzeum **könnyen megközelíthető** autóval és tömegközlekedéssel is (villamossal és busszal). Közélemben ingyenes autóparkoló található. A busz és villamos megállójától rendszeresen indulnak a járatok Antwerpen fő állomásaihoz: az Antwerp Centraalhoz és az Antwerp Berchemhez. Maga a múzeum viszont hosszabb sétányira (25 percre) van ezen vasútállomásoktól.

Állami non-profit intézményként a MuHKA részt vesz a flamand közösség által irányított jelentős intézményekről szóló párbeszédben. 2002-ben a MuHKA változtatott non-profit intézményként betöltött társadalmi szerepén. Tervei szerint olyan, médiához köthető projektekkel is foglalkozna, amelyek kapcsolódnak a vizuális kultúrához. A múzeum által

bemutatott területek:

- képzőművészet
- speciális témájú filmek
- médiaművészet (Media Art)
- vizuális kultúra

A múzeum helyet ad koncerteknek, és társadalmi-kulturális rendezvényeknek. Ennek eddigi

legjobb példája a Champ d'Action együttessel³⁵ való együttműködés.

Megnyitása óta a MuHKA rendszeresen szervez a kiállításokhoz kapcsolódó, hagyományos előadásokat, a jövőben viszont szisztematikusabb módon kíván MuHKA előadásokat, konferenciákat és beszélgetéseket tartani. Ezek az eddigiektől eltérően valósulnak meg: a MuHKA egy-egy alapötletéből, szemléletéből kiindulva külső partnereket vonnak be, melynek során a MuHKA csak háttérrel biztosít, és koordinálja a többi fél részvételét.

A MuHKA számos projektjében működik együtt külső partnerekkel, akik például kutatási szakértelmükkel járulnak hozzá a munkához. A Cittadellarte és a Michelangelo Pistoletto projektekben például a Louvain Egyetem Kultúrszociológiai Központja működött közre partnerként, míg a Vancouverről szóló kiállításban 2005 végén – 2006 elején a British Columbia Egyetem Belkin galériája. Ezenfelül a MuHKA egyedi művészettörténeti kutatásokban is részt vesz: 2003-ban például a Paul De Vree munkásságát kutató bizottságban, 2004-ben pedig Toon Tersas életművének kutatásában.

A MuHKA könyvtára a 20. sz-ra koncentrál, az 1970-től napjainkig tartó időszak művészeti termésére helyezve a hangsúlyt. A könyvtár gyűjteményét 18.000 könyv és 18 jelenleg is kiadott folyóirat 1.248 példánya alkotja.

A múzeum könyvtára
www.muhka.be

A múzeum üzemeltet egy boltot és egy kávézót is, és számos művész műveinek tárolására

³⁵ Kortárs zenekar, amely részben új zenéket szerez, részben már létező zenedarabokat mutat be kortárs értelmezésben. Az egész alkotási folyamatot végigviszik, a kezdeti kutatómunkától az előadásig, beleértve az új technológiák kifejlesztését és kreatív célokra történő felhasználását. Emellett olyan műhelymunkákat vezetnek, ahol a fiatal zenészek és zeneszerzők ismerkedhetnek meg új zenei formákkal és hangszeres technikákkal.

alkalmas hatalmas raktárterülettel is rendelkezik.

Kávézó és ajándékbolt
www.muha.be

A **múzeum szervezete** néhány osztályból épül fel: igazgató, igazgatói titkárság, külső kommunikáció, kiállítás, kutatás, kommunikáció, támogató szolgáltatások. A költségekről, éves költségvetésről, bevételi forrásokról és munkatársi létszámról nem áll rendelkezésre információ. Az elmúlt évek látogatószáma az alábbiak szerint alakult:

1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
58.244	66.174	73.758	109.813	40.203	50.122	42.302	42.095	73.621

A múzeum célközönsége változatos: felnőttek, gyerekek, családok. Iskolák számára kirándulásokat szervez, a látogatóknak tárlatvezetést is biztosít. A múzeum keddtől vasárnapig 10.00-17.00 óra között tart nyitva. A belépődíj 5 euró, 60 év felettiak, 26 év alattiak és 10 főnél nagyobb csoportok részére kedvezményes belépő is váltható.

XII.12. JELENTŐSEBB PÉCSI ALKOTÓMŰVÉSZEK

Név	Ágazat	Megjegyzés	Város	Utca	Szervezet
Almásy Dévai László	iparművész, videóművész, vasbútor	grafikai dizájn	Pécs	Fejér Lipót u. 7.	Pécs Baranya Művészeinek Társasága
Balogh Tünde	festőművész	Kortárs művészet	Pécs	Zidina környék 10.	Közelítés Művészeti Egyesület
Benedek Barna	festőművész, képzőművész, DLA hallgató		Pécs	Hunyadi u. 84.	Közelítés Művészeti Egyesület
Benedekné Soós Klára	Képző- és iparművészet		Pécs	Hunyadi J. u. 84.	
Bicsár Vendel	ötvös- és üvegművész		Pécs	Báránytető 2.	Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége
Bizse Jánosné	textiltervező iparművész		Pécs	Kálvin u.11.2.	Képzőművészek Szövetsége
Böszörményi István	szobrászművész	kőszobrász, Bencsik tanítvány	Pécs	Körös u. 21.	Bázis Szobrászegyesület, Közelítés Művészeti Egyesület, Pécs Baranya Művészeinek Társasága
Bredács Alice	Képző- és iparművészet	ötvösművész, pedagógus	Pécs	Zöldellő u.	Magyar Tehetséggondozó Társaság, Művészeti Gimnázium
Bükösdí Kálmán	festőművész		Pécs	Melinda u.15.	Pécs Baranya Művészeinek Társasága
Colin Foster	szobrászművész	kőszobrász	Pécs	Endre u. 1.	Pécs Baranya Művészeinek Társasága
Czakó Ferenc	tárgyrestaurátor		Pécs	Port János u. 5.	Magyar Restaurátor Kamara
Czakó Zsolt	grafikus, dizájn	médiadizájn	Pécs	Jókai u. 5.	
Czifra Mónika	festő-restaurátor		Pécs	Nagy Ferenc tér 6.	Magyar Restaurátor Kamara
Cseri László	újságíró, fotóriporter		Pécs	Wallenstein u 11.	Mecseki Fotóklub
Csille Márta	nemezművész		Pécs	Hegyalja u. 52.	Pécs Baranya Művészeinek Társasága
D. Szabó Margit	festőművész		Pécs	Érebányász u. 18. II.3.	
Dobány Sándor	keramikus		Pécs	Körösi Csoma Sándor u. 7/A.	Képző- és Iparművészek Szövetsége, DeForma Csoport
Dr. Pandur József	festő, művészettörténész		Pécs	Tettye u. 3.	
Dr. Szász János	fotóművész		Pécs	Jókai tér 5.	Mecseki Fotóklub, Magyar Reklámszövetség
Ernszt András	festőművész		Pécs	Alpári Gy.u.6.	Fiatal Művészek Stúdiója Egyesület, Közelítés Művészeti Egyesület, Pécs Baranya Művészeinek Társasága
Fejős Miklós	festőművész DLA hallgató		Pécs	Pollack M.u. 14/B. II.em. 7.	
Fertői Miklós	tárgyrestaurátor		Pécs	Nyíl u. 2.	Magyar Restaurátor Kamara
Ficzek Ferenc	festőművész		Pécs	Szabadság út 19.	Közelítés Művészeti Egyesület

<i>Név</i>	<i>Ágazat</i>	<i>Megjegyzés</i>	<i>Város</i>	<i>Utca</i>	<i>Szervezet</i>
Fodor Pál	művésztanár, képzőművész	PTE Művészeti Kar	Pécs	Bor u. 59/6.	
Fükő Béla	szobrászművész	kőszobrász	Pécs	Mezőszél u. 3/b. III/10.	
Fürtös György	keramikus		Pécs	Anna u. 31.	Siklósi Kerámia Szimpózium
Fürtös Ilona	textilművész	PTE Művészeti Kar	Pécs, Nagykanizsa		Pécsi Kárpitműhely és Textilművész Egyesület
Füzesi Heierli Zsuzsa	keramikusművész		Pécs, Bázél	István u. 18.	
Gazder Antal	keramikus	Zsolnay Manufaktúra	Pécs	Felsőmalom u. 16/1	
Gellér B. István	képzőművész, festőművész	alkalmazott grafika	Pécs	Kiss József u. 8/1.	Pécsi Művészeti Gimnázium
Guttman Barbara	képző- és intermédiáművész	festészet	Pécs, Budapest, Nyíregyháza		
Gyenes Zsolt	képzőművész	fotó, videó	Pécs, Kaposvár	Viktória u. 15.	Kaposvári Egyetem
Gyenis Tibor	képzőművész		Pécs	Papkert u. 20.	Fiatal Fotóművészek Egyesülete, Fiatal Művészek Stúdiója Egyesület, Közéleti Művészeti Egyesület
H. Barakonyi Klára	képzőművész	üveg, tűzománc, grafika, művésztanár	Pécs	Mártírok u. 42.	Pécs- Baranya Művészeinek Társasága
Hajda Gáspár	iparművész	ékszer, ötvös	Pécs	Torda u. 9.	Perspektíva Ötvös- és Összművészeti Egyesület
Hámori Gábor	fotográfus	természet-, város- és élményfotó	Pécs	Mecsek u.10/A.	Mecseki Fotóklub
Harnóczy Órs	fotóművész	művészfotó	Pécs	Rét u. 29.	Mecseki Fotóklub
Hegyí Csaba	képzőművész	festészet	Pécs	Ady E. u. 51.	Déli Szél Alapítvány
Herczeg László	festő		Pécs	Károly M.u. 20.	Pécs- Baranya Művészeinek Társasága
Horváth Dénes	festőművész		Pécs	Nagy Imre u. 38.	
Husz Ágnes	keramikus		Pécs	Zsuzsanna u. 1.	
Ifj. Szikra János	iparművész	textil, rajz	Pécs	Fagyöngy u. 14. fszt. 3.	Pécsi Művészeti Gimnázium
J. Móker Zsuzsa	keramikus		Pécs	Mogyorós köz 3.	Pécs- Baranya Művészeinek Társasága
Jarmetky István	festőművész	geometrikus absztrakt	Pécs	Gergely u.2.	
Jegenyész Diána	képzőművész	szobrász	Pécs	Mogyorós köz 3.	
Jegenyész János	üvegtervező iparművész		Pécs	Székely Bertalan út 28/A	
Kálmándy Ferenc	fotóriporter		Pécs	Nagy Lajos kir. u. 1.	
Kalmár Lajos	fotográfus	művészfotó, alkalmazott fotográfia	Pécs	Apáca u. 1.	
Kardos Zsolt	fotográfus		Pécs	Újfásor u. 38.	KontasztDigital fotóstúdió
Keményffy Gábor	keramikus		Pécs	Akác sor 8.	Pécs- Baranya Művészeinek Társasága
Kertészfi Ágnes	üvegtervező iparművész		Pécs	Mártírok útja 42.	

<i>Név</i>	<i>Ágazat</i>	<i>Megjegyzés</i>	<i>Város</i>	<i>Utca</i>	<i>Szervezet</i>
Keserü Ilona	festőművész	professzor emerita	Pécs	Mogyorós köz 7.	PTE, Művészeti Kar
Kiltau Kinga	festő		Pécs	Báthory I. u. 20.	Pécs- Baranya Művészeinek Társasága, Perspektíva Ötvös- és Összművészeti Egyesület
Kismányoki Károly	képzőművész	animáció, grafika	Pécs	Vas Gereben u.54.	PTE MK
Kiss Andor	művészeti karos hallgató	képzőművészet	Pécs	Anna u. 7.	imago mundi
Kiss Anna	művészeti karos hallgató	festészet	Pécs		
Knyihár Amarilla	festőművész, DLA hallgató		Pécs	Mogyorós köz 5.	Pécs- Baranya Művészeinek Társasága
Kós Lajos	bábertervező, rendező	nyugdíjas	Pécs	Maléter Pál u. 60.	
Kovács Júlia	iparművész	üveg	Pécs	Hungária u.49/a	
Kozák Diána	iparművész	grafika, dizájn	Pécs	Magaslati u. 34.	
Kozák János	festőművész	PTE Művészeti Kar	Pécs	Búza tér 8.	
Körtvélyesi László	fényképész		Pécs	Damjanich u. 55.	
Krawczun Halina	keramikus		Pécs	Akác sor 8.	Pécs- Baranya Művészeinek Társasága
Kuti László	szobrászművész		Pécs	Kisboldogasszony u. 18.	Pécs- Baranya Művészeinek Társasága, Közéleti Művészeti Egyesület
Kürti Mihály	fényképész		Pécs	Rákóczi u. 13/a	Magyar Fotómvészek Szövetsége
Lantos Ferenc	festőművész	geometrikus absztrakt, hard edge	Pécs	Kisdeindol u. 26.	Művészeti Szabadiskola
Lantos Miklós	fényképész		Pécs	Mecsek u. 5.	Mecseki Fotóklub
Mánfai György(PTE Földrajz tanszék)	fényképész	táj-, épület-, város-, élményfotó, alkalmazott fotográfia	Pécs	Ifjúság u. 6.	
Marsalkó Péter	fényképész	portré-, műtárgyfotó, alkalmazott fotográfia	Pécs	Felsőmalom u. 16/1	
Máthé András	belsőépítész, iparművész		Pécs	Széchenyi tér 2.	MAOE
Mátis Rita	festőművész		Pécs	Kaposvári u. 14.	
Mészáros István	fényképész		Pécs	Kandó K. u. 22.	
Miklya Gábor	szobrászművész		Pécs	Kis u. 8.	Bázis Szobrászegyesület, Közéleti Művészeti Egyesület
Millei Ilona	tárgyrestaurátor		Pécs	Pollack M. u. 13.	Magyar Restaurátorkamara
Molnár Sándor	keramikusművész		Pécs	Jókai u. 25.	Pécs- Baranya Művészeinek Társasága
Molnár Tamás	grafikus	alkalmazott grafika	Pécs	Semmelweis u. 8.	Pécsi Művészeti Gimnázium
Mosonyi Tamás	szobrász	kő-, fém, plasztika	Pécs	Regina u. 3.	Pécs- Baranya Művészeinek Társasága
Nádor Edina	szobrász	plasztika	Pécs	Hársfa u. 43.	
Nádor Judit	képzőművész	kerámia	Pécs	Munkácsy M. u. 7.	
Nagy Márta	keramikusművész		Pécs	Király u. 58.	PTE MK DLA
Németh Pál	szobrászművész	fém-, bronz	Pécs	Szabadságharc u. 29/a.	
Nikolauszné Pintér Mária	textilművész	divatrajz	Pécs	Tücsök dűlő 6.	Pécsi Művészeti Gimnázium
Novák Anett	művészeti karos hallgató	textil	Pécs	Kolozsvár u. 14. 3/9.	

<i>Név</i>	<i>Ágazat</i>	<i>Megjegyzés</i>	<i>Város</i>	<i>Utca</i>	<i>Szervezet</i>
Nőt Béla	festőművész		Pécs	Szent I. tér 1.	Magyar Alkotóművészek Szövetsége
Nyári Zsolt	szobrászművész	kő-, plasztika	Pécs	Domonkos u. 1.	Művészeti Gimn., Bázis Szobrászegyesület, Közéltés Művészeti Egyesület, Pécs Baranya Művészeinek Társasága
Nyilas Márta	festőművész		Pécs	Hársfa u. 25. VII.	PTE MK, Közéltés Művészeti Egyesület, Pécs Baranya Művészeinek Társasága
Odrobina Tamás	képzőművész	festészet, fotó, videó	Pécs	Veress E. u. 1.	
Ornódi Orning László	fotográfus		Pécs	Pf. : 195.	Mecseki Fotóklub
Orosz Klára	képzőművész	szobrászművész, kő-, installáció, intermédia	Pécs	Antónia u. 20.	Közéltés Művészeti Egyesület
Ottó László	festő	autodidakta, tájfestő, monokróm festő	Pécs	Lenke u. 2.	
Pál Zoltán	szobrász		Pécs	Szóló u. 33.	Bázis Szobrász Egyesület
Palatinus Dóra	szobrászművész	kő, installáció	Pécs	Juhász Gy.u. 5.	Közéltés Művészeti Egyesület
Palotás József	szobrászművész	kisplasztika, monumentális szobrászat, éremművészet - bronz, kő	Pécs	Kálvária u. 44.	MAOE
Panyik István	fotóművész, grafikus		Pécs	Asztalos u. 2/13.	Panoráma Stúdió, Magyar Fotóművészek Szövetsége
Pesti András	fotográfus		Pécs	Lahti u. 42.	
Pinczehelyi Sándor	festőművész	festészet, grafika, alkalmazott grafika	Pécs	Király u. 29-31.	
R. Füzesi Zsuzsa	ld. füzesi zsuzsa		Pécs	István u. 18.	
Rétfalvi Sándor	szobrászművész	prof. Emeritus, bronzszobrász	Pécs	Böck János u. 18.	PTE Művészeti Kar
Rezsonya Katalin	szobrászművész	kő-, installáció	Pécs	Úszógi kiserdő 2.	Művészeti Gimn., Bázis Szobrászegyesület, Közéltés Művészeti Egyesület, Pécs Baranya Művészeinek Társasága
Rigó István	szobrász	kőszobrászat, plasztika	Pécs	István akna 11/C.	Művészeti Gimn., Bázis Szobrászegyesület, Pécs Baranya Művészeinek Társasága
Rítecz Szilvia	keramikus		Pécs	Debreczeni M. u.10.	Pécs- Baranya Művészeinek Társasága
Rádóczy F. László	építész, belsőépítész		Pécs	Munkácsy M. u. 39.	PÉCSÉPTERV
Serbakow Tibor	ötvösművész		Pécs	Radnics u. 35.	
Soltra Elemér	festő		Pécs	Kolozsvár u. 24.	
Somody Péter	festőművész	bronz, plasztika	Pécs	Alkotmány u. 30.	PTE MK, Pécs- Baranya Művészeinek Társasága

<i>Név</i>	<i>Ágazat</i>	<i>Megjegyzés</i>	<i>Város</i>	<i>Utca</i>	<i>Szervezet</i>
Somogyi Klára	textiltervező iparművész	textilműves, divatrajz	Pécs	Malomvölgyi út 17.	Művészeti Gimnázium, Pécs- Baranya Művészeinek Társasága
Sütő Ferenc	szobrász	bronz, plasztika	Pécs	Üszögi kiserdő 2.	
Sütő Ferenc	Képző- és iparművészet		Pécs	Üszögi Kiserdő u. 2.	
Szatyor Győző	szobrász	faszobrász	Pécs	Mártírok útja 44.	Sellyei Faszobrász Szimpózium
Szatyor Győző	Képző- és iparművészet		Pécs	Mártírok útja 44.	
Szikra János	festőművész		Pécs	Rippl-Rónai u.26. I. 4.	
Szilágyi Szilárd	festő	autodidakta, fajáték	Pécs	Rét u.35.	
T. Surányi Anna	keramikumművész		Pécs	Fazekas M.u. 6.	Pécs- Baranya Művészeinek Társasága
Takács Dezső	grafikus, festő		Pécs	Dagály u. 8.	
Takács Tamás	festő		Pécs	Kőrösi Cs. S. u. 5/b	
Tám László	fotográfus	diaporáma	Pécs	Kamilla u. 3.	Mecseki Fotóklub
Tarai Terézia	restaurátor		Pécs	Papnövelde u. 27.	Magyar Restaurátorkamara
Tarai Terézia	Képző- és iparművészet		Pécs	Papnövelde u. 27.	
Terényi Gyöngy	bőrműves		Pécs	Feitig Imre u. 1.2/1.	Pécs- Baranya Művészeinek Társasága
Tillai Ernő	építész, fotóművész	város-, épületfotó	Pécs	Felsőmalom u. 16/1.	Mecseki Fotóklub
Tolvaly Ernő	festőművész	DLA programvezető	Pécs	Mogyorós köz 5.	
Tóth Károly	fotóművész		Pécs	Hermann O.u. 3.	Mecseki Fotóklub
Tóth László	fotográfus, fotóriporter		Pécs	Jókai u. 36.	Mecseki Fotóklub
Trischler Ferenc	szobrászművész	bronz, plasztika, érem	Pécs	Mogyorós köz 1.	MAOE
Valkó László	festőművész		Pécs	Király u. 29-33.	MAOE
Varga Marianna	Képző- és iparművészet		Pécs	Hatház u. 15.	
Varga Rita	képzőművész	festészet, videó, installáció, intermédia	Pécs	Szabadság u. 19.	Közélet Művészeti Egyesület, Fiatal Művészek Stúdiója Egyesület
Varga Tünde	festőművész		Pécs	Ady E. u. 51	
Vata Emil	festőművész	díszlettervező	Pécs	Nagypostavölgy 23.	
Vata Enikő	textiltervező iparművész	textilműves, divatrajz	Pécs	Nagypostavölgy 23.	Művészeti Gimnázium

XII.13. PÉCS CIVIL- ÉS MAGÁNTULAJDONBAN LÉVŐ GALÉRIÁI

Galéria neve	Kapcsolattartó	Nyitva tartás	Cím	Telefon	tuladonos adatai	alapítás éve, profil leírása	méret, funkciók, kialakítás
Alkotás Galéria I.	Marót Zsoltné	10.00-18.00, szo: 10.00-13.00	7621 Pécs, Jókai u. 21.	06 30 5034718	Art Alkotás-Galéria Kft.	2001, Kortárs festőművészek képeinek árusítása	kb. 20-23 nm, 3 falfelületen
Antik Art, Modern Art Galéria	Kosári Aurél	H:-P: 10-16h	7621 Pécs, Király u. 85.	72/ 519-260	Antik Art-Ház Kft. 7626 Pécs, Király u. 85. Adószám: 13496074-2-02 Cégjegyzékszám: 02-09-070069	1988, Képlereskedés, képgaléria, kiállításszervezés	40 nm, 3 + 3 falfelület, két szobában
Attract Belsőépítészeti Stúdió	Pintér Anett		7625 Pécs, Babits u. 4.	72/551-642	Attract Kft. 7625 Pécs, Babits M. u. 4. Adószám: 11777364-2-02 Cégjegyzékszám: 02-09-066227	1998, bútorstúdió, bútorok eladása	kb. 30 nm, 3 falfelületen fotók
August Senoa Horvát Klub	Hepp Mihály	10.00-16.00	7624 Pécs, Esze Tamás u. 3.	72/211-736	Pécsi Kulturális Központ	1983, Kulturális szolgáltatások, kiállítások szervezése	30-35 nm, 3 nagyobb falfelület + paravánok
Baranya Galéria	Váradí Judit	h-cs: 9.00-16.00, p: 9.00-14.00	7624 Pécs, József A. út 10.	72/ 513-389	Baranya Megyei Kulturális és Idegenforgalmi Központ 7623 Pécs József Attila u. 10. Adószám: 15330255-2-02	1998, Képzőművészeti, Iparművészeti, Népművészeti Kiállítások	kb. 60-70 nm, folyosón kiállított alkotások
Bázis Műterem	Pál Zoltán	előzetes bejelentkezés	7622 Pécs, Verseny u. 19.	30/957-9434	Bázis Szobrász Egyesület 7621 Pécs, Szent István tér 17. Adószám: 18322350-1-02	2003, szobrászat	kb. 1000 nm műterem a Verseny utcában
Café Jam	Zengő József	18.00-01.00	7624 Pécs, Hungária u. 20.	70/3197037	Sanzen Bt. 7624 Pécs, Nagy Jenő u. 6. Adószám: 21131770-2-02 Cégjegyzékszám: 02-06-070345	2003, kiállítások szervezése	kb. 15 nm falfelület a vendéglátóhelyiség falán

Európa Kulturális Fővárosa – Pécs, 2010
Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt megvalósíthatósági tanulmánya

Galéria neve	Kapcsolattartó	Nyitva tartás	Cím	Telefon	tuladonos adatai	alapítás éve, profil leírása	méret, funkciók, kialakítás
Café Zacc			7624 Pécs, Mátyás király u. 2.	72/222-005	Attro Kft. 7624 Pécs, Alkotmány u. 53/a. Adótörzs: 20025933 Cégjegyzékszám: 02-06-060805		kb. 25-30 nm, falfelületek a vendéglátóhelyen körben
Cigány Kulturális és Közművelődési Egyesület, Rácz Aladár Ház	Kosztics István	H:-P: 10-16h	7621 Pécs, József u. 5.	72 / 325-558	Cigány Kulturális és Közművelődési Egyesület 7621 Pécs, József u. 4. Adószám: 19026473-1-02	1989, Kulturális események szervezése, kiállítások, fesztiválok	kb. 120 nm terem, két falfelület és paravánok
Civil Közösségek Háza-Gebauer Galéria	Vincze Csilla	9.00-17.00	7624 Pécs, Szt. István tér 17.	72/315-543	Nevelők Háza Egyesület 7624 Pécs, Szent István tér 17. Adószám: 19027319-1-02	1993, Kiállítások szervezése	45-50 nm, mintegy 20-50 kép kiállítása a Ház galériájában
Csopor(t) Horda Galéria	Erdős János	h-cs: 9.00-16.00, p: 9.00-14.00	7621 Pécs, Anna u. 17.	72/210-197	Pécsi Horvát Színház 7621 Pécs, Anna u.17. Adószám: 15479082-2-02	1989, Kiállítások szervezése, egyéb kulturális tevékenység	kb. 25 nm, a lépcsőfeljáróban és a fordulóban két oldalt
Dante Café	Horváth Tamás		7621 Pécs, Janus Pannonius u. 10.	72/210-361	Tekeress Bt. 7624 Pécs, Janus Pannónius u. 11. Adószám: 20088105-2-02 Cégjegyzékszám: 02-06-064529	1995, Kiállítások szervezése	kb. 130 nm, falfelületeken körben a vendéglátóhelyen belül
Gyöngyszem Galéria	Almásy László		7621 Pécs, Tímár u. 23.	(510-175.) 30/9792 765	Sumér-94 Bt. 7621 Pécs, Tímár utca 23 Adótörzs: 20071659 Cégjegyzékszám: 02-06-063063	1994, Kiállításszervezés, képző-, ipari-, népművészeti alkotások árusítása	25-30 nm, 2 falfelület, kisebbik falon újak, a nagyobbban a régebbi képek
Képcsarnok Ferenczy terem	Papp Andrea	10.00-18.00, szo: 10.00-13.00	7621 Pécs, Király u. 29/31.	72/310-469	Képcsarnok Kft. 1203 Budapest, Bíró M. u. 3. Adótörzs: 12344716 Cégjegyzékszám: 01-09-667768	1948, Kortárs Képző- és Iparművészeti Galéria	85 nm, három falfelület és egy ablakos, amelyen pult található

Európa Kulturális Fővárosa – Pécs, 2010
Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt megvalósíthatósági tanulmánya

Galéria neve	Kapcsolattartó	Nyitva tartás	Cím	Telefon	tuladonos adatai	alapítás éve, profil leírása	méret, funkciók, kialakítás
Közéltés Galéria	Varga Rita, Doboviczki Attila	Kedd - Péntek: 14.00 - 18.00 h Szombat: 10.00 - 14.00 h	7621 Pécs, Mátyás király u. 2.	72/324-837	Közéltés Művészeti Egyesület 7621 Pécs, Mátyás kir. u. 2. Adószám: 18305599-1-02	1995, Kortárs képzőművészeti kiállítások szervezése	50 nm a Közéltés Galéria, 4 falfelület, 200 nm a Hattyúház Galéria, 3 falfelületen
Lenau Ház	Hábel János		7621 Pécs, Munkácsy M. u. 8.	72/332-515	Lenau Egyesület 7621 Pécs, Munkácsy M. u. 8 Adószám: 19388236-02-2	1985, Képzőművészeti kiállítások szervezése	kb. 6-7 nm, egy falfelület képeknek
Mecseki Fotóklub	Hámori Gábor elnök		7624 Pécs, Szent István tér 17.	06 20 3569-559	Mecseki Fotóklub Egyesület	1957, fotóművészet, előadások szervezése, kiállítások szervezése	
Műhely Galéria	Nót Béla	9.00-17.00	7621 Pécs, Szt. István tér 1.	72/324-822	Nót Béla, egyéni vállalkozó	1991, Képző- és Iparművészeti alkotások árusítása, kiállítások szervezése	15 nm, két falfelületen található alkotások
Parti Galéria	Tátrai Annamária	h-v: 10.00-18.00	7621 Pécs, Mária u. 1.	72/213-842	Galéria Bt. 7621 Pécs, Mária u. 1. Adószám: 2007528-2-02 Cégjegyzékszám:02- 06-000009	1990, Kiállítások szervezése, bel- és külföldön egyaránt	kb. 35-40 nm, 3 falfelület
PTE Művészeti Kar Galéria	Egédi Lilla		7624 Pécs, Damjanich u. 30.	72 / 501-514, 501- 540	PTE Művészeti Kar	2000, Hallgatók, oktatók kiállításai	kb. 35-40 nm, 3 falfelület, oszlopos galéria
Quattro Mobili Galéria	Várnainé Meng Hajnalka		7624 Pécs, Megyeri u. 4.	(Stílusház:) Radnóti Miklós u. 8., 7633	Quattro Mobili Kereskedelmi Kft. 7623 Pécs, Megyeri út 4.	2001, bútorok, kiegészítők árusítása	kb. 200-220 nm, kétszintes galéria, újonnan épült, önálló épület
Telegaléria	Somorné Mester Veronika	H:-P: 10-16h	7624 Pécs, Rákóczi út 19.	519-260	T-COM, Magyar Posta ZRt., Antenna Hungária	1990, telefon első 100 évének bemutatása	30 nm, 2 falfelületen és vitrinekben

Európa Kulturális Fővárosa – Pécs, 2010
Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt megvalósíthatósági tanulmánya

Galéria neve	Kapcsolattartó	Nyitva tartás	Cím	Telefon	tuladonos adatai	alapítás éve, profil leírása	méret, funkciók, kialakítás
Vata Képző- és Iparművészeti Bt.	Vata Emőke	H:-P: 10-16h	7621 Pécs, Ferencesek u. 1.	72 / 450-325	Vata Képző- és Iparművészeti Bt. 7631 Pécs, Nagypostvölgy 23. Adószám: 20066301-1-02 Cégjegyzékszám: 02-06-062565	Ruhatervezés, képzőművészeti alkotások árusítása (főként festmények)	40-45 nm, 3 falfelület

XII.14. A PROJEKT MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ KAPCSOLÓDÓ ELJÁRÁSOK ÜTEMEZÉSE

A projekt megvalósításához kapcsolódó eljárások áttekintése során a következő főbb jogszabályok és eljárásrendek figyelembevételével dolgozunk:

- 16/2006. (XII. 28.) MeHVM-PM együttes rendelet a 2007-2013 időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának általános eljárási szabályairól
- 255/2006. (XII. 8.) Korm. Rendelet a 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának alapvető szabályairól és felelős intézményeiről

Az áttekintett eljárások a következők:

- Építési és használatbavételi engedélyeztetés
- A támogatás megszerzése
- Közbeszerzések lebonyolítása

XII.14.1. Engedélyeztetési folyamat

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 75. § (3) bekezdése alapján az ügyintézési határidő ha a hatóság építésügyi hatósági jogkörben jár el 90 nap, előzetes nyilatkozat, valamint ha a hatóság műemlékhez kapcsolódó örökségvédelmi hatósági jogkörben jár el 60 nap.

A szakhatóság eljárására irányadó ügyintézési határidő – építési engedélyezési eljárásban – 30 nap.

Az ügyintézési határidőbe nem számít be a szakhatóság eljárásának időtartama valamint a hiánypótlásra, illetve a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő.

XII.14.1.1. Az építési engedélyezési eljárás folyamata

Telekalakításhoz, építmény, építményrész, épületegyüttes megépítéséhez, átalakításához, bővítéséhez, felújításához, helyreállításához, korszerűsítéséhez, lebontásához, elmozdításához,

illetve használatbavételéhez, fennmaradásához vagy a rendeltetésének megváltoztatásához (együtt: építési munka) a jogszabályokban meghatározott esetekben az építésügyi hatóság engedélye szükséges.

A Kulturális Örökségvédelmi Hivatalról szóló 308/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet értelmében a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvényben meghatározott kulturális örökségvédelemmel kapcsolatos valamint a műemléken végzett építési munka esetén az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvényben meghatározott hatósági feladatok ellátására kulturális örökségvédelmi hatóságként a Kulturális Örökségvédelmi Hivatalt, mint országos illetékességű központi hivatalt jelöli ki. Előbbiekre tekintettel, és mert az ingatlan régészeti lelőhelynek minősül, valamint műemlék ingatlan található rajta, az ingatlan ügyében a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal jár el építési hatóságként. I. fokú hatóságként a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal elsőfokú szervezeti egysége jár el (jelen esetben a hivatal Pécsi Kirendeltsége).

A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal, mint hatóság a hatósági engedélyhez kötött tevékenységek esetén – kérelemre – köteles a kérelmező által megjelölt munkák vagy tevékenységek engedélyezésével kapcsolatos feltételekről nyilatkozni (előzetes nyilatkozat). A kérelemhez csatolni kell az elvégzendő vagy folytatandó tevékenység leírását, illetve meghatározását, a tevékenységgel érintett kulturális örökségi elem azonosításra alkalmas megjelölését, a tervezett beavatkozás mértékétől és jellegétől függően örökségvédelmi hatástanulmányt és beruházói nyilatkozatot arról, hogy a tervezett beruházás a nagyberuházások körébe tartozik-e.

A Hivatal az előzetes nyilatkozatában kizárólag a kérelemben foglaltakról nyilatkozhat a rendelkezésre bocsátott dokumentáció (rajz, térkép, fotódokumentáció) alapján. Az előzetes nyilatkozat nem minősül hatósági döntésnek és annak alapján hatósági engedélyhez kötött tevékenység nem folytatható.

XII.14.1.2. Építési engedély

Építési tevékenységet végezni - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - csak a jogerős és végrehajtható építési engedélynek, továbbá a hozzá tartozó, jóváhagyott, engedélyezési záradékkal ellátott terveknek és egyéb okiratoknak, valamint az ezek alapján készített - jogszabályban előírt esetekben és módon - tervellenőrrel ellenőriztetett -, olyan műszaki megvalósítási, kiviteli tervdokumentációnak megfelelően szabad végezni, amely alátámasztja,

hogy az építmény megfelel a jogszabályokban meghatározott követelményeknek.

Az építési engedélyt az elvégezni kívánt építési munka egészére kell kérni.

Az építési engedély iránti kérelemhez mellékelni kell

- az építtető építési jogosultságát igazoló okiratot 1 példányban,
- a tervezett építési munka külön jogszabályban meghatározott tartalmú építészeti-műszaki tervdokumentációját 4 példányban, illetőleg az adott esetben érdekelt szakhatóságok számától függően további 1-1 példányban,
- a tervező nyilatkozatát 1 példányban arról, hogy az építészeti-műszaki terveket az érdekelt szakhatóságokkal és a közműekkel a tervezés során egyeztetette és a tervezett építészeti-műszaki megoldás megfelel a vonatkozó jogszabályoknak és hatósági előírásoknak, továbbá, hogy a tervezésre jogosultsággal rendelkezik,
- az érdekelt közművek és a kéményseprő nyilatkozatát 1-1 példányban,
- környezeti hatásvizsgálathoz kötött tevékenység folytatására szolgáló építmény esetén a környezetvédelmi engedélyt 1 példányban,
- a külön jogszabályban előírt tervtanácsi állásfoglalást 1 példányban,
- a vonatkozó nemzeti szabványtól eltérő műszaki megoldás alkalmazása esetén a szerkezetnek, eljárásnak vagy számítási módszernek a szabvánnyal való legalább egyenértékűségét igazoló építésügyi szakértői véleményt egy példányban arról, hogy az építmény tervezésekor alkalmazott műszaki megoldás a 45/1997. (XII. 29.) KTM rendelet 1. § (4) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelel, illetőleg EUROCODE alkalmazása esetén arról, hogy az az adott tervezési feladatra teljes körű, és a tervező kizárólag azt alkalmazta.

A műemlékekkel kapcsolatos elvi építési, építési engedély iránti kérelemhez - az építésügyi engedélyezési eljárásban megjelölt tartalmi kellekeken túl - mellékelni kell:

- a meglévő (a változtatás előtti) állapotra vonatkozó, legalább 1:100 méretarányú felmérési tervet,
- fotódokumentációt.

- homlokzatot érintő munkák esetében mellékelni kell továbbá a homlokzat kialakítására vonatkozó műszaki tervek és leírások mellett színezési vázlatot, az érintett utcakép(ek) rajzi és fényképi ábrázolását.

A tervezett beavatkozás mértékétől és jellegétől függően a Hivatal az engedély iránti kérelemhez egyéb mellékleteket is előírhat, így különösen

- előzetes kutatást igénylő munkák esetében a kutatási dokumentációt,
- az ingatlan építéstörténetére vonatkozó adatokat,
- diagnosztikai vizsgálatok eredményét,
- részletrajzokat,
- kertépítészeti tervet,
- belsőépítészeti és (meg)világítási tervet,
- épületgépészeti és elektromos tervet,
- örökségvédelmi hatástanulmányt (4/2003. (II.20.) NKÖM rendelet),
- beruházói nyilatkozatot arról, hogy a tervezett beruházás a nagyberuházások körébe tartozik-e.

Az építési engedély megadása során az előzetes hatósági (pl. az elvi építési engedélyezési) eljárásokban már közölt előírások vonatkozásában eltérő újabb feltételek és kikötések csak akkor írhatók elő, ha az általános érvényű kötelező hatósági előírások vagy a helyi településrendezési tervek és szabályok időközben megváltoztak.

Az építési engedély a jogerőssé és végrehajthatóvá válásának napjától számított két év elteltével érvényét veszti, kivéve, ha az építési tevékenységet ez alatt megkezdték és az építés megkezdésétől számított öt éven belül az építmény használatbavételi engedély megadására alkalmassá válik.

Az építtető csak a jogerős és végrehajtható építési engedély és az ahhoz tartozó - engedélyezési záradékkal ellátott - építészeti-műszaki tervdokumentáció alapján, az engedély érvényességének időtartama alatt, továbbá a saját felelősségére és veszélyére építkezhet.

Az építési engedélytől és az ahhoz tartozó építészeti-műszaki tervdokumentációtól csak újabb

jogerős és végrehajtható építésügyi hatósági határozat (engedély) alapján szabad eltérni, kivéve az olyan eltéréseket, amelyek - a 9. §-ban foglaltak szerint - nem minősülnek építési engedélyhez kötött építési munkának.

Az eltérés engedélyezése iránti kérelemhez az eltérés jellegétől függően külön jogszabályban meghatározott és részletezett építészeti-műszaki tervdokumentációt kell csatolni annyi példányban, amennyit az építési engedély iránti kérelemhez is csatolni kellett.

Ha az eltérés a szakhatóságok előírásait, a közműveket és a kéményseprőt is érinti, az eltérés engedélyezése során az érdekelt szakhatóságok, illetőleg közművek, valamint a kéményseprő közreműködésével kell eljárni.

Az építési engedélyt az építtető jogutódja is felhasználhatja, köteles azonban a jogutódlást - annak megfelelő igazolása mellett - az építésügyi hatóságnak - az építkezés megkezdésének, vagy folytatásának megkezdése előtt - írásban előzetesen bejelenteni. Ennek alapján a névátírásról az építésügyi hatóság határozatban rendelkezik.

XII.14.1.3. Használatbavételi engedélyezési eljárás

Az építtetőnek minden olyan építményre, amelyre építési engedélyt kellett kérnie annak használatbavétele előtt használatbavételi engedélyt is kell kérnie. Használatbavételi engedély hiányában az építményt nem szabad használni.

A használatbavételi engedély iránti kérelemhez mellékelni kell

- a felelős műszaki vezető nyilatkozatát 1 példányban arról, hogy az építési munkát a jogerős és végrehajtható építési engedélynek és a jóváhagyott építészeti-műszaki tervdokumentációnak, valamint a külön jogszabály szerint rendelkezésre álló kivitelezési (megvalósítási) terveknek megfelelően, az építési tevékenységre vonatkozó szakmai, minőségi és biztonsági előírások megtartásával szakszerűen végezték és az építmény rendeltetésszerű és biztonságos használatra alkalmas;
- ha az építési munkát a jogerős és végrehajtható építési engedélytől, valamint a jóváhagyott építészeti-műszaki tervdokumentációtól eltérően végezték, de az eltérés a 8. § előírásai szerint nem minősül építési engedélyhez kötött építési munkának, a felelős műszaki vezető eltérést ismertető nyilatkozatát 1 példányban, valamint szükség szerint az ezt ábrázoló állapottervet 4 példányban;

- az érintett közművek és a kéményseprő nyilatkozatát 1-1 példányban;
- szükség szerint, az építmény rendeltetésszerű használatra alkalmasságát és biztonságos használhatóságát bizonyító szakvéleményeket 1-1 példányban,
- fotódokumentációt.

A használatbavételi engedély iránti kérelem elbírálása során az építésügyi hatóság a szakhatóságokat ismét megkeresi és nyilatkoztatja, hogy az építési munkák az építési engedélynek, az ahhoz tartozó építészeti-műszaki tervdokumentációnak, továbbá az esetleg engedélyezett eltérésnek megfelelően végezték-e el.

XII.14.1.4. Szakhatóságok bevonása

Az építményekkel kapcsolatos építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokban az egyes építményekkel, építési munkákkal és építési tevékenységekkel kapcsolatos építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról szóló 46/1997. (XII. 29.) KTM rendelet 2. számú mellékletben felsorolt és az adott esetben érdekelt szakhatóságok működnek közre.

Az építésügyi hatóság az építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokban szakhatósági állásfoglalást igénylő kérdésekben csak az érdekelt szakhatóság hozzájárulásának figyelembevételével rendelkezhet. A szakhatóságok hozzájárulását, állásfoglalását megkeresés útján az építésügyi hatóság szerzi be. A szakhatóságokhoz intézett megkereséshez csatolni kell a hozzájárulás megadásához szükséges mellékleteket.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény lehetővé teszi, hogy az ügyfél az eljárás megindítása előtt beszerezze a szakhatóságok véleményét. Az ügy tárgyára vonatkozó, hat hónavnál nem régebbi szakhatósági állásfoglalást a hatóság köteles elfogadni, ha a hozzá, illetve a szakhatósághoz korábban benyújtott kérelem tartalmának azonosságát a szakhatóság megállapította.

A szakhatósági állásfoglalás ellen külön fellebbezésnek nincs helye, az ügyfél a határozat ellen irányuló fellebbezés keretében gyakorolhatja az ezzel kapcsolatos jogorvoslati jogát.

Ha a szakhatóság a számára meghatározott ügyintézési határidőn belül nem nyilatkozik, az ügyben érdemi döntésre jogosult hatóság a szakhatóság felügyeleti szervéhez fordul.

Az építményekkel kapcsolatos építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokban a szakhatóságokon

túlmenően a fent említett jogszabály 2. számú mellékletben felsorolt és aszerint az adott esetben érdekelt közművek (a víz-, a csatornázási művek, a gáz-, a távhő- és az áramszolgáltató szervezetek, a villamosmű) üzemeltetői, továbbá a kéményseprő-ipari szolgáltató szervezet (vállalkozó) (a továbbiakban: kéményseprő) működnek közre. A közművek és a kéményseprő nyilatkozatát az építető, illetve a tervező köteles beszerezni.

XII.14.1.5. Ingatlan-nyilvántartási átvezetés

Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény értelmében az ingatlan adataiban bekövetkezett változást valamint a nyilvántartás tárgyát képező épület, építmény létesítését, lebontását az ingatlan tulajdonosa 30 napon belül köteles bejelenteni az ingatlanügyi hatóságnak. A változás átvezetéséhez a jogerős hatósági engedély (használatbavételi engedély, bontási engedély) valamint az ingatlanügyi hatóság által érvényes záradékkal ellátott vázrajz szükséges.

XII.14.1.6. Eljárási határidők

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 75. § (3) bekezdése alapján az ügyintézési határidő, ha a hatóság építésügyi hatósági jogkörben jár el, 90 nap, előzetes nyilatkozat, valamint ha a hatóság műemlékhez kapcsolódó örökségvédelmi hatósági jogkörben jár el, 60 nap.

A szakhatóság eljárására irányadó ügyintézési határidő – építési engedélyezési eljárásban – 30 nap.

Az ügyintézési határidőbe nem számít be a szakhatóság eljárásának időtartama valamint a hiánypótlásra, illetve a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő.

Az EKF kulcsprojektek esetében az engedélyezési eljárások normális menettől való eltérése indokolt, tekintettel, hogy projekt **kiemelt kormányzati projektnek** tekinthető. A Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekttel kapcsolatosan a **szakhatósági hozzájárulások** beszerzésének eljárási időigénye optimális esetben 2-4 hét is lehet. Ennek azonban előfeltétele, hogy a tervezők az építési engedélyezési tervek kidolgozása során az eljáró hatóságokkal folyamatosan egyeztessenek, és az építési engedélyezési tervek úgy kerüljenek beadásra, hogy minden lényeges kérdésben megegyezzenek.

A beruházás végén a műszaki átadást követően az ütemezés szerint rendelkezésre álló két hónapban az érintett szakhatóságok véleménye alapján a beruházó az épületre **használatbavételi engedélyt** kap, ami előfeltétele az intézmény látogatók számára történő megnyitásának.

XII.14.2. A támogatás megszerzésének folyamata

A beruházás **EU-s támogatásra** számot tartó projekt, ezért a beruházó részéről kapcsolódó tevékenységként felmerül a **Támogatási kérelem** beadása, valamint a **Támogatási Szerződés** megkötése. A kérelem hiánytalan beérkezése után 60 nap áll rendelkezésére az Irányító Hatóságnak (IH) a Támogatási Szerződés megkötésére, esetleges hiánypótlásokkal ez az időtartam megnövekedhet. A projekt megvalósítása során végig megjelenik a projektmenedzsment tevékenység, és az **időszaki jelentések**, valamint a projektzárási időszakban **Zárójelentés** készítése és küldése a Közreműködő Szervezet (KSz) részére. A támogatási forrásle hívások a pénzügyi ütemezéshez kapcsolódnak, amelyet a vonatkozó fejezetben részletesen tárgyalunk.

XII.14.3. Közbeszerzési eljárások

A közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatban az alábbiakban leírt időtartamok nem tartalmazzák az eljárások előkészítésének időszükségletét, hiszen azok a megelőző fázisokkal párhuzamosan, kötetlenül végezhetők.

XII.14.3.1. Tervpályázati eljárás

A Nagy Kiállítótér kapcsán már sikeresen lezajlott a tervpályázati eljárás, amelynek győztesét a pályázató PMJV Önkormányzata már kihirdette. Tekintettel arra, hogy a tervpályázat eredeti tartalma a Múzeumutcában tervezett épület- és köztér-felújítások mellett ugyanott új múzeumi létesítmény megtervezését is tartalmazta, szakértői konzultációkra volt szükség annak eldöntésére, hogy a tervezési feladat jelentős szűkülése esetén kötelezett-e a pályázató új tervpályázati eljárás lebonyolítására. A konzultációk alapján valószínűsíthető, hogy amennyiben tervezési tartalom jelentős új elemekkel nem bővül, csak szűkül, úgy a már lebonyolított tervpályázati eljárás megfelel a kritériumoknak leginkább megfelelő pályázó kiválasztására, hiszen a tényleges tervezési feladatok részét képezték a tervpályázati kiírásban megfogalmazott és a tervpályázatokban megajánlott tervezési körnek. Itt jegyezzük meg, hogy – bár a tervpályázat nem tartalmazta – a Papnövelde u. 5. szám alatt tervezett beruházás tervezéséhez

korábban készített engedélyeztetési tervdokumentáció alapján szerzői jog fűződik, így az a feladat nem közbeszerezhető, esetében a korábbi tervezőtől kell megrendelni a tervek korszerűségi felülvizsgálatát és módosítását. Célszerű mégis áttekinteni a tervpályázat folyamatát abból a szempontból, mivel járna a tervpályázat esetleges megismétlése.

A kulcsprojektek megvalósítása érdekében különféle beszerzések megvalósítása miatt közbeszerzési eljárásokat szükséges lefolytatni. A létesítmények megvalósítására irányuló első lépés a tervpályázati kiírások lebonyolítása. A Közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (továbbiakban: Kbt.) 4.§ 36. pontja szerint a tervpályázat olyan sajátos, külön jogszabályban részletesen szabályozott tervezési versenyforma, amely tervezési feladatok előkészítésére szolgál, illetőleg pályamű alapján a tervező kiválasztásának egyik módja.

A tervpályázati eljárások részletes szabályairól szóló 137/2004. (IV.29.) Kormányrendelet tartalmazza a tervpályázati eljárásokra vonatkozó előírásokat. E rendelet alkalmazásában tervpályázat az építészeti-műszaki tervjavaslatok, továbbá terület- és településrendezési, valamint egyéb jogszabályban meghatározott tervjavaslatok összevetésére és rangsorolására alkalmas tervezési versenyforma. Célja az adott tervezési feladat megvalósítására alkalmas tervjavaslat, illetve a tervezési feladat megoldására alkalmas tervező kiválasztása, valamint a tervezői megbízás szakmai feltételeinek előzetes tisztázása.

A tervpályázati eljárás időigénye legalább 90 nap (kivételesen esetben ez 60 napra csökkenthető), ez azonban nem tartalmazza a kiíró pályaművek elbírásához szükséges időtartamát, amely lehet 30 nap vagy ennél hosszabb időtartam. A tervpályázati eljárás a nyertes pályamű díjának kifizetésével, illetve az eljárás eredményéről szóló tájékoztatónak a Közbeszerzési Értesítőben való közzétételével zárul.

A tervpályázatot követő továbbtervezésre vonatkozó tervezői szolgáltatás megrendelésére csak a bíráló bizottság által eredményesnek nyilvánított tervpályázat alapján kerülhet sor a bíráló bizottság ajánlása alapján a dokumentációban meghatározott vállalási feltételekkel, a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás szabályai szerint.

Amennyiben az épület által betöltött funkciók, az épület tömege, rendeltetése alapvetően nem változik, illetve ha a változások nem érintik a tervpályázati eljárás során alkalmazott bírálati szempontokat, úgy részben megváltozott építetési igények esetén is lefolytatható a hirdetmény közzététele nélküli, tervezői szolgáltatás megrendelésére irányuló eljárás, a tervpályázat

megismétlése nélkül. Ellenkező esetben azonban a fenti folyamat megismétlése szükséges. Álláspontunk szerint a jelen tanulmányban részletesen elemzett verziók közül egyik esetben sem kell megismételni a tervpályázatot, hiszen a változatok összhangban állnak a kiválasztás eredeti szempontjaival.

XII.14.3.2. Tervező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás

A tervpályázati eljárásról szóló Kormányrendelet 20.§ (1) bekezdése, valamint a Kbt. 125.§ (5) bekezdése megteremt a jogalapot arra, hogy a tervezővel ajánlatkérő hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás lefolytatása eredményeként kössön szerződést.

A hirdetmény nélküli eljárásnak nincs jogszabályban rögzített, kötelezően megállapított időtartama vagy határideje. Ez egyfelől azt jelenti, hogy a tervpályázati eljárás lezárását követően tetszőleges időpontban megindítható, másfelől pedig az eljárás időtartamát ajánlatkérő szabadon alakíthatja és határozhatja meg. Az eljárásnak ugyanakkor számos, az időigényt növelő tartalmi eleme van:

- ajánlati felhívás és dokumentáció összeállítása, leegyeztetése, megküldése a Közreműködő Szervezet és az EKKE részére;
- az eljárás alkalmazásának indokolásáról szóló levél elkészítése és megküldése a Közbeszerzési Döntőbizottság részére az eljárás felhívásával és dokumentációjával együtt;
- felhívás és dokumentáció megküldése az ajánlattevőnek, időtartam biztosítása a szükséges dokumentumok beszerzésére és az ajánlat elkészítésére, benyújtására;
- az ajánlat felbontása, átvizsgálása, hiánypótlás elrendelése (szükség esetén), felkészülés a tárgyalásra;
- a tárgyalás lebonyolítása, jegyzőkönyvezése, az ajánlattevő felkérése végső ajánlat benyújtására (szerencsés esetben elegendő egyetlen alkalommal tárgyalni);
- végső ajánlat benyújtása, annak bizottsági munka keretében történő értékelése, a szükséges jegyzőkönyvek, bírálati lapok, összegezés elkészítése, felterjesztése;
- a döntés meghozatala, az eredmény kihirdetése, szükséges hirdetmények közzététele;

- eredményhirdetést követő 8 napon belül szerződés nem köthető;

A munkaszüneti napokra, esetleges távollétekre, helyettesítésekre, a Döntőbizottság esetleges hiánypótlási felszólítására vagy jogorvoslatára, az KSZ vagy EKKE egyéb kéréseire is tekintettel az optimális átfutás minimuma 30 napra tehető, amely – nagyon feszített ütemezéssel – 20 napra is csökkenthető.

A tervezési szerződés keretében célszerű építési engedélyezési tervek, és a kiviteli tenderhez mellékelendő megbízói követelmények c. dokumentum elkészítését kérni, továbbá szükséges eldönteni, hogy ajánlatkérő tervezői művezetésre tart-e igényt a beruházás megvalósítása során. Az építési engedélyezési tervdokumentáció elkészítése nagyjából 100-120 nap.

XII.14.3.3. Kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás

A kivitelező cég kiválasztására irányuló eljárásra a Kbt-n kívül az építési beruházások közbeszerzésekkel kapcsolatos részletes szabályairól szóló 162/2004. (V.21.) Kormányrendelet szabályai az irányadók. A Kormányrendelet 3.§ (3) bekezdése értelmében az ajánlatkérő csak jogerős és végrehajtható építési (létesítési) engedély birtokában indíthatja meg az eljárást. A közbeszerzési eljárás alapesetben nyílt, időigénye kb. 90-100 nap. Kivételes esetben tárgyalásos eljárás is alkalmazható, ha annak a Kbt-ben meghatározott feltételei fennállnak.

A Kbt. meghatároz olyan eseteket, amikor az eljárás időtartama rövidíthető. Erre a Nagy Kiállítótér (Múzeumutca) kulcsprojekt esetében négy ponton látunk lehetőséget:

- Az eljárás ajánlattételi határideje alapesetben 52 nap. Az eljárást megindító felhívás közzétételét megelőző 52 nappal, de legfeljebb egy éven belül előzetes összesített tájékoztatót teszünk közzé a tervezett beruházásról (megoldható, hogy egy ilyen tájékoztatóban mind az öt létesítményre vonatkozó eljárás megjelölésre kerüljön, amennyiben a meghirdető szervezet mindegyik beruházásnak ajánlatkérője – akár egyedül ,akár főpartnerként, akár konzorciumi partnerként). Az ajánlattételi határidő 52 napos időtartama ezáltal 36 napra csökkenthető (Kbt. 74.§ (2) bekezdés);
- Az eljárást megindító felhívást elektronikus úton tesszük közzé. Ebben az esetben az 52 nap, illetve előzetes tájékoztató közzététele esetén a 36 nap további 7 nappal rövidíthető (Kbt. 74.§ (3) bekezdés);

- Az 52 (illetve 45), valamint a 36 (illetve 29) nap tovább rövidíthető legfeljebb 5 nappal, ha a dokumentációt teljes terjedelmében és térítésmentesen elektronikusan biztosítjuk az ajánlattevők részére.

Valamennyi határidő-rövidítési lehetőséget kihasználva a nyílt eljárás ajánlattételi határideje 24 nap lehet (Kbt. 74.§ (4) bekezdés). További napokat takaríthatunk meg azáltal, ha nem (vagy nem teljes körben) biztosítunk hiánypótlást az ajánlattevők számára, így az ajánlatok elbírálása kb.10-15 nap alatt elvégezhető. Jelezzük azonban, hogy uniós forrásból támogatott projekt esetén kötelező a hiánypótlás biztosítása, ennek köre (azaz hogy részlegesen vagy teljes körben biztosítjuk-e a pótlást) azonban az ajánlatkérő döntésére van bízva.

A rövidítési lehetőségek vizsgálatakor mérlegelni kell az alábbiakat:

- A határidő rövidítési lehetőség az ajánlatkérő szempontjából mindenképpen előnyös, kérdés azonban, hogy az ajánlattevők képesek-e ezen időtartam alatt különféle dokumentumok beszerzésére és megalapozott, részletes költségvetés elkészítésére;
- Nem javasolt a hatalmas terjedelmű, rajzokat és egyéb terveket tartalmazó dokumentációt térítésmentesen átadni;
- Megfontolandó a hiánypótlás szabályainak meghatározása, mert előfordulhat, hogy orvosolható hiba miatt esik ki egy jó pályázat amiatt, hogy a kérdéses adminisztratív hiányosság tekintetében a hiánypótlás nem volt biztosított. Emellett az árazott költségvetések áttekintése a gyakorlatban hosszadalmas folyamat, így a hiánypótlás feltehetően befér az időtartamba.

XII.14.3.4. Az eljárások költségigénye

A létesítmények megvalósításának egyes szakaszait tekintve különféle költségek merülnek fel:

- A tervpályázati eljárásokban mindenképpen számolni kell a közbeszerzési hirdetmények költségeivel. Amennyiben az eljárás közösségi rezsim szerint kerül lebonyolításra, akkor a hirdetmények díja hozzávetőlegesen bruttó 100.000,- Ft/eljárás. Az eljárásban résztvevő bizottsági tagoknak a Kormányrendelet 21.§ (6) bekezdése szerint díjazás jár az ott leírt számítási módszer alapján. Számolni kell a nyertes pályaműért fizetendő díjjal is, amelynek kalkulálására a 137/2004. Kormányrendelet 21.§ (2) bekezdése tartalmaz

előírásokat.

- A tervező kiválasztására irányuló eljárás során is felmerül hirdetmény közzétételi költség, azonban csak az eljárás eredményéről szóló tájékoztatók vonatkozásában. Ennek összege – tekintettel a hirdetmények terjedelmére – kb. bruttó 60.000,- Ft/eljárás. Közösségi eljárás esetén a hivatalos közbeszerzési tanácsadó díját is számba kell venni. A tanácsadó díjazása függ az általa ellátandó feladatoktól. A Kbt. 9.§ (2) bekezdésben meghatározott minimum feladatok ellátása esetén a tanácsadó díjazása bruttó 200-400.000,- Ft körül lehet, az eljárás teljes körű lebonyolítása esetén a díjazás bruttó 1-1,5 millió Ft körül lehet. Természetesen a tanácsadó által megadott díjak nagymértékben változhatnak, számtalan körülmény befolyásolhatja az árképzést. Fontos, hogy kizárólag az ajánlatkérőtől független tanácsadó vonható be (Kbt. 9.§ (1) bekezdés), azaz az ajánlatkérővel munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló hivatalos közbeszerzési tanácsadó ez esetben nem járhat el. A tanácsadó személyesen köteles az eljárásban részt venni, tehát nem fogadható el, ha a tanácsadó maga helyett más személyt bíz meg az eljárás kezelésével.
- A kivitelező kiválasztására irányuló eljárás esetén a hirdetmények közzétételének díja megnő, ugyanis az ajánlati felhívás nagy terjedelmű, ezért a hirdetmények díja bruttó 150-170.000,- Ft körüli összeg lesz. A tanácsadó díjazása itt valószínűleg magasabb lesz, minimum feladatok esetén bruttó 500-800.000,- Ft, teljes körű lebonyolítás esetén bruttó 2-5 millió Ft.
- Az itt felsoroltakon túlmenően még a következő költségek fordulhatnak elő:
 - egyéb szakértő (pl. jogi, építész, pénzügyi) díjazása;
 - a hirdetmények módosításával, visszavonásával kapcsolatos többletköltségek;
 - a tervek sokszorosításával kapcsolatos költségek;
 - műszaki ellenőr kiválasztására irányuló eljárás költsége és a műszaki ellenőr díjazása
 - esetleges jogorvoslatok, bírságok költsége.

XII.14.3.5. Az eljárások időbeli ütemezése

Az ütemezés szempontjából nagyon fontos, hogy az egyes közbeszerzési eljárások megindítása összehangolt legyen. Előfordulhatnak egymással párhuzamosan bonyolítható eljárások is, pl. a tervpályázati eljárással egyidőben kiválasztható a közbeszerzési tanácsadó, a tervezővel egyidőben pedig a műszaki ellenőr (feltéve, hogy bonyolítói feladatot is szán neki az ajánlatkérő).

A közbeszerzési eljárások gyors időbeli lefutásának további fontos feltétele az eljárások megfelelő előkészítése, a szükséges engedélyek beszerzése, jogi és egyéb helyzetek tisztázása, az ajánlatkérői igények pontos meghatározása és dokumentációban történő rögzítése.

Az időbeli ütemezéssel kapcsolatosan a Kbt. 48.§ (2) bekezdése tartalmaz egy olyan lehetőséget, mely szerint a közbeszerzési eljárás a támogatásra irányuló igény benyújtása esetén már megindítható (ezt gyakran feltételes közbeszerzésnek nevezik, bár a törvény e fogalmat nem használja). Ebben az esetben kiemelt jelentősége van annak, hogy a támogatási kérelem benyújtása és a közbeszerzési eljárás elindítása időben összehangolt és jól ütemezett legyen.

A pályázati kiírások tartalmazzák a pályázat eredményhirdetésének és a támogatási szerződés megkötésének időpontját vagy időtartamát, ezt alapul véve lehet kiszámítani, hogy az eljárást mikor kell elindítani.

A feltételes közbeszerzésnek két kockázata van: (1) a támogatás nyújtására irányuló tájékoztatás nem érkezik meg az ajánlatkérőhöz a közbeszerzési eljárás folyamán vagy (2) nem kapja meg a teljes összegű támogatást. Ennek kezelésére két megoldás létezik:

- Az első megoldás szerint, ha ajánlatkérő nem kapja meg vagy csökkentett összegben kapja meg a támogatást, akkor az eljárást eredménytelenné nyilváníthatja.

A Kbt. a közbeszerzési eljárások menetében több határidő-hosszabbítási lehetőséget is biztosít: lehetőség van az ajánlattételi határidő hosszabbítására vagy a felhívás módosítására (ez esetben újból indul az ajánlattételi határidő), az eredményhirdetés időpontját egy alkalommal legfeljebb 30 nappal el lehet halasztani. Valamennyi határidő lejártá esetén viszont ajánlatkérőnek eredményhirdetési és szerződéskötési kötelme keletkezik, amely alól mentesülhet a Kbt. 48.§ (3) bekezdése, illetve a Kbt. 82.§ (eredményhirdetés előtt kiderül, hogy a szerződés megkötésére vagy megkötése esetén a

teljesítésre képtelenné válik) vagy 99.§ (3) bekezdés (eredményhirdetés után kiderül, hogy a szerződés megkötésére vagy megkötése esetén a teljesítésre képtelenné válik) alapján. Ez azt jelenti, hogy az eljárás eredménytelen, feleslegesen dolgozott az ajánlatkérő.

- A második megoldásban szintén kihasználhatók a határidő-hosszabbítási lehetőségek, ám ajánlatkérő nem nyilvánítja eredménytelennek az eljárást, hanem saját kockázatára kihirdeti a nyertes ajánlattevőt és megkötöti a szerződést. A Kbt. 48.§ (3) bekezdése szerint a megkötött szerződést lehet módosítani a Kbt. 303.§-a alapján, ha a támogatási igényt elutasítják. Kérdés azonban, hogy ez esetben ajánlatkérő – támogatási forrás hiányában – képes lesz-e az ellenszolgáltatás kifizetésére vagy a részben már elvégzett feladatok ellenértékét kifizeti és a szerződést megszüntetni a jövőre nézve (így a beruházás félbe szakadhat).

XII.14.3.6. Lehetséges további közbeszerzési eljárások

Az előző pontokban már történt utalás különféle szakértőkre és a kiválasztásukhoz kapcsolódó esetleges közbeszerzési eljárásokra. Az ajánlatkérőnek számolnia kell a közbeszerzési tanácsadó és a műszaki ellenőr (esetleg teljes lebonyolítói feladattal együtt) megpályáztatására. Ezek egyszerű vagy nemzeti rezsim szerinti eljárásban nagy valószínűséggel lebonyolíthatók lesznek. Ennek megvizsgálása szükséges.

Gondolni szükséges a létesítmények bútorozására, belsőépítészeti feladatainak ellátására, amely fő szabály szerint nem lehet benne az építési beruházásban, arra külön eljárást kell lefolytatni.

XII.15. PÉCS VÁROS LAKOSSÁGÁNAK ÉS CIVIL SZERVEZETEINEK BEVONÁSA A PROJEKT TERVEZÉSE SORÁN

1. Lakosság bevonása, igényfelmérés:

A kulcsprojekt programját illetően fontos hangsúlyt fektettünk a helyi lakosság, a régió lakosságának és a potenciális belföldi- és külföldi turisták igényeinek, szokásainak és keresletének vizsgálatára. Ennek felmérését a DHV Magyarország Kft. tanácsadói készítették el. A tanácsadók a kérdőíves megkérdezés technikájának segítségével a kulcsprojekt kereslet-kínálatti viszonyainak elemzése során áttekintették az adott fejlesztés által létrehozott szolgáltatások iránti igényeket, illetve piaci viszonyokat. A projekthez közvetlenül köthető szolgáltatások mellett figyelembe vették a többi projekt és a kiegészítő programok és szolgáltatások lehetséges kapcsolódásait és hatásait is.

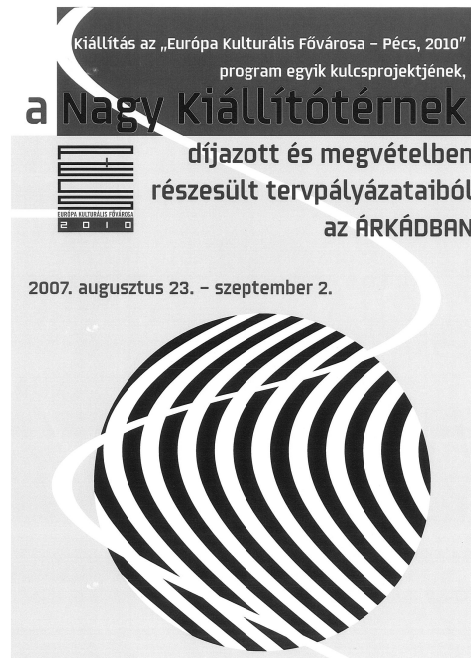
Az elemzés fő célja volt, hogy meghatározza a tervezett szolgáltatások potenciális fogyasztóit, feltárja azok jellegzetességeit és meghatározza azokat fő folyamatokat és eszközöket, amelyek hatnak rájuk.

2. Nyertes tervpályázatok bemutatása

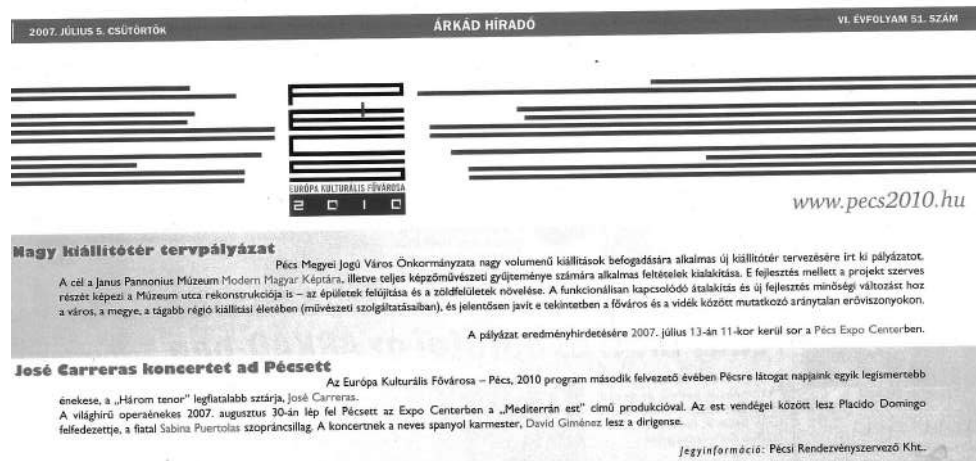
A „Nagy Kiállítótér” kulcsprojekt tervpályázatának ünnepélyes eredményhirdetésére 2007. július 13-án került sor az Expo Centerben, ahol a meghívottak az eredményhirdetést követő állófogadás keretében tekinthették meg a díjazott pályaműveket. Egészen 2007. augusztus 9-ig voltak ezen a helyszínen megtekinthetők a tervek. Ezt követően pedig 2007. augusztus 23. és szeptember 2. között az Árkád bevásárló központban voltak kiállítva, ahol naponta több száz érdeklődő tekinthette meg a pályázatokat.

Pécs – Nagy Kiállítótér tervpályázatának ünnepélyes eredményhirdetése az Expo Centerben
Forrás: Pécs2010 Menedzsment Központ Kht.

A tervpályázatok bemutatása az Árkádban
Forrás: Pécs2010 Menedzsment Központ Kht.

A pécsi Árkád bevásárlóközpont újságának részlete

3. „Lakossági fórumok”: A képzőművészet a lakosság mindennapjaiban:

A Nagy Kiállítótér kulcsprojekt elsődleges célja, hogy az ország legjelentősebb Budapesten kívüli múzeumi intézményrendszerének megújítása, az ingatlanoknak a kiemelkedően értékes gyűjteményekhez méltó felújítása és bővítése. A beruházás keretében megújul és bővül az ország egyedülálló múzeumi integrációjának, a pécsi Múzeumutcának a legjelentősebb épülete, az ún. régi vármegyeháza. Az épületben rugalmasan növelhető időszakos kiállítási terület is helyet kap, amely alkalmassá teszi majd Pécsset nagy volumenű és jelentős látogatottságra számot tartó időszakos és vándorkiállítások befogadására is.

A Nagy Kiállítótér- Múzeumutca kulcsprojekt tágabb értelemben vett küldetése ezenkívül a képzőművészet, a múzeumi kultúra társadalmasítása, az esélyegyenlőség megteremtése és a fiatalok bevonása segítségével is, melynek már a beruházást megelőzően is eleget kíván tenni a Pécs2010 Európa Kulturális Fővárosa Program a rendezvényei segítségével.

ISMÉT PÉCSETT VANNAK a Szegedi Móra Ferenc Múzeumban, és a Paksi Képtárban bemutatott Vasarely Múzeum műtárgyai. Szegeden húszezer, Pakszon ötezer látogató tekintette meg a február közepétől március végéig tartó tárlatokat. A pécsi Vasarely Múzeum április 15-től fogadja újra a látogatókat. Mindeközben a Tallini Magyar Intézetben kiállítás nyílt Vasarely-szerigrafáiból, melyek a művész 1969-es első ajándékozása révén kerültek a pécsi múzeum tulajdonába. Tallin 2011-ben lesz Európa kulturális fővárosa. (mb)

Vasarely kiállítás népszerűsítése külföldön és belföldön
Forrás: Dunántúli Napló, 2008. 04. 12.

»OBSERVER« metro
OBSERVER BUDAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT. 2008. Május 8.
1064 Bp., Árkád u. 11. Tel: 302 47 38 Fax: 302 47 41 marketing@observersz.hu

Esélyegyenlőség: kultúrák találkoznak

Orsós György grafikái

RENDEZÉSVÉNY Holnapig tart a „Kultúrák találkozása” címet viselő háromnapos esélyegyenlőségi program Pécsen. Az EKF Pécs 2010 projekt részeként a Magyar Speciális Művészeti Műhely Egyesület rendezvény-sorozata nemzetközi szakmai konferenciát, regionális kulturális találkozót, kiállításokat, koncerteket és kulturális napot foglal magában, s melyek sérült embertársaink megmutatkozását célozzák.

A rendezvény a Kultúrák Közötti Párbeszéd Európai

Programok

Ma 9.30–21.00: Kultúrák találkozása – Regionális Kulturális Találkozó a fogyatékos emberek művészeti csoportjainak részvételével – Ifjúsági Ház

Péntek: 19 óra – Kontrasztok című kiállítás megnyitója – Művészetek és Irodalom Háza

19.30–21.00 Török népzenei est az Araslinda Együttes-sel – Művészetek Háza

Éve 2008 rendezvénysorozatán túl része azon három évre tervezett eseménysorozatnak is, mely a tervek szerint 2009-ben hasonlóképpen folytatódik, 2010-ben pedig egy tíznapos, az országos és nemzetközi kulturális fesztivált, vala-

A program keretében nyitották meg az Orsós György grafikáiból készült tárlatot is a Pécs 2010 Menedzsment Központban.

mint szakmai konferenciákat, kiállításokat és műhelymunkákat magában foglaló programmá szélesedik.

A PROGRAMOKAT közösen szervezi a Dél-dunántúli Régió, a Déli Kulturális Övezet, németországi és törökországi partnerszervezetek, illetve a dortmundi, isztambuli és pécsi egyetemek.

Cél, hogy a fogyatékos emberekre irányítsák a figyelmet és társadalmi véleményformáló szerepet vállalva elősegítsék a sérült emberek integrációját.

METRO

Kiállítás az esélyegyenlőség jegyében

Forrás: metro

PÉCS2010
KONZORCIUM

ERNST & YOUNG

COWI
Magyarország

ECONO
CONSULT

EX ANTE
Tanácsadó Iroda

Kultmegálló

A Versmegálló tavalyi sikereit követően, idén Pécs buszmegállóiban és óriásplakátjain, egy teljes hónapon át képregények tekintenek vissza ránk. **Halmai-Nagy Róbert** elmondása szerint a beválogatott rajzok kiválasztásánál fontos szerepet játszott a művészi érték, a szórakoztató jelleg, és a populáris vonal is. Ezen vonások segítségével próbálnak minél közvetlenebb kapcsolatot teremteni az ember és a kultúra között. Legfőbb céljuk az, hogy a művészet ne afféle ünnephez kapcsolódó eszköz legyen, hanem a mindennapjaink része. Tudnunk kell értékelni a benne rejlő szépséget, izgalmat és a kikapcsolódás lehetősé-

gét is. A pályakezdő kiállítóknak kedvezve, háromnapos workshopot is szerveztek, ahol a közös munka segítségével fejleszthették tovább technikáikat, kreativitásukat a további szakmai sikerek elérése érdekében. Az itt készült műveket követően a Brüsszeli Képregény Múzeum válogatása is a Művészetek Házában lesz megtekinthető, egészen július végéig. A jövőt illetően pedig már bizonyos, hogy az Európa Kulturális Fővárosa projekt pillérprogramjaként, a Kultmegálló 2010-ig évente változó tartalommal tér majd vissza, és gazdagítja a városképet és hétköznapjainkat.

MESTER ERIKA

A fiatalok művészete az utcákon, buszmegállóiban
Forrás: Royal, 2008. 07.09.

4. Pécs2010 honlap

A Pécs2010 Európa Kulturális Program hivatalos honlapja mindenki számára elérhető a következő honlapcímen: www.pecs2010.hu

A honlap tartalmazza a legfontosabb és legfrissebb információkat az EKF beruházásokról, az aktuális városi programokról. A honlapra látogatók valamennyi kulcsprojektről, így a Nagy Kiállítótér- Múzeumutca részletes tájékoztatóval találkozhatnak. A honlap folyamatos frissítéssel naprakész információkkal szolgálja az arra látogatók számára.

Honlapról szóló cikk, 2008.06.26
Forrás: Metro újság

5. Csészenyi tér

A Pécs2010 Menedzsment Központ új EKF-infopontja a 21. század technikájának segítségével - hang és képanyagokkal - naprakész információval, mindig megújuló tartalommal és más érdekességekkel várja vendégeit.

A látványtervek és animációs kisfilmek mellett mostantól körbejárható, szinte kézzel fogható közelségbe kerülhetnek az érdeklődők a főbb EKF beruházások terveivel a makettek révén. A Pécs2010 program infopontjában elhelyezett modellek köre az egyes projektek tervezési szakaszának lezárását követően folyamatosan bővül, jelenleg a Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpontot, a Pécsi Konferencia- és Koncertközpontot, a Tettyét, valamint Uránváros központját, és a Megyer városrészt modellező maketteket tekintheti meg a lakosság.

6. Egyéb a projekthez kapcsolódó események

- **2008. október 6-16. - Open Plans**

Pécsett 2008. október 6-16-ig Open Plans – Nyílt tervek címmel a CsészenyiTér2010 EKF Infopontban kiállítást szervezünk, melynek célja, hogy felhívja a polgárok figyelmét

arra a lehetőségre, hogy a helyi és regionális fejlődés uniós alapokból is támogatható a Pécs2010 Európa Kulturális Fővárosa program keretében.

http://www.pecs2010.hu/hirek/open_days_open_plans

- **2008. szeptember 4-6. – X. Boszorkány kupa – Pécs**
Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. prezentációt tartott a sporteseményen résztvevők számára az EKF Programról és a beruházásokról.
- **2008. június 19-21. – Fishing on Orfű – Orfű**
EKF programok népszerűsítése érdekében EKF infósátorral képviseltette magát a menedzsment.
- **2008. május 11. – Pünkösdi Nyitott Pincék – Palkonya**
EKF népszerűsítése, együttműködés a 2007-es kulturális faluval
- **2008. május 3. – Kertvárosi majális**
A KertvárosÉrt egyesülettel már régóta jó kapcsolatot ápol a Pécs2010 Menedzsment Központ, így közös szervezéssel a majálison az EKF programot népszerűsíteni sikerült.

Kertvárosi majális

Forrás: Pécs2010 Menedzsment Központ Kht.

- **2008. május 1. – Balokány majális**
A majálison a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. munkatársai az EKF sátorban tájékoztatást adtak a városrészben megépülő PKK-ról, és természetesen a többi projektről is. A majálison készített videofilmek a Pécs2010 honlapjáról szabadon letölthető

Balokány majális

Forrás: Pécs2010 Menedzsment Központ Kht.

- **2008. április 16-20. – Pécsi Egyetemi Napok**

EKF infósátor, az egyetemi napokról készített videofilmek a Pécs2010 honlapjáról szabadon letölthető. A Pécs2010 EKF program egy úgynevezett EKF szobában mutatkozott be az egyetemistáknak. Igen nagy érdeklődést mutattak a program iránt.

Pécsi Egyetemi Napok

Forrás: Pécs2010 Menedzsment Központ Kht.

- **2008. június 14 – június 29. – Sétatér Fesztivál**

A Pécsi Kulturális Központ infostandján lehetőség nyílt a beruházások népszerűsítésére

Kulturális Központ standja a sétatéren

Forrás: Pécs2010 Menedzsment Központ Kht.

7. További, a város civil szervezeteinek és lakosságának tényleges közreműködését biztosító tevékenységek a projekt előkészítése folyamán:

- A jelen Megvalósíthatósági Tanulmány elkészítése folyamán számos konzultációt folytattunk, amelyek egy része közvetve vagy közvetlenül alkalmas volt a város civil szférája véleményének, igényeinek megismerésére (amelyeket aztán a projekt tervezésekor figyelembe vettünk):
 - Koltai Dénes, a PTE dékánja (diákok kultúrafogyasztási szokásai, múzeumokkal szembeni elvárásai, érdeklődésüknek felkeltésére alkalmas eszközök);
 - Rabb Szabolcs és Éberling László, a KIKK Kulturális Innovációs Kompetencia Központ klasztermenedzsere és projektmenedzsere (kulturális civil szervezetek és KKV-k kapcsolódási lehetőségei a kulcsprojekthez)
 - Horváth András, a Baranya Megyei Építész Kamara elnöke (a városlakók és az építészeti szakma városképi elvárásai, a múzeumok illeszkedése a város kulturális életébe)
 - Pincehelyi Sándor, pécsi grafikus művész (a pécsi művészek kapcsolódási lehetőségei a kulcsprojekthez)

Az összes, a Megvalósíthatósági Tanulmány elkészítése folyamán megtartott konzultáció listáját a XII.3 melléklet tartalmazza.

XII.16. VÁLSÁGKOMMUNIKÁCIÓS TERV

Válságkommunikációs terv

az Európa Kulturális Fővárosa – Pécs 2010
projektekhez

Elfogadott verzió

PÉCS2010
KONZORCIUM

MAV
Magyarország

ERNST & YOUNG

**ECONO
CONSULT**

EX ANTE
Tanácsadó Iroda

Preambulum

Figyelemmel arra, hogy az Európa Kulturális Fővárosa – Pécs 2010 projekt a nagyközönség érdekében és figyelve előtt zajlik, kulcsfontosságú az egyes válsághelyzetek megelőzése, kezelése.

E válságkommunikációs terv elsősorban azokat a standardokat rögzíti, melyek segítenek a potenciálisan bekövetkező problémák prevenciójában, kezelésében. Konkrét helyzetekben éppen ezért a kezelési folyamat egyfajta megoldó-kulcsként, nem pedig konkrét megoldásként értelmezhető.

I. Lehetséges válságok meghatározása és elemzése (kockázatelemzés)

Az EKF beruházások és folyamatmenedzsment során elsősorban az alábbi, potenciálisan bekövetkező válságelemekkel számolunk:

Külső tényezők azonosítása

1. Vezetői körben bekövetkező váratlan baleset
2. Kivitelezők elégedetlensége
3. Lakosság alulinformáltsága, elégedetlensége
4. A sajtó negatív információkat közöl a projektről

Külső tényezők értékelése (válságmátrix)

		Célra gyakorolt hatás →		
↑ Bekövetkezés valószínűsége		1.hatásszint	2.hatásszint	3.hatásszint
	3.hatásszint		4,	
	2.hatásszint		2,	3,
	1.hatásszint		1,	

Belső tényezők azonosítása

1. Likviditási problémák keletkeznek a projekt bonyolítása során
2. A projekt késéssel valósul meg
3. A munkatársak elégedetlenek, rossz a belső hangulat
4. Rossz a konzorciumi tagok sajtókezelése, nincs folyamatos kapcsolat a sajtóorgánumokkal

Belső tényezők értékelése (válságmátrix)

		Célra gyakorolt hatás —————>		
		1.hatásszint	2.hatásszint	3.hatásszint
Bekövetkezés valószínűsége	3.hatásszint	4,		
	2.hatásszint	3,		1,
	1.hatásszint			2,

II. Kommunikációs kezelés

II.1. Célcsoportok és elérésük

- a. **Lakossági csoportok:** rendkívül fontos tényező, hogy azokban az esetekben, amelyek a város egészségét érintik, azonnali és a lakosság nyugalját, információigényét kielégítő válságkezelő lépéseket tegyünk. A nyílt, őszinte kommunikációs magatartás mellett kulcsfontosságú a rövid, tömör, tartalomra utaló, közérthető megfogalmazás. E célcsoport (közvetlen és közvetett) elérésének módja: közlemények, sajtótájékoztatók, lakossági fórumok, marketinganyagok, televíziós riportok, reklámfilmek.
- b. **Beszállítók:** azokban az esetekben, melyek a beszállítókat is érintik, elsősorban a konszenzusos, de határozott válságkezelő magatartás a célravezető. El kell kerülni a rögzített alkupozíciók egyoldalú módosítását (ilyen eset, ha a beszállító a megállapított árat racionális indok nélkül módosítani kívánja), és törekedni a problémák felek közötti kölcsönös orvoslására. a beszállítók elérésének módjai: telefon, e-mail, fax, nyomtatott levél, hivatalos személyes találkozók.

c. **Partnerek:**

c.1. Konzorciumi partnerség: a partnerek közötti válsághelyzetek a legkevésbé felmerülő problémák, de a projekt egészére leginkább negatív hatással bíró tényezők. Fontos a konzorciumi szerződésben a feltételek kölcsönös elfogadása és egyeztetése, az elvárások közelítése, a kapcsolattartási formák megállapítása, a projekt „javairól” való rendelkezés. A konzorciumi partnerség lényege a szakmaiság, bizalom és őszinteség, emiatt az esetlegesen felmerülő problémák megoldását a felek mindenképpen „négy szemközt” kötelesek rendezni.

d. **Sajtó:** a preambulum már rögzítette a tényt, mely szerint az EKF projekt a nyilvánosság előtt és annak teljes kontrolljával is zajlik. A közvélemény tájékoztatásának legfontosabb eszköze, fórum a sajtó. E tény meghatározza azt is, hogy a különböző orgánumokkal rendszeres, többcsatornás kapcsolattartás az indokolt: sajtótájékoztató, sajtóközlemény, médiafigyelés és párbeszéd, személyes és online fórumok, egyéb nyilvános szereplések.

e. **Támogató, közreműködő szervezetek:** figyelemmel arra, hogy az esetek legnagyobb részében a problémamenedzsment és válságkommunikáció szorosan összekapcsolódnak, a támogató és közreműködő szervezetek felé történő (válság)kommunikáció különös figyelmet kap. A módszeres tervezés ellenére a projektek, folyamatok többségében jelentkeznek nem várt krízishelyzetek, problémák – ezekkel számolni kell. A szakmai problémamegoldás mellett nélkülözhetetlen a megfelelő kommunikáció, amely tételesen és pontosan tájékoztatja a támogató, közreműködő szervezeteket. Az elérés módjai: telefon, fax, e-mail, EMIR nyilvántartások, személyes megbeszélések emlékeztetővel.

f. **EKF vendégkör, turisták:** a beruházás időszakában is fontos, hogy téves és rossz hírek ne rögzüljenek a potenciális vendégkörökben. Ez eleve hátrányt jelent a szolgáltatás-működtetés időszakában, és az intézmények, befejezett folyamatok akár

tartósan negatív megítélését is okozhatják. Célzott közleményekkel, sajtótájékoztatókkal ezek problémák módszeresen kezelhetőek.

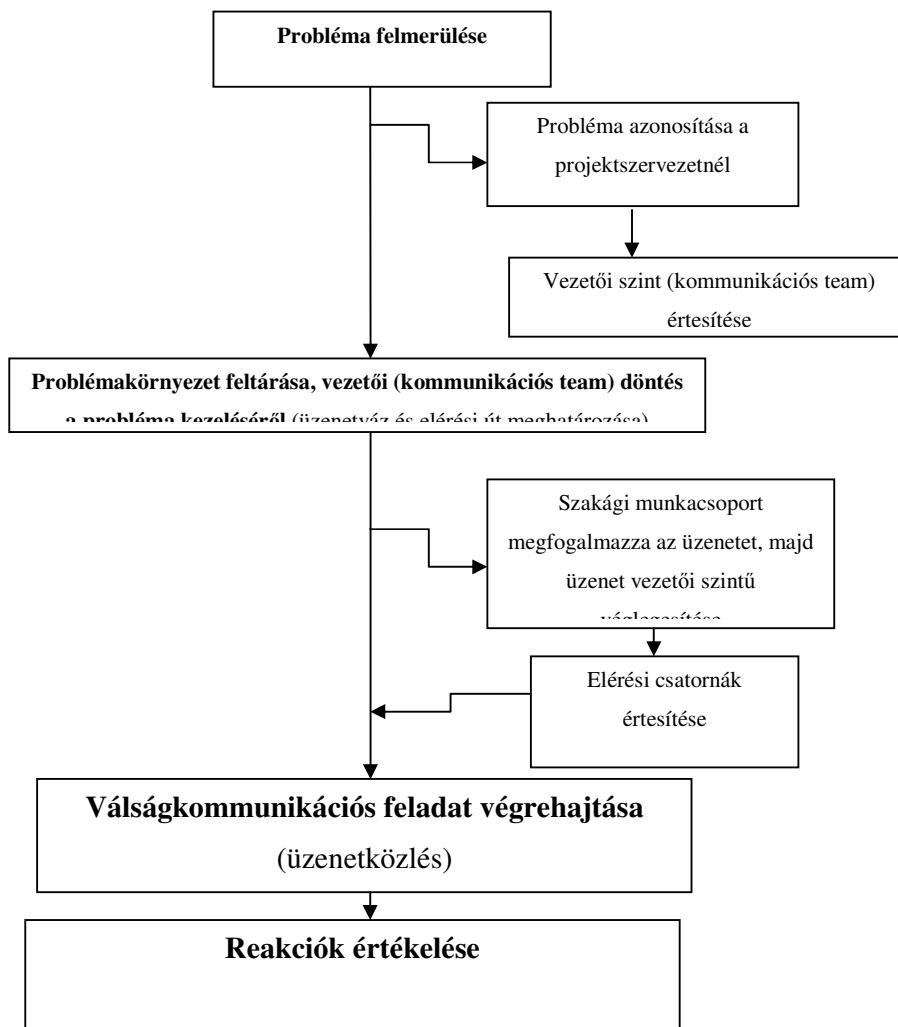
II.2. Üzenetek meghatározása

Alapvetés, hogy a szélesebb közvélemény tagjaiban csak bizonyos vezérszlogenek, sajátos jellemzők maradnak meg közép- és hosszú távon. Fontos, hogy az üzenetek - éppen az említett alapvetés okán – feleljenek meg az alábbi elvárásoknak:

- legyenek szlogenek, melyek a vélt probléma kezelését is magukba foglalják (pl.: EKF – Pécs mindannyiunké; vagy „Pécs– Otthon vagyunk a kultúrában”)
- az üzenetek legyenek rövidek, tartalomra utalók és közérthetőek. Speciális esetekben, szakmai egyeztetéseken természetesen indokolt a szaknyelvi megfogalmazás.
- Fontos rögzíteni, hogy egyes esetekben a projektszervezet mely tagja kommunikál. Fel kell mérni, hogy adott problémaügyben az illető hozzáértő-e, hiteles és mennyire érthető. E tényezők nagymértékben meghatározzák az üzenetek befogadását.

II.3. Időterv

A válságkommunikációhoz kapcsolódó időterv folyamata

III.A kommunikációs csapat

A kommunikációs team (mely a II. pontban jelzett folyamatára szerint végzi a munkáját) a projektszervezet alábbi tagjaiból áll:

1. Konzorciumi tagok vezetői vagy helyetteseik (ez projekt-specifikus létszám)
2. kommunikációs vezetők (PKK projekt esetében 2 fő, DDRKTK esetében 3 fő)
3. projektfelelős

A kommunikációs csapat által meghatározott üzeneteket a projektszervezetben kinevezett szóvivő juttatja el az érintett célcsoportokhoz.

IV. Közlemények, kommunikáció

A közlemények probléma-specifikusak, tehát nagymértékben függenek a probléma környezetétől, okozójától, illetve a várható következményektől. A közlemények, sajtóanyagok stílusa, hangvétele és nyelve emiatt eltérő lehet, így magát a közleményt és egyéb, a célcsoportnak juttatandó információt az adott helyzet befolyásolja leginkább. Standard folyamatem ugyanakkor, hogy a közleményeket minden esetben a kommunikációs hagyja jóvá és a szóvivő juttat el a célcsoporthoz.

V. Értékelés

A válságkezelő kommunikációs folyamat legutolsó lépése, melynek főbb fázisai:

- teljes folyamat kiértékelése
- kommunikáció sikerfaktora (feed-back, eredmény mérése), visszajelzések
- belső kommunikációs irányítás kontrollja
- üzenetkontroll (ebben a lépésben csak és kizárólag az üzenet eredményességének vizsgálata)
- nem várt helyzetek a kommunikációs folyamatban
- esetleges kommunikációs tervmódosítás végrehajtása.

XII.17. VONATKOZÓ JOGSZABÁLYOK

- A Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló 1959. évi IV. törvény
- A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény
- A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény
- Egyes állami tulajdonban lévő vagyontárgyak önkormányzatok tulajdonába adásáról szóló 1991. évi XXXIII. törvény
- A volt egyházi ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezéséről szóló 1991. évi XXXII. törvény
- A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény
- A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény
- A Kulturális Örökségvédelmi Hivatalról szóló 308/2006. (XII.23.) Kormányrendelet
- A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal eljárásaira vonatkozó szabályokról szóló 10/2006. (V.9.) NKÖM rendelet
- A kulturális örökség védetté nyilvánításának részletes szabályairól szóló 3/2002. (II.15.) NKÖM rendelet
- A kulturális örökség hatósági nyilvántartására vonatkozó szabályokról szóló 17/2002. (VI.21.) NKÖM rendelet
- Az örökségvédelmi hatástanulmányról szóló 4/2003. (II.20.) NKÖM rendelet
- Pécs megyei jogú város területén a korábban védetté nyilvánított Pécs-Belváros műemléki jelentőségű terület módosításáról és műemléki környezetének kijelöléséről szóló 15/2003. (X.10.) NKÖM rendelet
- A régészeti lelőhelyek feltárásának, illetve a régészeti lelőhely, lelet megtalálójára anyagi elismerésének részletes szabályairól szóló 18/2001. (X. 18.) NKÖM rendelet

- Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény
- Az építésfelügyeleti ellenőrzési eljárásról szóló 48/1997. (XII. 29.) KTM rendelet
- Az építésügyi és a műemlékvédelmi hatósági ellenőrzés részletes szakmai szabályairól szóló 47/1997. (XII. 29.) KTM rendelet
- Az egyes építményekkel, építési munkákkal és építési tevékenységekkel kapcsolatos építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról szóló 46/1997. (XII. 29.) KTM rendelet
- Az építészeti-műszaki tervdokumentációk tartalmi követelményeiről szóló 45/1997. (XII. 29.) KTM rendelet
- Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény
- Az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII.30.) Kormányrendeletet
- Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény
- Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény végrehajtásáról rendelkező 109/1999. (XII.29.) FVM rendelet
- A hiteles tulajdoni lap-másolat igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 1996. évi LXXXV. törvény
- Az ingatlan-nyilvántartási eljárás igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 118/2005. (XII.19.) FVM rendelet
- A telekalakításról szóló 85/2000. (XI.8.) FVM rendelet
- A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény
- Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény
- A közbeszerzésről szóló 2003. évi CXXIX. Törvény
- Az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény
- Pécs Megyei Jogú Város Közgyűlésének 29/2002. (05.10.) számú rendelete az Önkormányzat vagyonával kapcsolatos tulajdonosi jogok gyakorlásának szabályairól

- Pécs Megyei Jogú Város Közgyűlésének 2/2002. (02.15.) számú rendelete az Önkormányzat közművelődési feladatairól
- A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 26/1999. (XII.30.) Kgy. Rendelete a Baranya Megyei Önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodásról
- A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 11/2004. (IV.26.) Kgy. Rendelete az önkormányzati pénzeszközökből megvalósuló beruházások rendjéről
- A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 111/2005. (IX.15) Kgy határozata az Európa Kulturális Fővárosa 2010 pályázatról
- A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 122/2005. (X.15) Kgy határozata a BM Múzeumok Igazgatósága munkájáról szóló beszámolóról
- A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 99/2006. (VII. 4) Kgy határozata az EKF projekttel kapcsolatos intézkedésekről
- A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 122/2006. (IX.26) Kgy határozata a Nagy Kiállítótér tervpályázat kiírásáról
- A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének Kgy határozata a BMMI középtávú gyűjteményfejlesztési tervéről
- Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 465/2007. (10.31.) sz. határozata EU Önerő Alap igényléséről az EKF beruházások megvalósításához

XII.18. ÁFA-VISSZAIGÉNYLÉS FELTÉTELEINEK MEGTEREMTÉSE

Ebben a fejezetben azt vizsgáljuk, hogy rendelkezésre bocsáthatja-e bérleti jogviszony keretében a Baranya Megyei Önkormányzat a tulajdonában álló ingatlant a Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága részére.

XII.18.1. Jogszabályi háttér

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény értelmében a megyei önkormányzat, területi önkormányzat köteles ellátni azokat a törvényben előírt feladatokat, amelyek megoldására települési önkormányzat nem kötelezhető. Az említett törvény 70.§-a a megyei önkormányzat kötelező feladatává teszi a természet és a társadalom megyében lévő kulturális javainak, valamint a történeti iratoknak a gyűjtésével, őrzésével, tudományos feldolgozásával kapcsolatos feladatokat.

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 45. §-a értelmében a megye önkormányzata a kulturális javak gyűjtéséről, őrzéséről, tudományos feldolgozásáról és bemutatásáról, a régészeti örökség védelméről múzeumi szervezet fenntartásával gondoskodik. A megyei múzeumi szervezet az előbbieken meghatározott feladatok egységes ellátásának intézményrendszere, amelyen belül különböző szakmai besorolású, önálló működési engedéllyel rendelkező muzeális intézmények működnek.

Törvény által meghatározott, fentiekben részletezett kötelező feladatának ellátása céljából a Baranya Megyei Önkormányzat képviselő-testülete önkormányzati intézményt alapított. A Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága, mint önkormányzati költségvetési szerv látja el a megyei önkormányzat kötelező feladatát. A képviselő-testület a költségvetési szerv alapításáról alapító okiratban rendelkezett, melynek kötelező tartalmi eleme – egyebek mellett – az ellátandó alaptevékenység és az ellátható vállalkozási tevékenység köre és mértéke. Amennyiben vállalkozási tevékenységről az alapító okirat nem rendelkezik, úgy az intézmény vállalkozási tevékenységet nem folytathat.

A helyi önkormányzatokról szóló törvény 89. §-a alapján a helyi önkormányzat az intézményét támogatásban részesíti. A költségvetési szervnek a kötelező térítési díjon felüli bevételeit az önkormányzat nem vonhatja el és a támogatásba sem számíthatja bele.

A helyi önkormányzatok éves költségvetése tartalmazza költségvetési szerveik költségvetését. A helyi önkormányzat dönt az általa létrehozott és fenntartott költségvetési szervek éves költségvetéséről, gondoskodik a költségvetési szerve pénzellátásáról. A költségvetési szerv a támogatást és a saját bevételeit önállóan használja fel, természetesen az önkormányzat éves költségvetésében meghatározott célokra és módon.

Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 96. §-a alapján a költségvetési szerv eszközeinek, szabad kapacitásainak hasznosítása érdekében, az alapító okiratnak megfelelően vállalkozhat, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az alapító okiratban meghatározott alaptevékenységét és ebből fakadó kötelezettségeinek teljesítését. Az alapító okiratban kell meghatározni, hogy a vállalkozás milyen tevékenységre terjedhet ki, és az abból származó bevétel a költségvetés tervezett összkiadásaihoz viszonyítva milyen mértéket érhet el. A vállalkozásokból származó bevételeket és a vállalkozási tevékenységek kiadásait az alaptevékenységektől elkülönítetten kell megtervezni és elszámolni. Vállalkozásnak minősül az alapító okiratban rögzített vállalkozási tevékenységi körből bevétel és ennek révén eredmény (nyereség) elérése, illetőleg haszonszerzés céljából üzletszerűen, piaci alapon végzett termelés, szolgáltatás, értékesítés. A költségvetési szerv a vállalkozási tevékenységéből származó - a gazdálkodás rendjét, beszámolási és könyvvizelési kötelezettségét szabályozó külön jogszabályokban foglaltak szerint megállapított - eredményének a társasági adó általános mértékével megegyező %-át köteles a tárgyévi eredmény-elszámolás során a központi költségvetésbe befizetni. Nem kell az előbbieket szerinti befizetést teljesíteni a vállalkozási tevékenységből származó eredmény azon része után, amelyet a költségvetési szerv a tárgyévben vagy az azt követő évben jogszabályban, illetőleg az alapító okiratban meghatározott alaptevékenysége ellátásához használ fel.

XII.18.2. Megállapítások és konklúzió

Fentiek alapján megállapíthatjuk az alábbiakat:

- A megyei önkormányzat kötelező feladatai körébe tartozik a múzeumi szervezet fenntartása.
- A kötelező feladat ellátása helyi önkormányzati költségvetési intézmény keretében valósul meg.

- Az intézmény alapító okiratában rögzítésre kerül az ellátandó alaptevékenység, és amennyiben az intézmény az alapító döntése folytán jogosult vállalkozni, úgy az ellátható vállalkozási tevékenység köre és mértéke.
- A helyi önkormányzat az intézményt támogatásban részesíti, dönt az általa létrehozott és fenntartott költségvetési szervek éves költségvetéséről, gondoskodik a költségvetési szerve pénzellátásáról, működési feltételeiről.
- A helyi önkormányzat által biztosított támogatás részét képezi, hogy az önkormányzat a tulajdonában álló ingatlan használatát ingyenesen a kötelező feladatot ellátó intézmény használatába adja. (A kötelező feladat ellátást szolgáló ingatlanok a helyi önkormányzat törzsvagyont képezik.)

A vizsgált kérdésben álláspontunk az, hogy **amennyiben a helyi önkormányzat az intézmény alapfeladatához tartozó tevékenység ellátását szolgáló ingatlant térítés ellenében bocsátja az intézmény rendelkezésére, úgy a jogügylet aggályos**, az jogszabály megkerülését, kijátszását szolgálja. A bérleti díjat ugyanis, mint az intézmény működési feltételeinek biztosítását, támogatását magának a helyi önkormányzatnak kell biztosítania a költségvetése terhére.

Az alapítónak ugyanakkor nem kell biztosítania az intézmény vállalkozási tevékenységének feltételeit. Így **amennyiben a bérlet tárgyát képező ingatlan az intézmény vállalkozási tevékenységét szolgálja, úgy nem merülnek fel a fenti aggályok**. Véleményünk szerint vállalkozási tevékenységnek minősíthető a kialakítandó időszakos kiállítótér használata időszakos kiállítások és más rendezvények szervezése, értékesítése céljából történő üzemeltetése.

Ha az intézmény által végezhető vállalkozási tevékenységet az alapító okirat nem, vagy nem teljes körben tartalmazza, úgy az alapító okiratot a képviselő-testület határozatával módosíthatja és módosítás nyilvántartásban történő átvezetését követően a tevékenység folytatása megkezdhető.

Összefoglalva elmondható, hogy a beruházás időszakos kiállítóterekre jutó részének áfája visszaigényelhető, ha BMÖ megteremti a visszaigényelhetőség feltételeit. Amennyiben ezt az ingatlanok BMMI-nek történő bérbeadásával kívánják megtenni, az a fentieknek megfelelően abban az esetben jogszerű, ha BMMI nem minden, a kötelező önkormányzati feladat ellátásához

szükséges épületet vesz bérbe, csak azt az épületrészt (épületrészeket), amelyek a kötelező múzeumi feladatokon túli, vállalkozás-jellegű tevékenységek ellátását szolgálják. A tervezett tevékenységek közül tipikusan ilyen az időszakos kiállítási terület hasznosítása, akár időszakos kiállítások céljára (hiszen ezek önmagukban sok esetben rentábilissá tehetők), akár egyéb rendezvények helyszínéként.

XII.19. A MENEDZSMENTSZERVEZET 2008. ÉVI ÜZLETI TERVE

EURÓPA KULTURÁLIS FŐVÁROSA – PÉCS2010

2008. ÉVI ÜZLETI TERV

PÉCS, 2008. MÁJUS 7.

PÉCS2010 MENEDZSMENT KÖZPONT KHT.

1. Bevezetés

A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. (a továbbiakban: Társaság) elkészítette a 2008. évre vonatkozó költségvetését és üzleti tervét (a továbbiakban: terv).

Társaságunk költségvetését Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata a saját költségvetése tárgyalásának keretében, február 14-ei Közgyűlésén megtárgyalta, csökkentett összegben elfogadta, és ezt 2/2008. (02.20.) rendeletével kihirdette.

Az elfogadott költségvetés alapján Pécs Városa 350.643 e HUF összeget ad át feladatfinanszírozásra, marketing célra 73.332 e HUF, kulturális és művészeti programtámogatásra pedig 131.025 e HUF összeget különítettek el az önkormányzati céltartalékból.

A jóváhagyott keretek mintegy 80-100 millió HUF összeggel maradtak el Társaságunk eredeti költségvetésének főösszegétől, ennek következtében Társaságunknak az eredeti költségvetés ismételt áttekintését bizonyos költségek jelentős csökkentését, illetve időszaki átcsoportosítását kellett elvégeznie.

Az említett újratervezést követően készült el, a Tisztelt Taggyűlés elé terjesztett jelenlegi éves terv-variáns.

A várható ráfordítások következő, a 2008. évet jellemző várható gazdasági-környezeti körülményekből, alapvetésekből indultunk ki:

2. Ráfordítások

- A Társaság várhatóan, mint Pécs megyei Jogú Város Önkormányzata egyszemélyi tulajdonában álló, menedzsment szervezet látja el tevékenységét.
- A fejlesztési projektek új, megvalósulási szakaszba lépnek át. Ebben az évben kerül sor pályázati kiírás közzétételére, a pályázatok elkészítésére és benyújtására, a pályázati szerződések megkötésére, a projektek meghatározó részében az engedélyezési tervdokumentáció elkészítésére, és néhány esetben a kivitelezési közbeszerzési eljárás, és a kivitelezés megindítására. (A jelenlegi ismereteink szerinti időtáblát tervünk 1. számú melléklete tartalmazza.) Az új projektszakasz, új feladatok elé állítja Társaságunkat, amelyhez új, részben az eddigétől eltérő, magas fokú szakismeretű munkaerő nagyobb léptékű bevonása szükséges. A tárgyévben a részlegben belül 13 fős létszámfejlesztést tartalmaz a terv, ehhez kapcsolódóan 3 pénzügyi munkatárs, 1 fejlesztési szakjogász felvétele is indokolt. Társaságunk ezzel a létszámfejlesztéssel sem éri el, a hasonló projektnagyság mellé ajánlott uniós létszámnorma alsó értékét, ami mind a munkavállalók, mind a munkaszervezet tekintetében egyaránt rendkívüli további hatékonyság-növelést követel meg. A Társaság munkajogviszonyt a tartósabban szükséges esetekben létesít, míg megbízási, vállalkozási jogviszony keretében vonja be azokat a szakismereteket, amelyek előre láthatóan átmeneti jelleggel szükségesek a munkafeladatok ellátásához.
- A művészeti területen a Művészeti Tanács 2008. április 30. határidővel kidolgozza a „Pécs2010 - Európa Kulturális Fővárosa” program átfogó, részletes és fenntartható kulturális és művészeti koncepcióját, valamint az EKF évad és a 2009-es felvezető év koncepcióját. Ezzel párhuzamosan a Társaság művészeti Divíziójának szervezete is kitalálásra kerül.

- A növekvő feladatok következtében további humánpolitikai fejlesztések jellemzik a tárgyévét, a Társaság működtetéséhez kapcsolódó közbeszerzések szervezésére a jogszabály előírásai szerint közbeszerzési referenst kell alkalmaznunk.
- A Társaság 2007. második félévében kialakított szakértői közreműködői és testületei számottevően nem bővülnek. A 2008. márciusában megalakult Művészeti Tanács képviseli a legjelentősebb változást. Megváltozott rendszerben folytatja munkáját az Építészeti Konzultációs Testület. A 2007-ben kialakult struktúra szerint a Társaság általános jogi, közbeszerzési jogi, számviteli tevékenységét külső alvállalkozók látják el, külön tanácsadó felelős a Társaság nemzetközi és diplomáciai kapcsolatainak fejlesztéséért, ápolásáért, valamint a szponzorációs lehetőségek feltérképezéséért. A ráfordítások számadatainak elemzésénél figyelembe kell venni azt a jellegzetességet, hogy e testületek a 2007. év vonatkozásában jellemzően féléves, 5 hónapos időszakon keresztül tevékenykedtek, míg 2008-ban a kapcsolódó kiadások már az év egészében jelentkeznek, ami a vonatkozó költségelemek nagyobb léptékű növekedésében mutatkozik meg.
- A személyi jellegű ráfordításokkal, a bérszínvonal és struktúra fejlesztésével kapcsolatos elképzeléseket az adott ráfordításra vonatkozó pontban fejtjük ki részletesebben.
- A humánpolitikai fejlesztés kihatással van a beruházási ráfordítások és az anyagjellegű költségek, az értékcsökkenési leírás növekedésére, hiszen az új munkatársakat a munkáltató köteles ellátni a munkavégzéshez szükséges eszközökkel. Ebben a tekintetben a Társaság a hatékonyság-növelés eszközeivel élt és él 2008-ban is, az irodaszer-felhasználás területén (személyenként kódolt, számlálható nyomtatás és fénymásolás, a fogyasztás ellenőrzése és időszakonkénti elemzése, az irodaszer-megrendelések központosítása és megrendelésenkénti tételes ellenőrzése, magáncélú telefonhasználat szabályozása, az ilyen költségek továbbhárítása a munkavállalóra, stb.). Ennek következtében e költségelem növekedési rátája nem éri el a humánpolitikai fejlesztés fejlődési ütemét.
- A kommunikációs és marketing ráfordítások, és a kulturális programtámogatások Pécs Városa és az Oktatási és Kulturális Minisztérium (OKM) között létrejött megállapodásnak megfelelő összegben és ütemezésben jelenik meg a Társaság éves tervében.
- A pénzügyi műveletekkel kapcsolatos és a rendkívüli ráfordításokat az adott pontban érintjük, a tervre ezek a költségelemek nincsenek meghatározó hatással.

2.1. Személyi jellegű ráfordítások

A Társaság költség szerkezetében – mint minden projekt-menedzsment szervezet esetében – a személyi jellegű ráfordítások a meghatározó költségek. E meghatározó költség-nem alakulására ható fő tényezőket részben már a 2. pontban megjelöltük, részben az anyagjellegű ráfordításokkal összevontan, a következő pontokban elemezzük.

A személyi jellegű ráfordítások dinamikájával kapcsolatban a következők kiemelését tekintjük meghatározónak:

- 2008-ban nem számoltunk bérfelzárkózással, tekintettel a költségvetési kurtításra is, a 2007-ben rögzült bérszinteket tekintjük 2008-ra is irányadónak. 2008. év végétől elsősorban az elszámolható menedzsment költség-hányad lehetőségein belül, szükségesnek látjuk a teljesítmény-értékelési és motivációs rendszer bevezetését, amelynek tényleges

- feltételeire vonatkozó javaslatunkat, a támogatási szerződések megkötését követően lesz módunkban kialakítani. Ugyancsak szükséges lesz 2008. év utolsó negyedében annak a vizsgálata is, hogy a 2007. évben rögzített bérek korrekciójára milyen lehetőség áll majd a Társaság rendelkezésére.
- A személyi jellegű ráfordítások tekintetében a 2008. év fordulatot hoz, a fejlesztésekhez kapcsolódó pályázati kiírások és tervezett támogatási szerződések lehetőséget fognak teremteni bizonyos személyi jellegű ráfordítások elszámolására a támogatási szerződésekben meghatározott menedzsment költséghányad terhére, ami a Társaság tulajdonosa számára azt a könnyítést jelenti, hogy ebben a költséghányadban az önerőn (általában 10 %) felüli hányadot nem kell finanszíroznia.
- Társaságunk, 2008. évi tervének meghatározásakor már nem is számolt az Önkormányzat ilyen finanszírozásával, a vonatkozó kifizetési kérelem elkészítéséig terveink szerint a Társaság folyószámla-hitelkerete terhére előlegezzük meg ezeket a költségeket, míg a kifizetési kérelmek benyújtását követően azok pénzügyi teljesítéséig támogatás-megelőlekezési hitel-megállapodást áll szándékunkban megkötni számlavezető pénzintézetünkkel. Az erre vonatkozó tárgyalások kedvező stádiumban vannak.
- Ez a tulajdonos javára kimutatható költségfinanszírozási előny 2008-ban csak töredékéven jelentkezik, hiszen a fejlesztési támogatási szerződések megkötését követően kezdhető meg a költségek elszámolása a menedzsment költségkeret terhére, míg a létszámfejlesztések meghatározott hányadát már a támogatási pályázati kérelem benyújtásáig végre kell hajtanunk, hiszen a kérelemben bizonyítanunk kell, hogy képesek és felkészültek vagyunk a feladat ellátására.
- A 2009-10. években is szándékunkban áll a 2008. évben megkezdett elszámolási módszertan folytatása, amikor már az év egészében érvényesül az elszámolhatóság kedvező hatása.

A 2008. évi tervben a következő összevont létszámfejlesztéssel számoltunk:

fejlesztési projektasszisztens	5 fő
fejlesztési projektmenedzser	5 fő
fejlesztési jogi munkatárs	1 fő
beruházási mérnökasszisztens	3 fő
fejlesztési pénzügyi projektasszisztens	3 fő
művészeti szakreferens	3 fő
művészeti programkoordinációs vezető	1 fő
nemzetközi projektasszisztens	2 fő
általános jogi szakasszisztens	1 fő
<u>közbeszerzési referens</u>	<u>1 fő</u>
Összesen:	25 fő

2.2. Anyagjellegű ráfordítások

A 2007. évi mérleget a Társaság 123.807 e HUF anyagjellegű ráfordítással zárta. A 2008. évi költségvetésben összesen 308.695 e HUF összeggel szerepel, a növekmény 150 %pont.

Az anyagjellegű ráfordítások három fő blokkba rendeződnek, itt jelennek meg az üzemeltetési és adminisztrációs (közüzemi díjak, irodaszerek, postai és egyéb szolgáltatások, stb.) ráfordítások, ugyancsak ezen a költséghelyen kerülnek kimutatásra a megbízási és alvállalkozói díjtételek, valamint ebbe a csoportba kerülnek a kommunikációs és marketing, valamint utazási és reprezentációs költségek.

A Társaság meghatározó költséghordozója, a bér és bérjellegű költségek soron kimutatott ráfordítás. Elsődlegesen ez a költségtényező determinálja az üzemeltetési költségeket, és az egyéb anyagjellegű ráfordítások növekményét is. A két meghatározó költségelem (személyi jellegű és anyagjellegű) növekményének összevont elemzését a következő pont tartalmazza.

2.3. A két meghatározó költségelem növekményének elemzése

A következő táblázatban összehasonlítást mutatunk be a létszám, a személyi jellegű ráfordítások és az anyag jellegű ráfordítások 2007. évvizsgáló bázisadatokhoz viszonyított növekedéséről:

Érték: e HUF-ban

Költségcsoport	2007. tény	2008. terv	Az előző év %-ában
Létszám változása	51	87	171%
Személyi jellegű ráfordítások	199 536	375 791	188%
Menedzsment költségként el nem számolható személyi jellegű ráfordítások	199 536	250 437	126%
Anyag jellegű ráfordítások	124 925	308 965	246%
Személyi és anyagjellegű együtt	324 461	684 756	211%
Önkormányzatot terhelő személyi és anyagjellegű együtt	342 461	559 402	172%

A létszámnövekmény bemutatásánál a mindkét évben a legmagasabb adatot vettük figyelembe. A személyi jellegű ráfordítások a 171 % mértékű a létszámnövekedés dinamikájával szemben, 188 %-os szinten realizálódnak. A 17 %-os növekmény-különbség oka az, hogy a 2008-ban alkalmazásra kerülő munkavállalók döntő többsége kiemelkedő szakismeret-igényű területeken kerül fel, ami jelentős és elkerülhetetlen jövedelem-igénnyel jár együtt.

A már korábban említettek szerint e személyi ráfordításokból a leendő fejlesztési pályázati kiírás szigorú előírásai szerint meghatározott ráfordítások, illetve ráfordítás-hányadok a menedzsment költségek terhére elszámolhatóvá válnak.

A támogatási szerződések terhére, menedzsment költségként el nem számolható személyi jellegű ráfordítások 2008. évi tervezett adata, a bázisév 126 %-a, tehát dinamikus növekvő tartós humán erőforrás mellett, a tulajdonosi tehernek mindössze egyengető növekedésével kell számolni.

A személyi jellegű ráfordításokat azonban együtt kell vizsgálnunk az anyag-jellegű ráfordítások körével, amelyben a számviteli előírásoknak megfelelően együttesen jelentkeznek az adminisztrációs működési kiadások, és az alvállalkozók, megbízottak közreműködői javadalmazásai és a marketinggel, kommunikációval kapcsolódó kiadások is.

A Társaság költség-szerkezetében 2008-ban ez a költségsor mutatja a legmagasabb növekedést, amelynek összetevői eltérő dinamikát mutatnak. Amíg az üzemeltetéshez kapcsolódó ráfordítások dinamikája alig haladja meg 150 %-ra való növekedést, addig a közreműködőkkel összefüggésben felmerülő költség-elemek növekedése emeli az átlagos növekedési értéket. A közreműködői ráfordítások emelkedésének egyik eleme (2007-ben 5-6 hónapos részesedés, míg 2008-ban 12 hónapos megjelenés) mellett a Társaságnak az a humán-erőforrás fejlesztési koncepciója is megjelenik, amely szerint csak a tartósan szükséges humán erőforrás jelenik meg munkajogi jogviszony keretében, míg az átmenetileg szükséges, illetve out-sourcing keretében igénybe-vehető szak tudás és erőforrás igény, megbízási, vállalkozási jogviszony keretében.

A marketing és kommunikáció kiadásainak már említett 73.333 e HUF nagyságrendű kötelezettségét Pécs Városa és az OKM által megkötött megállapodás határozza meg, nem kötődik a Társaság saját döntéseihez és számszerű változása nem áll összefüggésben a Társaság fejlesztésével, tehát indokolt ezen költségek kiemelésével is megvizsgálunk az anyag-jellegű ráfordítások és a humán-fejlesztések együttes dinamikáját, amelynek eredménye a következő:

Érték: e HUF-ban

Költségnem	2007. tény	2008. terv	Az előző év %-ában
Létszám változása	51	87	171%
Anyag jellegű ráfordítások marketing és kommunikációs költségek nélkül	80 025	235 633	294%
Önkormányzatot terhelő személyi és anyagjellegű együtt	280 461	486 070	173%

A fenti, a szükséges korrekciók átvezetésével bemutatott összehasonlítás, megfelelően illusztrálja, hogy a Társaság, szigorú, feszes, növekvő hatékonyság-követelménnyel fogalmazta meg önmaga számára, 2008. évi gazdálkodási követelményeit.

2.4 Értécsökkenési leírás

A humánpolitikai dinamika a Társaság állóeszközparkjának bővítésével jár együtt. A munkatársak számára irodabútorokat, informatikai, kommunikációs eszközöket kell biztosítanunk a munkavégzéshez, ami az amortizációs, értécsökkenési leírás növekedésében is tükröződik.

Az értécsökkenési leírás alakulását a tárgyi eszközök állományában bekövetkező változás determinálja.

A 2008. évi terv a következő adatokat tartalmazza:

Érték: e HUF-ban

	2007. tény	2008. terv	Az előző év %-ában
Tárgyi eszközök	37 492	47 759	127%
Értécsökkenési leírás	12 847	18 212	142%

A tárgyi eszközök és az értécsökkenés növekedésében megmutatkozó eltérő arány magyarázata az, hogy a beszerzések jelentős része gyorsabb leírási kulcsa alá tartozó informatikai eszközben testesül meg.

2.5. Egyéb ráfordítások, kulturális program-finanszírozások

A Társaság eredmény-kimutatásában az egyéb ráfordítások sor alatt jelenik meg a művészeti, kulturális programtámogatások összege.

2007-ben a Társaság 74.598 e HUF összegben folytatott átadott feladatkörben kulturális programtámogatást. A 2008. évi előirányzat 131.025 e HUF.

A Társaság a terv elkészítésének időpontjára minden támogatottnak megküldte a támogatási

szerződés tervezetét, összeállítottuk a folyósítási ütemtervünket, összeállítás alatt áll a 2008. évi kulturális és művészeti programnaptár.

A Társaság 2008-ra kialakította a kulturális programtámogatás szabályozási környezetét, előterjesztette a városi kulturális keret önkormányzati döntéshozatali szabályzatát, amelyet Pécs Város Önkormányzatának Közgyűlése megtárgyalt és elfogadott, hatályba helyezte a Társaságon belüli támogatási szabályzatot, létrehozta a blanketta-szerződéseket, kialakította és a 2007. évi támogatásokkal kapcsolatban, a gyakorlatban is megvalósította a támogatás-elszámolás és ellenőrzés rendszerét.

2.6. Pénzügyi műveletek ráfordításai

A Társaság ráfordításainak legkisebb pontossággal tervezhető eleme 2008-ban, a pénzügyi műveletekkel kapcsolatos ráfordítások köre lesz. Egyrészt a Társaság folyószámlahitel kerete 20 millió HUF-ról 30 millió HUF összege emelkedett, másrészt új hitelforrás jelenik meg a Társaság gazdálkodásában, a támogatás-megelőlekezési hitel formájában. Számításaink szerint maximumán a hitelállomány elérheti a 100 millió HUF összeget, azonban sem a hitelösszeg nagysága, sem a futamidő nem tervezhető, mivel a Társaságon kívülálló szervezetek ellenőrzési és engedélyezési közreműködése (ROP IH, Államkincstár) determinálják a kifizetési kérelem benyújtása és a tényleges folyósítás közötti időtartam nagyságát.

Ugyanakkor Társaságunk a 2007. évben bevezette likviditás nyilvántartási és tervezési rendszerét. E rendszer segítségével minden ismert vagy becsülhető bevétel és ráfordítás, jövőbeni esedékességének meghatározásával nyilvántartásra kerül, és így bármely tetszőleges jövőbeni időpontra és időszakra meg tudjuk tervezni a Társaság napi likviditási egyenlegét. A szoftver segítségével előre látjuk, hogy mely időszakokban lesz lehetőségünk az átmenetileg szabad pénzeszközök, akár néhány napos lekötésére, illetve mikor kerülünk pénzhiányos helyzetbe, egyben arra is lehetőséget biztosít a számunkra, hogy fizetési kötelezettségeinket, a várható kedvező likviditási időszakainkra ütemezzük.

Társaságunk ebben az évben eredményesen módosította folyószámla-hitel megállapodásának feltételeit, amelynek eredményeként a 2007. évi 20 millió HUF összegű hitelkeret 30 millióra emelkedett, a hitel kamata ezzel szemben a 2007. évi kamatszínvonal mintegy negyedére csökkent, a tavalyi átlagos 11-12 % éves kamattal szemben 4-4,5 % kamatteherre számíthatunk.

Ezekkel a módszerekkel és intézkedésekkel azt kívánjuk elérni, hogy a pénzügyi műveletek ráfordításai, a hitelállomány – a maximális kimerítettség esetére előre látható - megötszöröződése ellenére se növekedjenek jelentősen a 2007. évi szint fölé. Optimista becslésünk abban az esetben tartható, ha bevételeink valóban a tervezett ütemezésben megérkeznek bankszámlánkra.

2.7 Rendkívüli ráfordítások

A rendkívüli ráfordítások között került kimutatásra a Zsolnay Porcelángyártól térítésmentesen átvett jövőkövek értékesítésével összefüggő technikai könyvelési tétel. Minthogy 2008-ban is rendszeresen kapunk majd jövőkövet térítésmentesen, 10 e HUF összegben tartalmazza a terv ez a tételt.

3. Bevételek

A Társaság bevételeinek összetételében a 2008. év jelentős átrendeződést mutat, új forrásként megjelenik a menedzsment költségek közvetlen elszámolása, ez a bevétel típus 2010-ig növekvő

részesedésűvé válik a Társaság gazdálkodásában. A bevételi szerkezet egyes elemeinek változását a következőkben mutatjuk be.

3.1. Értékesítés nettó árbevétele

A Társaságnak két tevékenységből származik értékesítési árbevétele, egyrészt a székházban lévő két tárgyalótér rendezvényekre történő bérbeadásából, másrészt bizonyos reklámtárgyak (EKF pólók, kitűzők, jövőkövek) értékesítéséből.

A termék bérbeadásának egyre inkább gátat szab a növekvő létszám és belső tárgyalási igénybevétel növekedése, illetve az a megváltozott cégfilozófia, hogy civil és non-profit szervezetek számára ellenszolgáltatás nélkül tervezzük e termék igénybevételét.

A reklámtárgyak értékesítése területén, terv készítésének időpontjában a logohasználat ügyében fennálló bizonytalanságok miatt nem terveztünk növekedést, ezért összességében közel a 2007. évi szinten tartottuk az értékesítési árbevétel összegét.

Amennyiben az év következő szakaszában rendeződik a logohasználat kérdése, úgy e soron árbevétel-növekedés válik tervezhetővé.

3.2. Egyéb bevételek

Egyéb bevételek mérleg sor alatt kell a számviteli előírásoknak megfelelően szerepeltetnünk az értékesítési árbevételtől eltérő eredetű forrásainkat. A 831.986 e HUF végösszeg belsőösszetevőit a következő táblázatban foglaljuk össze:

	Érték: e HUF-ban	
1. Közvetlenül elszámolt menedzsment költségek	116 354	14%
2. Kulturális programtámogatás	131 025	16%
3. Marketing-keret	73 332	9%
4. Tevékenység ellátására átadott önkormányzati pénzeszközök	350 643	42%
5. 2007. évi passzív időbeli elhatárolások	156 932	19%
6. Amerikai Kuckó és EIP bevételek	3 700	0%
Összesen	831 986	100%

Az egyes bevétel-nemek rövid jellemzése:

3.2.1. Közvetlenül elszámolt menedzsment költségek

A Társaság bevételi szerkezetében 2008. II félévétől jelentkeznek a közvetlenül elszámolt menedzsment költségek. A Társaság a befektetésekhez kapcsolódó közvetlen bérköltségei, és az irányítási és általános üzemeltetési bérköltségeinek az önerő feletti, arányos hányada tételes elszámolás kötelezettségével a támogatási megállapodás alapján menedzsment költségként elszámolható. Az elszámolás menete hosszas előfinanszírozást igényel, a kifizetési kérelem benyújtását és ellenőrzését követően kerülhet sor a Magyar Államkincstár részéről a folyósításra. Ezt a 3-6 hónapra terjedhető időtartamot a Társaság támogatás- megelőlemezési hitel igénybevételével, önkormányzati megelőlemezés nélkül kívánja áthidalni.

3.2.2. Kulturális programtámogatás

A kulturális programtámogatás önkormányzati kötelezettségvállalásának a Város Önkormányzata és az Oktatási és Kulturális Minisztérium között létrejött megállapodás.

2008. évre a Társaság előző művészeti vezetése 2007. augusztus végére a táblázatban jelölt összegű támogatásra tett javaslatot. Az Önkormányzat céltartalékán belül különítette el azt az összeget, első részletének lehívására az Önkormányzat március 27-ei közgyűlése meghozta határozatát.

3.2.3. Marketing költségkeret

A promóciós és marketing kötelezettséget szintén a Város Önkormányzata és az Oktatási és Kulturális Minisztérium között létrejött megállapodás rögzíti. A marketing keret is az Önkormányzat céltartaléka terhére került a 2008. évi önkormányzati költségvetésben megtervezésre.

Az első részlet lehívásáról az Önkormányzat március 27-ei közgyűlése határozott.

3.2.4. A tevékenység ellátására átadott pénzeszközök

A feladat ellátására pénzeszközök átadására egyrészt a Város Önkormányzata és az Oktatási és Kulturális Minisztérium között létrejött megállapodásban rögzített kötelezettséget tartalmazza, a kulturális tevékenységgel összefüggő személyi és anyagjellegű ráfordítások tekintetében, másrészt a fejlesztésekkel összefüggő, el nem számolható költségek fedezetét tartalmazza.

3.2.5. 2007. évi passzív időbeli elhatárolások

2007 nyarán a Társaság új vezetése észlelte, hogy a 2007. évi társasági költségvetésben előirányzott keretek átlagosan 107 %-ban felhasználásra, vagy felbonthatatlan szerződésekben determinációra kerültek, és mozgásteret megteremtése érdekében kezdeményezte a költségvetés kiegészítését. A vonatkozó döntések meghozatala azonban időben oly mértékéig elhúzódott, hogy a Közgyűlés által jóváhagyott támogatások utolsó részleteinek folyósítására december végén került sor. Az Önkormányzat jóváhagyta a vezetés azon javaslatát, hogy az időben a folyósításhoz igazodóan elhalasztott kiadásokra tekintettel a 2007. évi pénzügyi intézkedések igénybevételi határidejének módosítását 2008. év első hónapjaira. a közel 100 millió HUF nagyságrendű, passzív időbeli elhatárolásként számviteli nyilvántartásba vett áthúzódó forrás összegét tovább növelte egy 2007. december legvégén a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézetől elnyert, 59.973 e HUF összegű, felnőttképzési támogatás, amelynek igénybevételére a lefolytatott közbeszerzési eljárást követően ez év folyamán év végével bezárólag kerül majd sor.

3.2.6 Amerikai Kuckó és EIP bevételek

A Társaság könyveiben kerül kimutatásra az Amerikai Kuckóval kapcsolatos önkormányzati támogatás (a Tevékenység ellátására átadott önkormányzati pénzeszközök között). Külön soron az Amerikai Egyesült Államok Nagykövetségétől programok költségeinek támogatására átutalt 1,4 millió HUF összeg szerepel. E bevételek között szerepel továbbá a Társaság székházában elhelyezett Európai Információs Ponttal kapcsolatos támogatások összege, 2,3 millió HUF összegben. A bevételekből finanszírozott kiadásokat a Társaság költségrovatai tartalmazzák.

3.3. Pénzügyi műveletek bevételei

Társaságunk már említett likviditás-kezelési nyilvántartása lehetővé teszi, hogy előre láthassuk mely időszakokban fogunk likviditási felesleggel rendelkezni, amely időszakos pénzfelesleg akár napokra is elhelyezhető kamatozó bevétel formájában, a Társaság árbevételének növelése érdekében.

A tervben az előző évi szintet minimális mértékben meghaladó értékre terveztük a pénzügyi műveletek bevételeit.

3.4. Rendkívüli bevételek

A Társaság az előző években rendkívüli bevételként tartotta nyilván az Amerikai Kuckó üzemeltetése kapcsán, az Amerikai Egyesült Államok Nagykövetsége által biztosított grant-ek, természetbeni támogatásként átadott tárgyi eszközök, az értékcsökkenés elszámolását követően fennmaradt nyilvántartási értékét. Az új vezetés ezzel a számviteli gyakorlattal nem ért egyet, elvi állásfoglalást kértünk a Nagykövetségtől, amelyből megállapítható, hogy e tárgyi eszközök soha nem fognak a Társaságunk tulajdonába kerülni, visszajárnak a Nagykövetségnek, tehát nem lehet azokat ajándékként kapott eszközként nyilvántartani, hanem helyesebb a saját telephelyen tárolt idegen eszközök esetén alkalmazott eljárás lefolytatása, amely sem a Társaság értékcsökkenési leírását, sem pedig rendkívüli bevételeit nem érinti. A könyvelő irodával egyeztetést folytatunk, azonban 2008. évi tervünkben nem szerepeltetünk ilyen jellegű bevételt.

4. Eredmény

A terv szerint a Társaság 2008. évét is szolid, a 2007. évi szinttől kismértékben elmaradó, mintegy 3,5 millió HUF mérleg szerinti, tervezett eredménnyel zárja.

1. számú melléklet

EKF projektek ütemezése	Pécsi Konferencia- és Koncertközpont	Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont	Zsolnay Kulturális Negyed	Közterek I. (Uránváros, Tette városrész I., Megyer, Kórháztér, Belváros nyugati kapuja)	Közterek II. (Pécs-város központja, Indóház tér és környéke, EKF városrész, Kálvária domb, Keleti városrész, Tette II.)
Engedélyezési tervdokumentáció elkészítése	2008. május 08.	2008. május 21.	2008. október 14.	2008. június 20.	2008. november 14.
Pályázati dokumentáció benyújtása	2008. május 25.	2008. június 13.	2008. október 29.	2008. június 30.	2008. november 24.
Támogatási szerződés megkötése	2008. október	2008. október	2009. február	2008. október	2009. február
Kivitelezés kezdete	2008. szeptember	2008. szeptember	2009. február	2008. október	2009. február

2. számú melléklet

"A" EREDMÉNYKIMUTATÁS

(összköltség eljárással)

adatok ezer
HUF-ban

Sor- szám	A tétel megnevezése	Előző év	Előző év(ek) módosítá- sai	Tárgyév
a	b	c	d	e
1	I. Értékesítés nettó árbevétele	6 596		6 000
2	II. Aktivált saját teljesítmények értéke			
3	III. Egyéb bevételek	409 239		831 986
4	IV. Anyagjellegű ráfordítások	124 925		308 965
5	V. Személyi jellegű ráfordítások	199 536		375 791
6	VI. Értékcsökkenési leírás	12 847		18 212
7	VII. Egyéb ráfordítások	74 598		131 025
8	A. ÜZEMI (ÜZLETI) TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYE (I±II+III-IV-V-VI-VII)	3 929	0	3 993
9	VIII. Pénzügyi műveletek bevételei	207		210
10	IX. Pénzügyi műveletek ráfordításai	695		715
11	B. PÉNZÜGYI MŰVELETEK EREDMÉNYE (VIII-IX)	-488	0	-505
12	C. SZOKÁSOS VÁLLALKOZÁSI EREDMÉNY (±A±B)	3 441	0	3 488
13	X. Rendkívüli bevételek	265		
14	XI. Rendkívüli ráfordítások	9		10
15	D. RENDKÍVÜLI EREDMÉNY (X-XI)	256	0	-10
16	E. ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY (±C±D)	3 697	0	3 478
17	XII. Adófizetési kötelezettség	10		
18	F. ADÓZOTT EREDMÉNY (±E-XII)	3 687	0	3 478
19	G. MÉRLEG SZERINTI EREDMÉNY	3 687		3 478

3. számú melléklet

"A" MÉRLEG Eszközök (aktívák)

adatok ezer
HUF-ban

Sor- szám	A tétel megnevezése	Előző év	Előző év(ek) módosí- tásai	Tárgyév
a	b	c	d	e
1	A. Befektetett eszközök	43 420	0	52 084
2	I. IMMATERIÁLIS JAVAK	5 928		4 325
3	II. TÁRGYI ESZKÖZÖK	37 492		47 759
4	III. BEFEKTETETT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK			
5	B. Forgóeszközök	160 101	0	19 325
6	I. KÉSZLETEK	3 358		3 625
7	II. KÖVETELÉSEK	22 332		12 500
8	III. ÉRTÉKPAPÍROK	119 994		
9	IV. PÉNZESZKÖZÖK	14 417		3 200
10	C. Aktív időbeli elhatárolások	3 127		2 625
11	Eszközök összesen	206 648	0	74 034

4. számú melléklet

"A" MÉRLEG Források (passzívák)

adatok ezer
HUF-ban

Sor- szám	A tétel megnevezése	Előző év	Előző év(ek) módosí- tásai	Tárgyév
a	b	c	d	e
12	D. Saját tőke	17 467	0	20 878
13	I. JEGYZETT TŐKE	10 000		10 000
14	II. JEGYZETT, DE MÉG BE NEM FIZETETT TŐKE (-)			
15	III. TŐKETARTALÉK			
16	IV. EREDMÉNYTARTALÉK	3 780		7 400
17	V. LEKÖTÖTT TARTALÉK			
18	VI. ÉRTÉKELÉSI TARTALÉK			
19	VII. MÉRLEG SZERINTI EREDMÉNY	3 687		3 478
20	E. Céltartalékok			
21	F. Kötelezettségek	32 938	0	39 560
22	I. HÁTRASOROLT KÖTELEZETTSÉGEK			
23	II. HOSSZÚ LEJÁRATRA KAPOTT KÖLCSÖNÖK			
24	III. RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	32 938		39 560
25	G. Passzív időbeli elhatárolások	156 243		13 596
26	Források összesen	206 648	0	74 034